

گلِ بکاؤلی

مصنف
نعمت اللہ پیرے

ترتیب
محمد حسن حسن
غلام حسن تسکین

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹ کلچر اینڈ ٹیکنالوجی - سری نگر

ناشر : سیکرٹری۔ جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس ملچر اینڈ لنگویج سوسائٹی

چھاپ : جے کے آفیسٹ پریس۔ دہلی ۷۰

مومل :

عرض ناشر

کُل بکاؤلی ہند قصہ چھ کاشر زبانی منتر مشہور تہ ہر دلعزیز تہ چلے کلایہ پن
وہد رازن منتر چھ دلپہر گرو امہ مشہور دلپہر ستر فضا و شنو و مت۔ کاشری پانچو چھ
پہ مشنوی لہ خان، عجلو شیخین تہ علی شاہ ہرولن لہچہ پڑ۔ پن منتر لہ خانہ پن تہ عجلو شیخین
مشنوی چھاپہ گاہر چھ۔ صوفی شایر اسد پرین تہ چھ کُل بکاؤلی وڈ ہر گرا تھ چھ مشنوی ہند
فارم زیر نظر مشنوی چھ نمبر صاب صفا پورک لہچہ پڑ۔ لہ صابین چھ پنہ مشنوی ہنر بنو یاد
کُل بکاؤلی ہند گہ و بکس نہ سغس پیٹھ تھا و پڑیس عزت اللہ بنگالی رسد داستانک اردو
ترجمہ اوس۔ یہ ترجمہ چھ بہال چند لاہورین کورمت مگر مشنوی پڑتھ چھ انداز پدان نہ
نمبر صابین چھ لاشورس منتر گلزار لہچہ اثر تہ اوسمت۔ بہر حال یہ مشنوی چھ لہ خانہ
تہ عجلو شیخین مشنوی کھو تہ واریاہ ضخیم نو کیا ز مصنفین چھ منظر نگاری تہ جذباتہ نگاری مشر
واریاہ بڑو تھہ پکینچ کوشش کمر پڑ۔

پڑہ پڑانہ کتاب چھاپہ کرمک مقصد چھ کاشر زبانی ہند لسانی سرمایہ بخاؤر بناؤن
تہ اکاؤلی چھ امہ کتہ ہنر خوشی، ز کاشر ادبکس سرمایہ ہنوک اسہ اکہ نو مشنوی ہند
ہر پڑ کتہ۔

محمد یوسف ٹینگ

سیکرٹری

پاری زان

مر پنگر کس شالیں منز آکہ ترہہ بکلو پٹر دور مانسبل سر کس بھٹس پیچہ
 چھہ صفا پور کام بستیجہ۔ تہ امی رنبہ و نہ نظا چہ کہہ چھہ منز پیو ۱۸۸۳ء یس منز نعمہ
 صاب قنہ۔ نعمہ پیرمین بابہ صاب محمود شاہ پرے اوس مروجہ تہ لیم مطابقی جان
 پورمت لئی کھمت۔ سہ اوس زمیندارسی ستو سیتو مکتب تہ چلاوان۔ تہ پتہ بنیو و مکارو
 مکتبک وہ ستاد تہ۔ نعمہ ضامن پور سرکاری مدرسس منز پیشتر مہ جماد تام تہ پتہ
 رکود مالس نش عربی تہ فارسی تہ لیم پان۔ محمود شاہ اوس پیر مریدی تہ کران تہ
 پانس اوس کو بلہ کس مستان شاہ ناوی بزرگ ہنر تر بیجہ یس سیٹھا تھوود عالم
 تہ چھہ اوسمت۔ مستان شاہس چھہ تیوت اثر رؤسوخ اوسمت ز آکہ دودہ ہسوز تہو
 وقتہ کس مشر مالس چھٹو یجہ منز محمود شاہس سفارش کران کران یکھان چھہ
 خادم القصر جناب بشیر مال صاحب سلامت

مجناب فقیرستان شاہ کابلی

بعد از دعا دعا آنکہ چون محمود شاہ ثانی ولد رحیم شاہ ساکن موضع
 صفا پورہ تحصیل لعل و فہاک چہل خاص فقیر است۔ ہنگے بقدر سی کنال رقبہ آبی و
 خشکی در مقبومہ ⑤ در ترمیم اول از محکمہ بند و بست بلحاظ نام فقیر عمل ⑥ ثابت
 شدہ مبلغ دو روپیہ ہشت آنہ معاملہ بسرکاد ⑤ ادا میکند ہذا نگارش است بپاس فقیر
 در ترمیم بند و بست کہ برسی کنال رقبہ صدر بنام او نسب خواہد شد۔

عاستان شاہ ہنر آکہ تصنیف آتش کہہ وحدت چھہ ۱۳۱۵ھ یس منز چھاپ کا پورہ۔

پہچہ پاٹھ کر تھی محمود شاہس ماکو یہ مافہ کر پنج سفارش.

محمود پر۔۔۔ سبزی دار چہ سبزی شاہ۔۔۔ ملاوٹ محمد شاہ پرے بنس چھ مستان
شاہ سبزی دار چہ آثر۔۔۔ چہ چھ پاٹھ دار چہ بل کر چھ محمد شاہن مرید خاص
آسٹ تو بوٹھ۔۔۔ محمود شاہ نیو، اکہ دو ہہ محمد، اعترادوی ٹھیکہ دارن کہ نام زہلہ
پر مرشد تہ کر نوون شرمی عربی تہ فارسی تاہم پرناونچ کام۔۔۔ تہ اٹھو دوس مرتبہ یہ
اوس پر مرشد علاقس مر مرید۔۔۔ محمود شاہ تہ چھ اوسٹ شائری کران تہ پہچہ پاٹھ
اوس نعم صائبس ماکو سندوی نو موہ و چھتہ لہ کچا رہے مر شائری کر بلک ظعون.

دیان ییلہ نعم صائب ز اوس نہ دودہ جوان۔۔۔ دودہ دودہ ہن رود چھرا
چھہ ہ چھہ ہ کران، ہنگہ ہنگہ پیو ہنگہ خیل گاندہ بلک جب صاب دارتھ تہ زول ماجہ ہنر
کھوہ مر نہ نعم صائبس ہستہ۔۔۔ اڈی چھ دیان ز دویہ دودہ ہہ اوٹن واپس۔۔۔ مگر
اڈن ہستہ دویہ چھ ز ہفتہ پتہ و اتنوون کر۔۔۔ اٹھو اوس یہ نزدیکیہ جنگس مر کھوٹ
تہ اوسس پیو زو اوسس مر تر اٹھو ہ چھ ہو مرادان۔۔۔ محمود شاہس یو دوس نعم
صابس ہونٹہ ترے کر تہ اکہ نیچو زامت اوس۔۔۔ اما پوز نعم صائب زہ تہ تہ خاص
کر تھ رجب صائبس واپس آنہ پتہ گئے تم سہٹھا شاد۔۔۔ رجب صائب ییلہ یہ دودہ
ہمہ واپس کر و اتنوون تھو چو پندہ ماجہ تہ دودہ تہ ہسٹو باو تہ دہستہس دودہ.

نعم صائب اوس گر سہٹھا خانہ مول، لہ کچا پہچہ اوسس دودہ تہ گو کھنگ
عادوٹھ۔۔۔ ماکو نش ییلہ پران اوس تھتہ جمار مر اوس نہ اوسس پرنس شرم جوب۔۔۔ بوڈ
برے مقبول شاہ پرے اوسس سنج مڈ۔۔۔ نعم صائبس اوس خانہ ماجہ کچو لہ کچا پہچہ
زٹ پٹ شوہار تہ صاف آسان۔۔۔ اکثر اوس پائے پلو چھدان کران تہ صفائی تھاوان
نعم صائب اوس یوہے ورمی تہ تہ ہہ مر ییلہ سیکہ کس ٹھیکہ دار محمد پرسس
سبزی ہنس کر ہی کر نہ گو۔۔۔ تہ قرین دہن ورمی بن رود پہلکا یہ تھو سندن ٹھیکہ داران
سہ اوس موزون خمہ تھاوان۔۔۔ پیچہ موجب سہٹھ ٹھیکہ دارن تہ موزوہ
پر شہ زلہ اوان اوس۔۔۔ تہ اوس تہنر کام تہ سہٹھ پہچہ زٹھتہ رمان۔۔۔ ییلہ نعم

صاحبِ طحیکہ دُری گرنس اُنز و مُنزی کو تہ لوگ پانہ تہ وہ کپو وہ کپو طحیکہ رطہ۔ پندہ
طحیکہ دُری ہندپس دُرس منز اوُس پنٹ ہنہ باہ چانز ویریک احمد انڈ تہ
شُرک۔ تہ پہلکام علاقس منز اُسی کوہ طہ کُنکو، جتنگو کٹا تہ ہندو تہ کوہ لہ کٹا کو طحیکہ
نوان۔ آتہ اوس اُریس پہلکامہ کس کُہ رینہ سِنہ گِر ڈیر۔ ۱۹۱۵ء یس منز اوُس
محمد جو ناوہ طحیکہ داہس سہتو کھنہ بل کڈل طحیکس پیچہ روتکت۔ پتہ ہینن
ورلو جلیس منز احمد اللہ بٹس سہتو کٹم کرنی۔ اُنوس رُود کیشترس کالس سُمبلیس
کرشنہ جھٹ ناوہ طحیکہ داہس سہتو کٹم کران۔

تھیکہ دہلی نیشہ سنگ پینے پیتہ کدھن گرہ قرار ہے اوس صرف مذہبی کتاب پران
ہے کھنہ کھنہ اوس پائس ہے پنہن شرمین جتہ باپتھ اچھہ ٹیبہ لوپہ سوان پنہن پلو رتہ
اوس پائے اچھہ سوتی سوان رائی راتس اوس قرآن شریف پران آسان پیمہ سوتی
تس اچھن کاش سور پو

نعمہ صائب چچہ پانہ آبس جاپہ لیکھان نہ بڈ اوس مائس سیتو فقیرستان
شائس نشہ گزھان۔ اکہ دو ہاے کوس بڈ سہ اوس مانسلہ دنگس منزتہ کوہلی پٹھان
چیلن ہنزاکہ بڈ جھاتھ آبس سیتو۔ یمن دوہن اوس ہچتہ دنگس منزوان وان
آسان چلان۔ تہ اٹھ وقتس منزکرن مے رؤائی تربیتہ۔ امہ علاو اوس نعمہ صائب
پیر عزہن اللہ حقائی تہ مامہ صائب دوار کی یس نش تہ گزھان۔ دیان نعمہ صائب
اوس گھہ ڈ گھہ ڈ تیوت ٹاسہ گور نہ و تہ پکان پکان اوس ٹسہ زٹان۔ تہ یس کاشہ
تیمس و تہ پکان دچھان اوس یاتہ اوس اوس سٹھ محولہ نہ زالہ مہ کھہ دچھن کھوہ
ز لان۔ نتہ اوس دوری آسان آسان آبس نکھ پکان۔ پیتس کالس اوس۔
نعمہ صائب آبس ٹپچہ ٹٹپہ مہ کھہ شارتیار آسان تقوومت۔ مجلیہ منزتہ آبس
سیٹھا قدر آسان تہ آبس بروٹچہ کنہ اوس نہ کاشہ فوئول کسٹہ کرکٹ مجریتہ کران
تہ ساری اسو آبس نظر دوران نہ بہ کیا و نہ۔ اوس سبز شائری ہند دسلاہ چچہ نعت
گوئی، مدح خانی یا ٹسہ نیکھنہ سیتو۔ گوشت۔ بکاوی ہنزداستان

پہچہ پاٹھ کر تھی محمود شاہس مالوہ مانہ کر پنج سفارش۔

محمود پر۔۔۔ پشیز دہشت سیو شاہ۔۔۔ رلاؤتہ محمود شاہ پرے بنس چھ مستان
شاہ پشیز دہشت ہمتہ اثر۔۔۔ چہ چھ پاٹھ دہشت ہمتہ دل کڑھنس چھ محمود شاہن مرید خاص
آسٹ تو بولتہ۔ محمود شاہ نیو اکبر دو پہ محمد راتھر ٹادی ٹھیکہ دارن کہ نام ڈھلہ
پڑمترہ تہہ کروون شری عربی تہ فارسی تالیم پڑنا ورنج کام۔ تہ اٹھو دورس منز پڑیہ
اٹیس پڑمترہ علاقس منز مرید۔ محمود شاہ تہ چھ اوسمت شائری کران تہ پچھ پاٹھ
اوس نعمہ صائبس مالوہندی نو موہو وچھتہ لہ کچا رہے منز شائری کر ہک نطعن۔

دیان ییلہ نعمہ صائب زاوہ اوس پڑ دودہ جوان۔ دہن دہن روڈ چھرا
چھوہ چھوہ کران۔ ہنگہ منگہ پیو یو کٹر قفیل گاندہ بلک جب صائب داتھ تہ زول ماجہ پشیز
کھوہ منز نعمہ صائبس مسختہ۔ اڈی چھ دیان پڑ دویمہ دہہ اوسن واپس۔ مگر
اڈین ہمتہ دپ چھ زہفتہ پتہ واتنوں گہ۔ اٹھو اوس پڑ پچھ جنکس منز کھوت
تہ اوسس پیو زو اٹیس منز تراوٹھ بوچھ ہو مرادان۔ محمود شاہس یو دوسے نعمہ
صائبس پڑوٹھ ترے کور تہ اکھ نیچو زانت اوس۔ اما پوز نعمہ صائب نہہ تہ خاص
کر تہ رجب صائبس داپس انیہ پتہ گئے تم سہٹا شاد۔ رجب صائبن ییلہ پڑ دودہ
ہمتہ داپس گہ واتنوو تمکو چو پینہ ماجہ تہ دودہ تہ ہمسائو بایو تہ دیتھس دودہ۔

نعمہ صائب اوس گر سہٹا خانہ مول، لہ کچا پچھٹے اوسس دودہ تہ گہو کھنگ
عادتہ۔ مالس نش ییلہ پیران اوس تھتہ جمائ منز اوس پڑ اٹیس پڑنس منز جوہ۔ بولا
برے مقبول شاہ پرے اوسس سغ مڈ۔ نعمہ صائبس اٹیس خانہ ماجہ کز لہ کچا پچھٹے
زٹ پٹ شوہار تہ صاف آسان۔ اکثر اوس پائے پلو چھدان کران تہ صفائی تھاوان
نعمہ صائب اوس یوہے وری تہ تہہ تر ییلہ منگہ کس ٹھیکہ دار ہمد میرس
ستو منس گری کر نہ گو۔ تہ قرین دہن وری بن روڈ پہلکا مہ تمو سندن ٹھیکن چلا۔
سہ اوس موڑون خمش تھاوان۔ بیہمہ موجب بہ بیہن ٹھیکہ دارن تہ موڑوہ
دوڑھے زلراوان اوس۔ نیتہ اوس تہ پشیز کام تہ مسختہ پچھتہ زٹھتہ زٹھان۔ ییلہ نعمہ

[illegible]

ہٹیکہ دامی نشیہ سنگ پینہ پتہ کورن گر قرار ہے اوس حرف مذہبی کتاب پران
 ہے کہنے کہنے اوس پانس ہے پنین شرمین ہمتہ باپتہ اچھہ ٹیبہ ٹوپہ سوان - پینو پلو رہ
 اوس پانے اچھہ سوتی سوان - راڈی راتس اوس قرآن شریف پران آسان پیمہ سوت
 تس اچھن گاش سور پوو۔

نعم صائب چھ پانہ اُکس جا پ لکھان نہ پ اوس اُکس ستر فقیرستان
شاہس نشہ گزہان۔ اکر دہ ہوس بے شہ اوس مانسلہ دُکس منزتہ کو ملی پچھان
چیلن ہنزا کہ بڈ جھاتھ اُپس ستر۔ یمن دوہن اوس ہچھ دُکس منزوان وان
آسان چلان۔ تہ اُتھ وقتس منز کُرن سے رؤائی تر بیچتہ۔ امہ علاو اسلئے صائب
پسر عزین اللہ حقانی تہ مایہ صائب دوار کی یس نش تہ گزہان۔ دپان نعمہ صائب
اوس گورہ گورہ تیوت ماسہ گور نہ وتہ پکان پکان اوس ٹنسہ رُمان۔ تہ یس کاٹھہ
تیس وتہ پکان دُچھان اوس یا تہ اوس اُمو سٹہ محولہ نہ رالہ مہ کچہ دُچھن کھوور
کر لان۔ نتہ اوس دوری آسان آسان اُپس نکھو پکان۔ پتس کالس اوس۔
نعمہ صائب اُپس ٹیچہ رُٹن مہ کچہ شارتیار آسان تقوومت۔ مجلیس منزتہ اُپس اُپس
سہیٹھ قہر آسان تہ اُپس بروٹھ کتہ اوس نہ کاٹھہ ذہنول کتہ کر ملک مجریتہ کران
تہ ساری اُسو اُپس نظر روزان نہ پ کیا ونہ۔ اُمو ستر شامیری ہنہ دُسلاب چھ نعمت
گویی، مدح خانی یا ٹنسہ نیکہنہ ستر۔ گوشت۔ بکاوی ہنہ داستان

لیکھنیج تحریک چھنس اسد پیرن دژ ہنز یس پانہ تر شاہری چھ اوسمت کران۔ تہ
اسد شیخ ناو لوکن وژ اوس۔ نہماز اوس ہمیشہ مسجد ہنز پران تہ نو تو آنی ہندین دہہن
اوس تہ گڑھ پکان پیرتھ۔ کنبہ کنبہ اوس اما سحہ تر کران۔ ماہ جیامس ہنز اسیس کنبہ
وژ لوکھ تراویح پر نادنس تہ تھتھ ہنز سورہ الم حملت پرنس پیچھ زور کران۔ نہماز پر پرنہ
پتہ اوسو لوکھ محامس ہنز مذہبی مسلہ پر پڑھان تہ نعمہ صائب اوسکھ جواب دوان۔
نعمہ صائبس اوس تر تھہ رسبہ وژ آواز ز کا ہنر شنوی پرنس ہنز اوسنہ اوس
جو پرنہ دکر دکر پیچھ اوسو اوس پندہ ز اونی کار اوس پندہ ز بائی کانہہ کا ہنر شنوی ہوزہ
پوان۔ مگر پوتس اوسس اہنز ویر کو تمام شرارتس پیچھ سوسہ رمپہ دیت مت۔ بیہ سیرت
چوٹ بگر پوتس اوسس۔

نعمہ صائب اوس بالیغ گڑھتھ ہمیشہ پاؤ گنڈان۔ نوکدار (مظفر آبادی) پاؤ
اوسس پند۔ سہ اوس نوکدار دستار دوان تہ تھتھ تل اوس پندہ اچھ سیرت سو ہنز پانی
تھوان۔ ڈچھتھ کسبہ اوس وارج لاگان یچھ پتن ناو " غلام نعمت اللہ شاہ " کھنیتھ
اوسس اوپر یور گڑھتھ وژ اوس شلوارس پیچھ پاؤ گنڈان تہ بیہ اوس کھنہ نالہ
کوٹھ لاگان۔ ریتہ کالس ہنز تہ اوس سفرس ہنز چھاتہ تہ ژاؤ سیرت تھادان۔ تہ
عام پاٹھو اوس گرس کیتھ اوپر یور گڑھان۔ نعمہ صائب اوس تسبہ ناس کران مگر سوسہ
گڑھتھ اسپر مرغوزی یا نے مشک دار۔

زندگی ہندین پتھو مین ورمین روڈ نعمہ صائب اکہ اند اچھن ہنز پانی وژ
تہ بیہ ائمہ ناگہانی بلاین سیرت مقابلہ کران۔ ۱۵ اکتوبر ۱۹۵۶ء نیوکھ اچھن ہند
بیلاچہ خاطر پتن۔ بیتہ علی گڑھ آئی انسٹیجوٹ کشتی کپ اوس۔ اوس بیلا زیادہ تکلیف
کوڑن تہ اوس تہ آتہ آپریشن کینہہ کرنہ۔ بیتہ نیوکھ ۱۸ اکتوبر سرینگریتھ ہسپتالس
ہنز تہ وچو تہ اکتوبر سپہ آتہ داخل (9th floor)۔ مگر نعمہ دایہ سندہ کرون ۲۴ تہ ۲۵ اکتوبر
ر اژ ہنز لوگ پین گرنکاش نار۔ بیلا تہ شیعہ ہسپتال ہنز نعمہ صائب وژ تھو مون تہ
تہ رڈن تہ ۲۴ اکتوبر کوڈ کھ ہسپتال ہنز تہ وائٹو کھ واپس گری۔ یہ روڈ شن روتن

گز آچھ دود لکھ وان تہ خمدہ دایہ سندر سمنش سپہ دار تختہ - ۱۰ مئی ۱۹۵۷ء او علیگڑھ
گشتی کپس منز گاندربلہ دا چل کر تہ - ۱۳ مئی اوس اپریشن سپہ - اپریشن گو کامیاب
تہ ۲۹ مئی آپہ اوس آتہ چھٹی کر تہ - ہمار ہندس آتہ ور سوس اوس اچھ کل بکاولی بکھنچ
کام بلکل تراؤ ہتر - مگر امیر پتہ لوگ یہ آتہ مکمل کرنس کن۔

ییلہ رتھو نوو مکا تہ بناوٹ ستر کرن ہنوت نعمہ صابن لھو و پنپن شرین
وینتہ نہ نوس مکانس گزھن یم شار لکھنا ورنہ

یارب این تعمیر از فرخندہ و پایندہ دار با و نور نعمت اللہ گونہ گونہ خوشگوار
مالکان این مکان یک جدی ابجد شمار حرف اول تغ و ثانی ن و ثالث س سہ یار
عمر شان افزون و روزی اتفاق بخت یار دوستاں پر نور و چشم حاسداں رنجور و خوا
سموت انجام سہ صد و یک ہزار این شمار نیز ہفتاد و سہ ہر لامکانی تاحبار
عبد الغنی، نظام الدین تہ سلام الدین چھ نعمہ صابن تر تے نیچو کر پموشن
کیٹھ کال بروٹھ عبد الغنی نیمہ عالمہ گو۔ "سموت" لفظس چھ اجد حساب ۱۲، ۳
شان۔ تہ اچھ سمنش منز اوس رتھو مکا تہ بنوومت یس پتہ ۱۹۵۶ء یس منز دود۔
کل بکاولی اند دانس سستی کوڑ نعمہ صابن۔ بجران تا پرتہ گوڑو کھو کھو در پرتہ
بڈیو ہر فروری ۱۹۶۳ء یس منز۔

شاعری

نعمہ صابن اوس لوہ کچا پچھٹے کھنکھارے کرنک عادختہ - گوہ گوہ اوس
یہ نعت گوئی کران تہ بیہ اوس منز منز کاٹھہ ہجو لیکھان۔ تموشن ہزی شاعری ہند کم
کیٹھ ہاچھ زبانی زبانی چلہ ون۔ مگر کیٹھہ وقتی مدح چھ دہج کر تہ آمیتو اوس
داریاہ نعتیہ کلام چھ دہج تہ پیدائشہ شاء اللہ الگ بچا پچھ۔

نعمہ صاحبہ شائری چمکند مال متا چھہ تمہو پشیر لیچھہ پشیر گل بکاولی۔ چو کیکہ تمس
چھہ لہ کچا پچھہ کاشتر مشنوی پرنگ شوق اوسمت۔ تہہ موجب پیو اوس پانہ مشنوی
لیکھنک خیال۔ سہ چھہ کتا بہ چنڈس آغازس منز پانہ لیکھان ز پنیو دوستو منز کور
مے اسد شیخن اصرار گل بکاولی کاشتر پانہ لیکھنک تہہ اہنر گئیہ اسد شیخنو فہرہ پیش
پور تہہ نعمہ صاحبہ کر داستان کاشتر شادن منز تارہ فی شورو۔ تہہ اکتہ کامہ کورن ہلکا
دسلا بہ پیلہ تہہ ہند پر سلسلہ سسٹو شیش گری کران اوس۔ کتا بہ ہند آغاز چھہ اکت
۱۹۱۷ء یس منز گوشت۔ تہہ اکتہ متعلق چھہ نعمہ صاحب پانہ لیکھان :

”ابن کتاب گل بکاولی بزبان کشمیری در تصنیف شروع خواہ شد ان شاء اللہ
المستعان اگر خداوند کریم حیات خوش ثبات بخشد بہ توفیق او بہ عنایت سرور کاینات صلعم
بہ امداد — دین تصنیف تمام بزبان کشمیری افتخار خواہم رسانید۔“

۲۵ ساون ۱۹۴۷ء

غلام نعمت اللہ عفی عنہ

ساکنہ صفاپورہ

نعمہ صاحبہ چھہ وارہین جاین تذکرہ گوشت ز اگر سہ زخمی صفاپوری پتہ
روزنامہ مشنوی ”گل بکاولی“ مکمل سپدی اُس و محکم۔ تہہ کیا تہہ تمس اوس اگر طرفہ آویار
تہہ پیہ اہنر رود صحیحہ کنو دار یا سس کالس اوسو نہ یورکو۔

مشنوی ہند مسودہ پرتہ تہہ سپد اسہ مشاہد ز زخمی صاحبہ چھہ اکثر نعمہ صاحبہ
میش گری کہتہ تمہو سند بور توڑ روشت۔ کتا بہ ہندس اختلاس چھہ تہہ چھہ نعمہ صاحبہ
زخمی سند رت اکثر روٹہ و وشت ہ

بھلے سورہتہ پتہ نادر چھہ بلبل

اڈ لیوک قصہ حقان چھہ منظور

دریں کم ہمتی اوسم کران گراو

در نیکی مے کرم از گفتن گل

ولیکن دوستو کورہس بہ مجبور

خوہو من زخمین یس لارخان ناو

داستان

دیان شرقستان کس پادشاہ زین الملوکس اُسو زور پچوس۔ بیلبہ تمس پینتریم
 نیچو زاو شاہی رسمہ مطہرین کو از حد تہ بے نہایت شادیانہ ہناوین۔ اُریس پینتریم
 نیچوس او تنجیم دان پترہ صحتہ تاج الملوک ناو کرین۔ زین الملوکین پترہ تنجیم دان نہ
 تاج الملوکین ستارہ کیٹھہ کیا چھ۔ ریمو وونس در جواب: اعلیٰ حضرت شہزادہ سندس
 قستس کیا چھ وون۔ اکھ وقت آسہ یہ بند شہنشاہ۔ اُمو سندا ستارہ چھ پترہ لون رجن
 تہ یتری یہ آسٹس تاپین۔ مگر پھیر رتر ہنا چھس۔ سہ کو ز پادشاہ سلاستس پیٹھ چھ
 شہزادہ ستارہ کینشن وری یں کوٹ۔ تہ زن کو یٹھہ توہہ پینس اُریس ٹاٹھس
 اولادس پیٹھ نظر پیٹھ یا تاج الملوکس توہہ پیٹھ نظر پیٹھ، دان گترہہ ز توہہ چھ
 اچھن ہترہ پناہی نشہ اچھہ جھلن۔ دودھ چھ پیٹھریسی ز پیتس کالس تاج الملوکین
 ستارہ توہہ پیٹھ کوٹ چھ پیتس کالس گترہہ یہ توہہ ہنش دور روزن۔ یٹھہ نہ توہہ اکھ
 اُکو سترہ نظر پیٹھ۔ شاہی کارخانہ منزکہ قسیم کئی اُس۔ پادشہن کر کا ماتمو بناو نو تاج
 الملوکینہ فاطر الگہ محل خانہ۔ موج تھاؤنس سیتو۔ شاہانہ کھٹک چٹک تھوونکھ انتظام
 تہ کرن اُتھو پہ وون بناو میس محل خانہ منزروانہ۔

دودھ دودھ چھ گترہان تاج الملوک تہ چھ بوڈ کوٹت۔ سہ چھ محل خانہ
 منزروانہ تہ کوٹت سالس۔ یپارسی کبو چھ پادشہس تہ سالا کرک خیال پیوان تہ
 سہ تہ چھ گترہیران۔ پادشہن چھنہ وونہ تیوت منزروا آسان کوٹت کیٹھہ تہ یہ
 چھ ہنگہ تہ منگہ اون گترہان۔ موخہریلبہ پادشاہ گترہ واتنو کھ تہہ پیو ماتم۔ موخہر
 پٹھو چھ یمن بے لگان ز پادشاہ سندہ اون گترہانک وجہ کیا چھ۔ اُمی وقتہ چھ حکم
 میران نہ تاج الملوک گترہہ یں جلاہ وطن کرینہ تہ تمو سترہ موج گترہہ شاہی مجلس وونہ

خاطر تھو نہ پتو۔ محکم سب تاپیل۔ پیاری چھ پادشہس یاج کر نہ خاطر بڈو بڈو
 دیہ تہ حکیم آیتو۔ یاجا چھنہ کائسہ ہند تہ کارگر سیدان۔ موخر آے تنجیم دان آنہ
 رتمو وون نہ پادشہس پیہ اچھن کاش نکر کاشل چھ۔ دوپہس پادشہم شہر ہارس
 منز چھ اکھ باغا، تھہ باغس منز چھ ناگ تر ناگس منز چھ اکھ پوش یچھ "گل بکاولی"
 وناں چھ۔ سہ پوش اگر آنہ پیہ تہ تھہ اچھن ڈالنیہ پیہ۔ تھہ پیہ پیہ کاشن
 سیتی وون تنجیم دانو نہ پوش حاصل کروں چھ سیٹھا گڈر بیکیا تھہ باغس تام
 چھ دپو تہ دیر چھ کوٹنری وچھ۔ خار زین الملوکس زور پیچو چھ پوش حاصل کر
 خاطر آمادہ کر تھان۔ فوج لشکرانہ رسار و زونا چھ سیتی ٹلان تہ ہیوان چھ شہر ہارس
 وچھ۔ واتان واتان داتی یم اکس جنگس منز اتر اوس دور اکھ خوش لوٹھ جانا۔ تھو
 یچھ اپاری لشکر پکان وچھ سہ سپد اکھ آتہ خوش تہ پیہ طرفہ چھ جنگس منز یڈ کالی
 آبادی یاد چھ حار ان گز تھان۔ یہ جوان چھ اکھ کاروانس نزدیکیہ گز تھان تہ اتر
 چھ کاروانس اکس اکس جوانس پڑ تھان نہ یہ کیا دلپل۔ توہی کتبہ پیچھا اتر تہ کوت
 چھ گز تھان۔ موخر چھ یہ بوزان زین الملوکس اون زہ لراونہ خاطر چھ شہر
 ہارس منز گز تھہ "گل بکاولی" ان۔ یہ پیہ زچھن جوان اوس تاج الملوک
 اوس کتبہ روز تاب، یہ چھ کاروانس سستی سستی پکان۔ مگر پین چھ پینہ تاج الملوک
 انک باس ودان۔ کاروان گو بڑو تھہ بڑو تھہ پکان تہ داتی فردوس شہر ہارس منز۔
 شہر فردوس منز اوس پیسو اناوی اکھ حسین کورا۔ پیچہ یہ شرط اوس تھو
 زیس تیس نزدس گندان گندان مارناو تیس سستی کر سو نیچتر شہزادو پیلہ یہ بوز تھن
 کتبہ حالس روز مول یاد۔ تم وٹی طہن تہ لگو اکھ اکس پتہ پیسوایہ سستی نزدس
 گز نہ۔ پین یہ مالا جاداس سستی اوس نہ لوگ تھہ واپ واپ داوس تہ اتر پیلہ تھو پتہ
 بان تام داوس لاگو تھو ہور پیسوایہ سستی تہ سیدی شرط مطابقت پیسوایہ ہندی غلام۔
 پیاری چھ تاج الملوک باین ہند یہ پیہ مولام سید تھہ کام کران۔ سہ چھ
 پیسوایہ ہندی محل خاں پیہ کتبہ اکس پیچہ نش نوکری کر تیکہ چیتہ روزان۔ دھہ دھہ

چھ گڑھان: یہ چھ بچہ رشتہ مولوم کران بھیسواپ کچھ پائھو چھ پرتھ کا تب زردس
 منز بار نادان: پچھ پرتھ چھ یہ بچہ رشتہ کچھ ہند زوگ مولوم کران تو وار یا ہنس کالس
 بھنھ کرتھ چھ بھیسواپ سیتو نر زینتو ساری بھل ہنچھان: تاج الملوک چھ میو
 نر دس منز بار نادان تو اچھ اہس پینو شرکپ حیاتھ بناوان: تو چھ بھیسواپ پین
 گد ریوست باوٹھ روٹھ کھنھ ہوان تو شہر ارم کن نیران:

تاج الملوک چھ لمان لمان و اتان ا کس دیو علاقس منز: اتھ چھ مگزار
 ارم کس رتھ دس پیچھ اہس اکھ دیو کش کڈھ کھنھ یوان: مگرتاج الملوک کن کیا ہتا
 عار پچھ چھ اہس جان بخش کران: شہزاد چھ دیوس سپٹھا خذ مٹھ کران: دیو
 ہندس اڈی ہنس ملس کم کم حیا فر تیار کران تو دیوس کھنھ دوان: دوہا دوہا
 چھ گڑھان یہ چھ حضرت سلیمان صابند وارج ہند کر انک قسم منز تھاوتھ دیوس
 پین بن تو گد رن بادان: اچھ منز چھس ونان ز مٹھ چھ گلزار ارم گڑھتھ "کجاوی
 ان": دیو کیا کر: واد چھ گوٹ کرٹھ ز شہزادس واپناون کا نہ تکلف: یہ چھ کران
 کالم یہ چھ پینس ا کس دیو دوستس سال کران: شہزاد سندر اچھ چھ تھس حیا تھا
 کھیاوان تو قسم تھاوتھ چھس ونان ز یہ گڑھ "گلزار ارمس" منز و اتن: یہ دوس
 دیو چھ مجبور گڑھان تو پینہ پینہ "حمالہ" دیو کر چھ چھو لکھتھ شہزادس ا کس
 دیوس سیتو رواد کران: حمالہ دیو کر زیلہ بے سند خط ووت: سو چھنہ کتہ جان منز
 وہیان: شہزادس کوڑن سپٹھا جان پائھو خاطر: "حمالہ" دیو کر اہس کتہ تام محمودا
 ہاوی اکھ آدم ذرا اڈی ہر: امہ کوڑ تاج الملوکس امو ہے محمودس سیتو کھاندر: کینہہ
 کالا گڑھتھ چھ تاج الملوک محمودس پین حال بادان تو سو چھتھ حمالہ دیو کر عار اہتھ
 آماد کران ز تاج الملوک گڑھ گلزار ارم و اتن بیتہ سہ بکاؤل پوش آہ: حمالہ کہ مجبور
 تو دیوون دین اچھ گکران ہند پائھو بکاوی ہندس باغس تام ز پینہ ملی ہ: امہ کوڑ
 ا کس دیوس محکم تو واندون تمو سندی دسی شہزاد بکاوی ہندس باغس منز چھ شہزاد
 باغس منز ناو یہ کو سپٹھا خوش تو اچھ میلہ امو ناگس منز پوش و چھ اہس کتھ کالس

تنہے باغ تہ محل خانہ بناو نادان میٹھ زن بکا ولہ ادس۔ امہ پتہ چھہ دلبر بیسواتہ محمود
 دم داسہ سان اور داتنادان۔ ییلہ زین الملوک ن بوز زہمایہ جنگلس منز چھہ شاہی
 محل خانہ تہ باغ بناو تہ آمت سہ گو پریشان۔ دہہ ما چھہ بنان ز تاج الملوک چھہ مائلس
 سال کران تہ آتی چھہ یہ راز نوں نیران ز میلہ تلہ چھہ یہ تاج الملوک یتمو سید زونہ پادشاہ
 اوں کیو تہ امی چھہ بکا ولہ ہند باغ منز پوش تہ حاصل کورست۔ فرخ (بکا ولہ) کوتاہ تاب
 کر۔ سو گتہ تاج الملوک ڈپشیتہ تھو ستر شکلہ پیٹھ فریغتہ۔ ہپاری آہ زن ہمن زنون
 شہزادن رب متھنہ۔ اتھو منز چھہ فرخ، زین الملوکس روہ متھہ ہمتھہ واپس ژلان تہ تہ
 پیٹھ چھہ سمن روپری اتھہ تاج الملوکس چھٹو سوزان۔ تاج الملوک چھہ سمن روپری
 اتھہ چھہ ہند حجاب ودان تہ سوہ ییلہ بکا ولہ نش و اتان چھہ اتہ چھہ محالس گرا و
 کران تہ موہصر امویہ اتھہ تاج الملوکس پانس نش و اتنادان۔ اتہ پیٹھ کینٹرن دہن
 بکا ولہ تہ تاج الملوک اکھ اکس پنہو راز بادان تہ پیٹھس لوکس چھہ وٹش لکان
 اتھو منز چھہ بکا ولہ ہنز موج جمیلہ خوتون برس دایف کڑھان تہ زین الملوکس
 پیٹھ تہ کڑھتھہ چھہ تہس وکر ہند نادانس منز ترا و نادان۔ تہ دہہ نوکے باڑیانے فیروز
 شاہ تہ جمیلہ خوتون چھہ مشورہ کڑھتھہ پنہو کور قادس منز بند تھاوان۔
 زین الملوکس چھہ دایہ ز پتہ یوان۔ گرا دیون تہ دڑیٹھ کن نش بان موکلاو
 بیوان۔ تہ گرانہ بنیتھ شری زوان۔ یہ چھہ اکس جنگلس منز و اتھہ بکا ولہ ہنز پتر
 بینہ روح افزایہ اکس دیوس نشہ موکلاو تھہ آنان تہ و اتان چھہ ہم دہہ نوکے شہر
 فردوس روح افزایہ ہندس مائلس مظفر شاہس نش۔ مظفر شاہ چھہ پنہو کور و چھتھہ سٹھا
 شاد کڑھان۔ موہصر چھہ تاج الملوک کن راز موہوم کڑھتھہ پنتس باپس فیروز شاہس
 اما کران ز بکا ولہ تہ تاج الملوکس پانہ و اتہ نیٹھ کڑھتھہ ہومرا و ہنز لوہہ منقلہ
 ہند جوش۔ فیروز شاہ چھہ باکے سب مانان تہ چھہ بکا ولہ تہ تاج الملوکس باضابوط کھا
 کر تہ یوان۔

تاج الملوک تہ بکا ولہ چھہ و دنی شہر نجارین و اتان تہ اتہ چھہ اتھہ طلبی

سخن خناس منزلان بسان۔ بکاؤل چھے پرتھہ راتر غاب گزھتھ یتھ رانہ رس
 دربارس منز گونہ تہ رقص کردہ واتان۔ تاج الملوکس چھے پے لکان تہ اکہ دہہ چھہ
 بکاؤلہ ستر یتھ رانہ رس دربارس منز رقص و چھنہ گزھان۔ اٹھتھ راتر منز چھہ یتھ رانہ
 شاہ تاج الملوکس غلبہ منز تراوانادان تہ بکاؤلہ چھہ سنگدہپ شہرس منز اہس
 مندرس منز واتان و تاتھہ وردہ ستر نہیصہ پانس کئی بناؤتھہ غذا بس منز تھاوان۔ واریا
 کالا گزھتھہ ییلہ تاج الملوکس بکاؤلہ ہتھ نیب آوسہ چھہ یتھہ تہتھہ اور وارتھہ پھوان۔
 دہہ شہرس پھیر و تاتھہ رانہ گزھتھہ چھہ راتس بکاؤلہ ستر روزتھہ پین دل رنر نادان۔
 اکہ دہہ بنیو شہر سنگل دیہ کس راجہ چتر اسپنہ کور چتر ات چھہ تاج الملوکس
 عاشق گزھان تہ اہس ستر کھاندر کران۔ تاج الملوک چھنہ راتھ مندرس منز
 گزھتھہ بکاؤلہ سمکھنس پتھہ روزان کیٹھہ۔ چتر ات چھہ یتھہ رانہ تہ اٹھتھہ
 کوس روزتھہ مائس پہ رانہ باوان۔ چتر اسپن چھہ اکھ مندرس روزتھہ ستر کرانوان۔
 موخر چھہ اکھ زہینہ زکلس، اکھ گزھتھہ شہر ووان۔ ییلہ پتھہ پتھہ اکھ تیل کڈنہ
 آو۔ گوہ ڈنیک ڈنیک چھہ یتھہ گزھتھہ پانس کھوان۔ اہس اوس نہ کاتھہ اولاد۔ اٹھتھہ
 کھیتھہ نورتھہ تہ نو دہہ آد گزھتھہ چھہ اٹھتھہ گزھتھہ "بکاؤل" پوان۔ تاج الملوکس
 ییلہ پتھہ رانہ چھہ خوش گزھان تہ پتھہ رتھہ بکاؤلہ بیٹھہ حاکم کڈتھہ چتر ات چھہ
 شہر نگارین واتان۔ اکھ دہہ چھہ بنان پم چھہ مشورہ کڈتھہ فیروز شاہس تہ مظاہر شاہس
 عیال ہتھہ داوتھہ کران۔ شہر نگارین وارتھہ ییلہ کینر دہہ سالن واپس نیرن
 چھہ، بکاؤل چھنہ پینہ پتھہ پتھہ روح افزا پہ مائس ماہ ستر دہہ حصتھہ دیوان تہ
 رمان چھس اٹھتھہ۔ دہہ فیچھہ پم ساری عمو، بیسوا، بکاؤلہ ستر مائٹہ عشرتھہ کران۔
 اکھ دہہ بنیو شہریتہک وڈیر نادہ بہرام چھہ نگارین وارتھہ آتہ در پھس
 پیٹھہ روح افزا پتھہ پتھہ نظر کڈان۔ بہرام کو روح افزا پتھہ شہر و چھتھہ اہس
 عاشق۔ نہ چھس نیشہ کڈتھہ تہ نہ نیٹھہ۔ پیارہ سکھریہ روح افزا گزھتھہ بہرام کڈتھہ
 روزہ تاتھہ تھو پھسا و سمن رو پتھہ تہ واتان واتان دوت شہر فر دوس۔ روح افزا

رنش یام ووت سوہتر کرامو سندن لولن پکھوا۔ اچھ چھہ اہس جانور شکل بناو تھہ پانس
 برہنچھ کنبہ رطمان۔ منظر شاہ تہ حسن آراء (روح افزایہ ہنسز موج) چھہ یہ قصبہ بوز تھہ
 بہرائس نار بوزی کرکٹ انتظام کران۔ اچھ ہنسز چھہ بکاؤل وار تھہ ہوان تہ بہرائس
 چھہ نار بوزی کرکٹ ہنسز پنجا ن تہ پتہ چھہ پنہ پنچہ تہ پیترس تھہ کتھہ پیچھہ آماہ
 کران ز بہرائس تہ روح افزایہ کتھہ پانہ وائی کھاندر سپن۔ یہ سپن ہنسز مایہ کرنس
 ہنسز کامیاب تہ پتھہ پانٹھو دین پنہ پتھر بینہ پڑ موزوری۔ اتہ پیچھہ روڈ کریم کنبہ رہتہ
 وراہہ پنہ پنہ جاہہ عاشا شرتھا کران۔

دأستانک اکو

په دأستان كته آيه په اتيك اهل كيا چې، اكه تېلي چې بېن بون رو ايش
 اصغر گوندي ته د اكر عبد القادر سروري چې اومه خيا لكون په قصه چې پښه اصليت كذا اعتبار
 خالص هندوستانی مگر پښه داوا چې هتا سام هېنس لايق. اكه قصه منر چې اكثر حصه
 ايراني دأستان پښه انهار برونه پكان ته كردارن هندو اكثر ناوام چې ايراني. بچس
 صورت منر اكه خالص هندوستانی دتن چې غلط باسان. ديوت نام واقات هندو تني چې
 بقول گوپي چند نارنگ " اكه قصه چې هندوستان كس كنه مذهبي، عوامي يا قومي دوا
 سېتو د اكه نه چې په كنه سنكرت كتاب منر اخذ كړي است. اكه قصه هكونه كلهم
 يا لكو ايراني دأستان ته ورته. بيا دأستان كس اكرس حصه منر چې هندوستان چن كنه
 كنه پښه ايك ايك ته نظر كړه هان. در اهل چې واقه په زبيله مسلمان منر خو كونه
 يور آيه، اكه نو مخلوط تمدن پو هېن، يعنه منر زيات ايراني رنگ اوس (تليد خو كونه
 اوس ايراني تمدن كين مسلمان منر) ايراني ته پښه په اوس ميله مقامی تمدن كس
 بچس كونه، اكه نو انهار پو هېن يعنه منر قصه ته دأستان هندو ايراني د اكه
 واپس رنگ ديت. دهن ته پښه منر پښه پښه نو كنه د ايله ته دأستان هېن
 پښه "كل بگولي" هندو قصه چې ته پښه د لچپ مثال. — واقه چې په زيه دأستان چې
 ازيك تام مختلف زبانون منر د ايراني آمش. تاريخي شهادت منر د ايراني پښه چې كونه
 فارسي نو هېن عروت الله بنگا كوين ۱۳۲۰ هـ منر ليو كونه. اومه پښه چې هېن دأستان
 مندي رفعت ناو كونه مندي صورت منر باز پښه. اومي كتاب هېن ته تيم ايداشن
 چې مندي فرحت "دور ليكونه است. اتيك تلي نو هېن چې كسبرج يونيورسټي منر ته خود
 اتيك مصنف يا ته فرحت چې شايد فرحت عظيم آبادي اوسمت كس. اسو عظيم آبادي

سنہ ۱۱۹۱ھ میں چھ بیتمہ عالم گزشتہ نوشتہ اردو نوحہ مخزن چھ
دکھنی مشنوی ساریہ زبٹ۔ امیک مصنف چھ مولوم۔ مکہ تصنیف چھ ۱۲۵۵ھ
ایک قدیمی نوسخہ چھ بارود خانہ اود چھ لایبریری میں اوست۔ بقول لابی چند نارنگ
”شاید چھ یہ ’گل بکاولی‘ قصہ ساریہ کھوہ پڑون نوسخہ“

دویم چھ ”مثنوی تحفہ مجلس سلاطین“ اشیرنگزن چھ دادا اورمٹ زبہ چھ
بکاولی ہندیس قصہ تصنیف تارہنی ناویس ۱۱۵۵ھ یوان چھ۔ مکہ تصنیف
ناویس چھ یمن عددن سیتو واٹھ لکان۔

ترتیم اردو نوحہ سچہ چھ مشنوی گل گشت منظوم یا خیابان ریحان۔ یہ چھ ریحان
الدین ریحان ناوی شائرن ۱۲۱۲ھ میں نوکھٹ۔ یہ ۱۲۲۱ھ میں نظریاتی کرکھ
(۶۵۰) صفحہ ہند دویم ایڈیشن کوڈمٹ۔ پرتھ قصہ چھ ۵ اشار۔

مذہب عشق چھ بکاولی ہند بیاکھ روپ۔ یہ چھ نہال چند لاہوری ۱۲۱۴ھ
میں نوکھٹ۔ یہ چھ عزت اللہ بنگالی ہند فارسی نوحہ بکاولی اردو ترجمہ۔ یہ ترجمہ چھ
گل کرایسٹ صحبن فورٹ ولیم کالج چھ تحریر میں کر نوکھٹ۔ اٹھ ترجمہ کر فورٹ
ولیم کالج کر شیر علی افسون نظریاتی کرکھ۔ انچہ لکھ آہ ۱۲۴۲ھ میں کرکھ چھ
امہ ترجمہ کاہ ایڈیشن چھ پرتھ میوزیم میں کرکھ ہراوہ آہو۔

گل بکاولی ہند ہندویم اردو نوحہ سچہ چھ مشنوی گلزار نسیم میں مشہور اردو
شائیر دیشکر نسیم ۱۲۵۲ھ میں کرکھ۔ نسیم ہندویم میں آہو چھ۔ ریحان ہند اردو
مثنوی خیابان ریحان یہ رقت ہند فارسی مشنوی روزمٹ۔

گل بکاولی ہند بیاکھ نوحہ سچہ گل بکاولی قلمی (منظوم) میں محمد داؤد علی
ناوی شائرن ۱۲۶۱ھ میں نوکھٹ چھ۔ یہ نوحہ سچہ چھ مسعود حسن رضوی ادیب
ذاتی کتب خانہ میں لکھنو موجود۔

”گل بکاولی“ قصہ چھ انگریزی تر فرانسسی زبان میں مثنوی ترجمہ آہو امت گار
وہاسین چھ نہال چند لاہوری ہند مذہب عشق مشنوی ناوی کتابہ ۱۲۳۵ھ میں فرانس

خلاصہ لکھتے ہوئے پہلے چھ مفصل پر پورے ترجمہ اسی مصنفین شمسہ یس منرواکن
برونہ کن تر و مت یس پیرسہ چھاپ سید۔

گل کرایسٹ صبحین انگریزی ترجمہ آد ۱۸۷۳ء یس منرواکن اسی قصبک بیاکھ
ترجمہ کورٹی، پی مینیولن (T.P. manual) آر پی، اینڈرسن (R.P.
Enderson) کور ۱۸۷۳ء یس منرواکن داستانک ترجمہ۔ تہ و بلیو، اے، کلاوٹس
(W.A. Clouston) کوری مینیولن تہ اینڈرسن کوری ترجمہ پینہ ۱۸۷۵ء
of Easter Romances نادی کتابہ منرواکن یس منرواکن

پینہ

گل بکاولی ہند بیاکھ انگریزی ترجمہ چھ باوا چھو رامن کورمت۔ یہ چھ سید سید
مذہب عشق ترجمہ یس نہال چند لاہوری ستر تصنیف چھ۔ یہ ترجمہ سید ۱۹۰۳ء
منرواکن چھاپ۔

داستان گل بکاولی چھ پنجاب ذبانی منرواکن نجم الدین مسکن نادی شاعرین
پچھم یس سیکوٹک روزن دول اوس۔

ہندی پانچ چھ مذہب عشق ترجمہ بیج سنگھ درماہن کورمت۔ تہ پینہ کتابہ
چھن بکاوسمن ناوتھو مت۔ امیک سنہ تصنیف چھ ۱۸۷۳ء۔ دیان نہال چند
لاہوری ستر مذہب عشق منرواکن متس قصبک جواب دیو کہ غرضہ لیو کہ شاہ فقیر
اللہ حیدر درنگلی بن "قصبہ رتناولی"۔

گل بکاولی ہند تہ منرواکن پیرسہ کتھ اوس لوکن تارکھ رارن تہ پھولون
زور رارن منرواکن تہ نیمہ کالان۔ اوس آریہ ارجیہ اسلیٹر متعلق نو نو رو ایترا قائم
کرت۔ تہ واتان واتان وار کتھ بکاولی ہند کتھ وید پیرسہ یاد تہ پچھ تکتھ پوش
نام تکتھ بکل ونان چھ، تہ یس پچھ کالہ پچھ دوس پچھ بلایس اکے علاج اوس
امہ کس تار پچھ حشی متس کن چھ کتھ ڈر پچھ لٹ سید احمد سعید دہلوی بن "فرنگ اصفیہ"
پش اشار کورمت۔ تہ ہند وٹن چھ ز "امر کٹاک" چھ اکھ گون تہ خوفناک جنگل تہ اکتھ

جنگل شرجھ وینہ تہ قلعہ، باغ، حوض تہ مکان ہندو نشانی موجود۔ مگر دہلی زمین آسہ
موجود چھینہ اوت تام دھتہ۔ دیان چھہ نہ پزانہ وقتہ اوس دکنہ اکھ راجا راج کران
ناو اوس راجہ بھوج، یہ گو پنہس لکھنئیں نیچہ جس تہ کوٹن تہ اٹھو غار آباد علاقے
کے۔ دیان اوس راجہ بھوجس اوس دربارس شرجھ بڑی بڑی منجم تہ پندھتہ۔ رقم گئے
شہزادس سہتو تہ اکھ علاقے شرجھ بناؤ کہ قلعہ تہ جلساتی باغ۔ اٹھو وقتس شرجھ
راجہ بھوجس اکھ حسین کور ہنایس "نربال" ناو کور کہ۔ ییلہ نربال، بڑا گئے
اٹھو گہ لابی یا ونگ مشکھ ووت دور دور تام۔ سون بھدر ناوی اکھ زبردس گہ ساڈی
گو اوس شہزاد نادید عاشق۔ واران واران ووت گہ ساڈی قلعے نزدیک تہ رود اٹھو
سون بھدرن دیت شہزاد بکاوہ پوش اکھ شرطس پیچھ اٹھو نہ سونہ گہ نہ کانبہ
سہتو کھاندر۔ اٹھو اندر گئے دھیلان اکھ شہزاد اکھ شہزاد پیچھ عاشق تہ دوپن آسہ
چھہ دل رستہ۔ راجہ بھوجن تہ کور اٹھو درخاس منظور۔ ییلہ ہرنہ، گر ووت
تہ سون بھدر گہ ساڈس لوگ پتا۔ تس پھٹ دل تہ کورن شہزاد بہ دعا بکاوہ
وین آب بنجھہ۔ اسی دھہ پیچھ رود تہ ڈری یا و سہ وون تہ "نربال" ناوی سہتو
مناسب تہ آسہ موجب پیو اٹھو ڈری یا و س "نربال" ناو۔

محمد عبداللہ قریشی صاحب چھہ کل بکاوی ہندو سلسلے شرجھ اکھ متالہ
لیو کھمت یس لاہور "نقوش" ناوی برائے شرجھ شہزاد چھاپ سپہ۔ قریشی
صاحب وین چھہ نہ یہ قصہ چھہ پوز تہ پور۔ دیان چھہ پشراہ وری برونٹھ آو بکاوی
ایکسپلورنگ اداہ (Bateauli exploring association) قائم کرنہ
تمو کور چھان مین تہ اوس وائی اٹھو پیچھس پیچھ نہ یہ چھہ محض اکھ فرض آسہ۔
بکاوی ہند قلعہ چھہ اوسمت ہوشنگ آباد تہ امرکتاک علاقے شرجھ۔ یہ علاقہ چھہ
وئی کین میلہ واد نمیلہ شرجھ ہند آمت۔ بکاوی ہند تلو، مندر تہ فوار چھہ سمیتو
گرہھتہ وینہ تہ موجود۔ اٹھو علاقے شرجھ اکھ پارتہ پارتہ وڑھم شرجھ موجود۔
یچھہ "لکھا پتر پارتہ" ہند محل ونان چھہ۔ شاید چھہ تہ ڈلبریسواپ ہند محل خانہ اوسمت

یئیمه تیره نردس گئدان شهزادون بازمی تار میز ائیس :-

محمد دین فوق چیمه پینس اخبار "کشیری" ییس (ییس لاسور نیران اوس)
 منز ۱۹۱۰ ییس منز بیکهان زامر کنشک چیمه پیندین هئند تپیر حقه تیر نربدا درمی یارو چیمه
 اتی نیران - برو نه کن بیکه چیمه سون تیر نربدا درمی یارون هئنز وادی بیجه ائند می بکیمو
 اکله گون جنگل چیمه - تیر ائله چیمه دینه تیر بکادی هئند بارغ و نان - ائله جنگلس منز چیمه لیدر
 رنگه پوش دینه تیر پهم لان - دپان چیمه زیمین پوشن هئند عارق چیمه اچیمه داد با پیخته آب
 حیات - ریت چیمه رو ایخته ز بکادی هئند اصلی گل چیمه دونه آتیر موجود تیر یه لیوور
 پوش چیمه واریا هئس کالس بکادی نچیمه رودست - یئیمه موجب ائله منز کینه تیر کینه
 خالصیتر ضرور موجود چیمه - محمد دین فوق صابنس بیانس چیمه تیره وقتیکو ریوان دربار کو
 عظمیو بای حکیم رحمان علی وکیلن "تحفه خان بهادر" نامو کتاب منز تصدیق کورست - ییجه
 پامو چیمه بکادی تیلین بیون بیون رو ایتر - تیره پیر چیمه کینه ایس مگر تیره من چیمه باجه
 گرهان ز اصل قیصه چیمه هئند اتی تیر پیر چیمه دونه تمدن هئندو اتون ائله فارغا
 خوله خط دیتست - بنان چیمه ز کیشرها آسبه پوز تیر -

نعمہ صائبہ گل بکاولی ہند

لے خانس بہ عیاد شیخس ستر مقابله

گل بکاولی ہند قصہ کاٹراونس منز چھ نعمہ صائبس بروٹھ لے خان اسلام آباد تہ تحصیل پلوامہ کہ دروہ پگا پکا حکیم عیاد شیخ صائب تہ قلم تلمت بہمن دوم نو ذی بزرگن ہند کہتا بہ چھ چھاپ سپد پکا۔ حکیم عیاد شیخنو کتاب چھ لے خان بہ گل بکاولی بروٹھ نور محمدن دین محمدی پریس لاہور چھاپ کر ہٹ۔ اکھ منز چھ گل ۱۶۱۶ شار بہمن منز مشنوی ہند کہ پتھر ۱۰۲ شار تہ ترسے غزلہ عیاد شیخنو بیچو محمد شیخن لکھو متو چھ تہ چھ پٹھ چھ محمد شیخ نے یہ کتاب آند و اتناو ہٹ۔ لے خانو گل بکاولی چھ گل ۲۵۳۲ شار امہ بجایہ چھ نعمہ صائبن قصص واریاہ نہ پچھر دھتہ بہ دستان —

نورمن لنجن منز آند و اتناو ہٹ۔ ریمو علاو چھ علی شاہ ہرل تہ اسد پرین تہ گل بکاولی ہند قصہ نظم و صوت۔ علی شامن چھ قصہ باضابطہ مشنوی اندر تورمت۔

یئد زن اسد پرین اٹھن و زن اک الگ لنجن ناو کر ہٹ امہ قصہ کو کینہہ واقعہ صرف ۱۶۱۶ ہن شارن منز آئی ہٹو چھ۔ علی شاہنو مشنوی اتھس منز نہ پینہ معہ کہ چھنہ تھ پینہ مین ترہن مشنوی ستر مواظہ کر نہ دیوان۔ صرف چھ علی محمد شہباز علی شاہ

نشین زندگی تہ ادبی کامن متیق اکس مضمونس منز تموی ہٹ گل بکاولی مشنوی ہند سب تالیف درج کران۔ امیک تذکرہ سپد بروٹھ کنہ

بحر: نعمہ صائبن چھ گل بکاولی متقارب مشن مقصور یا محذوف بحر منز

پچھم۔ بیہکو ارکان فعولن فعولن فعل یا فعولن چھ۔ تہ لے خانن چھ

بحر ہزج مدس محذوف یا مقصور ورتاؤ ہٹ۔ ارکان چھس مفا علین مفا علین

فعولن یا مفاعیل۔

عبدالشیخس چھے مشنوی بیکھان بیکھان بحر و تاونس منزہ خاکی ز سہ
چھہ اڈو قصبہ بحر ہرج مسدس محذوف یا مقصور (مفاعیلن مفاعیلن فعولن
یا مفاعیلن) منز بیکھان تہ اڈو قصبہ چھن متقارب ثمن مقصور یا محذوف بحر
منز تادیو متو۔ امیک وجہ چھہ بہ باسان ز تس چھنہ اکیس نشستہ منز بیکھ متہ قصبہ
بحر دویہ نشستہ وز زہ تس آسمز آسان۔ تہی چھس کنی بحر و تاونس منز فرق و زہ
صفہ ۴۱ ہس پیٹھ چھہ بیکھان ۵

کران روٹ تہ پھر ان پنی تہ داؤد کران روٹ چھہ اڈن غم تہ اڈن شادی
بکاؤل اُس بستہ پائھٹن وداؤنی کین چاکھ اُسو گڑھان جگس ترانی
ہنتو دلدار دشوار پیوم دوبرہ یتم زو جان پادن بو وندے سر
ہمن شادن چھہ مفاعیلن مفاعیلن فعولن یا مفاعیلن ارکان۔ تہ امیک تہ
چھہ پم شاد ۵

وڈل لانی زورن ارم ہاے یتیم یار دزدہ کہے ہاے بوجہ جاے
مے روو عاشق آرام کتہ بیو قصبہ کووے کیا ملالہ تہ کتب رو قصبہ
امیک ارکان چھہ فعولن فعولن فعولن فعل یا فعولن تہ بحر چھس بحر
مقارب ثمن مقصور یا محذوف۔ پتہ پائٹھ چھہ اکتہ بحر منز صفہ ۴۵ تہ ۴۵
ہس پیٹھ بیکھان ۵

چھکھ لال جوہر تمن جابجاہ گدا تہ یتیم گے تیکو پادشاہ

.....

مے تر اوکتہ تہ بچھ کور اے بیوفا شبیا چون یارس کرمن یکتہ جف
ز تے یشد از شاہ میا نہ کتوہ تہ عزیز مے تر اوکتہ تہ بچھ کوہ روئے تیز
قہرمان شاد ہنر کور گلزار پری ہند تاج الملوک بکاؤلہ نش و اتناونک سوئے
قصبہ چھہ تہ تہ تہ شادن منز اکتہ اکتہ بحر منز در تاونہ امت۔ پیلہ زن مشنوی
س یہ پچھ چھہ تہ تہ تہ شادن منز کوکت۔ وچھو تہ تہ تہ صفہ ۵۱۹ دویم نظر۔

ہندو بیشتر چھ بحر ہرج مسدس محذوف یا مقصودس منز تارہ آنت علی شاہ
ہرکون تر چھے گل بکاوی باہتہ نونس منز لہ خانہ پاٹھو بحر ہرج مسدس محذوف یا
مقصودس ورتاؤ ہر۔ مثال چھے ۵

بہ شرقستان شہرا اوس دلجو بسان تتر پادشا اوس نموش خو
خود این بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سہیلا آباد کورمت
ترنوی مشور پر پڑتھ چھ اکتہ پنجس دانان ز لہ خان، نعمہ صابن تر چلو
شیخن چھ "مذہب عشق" نظر تل رٹھتہ تر قصبہ کاشرومت شیخ عزت اللہ بنکالو
سند فارسی "مذہب عشق" تر چھ زیر نظر رٹھتہ آنت تر امیک نہال چند لاہور سوند
کورمت اردو ترجمہ تر چھ یمن ترنوی ہند قصبہ اگر بنان۔

سبب تصنیف۔ لہ خان چھ کتاب ہندس سبب تالپنس منز پنہنہ
منوی ہند اگر "گلستان بقا" ز اکتہ پنہنہ شنوی تر کتر چھ باؤتہ دوان مگر مظفر
عازم چھ جنوری شہزاد ہیکس تعیر رسال منز "گل ریز اور گل بکاوی" تقابلی مطالعہ
مقالس منز دوان ز عبارتہ نظر تل رٹھتہ چھ لہ خانہ شنوی دراصل "مذہب عشق"
ترجمہ۔ لہ خان چھ لیکھان ۵

بہ عشرت خانہ دل شوق یس پیو بہ مگردن نالو عشق طوق تسس گو
دچھم اردو کتابا پر حسابا عجب روشن ما با انتخابا
چو بستان تھ گلستان بقا نام زمستان خزان شرمندہ ناکام
مے گو یتر شوق زین گفتار خوبو بہ کشیری زبان زیبا کرن بو
بہ نادانستگی خامی خیالات ز بے علمی و پنہنہ مے ہستو کمالات
کورم آواز نیچہ بر نام باری بلا شکہ مے چھ کاسان غم تر خاری

عبدالشیخ چھ پنہنہ شنوی ہند وجہ تصنیف درج کران کران دوان ۵
کتابا اکھ مے دچھم لفظ ہندی مے تمہ کہن مائین منز گئیہ مے ہندی
سودہ کو تام صاحبن دوز ہر بہ چربی چھ لیکھت تم مے کڈ از علم عربی

سہٹا عشق تمکو کورم مے تا شیر
 گرن نال لاکڑھے سُم چھکھ در اُنی
 مثال آن کویت چھس تیوت نادان
 چھ شارک شور زن سپا آدم
 رُفقا چھم قریبا اہل سنت
 تمی یارن مے یچھ کن ہاؤم وخت

عبدالشیخ یودوے کتبہ خاص کتابہ ہند تذکرہ چھنہ کران۔ یہ سہ کتاب تمکو
 ہندی (اردو) پاٹھو نظر تکی رنگ تذکرہ کورمٹ چھ۔ تھتہ تہلک یہ ورن نہ تہہ کتا بہ
 ہندی بنان والی چھ یہ اصلی عربی پیچھ تارہ پتر۔ خار یوتا مچھ عبدالشیخ نہ مشنوی ہند
 تون چھ یہ چھ برابر مذہب عشق کا تراویہ آہر۔ تکیا ز اچھ منز چھ ساری واقعہ تمی
 ترتیبہ درج کرنہ آہو۔

نعمہ صاب چھ و حنا چھ سان لیکھان ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی کتابہ
 کرا لاہور کو (رنال چند لاہور کو) کو نام صا جین ہندی (اردو) پاٹھو نشر من ترجمہ
 مے ترجمہ و چھ مے نہ ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی تخلیق۔ نعمہ صاب چھ کتابہ
 ہند سبب تصنیف پیچھ پاٹھو لیکھان ہ

چھ راوی ز بنگال ذوالاحتمشام
 چھ تمکو فارسی پاٹھو کورمٹ بیان
 ز لاہور اکو صا جین تھتہ نشر
 و لے فارسیک مے و چھنہ نقل
 اذتو ہستی چھ آغاز داستان کران و نان ہ
 چھ راوی لیکھان شہر پربس اندر
 بہ عدل و شجاعت سنا وخت تمام
 ز عدلش رعایا تیکر شاد اُسو
 تہس ناو مشہور زین الملوک

لقب شیخ تس عزت اللہ بنام
 مفصل یہ قصہ بہ شیریں زبان
 بہ ہندی چھ کورمٹ زبان مختصر
 کرم ہندیس نظمن اندر شہل
 حو کو اسچھ کران اوس شاہ بہ فر
 مشہور آفاق بونیک نام
 بہر گوینہ آباد و آزاد اُسو
 بہ شاہان عالم تہس بوسلوک

عطا آسو از ایزد داد گر
 به علم و ہنر و خبردار آسو
 تیس پنجمین ز او فرزند خاص
 فروں تاہ کے ماہ کس پوئے گاہ
 و چھتہ در بغل دست نقاش چین

تیس ثور فرزند والا گھر
 دیرو جوان مرد ہمشیار آسو
 بہ عون و عطایات رب الاناس
 بہ حسن و و طاعت چو تابندہ ماہ
 سہ حسن و شامیل تسند نازنین
 بزونہ کن چھ و نان سہ

و چھکھ طالع شاہزاد چھ کتہ
 یکایک و چھاں رو دھرم اوتاد
 سراسر پھر کتہ تہ پھر کتہ سوہ کتاب
 ہم اندر جہاں شہر یاری تیس
 رتھو اضطرابس اندر و چھ تھو پور
 بہ شہس ز ماہ تا بمائے چھ کرکون
 بنے جن و انسانے شہریار
 اوس نشہ تم ہر د شوبن غمہ لام
 مقابلہ آسوس نہ کاتہ تا جور
 بہ ملک پرستان پڑ آواز چھ
 و لیکن چھ گوب بر شہس نامدار
 تھیک رنج و آزار وادہ شہس
 تیس کن پیٹے تہ ڈیس ہوش جس
 بہ یکدم گزھن چشمہ شاہس سفید
 ہمیشہ سخن چھ آغاز داستان بیان کران
 نعم صابنہ کھنہ اختصار س گام
 ہیشہ مشرق داتہ چھ میوہ مگر عیو شین چھ
 زمین الملوکس صرف زینچو ہادان تہ
 تمن پتہ چھ تاج الملوک زہدان حالانکہ
 اکتہ داتہ نر مژ چھ پڑکھ اکتہ زینہ سلسلہ

نجوم اکتہ حاضرے بار گاہ
 ترادوے انجم کتہ استاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجہ اری تیس
 کوڑکھ ناو تاج الملک تس بہ غور
 کوڑکھ عرض شامہ شہزاد چون
 چھ دولتہ نقیبہ اوس بے شمار
 دیران دیرینہ رستم تہ سام
 میسر تیس آسہ تیتہ سیم وزر
 تہ در بارغ عالم گل تانہ چھ
 اگرچہ تہ رت اوس در ہر مزار
 پتہ آکھ قباحتہ بہ طالع چھ تس
 بہ عینی نظریام شامین شہس
 زینہ گزھنہ پادشاہ ناوہ میہ
 ہمیشہ سخن چھ آغاز داستان بیان کران
 نعم صابنہ کھنہ اختصار س گام
 ہیشہ مشرق داتہ چھ میوہ مگر عیو شین چھ
 زمین الملوکس صرف زینچو ہادان تہ
 تمن پتہ چھ تاج الملوک زہدان حالانکہ
 اکتہ داتہ نر مژ چھ پڑکھ اکتہ زینہ سلسلہ

زور و پنج پو پتہ تاج الملوک زبون ظاہر کو رمت عیسیٰ شیخ چھ آغاز ریتھ
پٹھو کران سے

ریتھ پٹھو کران راوی کت باہ
تمام پادشاہ تمس اسو باج دیوان
سخاوت سے کرانی اوس دودہ راتھ
برونٹھ کن پکیتھ چھ دنان سے

خمداین اسوتس دوتو پتو ز فرزند
پھلہ دیو تم گلاب زن نو بہار
کران اسو عاش عشرتھ می بہمد
دودہ کہ پادشاہ اوس در عدالت
سیٹھا خمدش تہ خمد رم سے اوس پانیہ
دوپن شاہمس درادر دودے زرد دان
مبارکھ چھ دیتے فرزند سے ذاتن
قبر سے پادشاہن بوز یا مکتھ

ریتھ پٹھو چھ نعم صابنس تہ عیسیٰ شیخ نس بیانس منز پتہ فریق
پوان ز عیسیٰ شیخ چھ تاج الملوک زونہ برونٹھ تمکو سند صرف ز بابے گنڈران
تیلہ زن نعم صاب بیسن مثنوی لیکھن والین ہندو پٹھو زور بابے چھ گنڈران
لے خان چھ دامتاک آغاز پکو شاروسپتو کو رمت سے

بدین گونہ کران راوی رلوایتھ
ہ دونا اوس شاہ شہسوار
بریں خوبی تمس زین الملک نام
ہ این اقبال از داد خداوند
ہ علم و عقل یث زہر کہ تہ دانا
ونان از عشق دیرینہ حکایتھ
ہ شرقستان معظم تاجدار
منور اوس تمکو سند جاہ و اکرام
ہ ہنرمند اسو تمکو سے زور فرزند
ہ جوانمردی اندر بلکل توانا

اُتھو اندر دیت سے ذاتن بیاکھ فرزند
قمر صورتھ مشک مویا ارجمند
سیٹھا زیبا بدن خوبان آفاق
گولت خور شہد تمو ہے اوس شتاق
بروٹھ کن چھہ خان صائب فہر ماوان ۵

تھوون شہزاد سے تاج الملک نام
سپن خورشید ہیتیون چون فرحت جام
آرن دانا منجم یثر خرد مند
بہ علم نعمہ دسیٹھا اسی ہونر مند
تاج الملک سے دسیٹھا تارپف کر نہ پتہ چھہ منجم پادشاہس و نان ۵

بجشمہ چھہ ہمتا کاٹھ بہ دُویا
بہ علمتھ اکبہ چون جمشید و دارا
قباحتھ چھہ مگر تا چند سالہ
بہ عہد نعمہ دسالی باکمالہ
ژٹے پیٹھ اے پادشاہ با کمالات
پمن ورمین مضرا مہ سندن ملاقات

لہ خان چھہ پیتھن تاج الملکس مائس پیٹھ مضرا آستس وناحتھ
کران، میلہ زن نعمہ صائب اتھ کتھہ چھہ واس کٹھہ و نان زیو دوے تاج الملکس
پیٹھ پنس مائس زین الملکیز نظر پیٹھ سے (مول) گڑھ اوں۔

بکاوہ ہندس باغس منز تاج الملکون واقع چھہ علیو شیخ پیٹھ پائٹھ بیان
کران ۵

میان شب سے پو در باغ وارتھ
وچھن باغا عجائب کیا زبر اوس
بیان باغ دیوٹھن گنبد ا جان
بیٹے تمو وچھن رنگا رنگ گل وناگ
وچھن در موضع کھوسا کیا طلا کار
سے کھوسا پرش تموٹھل دون اتھن پیٹھ

فکر کز شہزادون چھہ بلکل
سے کھوس تھہ ناگہ سے منز تراوٹھہ او
تت وارتھ پیٹھس فکر چھہ ہمسوس
وچھن ڈیڈھ و ان تمکو رقم اوسوٹھ
دوان دانی زیرو بالا ہر طرف اوس
طلا کار از زمرہ اوس شوبان
میشین تھہ ناگہ سے پیٹھ ناندھہ زاگ
سے گل تھہ منز وچھن تھہ راجھہ شہار
پکائی کوٹھ سے پیٹھ تیجن وودھ

یہ کھوس در کار کیشرھا چھہ بلکل
سے نمو نمو ذالعتھ تھہ ہرے اندر تراو
چھہ مردی بہ پوش نین یاٹھ کھوس
چھہ مچھن دسیٹھا تارپف کر نہ پتہ چھہ منجم پادشاہس و نان ۵

و چھن کے بو پرسی روزم سے ارمان
نہ سے کم کر فی مردن ہنرے کان
محل خانہ اندر اُترتے کیا سپد شہزاد اس تھے چھ شیخ صاب پیچھے پاٹھو وہ ٹکھنے کران
دو پے شہزاد نے وہ فی بو کرے کیا
گڑھن نزد بلا پائے روا چھا
بزنس کُن داتھتہ چھ و نان
نہن انگشت مری تس زور از دست
تھوئن ماوین پینو مخفی تھوئن تس
ژوئے سے ژور ژور سے ہر مژ ژاو
تیمس حالہ دیوئے نش نہر ژاو
یوئے واقہ چھ لے خان بڑ جان پاٹھوئے شاعرانہ اسلوکے سان یمین شادن مژ
پیش کران

قدم آہستہ تر و در در گلستان
گلن ہند اوس بے شکھ سے پرتان
زین از سر چو سپیں چار دیوار
ملکین بہتر بہ گھاسے طرحدار
جرختہ دیوار ہے لعل بمانی
و چھتہ جوہر فروشن دل بزمانی
چمن پوشو ہرختہ آنت چھ در جوش
کن گوشن بہتہ ہو شمس کران بوش

باغکو تار پف کران کران چھ لے خان پور پاٹھو امہ باغچہ خوبصورتی
ہنر عکاسی کران تہ جوش مژ پوشکو تار پف چھ پیچھے پاٹھو کران
میان صحن حوین آب کوثر
بہ نقاشی کرختہ ہر سو مدور
در آن چشمہ گل خوبی نمایاں
منور از ظہور اد گلستان

... ..

و چھتہ تاج الملوک گل شاد سپن
چو بلبل از قفس آزاد سپن
گردختہ جامہ دوستے از چشمہ گل
بشوق دل دوان در بر روٹن گل
اوٹن گل تہ کرین در دل تیس جاے
ز آب چشمہ بیرون کرین تمہو پائے

... ..

ازاں پس ژاو اندر تھتہ مکاتس
و چھن نہ جوہر تہ کے مژ جہانیں
امہ پتہ چھ لے خان و ہن شادن مژ بکا دلہ ہنر حشکو تار پف کران - یہ زن عجبو

یَا اَکْرَمَ حَقِّهِ مَبْیُوءَاتِ نَبِیِّ جَسَسِ اِخْتِصَارِ کَا اُمِّ مَیْمَرِ مَرِ-

نعمہ صائب چھ تاج الملوک کن بکاو لہ ہندس باغس منز داتنگ نظار
سیٹھا وضاحتہ سان تہ مبالغہ آیز تا ریف کر چھ پیش کران۔ یید شہزاد اس
دو چھ باغس منز داتاوان شہزاد چھ اتہ و چھان سے

و نجه یی قدم تر دو شاهن دواز
یوان شاهزادس چھ اندر نظر
بر و نه کن چھ نجه صاب و نان

جو اُس تکلمیں سے کہتے ہیں اویزان درخشان ز د چھ گروں
 ز تو وہن شادن مژ چھ چھ پٹھو نعم صائب باغکو تار پف کرین پتہ
 شہزادس حوسس نکھ و اتنا دان یختہ مژ پوش چھ - نعم صائب چھ فور ماوان
 عجب تر و چھن آبس اندر گلاہ
 دوین چھنہ در عمر و جہت پر پوش
 ز فرحتہ وے تمکو پورن یا مجیب
 چھ بے شک یو ہے آں گل نامور
 پوشکو تار پف کران کران چھ برونٹھ کن پیکتہ شہزاد و نان ۵

آہی پوشہ نے بوٹوں سے درپردہ
تلم کوٹ تکلیف رنج و سفر

بہ حوصلہ اندوہوں گو سہ مردانہ وار

آئینہ پتہ چھ پو شکر تار پف مولا وخت ز تو دہن شان منز مکا نکو تہ بکا ولہ ہند
پینگو تار پف کران. آخر چھ اتن نعمہ صاب قصس زیچھر درختہ گوہ تاج الماس
غزلہ منز بکا دیہ ہند و تار پف کران تہ پوتس یختہ پتجس پیچہ و اتنا وان ز سہ
کہ اُمس اچھ منز و آج. نعمہ صاب چھ لیکھان ۛ

کریختہ مصلحتہ ابدل خوشترین گدھن تس ز انگشت انگشتین

میل پینو و ارج لا جن تمیس ز فرقت و نس ناز ز ارجن تمیس
 دوپن بس نشان پیتے عاشقن ز عذرا و دواع شیوت کرن و مقن
 انخر چھ پے واقے یانے باغس منز اژن پیچھ توہ نیرنس تام کل دستن
 شارن منز و صاحتہ کران۔

ترنوس صاحب چھ واقے بلکل ہیوہ بیان کران۔ مرن چھ عیسیٰ شیخ بیانش
 منز پے دپن زبہ کوٹھو سی کران۔ تو برعکس چھ نعمہ صاب پرتھ کانہہ واقے شیرا
 رنگارنگی سیتو جرنج کوٹھس کران یمہ سیتو قصہ زیچھر چھ لبان۔

عیسیٰ شیخ یو دوسے لے خاش تہ نعمہ صابس بروٹھ چھ مشنوی لیکھا
 آما پوز تمکو مشنوی منز چھنہ فارسی زبان منز تیر غلبگی میر زن لے خان
 تہ نعمہ صابنہ مشنوی منز درینھ یوان چھ۔ نعمہ صابنہ مشنوی کینہ
 باو جوڈ چھ تمکو مشنوی زبان فارسی آمیز۔ پتھ پاٹھو چھ ننان ز تمیس چھ فارسیس
 پیچھ جان عو بور اوسمت۔

علی شاہ ہرل چھ داسٹک آغاز پیمو شارو سیتو کران۔

بسان تبتہ پادشا اوس خومش نو	بہ شرقستان شہرا اوس دلجو
بہ فضل خمد سہٹھا آباد کو رمت	خمد داین بو رنگارنگ شاد کو رمت
سغا میرا سہ ایسان گسٹرا اوس	سہٹھا عادل تہ ریمتہ پوردا اوس
سہٹھا خمد شرو بعد فرخندہ خراباد	دپانی اوس تس زین الملک ناو
میان محلہ خان زاو شاہ والا	دوہ اکھ گو بہ فضل حق تعالا
سہٹھا خمد شکل خومش رو پوسمن بو	سپن اکھ شاہزادہ پاڈ نیکو
...	شہنشاہ گوہنایمتہ خومش تہ بوڑتھ
...	یٹیلے شہزادیے فرخندہ فرزاو
...	اُرکھ منجم ریمتہ ساری بہ یکبار
...	

علی شاہ چھنہ باقے مشنوی لیکھن والین ہندو پاٹھ پے تذکرہ گنہ کران

ز زین الملوک کز نیچو اُسو امہ برونٹھ۔ تہ نہ چھ پادشاہ سندر بس نیچو زین
 پیچھ سہ پادشاہ سندر شادی یا ہک تیوت تہ کر کر بھہ تیوت یوت زن نعرہ صاب
 کران چھ۔ لہ غانچہ تہ علی شہینو مشنوی مقابلہ کر بھہ چھ باسان زینو چھ زن
 تہ شارس شار مقابلہ وونمت۔ وں گو۔ یشہن ہیکو وونمتہ ز علی شہین چھ فارسی
 زبانی ہند عالم آسنہ باو جوڈ تہ چھرا کائشہ ورتا وینچ کو شش کر ہتر۔

یہ مشنوی ترتیب دس منز پو دوستو اسہ مدد کور اُسو چھ تمن سارے ہندو
 شکر گزار۔ مصلحتہ پندین وارو تمن ہندو چھ اُسو ممنون پو اسہ نعرہ صاب پڑھ
 کائہ مسود آیتن ہتھو نعرہ صابنس فرزند سلام الدین پرے صابچو چھ اُسو زیائے ممنون
 تہ کیا زہ کیشہا تمن مالو ستر و ڈایر یو یا چھٹو رنگ دیاب سپد تہ ہتھو دک اسہ
 وزیر وزیر پیش کش۔

اُسو چھ غلام احمد امہ صابچو شکر گزار بیچو مشنوی ہند مسود نقیل کرنس
 منرا سہ ورتہ داچہ برد کور۔ پروفیسر حاجی، رشید تارکی تہ موتی لال ساقی صابچو تہ چھ
 ممنون پو بیچہ مشنوی ہند سزا مہ لکھنس منرا سہ کیشہ تہ مشورہ دتہ۔

محمد احسن احسن۔ غلام حسن لکھن

۲۴

اُمّ لست

۱۳۳۳

مناجات

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ بِکَ غَیْثٌ یَّجْعَلُ لِّیْ نَاقِمٌ
 اَللّٰهُمَّ کُلُّ شَعْرَتٍ تَازِیْ کُنْ
 تَهْوَنَ مَرْخُوْا تَازِیْ بَا اَبْرُو
 کَلَسْتَنِ حَمْدٍ وَّ شَآءَ هَر زَبَانِ
 مَرْتَبٌ^۱ کَوْرَتِیْ یَیْ بَارِغِ جِهَانِ
 کَرْتِیْ پَادِیْ زَیْنِ کُلِّ تَازِیْنِ
 عَرَسَانِ کُلِّ جَرَزِ نَقَشِ وِیْگَارِ
 تَجَلِیْ تَحِیْ نَوَیْ کَمِ پَرْتِیْ کُلْسِ
 اَزِیْ وَجْهِ دَر نَالِ هَر مَبْلَسِ اسْتِ
 هِمِ غَوَیْچِیْ دَر بَارِغِ بَسْتِ دِهَانِ
 چِیْ خَاشَکِ اُسُوْیْ تَبِیْ بَانِیْ کَرِ تَمَامِ
 وِلِیْکِنِ چِیْ مَرِجِ عَمُوْیْ زِ اَعْمَالِ بِه
 زَیْ بِحَرِ کَرِ مَرْحَمَتِ چِیْ دُیْ سَعِ
 زِ دُرِیَا بِه رَحْمَتِ بِه اَبِ عَطَا
 طَفِیْلِ کَدُوْ دَانِگَنِ وَا تِ اَبِ
 نَوَیْ عَصْنِ بِه چِیْ بِنْدِ عَابِ دَا
 وَهْ مِیْدَا مَنِّ کِیْنَمِ چِیْ نِ اَزِ بِنْدِیْ گِی

زِ بادِ خَزَانِ وَا بِه کُلِّ حَقَاوَقْمِ
 زِ بُویشِ جِهَانِ رَا پُرِ آوَا بِه کُنْ
 مُعْطَرِ کَرْتِیْ هَنْ مَرْغِ دِلِ سُوْیْ سُو
 تَشْتِیْ شَوْبِیْ هِمِیْشِ زِ تَحْتِیْ بَاغَوَانِ
 مَرْیَنِ^۲ اَبِ اشْجَارِ وِ اشْجَارِ اَنِ
 نِزَاکَتِیْ تَهْنِزِ دُرِ زَمَانِ وِ زَمِیْنِ
 زِ نَوَیْ تَحِیْ کَرْتِیْ اَنْشَا رِ
 چِیْ پُیُوْیْتِ تُوْیْ شَوْقِ کُوْ مَبْلَسِ
 تَجَلِیْ اَنوَارِ دَر هَر کُلِّ اسْتِ
 بِه اوصافِ صَنَعَتِ کَشُوْدِ زَبَانِ
 شَآخَاوِیْ تَوَهْ دَرْتِیْ هِمِ خَاصِ وِعَا
 تَزِ وَا تِ کَرِ اَسْ خُوْیَا بِه صَمَدِ
 دَر اَمْرِ زِیْشِ بِنْدِ گَاوِ چِیْ کَمِ رُفِیْعِ
 کَرِ کَمِ عَا جِیْنِ شَسْتِ وِ شَوِیْ خَطَا
 بِه رَحْمَتِیْ کَرْتِیْ اَکْهَا کَامِیَا بِه
 زِ تَقْصِیْرِ خَدْمَتِیْ سِیْطَا نَا بِکَا رِ
 دِرِیْ بَابِ وَا رَا مَنِّ شَرْمَنْدِیْ گِی

۱ کامیاب، تازی ۲ ترتیب دیشته یانے بنود حق ۳ زینتِ دول، خوبصورتی
 ۴ کُل، کشتی ۵ پشمرده یانے سوسیا ۶ اَلنْ مَنْدِ خَازِنِ دَانِگَنِ سَبِ

فقط چھم مے ورمید از رحمت
 امام الہد شاہ دُنیا و دین
 و سید امان چھس تے کن بار بار
 چھ مے اُمّتس عائصین دستگیر

چھوٹی کیا کر کہ عائصین مغفر
 شفیع الامم خاتم المرسلین
 گوناہن کر دم مغفرتہ یا غفار
 بروز جزا کاتبہ کر قضا و کبیر

نعت شریف

محمد افتخار ہر دو عالم
 محمد بارغ موجودک چھ ششاد
 محمد سرگروہ انبیاء
 محمد مشعل ظلمات آمد
 گہ تاج عالمس گو دین روشن
 چھ بیشک مرسلن ہندسے ستر تاج
 مشرف کوہ حق اسرار باوختہ
 بہ محشر عائصین ہندسے پر سامان
 تہندسے شفق خلیفہ چار ارکان
 نیک دستہ بہشتکونے کنہ دور
 بن پیچہ رحمت حق دمیدم باد
 ہزاراں رحمت و رضوان ز باروی
 شفاعت خواہ تمن نیش گل عالم

محمد دوسدار ہر دو عالم
 محمد بارغ دینک سرور آزاد
 محمد سرشکوہ اولیاء
 محمد محمد ہر بات آمد
 مبارک صاحب روشن روشن
 بہ شمس لا مکان کھولن بہ معراج
 منور تر کوڑن انوار ہا وختہ
 بہ شفقت ایتین سایان جان
 ابو بکر و عمر عثمان علی کم دان
 حسین و ہم حسن رضوئے علی نور
 چھ پھندسے ستر تاج دین آباد
 بر احمد آل و ہم اصحاب ساری
 عنایت چہ نظر کر اوں بہ عالم

ہر لحظہ چھم ورو زبان
 " " " "
 از فیض تو گام و شہر
 " " " "
 وے دستگیرے کسان
 " " " "
 تھا دم سلامتہ جاودان
 از لطف کز تم اکھ نظر
 چھکے ٹاٹک این لعل دور
 " " " "
 کز کوئے از شوق دلی
 " " " "
 شب روز تہ فاضلک مجرم
 " " " "
 از تابش این آفتاب
 " " " "
 کز تم شہا و امیدوار
 از لطف کز تم اکھ نظر

اُڑنے و سپید راز دان
 داؤد حیدر باخبر
 بیہ یلم خلیفہ بہر دور
 اُڑنے و سپید سر بسر
 اے پشت بان مخلصان
 اے حکمران بحر و بر
 از شر اعدا در امان
 بر دشمنان غشم ظفر
 چھ فائزینہ محزون تھے پُر
 خشکہ ترس کیا چھ دُر
 پرتھ جائے شاہ چھکے اے ولی
 کھل بھر خاک تاجر
 تھہ حبایہ چونے زاد و بوم
 ورو زبان شام و سحر
 اے سرور عالی جناب
 رُو زہم نکچہ روز حشر
 چھس نعمت اللہ انتظار
 در ہر دو عالم بہر دور

۱۔ حضرت ابا داؤد خاکیؒ ۲۔ بابا حیدر تولد مولیٰ ۳۔ مددگار

۴۔ دشمن ۵۔ ہمیشہ ۶۔ خزانہ ۷۔ کاش ینک سو رہ ۸۔ تاجر شریف
 چھے محبوب العالمی سہز جائے ولادت۔

سبب تالیف کتاب

پس باغبان شاد مانی تو کز
 کون چم مے بادستان سیر باغ
 وئے باعث نظم این داستان
 سپینو جمع کینتہ یار پا پیر خو
 قفارا بڑا اوسس تمہن ہمرکاب
 بہ روشن دلی قصہ خانی کران
 رتمو مژر اکھ مرد والا نسب
 تشکر شعرو ابیات دلکش اند
 کوڑم عرض تس کرتے قصا بیان
 دوپن سارو قصہ چھ کاشر کوڑم
 مے دوپس چھنے باقی مے اکھ کتاب
 دوپن ناو کی تھہ دلیسے ناو
 مے دوپس بکاؤل دپان تھہ چھ ناو
 مفصل کوڑم قصہ تمہ کے بیان
 دوپم تمکو چھنے پور این داستان
 مغر دار قصہ اکھ اندر چھنے
 کوڑن وعدہ تمکو قصہ کاشر ورن
 ہمار او دروانہ باغس مژر
 بہ امید انشا بہ تانہ دہماغ
 دوما اکھ سپن دریکے بوستان
 نظار او چھان بر لب آب جو
 بہ فرحت چوان عشرتکے شراب
 پیر الحان خوش داستانی کران
 اسد شیخ تس اوس نام دلعب
 پرن دالنے کتو عجب خوش اند
 بہ شیرین کلام و بہ کشمیراں
 کر تھہ دانہو چھاپھ باز بہ ہمتو
 مے کاشر ورن و تس بروئے صواب
 گز تھہکھ ید نہ رائی بہ کاشر ورن
 دوپم تمکو تمیک قصہ کاشر مے باو
 تہمس نیشہ از آشکار و نہان
 چھہ اکھ چھوڑ کوڑم تسمٹا اذ بیان
 مے مولوم چھم در بیان فی اند
 بن دیار تو یار عنقا بن ۳

سبھا گوس دل خروش ازاں دوست
 اندر سپین راجی تسی بند
 خود دایا تمس مخضرته کرنقیب
 و لے بہر این قصہ غمگین گوس
 کو رم با جنین دوستن ایتاس
 مگر کائنہ نہ پاس بس خاطر سپین
 اڈو غڈر اوکھ فراغتہ چھین
 ازیں وجہ یز گوس خاطر ملول
 مے اوسم یتیمک شوق دارا گوشت
 کران پانے سہتو اوس خیال
 بظاہر مے شوق شورا چھین
 بنان کر و ن شعرفکر اندر
 و لیکن غرض بوسے در ہمدار
 بے کیئہتہ عتادو ہا در جہاں یادگار
 بہ اہسام غابی دلم شاد شد
 تسلی دلس پادو فرحت گئیم
 بہ رسم اللہ آغاز کردم کتاب
 دن چھس نوکے پیرن کران زار پار
 بہ لغزش دریں نامہ گل فشان
 چھین کائنہ بجز غائب اندر جہاں

بہ تقریر این کوثر عہ استوار
 بداد البقا گو ز امر معہ دا
 مع انوار دینم ہپس جیب
 سہ و نہ ہے تفسدے مے تکین اوس
 خبردار ہم اوسو باختصاص
 یہ قصہ ذمہ بیوت نہ کائنہ دین
 اڈو دوپ آج ویز دلات چھین
 مگر کائنہ سیدلے مے گوہ محفل
 شب و روز در فکر اوس بیوت
 یہ قصہ بے و نہ دلیکن محال
 دلس از تفکر سورا چھین
 نہ سیم و نہ زرنے خریدار شعر
 بہ آخر یہ دلیا چھین ناپایدار
 کو رم ایتجا با خداوندگار
 زور فتنہ بگل پایم آزاد شد
 نہ اسرار باضے دلس سہ گئیم
 بہ غرض خاتمہ باد بے انقلاب
 چھ دانند خوانند ہم باوقار
 کرن نہ شکایت بہ شیریں زبان
 بغار از خود داوند کون و مکان

ایک داد ۲۷ رجوع کرن یا نہ مرن ۳۷ میون مول موج مچھ ۴۷ خصوصیت سن پٹنہ
 ۵۷ پر مچھ گام کھوہ سیدلے مطلب مشکوٰۃ مچھ گوس آزاد علا عالمی

چھ فرمودہ سعدی پاک زاد کہ رحمت بہ آں تربت پاک باد
شنیدم کہ در روز اُمید و بیم بآن و بہ نیکان بہ غشہ کریم

بیاساقیا ابتداءئے کلام شراب مصفا ز دار السلام
ز دست و فاحش و تم اکھ ز دام بقایحہ تھنیک پوشہ تا اختتام

دلیل ہندو سلابہ تاج الملوک شہزاد زینچستان

چھ راوی ز بنکال ذوالاحتشام لقب شیخ تس عزت الشہنام
چھ تسمو فارسی پامو کورمت بیان مفصل یہ قصہ بشیرین زبان
ز لامور اکو صابین تھتہ نشر بہ ہندی چھ کورمت زبان مختصر
وے فارسیک سے وچھنے نقل کرم ہندیس نظن اندر شکل
چھ راوی لیکھان شہر پربش اندر حاکم تھتہ کران ادس شام بہ فر
بہ عدل و شجاعت، سخاوت تمام سہ مشہور آفاق بونیکنام
ز عدلش رعایا تسمو شاد اُسمو بہر گوئی آباد و آزاد اُسمو
تسمس نام مشہور زین الملوک بہ شامان عالم تسمس بوسلوک
تسمس زور فرزند والا گھر عطا اُسمو از ایزد دادگر
زیرد جوان مرد ہوشیار اُسمو بہ علم و ہنر ہا خبردار اُسمو
بہ عمن و عطیات ربہ الاناس تسمس پنجیش ز او فرزند خاص

واسعدی چھ فرمادان ز قیامت دہہ بہر کر خودا نیکن کیا و بدن پیچہ رحیم نظر ۷۰ ہجری
دول ۱۲ اردو ۴۴ شرقستان ۵۵ عہدہ دایہ سبند مدتی ۶۰ منشیہ ۶۰ پیشتر تھم۔

بہ حسن و بطلعت چو تابشِ ماہ
 مہ حسن و شامیل تسمہ نازنین
 و چھتہ تھم شہرے چشمہ جادو اثر
 ز کلف امی اسو تھم سید کوئی لب
 ز تیغ نظر کا تھن رد افکار
 تامل کرتے تھو ہے یہ نگاہ
 مہ سرو سر فراز از بارغ ناز
 شہن شادمانہ کوڑن شاد کو
 بخوان اُنکھ حاضر بارگاہ
 ترازوے انجم کرکھ استاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجداری تہس
 کوڑکھ نواج الملک تس بغور
 کوڑکھ عرض شاہ پہ شہزاد چون
 چھے دولت نصیب اُس بے شمار
 دلیران دیرینہ رستم تہ سام
 مو یسر تھتھ آسہ ہے سہم و زر
 پہ در بارغ عالم گل تاز چھی
 اگرچہ یہ رت اوس در ہر مدار
 نیہے اکہ قباحتہ بطالع چھتھ تس
 بعینہ نظر یام شاہن شہس

فروں تار گے معرکس پیو گاہ
 و چھتھ در بغل دست نقاش چین
 سپین سرنگون ہر نہ از یک نظر
 بلن دلشحقن اوس بیمار تب
 مہ پینی تسمہ خنجر آب دار
 گئی تاب ماندے نحر رشید و ماہ
 بہ حسن و بقامت سراپا ساز
 برو تھے اوس دلخوش ملے زیاد کو
 و چھکھ طالع شہزاد چھ کینہ
 یکایک و چھان رد کرتھم استاد
 سراسر چھرکھ تہ پرکھ سوسے کتب
 ہم اندر جہاں شہزادی تہس
 تھو احضیر اہس اندر و چھتھ پور
 بہ شاہی ز ماہ تابماہی چھ کرؤن
 بنے جن و انسانے شہزاد
 اُس نیشہ تہم ہر دو شو بن غلام
 مقابلہ آسہ سہ کاتھہ تاجور
 بہ ملک پرستان پر آواز چھی
 و لیکن چھ گوٹ بر شہنہ نامدار
 تمیگ رنج و آزار وار شہس
 تہس کن پیستہ دلہس ہوش و جس

ز پینا گزیده پادشاهان اُمید
 شهنشام بوزن به چون و چرا
 کوزن مشهور با همه اهل کار
 مکانا بنود که برون از شهر
 مهیا هتو که ناز و نیامت تهمس
 پئے علم و تادیب استادان
 به علم و هنر با همه بس طاق گز
 به تقدیر روزی شکارک خیال
 بیتن همراه خویشان هم سنان
 به جنگل شکارن پخته آوار گے
 شکارا ژولس لوگنس گز پئے
 لیکن هتو به تقدیر به آبه کتھ
 به تقدیر به آبه کورمت رقص
 به تقدیر آں روز زین الملوک
 و چن جان هرنه به شکل پند
 به کز اوس هرنه به تقدیر بو
 تته کنه ژولس بهجو باد بهار
 به راه تمن مثل به تقدیر گو
 به شهنشاه یا مته شهنشاه کز نظر
 تهمس سیم اوس سیم وزیر
 خبردار به آبه ناز که خبیر

بیگم گزهن چشمه شاهس سفید
 منچس شادمانی ازیں ماجرا
 تھون کتھ ایں طفلیک شیر خوار
 به مادر هتو که تته اندر نامور
 سیتھا کھن به چین جام شربت تمس
 هتو که تھن ز اطراف و اکسار
 تھند شمع هر هر سو به آفاق پیو
 تهمس پیو تھ گز با کمال و جمال
 گزین پیو سوار به سپهر هم عنان
 ز سم سندان کنین پای گے
 چھ تقدیر بر عکس نادان و تھ
 به تقدیر تته کوننه اکھا تھ او پتھ
 چھ طاق تھ کس دال تته پیو قلم
 شکارس کورمت اوس بهجو سیتو ک
 ژولس پئے لاریوس کن به بند
 ژلان از کمان تیز چو تیر گو
 بیتے کنه کزان شاهزاد شکار
 نشانس به تقدیر کتھ تیر پیو
 پین کور و کورس زیر و زبر
 و چھ تھ کتھ تھ تھ دار و گیر
 شکارس چھ شهنشاه دز امت هبر

و چھن پادشاہن ز پینا سہ کو
 دو چھ شہریان یہ دو ستورہ
 مگر مرفر حال نو دے دراو نون
 چھ لایم بہ منو سس بد بخت من
 ز ملک وراثت یہ کرو دیم بدر
 اچھن علاج حیاروب کا مے اندر
 کوڑکھ تی بہ فرمان آن شہریار
 یہ تقدیر سستی تمس کو پیش
 ز کلک ازل کینہہ نہ مولوم تس
 وہ لو سا قیو چا بیونے تو کر
 دتم پیشا لکھ از شراب طہور

سہ تقدیر نہ تن یہ تقدیر نو
 و چھتہ نور دیدہ پدر کور کو
 جگر گوشہ ڈا پشچہ سپن مول ان
 کون گڑھ اخراج از تخت من
 کڑیون جلدیمہ شہر ملکہ نمبر
 ہتھوڑ گڑھ دایم طوپن اندر
 شہزادہ با مادر خویش خوار
 بہ ناحق کین تم نہ خاطر پریش
 چھ ہر کس خمدایار و فریاد رس
 ز تقدیر گومت بہ چھس کور و کر
 دیم سے اچھن کاش گوشن سرور

زین الملوک اچھن ہند علاج زہانڈہ خاطر

ژون نیچون ہند نیرن تہ بیواہ ہند دسو قائم لڑھن

یہیلے کور گو شاہ شریستان
 برائے علاج شہر ذوالکرام
 سپن نہ تمس کارگر اکھ جوا
 بہ مشور سپن متفق ہم عنان
 علاج و چھکھ شہریار سپن

چھ راوی بکھان اندریں داستان
 حکمن شہر آنہ ناو کھ تمام
 شہس کریمو تیمو رنگہ رنگہ دوا
 وزیران و پران و تنجیم دان
 بہ تیہہ ہنر دور ناو کھ سمند

۱۔ وراثتہ نشہ خاطر ج ۲۔ دہنہ خاطر ج ۳۔ تقدیر وک قلم ۴۔ ہنر ہند مادان۔

حضور شہنشاہ تمو کوڑ بیان
 چھے پڑو یا پرستانس اندر بسان
 چھے باغا تبس رت بہ درجہ کمال
 چھے تہتہ تاگس اندر گل ترجمان
 یوچے پوش داروئے چشمان شاہ
 ز مال پند او گل بے قصور
 یہ بوڑ تہ شہن کرمندی زور
 کزن داریت مملکت بالضرور
 یہ بوڑ تہ سپہا در اے بستہ کمر
 سپہا مدتس شاہ عالی دماغ
 نہ گل کاٹبہ اونس نہ خالی نشان
 چو یعقوب تس چشمہ دودو سفید
 بہ ایزر کر تہ رود صبر و قرار
 دودوہ اکہ تس آئے شہزاد زور
 دو پیکھ لب تہی خاص فرشتہ کی
 خردمند ذوالقدر گوئے پسر
 اجا تہ اگر تہا و شاہ جہاں
 کرد اسو تلاش از گل بے بہا
 دو پیکھ پادشہن بہ چھس در خطر
 مئے دروچہر چھم ز نور بصر

کہتا بن اندر ہی اسے وچھ عیان
 بکاؤل پیری ناو چھس در جہان
 تہتہ اندر چھے چٹھا چو آب زلال
 پیری روز و شب تہتہ وچھان ترجمان
 اگر آسہ پنا گزہ پادشاہ
 وچھے مادر زاد اعمی یتہ نور
 مئے گل یس اکھا آئے مئے نشہ بفرور
 دس تاج تہ تخت از بہر نور
 بہ کورم نہ کوئہ دوت گاتس اندر
 بہ امید روغن بہ نور چراغ
 ازیں وجہ راتس دوس بویشان
 گیس تہ ز یوسف سپن نا امید
 ولے بہر چشمان دتس بے قرار
 کوڑکھ عرض در خدمت شاہ کور
 بہ مادر پدر کرے پیمانی
 کرے جان خدمت بہ مادر پدر
 اجازتہ منگان اسو چھ از بہر اس
 او چار و ناچار تہا تہتہ شہا
 گزہو دور توہی از حضور پدر
 ز داغ جبرائی ایشان دگر

عا ناگ ۲۷ دوا ۳۷ ملن یانے ڈالین ۲۷ فورن ۵۷ انہر یانے بے خبری، یانے

گاش ریخ بران تہتہ ہستہ ۶۷ حضرت یعقوب با غمیری تبس پینس اولاد حضرت یوسف
 پینس دور رس منز اچھ گاش ادس لوکست ۷۷ مبارک مقام ۸۷ دانا ۹۷ قد و دول ۱۰۷ یانے
 تہتہ دور بر گزہ چھم جگر س بیا کھ دود پاؤ۔

چھ لائیم تو ہے روزِ نئے در حضور
مکرر کواڑ کھ عرصہ شاد بوز
بہ مجبور شاہین احباب تھے در تیکھ
تیکھ خیمہ خد گاہ بہ صد کرد فر
پہ کینٹھا چھ مامولِ راہِ سفر
غلام و کنیزان فوج و حشم
تیکھ ستر و خصلت تھو تیکھ از پدر
بہ شاہی چھ نمزل بہ نمزل پکان

کئے پتہ چھاپن گزھن گو تو حضور
اَنو گل گزھتہ شاد و خرم تہ روز
بہ ہمراہ اسباب شاہی تھو تیکھ
سیٹھا نقد تہ جنس از پسمند
ز اسب و شتر تہ لال و گہر
بہ سرعت تیکھ ڈیر باستان جم
دوان تہ دوان گے پروں از شہر
اَنو گل بکاؤل چھ لوکن تھیکان

تاج الملوک شہنشاہ حکیم پور شہر منیر تھہ جنگل پھرن

ز شہر اوس کو دمت ز حکم پر
نہ دیوار و نے در گوشت در پر
کوہن از یکے شخص تفتیش حال
دو پس تمو یمن شہر پور بس چھے
چھ زھانڈان دواتہ در پستو یوے
پیرستان گزھن تہ پکھن کوڈ کھ اش
اُچھن ڈالش گاش شاہس پیہ
کڑن بادل خویشتن مصلحتہ

چھ راوی لیکھان بی سہ پشتریم پسر
پکان اوس دشتن تہ پشتن اندر
و چھن اتفاقن پکان تم بہ چال
چھ کم یم تہ کوٹ چھکھ گزھن کوڈ
تنیک پادشاہ اوں چھ گوشت توے
چھ تمو پستہ پسر یم برائے تلاش
اَن باغ منیر پوش داتن بیہ
کنو بوز تاج الملوک کون بہ کھتہ

پتے لای یو شک کو جستجو
 بہ نہ ہا دن سے نکل منز جہاںس نہ پو
 اگرچہ اپنے پوش فہو الم اد
 وگرنہ نہ ملک پر گوس دور
 دلس سیموئی دایرین مصلحت
 ولے تم بہ فر شہی بے پکان
 اوس سیمو تمکو حقو و لغت بہ جان
 سعیدہ تمس ناو نیکو سیر
 سہ شکل و شمایل و چھتہ گوس خوش
 نہ کو نہ تہ کو نہ ہنہ دن گنہاں کو چھک
 دوپس تمکو مسافر بے چار چھس
 نہ چھم غمگسار نہ کوئے یار سے
 سعیدن سہ شہرین بیایہ و چھن
 دوپن تس سے نش روز چھس چون یار
 غرض تمکو روٹن ہمراہ خوشستن
 پس از مدتے شاہزادہ بہار
 تنیک پادشہ اوس عالی مقام
 دیکھ ڈیر آغبا بہ دریا کنار
 دیکھ خیمہ خرگاہ از ہر طرف
 پیشے گو یہ نحو رشید گردوں سر پر
 پینو باے چھم سیمو فرخستہ خو
 کو بختہ چہ آزمائش بہ دور
 لہ دین و دنیا چھم مینوئے مراد
 اے باہشتہ چھم زلن بالضرور
 زلن تا زلن باپنے سیمو وکتہ
 یہ پیدل تھکان لاگو تھن غارنان
 سہ ہمارہ فوج شہزادگان
 سلام کر س شہزادن بہ فر
 دوپس تمکو پڑے وں ٹوٹے ماہوش
 نہ کہ باہشتہ لوگمتن یور چھمک
 نہ چھم خانان یار آوار چھس
 نہ کوہ مشفقانہ تا مددگار سے
 سہ در دیدہ چون نور دیدہ رو چھن
 بے لاگے پدر تا چھسے غمگسار
 بہ آرام و عشرت بران راتین
 گزشتہ شہر فردوس پیے باو بقا
 دین ناو رضوان تمس خاموش عام
 دوپکھ ییتو کو چنہ رونے قرار
 گنہاںک اشتران و ستوران بصف
 بہ مغرب نہاں دایہ بدر منیسر

پتے لای یو شک کو جستجو
 بہ نہ ہا دن سے نکل منز جہاںس نہ پو
 اگرچہ اپنے پوش فہو الم اد
 وگرنہ نہ ملک پر گوس دور
 دلس سیموئی دایرین مصلحت
 ولے تم بہ فر شہی بے پکان
 اوس سیمو تمکو حقو و لغت بہ جان
 سعیدہ تمس ناو نیکو سیر
 سہ شکل و شمایل و چھتہ گوس خوش
 نہ کو نہ تہ کو نہ ہنہ دن گنہاں کو چھک
 دوپس تمکو مسافر بے چار چھس
 نہ چھم غمگسار نہ کوئے یار سے
 سعیدن سہ شہرین بیایہ و چھن
 دوپن تس سے نش روز چھس چون یار
 غرض تمکو روٹن ہمراہ خوشستن
 پس از مدتے شاہزادہ بہار
 تنیک پادشہ اوس عالی مقام
 دیکھ ڈیر آغبا بہ دریا کنار
 دیکھ خیمہ خرگاہ از ہر طرف
 پیشے گو یہ نحو رشید گردوں سر پر

گرچہ پہلے کھسیجہ دراپہ شہزادہ زور
 جو آب رواں درلے آتش سوار
 کوڑکھ سار شہزس بازار و کوڑ
 پکان بے و چھکھ اکھ مکانا بلند
 بہ دروانہ در پردہ مئے نفیس
 مکانا و چھکھ گئے بوڑکھ حارتن
 اکرش نیش پڑکھ کوڑا میکہ خاندان
 چھکھ مارکھ انج و دختر پادشاہ
 دین بسوا ناد شہزادہ ہمشہ
 بہ بوڑکھ تاجب کوڑکھ بے شمار
 بہ این شان و شوکت چنیں یال چال
 کوڑکھ باز تسمو عرض لے شہہ جوان
 اکرش کانہ نہ ثانی بہ حسن و جمال
 چھکھ در خوب روی چو تابشہ ماہ
 اکرش نرد بازی ہمشہ کاروبار
 چھکھ در نرد بازی بہ مارہر سہٹا
 چھکھ امہ لوڑ ہستی دلہ یا شہریار
 چھکھ گنجینہ بری بری اکرش بیشمار
 بہ بوڑکھ کوڑکھ نوجوان و خیال
 چھکھ تم اکرش ہستی سادے بے ہنر

دو پکھ زوینہ کاشس کرد اور پاور
 سینو داصل شہر شہزادہ چار
 تماشا و چھکھ بے خطر سمو بسوا
 منقش مکمل سہٹا دل پستہ
 اکرش ان چو گنجینہ ار نیپ مکمل
 چھکھ کوڑکھ تسمو عرض لے شہریار
 کوڑکھ تو پ تسمو عرض لے شہریار
 چھکھ مشہور یس ناو رضوان شاہ
 تسمو یہ جابن سہٹا مارہر سہٹا
 ہوا اللہ اکبر بوڑکھ بار بار
 بناون مکانا چھکھ کوڑکھ جمال
 چھکھ یکتا یہ شہزادہ اندر جہاں
 چھکھ بس طاق اندر جہاں بے مثال
 بہ دولت چو قارون حال تباہ
 شب و روز تسمو کامیہ آسن تیار
 اکرش نیش زینان چھکھ کانہ اکھا
 وڑکھ مار کرمو ہستی بہ زندان شکار
 کرد و ابہ چھکھ جمع معہ ہدیار
 رگندہ اکرش اکرش ہستی بے قیل و قال
 توئے ہورمت دولت و سپہم و زر

چھ اُستاد ہنے نش ز نے کیا مجال
تمو اونمت بے عدد مال و زر
کلن مژ تیشک نشہ اوسکھ بے سہ
بے دروازہ گئے بے رقاشا پکان
کفن بے سوا یہ نقار ک صدا
پس از مدتے نیک بختائے او
یہ آباد و روشن کرے خانہ میون
شکار یا عجب فربہ و تانہ تر
بے چم مئے اُمید کب و کمال
لگے زالم مہ کلن چھ اُموسندھ مال
بے یکدم کوڑن ساز و سامان تیار
مہ لہو پارچہ ہالو لائگن بے چال
بے سقت و ہرما ز حد کمال
بے عیش و طرب بیٹھ بر تخت زر
کوڑن حکم شہزادہ تہاؤ کھاندر
بے آداب بر فاس اُندر زمان
تمن کرنا اُنیکھ خاص کرسی زر
بے عارقت سپہن شاہزادہ و چھتہ
بے خورش خود بقی باہم بے شیرین زبان
سپہن یا محقق از ملاقاقت سیر

گنڈن نرد سے زینے گنج و مال
پسے خرچ راہ حنفور پادر
کرکتہ زین خود بین اوسکھ کھستہ
نقار بھو کھ گرو و ہتھوٹیکان
سپن تہا پورن حمد سوتے خودا
کرکتہ قصد سے میون دروازہ تراو
طفیل ویش تانہ کاشانہ میون
ارادہ کرکتہ او میونے بسر
اُمس گرتہ بر عکس سورے خیال
بے بازی ہمیں سپم وزر جان و مال
بے خود بر مرصع عروشاہ دار
کوڑن کش تہ تیز حسن و جمال
اویران تراون جوہر تہ لال
کنیزہ حقون جاپہ جاپہ بد
تمس نش تم ڈالے باکروفر
بے تہ ظنم آں چارتن میہمان
بے حرمقتہ قدم تھاؤر شاہو پچھر
گرامنہ لال و جوہر و چھتہ
تمو اکھ اُکس دل کرکھ شادمان
دو پچھ دمہ ذی کھمو کھانہ کو وقت زہر

۱۔ اُمس نش ۲۔ یانے گراہی اُسکھ سوار ۳۔ اُموسندھ سیتو گرتہ میون محل تانہ
زینہ ییش کالو دیار ۴۔ جوہر و جودمت ۵۔ مہر ہر مند کو پچھو ۶۔ پشش تہ دروازہ ۷۔ تعظیم

اِشارا کوڑن دوت نان و کباب
 بہ یکجا کھینکھ نعمتِ خورشید گوار
 سپینو یام خارغ رقم از خورد و نوش
 اے بوڑھ چھکھ نزد بازی کران
 دوپکھ تیکہ دوپس لے شیرین زبان
 مشکاؤن بہ وہ فی تختیے نزد پیش
 دوپس شاہزادو مبارکھ پڑ آن
 اوڑن تختیے نزد زولن چہ داغ
 پہنے برادر تس زینچ اوستاد
 امی برابر از تام ریم تور ڈاے
 غرض شرط اول تمہ لوگ لکھ
 مے تے باز اندر تہی زیون نکھ
 چھ رادی بکھان تا بہ وقتے سحر
 میلے آفتاب جہاں گرد رو
 مے مہتاب روشن بہ زیر نقاب
 وڑھتھ تھو شہزاد مکوک بساط
 سپینو ڈیرے شہزاد روان
 دیان اُسمو کز گزھ آدایہ دمہ
 میلے شاہ مشرق بہ مغرب زمین
 نمبر دراپر تس ڈھانڈنے مہتاب

بوڑھے چاکران و کنیزان شتابہ
 پھرن پیا لے مہ سے پھان ہر چہار
 سپین نصف شب کوڑکھ جوش و خروش
 آنان کوڑ چھکھ وقت ضایہ کران
 اجاڑھتھ اگر آسہ اے بہر بان
 یہ اڈ راتھتھ تھو سسٹو گڈاروہ عیش
 وچھان کیا پڑ چھکھ تختیے نزد بان
 نکس پیچھ تھوون بریار ہا صد داغ
 اے برابر دتی شاہزاد بہ باد
 وڑکھ بازو تا جسد در دم آے
 مے لکھ زیون نکھ تھوونکھ بیا کھ لکھ
 عجب دام تزویر تے اوں نکھ
 بہ پنجاہ نک زیون نکھ ہم وزر
 بہ تختے زمر زومدار گو
 کھٹھتھ روز از پرتو آفتاب
 کوڑن عیش و آرام باران بساط
 ولے از تفکر گیتو خستہ جان
 گزھتھتھ کالجین آہ ہون از شتوہ
 گزھتھتھ رُود پوشید اندر کمین
 بہ مے فوج انجم بغار از حجاب

براعاش دے یانے بر باد کران دے قادیان دے مکاری ہندو زال دے پشواہ لکھ دے راتھ
 مہ کلیپہ تر افتابن ہود مہ کہ دے خوشی دے فکر پریشانی دے گوہ پچہ دے انڈون دے تازکھ

چمن تے چمن شاہزاد سیٹھے
 بستورہ پر چوکی زر رنگار
 در اول بہ جلسہ کوڑکھ با طرب
 وئے کیا کنیزانِ ماہ پیکران
 بہ خدمت تھے آسہ حاضر بہ پیش
 چھے مشہور اندہ جہاں پڑکھ
 سپنو فارغ از خود دینی یام تام
 بہ این بار دہ لکھ تھو کہ شرط باز
 فرض اندہ آب شب بہ کسب کمال
 ز فیضانِ ششتر ز اسپ و چھر
 دوین تہ کھوٹن باو تھو کہ سہ تخت
 سچن ختم سر پا تھو تھو کہ تمام
 تھو دوپ تھو آزادو تخت
 رگشہ و بیٹا کہ باؤ تھو بیٹا اور یور
 اگرچہ تھو زمین کہ سپنو چائی رام
 اگر سائی نوبت تھو تھو کہ زور
 یہ باہم کوڑکھ عہد پیمان درست
 و چھو آسہ کس تخت یاور تہ یار
 بہ این شرط رگشہ کہ تھو یک دبار
 بہ باؤ تھو جوٹ انجم کار
 تھو تھو کہ مال و متاع تمام

نقادس گد کھ تھو تھو دروازے
 کھستہ بیٹھو شاہزاد سیٹھا
 شراکتہ تھو پیشالہ در زیر لب
 نیے دل ربا آسہ پیا لکھ بران
 کھوان تہ جوان شاہزاد بہ عیش
 تھو آسہ تھو تھو کہ سہ رخت
 او تھو تھو کہ نرد باؤ تھو تمام
 تھو ز پختہ گنیکہ آن تھو نرد باز
 یہ کھتہ تھو تھو اوس اسباب و مال
 یہ او تھو تھو اوس مال پدر
 تھو کن دوین باز اے یک تخت
 تھو وکھ بہ خانہ و بس والسلام
 اٹھ بڑو تھو کن بیٹہ شطرنج و تخت
 تھو دو تھو تھو اوس و غالی چھ تھو
 تھو تھو تھو ہمیشہ چھ چائی غولام
 تھو خانہ زمین کہ تھو تھو تھو
 او تھو تھو کہ نرد چالاک و پخت
 چھ تھو تھو تھو تھو دار و مدار
 در اٹھ تھو اوس تھو تخت یار
 بہ نوبتہ تھو زمین یک دوسہ چار
 او تھو تھو کورن دا غل اندہ گدام

پس انگہ کوون محکم آں چار کس
 تہیں اسی قید میں ہزاراں ہزار
 تہیں سینو داہن کرکھ تم چہار
 میتھے جھے بہ دونا پر از مکر و تہن
 بہ گزہ شاد از حشمت و مال و زر
 بہ ہرگز چھینے کاتسہ پیچہ خار خاہ
 حذر کہ انیں مارکے چیلہ ساز
 چھہ راوی لیکھان تم پیٹلے قادی پیٹے
 بہیقن ہمران از کہان و مہران
 سعیدن تر پرواز کور زان دیار
 سہ تر لہ ہے ولیکن سپن پائے بند
 بہ الفت توکے مایہ سستین سہ بویٹ
 مشکان روز و شب از خود ایے جہان
 بیٹے نہ پہنچن این زن چیلہ ساز
 جہانگیر اندر روز ہے یادگار
 کرکھ مشورہ زاد شہر سس اندر
 بہ دروازہ یک اُپر رسید
 مسافر بہ چھٹس جھم نہ مے گز بار
 تہیزے بہ خدمت گری کر او ما
 سہ بوزم یہ آغا تہیشہ سرفراز

ارن تا کزن قادی اندر قفس
 پیٹھے پا کھو شہزادہ از ہر دیار
 تہیشہ فوج بہ ہم پریشان قرار
 ذرا کر تھل اٹھ اندر ترہ سن
 بہ شطرنج بازی نہیں سربس
 گئے دوس گاہ دشمن کپنہ خاہ
 بہ نقش و نگار شہر ہرگز ہرماز
 سوتھکھ پوشش از ہوش نوید گے
 ژلان گئے پیران الامان الامان
 گئے رود شہزادہ با دلفگار
 پیٹلے بائے تس گئے گرفتار و بند
 رہا بی تہیز بوزن اس کرکھ
 رہا بائے کرکھ بخشیم تو اس
 بہ فتح و ظفر کز او تم سرفراز
 سہ تاج الملک ادس شایستہ کار
 پکان ادس شہزادہ باہنر
 بہ دریاں چٹس گفت ز عقل سعید
 اُپر بہڑھانڈان چھٹن نامدار
 پن مال تس سربس ہا و ما
 بہ انصاف دارا چھہ بندہ بواز

اگر بوزہ ہے نوکری روزہ ہنس
 یہ بوزہ تھو کر اُپر سے خبر
 دپان دوت تے نشہ شہزاد ایم
 سین تے وچھتہ خوش اُپر زمان
 تیشہ شکل تہ عقل آیس پستہ
 سرفراز تھوون سہ در ہر مراد
 کوون چاہ ناچار تے نشہ قرار
 وولو ساقیو چاہ میونے ڈکر
 و تم پیشہ اکھ از میے رلنواز

بہر آن بہ فخر ماں بہ جان بوزہ ہنس
 اند نیون یس ملتجی بو نمبر
 بہ آداب شاہانہ کر تے سلام
 تیشہ لفتن جاے کر تے تاجان
 ملازم روٹن آن شہرہ ارجمند
 سین شاہزادہ سچھا شاد شاد
 ولے چھس دلس خار از بہر چار
 نہ شطرنج در پنج چھم بال و پر
 آن زیر پتہ دشمن چیلہ ساز

بجہ نش روز تھ تاج الملوکن بیسواپہر شطرنج زینک

ڈھل مولو کم کمن

روایتہ چنی شیخ عزت نمود
 رتین کیشہ تے تم کوون شتو قرار
 دہہ اکہ تم در حضور اُپر
 چہ از رشتہ داران این کترین
 بہر روز تے نش کر تھن چھم ضرور
 توے چھس بہ خدمتہ کران التماس
 اُپرین دوپس یہ حاجتہ تے چھ

اُپرین نشہ یہ شہزادہ رود
 نہ تنہا کوون نقہ کیشہ تیار
 کوون عرض اے دایے این فقیر
 اکھا دوتمت اندریں سر زین
 گرین دھن تہ ترین روز تے تہو
 اجازتہ کوڈھم دین بہ اُمید اس
 یہ کیشہا دو تھتہ تھ اجازتہ دیتے

یہ بوڑھے سے شہزادے پر ہمنر
 گنہان بچھ شے تم کو چھن ہر باز
 نظر تھا وہ چھن تم کو گنہ ستر
 ہچچھن یہ وچھن باز ہنرے طریق
 بہ ہر روز اوت میں مقرر کو من
 سے ماہر دریں باب گو فحیاب
 نہ شاگرد کے کسب استاد کو
 دوپن بختہ جی آزمائش کر
 تمس ستر نزدیک کر امتحان
 یہ یا مٹھ دوپن کو آڑ وہ فی اندر
 خیمہ قدس پیر ڈال کمن
 اکرش نش پڑھن کیا چھے ایں پیرال
 دوپس تم سے ونتم اسند نام کرانم
 دوپس تم کو پوزنے ون سے اگوستہ و ظہر
 یہ محرم راز نہ آغاز چھس
 یہ کتھ بوڑ شہزادے شاد گو
 درونی سے گو شاد و خورم ز حد
 دوپن وہ فی چھ لازم بعد مکرو فن
 یہ یا مٹھ دوپن کو بہ پیشیں اہر
 صبح بھولتہ بیدار از خاب گو
 سے آغس نشے گو دین حاضر

وچھان بازون پھیور شہر س اندر
 تمن نش گڑھتھ روڈ آں سرفراز
 تمس کن وچھتھ تم سپنہ اکر کتو
 دریں بحر یکبار گھا گو غریب
 یہ کینٹھ بو اٹیک علم سوئے پوزن
 روان اوستادن نش آب و تاب
 سے باین ہندے مدد سے یاد پو
 گڑھا وہ فی تمس ماہر ویس کر
 وچھا قہ درت آں خود اسے جہان
 زانا وچھن توہ نیران فیسر
 پکان وچھ جوان بخت شاہن شہن
 دوپس تم کو یہے مالک ایں محال
 دوپس تم کو چھے بیشک مدار المہام
 دوپس تم کو چھے بیسواہ ہنرے ویر
 کران غریبے ناز سے ساز چھس
 سے ویرانہ دل تم کو سستہ آباد گو
 دوپن چھم بظاہر سے تخت مدد
 کر فی رام در دام ایں سپر زن
 خدمت کرستہ مانستہ تپیر
 دیان نیرا جیلہ بے تاب گو
 چھ بعد از گدائی بیکھتھ جاگری

پس آنکہ سہ روہ صفت چھتھن ڈراوتیز
 وتے پیچھ وچے رُود در انتظار
 اکتھ اندر پکان وائر مڈ یام تام
 پنن کلہ تروون تبس زیر پائے
 ودان ہارے لوگ ز دید گہرا
 زروئے ترحم بجے آو عار
 دوپن تس تروہ چھکھ تہ کتھ جائیکہ
 مگر چھکھ تہ دیوان بے عقل ہوش
 دوپن شہزادن مئے ہنیو مبتلا
 جہانس اندر ید کرکھ جستجو
 مسافر دریں ملک بے گانہ چھس
 نہ چھم کاتھہ رفیقہ شفیقا پنن
 بغار از خودا چھمنہ کاتھہ یاد مے
 چہ در شہر پورب پچھم مے وطن
 زنیو مول چھم وہر مابے بلاے
 بہ امر الہی بہار البقا
 مے دارا سوعہ اہم رفیق و شفیع
 ینہ سوعہ مویم گئے ادا چند سال
 مگر یام وچھکھ تہ اے پاک زاد
 بنا شکھ تہ وچھکھ بہ آں خط و حال
 تسنہ ہنیو کلاما تسنہ چھ تہ ناو

سوئے راہ دلبر کوڑن جستہ خیز
 کوڑن را پتھے جاپہ اندر قرار
 دوان گوشت شہزاد کرشن سلام
 کرشن ہنیو تنہ افسوس تاوے دے
 کرشن بخودی پائے پیو پتھر
 پتھر پیچھ روٹنس مراندہ رکنار
 کوڑے کرشنے کیا کیا تروہ تہے باکھ
 توے چھکھ بر زن گوشت اُن پوش
 چھنہ کاتھہ اندر کھنڈر بلا
 مے ہنیو کر تہ کوئہہ دیشہن زرد رو
 غریبا پیوست زن بہ آسمانہ چھس
 پنن حال و احوال ہمہ ہنس و ن
 فقط سے خودا یادہ کار مے
 اکتھ تروونس یوت پننو قسمت
 پننو موج مشفق کجا ہے ہاسے
 گمڑ چھم پننو مادر باوفا
 بہ شکل و شمائل تہے ہش خوش خلق
 تبس ہش مے کاتھہ ڈپھنہ تا بحال
 سوعہ مادر پننو تام آیم بیاد
 بچن تا بچن تسنہ سے یال و یال
 تہے کن ڈپشوتھے مے توے کر پاد

نہ ڈھبشتہ سے روڑ منہ صبر و قراء
 و چھم زن سے خابا نہ و چھمکھ بید
 قد بوس ہنم خلیم کور سے تو سے
 وں کر چون دگر ہر بہ اصلانے
 کر نہ کس نشن چھمید مادر پدر
 غرض چھم زن سے نش روز یک روز و شب
 بہ زانختہ نہ مادر محبائے پدر
 بہ یوت تمام چھس زنہ اندر جہان
 ذرا کر تحمل نہ انصاف کراو
 یہ بوز تھ بچے گو دلس نر اثر
 دلس نر زن سے بیلہ پیش چھم میا ذرا
 میتہ چھمید کاٹھ تیس خور دایس ہوا
 دپے کو نہ فرزند مادر چھم
 گریہ میون وور تھ وور نہ زن خانہ چھم
 یہ بوز تھ سہ وارا سپد شادمان
 سہ بڈ آہ واپس گریہ ہو و تیس
 سہ گریہ بیسواہ نشن در زمان
 گریہ واز تیس لول وارا بوزن
 سہ بڈ شاد گو گریہ بارہ و چھن
 بچہ نش لطائف ضیافہ کھین
 نہ کم پدر میتہ گوشت سہ دور

پییم یاد آب مادر غمگسار
 گیم فرحتھا سے دلس نر پید
 یہ کین گو پنن چشم و سر آوے
 دگر یہ و ہم در حب آہی مرے
 دریں ملک بیگانہ بے پاوسہ
 نہ ہم غم تو ہم روز اندر طرب
 نہ گزرد کھ سے کتر غم لاماپسر
 چو مادر کرے خدمت اے جہان
 یہ میونے عرشد اشت منظور تھاو
 دوین تیس عزیزا وندے چشم و سر
 گنے یم میتہ چا نہ شفقت تہاے
 دریں باب بلکل چھم بے نوا
 نہ غموش روز با سہا یہ چادر چھم
 وور تھن تا بہن کیت عجیب تھا نہ چھم
 لہن سیلہ تیس نش جابے امان
 بہ واپس پکے خور دنی تھا و نش
 دین حاضری آہ واپس دوران
 درون و برون ماکب کل کورن
 سپن پونختہ از خام سورے ہو چھن
 شہانہ وئے کپہ تشریف چھین
 تیس نش تیس در او سورے تو سور

نجمہ شاد کبریت شہزادوں کے گھوڑوں
 میں چھم چھم عرصہ اسے مادرِ خوش سیر
 رہتا گوم روضہ تہندے گرے
 ژئے نش آپ داتان بہ دور ذی گاہ بگا
 تہمس نش گزہن گزہ چوئے حضور
 مگر روضہ توت پش زانہتہ پتھ
 بجے ہند نیچو شاہ والا سپین
 خبردار ز آغاز و انجم کو
 بروئی تہمس گاہ سہ روشن ادس
 دس میاں کی کیا آسہ غاہشت تہمس
 بہ دل لوگنس مشفق و غمگسار
 نلن نقہ کینترھا تھوون تن پیش
 خرچ کر ژ اسے مادرِ مہربان
 مہ یسر سہٹا ہسم تے ز مے چھم
 بہر کوئے چھم شادی و بے غمی
 یہ کینترھا جمع چھم مکانش اندر
 و گرنہ ہموئے زان تنگ وچہ زر
 دھوہہ اگر تموتس گرے تراوٹھا
 کرن عقلم ہندیں گرس دور دور
 دوپن تن ز اسے مادرِ نیک کیش
 اہس نش زینان چھنہ کانہہ تر باز

بجے نش یہ درخانہ موجود ادس
 پس اٹک دوپن تن بردہ دیگر
 اہرس اہس نش بہ چھس نوکرے
 چھم لازم مے تن نش گزہن خامیہ
 دوپن تمہ واپس چھم کیا تھتھ تو صو
 پسند آپ تن شہزادس یہ کتھ
 اٹک اندر یہیلے کیونتر کالاسپین
 بخوبی سہ ماہر تہمس یام کو
 دروئی وئے کوٹ توشان ادس
 بہ لغت کران آزمائش تہمس
 بہ واپس مہ اہس کران زار پار
 دھوہہ اگر از وجہ دوستور خوش
 دوپن تن یہ مے نش موجود زان
 دوپن تمہ حاجتھ امیک کر مے چھم
 چھنہ گنہ چیزچ مے نش کانہہ کمی
 اگر چھنہ ژئے درکار معروف کر
 پے خرچ لیو کھ عاقلو مال زر
 بہ خہ بر مہربان میںہ تمھو سہ زانی
 دلاسپٹا تن ورن اور پور
 اٹک اندر اوٹن مطلب خہ دبیش
 دریں شہر یہ سہ بیسوا نرد بان

تمیٹک کیا چھ معنی سہ عیار چھا
 ژئے ماکینہ چھ مولوم تمکوندہ راز
 دوپس تہہ خاموش باہوش باش
 پحقین مالن سستو کین چھ ژئے کا
 چھینہ کائیتہ واقف انہیں ماجرا
 مبادا گناہیم آتہ برس فاش سے
 گرا بار با مال و دولت تمام
 دوپس تمکو بہ دانستہ فرجام چھس
 نرا آنکھ سے مادر بہ آسے پسر
 اگر چہ بچہ کدر حذر العذر
 دوپن کیناں فرزند تھاوا کھٹھہ
 چھ بہتر بیکانہ فرزند خویش
 دوپن تس شنو اسے عزیز دلم
 چھ پروردگر کو بہو امی تھا و ہوش
 چھ تہہ پیچھ نا و حق تہہ تھا و بہو
 حقون برار ہندس کلس پیچھ چراغ
 گگر کا شہ کس سائیں اندر بہان
 ہشگر زن موافق پوان چھینہ بار
 نئے گاش پھیران چھ دیگر طرف
 دریں سایہ آن موش دیرینہ سال
 بہ پنجہ سے دانہ بجائے درگر

بہ جادو روان باز مکلا چھا
 چھ لوطان لوکن زن حیل ساز
 یہ سرزائیتہ از ام تس کو پنے فاش
 یہ سر باونس میون چھا کائیتہ دار
 فقط چھس بہ محرم ز چون و چرا
 دریں ملک کینہ باونہ گاش سے
 نیم زربہ یغنا دیم کر آرام
 ونے کائیتہ نش کر پیتھتہ خام چھس
 یہ سر چون بو کائیتہ نش باو کر
 تسند و موج و نین کین کورو کر
 سے یو سے بونہ تہہ تھا و لم رٹھہ
 تسنر سپرستہ تقوس کو پنے پیش
 ز تو فرحت بان و دل جا سلم
 اکرس ناو گر بہ تہہ دوپس چھ موش
 دریں کار صدار از ماوس متو
 چھنے کھٹلن ہوان باز با صد دماغ
 پس انگ چھنے نزدس سے گنڈن ہوان
 دچھان برور آسان چھ نزدیک طراز
 کران سایہ نزدس سے بر ہدف
 بہ پوشیدہ بر تختہ ماران ڈھال
 چھ ڈالان آن موشے پر ہنر

و امکار۔ جودگر ۲۷ لوط ۳۷ زانن دواں ۴۷ نتیجہ ۵۷ برار ۶۷ گگر ۷۷ گنڈن ۸۷
 طرز ۹۷ نشانہ -

یہی ہے تم کو پتہ ہے جیت پشنگ زان
 وچھان بڑا بر ساری مکد موش نہ
 ازیں راز کہ پائے اکہ سے خبر
 ازان تیس تیس نشی بہ این آرز
 و نمیک نام کہ کائے اکو لوب کمال
 چھ امہ لوگوں متو شاہزاد ہزار
 یہ بوز کتہ بچے نشی ساری سے خبر
 مے اہم خبر چھس فوٹک کمال
 مرض چھسہ کیشہ از چنیس گفتگو
 سپین یام واقف سے از ماجرا
 کوڑن مشورا بادی خود پسند
 اذاجا کوڑن نوالہ بچا خرپہ
 کوڑن جاے تیس آستین اندر
 سے پیچھے نوہ تم کو ہچو با ز پگران
 ہ ہشتہ ہی چھ چٹکی لکھان ناوختہ
 نرئس منز ازان بیہ نیرن خبر
 سے یامت بہ انگشت ماران کلک
 یہ کیشہا بہ باڑی تیس بہ بکار
 یہ سورے ہیو چھن تکتہ اندر طاق کو
 بچے کہ قھون نوالہ پتہ سے خبر
 دوسرے اکہ تم کو لوگ مکرک لباس

بہ اداد آں موشی مگر بہ نہمان
 گزہاں اکھ گئے کائے ہشتہ ہوش نہ
 نہ اطوار این مار کو حیلہ گر
 چھ نیران سے شرمندہ تا زرد رو
 ازیں نشی سے نیر ہستہ شادمان
 بہ قناد اندرون بستہ کر کو متو منز
 سپین خورش دوپین تیس بہ بکواس کر
 تے کتے سیتین چھہ زینان ہال
 ولیکن یہ بوزن مے بو آرزو
 فروتر کوڑن در تفکر ذرا
 ببازار گو غشور اور ہشتہ
 ز چشمان مردم قھوون ناپید
 سے وحشی کوڑن رام ز عقل و ہنر
 کوڑن رام در دام مرغ پران
 بہ کشید بڑیشہ مار سے بوز کتہ
 یہ پیچھے نوہ تم کو از کمال ہنر
 پوان بوسہ نیرتہ بہ مشیل پلنگ
 ہراون تہ جیتن سرا خبایم کار
 تسلی لوہین ہست و حالاک گو
 روچھم کتہ با پختہ کریم کتہ ہنر
 دوپین تیس مے جھم کو متن دل دوداس

دُپان چھس پڑ وودنی تراو خد مشکری
 ز نقدی دھم روہ پیہ اکھ ہزار
 دو پُرس تہہ اے پورمن نورمن
 در اول سے وودنے یہ جاداد چھم
 یہ سورے بخشے یہ کورے عطا
 تر بوز تھ سپوٹا شاد کو شہریار
 پس انکھ اُپر س نیشن کو پیکان
 سے چھم اُشناو س اُکس کار نیر
 تویے چھس بہ خدمت کران الیماس
 دویم رت گرا ز پند سامان کر تھ
 تر بوز تھ اُپر ز لباسا زبر
 گرا از طویلہ کوڈن دلپسند
 بہ فر شہانہ عجب خد و خال
 بہ دروانیہ بیوا کو دلیر
 اندر تراو دروانہ بے باک پاٹھو
 نشہ من تھے بیوا ووت یام
 تر چھتہ بیوا حسین آن مہمان
 تر چھتہ آہ بیوا بے اختیار
 بہ اکر ام ویتا عظیم کوسئی زر
 بہ کوسئی پہچتہ رود چوں شیر نر
 دوپن تسی سے چھم بوز تھ بیشتر

تھتہ اندر سے چھم چائی اکھ یادری
 تھتہ تھتہ بڑ کورہ پنن کار بار
 تر اڑتہ پانہ در خانہ کٹھن من
 ز ملک وراثت خود داد چھم
 بہ یکدم خرین کر چھتہ کپ تھتہ خطا
 دوپن چھم سے حاجتہ فقط اکھ ہزار
 دوپن تسی اے افسر مہربان
 گز تھن تور سانس سے چھم گوم زیر
 گز چھم اکھ سے آسن شہانہ لباس
 گز چھم وودنی گز تھتہ تور چالا کر تھ
 دتن تسی بصد زب لوگن بہ بڑا
 کھتہ تھتہ گوس آن خسرو ارجمند
 پکن تر پکن کو بہ چال گویال
 گرے وڈتہ نقار بجوون تر شیر
 سہ سرور روان چست چالا کھ پاٹھو
 کران ہر طرف چھس کنیزہ سلام
 موٹھس زار عاشق سپنوتس بجان
 برائے قدمو سے شہریار
 اُرن تر حقون پیشس آن تاجور
 کلاما چو شکر کورہ یکہ گز
 درپن شہر خواں تر چھکھ نامور

بہ اخلاص چھکے بس مسافر نواز
 تیس سیرتو الفت تھوان پوچھکے
 بے چھس دانے مکہ مکہ کے ندیم
 دریں بازن محو کے یوست کال
 بیا اے پری پیکر نازنین
 عطا کرو کیونکہ تحفہ دے بے نظیر
 پیچھے پاؤں باہم بہمتہ رو برو
 دریں گفتگو آفتاب جہاں
 کھیلکے خمدی با شراب و کباب
 درونی زگرچی گھر اُس سرد
 دوپٹے شاہزادین سے بوزم خبر
 زنانے گشتان سخت در نزد چھکے
 اگر تختہ سے نرد آتھہ بہ پیش
 اُڑیں کار انکار کورنس اول
 بیستہ کتو دپان میو سے پونختہ اوس
 چھ لازم رہ اکٹوں رٹن زیر کار
 اون تختہ سے نرد باتوشش و تاو
 تھوون کاش پیچہ برابر ہندس کلس
 پچھس شرط بازی تھو و کھ سپینج
 دریں باز شہزاد نے لوگ ڈول

بیٹہ آسہ کاٹھہ ٹھنڈا عشق باز
 بہر فن تر معور و مشہور چھکے
 دریں شہر اے بیہوا از قدیم
 و لیکن سے کن زائہ کوڑھنے خیال
 ز سے نش مہ رخان جہاں خوش چین
 بے میٹھ زانہ چھکے دلبہرہ شاہ ضمیر
 بطور ظرافتہ کوڑکھ گفتگو
 کھٹکے روڈی نشو واریاہ ماہ ناں
 ولے مالک خانہ در اضطراب
 و چھٹہ سے از تمام میٹھ شیر مرد
 بہ شطرنج بازی تر چھکے پر ہنسر
 دریں نزد چوں مرد تھے نزد چھکے
 بہمتہ اُسو گتہ ہو گرا اکھ بہ عیش
 بے کر زانہ بازی و مکر و تراہل
 گرانماہ اندر صدف موختہ اوس
 شمس و وہ فی پتیزی و سوس این شمار
 دوپٹے کس گشتان کوئے چھکے عاشق کرا
 دوپٹے وہ فی بہ شدہ زور لاگن ز تھلس
 ہیو تھکھ کراؤ نے یک دوسہ چار پنج
 رنین جیت کوئے تمہہ بر کھیل ہول

۱۔ مشغول ۲۔ خاراٹہ زنیہ واجبتہ ۳۔ مسخری، دل خوشی ۴۔ بے شال ۵۔
 عاشق ۶۔ وہ فی ۷۔ طاقت ۸۔ مادیان بمعنی تختہ نرد

دو پُڻ لوگ پہ در دام تراون نہ زانہ
 بہ شادی دُباوہ ہینو تن کھیلے نئے
 بہ باری سوع عیار بے ہوش اُس
 بہ نہ بختہ تہس ڈول نہ تیر ہدف
 ازاں تختہ ڈول گاش تے سایہ او
 سیٹھا شہزادس تا عجب پہ او
 وچھتہ موش بے ہوش گافور گو
 نہ ہا بختہ دین گتھ دیان زن متیاو
 وچھتہ بزار گو کار زیرو زبر
 ٹنگ پساوایے برس گوس فاش
 ہمیں وقت لب شہزادن ظفر
 دو پُڻ شاہزادن بہ ایں کرو فر
 بہ ایں حشت و ننگ و ناموس چھکھ
 ژٹے اوٹے بہ ایں دولت و ہم دماغ
 ژٹے چھی زیاد سوع مبراو تنس کن طمع
 ازیں گفنگویہ شہزادہ زو فزون
 پیو غرق در عرق سچہ باب گوس
 بیک لحظہ چون برق بجلی شعار
 بہستور مشغول در کار گئے
 پینو کنو سیٹھا تخم باری دوون

تہس مال و دولتہ کھنس خا مخا
 وچھتہ شاہزادس ہینو تن تیلے نئے
 سوع نازان بہ گروہ و موش اُس
 وچھتہ کلہ پھیتر بزار دیگر طرف
 بیکبار در جیب وے موش دراو
 خدا تمکو کوژن نولہ پچرتہ دراو
 ازاں تختہ ڈول دور مستور گو
 در افر لبین و ارج بس توڑو دراو
 گچس تہ ژر جس ژونگ تھاوتہ پھر
 آنے گتھ تنس گتھ شہس او گاش
 سپنو بیدا بازو گر کور و کرہ
 جمع چھکھ حقوان دولت و ہم وز
 حقوان کوٹہ در خانہ فانوس چھکھ
 منائب حقون گوہر شب چرٹاغ
 ازیں ممسکی چھٹے ژٹے دولتہ جمع
 نجل پساوایے سہ در نکون
 دریں باب از فرق سراب گوس
 جمع گے شمع دانہ بے شمار
 دیان گیتھ پیمو زار تم خار گئے
 کھو تن نہ شہن تنس تر سوئے کوون

۱۔ انشا تک تیر ۲ غائب ۳ پڑ شہید ۴ مغرور ۵ اوٹن تہ زور ۶ شمع دان
 ۷ راحتہ کیست پڑ اوٹن لال ۸ کتھو سی ۹ ماہر۔ کتاہ دول۔

پینہ باز ہند بول اندر چمن
 بہ بازی شہن کرد بسیار زور
 آتھ اندر صبح پھولتہ و دھتہ شہزاد
 سپن وقت شادی بہ دربار شاہ
 رگنن تہ نژن عاش و ساز و سرود
 چھ لازم مئے توت وائے بلغور
 مے جاداد مال و دولتہ تمام
 وینتہ پی بخانہ روانہ مے گو
 پئے مال پس ماندہ در اضطراب
 بے و چھ ماتمس کیا چھ پساند مال
 آتھ اندر شہہ شرق و مغرب و چین
 شہن کرتیاری چو دیروز دراو
 دپان پو گزہتھ بہ در آن نگار
 اندر تراو یا مسجہ بہ دولتہ سہ
 بہ کرسی بستور معور گو
 صیافنٹھ کھینن اوس سوتے تیار
 سپن یام فارغ ز خورد و ز نوش
 تھو و کھ شرط بہ بازی یے یک کرد
 پچھ راوسی لکھان کور شہن دست زور
 یئے در خزانہ تمس نقد اوس

و دون تھتھ کھوتس سمبل یاسمن
 دریں شب دپان زہنٹس ستھ کرد
 دپن تس کہ اسے مہوشہ دلقرار
 چھ معمول جلسہ کون ہر صبح
 وزان چنگ وئے تا دزان مشک عود
 و گرنہ خفہ شاہ گزہن گو قصور
 امانت تھوون تس مے تا وقت شام
 کب نوکری فرشتا نہ گو
 دپان اوس کر لوبہ این آفتاب
 تہ زہنٹھ مے اینہن بہ عقد حلال
 روانہ سپن سو بہ مغرب زمین
 سمٹس کھستہ بخت فیروز آو
 بجوون مے نقار مردانہ وار
 بہ پیش آپہ تا ظیم اون بجا
 بہ کرسی نشستن مے محمود بو
 چھون بو چون پیالہ یے خوشگوار
 ہیوتکھ کھیلنے نردبے گربہ موش
 تہ گو زہنٹھن آن شہہ فیل زور
 در آن نیم شب زیونٹس مٹھ کرد
 وں بر جنس شہزاد چٹپید گوں

۱ شاہی دبدبہ سان ۲۷ باقی بچو دست مال ۳ زہنٹھن تل ۴ آفتاب ۵
 یو ۶ گو ۷ مال دار

لکھتے شش درہ کرے رُخش و پنج
 تہدے گویا بار حباداد ہم
 دوپس تھوڑے نیش و نیتہ باقی چھ کین
 چھ باقی دسے نصیف شب تا سحر
 ز پورب پچھم زور شہزادہ بندہ
 تمن پچھم مے ستنہ نہ اکھ باز کھیل
 وگرنہ تھے اکھ لچھ دے شرط باز
 بیک طرفتہ العین شاہن سہ باز
 کوڑن عرض شاہا بلسند اخترا
 عرض چھم پینا بیاکھ شوغلا کر
 دریں باز گرفتختہ دی گنم
 یہ کیشرھا مے نیش مال دولتھ تھے نو تھ
 اگر باز زمینکھ نہ اسے نوجوان
 جہان تخت تاج الملوکن سہ باز
 ووتھتھ تھوڑ کوڑن عرض لے ز شیر
 شہار س تیس عالمکو پادشاہ
 گئی کھ عمر سارے خراب و بہ باد
 بے کر تھس تھے قوبہ بہ جنت بوند
 بہ لطف خود دا و بہ عون رسول
 مے بو تھو و مت شرط اندر جہاں
 بہر گونہ مابک تہ افسر کرن

یسے کوس از دست آں نقد گنج
 دیان زیون شہزادہ نے یک قلم
 کھٹھتھ یقینہ تھا و کھ مے نیش اکھ جوا
 یہ کھتھ شوغلس اندر کرو موختہر
 تھے چھی کر مہتین باچنپس قاد وقتہ
 اگرچہ بڑے سین میاں میل
 کرکھ عہد اکھ پچھم اکھ تختہ باز
 تیس زیون تا ڈرھہ بہ پاسرو ناز
 کرو آزمائش بیسے اکھ گرا
 پن تا بیسے چون طالع سر
 عجب فرحت و شادمانی گنم
 یہ واپس مے شرط جپتن تھو بکھ
 بہ شوہر تھ زائتھ مے لوٹدی تھان
 تیس زیون نہن بیت دلنداز
 بہ امداد باری بڑ کر تھس تھے زیر
 دیان اسی اسی پاد پون خاہ مخا
 بدست آونہ کا تھہ اکو سے مراد
 بومے خانساں کپرا سے ارجمند
 اسے دین سپد مطلب خود حصول
 مے یس زیونہ بادولت و خانان
 ہم آغوش سر پوش شوہر کرن

ژستے روستے بہ کر تھاؤ خالی گھر
 غرض شاہزاد سپن لا جواب
 دوپن تن مئے چٹم نلو تاج الملوک
 شہنشاہ شریف ستا تم پر
 بنا گا چشمن تمس کاش سور
 حکیم، طبیبو کر تھ اتفاق
 در آخر دو نکھ منجمو این چنیں
 ز بارغ بکاؤل پری آہ گل
 یہ کتھ بوزو حقن در لے انوائ من
 بہ سامان شامی بہ عاش و بناز
 کران سعی اندر علاج پر
 بہ تقد پر تھ جاہ تم ارجمند
 گرفتار کر تھ تھکے تھے تم چار کس
 پتے بو تھن در اس زین مدا
 بے تے در امتن چھس تے این آرزو
 بہ بارغ بکاؤل بے آن سہ گل
 ازاں پس ژستے سہتین بہ دل شاد شاد
 مبادا اگرچہ بہ نورع دیگر
 یہ بوز تھ پہنچو بیسوا اشکبار
 کتھ تھ کوت عذابس اندر مبتلا
 ژستے چھ نا کنن نا تھ کو تھ نگار

بحر یار زندان چھ اسے دلبر
 میوتن تنس و تن قصہ یہ انقلاب
 دوپن مائو سٹند نلو زین الملوک
 لیکن صحتہ اوس اندر قضا و قدر
 بہ تقد پر باری نہ کائے قومور
 علاج کو تھ تھکے تنس ژستے نارحاق
 اگر کاتھ پریستان کتھہ بلیقین
 پس کاشش چشمن چو بانگ دہل
 پریستان آہ گل تر جمن
 دریں شہر پیٹے داتھ حقن سرافاز
 گتو بے خبر از قضا و قدر
 بہ شطرنج بازی سپنوپاے بند
 کو تھ مال گے بستہ اندر قفس
 ان تھ تھانہ دتھ گل بے فضل خودا
 سہ گل تھار نے بوز بے گفتگو
 سہ بلبل کتھہ خوش و چھتے روز گل
 کر عقد پیوند تی چٹم نراد
 پن پان مارن بہ اندر سفر
 بصد زار و ونس اسے غمدار
 چھ اندر پریستان اہل عہد بلا
 ہنگام سہی آہن کو تھ شرمسار

نہ کہ آئینہ تکہ این سوغن بر زبان
 نگہبان بہ باغ بکاؤل پری
 چہ بر گرد آں باغ پیر زنان
 بصد ہوش پیر زنان باخروش
 چرخزن در تین نہ تنہ کن گدہ
 دیون نہ چنن ہمدہ طاقٹ چنن
 ازین تور گو مرگ خود خدہ یزہن
 زہر چہر چہ آدمی با تمیز
 کدان سس شکستہ دلن ہمدہ
 سپن بار نمود نگزار تس
 دریں باب یوے دیم سس سبتی
 بہر گونہ حاصل گزہیم مدعا
 بہ انسان چہ کی دیوے ہمدہ مجال
 ز انسان سپن دیوے ہمدہ ہمدہ
 ابابیلوے کالو اصحاب نیل
 ز روایہ آشنو یک بشال بحیب
 عطا کز اوقم چاوقم پے بہ پے
 چہ روایہ کزان بستہ سبہ در قفس

اگر آب ہی کینہہ تنیک نہئے عیان
 ہوائی چہ ہرزدہ ہزاراں پری
 پتہ پاٹھو ہرزدہ ہزار از جنان
 جزیر زمین تنہ نگہبان چہ روشن
 پرنہ چنن حانوان مقرر
 گزہن تور کن کاٹسہ جوارہ چنن
 چنن سہل باغ بکاؤل گزہن
 دوپس شہزادن شنو آب عزیز
 منوش چہ طاقتہ عطا از خودا
 خلیفہ کورن فضل در ہر نفس
 تا جب چہ کیا از عنایات حق
 بہ این قدر کوتاہ بہ عون نعمہ دا
 نہ آتہ کن مہ گزہہ حقود لس نزخیا
 بنی آدمس دیت نعمہ دین شرف
 بہ فرعون سپن قہر رب الجلیل
 مہ زان نہ کمزور کوتاہ غریب
 وہ لو ساقیو چہس طلبکار مے
 ازاں مے گزہہیم فرحت اندر نفس

۱ ظہر ۱۲ ارداہ ساس ۳ پیر دیوان یا نے را چہ کران ۴ لگو ۵ شوہ شر
 سان ۶ وڈن ۷ روز نیچ جاے ۸ بوز ۹ حضرت خلیل الرحمان ۱۰ ازھوٹ
 قدیمتہ کزوری ۱۱ اشارہ بہ سورہ اُمّ تر ۱۲ پورہ لود۔

سہنس برہمنہ شتر و ایل

دیان اوس شخصہ بہ جنگل پکان
 شتر اندر سہا بستہ تھووت کرکھ
 خبر کوٹ کالا گوشت ہمبر پین
 وچھتہ برہمنس روڈنا آب و تاب
 ہنوتن تس کون برہائی علاج
 رہا شیر کردون تہ پڑوون شرور
 زین تا زنگن کوڈنہ واسا زبر
 تجھن وہ پیا متھ سہ ازاد گو
 بہ اہین خمد گو ترہنے دیتنہ تاو
 دوپن تس کھمتھ ٹوٹھ چھم چون باز
 معاون بہ نیکی ہدی ہمت فساد
 ہدی تس کرڈی تس کرہم نیک سے
 دوپس تھو بیس نیش پڑھو فاصلہ
 امیک فاصلہ تس رے بیتا کھا ونی
 کبکس نیش کرکھتھ شتر درختس پڑھن
 معاون بہ نیکی دیان چھس کھمن
 اوس خون ہارن رٹن زیر پاسے
 کران پڑھتھ اکھا زیر سایہ قرار

کتابے اندر ہی چھ راوی لیکھان
 ز آہن وچھن پنجر اکھ کرکھتھ
 گوشت خستہ آن بستہ شیر غزین
 پھٹھتھ زو تھس درامتر ازہر آب
 خمداترس بو مرد سادہ مزاج
 ز پنجر کوڈن قفل و زنجیر دور
 ز پنجر بیلے دراو آن شیر ز
 پیسین تریش ساراب و دلشادگو
 پس انگہ پکان برہمنس نیشہ او
 سہیے پیاہن پنچہ کردون دراز
 دوپس تھو بہ چھا چون انصاف داد
 سہن دوپ تھس میون مذہب چھم یں
 دوپس برہمن کرکھتھ گو حوصلہ
 دوپس برہمن چھم مے منظور تی
 پکان گے سہن اکھ درختا وچھن
 مے سہتھ کو ایجان بہیمو آدم
 دوپس کھو بلا شک چھتی میا زراے
 بہ چھس بر سر راہ کلا سایہ دار

کریمتہ ناپ و آرام رو بہ حقہ فرانج
 معاون بے نیکی کران چھم ستم
 دوپس برہمن پز چھنہ چاڑی راے
 سپن دوپ تبس نزد دیگر گزھو
 بہ ناچار برہمن تبس ستم وراو
 ز جنگلی پکان بر سر راہ داتی
 و تے نش سپن کور تمیک استدا
 و تے شیر سپن بیانس و فرغ
 دوپس برہمن کیا چھم اہر کے سبب
 و تے برہمن دوپ مے کن گوش تھاو
 رہ اس چھس پرتھ اکھا چھم پکان
 اندس داتی تھن از نشیب و فرانج
 کران خستہ چھم از عبور و مرور
 سپن برہمن دوپ چھم کیا چون پاے
 دوپس برہمن و تھ چھنہ چانے و تے
 سپن شور کور تس دوپن وہ بھ گزھو
 گزھتھ ترا قلنس نش کرد حال حال
 ازاں بعد ہرگز بہ چھوڑتھ نہ کر
 بساچار برہمن پکان دل دوپم
 پکان شیر و برہمن بہم اتفاق

دو حصتہ قصود سے پھٹان چھم اکھا
 و چھتھ تھتھ گئے و اتہ کھیتوں لاری
 کور تھ شیر ستم طرف ہاے
 تبس نش امیک فاصلہ اسو پرتھو
 ز وحشت دلس لو گھتھ آمہ تاو
 پتھ فاصلہ شاستین آہ کا قی
 و ولس برہمن حال غمہ مدعا
 دیتن تا کورن آدمی ستم و روغ
 مبدل بہ ایحسان کورن لقب
 پن حال باوے تمیک ہوش تھاو
 ز گھو کر نہ تکلف آرامہ سان
 کران حق ادا چھم ز بول و براز
 و چھتھ تھتھ گئے و اتہ مارن ضرور
 کھنس پیو پیو متفق ہر سداے
 یہ یکتھ فاصلہ دفعہ ذیہ مانے کتے
 امیک فاصلہ ترا قلنس نش پرتھو
 عمل تھتھ کور اسو عملی عمل حال
 مے چھم بہ چھم بھیم شرا انصاف کر
 تو کل کر تھتھ بر غمہ داسیہ کریم
 چھم خوشنود سپہ برہمن اندر حجاب

برا تقریر ۲۷ اپریل ۳۷ ظلم ۷۷ پیشاب ۷۷ گندگی ۷۷ ترے عاقل ۷۷
 ادا ۷۷ شیا مت۔

قفسار استمکاد روہا اکھ تمن
 سپہن مھو منظور کورہس سوال
 زرقائے نشہ بوز تھہ بیان
 نہ برہمن دیوان چھم سپٹھ تا جبا
 سپہن دوپ تہنس پوز چھ کورنس ہا
 پے یوت تام پشمو وچھن تا قفس
 گڑھان پوز اپڑ موقہ پچھ سہر
 سپہن دوپ تہنس پکھ پائے سوجاے
 گڑھتھ پنجرس نش پچھ ہرکش
 درپ پنجر ادمست چھنس پچھ
 تعجب کر تھ لہو کلس کور نہ ختم
 قہ پچھ پچھس بند یہ شہریار
 جھسم ڈسے ہیا شیر تر زور مند
 عرض چھم کے اسے شاہ شیر تر
 پشمان خود پایہ وچھ ہا سہ حال
 دیوان بوز نہ چھم تے مشکیل یہ کاء
 کجا طاقت ایں شکت درون
 ازپ گفتگو شیر پے طیش او
 لہس کن دوپن واپہ تسلیم کر
 دوپس تمو اکھ اندرونے شکھ پچھم
 سپہن دوپ تہنس واپہ تحقیق کر

پڑھو کوہ اموسے دوپکھ بہمن
 درپ باب کر فاضلے شغال
 دوپکھ تمو سہ پنجر پچھ ہا عیان
 رہا کورمت امو اسہ چھ شیرا نہ
 دوپس لہو پائے نہ ہرگز ہا
 ز فاضل بوکھارہا اکھ نفس
 وچھتھ موقہ بو فاضل اکھ کپہ
 بیتت اسو پتر بستہ چھم دست پائے
 لہس ہود شیرن سہ زنداں قفس
 د اسہ فاضل اکھ گڑھو شاد مند
 دوپن اسے خود داوند والا خشم
 دیوان چھنہ کیندہ اکھ کچھ اعتبار
 درپ پنجرہ اوس کچھ پچھ پچھ
 پچھ پچھ پچھ واکھ درپ پنجر
 آداں بعد کرہا امیک انفصال
 کپڑہ مثل خارج بہ اسے شہریار
 اکھ اندر نہ اوکھتھ کورنکھ درپن
 بہ خشم و قہر پنجرس منزہ تراہ
 پچھ پچھ اوکھتھ برزقران اندہ
 فقط مئے آژن چون اکھ منزہ چھم
 آداں پس امیک فاضل طیک کر

اشار کوڑن برہمنس کن لہی
 بہ ستور ساربتہ کرتن ڈہنہ
 ریم پڑھ بلا شک یہ شیر شہر
 ازاں بعد منصف تے فاصل دی
 بہن دوپ چھ بیشک کران مینا ذرا
 پچھ تشنہ لب تے سہا چھ مئے جو
 بفرمان روباہ تمو برہمنن
 کوڑن بستہ محکم تر از پیشتر
 کوڑن بستہ دروازے پنجرہ
 چنن دشمن جان تراؤن یک
 پیو و تھ مئے درپیش نیرتھ ڈگر
 دچھان سپہ چھ اندر قفس روڈ بند
 د ا تھ فاصلہ تراؤ ناوم یک
 دوپس لہو شہا عذر گستاخ
 الا اے خردمند روشن نفس
 خبردار چھ یحقیقہ کرہن رہا
 نہ یحقیقہ کرہن تہ اس شیر نہ
 دچھن نہ ہرا منصف دادخاہ
 غرض سوے دلبر دن اے ہکار
 بہ اس قد کوتاہ بہ عقل دشو عور
 مئے امید چھم از خود داؤد پاک

اوس دست و پا بستہ بنیہ کر صھی
 کوڑن پوز اپنر چھم سرانہ وند
 درپن پنجرہ اوسنت چھ اوسر
 کرسی محکم شیرس تہ خوانہ چینی
 دوپن برہمنس بستہ کر دست پاے
 بہ ہرگز کرے نا بیس کن رجو
 کوڑن دست و پا بستہ شیرس بہ فن
 دوپس لہو امیک بستہ دروازہ
 دوپن برہمنس نیر گڑھ وہ ذگر
 بنیہ دستہ پاس تڑن گو کچھ
 ز دشمن رہا گوکھ چھ نازتے پڑھ
 دوپن سوے روباہ اے ہوشمند
 یہ تراؤن نہ ہرگز کدس بو چھلہ
 امیک فاصلہ اترہی صاف صاف
 نظر کر تہ بر شیر و روباہ قفس
 یہ شیر نفس لاگتس روہا
 بجان بلو کہ چھ دین و ایمان خطر
 ازین دشمن جان رجھی در پناہ
 قوی ہیکس کیا چھ وہ فی اعتبارہ
 کوڑن روہن زیر شیر فیوڑ
 گڑھم حل بہ مشکل پلا توس پاک

ز پورب پیچم دور شہزادہ سیل
 رہا رقم کر کے چھ تھتھ اندر ثواب
 بہ یوت نام واسے بہ فتح و ظفر
 یہی بہ لبیرن و چھ تھتھ خیال
 دوچن شہزاد س کتن اے جان من

بہ ہوا تاج الملک کس کون دنان

جداں بہ کر چاؤ پر گزرا دور
 چھ مشکل گزھن در پرستان چون
 بہ ملک پرستان و خود و گران
 یہ گزھ تور ہرگز نہ اے مد جہن
 کران عرض چھس خدائیں میون بوز
 خوانا اتھس منز ثئے چھ بے شمار
 عمارات شادس بہ باد خزان
 پس از مدے موختہ ہار اوتھتھ
 ثئے روئے پیچم کر مے آرام دخاب
 خبر نہ پتو آسہ کیا میون حال
 یہ اسی نصیب ثئے تور کس نہا
 بہ ہر کار ہمشیار بسیار مغز
 جس اے نعمت اللہ پیروز فیر کر
 چھ آخر یہ سمار ناپایدار
 نظر کر بہ اجداد و آبائے خود
 بہ دم رتن منظر تھ از خود
 چھ فرحت تھنیم تھ بہ ای چند روز
 در انبام و اغراض دنیا و دین

بزدان ثئے پیچم کر مے بہتو بہ کھیل
 چھ فطرت کر کے تے رچھکھ چون تاب
 یز تھ پیچر سندن دور ہنر رچھ کر
 گزھن در پرستان علی ٹھل حال
 یہ گزھ دور اندر عذاب و رحمن

یقین کر نہ اندر فراقت مر
 تھ دیون بیٹے پر مے مہند گز
 گزھن چون تنہا بہ کر سی زہر
 گوشت چھ نہ ملک پرستان سر
 از پس مدعا روز پختہ دلبر
 بہ حرب جداں بہ پاؤم پر
 کران چھکھ نہ واران عاتک گز
 زمان چھکھ کران منہش تھتھ نہ
 دین فسد تھدی تے چھم فرم
 دے کیا بہ چھم بہتدا خود
 مسافرت خودا یام نیر کر نہا
 بہ نادان فقیر تھتھ غرس کھر کھر
 فراموش کر و تھتھ ثئے تور کس گز
 ویشتا بہتھن بی کر تھتھ ثئے سر
 چھ دہ خاکہ رتم داچھ تراو تھتھ نہ
 مسلمان ہوجھ یم چھ دہ مقبر
 بہ دست آن کیشھا نہ تور کس نہ
 چھ کافی خود تھتھ تھتھ آسہ

باقی داستان

غرض شاہزادوں دوپیس غم میں ہر
 بہ فتح و نظیر با مراد دلی
 ز پشت و نقیبہ تھوڑے سے نش
 مدارا کر تھوڑے سے دوڑن اے نگار
 صبر تلخ اُپین اُپرین سپہ
 دولہ ساقیو دُور کینس کر شتاب
 بہ لطف و ترجمہ کرم پروری
 مے کینہ چھینہ پروا نہ رنج و خطر
 ترے نشن داتے آئے دلرباؤ دلی
 بجا اُوز تھوڑے کر تھوڑے سرور نش
 توکل کر تھوڑے بیہ بہ صبر و قرار
 بہ آخر تھیک میو شیرین چھ
 براہ سفر چھم مے پا بر رکاب
 بہ حجام ہدیہ تھوڑے کرم رہبری

تاج الملوک بیسواہ رخصتہ میون تہ پرتان میرن

دیں گفتگو شاہ مشرق عباہ
 بہ بیدار یے شب درخشند ماہ
 شہنشاہ عالی و والاتبار
 مے شب کوڑکھ آدا بہ سوز و گداز
 میلے صبحنس شاہ گردون پہر
 بعالم کوڑن توڑ نغمہ آشکار
 شہنشاہ عالی و والاتبار
 با مغرب زمین گو بہ آراہ گاہ
 غیر ذرا بہ با صد ہزاراں سپاہ
 شبیں روو بیدار با دوستدار
 دن دا ستارہا یے دور و دراز
 ز ظلمات نوٹن رزاو رخشہ مہر
 سینو تارکن ہنر سوسہ شکر فرا
 بران یثمد گزان دلبریں اوس سچہ

علاقہ فرقہ کئی ۱۲ چوون قونون ۳۳ جلدی ۱۴ آفتاب لوس تہ راجھ آئے وہ روزن
 دراپنارکھ مہینہ ۱۴ آفتاب دراونون یا نے وہ آء۔

در آفرین برین تن رده نصیحت از کلفنا
لیکھان بی چہ دانشدے ایں ذلیل
خوان بخت شہزادے نامور
دیان دراد تنہا مسافر طریق
نہ رہبر تہس کا شہ نہ واقف براہ
عجب منزل آس در پیش کرد وٹھ
نہ خوب و نہ خود دن نہ تاب سفر
توکل کرد وٹھ بو بہ فضل رالہ
جو کوست کجا فر شاہی کجا
بہ اس دشت پر خوف و دور و دراز
ترس یو تہس یار در بر پٹ
سے بوزم نہ تا کوم یانس سہم
بہ پسند و نصیحت کران نیس بدل
الامہی تر چھکھ میون یاور نہ یار
خبر میا نہ عاریج نہ چھل کریم
بکینہہ پھنہ درامت طلبکار تیج
بپاس شہنشاہ دنیسا و دین
یشے تمکو موگر دن شدت دعا
پیکان برو تہس پھن کو ہمارا وچھن
بہنہ اوس دیوا پد کوہ کلان

کر بستہ سوے پرستان تیار
پر کھ حسنا اللہ نعم الوکیل
قوی دل کرد وٹھ دراو راہ سفر
بدیوایے اندیشہ گوشت غریب
پکان بستہ دل حسہ شام و پکاہ
چو گیسوے بیو پریشان نہ زیوٹھ
دوہ تھان از زمین بو حساب سقر
کھوان جنگلی میو بو گاہ گاہ
راہ سفر ایں تباہی کجا
کنا را وچھن بہ نشیب و فراز
دوہن کوہ موٹ تھنہ وٹھ
دیوتم گزٹھن توہ چھے رنج و غم
بہر کوہ آخر یوان تس وڈل
دوہ نہ بہ ایں دشت خونخوار
رحم سے کوم اے غفور و رحیم
خبر چھے نہ کھ پیوٹھم یوت نہ
امام الہدی خستہ المرسلین
سہ تیر نہ ف کو تہس برندا
نہ کو ہمار بو دیو سارا وچھن
وچھتہ شاہزاد سپن ہم جان

۱۔ محمد بن منیر بدست ۲۔ جہنمک تاو ۳۔ جنگل ۴۔ سنیر و گنبار ۵۔ میوا
۶۔ خزانہ شہانہ ۷۔

دوئین پانی پانس کر اے بد نصیب
 نہ ما آکھ یوت دیو پے کینت غذا
 دریا خایہ درایوس زھا پڑ پش
 دریا غاسہ والا حشم قبلہ گاہ
 دریا غاسہ مادر حرم در فراق
 دریا غاسہ ماشوقیہ بے نظیر
 دریا غاسہ روزم سے در انتظار
 دریا غاسہ مجبور کلفام میں
 دریا غاسے بوزمنہ پرشہر آب
 دریا غاسہ تنہا دلک ڈرامہ
 دریا غاسہ فکر پاستہ دلیگر گو
 پیران حسنا اللہ نعم الوکیل
 نظر پستہ دیوس وچھن آدمی
 دوین چھا پوزے از شکار سے دوت
 محاطب درختہ بشہر اذس کوئے
 زمکب حیاتی بے ملک عدم
 پیو زنیہ گانی جو اونی بہ کار
 سلامتہ ژئے مو کلن علامتہ چھینہ
 رہائی لب کھینے سے نشہ زہنہار
 تسلی سین تس یہ دیو لعین

چینی رختہ کھیتی وہ نہ دیو مسیب
 انہیں باغیچہ مائلتہ شیبہ ادا
 نصیبہ دیو سندر اوئس منوش
 بہ تکلیف سے روز ساخا معاش
 نہ حہ آہہ میوئے تمس اشتیاق
 بہ رضوان شہر عجم سکونت پذیر
 خبر کس و نہس میاؤ اسے گلزار
 مریخہ گڑھ بوزختہ یہ باغ نام یون
 سیر راہ مؤدس مسافر غریب
 کرختہ سعی حاصیل سے کینتہ آمینہ
 پیران پانی پانس سے تکبیر بو
 الہامی چھینم شے نہ پیر و کھیل
 بہ طمع دلی یترگیس خیر می
 بوہ چھے ہوت بہ اوئس گوشت آب کوٹ
 دوئین تس یہ صدہ نہ سے کوساؤت
 نہ کینتہ پانٹھ یوت آکھ ثابت قدم
 ژئے آپس نہ تاؤ تراکھ پانے بہ غار
 دریا غاسہ کوؤ و اجھڑ چھے وینہ
 رختہ زیر پنجہ ژرختہ چوں خیال
 بلا شک کریم ماہ از رومے کین

عا دو کچھ دیو ۲ مددگار تر فتح دین وول ۳ نابودک عالم ۴ دویم زنیہ عالم
 لاریک پانٹھ

بہ تشہی دوپن تس جواب لے خوشگ
 گوناہ چھٹے نہ تھتہ منز تر زیتا کھاب
 تر میاؤں کھنٹس منز در تنگی پہ کر
 ہنسکہ من سے اوٹم نہ آمت قضا
 ز تقدیر پُر درد و بے آب تاب
 دوپن شاہزاد س بہ شیرین کلام
 کر تھتہ نہ تر رنجید کاٹھہ غم مہ بر
 تر چھکھ کھو غمن کورستن تھتہ خراب
 سے تاملتھ اگر آسہ چونے مراد
 و چھکھ نہ وں تکلیف دلشاد روز
 غرض رحمدل دیو خواخارگو
 روٹن پانے نش بہ عیش و طرب
 دعوہ اگر دیون بہ شیرین زبان
 چھٹے کیا چون خود دن و نم صاف صاف
 دوپس تھر کھوان آدمی پُر مزا
 یہ بوڑھتہ دیون کور و دو در زمان
 و چھن قاضلا اکھ پکان بے شمار
 دین جوٹ تا پنجہ کورون دراز
 بیک دم کورن طے آں مرحلہ
 دوپن تس پوہے چون چھا کھنٹس چن
 و چھتہ خوش سپن شاہ فرخ نژاد

ز تکلیف و دنیا چھس آست بہ تنگ
 اگرچہ سے مو کلاہ تھتہ نہں عذاب
 ز بار سستم با رہیم سے الوتر
 بہ کر واکہ پاوت تر سے نش خوش رضا
 دیوس نرم دل کور سپن ہجو آب
 قسم از سلیمان علیہ السلام
 پن ماجرا وں سے نش سر بسر
 دیس دشت وارانہ عان شباب
 بہ امداد کور او تھتہ تر دل شاد شاد
 سے نش بہ تر آرام کچھ روز
 بحبان و بدل تھو تھتہ یار گو
 گذار کھ پتھتہ پاٹھو کینہہ روز شب
 دوپن شاہزادس کن اے مہربان
 بہ اٹھتہ دے عذر تھادوم معاف
 شکر آرد و برنج و روغن غذا
 بہ آبادی و شہر و راہ روان
 بمعہ اشتران غلہ پُر قطار
 تھتہ و تھتہ ارن بمعہ برگ و ساز
 تھوون پیش روشاہزادس غلہ
 بہ خوش پاٹھو کھتے تراد رنج و محن
 لہن تھو فراغتھ دلی بامراد

ترا اول، تو مل سے سپن ۲ معنتھ و ۳ مبارک ذاکر تھتہ یا نے نیک خصلتھ۔

بہ جنگل پرچون رہا جوں رگہ
 دھچھن چیز مائے ہمہ خورد و نوش
 لیکن تا دھچھن سخت و اقبال رام
 پورن تا سورن اسے خمد ابار بار
 گوشت اوس از عقل تا آس ہوش
 پتھے پاتھو یارب دنگ مدعا
 چھکھ و عقب راز ہرنیک و بد
 جدا گانہ تھاؤن بہ ہر گوئیہ چیز
 کھیوان اوس باشوکت و باوقار
 زورس تا سپن تس غم و غصہ دور
 چھپے مشہور مسطور بیچ گئیہ پشیز
 سپن معنی و تس اندر نیلہ و طوط
 کھیش تا چیش کنہ سپٹھا جان اوس
 دوہہ آکر در دل کورن ستر خیال
 پہ نور شہل گز طوطہ بونہ پشیز خوار
 کرین تا گشتن بحر اکل حال
 اوڑن حکم مرس بہ پاؤن پتھر
 ذریعہ ذراہ تس تس لوتہ روز بکس
 رومن دو قمر پشیز اندر پشیز
 کر صبح سن لے شادان بہ تھن کان
 دین تا دمقہ کار پز آتس اخبار

نہ بار غلہ و تھٹھ تراؤن پس
 گئیہ مژراؤن بہ عقل و بہ ہوش
 بہ انداز غلات ہائے تمام
 ثنا ذات پاکس گئیہ بے شمار
 بہ عاش و طرب تینتہ کورن خورد و نوش
 پران دعبہم حمد سوسے خودا
 کرم حاصل از فضل و ایمان خود
 دبان شاہزادس بہ عقل و تمیز
 کران اوس پائے سہ کھانہ تیار
 پہ اندر سفر تس گوشت بو قصور
 کھیوان اوس تم چیزیم پن نہ گز
 کورس ذات پاکن عطاس پہ گز
 کھیوان جاہ تر و غنی نان اوس
 زخوہ دن پیشے گو سہو شاد حال
 بہ دیوس کشتن کھانہ کو ہا تیار
 بشائستگی رستگ پشیز بہ حال
 ز جنگل اوڑن اُسشتر تاؤن تر
 مے گوناؤن پے ہشت خاطر ہوس
 دیون کورس تا میل حکم نامہ
 بہ شریع محمد شہن کورہاء
 بیجے کرین ہیزم جمع بے شمار

تھوون ماز تارس پیچھن سر بسر
 پس اکنہ بیس کامہ لوگ غہ شہنشاہ
 تھنن مادی سے گپو تہ موٹن بنو
 بر آتش کڑھن ژو چ وارا تیار
 تیاری کر تھ تھوون پیشکش
 کھوان اوس اکھ لقمہ ژرنگہ ٹلان
 پتھ پٹھو پیر کور تھو شکم
 تہ سورے دیون ہنیم کور لوہسان
 بمعہ وٹ آرد و روغن شکر
 کھنوت و مراوٹس نہ زانہ پیچھ
 بہ کور تھنن تھے منوان ایسان تمام
 پیچھے پٹھو کیشن دہن کور شہن
 زنان نو بنو کھانہ کپا ر لہزا
 چھیم جد و اجداد میانی مہان
 ہیکے کر امیک حق بہ کر اوٹھ ادا
 تہ کو چہنے کورست از خانہ دور
 اگر چہ پیسی مینا دستہ سہ کار
 مے نیبختہ تھے الفتحہ کور تھہ بشمار
 دوپس شاہزادان و نئے بالضرہ
 مے کمرہ با عیش پیش آمت سفر
 مگر بوزست ہی گوشت چھم کنن

بوزن تروونس تھو مہسال زبر
 کنن پیچھ پھرن مادی کورنس خیر
 شکر تروونس کورونس ادیور
 بیسے حلو کے واریاہ وکٹ بار
 کھنن پیچھ دیون کور شہن کور شہن
 وکٹھ تھو د نزان اوس ڈالہ دیوان
 یہ کینتہ اوس روٹمت شہن زیاد کم
 دیوان تہ شہن اوس بوسہ دیوان
 بیک لحظہ دیون تہ کور موختصر
 دوپن شہن اوس تھے ووتے ریزا
 کرے کوہ خد متگر چوں غولام
 کورن پانیے دیو تابع بہ فن
 دیوان رنگہ رنگہ تھس بو غذا
 تھو اوسنہ زانہ تھہ کھنوت یہ کھان
 و نم موختصر کیا تھے چھے مدعا
 مہ بر غم مے نش کر بیان بے قصہ
 بہ پیچھ روزن اسے محہ داد نگار
 بہ امداد کور دہن تھے در ہمدار
 پیوست کپا چھس از رفیقان دو
 تہ سورے بہ عالی کرے سر بسر
 چہ ما کر شری دیو بہستان و ن

مئے سہین گوڈ کر ژ و عد قرار
 ز حضرت سلیمان علیہ السلام
 خبر آسہ کیا چون مطلب بہ غم
 اگر نیر نہ بوز اسے دوستدار
 از پس با عیشہ آسہ کو طس مرون
 بہ باوے نہ مطلب مئے تے چم قسم
 ز شہزاد وارا تمس اوس پاس
 اگر زیں بہانہ مئے آسم مرون
 ادا کر چہیکہ بو کر کتہ زینہار
 سپن بر قسم شاد و آباد دیو
 دپان کھیو تہ ہوو دیون قسم
 دوپن دیو ہے بوز اسے یار عار
 بملک بکاؤل بے سارا کر
 مئے توت و اتناوم چھتے یو تپن
 مو طس کلیم ہیوت تھو پرن ام رام
 ز ہوش و خرد گو سپن زور تہ کول
 رے ما مود گو شاہزادس خیال
 بنیش گو ز پشس کرین تمجو دین
 دوون شہزادس بخشم و قہر
 درینا پتو ژاے مئے اسکھ قضا
 بکاؤل کتج کتہ پرستان وین

فریب و دغا دیو نے مہند چہ کار
 قسم ماو از عقل و ہوش تمام
 دوپس تمکو بے باوے نہ ہرگز قسم
 قسم باو تھن میسانہ دستہ سہ کار
 چھن سہل سوگند میونے کون
 دوپس تمکو ژاے باو ہم نہ قسم
 سپن دیو مجبور تے بے حواس
 دوپن باڈی پانس چہ کین وہ ذرا
 دوپن حق مئے او سہ کھو تم بیشہ
 توکل کر کتہ ژاؤ تھن مکر و ریو
 بے تاہیم چنہ بار شاہن قسم
 سپن یام خاطر جمع شہیار
 ہوس چم گوشت مئے دلس پوچر
 غرض چم سہ ملک پرستان وچن
 میلے بوز دیون بہ تم سہ کلام
 ز نام بکاؤل تمس ہوش ڈول
 سہ بیخود سپن تا تہ تھتے کوس حال
 بیک روز و شب گپے تس سوے وین
 بہ ہوش او مینگن کھو تش سغ نہر
 مئے ز انیم واکھ ژاے کیست قذا
 ژتے چھے ناریہ از نام گوشت کنن

ما فریب و دغا دیو نے مہند چہ کار
 قسم ماو از عقل و ہوش تمام

کم و زیادہ چھم بوزمت ہوش تھاو
 پرستانہ کے پادشاہ یس بہ چاو
 ز دیوان سرزو ہزدہ ہزار
 چھم سید سکندر جہاں شہریار
 درون شہر باغ چھم بے بہا
 رنگ رنگ اشجار باغس اندر
 پرستانہ کے میو چھم گوئے گوئے
 چھم تا پرستہ جاپہ جاپہ کرکھ
 مقرر بہر سو چھم تھتہ جوئے بار
 دران حوض از قدرت کردگار
 دئے کی صفحہ تہ پوشکو حضور
 امی پوشہ سپین چھم رونق پانچ
 اچھو ڈیشنگ آرزو چھمکھ بس
 چھم مشور گوشت مے گل در جہان
 بہ اس باغ ملک تہ موختار کار
 بنام بکاؤل چھم اس باغ و گل
 بہ اس باغ دیوان بہ طرف چہار
 نگہبان بفرمان اس شہریار
 بغار بکاؤل نہ کاٹے محال
 دیرن بہ حقین دیوسازن نشہ
 ہیکل موہ درختہ ونبہ و اوس نشہ

بخد مت گذارش کرے ہوش تھاو
 کنی کور چھم یس بکاؤل چھم
 چھم نوکر تیس روز و شب پیردا
 بہ برگد شہر تیس چھم روئے جہار
 ز لعل و جواہر سجاولتہ سیٹھا
 شکوئے و چھم مٹھ چھان سپموند
 عطائے خود اقا در بیچگون
 نگین و جواہر تہ محفل جڑتھ
 بناؤتھ چھم حوض اندر آبشار
 کلا پاد گوشت چھم رنگب اندر
 چھم تہ نش انسان تا جن دور
 پرستانہ بہر جگہ دود و داغ
 چھم مشتاق بوزتھ گموتھ گلے
 چھم اٹھ ناو گل بکاؤل و نان
 بکاؤل پری دختر شہریار
 جہانس اندر بہر مثال دھل
 ز مہ دار پیر دیوان سی ہزار
 اثر تھتہ تور ہیکل کاٹھہ سبازار
 ازین باغس اندر علی گل مال
 موہا میو پڑ چھم کوہ سازن نشہ
 مگس کیسا کرئی زور کاوس نشہ

عازدادہ ساس طاقتور دیوہ بنڈا ۳۷ لویو دیوار و مٹھو ۵۵ عام مثال ۶۱ ترہہ ساس

نہ چھم روز نس جاے ز نس نہ پائے
 مے چالا کہ اُسے بنو کھڑے پور
 تئیک ناو بوز کھڑے ہماران پر
 ونے اکھ کھتا موختصر بوز تم
 ملڈڑا ملون ز نس و شکر
 یہ کھیا بوز بہ افسون مطلب پرس
 سبک و ش کرادہم ز بار گران
 کوڑن جمع سورے یہ موجود اوس
 و چھن میلہ دوکتا اڈن تارون
 ہر گونہ تیار کروون مے خان
 موہیا تئیک اوس تس برگ و ساز
 یہ سورے کوڑن شاہزاد سس تیار
 اُن ناد و کھڑے یس ز س پھے میہمان
 عہدس اُن مے پڑ دوستدار
 کشادہ کوڑن چوں کجاوہ دہان
 دژن کریم جوا بطرف شمال
 چمان تاجران یژ بلند و شدہ
 بیک سو پہچتہ گوس بے گفتگو
 کوڑ کھ اُلکھتہ پانہ وانی زبر
 بہ تہ ظہیم تھو رو چھہ دل میہمان
 پئیس تمام بر شہزاد نظر

ز سوگند بہ مجبور کوڑ کھس ہاے
 سپٹا سخت مشکل یہ ترو کھڑے بور
 کر کھن توڑیونے مے طاقتہ چھہ کر
 دریفارن چھم بہ بار قسم
 بستور سابق ضیافتہ ز کر
 دوا اکھ مے چھم یار دعوت کوس
 یقین چھم مے شفقتہ کر کھ بیکان
 یہ بوز کھ شہین غلہ کے تہ کوس
 بہ جنگل بیکان کو دین وار وون
 بہ سختی مدد اوس دیوس میہوان
 رنگ رنگ نیٹا مژ بنادین بنار
 بہ مہمان یہ لازم چھم در ہر مدار
 دوپن دیوے کوڑ مے تیار خان
 کر کھتہ سرد اکھ روزنا اعتبار
 دپان تھوود و کھتہ دیو کوڑ زمان
 چو رعبہ گران ہچو بانگ شغال
 زمان در زمان اکھ دوا گو پدہ
 و چھتہ شہزاد سپن زرد رو
 بغیر باہم سپن دیوینر
 سپن صاحب خان یژ شادان
 بہ تکریم میلہ ہر ہنودن بہتر

شہن قعود و دھچھتہ تس بخوف رجا
 لعجب و دھچھتہ دیو نے کور منوش
 یہ کیٹھ آدیا ڈٹے چٹے رو چھٹے
 چھٹے زانہتہ از تام گوشت بگوش
 دوپس تمکو وٹن چون منظور وحق
 لذت دار آمو کھیو دس رت ہذا
 گڑھی پانی مولوم آمو سند کمال
 اشارا کوڑن شاہزادس گئے
 و دھچھتہ تیز تاج الملوکن تر نور
 تناول اگے لقمہ یا مٹھ کوڑن
 لوٹن مہر دسے زن سہ آب حیات
 دوپس تمکو بختر بہہ یہ سورہ کھینہ
 غرض بوٹھ مہمان چٹے کھانہ کھیون
 چٹے باحنہ و دھتھان تھوڈ رلا اختیار
 نژان اوس گو تس گل آہل
 منو پاٹھو تمکو کھیو سہ نان وکباب
 دوپن خانہ دارس تر تھس ہیو منوش
 یہ کہہ جاہ اوٹت تو لوٹت ٹٹے چٹے
 انہیں وجہ ٹیٹہ بیٹھ یہ مقدار اوس
 بہ اس شفقت د مہربانی ازو
 دوپس تمکو غرضن آمو سندے سخت تر

زمین بر سپہ تا ظہیم اون نجب
 دوپن صاحب خانہ ہے کن بہوش
 ڈٹے نش و نپہ کہہ باعیتہ آستے
 ہتھر دیو ہے آمتن با منوش
 مگر آمو سنے ایسا نہ کے دن سبق
 تومے کہو ڈیٹھنہ اوس کیٹھہ اذا
 ذرا کر تنا دل ضیافتھ تر حال
 اوس کیت یہ روٹت ہسہ سائے
 اونن پانی کم دیو نے زیاد سور
 و دھچھتہ تھوڈ ہوا اللہ اکبر پوڑن
 دوپن پڑو کہن یہ چٹے ہی المات
 و دھچھتہ کیٹ وٹے وار پھیر کھہ
 مگر سیتو سیتو اوس دادا ودان
 کران آفرین ادس بر خانہ وار
 تھس کیا خبر اوس اتھ تر چٹھ ڈھل
 سپن سیرتا اوس نیرتھ حباب
 بظاہر چھٹا کاٹھہ اکھا تیز ہوش
 سچھارت مبارک ٹٹے رو چھٹت چٹے
 پڑتے آمو سندے و دھ فی ملک خارکوس
 کوڑتھ ماڑٹے سیتہ آمو سندے آرد
 ز دست سن انجام کہہ نہ ہڑ

سچھا سخت و دشوار اُمومتِ مرض
 دوپس تمو چھ کی تیوت مشیل سکار
 دوپس ییمو چھ دراست تر پنے کرے
 یہ کتھ بوزو نسن چیم کوئت دل دینم
 دوپس تمو چھ یچھ کامہ منز خوف جان
 چھ بیہود و لاسود اُمومتِ سوال
 دوپس ییمو چھ منظور فرمود چون
 قسم کیودش متھوتس کرکھ رام
 تو کب کوئت چیم مے خاطر پریشا
 مگر چون روڈم توقع بہ غور
 نمن تا مرن بیون غار از قضا
 سین دیو مجبہ کوئت اس یور
 ورو سا قیو چار میہ سنے شکر
 دیکھاں میں چھ استاد اس دامت
 سچھا دیو میہماں رفخو کو
 کوزن پانی پانس سوال و جواب
 بینیا اکھ تیس اسس ممانام
 سہ فرماں روا اس وہ مختار
 بہ پڑویاں بہ موشان سر اس
 تبس اسو تابع ہزاران ہزار

بیومت چھن کاٹسہ اُمومتِ مرض
 کران چھکھ تر انکار تھتھ زینہار
 بہ ملک بکاؤل یہ سارا کرے
 زیم نگہبان دیوان رچیم
 تیکٹا کیا چھ تھاؤن بہ خاطر کھان
 چھنے چون یا بیون یچھ ہیو نجال
 مگر اُمومتِ منز روٹ جان بیون
 نگین سلیمان علیہ السلام
 ز ناکا سیابی کوئت تنغ عیش
 ازس وجہ تکلیف دیتمے تھے یور
 چھ چائیس اکتس منزوں پنے رہنا
 بنا حق گردن کھوتم مے یور
 بہ رگی اڈروں کوس بستہ پونر
 شہ شیخ عزت اللہ ز ہندوستان
 ایس بتہ گردن سہ مجبور گو
 کھیوت تکلیف والن چھ عائن ثواب
 بہ ملک بکاؤل مدار المہم
 یستاق بہ دیوان ہر شدہ ہزار
 ہراؤل سہ از طرف سکار اس
 سبارغ بکاؤل تبس اختیار

ما پریشان ۶۷ عائش ۳۲۰۰ منز گوس خر سندن پٹھو بند ۴۷ مصنف اردو
 داستان ۵۵ انتظامو نیمبر ۶۷ پیٹھوول۔

لیو کھن خط تہس کن ببحر و نیاز
 بہ عون خود و خرم و شاد چھس
 ملا فکے شوق او سسم بہ دل
 بہ تنہائی و دلہی ایں چنیس
 چہ لازم براہ کرم بستہ می
 یک کھکھ خوش خبر سے سکے زیادہ کم
 خدمت بیچہ چھم سے اکھ رہتاس
 منوشا سے پرورد کو رمت چھہ پاس
 چھہ عالمی نسب شاہ والا حشم
 پرستان کے تس چھہ گوشت ہوس
 اگر بہ یزہان چھسہ دور ترستہ
 دلے میٹھو بہ مجبور چھس کور بستہ
 ژئے کن وہ ذیہ سوزان چھس ہگزیر
 پرستان کے سار پہ کرنا وہین
 بہر گوئی اُموسندہ دل اکھ بجا
 خبردار اسے خواہر مہربان
 یہ میانے کھوٹا گزہہ دانن عزیز
 بہ واپس جوابس کران انتظار
 لیکن گزہہ احوال سورے تمام
 لیو کھن یام موکلیا کا غزوہ ٹھٹھ

مہربان اسے خواہر دلنواز
 بہ الطاف ایشان بہ آباد چھس
 فراغت نہ چھم پائے رفتن بگل
 مکانس چھس نہ شوب غار از کیس
 برادر نوازی کرکھ سسہ سسہ
 پھہ لیم دل گزہہ چھم خوش ژ لیم غم
 معافی مکان چھس زہم و ہراس
 ز شہر پرب چھہ شہزاد خاص
 سہ دلشیتہ بلان دل ثلان مدد غم
 تماشا سے سیر و تماشا و چھس
 بیٹے تور وائن چھہ طاقتہ کسند
 دل و جان چھہ اُمو مینون اور بستہ
 یقیں چھم سے اسے خواہر بے نظیر
 عجائب مکان یہ پھر ناوہین
 ژئے چھہ فرض رفوہم سے چوئے رجا
 اُمس نیچھہ تکلیف و اتہم بجان
 مہیا اُمس کھوٹو گزہہ ہر گوئی چیز
 یکیم ہائے توت تام ہرگز قرار
 کوزم موختہ والدہاء و سلم
 دواتیز پرواز اونن دھٹھ

۱۔ مہربانی ۲۔ پابند ۳۔ اور ۴۔ بسن والی ۵۔ پانس نش ۶۔ چار نہ
 ۷۔ بختہ ۸۔ بروسیہ

دو پین تس پُرساں گزٹھن چھہ ڈلار
 خبردار چھہ پُکھو نہ ہوش تس اندر
 اُمس یٹھنہ تکلیف داتی راذا
 دو پُس تمھو اچھن مَنز مَن ایں منوش
 غرض تس حوالہ کور کھ شہریار
 پُرسن رنہ سٹھہ از ہر دو غلخارگان
 سُنن از عنایات پروردگار
 بہ تخت بلند و بہ عہد فسک
 دیان دژاو قاصد سٹھ شہریار
 و پُن تا پُن ران دور و دراز
 ز حالہ پُرساں گزٹھہ از برون
 بہ شہر لگہ مہ عداوت یام
 کورن شاہ د کاغذ تپس پیشکش
 موٹھن بائے سٹھ خط اچھن باربار
 پورن یام مضمون کاغذ تمام
 ز ہجر برادر مٹے اوسٹھ قوہ نور
 مٹے خاطر جمع گو و چھٹھہ ایں منوش
 بہ واپس لیو کھن بائے پسے کن جواب
 الا اسے برادر عزیز دلم
 کیس شاہ و خورم و چھٹھہ روہ قورن
 سلامت مٹے نیش ووت باخوری

یہ کاغذ ہر چھٹھن بیہ ایں شہریار
 یہ توٹ و اتناون گزٹھہ تیز تر
 تہیک جیسٹ دایم ترے میں سزا
 بہ توٹ و اتناون یہ مانسہ پوش
 صدف دار در دایہ اندر کنار
 سپن ز مہ دیوس چو یہ چارگان
 منوشس مطیع ایں چنیں دیوسار
 خود این اُمس یم ز سوزن ملک
 پُ سوئے پُرساں چو باد بہار
 پُ ملک پُرساں گزٹھہ پو فراز
 پس انک پکان گو بشہر اندرون
 کین مالک خانہ سٹھہ تمھو سلام
 حالہ و چھٹھہ گئیہ قزاق و خدش
 پُران خط و چھان جائب شہریار
 وون قاصدس کن بہ شہرین کلام
 یہ تو حیف و چھٹھہ گو کو دور تھ مے دور
 اچھن کاش تا آم جانس مٹے ہوش
 بہ آداب و القاب بہ صد احتساب
 رہا سٹھ فرو رفتہ پادر رگم
 ژولم شاہزاد و چھٹھہ زونہ گرون
 یہ ڈپشٹھہ مٹے حاصل گیم بے غمی

عالم قادر ۲۰ مہر پو پکھو یس مانگہ مَنز آسان چھہ

۳۰ جامع ۶ مہر پو مَنز گیس آزاد

ز بس رحمت کز او حق سرفراز
 ازیں تحفہ اوسم تمنا دلس
 دوا اگر کوئے بخاطر خیال
 بہ تعمیر شاہے مے کرودم گذر
 چو ماہ شب چارہ نور تس
 مصلحتہ انہم اس دختر شیرخوار
 ز چہم جان پا بھن زوداہ گئے وری
 تمہیں ناو محمود چہم کوڑ مئے
 دوسرے رات سے از خود اے پڑھم
 شائیں خود دایں مے تہم بوزنم
 لیو کھن خط دین قاصد کن رسد
 تہے کھوتا زیادہ شہزاد شاد
 بمنز لکبہ خاص مقصود ووت
 پس از محنت راہ دور و دراز
 میل دیو سرکش سپن رام تس
 الا اے عزیز دلم ہوش کر
 بہ قابو آن دیو سرکش اول
 کرم رام واتکھ یہ مقصود چھے
 وولو ساقیو چھس بہ در بنج و شش
 پیے اصل مطلب دتم جام مے

بہ ترسپل این تحفہ دلنواز
 خود داین کوڑم حل مے تحفہ مشکس
 بہ ملک منوشاں بطرف شمال
 و چہم شاہزادیا مے در مہر زوڑ
 و چھتہ گوڑم اندر دل خود ہوس
 چو در دانی پروردہ اندر کنار
 وئے اس بے جفت و بے شوہری
 رنگارنگ زیور مے تس کوڑ مئے
 مے لاین اس شہزاد کوڑم
 تہی جوہر لایت اس سوزنم
 مے دو دیو سے کن دمنزل و وید
 و چھن طالع خویش اندر مراد
 پورن نام مولا کوڑن حمہ کوت
 لبین فرحت از قادر کار ساز
 مے مطلب او آد انجام تس
 نصیحت وئے جان و دل گوش کر
 مے گو نفس بد کیش تہا پر دغل
 بمنز لکبہ خاص محمود ترے
 اگر چہ سپن میون بل شاد و خوش
 ازاں مے مے تازہ گڑ چہم کل شے

۱ سوزن ۲ روہ پستہ منزل ۳ آہ ہریش ۴ دوریاو ۵ بہ حاصلتہ
 ۶ دوکھ باز۔

تاج الملوک سہ محمد خانہ سیدک

تہ بکاوہ ہند باغہ پیٹھ پتہ واپس بیسواپہ نش و ات

ز فرحت سپن شاہ آسودہ حال
مؤٹھس مول تے موج گو شاد شاہ
تمیٹ ناو ناہینہ زین الملوک
تیمج فیکر حالہ بنے وارہ کاس
کرن تم مرا فراز ہم بستری
ولیکت شہزادہ ثر افان دوش
دلے ہر گل دل پریشان گو
سہ گل آہ ہن یس چھہ ناگس اندر
ز جمالہ کاتہہ ہا بھٹھا بورہ تمکو
تیمس نش شب روز روزان سہ دور
تیمس راسے دوہ نوے چھہ عاشق اندر
کرن تا وون شہزادہس خوشو
نمک پنچہ دھتہ گنج دل رنجہ میون
ازاں باعشہ چھکھہ میون دور دور
دوا تھہ بہ ڈھانڈے یہ اسی مرض
ز ارض و سماء کر حاضر ڈے نش
برے دل تھہ مژ کرے دو فدا

لیکھان ی چھہ استاد دیرینہ سال
ز الطاف حالہ دیو زار
تیمے چیز تمکو کھیتے تہ چیتے باسلوک
دوشے اُسو بالغ درنگی ہا اُس
بستور و امین ملک پری
اگرچہ حالہ پیٹھا اُس نہہش
ہر رنگ ممنون ایحسان گو
پان اوس کر وائے باغس اندر
بہ محبوبہ کاتہہ الفحفا کورہ تمکو
سہ از خوبی دلبری گو نفور
سہ حالہ زین واقعہ بے خیر
شبا اکھ محمد نے شہم دور
پھٹے پاٹھو چھہ رسم و امین چون
ڈو تھم سے نش کیا ڈے ڈیوٹھتھہ قصو
نتر و ن درونی ڈے کیا چھہ غرض
چھہ یس چون مطلب بیان کرے نش
بجلدی سے نش بادکیا چھہ ہا

دوپیس سناہزادن زبس آفرین
 ز سوئدر چھینہ کیندہ ژبے اندر قصور
 ز کن تھاو درونی غما چھم بہ دل
 سہ مطلب مے یوت تا متھن انصرام
 بخاطر یوہے وعدہ چھم کور مئے
 مے فحمال اوسم بخاطر ہوس
 مے اوسم تناسہ داں سرسری
 یود انعام آنکھہ ژ میونے مراد
 بہ بوزخہ دونس محمودن جواب
 چھینہ کیشہ بہ دشوار اسے یار خار
 بہ پرورد یتمو سہنر اگر باو تس
 مہ بر غم پگاہ تس وئے ماجرا
 بہ عیش و طرب باو نادے ژبے باغ
 بہ بوزخہ سپین خوش سہ عالی دہ باغ
 سہ شب کورک با عیش و عشرت ادا
 پیکان آتہ حمالہ ردلنواز
 سہ مستور و محبوبہ ماہ و شش
 ز چھن پر کدورت تہ چین بر جبین
 برو خسارتس بوسہ با بے شمار
 دوچن تس ژبے کیٹ از کدورت دلس
 ز کیٹا یہ نہ غمگین چھکامہ اسے عزیز

ز چھکامہ میانی مشوقہ نازنین
 سہ یس رخ چھم تی وئے بالضرور
 تہ بستیہ چھم پائے شادی بر گل
 ریم تا تہ چھم عیش دُوزیا حرام
 ز استاد دل مے سبق پور مئے
 وئے یود ژبے اسی تینگ دسترس
 تماشا سہ باغ بکاؤل پری
 مے دل خستہ گوشت گزہ چھم شاد
 یہے چھاسہ کتھہ میہہ ژ کورست خراب
 مے پانس آتھ چھم امیک اختیار
 چھہ تمکو ہے بران باغ نیز دسترس
 گزہ کھک فساد غ از نضہ غم دہرا
 ز چھکہ گل تہ سنبیل پری ہند سہ ناگ
 ز تقریر مشوقہ از سیر باغ
 صبح پھول تہ کور جانوار و صدا
 کرن تم ز بیدار از خواب ناز
 بہ ستور دیروز ڈپھٹن نہ خوش
 تہ ڈپشتہ سپینو سخت اندوہمین
 کرن از موہ حببتہ یمین ویسار
 دُغم چار ڈھارے بہ تھہ مشکس
 چھہ کیا چون مطلب و غم کیا سہ چیز

در ارض و سماء آسہ حاضر کرے
 یہ تکلیف چوئے ہیکا بو ذر تھ
 سو محمود بو ذر تھ سپہ شادمان
 مژدہ تمہ زبان در جواب سخن
 دوین تسے کینہہ چھینہ تکلیف رنج
 نے پڑتھ چہر حاضر کینک چھم ہوں
 خدمت دے چھم سے اکھ التماس
 یہ بو ذر تھ سو حالہ گئیہ در عجب
 دوین تس فداے برت جان من
 اچھو سپہ تاویل محکم کرے
 چھ کی تیوت دشوار چوئے مراد
 وکھ یو دستارہ تر از آسمان
 دوین تس چھینہ تیوت دشوار کار
 چھ تاج الملوک اگر چھے پچھن
 خاطر و چھم تس چھینہ آردو
 ز باغ بکاول پری چھس مراد
 یتے چھم غرض بو ذر در ہمدار
 یہ بو ذر تھ سے حالہ گئیہ ہم جان
 ز تقریر محمودہ ماہ دشش
 پس از سائے آیت ہوشس اندر
 یہ کینہہ ہیو کلاما کوڑتھ جان گداز

وگرنہ بہ اندر فراقت مرے
 وکھ نے بجلدی گزشتے بو مڑتھ
 وچھن خمش بیان مادر مہربان
 وون باعفت رنج و درد و محن
 بہ دلشاد چھس در سرائے پیش
 طفیل تو آباد و آزاد چھس
 سے حاجتھ کدکھ تا کرکھ میون پاس
 ز تقریر محمودہ نوش لب
 درنگی سے کر مطلب خویش و ن
 چھم نور دیدہ بہ لولا برے
 کران ہمیش چھکھ عذر خواہی زیاد
 کرے پیشکش ماہ تابانہ سان
 ویکن شے نش چھم کون آشکار
 تماشاے باغ بکاول وچھن
 کون سار باغس وچھن سو سو
 وچھن خامہ تا پرتا تاگہ راد
 تر موفقت آیت چھے اختیار
 پورن بارہ الامان الامان
 سو بے حیس سپہ نیم جان اس عش
 دوین سوے محمودہ اے سپہ
 وونے کو یہ شیطان اے مردناز

عا خانی دکنیا ۲ یو ہے ۳ رو یہ تہ وول یانے خوبصورتھ ۴ زو وچکلا و ن وول۔

اژن تا کون سار چھکھنہ مجال
 نظار اکون سوے بارغ پری
 پر آشوب چس پہ در بے شمار
 میتے چھنہ طاقہ تنیل اکھ جوا
 بہ جان بکو کہ چھم خاناس خطر
 پنو کون کون سفر چھم فرض مے
 چھ بہتر مگر رنج چوئے نہ جان
 مے پروردگر مگر مگر بخون جگر
 نہ دیکھ شاہزادے بہن شاد و خوش
 حالن پہ مصلحت کر پیارے
 دوپن تس ہمیں دم بغار از قصور
 زمیں د ٹنڈل بہ دانشوری
 تر پھ کر سطرک بیکہ تھ منوش
 بہ مہمیز مگر کون کون رستخیز
 زینس دیکھ ہے مانس غار
 محال کون عرض اسے بہرین
 دیکھ محکم چوئے چھ اے شہریار
 حالن اوئے شہزاد بہ پیش
 بہ تقریر من جان و دل گوش تھاو
 بہ بارغ بکاؤل اوس شوق دل

بہ بارغ بکاؤل : غائبی رحبال
 بہ وحش و طیور و بہ جن و پری
 یسار و یمین زیرو بالا چہار
 اگر چہ تمن چس بہ فرمانروا
 بہ بارغ بکاؤل : کرہا نظر
 بہ اس مدعا یو کور تھ عرض ترے
 اگر چہ مے تکلیف و اتم بحبان
 نہ میوئے چکر بکو کہ نور بصر
 کون چون دل خوش بے اے ماہوش
 عرض بعد تدبیر و از عقل و لے
 مگر پادشاہ آئے نوون حضور
 ازین جا بہ بارغ بکاؤل پری
 بہ امداد ساری کرکھ جمع موش
 بہ بوز تھ مگر پادشاہ دراز تیز
 روان و روان و تھ رتو کر تیار
 مگر پادشاہ آد اندر زمان
 بہ اقبال تو کر مے ٹنڈل تیار
 بتو سپل محمودہ نیک کیش
 مگر پادشاہس دوپن ہوش تھاو
 بہ شہزاد چھم مایہ جان و دل

۱۰ منوش ۲۰ اچھن ہند گاش ۲۰ ہ ۲۰ رباب یانے مگر کون کھو کر تھ روانہ
 ۵۰ قیامتہ ۶۰ بذریعہ

اُبس باغ و چھنگ دلس آردو
 بہ مری کون بر سر موشی بار
 اُبس یحییٰ تکلیف دانی بحبان
 یہ یا نہو نظر را کرے باغیہ
 پتھر یحییٰ از دوش کپہن جدا
 از باز پھر سے نش بے درنگ
 دپان روڈ ہے شاہ دارتھ موش
 لب باغ تمحو و اتودن سے شاہ
 نظر وار کر کیا چھن چھے مراد
 دوپس شاہزادن تہ تراؤم پتھر
 دوپس شاہ موشن یہ کیا چھکھ وین
 بے تراؤتھ نہ ہرگز پتھر اسے عز پر
 دوپس شاہزادن تمس کیا خبر
 دوپس تمحو تراؤتھ نہ ہرگز فرو
 دوپس باز تمحو شاہ حید گرن
 تہ یود تراؤتھ پتھر مارے پان
 گور بادشاہس دلس زاو و
 سہ حالہ ماریم تر کساریم ابدار
 اگرچہ بے تراؤن یہ باغس اُند
 دلس داپرن بی تہ تراؤن پتھر
 مگر یہ پتھر سے تہ مانند بار
 حکم میون چھے موختھر گشتو
 یہ بن تالب باغ از راہ غبار
 رچھن یود تہ سے چھے جان تہ فاندان
 تہ کر موش پند دوکھ دکھ آئے ہے
 از آسہ در بارغ اُموسند ہدا
 بہ ستور ساق کون بستہ سرتک
 کھوتس بر سر دوش شاہ موش
 دوپن تسس یوہے باغ چھے کنگاہ
 نمختھ بیسہ واپس تہ مانند بار
 اندر اُتہ باغس بے دیمہ نظر
 دوسنے کیا خالی تر گے نا کتن
 از پس گفتگو دوز پتھ کر چمر
 اگرچہ سے از دوش تراؤتھ پتھر
 چھن کیا تہ سے چھے پتھر دیمہ زود
 تہ کیا پیش چھکھ پیش دستی کون
 تہ سے گالی حمالہ نئے خانان
 مبادا اُبس واپہ کینتر حاضرہ
 اُبس روس چھن اکھ ذراتس قرار
 تہ کس دے تس حمالس خبر
 دوپن تسس اندر اُتھ نظر وار کر
 پنا دور نہ چھکھ تہ کراؤتھ فساد

اُبس باغ و چھنگ دلس آردو
 بہ مری کون بر سر موشی بار
 اُبس یحییٰ تکلیف دانی بحبان
 یہ یا نہو نظر را کرے باغیہ
 پتھر یحییٰ از دوش کپہن جدا
 از باز پھر سے نش بے درنگ
 دپان روڈ ہے شاہ دارتھ موش
 لب باغ تمحو و اتودن سے شاہ
 نظر وار کر کیا چھن چھے مراد
 دوپس شاہزادن تہ تراؤم پتھر
 دوپس شاہ موشن یہ کیا چھکھ وین
 بے تراؤتھ نہ ہرگز پتھر اسے عز پر
 دوپس شاہزادن تمس کیا خبر
 دوپس تمحو تراؤتھ نہ ہرگز فرو
 دوپس باز تمحو شاہ حید گرن
 تہ یود تراؤتھ پتھر مارے پان
 گور بادشاہس دلس زاو و
 سہ حالہ ماریم تر کساریم ابدار
 اگرچہ بے تراؤن یہ باغس اُند
 دلس داپرن بی تہ تراؤن پتھر
 مگر یہ پتھر سے تہ مانند بار

به یکتا حیات پر ازان چھٹے وات زود
 دوپس شاہزادن مساء بر پڑ غم
 و نکتہ ہی قدم تر و شاہین دراز
 دیوان شاہزادس چھ اندر نظر
 اویزان به دیوار پاسے دڑمی
 چمن کا رنگ آمیز پوشو بڑھتہ
 و چھٹے سرمی گل گل آفتاب
 گل سببیں ہند و چھٹے تیک و تاب
 گلن پیچھے چو دروازہ شبیم سمان
 مسطر گرہان ماہیسیان ہر طرف
 چھ در باغ یلم جانور در سرود
 نرکتہ و چھٹے باغہ چی مہر و ماہ
 جوہر گلین منہ خستہ سنے اوس پن
 بہر طرف بطائے گوہر رنگار
 دروان کتھہ تمن جوین اندر به سوز
 چھ شہزاد بیون بیون عجائب و چھان
 ستہ ریش صفت یا پور عابی رجال
 به عینی پکان ووت در بطین باغ
 و چھٹن دوبر تا اس اندر نظر
 و چھٹن گرد آں حوض دیوار پست
 و چھٹن از زیر جدسہ فارم پلیٹ

نرکتہ زار نکتہ سے کور مکھ فرود
 سنے در دل بسے زیاد تر فک چھ
 ہند تین باغ چھٹن بعیش و بہ ناز
 زمین سونے سیم چار دیوار زر
 عقیقہ زمین لودی جوہری
 بہر سوچہ لعل و جوہر جڑھتہ
 ز شرمندگی غرق گو عرق آب
 بزہرہ جبینا کب آب و تاب
 جہانسن سونہ شہو بہر سولمان
 مدور گرہان لعل اندر صدف
 بہ آواز نکتہش دف و چھٹہ در درود
 خدا زو کران تکتہ بلا اشتباہ
 اویزان درخشان چو دچھ گزن
 بر عین لعل و گہر تابدار
 شب افزو ساز و سرودا ژ بوز
 بہ لوح جگر یاد تختہ دان سچھان
 پکان ووت نزدیک قطب شمال
 تکتہ اوس شاہی مکان تہ ناگ
 کلاں تر عجیب خاصہ حوضا زبر
 ز یاقوت زمرود گو شاد مست
 شجرہ سے بار پک بر گرد کیٹ

عا یکتا لال ۲ شمس لال ۲ کلا ۲ رنگدار ۲ لعل ۲ سجاد و متو چھیکہ و پو لالو ستر و عا یکتا

جریحه جوینے اسی لال خود شایب
 وہ تھان اسی پیموار پوئیں شایب
 چو طاق و من بو آب رقص اندر
 عجب تر و چمن ناگس اندر کلا
 دوپٹن چھپنے در تحریر جہمت یہ پوش
 ز فرحت وے تہم پوڑن یا عجیب
 چھ بیشک پوہے اں گل نامور
 اُمی پوشنے پوربس پوچن و چشد
 اُمی پوشنے در زمانہ قدیم
 اُمی پوشنے بو کوہ رس در پور
 دوپٹن پانوی پانس چھ کیا آخہ رنگ
 گمہ پانوی اہم اعظم پوڑن چشد بار
 بہ حوش اندوں گوسہ مردانہ دار
 کوارن باکرستہ سنگین سخت
 پوڑن حمہ سوسے خدائے جلیں
 قدم بروئہ تہن اس اندر نظر
 عقیق یمانے خداید سیاہ
 زبرد سبز رنگ کی اسی در
 چھن پش دوان دوت نزدیک تھتہ
 بغیر از درنگی بلا خوف و ڈر

تمو عنبر و معطر سے آب گلاب
 دران حوش از گردش آبشار
 نثران زن سپہا بکس اندر
 و چمن در تحریر سپین بلکہ
 مے اُمی پوشنے نیو دیک حال و ہوش
 و نصو من اللہ فتح قس پ
 چھیش در جہاں مشہر بحر و بر
 اُمی پوشنے باک کریم بہ بندہ
 کرین بستہ زین الملو کوئی ندیم
 نیم کوکٹ تکلیف و رنج سفر
 گل مدعا چھکنہ آنان پچنگ
 دین دم کوڑن گرد پاتس حصار
 اوٹن گل ز رطبتہ کھوت چو گل برکار
 اڈاں پس بہر کوڑن فیروز رخسار
 پرتہ حسبن اللہ و نعم الوکیل
 مکانات مکمل ز لعل و گہر
 دوان شد چون جلوہ ہر ماہ
 پرتہ لعل و فیروزہ و گہر
 بدواں شپین اندر دایہ لختہ
 اندر تراو تراو بہر سو نظر

عا تا ۲۶ نو شوی ۲۷ مور ۳۷ مشرق ۴۷ ساتھی ۵۷ قبضہ منز ۶۷ کیشہ پرتہ اندر
 اندر رکھ دئی ۷۷ یانے قہمتی لباس لوگن سپہ نالو ۸۷ اکھ مشہور دھات

و چھن شہ نشینا بہ اُیمین نو
 دوڑیں اے دلا چھنے نہ فکرے تران
 و چھن بیون بیونے جھرنے مند طبق
 شبانہ چوسپتا بر آسمان
 پکان برو نہ سنے کو و چھن بیا کد بر
 بہ آہستہ دروازہ کور تسمو خلاص
 بہشتی پلنگا و چھن خوب تر
 یہ دربانغ تا میر بو کور سنے
 و چھن گو سہ مہر بہت آب رخت گاہ
 شو تکیختہ تختہ پید چھن مہ جینا و چھن
 پری و ش زرمی دوڑی لا گتختہ بہ بر
 نہ زلف پریشان پلنگ آدرختہ
 نہ رنگ زمانہ تمس کب خبر
 پلنگ بس کران شہزاد طواف
 سپینو تا سہ بیدار از خواب ناز
 بہ لب و خموش اندرون بہ قراہ
 دوڑن نس بکار کن از درد و سوز

سچین در تحیر غوطن شزمہ گو
 یہ چھا قہہ درتی یا ز کار پکار
 جرتختہ در و گوہر دوان رقم شفق
 جرتختہ تالون اُسمو لال یمن
 حیات و مہاک و چھن خیر و شر
 بہ جھڑ اُرتختہ گو درون بے ہراس
 مکمل مہر مع ز لعل و گہر
 بہ اذت تام بو اُرم شہن سور سنے
 پکرتختہ برو نہہ و چھن مالک تخت گاہ
 و چھتختہ آوتس نکاش دلہر دین اُچھن
 ز گرمی بر پتہ تھوختہ اُسمو سر
 چہ مستانہ زن اُس گا مہر مہرختہ
 یوت و اتہ شہزادہ نامور
 پری رویہ زن لا گتختہ اوس شان
 نہ چشمان نرگس بہ یک نشو باز
 مخاطب نظر سرے روئے بکار
 دل آراہ بیدار گشتہ واپوز

شاہزادہ سہزادہ زاری

خورشید خد چو ماہ رو

اے سروقہ سمن بو

عازم زدن ۲۰ ر ہتختہ ۳۰ نالی ۴۰ شہزادہ آفتاب ہیو ہتختہ -

پیشانیست چو کوکب
 چہ چشمہ دست برست
 و چہ پیر کوس سرمست
 شوبان ز تہ خنجر
 جگرک زہان چہ بنجر
 منز ہو بچہ چاہ غنچہ
 بوزخ سہغن بلن تب
 چہ حور دور کتن
 چہ نقش سپہ کتن
 زلفین عبر افشاں
 آویز تا بدامان
 بے کینہ سپہ چوئے
 کیا آتہ چہ مہل وئے
 بازو چہ پوشہ لہجہ
 زان پنچہ دل چہ رنجہ
 باقی چو گنج پنہاں
 چہ پشت پائے تابان
 بیدار گزہ تہ خوابہ
 بزم روو حقس خرابہ
 شاہ براے اللہ

یا نامِ رفاکے ابرو
 شہدائے زکریا مت
 از کحل عین جادو
 مابین ۳ جہ و خنجر
 آن خنجر ترش رو
 دند قند و شکر لب
 غنچہ دہن چہ خوش گوہ
 ہار پ چاہی وون
 مژراو چشم آہو
 بر دوشش ما پریشان
 شہار یا دو گیسو
 گلزار پھول و وئے
 تانہ انار دلجو
 زکریا قلم شائے پنچہ
 روح از قلب بیکسو
 تاشاق زیر دامان
 رفتار کبک در پو
 نیو حکم شائے آب و تابہ
 چہ مضطرب چو آہو
 بے نعمت اللہ

۱۔ قلمی داں ۲۔ سہرہ ۳۔ مژراو ۴۔ ہونہ نگینہ ۵۔ زہین ۶۔ غنچہ
 ۷۔ گرفتار ۸۔ ہونہ سپہ ۹۔ چہ ۱۰۔ روح ۱۱۔ دل ۱۲۔ نشہ ۱۳۔ انگ گزہ ۱۴۔ ہان ۱۵۔ یانے ۱۶۔ عاشق ۱۷۔ چہ
 ۱۸۔ چس روزان ۱۹۔ زہن ۲۰۔ کھو پکن ۲۱۔ اتیز رفتاری

ناصر قوی بن الشہ فراموش چو گدو

داستان

و آنحضرت می سه بے ہوش گو چو پتھر
پس از چند ساعت بہ ہوش آواز
و لیکن تمس اس خواب ممت
دوین نیر واپس ازین جائے گاہ
بیمس نیر و ن کیا بہ تھاوس نشان
کرخت مصلحت بار دل خوشترین
مبادل پنہو و ارج لاہن تمس
دوین بس نشانہ یمنے عاشقن
دریغ ازین نعمت خوشگوار
دریغ ازین خوب تر خواب گاہ
دریغ ازین دلبر ماہوش
بہ واپس گر تھن میون خالے عجیب
غرض زن گللا رشتہ داغ دل
دوین کراوہا بیہ ساقا قراہ
اگرچہ نگہبان ہوایی و چھن
و آنحضرت می بہ واپس قدم تر و تھو

خبر کیلئے تہ روز سنہ از خیر و شر
دوین دلبرن ما کرین چشمہ باز
پیشتر ما گمزن زن جدا از حیات
و لے میانہ یوت و اتک اشتباہ
مے آسن کوڑھم یقینہ آسم نشان
گدن تس ز انگشت انگشتین
ز فرقت و س نار ز ارجن تمس
ز عذرا و دارع ہیوت کرن دمقن
دریغ ازین لذت جوئبار
دریغ ازین گلشن و حبایگاہ
کلاما مے بوزم نہ گر تھہ ما بہ خوش
چھنہ کا نہ مے ہیو درجہاں نسب
سے بلبل تہر دراو از باغ دل
ز اعنتہ چھنہ روز نس چھنہ وار
تھک پیٹ کرن عالمس تم بچھن
پنہو کنو کلا عجیب ہوو تھو

۱۰ پشکو پٹھو تھاوتن چھہ لون ۷۰ مو تیج نیندر . مژ نیندر ۳۰ شک ۴۰ اونچو
مژ کدش و ارج ۵۰ دور پرستو ۶۰ نیرن ۷۰ افسوس .

چم کس دزد دل تائے بیسے پہلوان
 یلے شاہ دوتہ پھیرتے شتاب
 سہ گو توہ واپس و چم ناہیکان
 کہ کھ یقینہ دہری سے چھے انتظار
 نیتہ کڑاے آیس تہ در چاہ پھوٹ
 نہ حالہ زنتہ روز نیچ چھمہ بافتہ
 دریغ سے ما ٹٹ ناوہم کلہ
 خیر پانہ اینہ ما بہ از خیر و شر
 دہم مار ٹٹ نم تہ کر نم مے لار
 نکمیان پھر نم تہ کر نم مے قاش
 چم زندے اگر دلی اُن لے خودا
 سوئے ذات بادی تضرع کران
 سہ شہزادہ پیو و تھقن باشتاب
 بجائے خطر یا درنگی چنن
 مبارک تہ و تیکھ لوہم آبرو
 سلامتہ بیسے دو تہم برونہ کئے
 کوون بر سر دوش شہزادہ بار
 محاس کوون پیشکش یی وون
 بڑا تہا دریں باغ دہمہ ناظر
 مے ہرگز پتھر تر دونا شہزاد
 تم آہس اوس و چھہ ناگ

قوی دل بھودر چنن نوجوان
 پہنک طرف موش در اضطراب
 دوپن کیا سچن تس عزیز من کان
 کرنا مں پنہو کنو سپٹا زار پار
 دریغ انگہب نوے ماہ روٹ
 دریغ اگر گو تہس و اکر مداحہ
 دریغ پتھر کیا ز تر دوسم یلہ
 اندر پانہ اٹھا تہ دہمہ ناظر
 دریغ اگر مے و چھن پردار
 ہر سو تہدے بڑا کرنا تلاش
 پنہو کنو کران باغدار التجا
 لکھ پادشاہ بوبہ وحشی زبان
 خود دین دے تھوون مستجاب
 لکھ پادشاہن کو دس آفرین
 کرنا کاتہہ خرمشہ فرزانہ خے
 بلارون محمد بیحد خود ایس کئے
 بغار از درنگی و صبر و قرار
 دبا د ب سہ از راہ ٹٹل اوتن
 کر یو نم پنہو کنو سپٹا زار پار
 مے امو سٹون بونا زینہار
 چھیکے سپٹ نظر کرن سرے باغ

واصل جن ۶۰ خاش، کھنچہ ۳۰ نالیہ ڈاری ۴۰ عاقل ۵۰ بمعنی نظر ۶۰ ہرگز

مئے بوزینہ اُچھلند یہ فاطر کلام
 اجازتہ سپین تس بجلی ڈی لار
 حائل نشے یام شہزاد دوت
 سوتے مضطرب اس درینج و تاب
 و چھن یام شہزاد حمد پورن
 دوپن شہزادس وں کیا چھ طمع
 ب انصاف جانے سے چھٹا گوس شاد
 و چھم دور تا بوزینہ کیا سے آم
 حائلن دوپس باز لب و خموش
 اژن میون جڑھتہ نہ باشس اندر
 مبارک کوڑھتہ سار بے ترس و پاک
 بہ ناز و طرب عیش و آرام کر
 بہ بخت جوانی سے تاج الملوک
 بہ ایمین شاہی کوڑھتہ خور و نوش
 حائلن کوڑن حکیم سلطو و ساز
 زبان پر کر یہ وے ساز سے چار تار
 بہ ایمین یندر از پریم بہ ناز
 و چھتہ رقص تہ کلکے جہل و گاہ
 پھولان دل چھ شاہس و چھتہ ساز و نئے
 بہ تجوین کوڑ پریمو سے موعتصر
 سپن بلبہ بر فاست از حکیم شاہ
 دوپن تس ز اے یار پاکیز خو
 بہ کشت چھکھکتے چن مادر پر

بہ واپس کوڑم پیش کش و السلام
 بدستور سابق کرن بستہ غار
 بہ فرخت تبس دل سپن شاد کورت
 بیٹے شاہ ووتسہ پھر چھتہ شتاب
 بہ شکرا نہ خارا تہ دارا کوڑن
 دوپس تمحو سپن بس سے فاطر جمع
 بہ تسکین ندا نوم حاصل مراد
 بہ تر ووس نہ لگن تہ وچھ یا تمام
 ز تقریر پڑا نہ کر ہوش ہوش
 وں کیا چون طاقہ چھٹے بے خبر
 ثنا سوتے باری سلاستہ ز آکھ
 غنیمتہ تہ دم دان اے نامور
 بہ حالہ محمود اندر سوک
 رہتہ دوش بادوش گوہر فروش
 بہ خوشنودی شاہ گردن فراز
 ز ہفتم فلک زہرہ گو بے قرار
 سپن و نغمہ آرا بہ سوز کو گداز
 سپن و محو مشتاق نموشید و ماہ
 بہ دلبر بہ فرخت چوان اوس سے
 سہ رقص تا ساز چھو و کھ چھتہ
 گراں تر سپن کو بہ آرام گاہ
 ز مادر پڑا ماثرتہ کینتہ آرزو
 چھ تم چہا نہ احوال نش بہ خبر

حالن تبس نبشہ کر نکھ جدا
 تبشہ کھوٹا زیادہ بادرد و سوز
 و لیکن تبس در جگر درد و رنج
 اگر چه چھ اتم پادشاہ عراق
 چھ چھ چون دیدار شادی کرن
 الا اے پری و ش ذرا ہوش کر
 مینے چھم پنہو کنو دلس اشتیاق
 دیان پھس بے کر داتہ اند وطن
 بیہوش کوئت کالا بہ این جنس غیر
 خائس درین باب کر التماس
 گزہ ہو نیر و حق در وطن بے خویش
 یہ کتہ و ن حمالس بگاہ بالضرور
 بہ محمود تاشیر کو زین کلام
 تہ خاطر جمع تھا و اے جان من
 بے حبیبی اے کرس عرض چھم اعتماد
 یہ تقریر چونے چھم ہی الہام
 ز شوق وطن گوئے دل آہ کوئت
 مئے کو چاند تقریر دل پاش پاش
 دو پش باز شاہن یہ غم دور کر
 لبالب د اے دلر با حجام مے
 یسے مستفیق چون دل گوئے سائی

تلبتہ یور اڈ نکھ چھ و ایتف محمد ا
 حالن کر کھ پرور پد تہ بوز
 چو شخصیکہ غارت شود مال و گنج
 ولے چون آسکھ فریب و فراق
 یسکھ کاش چشمن شادی کرت
 یہ تقریر میونے ذرا گوش کر
 ز حب وطن پھس کران طمطراق
 و تن بوسہ کر ہائے دل چھم پھن
 چھ اسی بے خبر تر از شرفیر
 مئے روئے تکتہ تبس از برائے خلاص
 سرو فرحقا تا کرو ناز و عیش
 یقیس چھم روئے تکتہ دینی بے قصور
 دو پش شہزاد سس بہ شیرین کلام
 چھم بے شک حالہ مہربان من
 اجا بکتہ تھوم بادل شاد شاد
 مئے نایق سپین پنچہ قند و نبات
 یہ مرغ و لم کوئت بہ پرواز ووت
 دیان چھس یہ شب تیر کر پھیر کاش
 ز ہم خوبی خود مئے سرور کر
 صبر شک تہ از مالک کل شے
 بہ عون خود در وطن آسوز و آتی

و ایتم تبس مال و دولت کوئے یہ ۲۱ آزادی خاطر ۳۲ موئے دس زندہ کرن دول ۳۲ موئے
 و ہ فوہ دار پستہ بدتہ سیمتہ

غرض کو دکھ شب در نشاط و سرور
 حمالہ بدستور حاضر سپین
 کرن ہر دو بیدار از خواب ناز
 یکایک تہمن مالہ لالین کران
 کرن پیش کش میوہ نموہ شگوار
 ز را با کدورت سے محمود روز
 حمالن و چھس بہ جہن چین یام
 دل آزدہ از کیا ز چھکھ اسے عویز
 مجلدی سے نیش و ن تہ اسے مثال
 بوزخ سے محمودہ لالہ فام
 دوین تس تہ تقصیر تھاوم معاف
 بہ خاطر مے گو آرزوئے وطن
 اجازتہ منکان چھس اجا بختہ تھاو
 خدمت کران عیض استاد چھس
 چھ پختہ جاہ اسر پانی کستر غلام
 پختہ یا مھتن کر حمالن بہ گوش
 بہ تہدی جوابا دوین باز تس
 در پفا تہ چھکھ بہ خون جگر
 در پفا تہ شہزادے دا جھکھ
 در پفا اگر زانہ ماییش تہ
 تہ کر پختہ تہ ہرگز اسے ستر جور

صبح کو کور آفتابن ظہور
 تہمن مہ جہنن سوع ناظر سپین
 بہ مہر و ملطف کرن مرافراز
 بہ فرحت سے سوع رخ پیلان بران
 تہمن دھون نگارن بہ خودم بہار
 برونی درون دل آزدہ روز
 دوین تس تہ اسے مہ رخ لالہ فام
 مہیا بہر گوئی چھے نا تہ چیز
 چھ کیہ چون مطلب علی کل حال
 بہ حمالہ واپس سپین ہم کام
 و تہ عطلت دل پن صاف صاف
 دیان چھس بہ گزہہ ما بہ سوئے وطن
 اسے دھون پر ملک بشر وایہ ناو
 بہ رفتن شہس ستر آماہ چھس
 تہ آیتہ موعہ خستار چھکھ والسلام
 سپین ہم جان کیشتہ رو ستر ہوش
 تہے اوئے تہ شہزادے دیتہ جس
 در پفا تہ اسے سکھ مے نور بصر
 در پفا امی ناو پترہہ دا جھکھ
 تہے دالی تہ شہزادہ نامور
 مے نیش روز یکھ زانہ تہ گزہکھ تہ نور

در پناہ رچھکھ نہ از بہر ایں
 دریں بیوفائی تہ مسرور چھکھ
 کڈے کل ژٹے شاہن چھ کیا اٹھ ملا
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 مبارک بغایت سعادت ژٹے چھ
 یکا گھ گڑھ روانہ بہ آرام جان
 تہ کھوہ تہ زیادہ شہزاد خوش
 حالن بروز درگڑ چھن ساٹھ
 اژن بروز ٹھ کن رقم نہ فرخ خصال
 دین اکھ شہس تہ دوپن تس مال
 دوپن تس تہ چھ زمین تہ اتر چکر
 تہ ہاون گڑھ ناپ سے نواہ مخا
 سٹے دیو ہزدہ ہزاراں ہزار
 ژٹے بہرین تہ سوڑم بہ ملک منوش
 گڑھم سر پانے ژٹے اٹھ کیا تہ
 س دہیش پانے تہ زانکھ شمار
 بسیکدم جمع ساہہ بدو آے دیو
 دوپن تس خبردار دیو ژٹہ
 حوالہ ژٹے کر دے خبردار آس
 بہ فرحت کڈکھ زین پرستان دیار

ژٹے پختہ راہ روڑم تہ ڈنیا و دین
 کرکھ بیوفائی تہ نش دور چھکھ
 اگرچہ ژٹے اوٹے نہ اٹھ کن خیال
 حقس ستر پینس تہ پینکھ تیار
 سلامت اجازتہ اجابت ژٹے چھ
 سکھر اندوہ تہ عیش آرامہ سان
 سپہزاد محمودہ ماہوش
 بعد شادمانی کوڈکھ دہہ تہ راحتہ
 بہ اوقات فرخ بفرخ شہر سال
 کڈن از سر خوش تہ اکھ نہ وال
 بہ دختر عطا کوڑن موٹے درگڑ
 اگر میون حاجتہ پیو گاہ گاہ
 تہ سائے حاضر تہ زانو تیار
 دوپن شاہزادس تہ کن عباد گوش
 حوالے یہ کر تہ خود ایس بقیہ
 پنن ماہ تہ موڑ تہ کور تہ نثار
 ڈنکھ پی کوڑن سوے دیواں غرو
 کوڑن تیز رفتار دیوا پسند
 تہ شہزاد تہ شہزادی خاص
 بہ حرمت کرکھ بہ ہر دوش بار

عا امہ خاطر عا جد کھوہ تہ زیادہ کامیابی عا مبارک وقتہ تہ نیک فال ہر روز عا نیکہ خصلتہ
 عا پینس کس عا دوڑم مس دال عا ارادہ ساس دیو عا آواز کرکھ عا دیو زاد

کہ کہ بر سر خوشستن بزم نرسد
 یوت شہزادہ اجازت دی
 رضا نامہ اُمیر سے نش کر توش
 یہ بوز تھ دیوس پاؤ کو توش و تاد
 حاکم دوپن بادل شادمان
 نر خاطر جمع روز دل تھاد شاد
 حالہ ز فرقت سپنو اشکبار
 دین بسیر ہر دو زہرہ جبین
 سلامت تھو کہ دانتا و کہ تاند
 کوڑن حکم دیوس کران چھک تیر
 کوڑ کہ جا بنین رفعتک اچشتام
 دیان دژاو سے دیو ضرر مثال
 دوپن شہزادس کھینو یقین تراس
 بیسے و نیت کتھ جاپہ کڑاو فروڈ
 بہ واپس دوپس شہزادن جواب
 چھ در شہر رضوان جائے قرار
 دیون یام بوزن شہ نام مقام
 بیک طرفۃ العین تم تیز ہوش
 بہ تاپر شاہی نزد بازار
 بہ نزدیک مسکن گاہ آں نگار
 مبارک شہس کوڑنہ با اتحاد

بغار از تکلف بلا درد و رنج
 توئے دانتا و کہ اجازت تھے
 پنا مائے میلی نانداز بیش
 بہ خورم دلی شانہ دیر تھو
 اچھن منز رنگھ بزم نرسد روان
 بہ حبلی رنگھ ہچو ادا باد
 کران تم نہ دیوس سر دوش بار
 دما کر و نکھ اے جہان آفرین
 ہمیشہ تھو کہ خورم و شاد مند
 قدم ش تہ فون بجلدی تیر
 دیون نروو پرفاذا و السلام
 جنو بس گزہ تھو پو نہ حد شمال
 نظر او چھو غیر ہم و ہراس
 بہ عشرت بہ توئے و تادو بہ نزد
 بہ رضوان شہر دانتا کر شتاب
 بمنز لگھ بیسوا نامدار
 کوڑن جھند پروازس اندر تمام
 بہ رضوان شہر دانتا و نہ ہوش
 دیان بیسوا ناویس نامدار
 دیون ترا و شانو پچھ برکار
 سلامت رسیدے جائے مراد

ا نکھس پچھ تھادی نرس ۲۰ ہویک پاٹھو ۳۳ تراڈ پچھ ۴۴ کوڑن شہس اچھ تھو

شہا وہ ذرہ نامہ تحریر کر
 حائس فکر آہ آہم وچھان
 پڑ واپس دوپس شاہزادن جواب
 یہ گفتار بو شاہ دیس وٹن
 وہان پڑ نوون سے تقریر شاہ
 وچھن شاہزاد پٹن یار جان
 بغیر از درختی و صبر و قرار
 پڑن محمد سوسے جہاں آفرین
 مبارک سپن نخت بیدار سے
 پڑ پڑھن شاہزادس ز چون و چرا
 یہ باغ حل مشکل سے چھم
 اُس سوسے ایخلاص کر بے شمار
 کرن واقف راز از عقد وے
 بہ انصاف ایں دلبر مہ لقا
 تہ حاصل سپن آم مطلب بدست
 غرض حال و احوال از ابتدا
 یہ بگڑتھ سپن بیوا شادمان
 سپن ہم بغل تس کوڑن اتحاد
 بہ القامتھ کوڑکھ پانہ وانی کلام
 سے گوڈیر چھم پڑا سے کیا سے سود
 یہ بوڑتھ شہن خاہ کوڑ مشک بیڑ

پڑ واپس گر تھ چھم سے کرم پڑ
 جان و بہ دل یہ سہ اسور چھان
 ذرا کر تحمل مہ کر اضطراب
 درونی سپن بیسوائے کنن
 نمبر کن کرن از در پچہ نگاہ
 بہ جلدی نمبر ذرا یہ شادی کران
 روٹن شاہزاد چو جان در کنار
 سلامتھ او نکھہ میگو درین سر زمین
 دوبار و چھم یار دلدار سے
 ز محمود شاہن وونس ماجرا
 یہ غمزدایار در دل سے چھم
 یہی زاتن میانہ کھوہ زیادہ
 ز حال آگاہ از گل شے
 یہ کیشترھا سے او سم ونگ مدعا
 خود دایس شہاء چھس سٹھا شاد و
 مفصل بیاں کوڑن تا انتہا
 و جوع کوڑن محمود سے کن دوان
 بہ تابع چھے تھا و دل شاد شاد
 دچون کوڑ شہس عرس اے نیک نام
 رھنا نامہ لیکھہ نیرواپس بزو
 رھنا نامہ دیوس یو کھن تیز تیز

بہ سوئے حمالہ بعجز و نیاز
 لیو کھن کس ز اسے مادرِ مہربان
 سلامت بہ ووتس بجائے قرار
 بلا رنج و محنت دیون و اتناؤ
 رہنا نامہ روٹ دیوئے شاد گو
 پس انگہ شہزاد با مہوشان
 کہہ و مہزن و مرد از چاکران
 بہ فرمودہ پیسوا بے شمار
 سلامتہ تھی یکتہ شے و اتناؤ
 سپٹا خوش سپنو دلبر پیسوا
 بہ شکرانہ شادی ہندے انتظام
 دینن حکم شاهی ضیافتہ کرن
 سجاؤن مکانہ شہانہ عجب
 بہر گوئی سورے کوڑن انتظام
 اونن مول کس سیتو بڑی بڑی امیر
 بہ پردہ کوڑن عرض مالس گئے
 زائے مولام چٹے اے گرامی پدر
 سہ از تاہمتن اوس اندر سفر
 کرختہ رام ملک پرستان آو
 سلامتہ چٹہ از ووتمت باطرب
 اسے اوس وادہ بہ باہم دگر

بہ آداب و تسلیم مائے دراز
 بہ امداد باری بہ الطاف شایع
 بہ ہمراہ محمود چٹم رد لقرار
 اعلیٰ اُسو نہ ممنون ایحسان تھاؤ
 شہس کوڑنہ تاہم تر وون وڈو
 سپن داخل خانہ گوہر نشان
 تھوٹھ سرمبارک مبارک کران
 رتمن دھن نگارن تھوٹھ دوشہ
 تھی جانبین زندہ پائندہ تھاؤ
 تیس بوئے آرام شاہس روا
 کوڑن از چراغہ شہس تمام
 رنگا رنگ شر بہتہ جان بٹن
 پیئے نور سیدہ جنم نوش لب
 سپنو منتظم پانہ تا وقت شام
 سپنو مجلس اتندی وزیر
 دریں باب گڑھ پئے اجازتہ دینے
 بہ یتمو نہ پنو ہڑام سٹس پیشتر
 بہ ملک پرستان نہ شہر بشر
 وچھتہ کم عجائب نیستان آو
 اوسے کہو کران چٹس اجازتہ طلب
 بہ یا مکتہ پیے از پرستان سفر

عا تہنیز مہربانی سیتو ۲۰ کوٹو بڑی ۲۰ ہو کر تہ یوکر ۲۰ نوو ووتمت مطلب تاج الملک

یوہے عرض چھم بس یٹھے مدعا
 دریں باب پائے تڑمونتار چھکھ
 اُس سہتی کر عقد اسے مہ جین
 کوڑن نوکون حکم باحد شتاب
 سپن شاد رهنواکے پادشاہ
 بخد متھ کر بستہ بڈی بڈی پیس
 وکیلان وقاضی بہ راضی سمن
 پوڑن ذکر شرع متین تمبو بغور
 پوڑن ناوہ پتھ پوڑ ایجاب قبول
 سپن باملیک زاد تاج الملوک
 سوہی شاہ مبارکھ مبارکھ کران
 ز کشمیریاں و ز مازندران
 سپن خستہ گو بستہ صرصر ہوا
 چو دربار میشد راز گو سوز و ساز
 ازاں مے سپن موہ دل تازے
 مے محمود تا بسوا ہم نشین
 گل اندام گل روئے مہ و شان
 کنیز و کوڑکھ سوز و ساز تیار
 بہ آہنگ سارنگ باچنگ و روڈ
 چھ اندر ترانہ بیان کران
 سپن ہانور بستہ اندر ہوا

کران عقد باہم بہ امر خودا
 دوپس مال واپس تڑمیشار چھکھ
 مبارکھ تڑے اُس ہزار آفرین
 سپن بسوا شاد بوز تھ جواب
 ضیا فتحہ کرکھ حاضر بارگاہ
 ضیا فتحہ کھیلکھ فاس و عامو نفیس
 سپن حکم والا در آن آئین
 سپن قاضی شہر حاضر بغور
 بہ اُپن دین محمد رسول
 بہ عقد نکاح بسوائے ملوک
 سپن اہل دربار گوہر فشاں
 کوڑکھ حکم تہ آئے سازندران
 تمو ساز و سنطور کئے مل نوا
 سپن نغمہ آرا بہ عیش و بہ ناز
 بران ساقیان پیالہ پئے اُسو مے
 بیشہ کنو درون حرم مہ جین
 کنیزن کرکھ مالہ برگردشان
 بہ تجویز آن ہر دو گوہر نگار
 کران رقص باصن تہ باصن سورود
 ترانہ کوڑکھ باضیو لولہ سان
 تیشہ کوڑ تمو نغمہ دل ربا

ادا کوڑ کچھ شب در نشاط و طرب
 صبح پہلے طیور و پکھن کوڑ کچھ دوش
 بہ ادراد حق سر ہو قمریان
 کبھی پوشوئیں چھ سوزان سلام
 منوشو تہ از راہ عجز و نیاز
 کر کچھ تا سوز کچھ تھوئیں نام پاک
 رواں گوئے شہزادہ تاج الملوک
 مئے گوئیو تھا اے شہسوار
 رگرمی پدر میون دالابار
 بہ شان و شوکت چھ جمشید فر
 سپہا چھم مئے آست تہ داشت
 برائے ملاقات شان لا جرم
 مئے روئے خیمہ کوڑ ہم بار فہقاں بہن
 کوڑ مں شہزادہ مبارک کچھ گڑھو
 نہ ہر چیز اعلا چھ اندر جہاں
 وایکن سفر نحو رہ چھکھ چند روز
 پس آنکہ نہ گڑھہ باتمائی مدد
 بفرمان آں شاہ رعنوان دیار
 دیان اندر ہفتہ شاہن تمام
 کر کچھ مصلحت تہو علی کل حال
 یہ کیئہ نہ زبانت ادس تہو مال و گنج

ہمہ ناز مستان صفت نوش لب
 عجب بول بوشا کوڑ کچھ آوگاشش
 چو بیدار مغروران صاحبان
 چھ کستوری بابلبلان ہم کلام
 پریش سوئے خالق بے نیاز
 چھ مئے آفرینندہ آب و خاک
 کوڑ مں عرض شاہن حسن و سلوک
 پیوست دور از خانمان و پدر
 شہنشاہ پورب چھ یس نامدار
 مستی بہ زین الملوکم پدر
 دلس آسہ تس میون درد و فراق
 اجازتہ منکان چھس براہ کرم
 تہ مولوام شاہن تہ کیت چھم و ن
 ملاقات ایشان اگر توہر پیڑھو
 رعنانتہی والدین ہم کنان
 ذرا کر تہ آرام یچھ جاپہ روز
 سوئے شہر پورب حالے خودا
 بیک ہفتہ روٹ شاہزادہ قرار
 کوڑ مں انتظام سفر انصرام
 جہازن لوڈن جملہ اسباب و مال
 تہ سوزے کوڑ مں جمع بے درد و رنج

۱ پادکزن دول ۲۰۰ بچر دول ۳۰۰ یس ناو چھ ۴۰۰ ملک ۵۰۰ انجام

پس آنکه دو پین دلبس لے بکار
 کرے بو تہنہ تراونک چون وچند
 بدر بار حاضر کرکھ ہر چہار
 خبردار چھے آتھ اندر کرکھ ہوش
 چو صیاد یاد پدر ہقاو و زکھ
 سپن تیز تاء پیلے پیوٹ تیار
 کرکھ قادیان حاضر اندر طناب
 ارن قادیان بستہ تمو خیل خیل
 دپان نادیس بسوا نامجو
 کوڑن سارے داغ حست بدوش
 کرکھ داغ دتکھ سہا موہر دیار
 چھے شہزاد گونہ نہ گونہ غدار
 کرکھ داغ ترڈون علی کل حال
 بمنون ایحسان تمی تھاو ناوی
 کرن رقم ز گرخ جہازن سوار
 روانہ کرن رقم ز نیکو نہاد
 بشدر گاہ پورب پچھم رڈ ز ناو
 زائے توت نام چھے مال و دولہ ذہ
 پتے دژاد باین تہنر و تہ چھان
 بہ کشتی درنگی چھے آرام جان
 سہ رنجید کوشت چھے آسم مچھان

کوڑن کشتین بار ہقاوین تیار
 ز پورب پچھم پلم چھے شہزاد بند
 تر بوڑکھ نہ میونے و نین نہ ہنار
 تہمن کرکھ ز داغ غولامی بدوش
 سہ داغ غولامی کرکھ تراو و زکھ
 بہ فرمان شہزادہ ہوشیار
 کوڑن محکم داروغ جیلن شاب
 یہ بوڑکھ دواں گو سہ داغ جیل
 بہ تجوہز آں افسر تہنہ خو
 یہ نوبت بڈتہ پروہم عقل و ہوش
 ز پورب پچھم شاہزادہ چہار
 کرکھ پینو گونہ شہن زار پار
 تہ شہزاد مونس نہ در قیل قال
 رہا جملہ قیدی شہن تر او ناوی
 پس آنکہ ہیوتن روخصتہ از شہر پار
 بہ ہمراہ مال خود داد زیاد
 کوڑن محکم ہاتھن جہازن پچاو
 یہ یوت نام از راہ خوشکی رہیہ
 سپن پاتہ از راہ خوشکی روان
 دو پین واپہ خوشکی بجلدی دوان
 سہ حاجتہ چھنہ کینہہ ز آرام جان

غرض چھم ہو اُپی بے توت داتہ ہا
 زبان دزاو در دل رُٹھتہ اپن خیال
 دوز با پیسے ہند ہوان نیب و پے
 بہ ہراہ اوسکھ پکان دُور دُور
 قضا را سر راہ تمن گو دُ چار
 دو پیکھ تس تہ و نسائ پین ماجرا
 بے ساہ دلی تمکو دوتکھ صاف صاف
 پیلے بیوائے کرو توہو اسپر
 بہر گوینہ نہ پنم زن چیلہ ساز
 کرکھ طے سفر بئے صحرا و کوہ
 خہ داین کریم ساری مشکل مے حل
 بہ بارغ بکاؤل لوہم بار سے
 بہ امداد آں حضرت ذوالجلال
 مے گل چھم مے ہمراہ اند بغل
 بہ واپس دوپس باو اے شیرخوار
 یہ گفتار چونے سراسر دروغ
 پرستان کرکھن سون طاقت نہ بو
 تے کوڑ مئے چھ تے داجل کمال
 کرو چاڈی سے اٹھ کلاس یقین
 یہ بوڑکھ سیدن ساڈیے طیش آو
 کشادہ کمر کرکھ گل ہوو نکھ

ز گل داروئے چشم شاہ زہار ہا
 رہا دل کروون ز رنج و ملال
 پراگندہ کوت داتہ رتم کور گے
 بے دل شاد رتم اُسوزن معہ دُور
 یکایک سمکھ تس برادر چہار
 گوشت کوت تہ اوسکھ نہ چون وچرا
 کرو عرض تا عذر تھاؤو معاف
 مے عبرتہ دُچھتہ بوسہٹا گوس پگر
 مے نہ پنتھ سفر سے کرن پوہ دراز
 چھہ واقف خدائے والا ستوہ
 مے مطلب لوہم مے پیچ اُس کل
 اوہم گل خہ داین دیتیم تار سے
 بہت آم آں گل علی گل حال
 بعون خودا بنہ شاہس سہل
 ونان چھکھ مخنہاے بے اعتبار
 چھنار استی ہند ذرا اٹھ فروغ
 دُنس تا مسیحتے کس اکھا تور گو
 اے ہو ننو پٹھو اے خورد سال
 بیسے مرہب ز یے کرے آفرین
 ذرا دُور بو تہ تمن پیش آو
 بے صادق دلی پیش کش تھو نکھ

دو چھٹھ لک سپن خوش بزرگ و نظار
 خودا بوزنا آسہ تا سٹے پہ پوش
 اوٹا مادر زاد اوٹکھ رٹھٹھ
 اچھن ڈول ہنس پوش تے گاش آس
 دو چھٹھ تس مبارکھ اسے اچھٹھ
 دو چھٹھ تموبہ ہرگز دونا پہ پوش
 دو چھٹھ تس اسے نیر سائل قدم
 دو چھٹھ تموبہ ناسحق کران چھو کچھ
 اچھ قہر بے زانہ مولوم جھم
 امی با عشت بس سفر تکی مے کوت
 یقین جھم طفیل چنیں بے بہا
 دو چھٹھ تس پنن جان پٹھے نا بکار
 کر یو کھ پننہ کنو سچھا عجز و زار
 ز بے حرمستی تس کر کھ لار لار
 دو پنن اسے خود داوٹہ جان آفرین
 تھ چھٹھ عالم و عادل و داد رس
 انیک فاعلا پانہ کر اسے خودا
 کر کھ یم تھ کوم من ہر چہار
 وٹھتھ یی سہ دلخستہ رنجور گو

دو چھٹھ آزماون چھ لائزم پہ کار
 پیچی سستی آس روٹھ تیز ہوش
 پکانی بر سر راہ بو اچھٹھ
 زاد صاف گل تام گو سپر فاش
 پہ مطلب اسے اوس تی اچھ آو
 یوہے جھم مے حسرتے یوہے میون ہوش
 وگرنہ گرنھن چھے ژمے ملک عدم
 اچھ قہر زانہ نہ تراو اچھ
 غیر چھ نہ کیا کیا عقوبت و جھم
 امی با عشت جان بربل مے دوت
 بنم عفو تقصیر از قبلہ گاہ
 اچھ تراو کھٹھ ناو رٹھ ساکنار کھ
 ولیکن رمن آو نہ کیٹھتھ عار
 معارض بہ تحسین تیس دیکھ مار
 تھ چھٹھ واقف نیک بد این چنن
 ہر کس بیکان تھ زکر یاد رس
 ز نیک و بدی میون کڈ مدعا
 برس فاش کر کھ تھ اسے کردگار
 تین نشن بہ دلخستگی دور گو

۱۔ دویم دُنیا۔ ۲۔ اسو مار وٹھ ۳۔ سزا۔ ۴۔ مقبضہ ۵۔ ابر قیمتی پوش کر برکتہ
 ۶۔ لوٹ ہئے یاے زل ۷۔ ماتحت۔

دُ مُنْزِلِ پُکَانِ گئے بے لیل و نہار
 جوانا او لکھتے تے دو لکھ باسلوک
 بے کاغذ لیتو لکھکھ مالو ہے کن پیام
 بے انصاف یزدان خود اے اللہ
 سلاست رسیدیم اے محترم
 تو خوش باش اے قبلہ ذوالکرام
 دو ہنس دھن دھن تام و اتو حضور
 دیتے تھے قاصدس خط دُ منْزِلِ سہ گو
 کُرنِ واقفِ حالِ دربانِ تمام
 تھوون رقعہ شاہزادان پتھر
 مُشرُ منشینِ خط پورنِ شاد گو
 دوپن اے شہنشاہ والا نژاد
 پکان یڈو واتن یکایک چہار
 یہ کتھہ یا مہتن گپہ شاہس کتن
 کورن حکیم ارکان شاہی تمام
 عمارسی بہ فیضان کورن نہینہ ساز
 گزہن بر و تھہ شہزادے تیز تر
 بہ فرمودہ شاہِ عالمی مقام
 بہ فیضان سپہن پالکے پیٹھ سوار
 طغیل برادر سہ تاج الملوک
 دُ پانِ و اُتی نزدیک جاے پناہ

دُ پانِ و اُتی نزدیک پورب دیار
 نہ گڑھ خوش خبر پیٹھ بہ ذین الملوک
 بہ عجز و تضرع اداے سلام
 بہ فرخندہ اقبال اُن قبلہ گاہ
 نکل مدعا پیٹھ بجاہ و حشم
 سپن چاہ تکلیف کے اختتام
 غم خاطر شان کراؤو سرور
 بدر گاہ شاہی تھی ترور
 رتو نیو بہ پیش شہہ نیکام
 بہ منشی شہن حکم کور رقعہ پر
 مبارک کورن شاہ آزاد گو
 چہ شہزاد آہو بہ حاصل مراد
 منور کرن دیدہ شہریار
 ز شادی منجبت در پیرین
 بہ فوج ظفر موج با ایستہ شام
 سجاوین بچن بارہ با ترک و تاز
 اترن با حشم شہر پورب اندر
 وزیر و بہ فورن کورے انتظام
 ستمگار بے عار شہزاد چار
 لو لکھ عزتھا پیش ذین الملوک
 بچتھ داکھ اعلیٰ گومت قبلہ گاہ

۱ راتھ دومہ ۲۰ زاری ماہ جزی ۳۰ بچہ داکھ شہد ۴ خوشی سوتو دیوینہ جامن
 قزیاویشیاوینہ گنہ ۵۰ پالکہ

دُجھکھ دُور لاران یا مٹھ پد
 ندیدہ شندیدہ چو یعقوب اوس
 یکایک بغلگیر باہر چہار
 جگہ پایہ گو شاہزادان ازین
 کرکھ صاف چشمہ بہ شایستگی
 ز مالیدن گل سہ بینا سپن
 منور گئیم دیدہ ظاہری
 گئیم دیدہ باطنی بہر ور
 سلامتہ خدایا تھاوی نو سرافراز
 سیٹھا لوکے ہند سپن اڑدہام
 پکان شہزاد شہن ہمرکاب
 بہ شایہی محل بیٹھو بر فرش ناز
 سپن شادمان محلہ خانہ تمام
 رتن راسے کور شاہزادو رہ کار
 بہ کار میک ناد تاج السلوک
 وگر نہ رتن حبس دایم سزا
 بڈ شایستگی رتم عزیزان بچاوی
 ملون حیا فر تمی کھیا و ناوی
 تمی نیک خوین لہ کٹھری تر لاوی
 وگر نہ رتن اوس کھیتون نان جو

نچھنکھ دوٹھ ز اسپان و فیلان پتھر
 نمٹھ شاہزادو کورس پائے ہوس
 بہ شفقت سپن بادشاہ اٹکبار
 بہ یکدم کورکھ آن گل نازین
 اچھن ڈولہاس گل بہ آہستگی
 بصد خوردی شاہزادان دوپن
 اونو گل ز بارغ بکاول پری
 سہ دیدار تہندے گرمی پسر
 عطا کرے شو بیٹہ عمر دراز
 مبارک مبارک کران خاص عام
 بہ یزکھ چو کاؤس و افراسیاب
 بہ الطاف شایہی سپن سرافراز
 سیلہ واتی رتم زور نسل حرام
 خبر کس تمن شوٹھنے اس لار
 رتمو باپرد کور دبار سو لوک
 بہ رضوان شہر اوس ویشن مرا
 ازاں قاعد خانہ تمی ترا و ناوی
 عجب شربت دلر با چاو ناوی
 دبار زمانن نشہ وایت ناوی
 کجا قند و حلوائے شہرین گوی

عابوش ڈالہ سیتو ۲۷ آئندہ ۱۱۲۵، بصیرت ۳۷ ایرانی بادشاہ کاؤس کے ہم پلوان
 یس کین سیتو آسان اوس ۵۵ و ہر قار ۶ رنگیز ۷۰ و کیکر ڈوٹ تانے مصیبتہ ایک تلخو

زنانِ رچمہ ماوان مردانگی
 ز دستم کھسبہ اُسو بہادر جوان
 بہ دیوان کروں حملہ سونے کمال
 گوشت تور از تام چھنا کاٹہ منوش
 یہ بڑھتہ چھتہ مستور کو بجن آژن
 شب و روز استاد حکمس تیار
 تمو حملہ خانس ٹکٹھ گٹھ کار
 کروں شادیانہ پھنس تمام
 چو ماوی بہر سو منادی کران
 پران شکرو ایٹھان بہ سونے خودا
 غریبن دین واریاہ معہ ہر دیار
 بہ این سال کروون تمن ترک باج
 دغا پادشاہس کران روز و شب
 گوشت چھس شش و پنج اندر چہار
 انہیں خواب خرگوش بہ ہما بہ ہوش

نصیکان ماجہ مارلس چہ فردانگی
 بہادر اُسے ہنچھنا در جہاں
 گزھن در پرستان چھہ کمرستہ مجال
 ز بارغ بکاؤل اسے اون پوشن
 ونان مڑتہ پھر حملہ خانس نژان
 چہ بودان پوڑے تہا کران اعتبار
 گمیتو اُسو فریڈ بہادر چہار
 دیان دیت شہن حکم بر خاص و عام
 کہ وئی زن و مرد شادی کران
 چراغیانہ کز اوں اپرو گدا
 بہ شکرانہ خرچا کوڑن بے شمار
 یمن شہر پے پیچہ تبس اوس راج
 سینو خلق مشغول عیش و طرب
 بیاساقیا جام رنگین بیار
 اذان جامے و صدائے سروش

بکاؤل پری ہند ہشار گزھن تہا فوس کران

نوین پیار پے پرائی شریختہ بران
 تھتی تھتہ طمع آب کے پر بتس

روایت ہیں گوئی رادی کران
 چہ چند واکر مشتاق تھتہ شریبتس

عا دانائی ۲۷ موٹے ہتو ۳۷ لوہ کپڑا ۲۷ باج کور نکھ مان ۷۵ یمن ژون ہنڈ
 جالساڑی منز ۷۷ نیمہ طریقہ

ز بارغ بکاؤل بیٹلے شہر یار
 پس از چند ساعت بکاؤل پری
 سپینو وار بیدار نرگس کشاد
 کلاؤن پارچہ خوب زیب بدن
 خرامان خرامان چو کبک درسی
 نظر کین باغش نشیب و فراز
 کنارس پیچن پیچہ باحد قرار
 و چھن ناگ خالی ز گل گوشتے
 دوپن یا الاہی یہ کیا چھس و چھان
 دیوان بونہا چھمنہ پوشک نظار
 سپینو مضطرب سخت دریغ و تاب
 موٹھس بھتہ چھلن تا کلاؤن وار غور
 بہ بحر طلاطم سپینو غوطہ زن
 بہ بیدار چھس چھسنہ خابس اندر
 اچھن پھش دیوان در مستس ہیتین
 اٹھس کلاؤن افسوس او تنگن نسق
 ہیتین ہیج دی ہاچھو مجروح مار
 یقین تن سین پور ڈامت چھ زور
 اگرچہ بے افسس بہ خواب اندرون

بوایس نیمہ دراو موٹھس سوار
 بہ جنبش بہ بستر سپینو سرسری
 پلاؤن مگد یارب دلم شاد شاد
 کلاؤن بارغ شرمندہ سرو قدن
 دیان دراپہ باغش گئے آن پری
 پکان وائر بہ حوض آن سرو نماز
 چھن ناگس و چھان از یمین یار
 ز باد خراں زن ہر تھ پیوستے
 مے گل کولت گوشت یس بہ افسس چھان
 نتا شندہ ہندے اچھن چھم غبار
 بک زگشپن پنچہ تراؤن بہ آب
 بہ حسرت چھن واجہ کران اور یور
 دوپن پاؤ پانس یہ کیا چھس و چھن
 بہ حیرت سپینو اضطرابس اندر
 ز شرمندہ گی پنچہ روئس درتن
 دریغ اے اٹھا کویہ کلاؤن مسخ
 ریشہ زن پیئس تا کیس تن فغار
 باغ اندروں چھم مے پانس قصور
 و لیکن نگہبان کلاؤن کلاؤن

۱۔ اچھ مژدین ۲۔ لوتہ لوتہ پیری تراواں کلاؤن پانچو ۳۔ مختار زن تہ سیرن
 ۴۔ دچھن کھووری ۵۔ نوڑک پوشا اچھ ۶۔ فکدن ہندس سمندر اس مژدین ۷۔ لکھ
 ۸۔ لک کرندہ ۹۔ افسوس ۱۰۔ زخمی سر پہ ۱۱۔ جسم ڈھینوس زن ۱۲۔ کمزور پامال

وَلے پیردارن دُن کِیا گُز
سپین زور کس یور ژ اُمّت بر یو
دریں بارغ کس اوس طاقِ تھ اژن
بہ افسوں مے نیؤنم تہی حال و ہوش
دیان چھس و نکھنا کھقا از نگار
ز اسرارِ مخفی کر کھمت مے سمجھ
دو پین ژور سُنْد کار نیؤن سہم وزر
منازع دل و جان مے مَفّت نیؤن
برہنہ تن و از نیک و بدی
گر زان رعد زان تے دزان زن برق
دوان سپین مجنوں باغس اندر
چو لالہ روٹن داغ دل ژ اس خار
چو قمری ہزار داستانا دوٹن

در آن خواب گویا بے اُسس مومثر
بہ ہشده ہزاران پیرمی جن ددیو
چھنا جانا اژن گذر یور مین
ملک چھا یہ اُمّت بہ شکل منوش
چھنے پھر پھر و چھاں و اچ نقش نگار
کھننہ چھکھ تہس یور کمر ہاؤ و تھ
سپین سخت نمکین فکرن اندر
بے نیؤن ژور پنے زیاد کر نس زبون
پوان یاد چھس نندر ہشز نیؤن دی
ز شرمندگی غرق اندر عرق
سپین مژ و چھان ٹوس ناگس اندر
ہر تھ کل چو بلبل کران نالہ زار
ز فرقت یوہے نقش سپس کھون

یکاولہ ہند پش نہ و چھمتہ تہ و اچ کن نظر بیتہ و لکھ دی

زال دنیا چھ کران کنہ پے سور
ژھالہ اکہ بالہ نیؤنم مے کنہ دور
اسے دریغا و تہ سپس یہ چھا دستور
تاہ چارن مے سپس گوم طنبور

حال دل دینہ کس چھس بے مستور
درا لہ کیکہ چالہ باغس ژونم ژور
چھم فریب و چھم مے باغک ژور
کالہ بوٹرن بوچھنس لالہ ژنبور

۱۔ ایک ۲۔ جو ۳۔ پوشیدہ اسرار ۴۔ پامال ۵۔ چھتہ نوٹن جسم ۶۔ گنگر اسے ۷۔
وکیل ۸۔ دُنی پہک جتنجالہ

در گم نیو تھم دل مے سوہ گم ہوئے
 یست کر تھس افسس مت و محو
 مستورے گوہم تھا و تھ داغ
 پوشہ تھنے پھولے وں ذلہ وں سوہ
 پوش نیو تھم اوس یس ناگس منز
 ہوش رووم گشت نیو تھم دور
 اکھ لاگتھ ذلہ تھ شاہ یشہ راز
 دل تھکین میوئے گزہ مسرور
 سالہ پکھنا چکھنا گونا گونا
 جس مے دشت تھم دلبر میو تھم دور
 بیہ درشن باغس کن دھکھنا
 و سہ رعو تھس دل آدایہ کلنور
 دل تھے نیو تھم زورے چکھ بے عار
 بلہ ببل توشن ہیہ کوستور
 ترا د غفلتھ فانی زان سمسار
 تار تارے گتھ منز بنہ یو نور

حال و نہ ہس پھور ہم مے مستورے
 بال افسس بہتھ ممکن زورے
 زور زور ہم ذرا ہم چھاو تھ داغ
 زور لکھ بلبل باغس پھور ہم زار
 رنگ بلبل ذرا ہم باغس منز
 راتھ دوہ مے تھ کے اوسم ٹننر
 خواب غفلتھ تر تھ نیو تھم باز
 کس مے لاویم باویم امہ کے راز
 لالہ بریو پیا لن چکر ک خون
 جس چو لیلی شیدا چکھ مجنون
 شیشہ سوزے داوس اچھ پکھنا
 رسہ بریو مے کی پیا پکھنا
 مال و دولتھ زورین زورس کار
 و تھ درشن بالہ چھم جانس لار
 نعمت الشد بریو روز بیدار
 رکھ تھ دامن چار یاران سرکار

باقی داستان

ذرا ڈولس از دید خوابک غبار
 کجی رفتہ بودید اسے بد لگام

پتھ پٹھو دندا کورن نالہ زار
 کورن قہر بر پیر داران تمام

دُرس باغ کس تراشن او سس زور
 تمو سار دوس دوسه حاشا خبر
 خود ازان تر ہے چھ مولوم حال
 ملک یا بے افسون تراست منوش
 کوڑن حکم پیرمین تو دیون سکے
 اُنو زور سُدے پتاه غاہ مخاہ
 یہ بوزکھ دپان پرمو تا دیو درای
 دیکھ و ذی جہانس بہ نزدیک و دور
 کوڑکھ عرض شاہ مافی خطا
 یہ بوزکھ سپین در غصہ مد جبین
 لکون تمن جیس دایم سزا
 کون بادل خوشتن مصاحبت
 زہشن ترا و حقن فغان ناگ و باغ
 بغارکھ بہ پردان ترودن و دوا
 دین و ذی جہانس بہر بحسب و ہر
 و چھان تچھ کھوٹس جان و دتس لب
 کوڑن ترک آرام و خاب و قرار
 زخسرت موٹس کھین تچھن آب نان
 بہ درد درون نالہ زار می گران

و نو پوزتے چھو مرون بلعنور
 چھنہ اسہ اسے ماہ رُبخ تا جور
 اسے ڈیوٹھ تا کاشہ علی کل حال
 تمی نیو اسے سارے عقل و ہوش
 بیگم جہانس دیو تو سہو دوتے
 دپس باب کوشش کرو پرتھ اکھاہ
 و چھتھ ہر طرف باز محروم آسے
 پتاه دراکھ تا آکھ تا اکتھ ترود
 سکے دراد تا زور سُدے پتہ
 کوڑن افسرن سخت تنبہ بہ کین
 اڑس غفلتی تولہ تاون مزا
 بجز کوشش خود چھنا چاریمتھ
 کوڑن پانہ تس زور سُدے سراغ
 نشپ و فراز کون پوسے و دوا
 تھکس تیز رفتار شاہین پر
 نین گوئے در پوئے از نوش لب
 بہ شوق طاقات آن دوستدار
 سیمٹا لوس تس گلزار س چھان
 محاط طب و ٹٹھ تس نگار س و نان

بکاوہ ہنسر نالہ زاری

چھمنہ از دل سے نشانینہ رو شہ یار کو
 چھن محسرت نوش لب کوٹ ڈو لم شاہ عجب
 کوڑنہ تمی صبر و قرار وحشیانہ کو فرار
 در پرتیاں کوہ بکوہ وڈی سے دڑی مس اتھ دھ
 چین ما چین روم و شام ہمسر و ہمسر و چھ
 عند لپٹ بواہوس شہر کشمیرک ہوس
 اسے ستمگر بے وفا، شیوہ جور و جفا
 راتہ بیکر کنوئیل بل، دراو کر نے سیل
 خانصا پتہ عش مقام وڈی سے دڑی مس ہرم
 ڈوہر شہ آباد زاگ نپہ زھانڈن دیرناگ
 کچھ ڈر بے آچھ وول وچھ در دل ناگیل
 سید دورے لالہ سے صاحب اقبال ہے
 کھنہ بل مانا و بویٹھ سالی دڑی مالوگس میوٹھ
 بے خبر تھا وچھ ڈو لم شہ وچھاں ڈو کو لم
 لالہ روئیس وڈی دمس آدنس لادن سمس
 پرتھ وکانداریں پرتھہم یار شہ درشن کوڑا
 چھی سے آخر لامکان پرتھ مکاش چھن کان

چھن تپہ بے دل پشان کر تھ کشتہ مار کو
 وڈی بے دیم ہنس ورو شب نیش دھ شہار کو
 وڈی نس سے چھمنہ وار ہے کر تھ بیوار کو
 ہار ہے کوڑنم مٹے پوہ شہیرم انکار کو
 نیب نوٹس کنبہ ام دلہ ما در ہار کو
 کوم شہچہ کس نش تھوس یار با اعیار کو
 خوسے حوش بوئے صفادھانٹنے تار کو
 درگاہ حضرت بل خدمت سرکار کو
 نیلہ ناگہ نیب ام شیخ صابن ڈار کو
 کو کر تھ لایس سے ماگ خوشک سبزار کو
 ژوہ تپہ پورے کو چھن بل معتلف غار کو
 نیوہ پرتھ یو سالہ سے موت سے منہ نار کو
 پوٹھ دھیر سے کر یوٹھ کین تھس انار کو
 رنگ روم خسار ڈو لم جعفری گندار کو
 بازرس کھتہ لوگسہ رس کر تہ کوٹ باپار کو
 لاپتہ دارا پرتھم کوڑکن بے عار کو
 بے خبر ناحق تھکان سا لکن ہند کار کو

۱۔ ٹوہچہ ۲۔ ڈوول ۳۔ پوٹھوول مطلب تاج الملوک ۴۔ وہ پرن سہتو ۵۔
 اعتکافنس، ڈچس ۶۔ چھہ دراصل نعمہ صاب یار پرتھس فراقس مٹھ نالہ زاری کران۔

عالمس پھیوس ژده پاری تھوک سہ ناحق ژھاری ژھاری
 گہ پوس بو پاری پاری خود خودم اظہار گو
 نعمت اللہ ہوش کر گوش خہ ژ فروش کر
 بوزمت چھپ گوش کر واقف اسرار گو

داستان

لوہن نایکے یار سندنے نشان
 دوپن اے خود دا وند بیل و نہار
 تھکم پر سٹھا پچو مکی دودہ پتراتھ
 تون محرم راز ہائے خفی
 بہ حق محمد کلام قدیم
 سٹھا دل شکستہ سپنو ماہرو
 وڈو باز تروون توکل کرکھ
 بہ شہر پورب دیش کرڈون کمال
 بہ تدبیر و افسون گڑھتھ یک طرف
 بہ سن دم و پنج سالہ جوان
 وچھتھ لوکھ مشغول عیش و طرب
 بہ ناز و بہ عشرت کہان و مہان
 پترژھن اکھ اکرس باعیت سازنے
 سپنو سخت غمگین پتر خاٹر نشان
 ژ دوتھ ماو تم سوئے شہر نگار
 لوہن ناپت از شہار و دیہاتھ
 پتر مشکل کروم حل بہ آدم صفی
 رچھم درپناہ از ہمہ ترس و بیم
 مجپن راجا تھ کرپس ابرو
 ز غیرت مینو کن نائغافل کرکھ
 بہ عون و عنایت ایزد تعال
 کرن شکل پانس چو در صدف
 سپنو جلو دہ ہچو ماہ کنان
 کرن راس در دل چھ کیا تھ سبب
 تر تم سراجھلہ مرد و زنان
 چھ کھتھ پچھ چوان مے چھوان کلوشے

۱۔ ادا تھ دودہ ۲۔ پوشیدہ راز ۳۔ قبول کرن و دل یانے خودا ۴۔ خود داپہ سندر
 ۵۔ پندار و ہر س جوان پتر شکل کرن اختیار

دو پہچھ تہ کتیک چھکھ تہے کوئے ناکن
 چھ عالی حشم وائی این شہر
 وز پرو بہ تخیم کور ہس دو
 دو پہچھ تہ شہاید گزہی یں تہے
 چھ اندر پرستان بکاؤل پری
 تہی پر سر پہ باغا چھ کورمت عجب
 بہشتی درختو سراسر برتہ
 در آن باغ حوضا زمونگار
 چھ اوصاف آن گل پروں از شمار
 کس آسہ تیتھ مشفق شہریار
 دوبار شہس گاش چشمن رایہ
 یہ بوڑتھ شہن کز نوون تلاش
 بہ ہمہ تھ پتو در اے شہزاد چار
 اچھن ڈول ہس پوش ہینا سپن
 کوڑن تابیک سال عیش و طرب
 یہ باغام بوڑتھ بکاؤل پری
 پورن حمد بے حد خمد ایس کئے
 دریں شہر آخر مئے حاصل مراد
 روان در زمان گپہ در چشمہ
 ز آب صفا صاف کروون بدن
 ز تکلیف راہ اُس گاہر ڈھیل

بظاہر خبر چھتے نت اچھکھ ون
 کوئت ادس اعمی ز چرخ دہر
 یہ کیشہا وونکھ ڈول نہرتھ اکھا
 نہ کرناو اندر پرستان تلاش
 چھ پر حرمین جنن ہنر تمس افری
 چھنا بوڑتھ تھہ یوان روز و شب
 چھ میو و بدل لال و جوہر جوتھ
 تھہ اندر چھ پوشا درخشاں بہار
 خصوصن چھ اعمی بنن کا شمار
 گزہ تھہ آہ گل از پرستان دیار
 اچھن ڈالہ گل تے مشک تھہ پیہ
 نہ گل کاٹسہ اونس تہے اُس گاش
 تہو اون سہ گل از پرستان دیار
 ازیں خورمی شہر باشن دوپن
 اوئے کتو چھ شادی کران روز و شب
 سہٹھا خدش سپنو زن لپن افری
 دیتم زہیں سبب عالمس تے وونے
 سپن از عنایات رب العباد
 کوڑن دور از آب گرد و غبار
 سپنو جلو دہ چھ دو بدن
 چو یوسف سپنو تازہ از آب نیل

تنے پیچھے دولن خلیستہ نازین
 ہیوتن بکر پکن تے مگو ہیوت پکن
 بشر چھا پیری یا ملک ز آسمان
 ز کنعان نتا یوسف مہ جبین
 مکن کو مشقہ خانراں و عیال
 مہ شکل و شمایل و چھتہ خاص عام
 کران بیون بیونے پریش حال تن
 دیان رفتہ رفتہ شمس پیچھے پیچہ
 درخشاں چو از آسمان اخترا
 بہ این حسن و خوبی بزیر فلک
 گوشت اے شہنشاہ والا گھر
 برائے تماشا دریں شہر آو
 و چھتہ حسن تمویست سپین در عجب
 کران با ادب تمی ادا اے سلام
 و چھتہ تمویستہ شکل و عقل ادب
 بہ خوش سیرتی بس چک چاو چھی
 پنن مدعا ون بلا خوف و شک
 ز شام و مصر یا تو از شہر رؤم
 بہ شہر پورب چھس سکونت گزار
 خدہ داین چھ لودست سہا پس م ز
 شب و روز گفت ارشہ بوزنک

جوانا سپینو خوبرو مہ جبین
 تمہ شہزاد اے لاگتہ سپن
 بہ خوش روے خوش خورے مرد جوان
 بہ شکل بشر آتے بر زمین
 و چھتہ تمویستہ عقل شکل و کمال
 بہر کوچہ بازار گو راز دہام
 پکان ہچو دیوانہ دنبال تن
 بہ غوغا بہر کوچہ بازار گو
 دوپچھ شہر یار ابلتہ اخترا
 زمینس پیچھن یا چھ امت ملک
 چھتا تابہ این دم بزیر نظر
 نتا مصر کے شاہ یوسف بہ چاو
 بہ بوزنک مہ مگر و شہن کوڑ طلب
 بہ تعظیم پیش شہرہ نیکنام
 سہا خوش سپن پادشاہ پورب
 دوپن تن کتیک چھکے ژئے کیا ناچھی
 و ہم دور تراوتہ ذرا بروٹھٹہ کچھ
 کتیک چھکے بیان کرین زاد و بوم
 خدمت کوڑن عرض اے شہریار
 مے چھم ناو فرخ مہ ز مادر پدر
 دیکن عرض چھم ژئے نش روزنک

واپتہ پتہ ۱۲ قسمتہ دول ۱۲ و ہم ۱۲ شامک چھکے، مصرک چھکے کہنے کوک
 وہ بکاول چھے زین المنو کس نش و اتھ پاش فرخ ناوتھاوان۔

سپن جلو آرا بہ این تخت و تاج
 چھ بوزان بکاؤل کلاما بہ گوش
 وچھن واپ از عقل و رائے وچھنر
 یمن مٹز چھناط قبت این کمال
 یہ کئی تام شیرن چھ کورمت شکار
 دژن واپ کھوٹ سہ نس تراہم سے
 کورن غور از فہم و از عقل درای
 دوپن پر چھ کینا ہتام مک و ذریب
 دوپن حاضرن کن بہ این تاجور
 دوپنکھ تس چھ نقطہ رائے ژور کس
 یہ بوزتھ بکاؤل پریشان گے
 لوہم مال مسروقہ کئے مٹے مزارغ
 بہ شایستگی رائے اچھر کرین
 دوپن اندرین شہرزدپک و دور
 بیٹھ کوٹ کلا سہ رو پوش تاء
 شہس بیت کھ شہزاد آسن گرھے
 چھ لازم توکل بہ صبر و قراء
 پتاہ نیرتس ژور سٹہ از پگاہ
 دلس کورنہ تکین در ہر مدار
 دلا کر نظر عاشقی کتھ دوپن
 نظر کر ٹ شمعس تہ پروا نہ سے
 برابر شاعری چھ لاکمت ہواج
 تمن ژور ہائے کن تھوٹھ عقل ہوش
 دوپن از پرستان چھ یم بے خبر
 گرٹھن در پرستان بہتد چھا جمال
 چھ یم شال بنگال ہائے چھا
 قلاے افس کر پڑمبس خامہ سے
 لچھ تھوٹھ تھتھ تس نشے گبہ درای
 دریغ کئے ژور سٹہ چھنہ نیب
 یمن ژون سوا چھا بیٹھ کانہ پسر
 خود این ملک زاد دتی ہوتو شہس
 تے چھا سے رہن پریشان گے
 اما نظر چھم ناگر تھان دزدراغ
 پھرن تے کتاب بلا غتھ پھرن
 باریب و شک میا بہ باغ چھ ژور
 ہیر وہ ذی کڈن دہ دھن موش تاء
 بظاہر چھ کورمت سہ شامن لٹھے
 کرن تاء بہن نزد این شہریار
 یقین چھم بہ چٹھو وچھن خاماہ
 دوس دوپنہ کر خدمت شہریار
 درین فن ژن بن اکے تن تہ من
 وچھتھ فرق کر خویش و بیگانہ سے

عا بنکا بکوشال مطلب بزدل ۲ چالاکھ ژور ۲ بیشک ۲ لکڑ چھ کورہ دھتھ کڈنہ چھ پان

چھ از شوختن شمع روشن گزہان
پس آنکہ چھ پروانہ زالان پان
نہ پانس گویہ پانی پانہ کر درد و سوز
ز معشوق پس داستانہ لہ
ولو ساقیہ چھمہ آرام دل
دتم مے مے حاصل گزہم کام دل
بہے کوہ کالابہ در انتظار
اذان مے و چھن لاپتہ دودستار

تاج الملوک سندھ

باین نشہ آگے گزہہ پتہ

دپان ییلہ با یوسہ تاج الملوک
سر راہ روٹکھ تس کوڑکھ بدلوک
متار دل و جان ہستہ تم زہلس
ز بدفصلتی آکھ ذرا کر دہلس
بہ تنہا ہیشین دتھ بہ شہر پدہ
تمن بدلوکن نشہ دور تر
پکان اُسو تم شاد و غافل سرور
یہ از مابیت جاں پکان دور دور
بہ شہر پورب از رح کوہ مسار
بروزیکہ اعلیٰ شدہ شہریار
بہ جنگل سبزی تا لالہ زارا و چھن
سہ جنگل دپان اوس از سنگلاخ
قرار کوڑن بر لب آبشار
و چھتہ جاے تنہا بہ آرام گاہ
کوڑن دور از غویش گرد و شبار
بہ عجز و تصرفا پیرن تمونہ ساز
دعا مونگتہ ذاتس گئے شاد کو
رسید انداں ہایکاہ دیار
بہ جنگل سہ رت نوہار او چھن
ولے در میان فاصہ مادن فراخ
مدار^۳ چھین تریش از جوئے بار
کوڑن غسل کو تاہ از رنج راہ
اتھ بھتہ چھلٹہ گو بہ جاے قرار
ستائیش کران خالقس بانساز
سہ حالہ مے موے تس یاد پیو

بہ فون ز زکھنکھ فستو زند نار
 کوون از بغل موے ہون بہ نار
 مینیل کو زمینس سپن شور و شر
 مے حال تے سستو ہزده ہزار
 سپو حاضر خدمت شہر بار
 بہ لغتہ کوون پریش حال تے
 چھ کتہ میاں محمودہ نازین
 دوپس تمکو چھتے محمودہ اندہ طرب
 پیادہ مے یختہ جائے تکلف فوت
 گوشت چھس وچھان آس ایں جایکتہ
 برائے رہائش دریں مرغزار
 چو بارغ بکاؤل و تعمیر آں
 حائل دوپس باز آے باہر
 اگر چھس نگہبان بہ ایں کروفر
 دوپس تمکو بناون کرکھ یقبول
 مے تاہر باغک چھ زیر نظر
 بے کارپگن ہاو کر انتظام
 حائل دیون حکم کوڑیک قلم
 چھ شاہس لدن یختہ مقامس مکان
 تھوون باکرکھ سار نے کاروبار
 ادلو سنگ مرمر جوہر تہ لال

کوون تا دوپن آزمون بہ کار
 بہ یکسار در لڑ پو کو ہسار
 غریبان دیان وائی دیوان تر
 ز دیوان پکان از یمین دیسار
 وچھن شاہزادہ نجف و نزار
 تہ کو چھکھ گوشت یکتہ افسردہ
 مبادا دران حال باشد چھن
 گزاران جہازس اندہ روز و شب
 برائے رہائش سہ سہا آپ کوت
 دتم وڈن مے کوہن بہ شام و پگاہ
 مکانا بناوتھ دم اے غماہ
 گزہ عیم آسن اے مادر مہربان
 بہ بارغ بکاؤل بے چھس بے خبر
 مگر چھس نہ تراپڑ بہ باغس اندہ
 یہ باوے تہ ہاوے تمیک عرض پڑل
 تمیک کاہتہ پروائے خاطر بہ بر
 مے وچھمت چھ تاہر شاہی تمام
 لکاؤو درین جائے عالی علم
 گڈکھ ہول کر و جملہ کوشش بحان
 انان گے موہلو چیز ہا بے شمار
 ز ظلمات اُنکھ گزہ صحتہ از شمال

عقیق یمن جوہر تاب دار
 بہ تائیں شامی یہ ملزم ہو
 سپن حکم حالہ کار پگون
 سپن پانہ شہزاد استاد شان
 چو تائیں بارغ بکاؤل پری
 ویاہچو تائیں پری شہزاد از شاہ
 جر کہ لال و جوہر بہ دیوار و در
 پیشستی سہ تائیں زن قہہ درنی
 حالن بیک ہفتہ اتنا م کوڑ
 سہ جاین سپن چون بہشت برین
 بحیرت سپن وحشیان و طیور
 فرشتہ تمنا کوڑ کہ از سماء
 کرو تائیں لیکن رتو کوڑ حذر
 اہلکہ تائیں کوڑ کہ ترک این آرزو
 مکمل سپن یام تائیں و بارغ
 و چھتہ خوش سپن شاہ جمشید فر
 حالن دو پس سالہا زئم باد
 انن زود محمودہ خوش تیز
 یہ بوزخہ شہن سیتی نہی دیور
 ولے پن ساری بہ شکل منوش

در و لعل و یاقوت ہا بے شمار
 بہ حکم حالہ انان اسر دیو
 کر بستہ ساری تیاری کرن
 سہ ہادان یہ کینترہا تمن بو نشان
 بنو و کہ کہ کہ خاص کار پگری
 کہ کہ استادہ عجب جاے گاہ
 تھو و کہ انبرن جاعباہم و در
 سپن ہو ویتھ جاے شاہن شتی
 سہ جنگل معہ وحشیان رام کوڑ
 نتہ از بہشت برین خہ شترین
 ملک بر فلک رودی اندر سرور
 درین جایگاہ استراحت دما
 سہ ہاروت و ماروت اندر نظر
 فقط چھس نظار او چھان چارو
 چو بارغ بکاؤل تھہ اندر چھ ناگ
 مہیا و چھن تخت تے تاج و زر
 درین منزلت سالہا زئم باد
 برائے ملاقات من الے عز پر
 گزرتھہ پیو جہازن نشے زود بر
 چوہر مندی غلاماں حلقہ بوش

عا لازم ۲۷ تھند وہ ستاد رود پانہ شہزاد ۳۷ مکمل ۲۷ قصہ ہاروت ماروت (تیسرے ذکر قہہ ان
 شریفنس منز چھ نظر لے رتھہ کورنہ ملک جو رتھہ اتھ باغس منز از ہک ۵۵ مطلب شہزاد ۲۷

و چھن ہر دو محبوبہ ماہوش
اگر اوس حاضر تمن ناز و عیش
و چھکھ یا مچھن یا آرام جان
ملاقات یا مٹھ کوڑکھ شاد گے
ازاں پس شہن دوپ بدیان تر
کوڑکھ عرض شاہ یہ گو درد سر
و نہتہ ہی دپو جھل کوڑیک قلم
بہ یکبار تل ہائز و بے کریم ناد
ز درمی یا جہاز بہ خم شکی درون
پہ در میا و کشتی اسے کار بار
منع کوڑ شہن نرم حال گے
یہ کینترھا جہازن اندر اوس مال
سر دوش و گردن ملکھ مال و زر
بجائے مدا و اتنودکھ بہ نور
دریں سوشہن ہر دو گلچہرگان
بہ صد شوکت و حرمت و عیش و ناز
بہ تعظیم حالہ با عز و ناز
بہ نزدیک مکن یلے و آتشان
محال و چھن یوہ آیکھ دوان
بہ امین فرزند و مادر پیدر
درتن بوسہ رویس تبس بے شمار
و زمین شاہزادس کئے وار بار

سہ محمود تا بسوا آسہ خمش
و بے بہر شاہزاد خاطر پریش
نوبکھ کام دل عاش و آرامہ سان
ز مجبورے و فرقت آزاد گے
ٹلو سازو سامان سورے بسر
ٹلو اسو جہاز مچھن مال و زر
ز درمی یا جہاز کوڑکھ بے الم
یہ کین ظلم و تعدی شہا گو عناد
حانو نمیز کدای کرکھ اسو زبون
ہمیشہ چھ اے شاہ عالی شمار
جہاز بدستور در آب پیے
نفیس و عجائب جواہر تہ مال
آکے لاکہ سورے کوڑکھ موختصر
حالو تھوڑے پانہ شیرتھ بہ غور
بہ پاک سعاری کبرن رقم روان
پیکان سیتو شہزاد بادلواز
بہ امین آداب و عجز و نیاز
پیادہ سپہز گے خراماں روان
ز چن در بغل ہر دو سرور شان
بہ محمود لولا برون بیشتر
ز فرط موختصر و دمن بے شمار
بہ مدد الہی سلامتہ تر روز

عابریشان دل ۲ گنہ تکلیف و اسے کھ جہاز کس پیچہ ۳ محمود نہ بسوا ۴ یلہ بائس کھ و آتہ

ژئے مولوئم چھے پانہ این خوش تپن
 اُمس رُوس مے اوسمنہ ہرگز قرار
 ژئے سیتہن اُمس اوس میل در ازل
 پُستان برائے بکاؤل ژہ اکھ
 بے واپس ژہ پچھہ اے شہ پُستہ
 تلف گے جن و دیو از ہر طرف
 اڈہن حبس دایم چھہ لوگت سزا
 میتے ووت تکلیف و رنج و الم
 کوہم نا اوس فاش موئم بہ سر
 پے محمود سرمایہ جسم و جان
 رچھن از دل و جان تھاون عزیز
 خبردار چھی میچھنہ و اوس پدا
 دوپس باز شہزادے غم مہ بر
 مشمنہ مے ہرگز یہ ایحسان چون
 چھے محمود چانی دل آرام من
 اچھن سز کرس جائے تھاون عزیز
 پیتھے افسر محلہ خانہ تمام
 یہ بوز تھہ حال سپنوشاد شاد
 دوپن تس ژہ خوش روز اے نیکزاد
 چھہ وہ فی مین مطلب بہ عیش تمام
 ورنجہ پی بہ دختر بغلگیر شد

جان و بہ دل کیش اُسہم عزیز
 و پھان اُس سس پتو تہ برونہو بے شمار
 پنے چانہ توت کیش اُسہم و دل
 اُزپ با عیش با غس اُندہ ژہ اکھ
 ز حال پُستان ژئے کیا چھے خبر
 پُری مے نازک بدن یکطرف
 یہ جانے بہانہ تمو لوب جزا
 بہانہ سپن چون اے محشم
 خبردار اے تاجور ہوش کز
 حوالہ ژئے کر مے مے خانان
 مے نش دراپ سپدیا پے چانی کپن
 مبادالبکھ بہ نتیجہ سزا
 بچھس غرق احسان تو سز سر
 ثناخوان لطف دل و جان مین
 طفیل ویش امدی کام من
 تھوس خدمتس صد ہزاراں کپن
 مہ بر اُمو سندنہ غم ژہ اے ذوالکرام
 دُعا کرد بر شاہ والا نژاد
 میتے چھم غرض تے بخاطر مراد
 بہ ملک پُستان گزھن شاد کام
 ہم آمیختہ شکر و شیر شد

۱۰ اُم سندی ذکر پے سپد مین مراد حاصل ۲۰ دہہ ذکر پے کھنڈ کر پے ٹھو سپد مین گنی۔

دین بوسہ روئیں تہیں بے شمار
 مدار اکوڑن قس تہ پرواہ ہر
 نہ شہزادہ رخصتہ ہنوتن یام نام
 وزیر و امیران و دیوان تمام
 پس از پای بوسی کوڑکھ ارتجہ
 نمک خار چائی چھ ساری تمام
 ارجا تھ دیو و دی پرستان کٹے
 دلاس کوڑکھ شاہ دارشورن
 تو ہے نش بے ممتون و مشکور چس
 گزہ صو و دی بے سوتے وطن ہاروان
 سپنہ راجہ آدادوہن کوڑ ظہور
 ہنوتن کھ رخصتہ اہنر منوش نشے
 نہ انعام و اکرام گے شاد شاد
 بہ ہمراہ حملہ گے رتم روان
 سپنہ فارغ البال تاج الملوک
 کران پادشاہی بر عیش و طرب
 پران محمد سوتے خور داوید پاک
 چو تعمیر بندہ از شاہ پری
 نوین فرشتہ رنج و سخت تملہ

رٹن در کینارہ دو دُن دار دار
 نشے نش آسہ و اتان برائے خبر
 سپنہ شور دیو و تملکھ راز دہام
 سمجھتے آسے شاہس بے سلام
 معافی مٹجکھ بہر سہو و خطا
 بہر جاکہ باشیم چائی غلام
 تمو عرض و معروض کوڑ ہنوتن بونے
 پھولے کاش تے داش کڈو تو پرن
 نہ خدمت گڈاری بے مسرور چھسپ
 حملہ تھ ہے سہو چھو حکمران
 حملہ سکھر کر دیو و نور سرور
 منوش تہن تیز ہوش نشے
 لوہکھ از شہنشاہ والا نژاد
 بہ سوتے پرستان کہان و مہان
 بہ آں مہ جبیناں بہتھ باسلوک
 بہ آں ہر دو محبوبہ نوش لب
 چھ یس صانع جملہ افلاک خاک
 بہشتن اندر از الم یا بری
 نظار او چھان گل چھ باغن پھولتھ

۱۔ ایٹھ جاہ آسوتہ چھ آسوجانی ذکر ۲۔ تھ نیک بادشاہ یس نش تموینا
 روٹ ۳۔ تھ خور دایس کن پورن حمد یس آسمان تہ زمین سار کے بناون دول
 چھ ۴۔ تاج الملوک اوس و دی میٹر از شاہن پھو غو نشے ازاد گوشت۔

بہرِ محفلِ مشتاقِ آنِ مگر وہ خاں
 گذران بہ عشرتِ شبِ روزِ اوس
 تمہیں آسہ تابعِ ہزاراں ہزار
 دواں دادِ فرحتِ چلنِ کام سے
 بہتے پٹھو بو کا مرانی کران
 بدہ ساقیاں آں مے دلنواز
 عنایتِ کرم از کمالِ کرم
 بہ شاید تمہیں یادِ مسندِ بونہ پے
 دیا ہچھو خہ رشیدِ بزمِ مہ فہاں
 پرتانکے سوزِ بوزان اوس
 پرتان پے پری پہ لیل و نہار
 کران حکمرانی چو کاؤس کے
 بہر دم ثنا ذاتِ پاکس پران
 چھ یس رہبر ساز و سوز و گداز
 کران عرض و معروض چھ لاجرم
 مے در جستجویش ماہ و سال گے

تاج الملوکس اکس سیتو با جس

سابعہ مندر ذی مؤذرت سیتو ملاقات

بکھان ہی چھ در نشر استاد ہند
 دیان از غلامانِ تاج الملوک
 یوہے در او روزے بہ سیر و شکار
 ملکن ہنر جماعت چھن بے شمار
 دو بیکہ تم کو چھو گزہاں کو چھو
 قرار اکو کھ کس دو بیکہ روز سا
 چھ اسو اندرین شہر ساری بسان
 تبارتھ اسے ہیٹرم اندوختن
 تہ نظرس اندر بوز بے چون و چشد
 اکس ناو بو سابعہ باشو ک
 بہ تجویز ما بک در آن کو ہمار
 نہ ہیتم تمکن بر سر دوشن بار
 نہ چھن تہ بہتین چھو تھکا و معنی دیو
 جواب کلام از میان بوز سا
 دیان ناو شہرین چھ شریستان
 کنن شہرین اندر پے سوختن

و اخو دایہ ڈھے چھی پنہو بہت پڑھتھ هالں مشربندی تہ عرضداشت کران۔ ۲۷۔ زمین
 ۳۷ زالنہ خاطر

کران اُسو چھ ساری علی کل حال
 ڈیو مفلس میون بوڑھتہ گرنہو
 بڑ فریدون و جمشید شاہ
 تہ در خواب و چھنا تہند شہریار
 فرودن تر ز قیمت یساہ رنیو
 اے گئیہ پڑھ کھتہ از تام کتن
 چھ پھیران اُسو یتھ و ش جا بجا
 و نیستام عمر اگتہ رقی و چھان
 اکتہ اندر چھنا تار مویک خلاف
 نووے ایختشاما نووے انتظام
 دپان چھو اے کیٹھ چھنا آگس
 گرنہو شاد و خورم ینا مہتھن
 تہس مہسرس سہو یکبار آے
 م کائن جواہر دوان اُسو گاہ
 روپکھ ساجدس کتن اے اکتہ تراو
 کوڑھتہ واد اُسو ساد ز اکتہ ژئے کیتو
 ہ سوزند آنگن آے چھکھ نوان
 فرین اکتہ یور اوکتہ ژئے کوس
 ژوس لار شوطن اکتہ صاغاہ
 دپان پانہ وائی اکتہ الحذر

ز قیمت گزرا بہ اہل و عیال
 دوپکھ ساعدن پد بجا توہی گرنہو
 چھ یتھ جنگس منز اکھا بادشاہ
 چھ نزدیک جاین تشد شاہوار
 ازپ بعد ہیزم بہ لشکر دیو
 دوپکھ تس بہ افسانہ کیا چھکھ و ش
 نہ بستی چھ یتھ جنگس ہیزم جا
 نہ بستی گئے چھنہ نام و نشان
 دوپکھ ساعدن مے و نوو صاف
 نووے پادشاہ نووے دھوم دھام
 نووے خاہہ تعمیر شاہنشہی
 مے بہتین پیو بار ہیزم مہتھن
 تھن آہ تا پڑھ بہ ناچار دڑاے
 ذرا وائی نزدیک آن جایگاہ
 تھن بوڑھ شعلہ نار آو
 فریب ڈیٹھ یور اکتہ ژئے سہو
 پوڑے آہہ بوڑا تہ بے چھوان
 بہ ظاہر عداوکتہ ژئے کیا ہتام ادس
 تسلی اے کو ز انعام شاہ
 بہ واپس ہتھکھ نیرنے تیز تر

وایس دب بس منز فریدون تہ جمشید بادشاہس برابر چھ ۲۰ قصبہ کھتہ تہ زیادہ گرنہو جاتہ
 مے مے واپس تہ چھنہ اکتہ فرق

دے ستم پیکو تا قسرا را کبرو
 مکان چھ جوڑت گراں تہ گراں
 زینس و چھکھ فرش از سیم و زر
 دو پیکھ رہبرن دور تر آؤ پے در
 بلا خوف بر فرش تر آؤ و قسدم
 کوڑن عرض شاہس ہمہ ماجرا
 گر تہ نہ تاپش سپہ پتو سیاہ
 غل کراؤ تکھ کھیا و تکھ آب نان
 غل کر ناؤن تہ درو تکھ پھیرن
 ضیا فتحہ اُکھ بیٹو نیا مٹھ کھینے
 دعا کوڑ کھ بر شاہ والا جناب
 گراں قیمت خلعتھ کوڑ تکھ عطا
 شہس اُپیا چا پو سی کپڑ کھ
 مفاعت این مژد محنت رہو
 دعا پادشاہس گراں باخروش
 بے بار ہیڑم لنگہ خانہ ژاے
 سینا ما دنگن پادشاہن دیشکھ
 وٹن کیت فنور ورتھ پنن سوز چھو
 کہہ دہ زن و مرد یکسر غلام
 بحیرت و چھان بے تہن عام خاص
 او تکھ کتہ پھیراں بے در پیر

دو پیکھ صاعدن قم مس کینٹھ بڑو
 یہ آتش چھنا شعلہ رجوہراں
 بہ تقریر او پیکو فدا پیشتر
 کوڑ کھ رم بہ رفتار بر فرش زر
 تر لو رہتہ کالیک یہ سورے صدم
 سیوڑے داتہ ناؤن بڑ دربار شاہ
 وچھن شہریارن بحال تبہ
 غمہ لاس دو پین نکھ بہ مطیع دوان
 بہ حکم شہنشاہ فی چاکرن
 پو شاکھا نوڑے یام کوکھ تہنے
 سپن سیراز آب و نان و کباب
 علاوہ ز قیمت فروں از بہا
 سپٹا شاد گے خاکو سی کرکھ
 دو پیکھ پادشاہن پگاہ یہ پو
 دپان در اے مزدور ہیڑم فروں
 بہ فرودہ شاہ پگاہ باز آے
 شہن ہیڑم سوختہ مولو ہیٹو تکھ
 دو پیکھ تہ پتھ پٹھ ہر روز چھو
 دو پیکھ تس شہا اسو سپن چاؤ رام
 مؤزور وینیلے نوں شاہی لباس
 دپان اسو ساری پومال و زر

۱۔ اجمہ چھ پتو ۲۔ گرمی ۳۔ باورچی خانہ ۴۔ از کوکہ کھو تہ زیاد

چھ یختہ جنگلس منز کو نختہ کران
 سمیٹھا مال و دولختہ تمس نیش جمع
 روان زمین چھ تمس سے روان چھکھ دیار
 چھ باشندہ شہر شرقستان
 گزہان تور شہری و چھ روزمر
 سے بوڑم تیتھ باگراوان چھ بڑ
 مرغ چھ دہ کرؤہ زہن کورستہ
 عجب باغ تا ناگ کورست تیار
 بہر سوئے باغس پکان آبشار
 بیک سوئے تعمیر شاہنشہی
 مکان اویران چھ لال و گہر
 چھ اندر سخی و تختہ چو دریائے آب
 و چھ عدل و انصاف تمسند ترور
 بہ آب عدالت بروشن روان
 شبانہ گزہان توت ڈولتہ شہز
 وزیرن دوپس اکتہ کلامس پیر
 یہ کیشترھا دولختہ تر چھ سوئے خلاف
 سہ کر آو توت کورنہ تا پیر باغ
 یہ کیشترھا و نان چھکھ تا ازیم زر
 دوس کس ز پشس کری فرس زر

چھ تا پیر کورست تمس بیکران
 تمس زنی موزورن چھ دیمت طمع
 ز قیمت ینامہ روان بے شمار
 برائے رہائش تمس نیش گزہان
 تمس نیش چھ میلان تمس سیم زر
 چھ حاتم تمس نیش گدازیر زر
 سونہ سونہ سوئے دپان بڑستہ
 چو باغ بہشتی تمسک لالہ زار
 میزان نشاط و عجب شالار
 زہشتہ بریناں بہر مہی
 پونہ رشید تابان ستمے شعلور
 کران زرشانی بردن از سحاب
 خلا پت گزہان توت کران دور دور
 چھوٹن دفتر عدل نو شیردان
 ز کس گرم آکھ در دیہ گاش
 روان بوڑن چھمہ ہرگز سیم زر
 چو تقریر خواب است پورستہ صاف
 بہ دولختہ زنی یا نوین تمس فراغ
 زلال و جواہر پیسے کر و زر
 مکان جڑختہ کھاو لال و گہر

۱۔ جنتیکہ پایک ۲۔ او بڑ ۳۔ سخاوتہ کر سورہ پورستہ آکھ اچھن گاش دم یانے
 خوابکو پاٹھو بے جوت یاد۔

به این شان و شوکت چنپس گنج و مال
 دو پش کو طوالن چنپس بجائے گاه
 به دُزیا چھتے دولتچ به مثل عروس
 به نوبت چھ دوهه تار سار دوان
 تمس روز تابح س به تا دیر گاه
 به سورس چھ در دست پروردگار
 ز حکم الاهی عجایب چھ کیت
 چھ مردس کران دُزیا زانے چھ مرد
 خصوصن چھ دُخستنی چار ساز
 به قهقهه زانے مازانه چھ گوشت کنن
 به مایوس شیزادی نوجوان
 به جنت س لوگن تمس مرد گو
 تشنه عفو مخصوص پانس روطن
 وزیرن دو پش چھمنه گوشت بگوش

کرُن زرفشائی تمس کیتا مجال
 به داد الاهی عجایب چھ کیتاه
 چو جاسوس پھیران زن آبنوس
 پش پش گز هوس خرد و پیرو جوان
 ز هوس پھری پھری دولت به بهای
 چھنایک نوع گردش روزگار
 گداهس کران شاه شاهس گدا
 چھ در دست قدرت همه گرم و سرد
 خوه داوود جلال و بمنده نواز
 سپن کیتا تمس نر دیوس و زن
 پن عضو آلت دُزین در زمان
 به صنعت س زن قوه در تک کرد گو
 سپن شکل زن تس امانچه کھوٹن
 و انچه گز هه اگر کیتنه تمیک چھ پش

کُواله ستر مثال

دو پش کو طوالن در عهد قدیم
 ولیکن اکھ ارمان تس در جگه
 ز جوان آپه کوریئے تمس در حرم
 دُزین رانی یه ز یوی از زانے کور

شها اوس و افر تمس ز و سیم
 تمناب خاطر ز اولاد نر
 سیٹھا اوس نمکین س شاه لاجرم
 س به سخته از حرفا پن کز ادتھ ز دور

وگر نہ ژنتس تھا وکڑا وے ژنتے ڈر
 اگرچہ شہن کور کلام فضول
 دپان کور زائس بہ سان اول
 تمامی سپن محلہ خان پڑ غم
 دو چکھ مشتہر بی کرو شہر و کام
 حرم روز بیٹھ قبر نش بے جواس
 کرن میٹھنہ شہس نشے آشکار
 چھ زانت نیچو پادشاہس مزور
 بہ شکرانہ شاہن کورن خرچ زر
 ز اسرار مخفی نہ کاٹسے خبہ
 بہ دربار شاہ تہس زوان مبیح شام
 تہنہ ماجہ بے حد فکر کیا پیہی
 بہ قبر و غضب شہ کریم قاش مے
 گڑھان میٹھ آسکھ ژنڈ پر
 غبردار کورن نہ ہرگز ریدر
 مے از تاہمحقن کور زایم سہٹا
 اگر کور زانی کرکھ کالعدم
 سٹھا چانہ پارنج تہ جانج مے سور
 مبارکھ شہس زاد فرزند از
 بیٹھ پادشاہس چھ زانت پسر
 ہر گونہ مخفی ہوکھ شرمگاہ

وچھان چھس زوی ماتھے شہزاد از
 یہ کورکھ سہ رائی سپنیش ملول
 میٹھ دوتس وقت وضع حمل
 سپن سخت زنجید چید حرم
 شہس آہ دایہ حرم با تمام
 مبارکھ شہس زاد فرزند خاص
 بہ تخیم داناں دیکھ مہر دیار
 کرن تہم تہ تصدیق شاہس حضور
 سپن بی مقرر تہ کورکھ شہر
 زچھان دایہ آس بہ شیر و شک
 ہیتن پارک تراونی کراون کلام
 بتدریج یا متھ سہ بالغ گئی
 مبارکھ سہرا کورکھم قاش مے
 ز اسرار پوشید کورکھ خبہ
 ژچھکھ کورکھ تہس چھ دوپیت پسر
 سبب تھہ ز تقدیر دامر خوجہ دا
 بہ اپن بار کور پادشاہن قسم
 قصار بہ اپن بار زایکھ ژ کور
 کورکھ دایہ وے مشور املاکھ گرز
 تہ پارے چھ از تام سارن خبر
 گڑھکھ یڈ ژ مایس نشے گاہ گاہ

مبادا اگر گزیده تمپہ نے خبر
 و چھو آسہ کیا خواہش کردگار
 دیان روز قایم بہ خوف ورجا
 گئے کور بالیغ شہس یام تام
 ز شایان ملحق کنزم یامو آے
 ریتھے پاٹھو شاہن تہ سوزن و زپر
 چھ شاہزاد بالیغ عروسی کرس
 بہ بوڑھتہ وزپر خرد مشہ دژاو
 تہس اس کورا پیری پیکرا
 بہ درخاس شاہن تہس کور قبول
 کرہتہ دودہ مقرر بہ واپس آو
 خلائی شہس مئے بہ اخلاص خاص
 کوژن کہتہ آنکار وژن تہ دوپن
 بہ تاربخ فرخ بہ روز فلان
 و لے بی مقرر سپن وار بوز
 شہن حقو منظور شادی کرن
 بہ اخبار شاہن دیکھہ اشتہار
 وئے کیا سہ کوتاہ سپن شاد شاد
 دیتن تا دوپن تس تیاری تہ کر
 بہ بوڑھتہ وزپر تہ عقل تمام

دشنو مار از تیغ خشم و قہر
 چھ اُسو تھو سپن فہلس امیدار
 بہر دم خمدایس کران التجا
 میان جی تہس دژاو از ہر کدام
 بہ اقرار صالح کرہتہ واد دژاے
 تہ خور شدہ رے ڈھانڈ بدہ منیر
 تمن دنگ چھم بہ لولا برس
 و چھن شہزاد بہ فرو بہ چاو
 کوژن عرض تھو پے ازپن ماجرا
 وزپرس سپن مطلب خمد و حصول
 دوپن یاد شاہس تہ دل شاد تھاو
 چھ عالی حشم تس کوژم التماس
 مبارکھ بہ رت دودہ مقرر سپن
 گزھن توت چھہ باشاہ نوہمعا
 بہن تھو چھہ شہزاد رے چند روز
 بہر شہر وادی مئادی کرن
 بہ شہزادیاں اُسو پیم خواستگار
 وزپہن سینامہ دین حد زیاد
 بہ شہزاد شہزادیاں دگر
 کوژن ژون شرہن خاندوک انتظام

عائتمزم یامو۔ تہ
 مگر اہل نوہمسن منز چھہ بی درج۔ ۲۷ شہزاد ۳۷ بادشہس
 اوس شپہ ترین کورن تہ کھاندر۔

ترے کورے شہس آسپہ ایں پیشتر
 بروز مقرر صیافتہ تیار
 ضیافت کھینکھ گونہ گونہ بنار
 سپینو یام فارغ از خورد و نوش
 بہ اہمین شاہی بہ ترتیب خاص
 عمارتی زریں آسکھ تیار
 بہ واپس دیان در اے قم شہریار
 بہ تاج گراں مایہ برتن لباس
 بہ تاجرخ موعودۃ راہی سپین
 وزیر خرمشہد با افسران
 عمارتی پیشتر کھستو با کرد و فر
 بہ جاہ و حشم در اے بسمل پرتو
 چھ ساری پکان شاد و خرم بعیش
 کرم ستر عابن تو ستار چھکھ
 مونث بہ چھس کیا چھ میونے مجال
 کرکھ نے تو کینہہ چار میون اے خودا
 اگر نون گزہم عاب اے کردگار
 بہ دُکئی یا اگر چھم سے باقیہ مہا
 و گرنہ ازین زندگانی مرون
 بہ درختگی میترودان زار زار
 ازین غم رہائی کرن تس عطا

چھ ژوریم یہ شہزادہ بے ذکر
 کرکھ آے شہزادہ با شہریار
 بہ انعام گو پرتو اکھا مرفراز
 تیاری کرکھ نیرنج ہوش ہوش
 کورکھ عقد شہزادگان بے ہراس
 تمن شہزادے شہزاد کرکھ سوار
 دہیزن تر کور شہزاد تیار
 چو نگارستہ آراستہ کورنہ خاص
 بہ تو قیرو ہم فرشتاہی سپین
 بہ ہمراہ تبس در اے با چاکران
 پئے خرچ بسیار از سیم و زر
 بہ فارم الاهی توکل کرکھ
 ولے شاہزادی بہ خاطر پریش
 بہ درماندگان یاور و یار چھکھ
 مذکر چھ میانین رفیقن خیال
 گزہن میتہ شرمندہ باکتند
 بہ ہمراہیاں مے کرن گہر و دار
 ازین فکر و غم اے خودا دم بخاتھ
 چھ بہتر بن حق نہ میتھ غم برون
 مہربان سپین تس خوداے غفار
 یمینک اوسنہ کائسہ اکر سے پتا

عا یا نے یوسہ اصلی کور اس ۲۷ پاکبہ ۳۷ وعدہ دینو امت دومہ یا نے مقرر دومہ

غرض چو دھیس باہزار ان شکوہ
 دیکھ ڈیر در مرغزار سے عجب
 سپینو ٹھوٹہ تم یام از ہر گدام
 ز فرش نگران مایہ و زخہ غم زدہ
 درخت و چھن گپہ تھتہ تل سوسہ بیٹھ
 یہ گل اوس ماوا کے یک دیو نہ
 بہ دل شوق تمو تھتہ تھس پور گو
 و لیکن بشکل بشر بس نہ آد
 دوپن مرد بیگانہ اس دوز راہ
 دیون و چھ میلے تس نہ تلوا اس گو
 دوپن تس نہ بر غم پنن حال دن
 مئے تانہ اگر آسہ اے حوروش
 و لیکن کو تھ پوز پنن ماجہ
 یہ جائن چھ میونسے تو مہمان من
 ذرا تر و شہزاد تلوا اس دل
 غرض حال خود بودن سر بسر
 ملن سر دوپن تس نہ دل شاد تھاو
 مئے چھ کسب افسون^۲ یہ آلت پنن
 و لیکن تو کرمہ و پیمان بہرست
 میلے تو پکھ چھی ٹسے واپس دین
 یہ کھتہ پوز مہر دیہ آیس نہ پڑھ

دوپن کر و پرواز گو زیر کوہ
 کو دکھ شب در اس جابہ عیش و طرب
 فقط بونہ شہزاد خواب و آرام
 نیر دراپہ از خیمہ ماتم زدہ
 چو روز قیام تھتہ گیس راتہ نہ بیٹھ
 و چھن تمو نہ مہر سے رشک قمر
 بہ نزدیک تر آوید دور بو
 و چھتہ زیاد لوگ تس بہ دل آمہ تاو
 نہ لیم ہتھتہ یہ چھم زیاد افسوس آہ
 تر حم دس پو تھس پاس گو
 ٹسے کیا چھی خاطر یہ رنج و محن
 کرے غم تو برم دور دل تھا خوش
 نہ سرتابہ با حال چون و چرا
 بلا خوف و ڈر حال و احوال دن
 دوپن تس وئے کیا گپہ چھن نخل
 نہ پوز تھ دیون ساعہ تھا تر و سر
 یلا جا کرے تھتہ ٹسے سپیدی بجاو
 ٹسے لاگے ٹسے چھی ادب ماوض مئے دین
 یہ مطلب آد چون کڑا وے بہرست
 تیج کوم کڑا و تھ پنن چیز نین
 دوپن تس دے کو نہ دلشاد گڑھ

بہ واپس پہنچے تو یہ واسطے نہ نش
 کمر کھ عہد و پیمان کسب ہووئیں
 سپین خوش سہ شہزادہ دل پھول تمیں
 غرض تراپہ درخیمہ خویش باز
 الہی نہ بنوئے ثناء و سپاس
 اگر ہر سہرے سپینم زبان
 یہ چھم چون ایحسان اسے ذو الجلال
 زبان جھکتے ڈراے با ناز و جہم
 پس از ہفتہ تم و آتی شہر مہدا
 جھکتے سوزی شاہین اپرو ڈھیر
 ملاقات کزو کہ بہ ہم اتفاق
 بہ صد شان و شوکت بہ صد کرو فر
 کوڑ کہ سپم و زر شہزادس نشان
 کر کہ عقد بندی بہ آئین خویش
 پئے استراحت و ہم ساز و سوز
 بروز سوئم ڈراے واپس تمام
 وزیرن سہ بو واد کوڑ مت پے شاہ
 ولے چند کس با قریبان خویش
 بہ الطاف آن دیو شوریدہ
 پہنچے پٹھو آداسپن چہ روز

ہمچے چیزین تیرے باز پیش
 بجائے نہاں کیرہن حق و نفس
 دگر کوئے پھول پانہ ہے گل تمیں
 پوزن حمد بہ حد سوائے نیاز
 ز عیب درون بو کوڑ حق خلاص
 پہنچے نا کمر کھ شکر چوئے بیان
 نہ ستار چھکے قادر لایزال
 گرمس کھوت سہ شہزادہ باشان جم
 ٹلکھ شور و شر کہ نو و کہ صدا
 بہ تا ظہم والای روشن ضمیر
 دو سوئے سپن عائشہ کے طمطراق
 سپن دامنل خانہ و تاجور
 ضیا فر کھنیکھ خاصہ آسکھ تیار
 بہتین شاہزادہ کوڑن ناز و عیش
 کہ وہ رٹھکتے تنو برائے دو روز
 فقط روڈ شہزادہ تنو و السلام
 روڑن تنو سہ مہراز تا چہ گاہ
 تمیں روڑی ہمراہ با جاہ و جیش
 چہ عائشا کران محلہ غاش اندر
 کوڑ کہ عرصہ با شاہ گیتی فروز

یا نے اگر پڑھتے موعود الہی سورتہ شکر پڑھ ۲۰ طرفہ یا نے کوڑ والین مہند پے کوڑ
 والین مہند طرفہ ۳ آرام - عائشہ -

دوپن تس پن چن دم بالهزور
 سچھا دیوئے زار پار کورس
 دیوس اوس موجود کینہہ سیم وزر
 سہ جاداد روٹ شازادن بہ چاد
 صبح پھول ہیرکھ دکھ سوتے ملک خوش
 گرہ واکھن شادیاہ کورکھ
 سپن خوش تھس مول تاژو لیسہول
 پیشکھ پادشاہی کرفی عاشہ سان
 دوپس کوٹالین بصد امتیاز
 وزیرن دوپس باز پھیرکھ جواب
 لیکن پوہ پینہ بعقل و شعور
 بہ ویرانہ جنگل نووے شہریار
 بظاہر بہ اخبار از عقل دور
 ژتے مابوزمت زانہ چھ لے کوٹال
 دوپس کوٹالین سے چھینہ خبر

میتے اوس اٹھو رنگس اندر سرور
 بصد اکساری تھی مور بومس
 دیتن تس دوپن نیر خاموش کر
 یہ ہتھ دراوئے خیمہ سے منوڈاو
 پکان اُسو باحشمت و جاد و جیش
 خود ایس گئے حمد بجد پورکھ
 بصد شادمانی تمن بوزن ہول
 بہ الطاف پروردگار جہاں
 یہ وچھ قہ درت قادر کار ساز
 ورنہ پڑ ڈیلا برائے صواب
 چھ اٹھ پیٹھ تامل کرن بالهزور
 سہ کرودت تہ شہر کرودن تیار
 یوان بوزن چھم تھہ اندر قصور
 ژرے ہمت تہ درویشہ سندھیل قال
 اگر چھی ژتے مولوام ون مختہر

وزیر چھ وٹان گٹوالس کانٹرتہ درویشہ شہزادیل

وزیرن دوپس ابتدائے کلام
 پکان اوس شخصہ براہ روان
 دوتے پیٹھ پیٹھ اُسو زبے بجانور
 در عہد سلیمان علیہ السلام
 ورنہ جند تاژھوٹ کشکول سان
 رقم از جنس کنجشک بے ماژنر

عا نحو دایہ شہزادہ بانی سوتو ۲ ژر تہ کانٹرتہ

و پھان اُس مادِ دوپٹن سوئے نر
 مبادا یہ آزاد کیتھہ مارے
 نرن دوپٹہ واپس پڑ پروا یہ کر
 و لٹھ جرقہ بیہ زھوٹ کشکول چھس
 نیوٹے بغیر ہرگز یہ پوت پھیر نہ
 دوپٹے مادے قول سعدی شنوت
 غرض بیچو براہ کاران چھ پھل
 بے نزدیک و لٹھ تم کو احمق
 نرس او بازو شکستہ کیس
 بے سختی در آخر کوڑن تم کو فرار
 پکان آتے ماد لوگس ذوق نہ کرؤن
 نرن دوپٹہ پھیرتے پوئے اوس چون
 غرض درلے دو نوے کوڑکھ استغاث
 فقیرس سمن دراپ او کچھ رٹھ
 دوپٹس شہر یارن بڑے بد شعور
 فقیرن کوڑن عرض اے باکمال
 مئے اوسم غرض ناشتا بو کرس
 دوپٹس پر شکستن مئے اوسم خبر

چھ دشمن یوان تیز پرواز کر
 دوشے یا دو یو شہزادہ مارے
 چھ مرد خمداد دوس بوڑھو مقبر
 کلاح چھس کلس تختہ تہ مرغولہ چھس
 چھ مشغول ذکر خمداد چھیر نہ
 کہ دشمن یوان گاہ چھ درے دوست
 فقیرن دچھن تم کو قدم تروو جیل
 کوڑن جنت تلہ زھوٹ لوین تمن
 ز لٹھ کیہ ماد نرس و اوڑی چھس
 یہ پرواز بنشتہ بر شاخا
 دوپٹس تم کو دنیا سے تہ بوڑھو نیون
 و لٹھ ہٹ کر مہلہ یہ فرامہ ہون
 بے پیش سلیمان شہس جن و ناس
 بے نزدیک سلیمان نہ چشمہ و رٹھ
 یہ کیا ظلم کروڑھ کوڑکھ کیا قصور
 چھ ہم جانواران اسے پیچھ حلال
 ازان وجہ آزار دوتے نرس
 دیب نام سے جوڑن تروو الحذر

۱۲۱ چھ زلفن تہ ونان تہ وردار گنہ چرس تہ ونان - بیہ نیرتے
 زلفن ہٹد مانے نیتہ ز لٹھ ٹوپے اوس وردار تماشہ بنا و لٹھ - ۱۲۲ چھیر نہ و لٹھ سعدی
 شہزادہ چھ نابوز ہر زوہ دشمن چھ باضے دوستہ شہزادہ یوان ۱۲۳ اکھ پکھ پھٹس
 ۱۲۴ و لٹھ کیہ تہ پیچھ اکھ کلس پیچھ ۱۲۵ مقدمہ ۱۲۶ صبحک کھین چین۔

مئے دوسکے مئے بڑم نہ تھو سشد کلام
 چھ خوش خوی روی بڈی ماوہ
 لوگم دوکھ ڈپشمتہ پہ چوئے وضا
 در افریز گندم نما جو فروش
 چو گر بڈا یہ چھے گاڈ تسبح تھے نالو
 ولے چون خرقہ ڈچھتہ کپڑا گوس
 بہ پیش سلیمان کوڑن این سوال
 بہ این وصف ہرگز تھے شوبی نہ زانہ
 وچھتہ خرقہ چون پہ دوکھس اندر
 فقیرس زہر سوٹلکھ طمطراق
 کرکھ زجروتنبہ کوڑکھ رومختہ
 حذر کرکھ از ماہران جہاں
 کرکھ یال تا چال لوکن چن
 لنگوٹیا کرکھ تس متان زیادچھی
 فریب و طمع دتھ کرکھس بے خبر
 یہ گنڈران دیم مادچنہ سچھتے بوس
 وں کیا نیرتس کراد افسوس واہ
 نہ تلبیس ابلیس دم مئے نجات
 سہ کانٹر بلیٹ و کرکھ لوگ سازد سوز
 تمتع تملان اوس بھل دانے
 بہ تقدیر لوگ والہ واسے اندر

ویکن مئے بڑم نہ تھو سشد کلام
 یہ ہرگز اسے پیچھ ستم کرادہ
 ویکن نصیب مئے اوسم اذا
 گمان مئے گوچھکھ ڈ شخصہ ہوش
 کلاچ ڈھوٹ کشکولہ تہ جھنڈا
 یہ گو پتھ گئے آتھ مئے تقدیر اوس
 وں کر ترک این چال اسے بڑھصال
 یہ خرقہ کشکولہ ڈھوٹ کلاچ
 دباہ پتہ کانہہ اکھا جانور
 کوڑکھ آتھ پیچھن سارے اتفاق
 ہیوتکھ تس اتھ جملہ اسباب رخت
 الا اے خود مشہد روشن رواں
 چھ پھیراں سپٹھا مرد ابلیس فن
 خواصوٹن وچھاں یس اکر سادچھی
 اگر آب تس صورت مال و زر
 زلیس نہتھ دباہ سہ ماوہن لوس
 ویکن سہ بیدین سمہ کھس نہ زانہ
 الا ہی بپاس شہہ کایناٹھ
 سچھتے پامٹو آد اسپن چند روز
 چھ پھیراں باغن تہ ماواستے
 دوسہ اکھ پھیراں بو بے خبر

پیلے لوگ سہ زائس تہ صیاد او
 قضاہ اسے تے اوس درویش فن
 نیتہ باز سس مٹو رمنن نیام کتن
 دوپن شوہ با یے تہ دودہ روز خموش
 پیلے جانوارن تہ وچھ در قفس
 ازپن دشمن جان دیم ساغناکھ
 پیس کیشیٹ یودے مارکھ کھہم
 بیسے چھی نفع یودے تراو کھ اچھ
 تہ بوزتھ سہ درویش دل نرم کو
 کوڈن از قفس جانور یام تام
 دوپن جانوارن ذرا ہوش کر
 گوہ ڈیچ کتھ چھے چھم بوزمت پی کتھ
 ز سوراخ سوزن پڑ از مال دبار
 ز تقدیر باری تہ کتھ چھنہ دور
 تہ از تام کتھ وچھ تہ کتھ آزماد
 عجائب چھن بوزنس اعتبار
 دوپم کتھ چھے یس کار از دست کو
 اگر آسہ سورے تہ لال و گھر
 گوشت باز واپس پیس تہ بہت
 تریشیم کتھ وئے یام کتھ ہم زما
 کرکھ یود تہ تھ پیچھ عمل لے جوان

لوڈن در قفس تہ گتھ پیچھ سہ دراو
 دیان اوس مارن تہ پانس کھمن
 مہمس چرسہ چلوہا تہ وارنس دمن
 کرکھ مارکھ کتھ وچھ تہ تہ پیشک
 پن موت نزد پاک روکسہ جس
 دوپن تہ صیادس لے مرد خاص
 نسا بازس منز داڑھہ دہم
 در بے ہا بوئے تریشے کتھ
 کتھن ترین کتھ دل تہس گرم کو
 اچھس منز رتھ تہس وونن فن کلام
 وئے کتھ از جان و دل گوش کر
 چھ لیو کتھ کتھ ابن اندر عالمو
 ہیکن نپر تھن وونٹھ ستھ قضاہ
 ویکن تقاضا کرن عقل پور
 فقط بوزتھ دامنش عقل راو
 اچھ ویشنس پیچھ چھہ دار و دار
 چھ کتھ فایدہ پس کرن پوسے دو
 ڈن جان تا پان گوہ زبر
 چھ بہتر کرن صبر لے حق پرست
 سہ کتھ چھے پسندیدے تہ بے ہا
 بہ روشن دلی تہ بے شک حکمران

کوڑن تا کون باز تھو بال و پر
 دوون موسے درویش لے دوستدار
 فریبائے دیتے من کینہ ماتو گے
 دمن کیافایا یود کرکھ جامہ چاکہ
 مئے اندر شکم بے بہا اسوال
 بیٹے باز میونے ژئے اوئے دوا
 تہ نہ بچے وے لوگ تہ برے خویش
 نہ بے عاقلی کوڑن بروج روے
 دیتھہ دوکھ بے شک نہ کھیرے ژئے باز
 اگر چھکھ نہ پیر و دیور روشن روان
 مباء کہ بہ این عقل درائے ضواب
 بہ این دم اکتس پیچھ ژئے کرے بیان
 اذان پس کون عاشق یا نالہ آہ
 تہ گو باز پیہ نہ غمگین مشو
 کرکھ کیا عمل چھکھ تریم خواستگار
 پئے ماد بار اکتے لے جوان
 مئے منز لال کینہہ اوس آنکھ بہت
 ہیو تھہ مارنے پان اسے بد تمیز
 نہ در امتحان دراکھ ناکینہہ تہ پاس
 نہ چھکھ سوعن موختیر والسلام

یہ بزرگ فقیرن یہ جاہد
 بہ شایع دیتے کوڑن تھو قراء
 دوون تہ فقیرن تہ دوکھ لوگے
 یہ کوڑن تہ عابن ہادان دراکھ
 اگر ماد چھکھ مئے نہ کرکھ خلل
 تہ درگرا نامہ بڑے بہا
 یہ بزرگ فقیرن کوڑن مجھے ریش
 پیو تہ کرکھ بیٹے مے ہوے
 دوون جانوارن اسے دوکھ باز
 دیکھن تریم تھہ نہ کرتم بیان
 بہ واپس دوون جانوارن جواب
 کرکھ کیا عمل دمن کھن لے جوان
 ژئے دوپئے کھہ نہ عقل آہنو گواہ
 دویم کھہ وے مئے یہ از دست گو
 پمن دمن کھن کیا تھو وکھ اعتبار
 یہ کوڑن تہ یود وں مارکھ نہ پان
 دویم کوڑن زونٹھ ژئے لے حق پرست
 کوڑن تہ تقاضاے عقل تیز
 پمن دمن کھن پند کوڑن تہ ہاراس
 بہ سمیع کلام شوئم زپں پیام

۱۱ قسمی لال ۱۲ صحنی راے ۱۳ تھہ پیچھ یہ گزہ غمگین ۱۴ نہ چھکھ تریم
 کھہ بزنس لایق کینہہ

تسل فقیرس کو از ماجرا
 کریم تا عمل بر نصیحت پور
 چھ کیا اعتبار یو دے لے کو کوئی
 و چھو پانہ ڈیشو بغار از قصور
 جز از راستی تا کلاما کرم
 کو کرم عزم رفتن لو گئے گزیر
 تھن خاص نغری تم سچو خویش
 سچا تیز رفتار باناز و جہم
 بیتھ ادس شہزاد رو زحمت میکن
 و چھان شعلہ نار کو سپنہ ریش
 بہ بالا پہ شعلہ چھ تہ کے کھان
 کر دھو کوٹ بظاہر چھ جنگل دزن
 مے بو ذمہ کر کر مو خبردار مے
 پکان یک جلو تم رواں گے پیش
 نشانہ خاکست سوئے سبز زہن
 رواں شعلہ نار بو در نظر
 چھ بہتر ادب ہر دے را عزیز
 سپنہ داتی نزدیک آن بارگاہ
 و چھکھ تا کرکھ بادشاہس خبر
 بے تکریم مہانیاں سوزو پیش

بہ پروانہ کو جانور از ہوا
 ہر توت پانہ سے پیچھے پرستے قوسو
 و زہن کو ٹوائس گئے
 بہ تصدیق بھی توت گزھن بالضرہ
 بدر بار شاہن زدوک غم برون
 دپان کو ٹوائس بہ گفیتہ و زہر
 پنہو کہوئے توت دواو با جاہ و جیش
 گزہن پیچھے کھسبتہ در لے باشان جم
 دپان داتی نزدیک آن سر زہن
 ہر اول پمن یس پکان ادس پیش
 گما تا تیس کو چھ جنگل دزان
 بے واپس پھن دوتہ ہر پمن
 ہر سو و چھم شعلہ نار مے
 دلاس کرکھ پھر کرکھ ہمراہ خویش
 و چھکھ بیون بیونے ازیار و یمن
 جھکار بہ خاک آن فرس زہر
 پتھر و تھو نہ اسپاں برائے تمیز
 خراماں خراماں و چھان ہے ولا
 نگہبان و مدبانہ وے کر نظر
 شہن چند تن از خواصان خودیش

و اگر دھنگ براد کو زہن تھتہ لو گئے نہ کا تہہ چار ۲۰ فوج ۳۰ سپنہ کوکھ زخمی ۴۰
 و چھو کھووری ۵۰ مہانن پندریتہ خاطر۔

رتو نہی بہ تعظیم در بار گاہ
 و چھتہ سو بہ سوہم وز در دلال
 مکانا و چھن کورست از سہم وز
 ز لکری و از رخت در سکارخ
 فقط شک مرمر بہ یاقوت و سہم
 سپہ ساری بہ ہوت تختہ کن و چھن
 بظاہر بہ یختہ کار از آدمی
 بلا شک بہ جنت چھ گوشت تیار
 و گرنہ اگر جملہ کار پگران
 جمع گشتہ تا پریختہ کز اوہن
 بہ عمر درازی صد و پست سال
 دہن منہ بہ تا پریکرت تیار
 خصوصن و چھتہ تخت زری نگار
 دو پچھہ یا الہی نگہبان شو
 یختہ اندر چھ کینہ تمام بر نہاں
 بہ اپ گفتگو اُسو با ہم دگر
 اندر نژاد با فر شاہنشہی
 بہ یکدم سپن کوٹال اپستاد
 بہ آداب تعظیم ادب نجبا
 بہ تخت گرانمایہ کھوت شہریار

سپہ در تعجب و چھتہ عز و جاہ
 سہٹا حارتن منہ سپن کوٹال
 اویزاں بدیوار لال و گہر
 نشاننا و چھن تا کئے روتے خاک
 ز خورد و کلان جابجا اُسو بہم
 دو پچھہ اکھ اُسو بہم کتکو اُسو چھن
 پیہ کر چھے کینہ از جنت یختہ کمی
 دریں جاے از قوت دہت کردگار
 جہانن اندر بہم چھ ناماوران
 پیہو کنو سہٹا کسب یو دہا دہن
 بہ تہنہ اچھہ اند و اتن محال
 چھہ یاد رہیمس حضرت کردگار
 چھکھ اکھ دیدگیسکھ آب دار
 ازیں جاے سہ کلاو دو تراوہنو
 بہ سورے رتے چھی آشکار و عیاں
 سپن رونق افزا شہنہ نامور
 بہ سرتاج زر رخت فرماندہی
 بہ ہمرایاں زیر پایش فتاد
 بہ اُمین شاہاں بہ خوف و رجا
 بجائے خود اندک رتو کور قرار

واپرتہ طرفہ ۲ سپر ۳ اکھ ہتھ وہ وری ۴ یا نے بادشاہن دیتکھ
 ملاقات ۵ پنہ پنہ جاہ

کجا آمدی و چہرا آمدی
 یہ بوزخہ کبہ وال کو دل دینم
 شہا اسو از شہر شہرستان
 بہ ہر جا چہ دوختت یوہے مرحلہ
 بجائے فلاں تہر چہ کورست قرار
 وزیرن بہ سوڈس تہ مولوام کو
 چہ آمادہ اسو بہ جنگ آوری
 دیو یو شریس فتح و نصرت یوہے
 چہ پوز قول روشن دلاں جہاں
 دین تہ ششیر دریک نیام
 دگر تہ سپن دست بستہ تیار
 کورسے موختہر کو پڑ والن بیان
 یہ کینڑھا گوی خوش یہ کراختیار
 شہین بوز یا مکتہ پیام وزیر
 دریغا اگر آبہ ہمینہ پذر
 پرستان کے فوج آئے تہ قہر
 چہ ماری اذین ماجرا بے خبر
 دوچن گٹوالس تو بیدار شو
 یہ چٹس آست از طرف رضوان دیار
 دریں جنگل و شبیان جانور
 نہ تکلیف کا قسے اکس زں طرف
 بہ جلدی ریکو ورنہ نا آمدی
 بہ واپس کورن عرض از خوف و بیم
 بہ زبان شہہ از پئے امتحان
 چہ آست شہا اکہ بڑے کولہ
 بہ ظاہر چہ آست پئے کارزار
 اگر آبہ پوزتس تہ ون موختہر
 کرد فامیلہ از دشتے سرسری
 شہنشاہ ملک بہ یزخہ بنے
 بہ یک ملک شوہن تہ زسے حکمران
 دیان پڑختہ اکھایی چہ از خاص عام
 خدمت شہس روز خدمت گذار
 شہا چھکھ وں مہتار تہ حکمران
 دواپس جوابا سے چٹم انتظار
 درونی کھوتس خشم دن اس تہر
 شہنشاہ اس ملک آن تاجور
 بجے خاک رنجہ ہن ملکتہ پوز شہر
 چہ لاؤزم جوابا وں چوں شک
 جواب سخن کپہر ہشیار شو
 بہ اس جا و مکتہ روٹ سے قرار
 مکانا بنووم برائے مقرر
 خود دین دین یختہ مکانس شرف

عاکبتہ اوتو کبہ معہ کچھ اورو ۲۰ جل جل و نوختہ بیو قتل کرین ۲۰ روز بہ خاطر

کران چھس عبادتہ بہ شام و پگاہ
 بے تے تم سندانے اکھ ادنا غلام
 گتہ وال بوڑتھہ سہن شادول
 کوہن آفرین بر شہبہ ذوالعقول
 ضیا فرزا نیکیہ کوثر گوانہ تمام
 اچھہ کوٹوالن نہ بوڑ پچھتہ
 بہ طبقات زرین و گوہر بنکار
 غرض کوٹوالن سبکے دوستان
 دل و جان سہ ممنون ایحسان گو
 سپہو فارغ از خمہ ودی یام تام
 ضیا فتحہ پن بانہ نے منز کعبہ
 بہ بوڑتھہ دوختس کوٹوالن
 بہ از نام چھنا کاتبہ اک کرودست
 دوپس شہزادن بہ میونے چھہ دل
 بہ ابراہم شہزاد بانہ راجکھ
 ہیونیکھ روختھہ از درگہ محترم
 علامہ ازین خلعت بے بہا
 سپہو شاد تم جنبران سربسز
 نمبر دراعے یا مٹھہ بہ دولت سرا
 دیاس اکھ ابکس اسو مجتہ نامور
 بہ این کرد فر از عطا و کرم

دعا بر شہنشاہ عالم پناہ
 خواہا بہ چھی مہ ختہر والسلام
 ز تقریر گستاخ خود کو خچل
 بہ تحسین قد مبوس کرودن چھول
 رزاواں رزادان بہ ہر خاص و عام
 نہ زائہہ ادس تو کھانہ تینتھہ کھوٹے
 بہشتی اکھ میوہ خوشگوار
 ضیا فرز کھین اندران بوستان
 میگو دور غرض مقدانسان بو
 تمن شکم شہبہ آواز ہر گد ام
 پن بانہ پڑتھہ کاتبہ سیتی پیو
 شہا چکھ اسے ڈور کرادان خیال
 بہ دانے نہ کانسے اکی بودست
 پیو بانہ ساری کلام نغزل
 بہ ہوشیاری آہستہ پاتھیں و راجکھ
 دیشکھ بوسہ بہ آستان کرم
 تمن قدر موجب کرودتمو غطا
 دعا کوڑکھ بر شاہ والا گہر
 سپہو حارتق تم ازین ماجرا
 جانش اندر کاتبہ چھنا ناجور
 چھہ امو کرودتن نام عالم مدم

هفتک زن به غارت گزدهش کینه خیل
 اگر چه بچس منز خیا نس پیی
 چخت دور کینه از چنن ذوالکرام
 عجایب چم کت از بنی آدمان
 او د دوپ بهو پیو گزدهن کیا چم تو
 ولس کت والن کو د که زار پار
 که دم نخچه بهیچ مے تهمت وزیر
 به واپس چم لازم گزدهن این زمان
 شته اندر به کینه کوس ناپای بند
 کوخته زار پار تمس مده به مننگ
 این سیتو پانس کوخته زار پار
 تمس نشه و آتخته فیله سر بسر
 و انعام و اکرام و زباستیان
 ینته اندر چم کت هتام برالند
 به بوزخته سپن در تعجب وزیر
 پس از ساعتی سرتن تموز جیب
 شته آسبه قس کینه جو دو گری
 غرض گو ورن پادشاهس خبر
 وزیرس دوپن تل قدم تیزتر
 و چکه پا کت کینه شته مزاج
 به فرمان شاه کل وزیرن قدم

و دو اوی به شهرس کرس پادمال
 وزیرس بج پادشاه سول پیی
 و خوش طویران ارنن بدم
 میس نشه و اتن بهر الامان
 افو یودی شرمو باز ساری به فور
 به کزاون تهمت شوخه به برزقه ما
 چم و د کین دریس فک بر ناویر
 اذان بعد یه کانه پهر لویت عنان
 کزن نرم دل از نصیحات و پند
 نته زیاد و از نصف تر اویس شته
 جوابس وزیر اوس در انتظار
 و اوس کت والن به ساری خبر
 به تقریر خوش مجله کزنن بیان
 چم هتقا درین وقت یته پادشاه
 بزاونی حیرت گیس کله بهر
 دوپن به چم کت هتام مکر فریب
 نته آسبه قس رام جن و پری
 به بوزخته م گو زیاد فکرن اند
 تر توت تام گزده پا به تحقیق کر
 کرد بعد ازال تمه مرشک یلاج
 بهیچن سیتو خیل غلام و قدم

دُخیل کھٹ وال غپہ مری
 تمن رہتا مئے سپن پیشرو
 سپن وارہ حد تک نگار
 زمینا عجائب دُچھک آشکار
 ز رفتن وزیرن دُون پختہ قدم
 پیکو بے تفکر بہ ایں فرش دُر
 میلے رہبرن قصہ راز بود
 پکان گئے بروئہ بروئہ بجائے مَر
 بہ درواز بان دیکھ شہار
 برائے ملاقات ایں شہریار
 درون محل راز درواز بان
 پہ بوزخ شہن شیت مکان شرف
 خوارین زمین بہ حوضان آب
 ہر جا مکان کورکھ شولہ در
 دوان خان ساری مژین کرکھ
 مژین سپن یام ہر سو مکان
 بہ ایوان لعل بخشاں مقرر
 بہ فرمان آں مالک مملکت
 بہ رنگ شفق اکھ دوان خوان بود
 تھہ اندر بہ تجویز شاہ جہاں
 وزیرن قدم یام زون اندر

ہیو تکھ سیتو اکھ زون پئے مری
 بہ راہ مصلی گریو تراو دو
 عجیبات مادر سپن آشکار
 وہہ تھان شولہ نوڑکت سپن دیار
 ولے رہبرن دوپ تمن چھوئے غم
 چھ تجویز آں شاہ والا گھر
 بہ تقریر اد دل تموسنبہ
 وچھان ہر طرف گوکھ دل شادشاہ
 چھ آمت وزیر شہہ ایں دیار
 پرواے نگہبان اجازت بہیار
 کورن شہزادس پہ قصہ بیان
 فزون تر مژین ہر سو طرف
 کورن حکم لاکھ بہ آب گلاب
 اویراں گوہر بہ دیوار و در
 ونے کی رنگ آمیز چیز و برکھ
 ندپس دُون کرکھ انکھ میہمان
 کورکھ تا اوٹکھ ہاشم ناموہ
 بہ تعظیم زانکھ ہمہ نیک نعت
 بیہیک ناد لعل بخشاں بود
 وزیرس دیکھ جائے آرامہ سنان
 مکانش ہر سو تراون نظر

پس و پیش تمم زید و بالاد چمن
 به فرش و به سقف و دیوار و در
 دیگر گونہ فرش و چمن کور مستی
 عرض یا بختن بیوٹھ بر فرش ناز
 آتھ اندر شہن پانہ تشریفاون
 به تعظیم به خواستہ میہماں
 به آداب تسلیم او کھکھ مجاے
 به کوسن ز بیوٹھ شاہ زکو
 پس از پرستی خیر و ہم عافیت
 ازین پیشتر از غلامان شاہ
 درین بادگاہ بہر تفتیش حسان
 به واپس بچمن بادل شادمان
 ز انعام و اکرام و تقریر خوش
 شہنشاہ بوزقہ یہ اسن جواب
 اگرچہ شہ جہ سخت آتھ غضب
 نہایت سلاقتیکہ شوق کوس
 بہ تکرار یوت سوزتس بو شہن
 دوپیس خاندان زلسے با کمال
 بہ کونہ ازین آرزو التماس
 کورو پانہ تقریر گوہریشدن

ز فردوس اعلیٰ سے دلاؤ چمن
 درخشاں بدخشانیانی گمر
 تہ زمین الملوکین نہ زانہ سوسے
 خدمت غولامو کورکھ سد فراز
 وزیرس نشے تمم بدم پان ثون
 دہر خردمند روشن روان
 بہ دستور بر جائے خود رکھکھ جاے
 بہ طرز شہانہ کورکھ گفتگو
 وزیرن کورن عرض ان کیفیت
 رکھا ادس آست بہ فرمان شاہ
 درونی شہس ادس دیگر خیال
 سراسر کورن قہصہ شہس بنیان
 کورن خاطر شاہ ممنون دش
 چمن دل شگفتہ بہ بشل گلاب
 ویکن ژوٹس جلد رنج و لقب
 بہ دیدار ایشاں سپٹھا ذوق کوس
 ز لاولعم ترے تھبر پانہ ان
 مبارک سے اوٹم یہ پانس خیال
 سعادت چھنا از رہ اختصار
 بلا شک یہ گور اتحادک نشان

واپسحت و لال بدخشانی سوسیتو اسو چکان و خار پاٹھ پیتہ و ۴ حالتہ مولوم کر۔
 و ۵ خدمتون جواب و ۶ طالب و ۷ پزیک اپزیک و ۸ بادشہ سہتر خصوصیتہ کنو۔

یہ فانی پین چھس سنور کرے
 کون گزیدہ اعلان ملکس زور
 گزیدہ سنو آنزو عایا تمام
 یہ کینہہ چھس گنم نما جو فروش
 بہ تاج ملاتی شوم سرفراز
 بہ این دانش وراث و عقل و جود
 بہ تقریر و ذہن کو رفته یس بیان
 پس از ہفتہ یوت و اتہ شاہ جہاں
 شب ہفتمین پادشاہ و اتہ یور
 طعائیکہ باشد برون از بیان
 آنان تا زمان اکہ ایدس ہوشدار
 مطلع مرصع ہمہ جو ہری
 بچھاؤ کہ او نکھ بعد اذان ہونان
 بنام خود اسکو کھینے خوش نصیب
 گیتو اسو بے ہوش تا اکہ ہوش
 کھو آئی تمن دل بھو بکھ باغ
 یہ سورسہ کو رکھ ہضم باناز و عیش
 خدایا تو اس خسانہ پامینہ دار
 و رکھ تا رکھ بانہ جولن اند
 بالہش گرانمایہ گے سرفراز

اگرچہ شہنشاہ مقرر کرے
 نئے سلطنت آتہ تشریف یور
 کہ وہیہ ملازم رعایا تمام
 غریبانہ یا کھین کو خود و نوش
 قد مبوس حاضری گنم بانیا
 وزیرن مبارک کو دوس بے عدو
 بہ از طرف شاہ چھس اجاتہ تھوان
 بنام جہاندار کون و مکان
 مقرر یہ تارخ کو اور یور
 یہ تقریر کو ختم تا دوت خوان
 ہشتمین طباقان سرپوش دار
 رنگ آمیز در باستان زری
 زور بفت کیناب دستار خوان
 لذت و سکف ضیافتہ عجیب
 منظر کو کہ یک قلم خورد و لوش
 سپنہ سارینے تاز مغز و دماغ
 ز خوردن یہ کیشتر ہا تمن دوت پیش
 پادشاہ کہ ہمہ بے حد سوئے کردگار
 بہ تجوہیز تا یک بلا خوف و ڈر
 بہ دستور سابق ز گردن فراز

و یا نے بادشاہ ہند ملاقات سیتو سید ہمایون یاب ہتی ہنر خدمتہ کر ۲۰ ہند دار
 ہند شب ۲۰ کھین تیج نہ ذکر سے سکو کر رفته ۲۰ جنیکی بانہ ۲۰ پلو

دہریں زیادہ سہل ہو مستبہر
 سراپا کوڑن غرق تے سرفراز
 تیر ادس نہ دوجھمت زین الملوک
 برائے سوارسی بجے زین و ساز
 ہنوتیکہ زوخصتہ اچرازاں بارگاہ
 بر اسپان تازی سپینو تم سوار
 بر یک طرفہ العین شہر س اندر
 دیر خرمشہ روشن روان
 ز شہر بکایں وز شہر یار
 دوزن بادشاہیں ہمہ ماجرا
 پس از ہفتہ شاہیں کوڑن باہم
 سپن شادمان شاہ زین الملوک
 چچہ راوی پکھاں آں بجائوں پری
 سپینو واقف حال از قیل قال
 کوڑن بد دل خوشیتن این خیال
 گئی نہ ترنہاں چچم مئے از عشق نہ
 بہ این زرخشانی بہ این کروفر
 مئے نیم زو پائے غارتہ دل کوڑم
 پلاشک تشدے چچہ این کاروبار
 چچہ طاقت کس از بشر این کمال
 پرستانہ کی ہم چچہ ساری نشان

تہیں خلعت خاص لوگن بہ بر
 وئے کیا پھٹتہ شافے داس باز
 یہ دوز کین لوگن تمکو ز تاج الملوک
 کوڑن پیش کش گرو تم ترک تاز
 نہر دلسہ با حرمت و عز و جاہ
 ز انعام خوش از شہ نامدار
 سپینو واربد آں جملگی نامور
 بہ درگاہ شاہ ژاد دل شادمان
 یہ کینترہاں و چچن تمکو کوڑن آشکار
 کوڑن شاہ واقف ز چون و چرا
 بہ دعوت روخصتہ با شان جم
 ز شاید تہیں سپینو کوڑت ملوک
 سہ سمانر غمہ لام اس بر چاکری
 دہریں نشے بلو کہ از کوڑال
 بہ این شان و شوکت چچہ کوڑنہ عال
 ز غارت گری من سہ ما آہ جاے
 یہ تہا پر مشہل ز دست بشر
 کوڑتہ نیم پسمان سہ باغیں پھورم
 یہ کینترہاں کوڑ شہیں آشکار
 کتے این چنین صرف اموال و مال
 یہ کینترہاں دوز پرین شہیں کوڑ بیان

بلا شک چھ وچھمت پرستان تسمی
 نسو سکھن چھ یم سیا باغکو نشان
 چھ وچھمت اُمی میوں جاین تمام
 بہ امداد دیوان بہ نیروے بخت
 چھ اویت اُمی پوش از باغ سن
 بھینو شادمان دل پھنس چون کلاب
 پورن حمد بہ حد سوسے بہ نیاز
 بہ کیشہا پو وون چھ کیا تھ کئی
 ز تعمیر تقریر دار الامان
 بلا شک چھ کورمت اُمی دیو رام
 چھ وافر اُمس ہم دوز تاج و تخت
 چھ بے شک یو ہے واقف باغ من
 ز بس خورمی آس نیرتھ حباب
 وون باتفرغ بعجز و نیاز

شکرانہ

بہ حمد اللہ مے گو دل ہے
 مے ڈھانڈاں سال و ماہ تے گے
 بڑ پھیرس عالمس ہر سو
 مے دایان بہ در ہر نے
 سبے عازن سنگ دل لوگن
 پییم اُمینہ خانس کھے
 ز فرقت ز اُجھم مے تن
 بہر گوئے تیشہر جھم کے
 توکل کر تھ زوئم تے
 وے تمکو تھاؤ غاؤن - سے
 مے جھم در خانہ با حشمت
 مے زوئم یار سُنڈے پے
 مذکورہ
 تھکا زوئم نہ در تگ و پو
 مذکورہ
 ڈھپیتھ مے جانے زوگن
 مذکورہ
 در تم وڈ تے مے شن طرفن
 مذکورہ
 غلام خاص لوگم تے
 مذکورہ
 بہ عولس و ناز با حشمت

مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 مبارک عید نوروزم
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 گلست نو روٹکھ پر تو
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 چہ لائزم پرکھ زن مادن
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 دُچکھ پرکھ آکوک غرغر
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 زمین سٹھ نو چہ اسمان
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 بنی ہر سوے آبادی
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 مٹائے تہے سُرادی مے
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 بہاؤں لاپون چنی بھوہ
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 بہہر کوئہ کو مادانی
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے
 تمن ہر دم درودہ پر
 مے بوڑم یار سُنڈے پئے

پے نادیدہ مے کرمس جے
 سعادت تخت فیروزم
 ز وصل یار نوشم مے
 بہار اندر زمستان گو
 شگفتہ غنچہ گل گے
 گوٹکل کر سوٹھہ جھی آدن
 کرن آباد پنہو لاگنے
 گو پڑنی جوین صفائی کر
 بھی پئے پئے ڈمے ٹوٹھی مے
 درون دہم برون پاہ
 مکین ہر زہر و ٹکل شس
 ز ہادی طے کرکھ وادی
 سوہ اصلے واینج دھتہ چھ
 مے چاوی عابہ فنیکی مے
 وے بہوش باش از قے
 غنیمتہ زان یم کیٹھہ دودہ
 وچھتہ کم آسے تم کوٹ گے
 چھ دنیا اُنی و فانی
 ذخیرا سہ تر توڑک وے
 چھ یس غمخوار پُ غمبہ
 جے اصحاب و آل وے

دریں راہ یوڈ کرکھ خامی
 گزھکھ گمراہ پٹ پٹے ہئے
 چھ برتر برکہ و مہتر
 سین پٹا رو کرکھ راہ طے
 غلام نعمت اللہ شاہ
 تہنیزتس بیٹ دھمیدہ چھے
 تے از ابلیس شیطان
 مئے بوزم یارشدے پئے
 چھ تم رہبر بہ بھر دس
 مئے بوزم یارشدے پئے
 پرے معرفت از درگاہ
 مئے بوزم یارشدے پئے

پایہ داستان

لیکھان ہی چھ دانسدہ اس دہیں
 تواریخ دعوت مقرر کو رکھ
 جواں بنست اس پود زین الملک
 بہ خشت کوڑن دعوتک انتظام
 بہ آتش متوؤن متوؤنست متوؤنست
 بہ تعظیم دوختہ شاہ ملک زکار
 حاکم بہ محمودہ خوش سیر
 دومہ وڈ بہ الفتحہ کوڑن سرفرا
 دہ پٹس شاہزادن ثنا سویرہ ذات
 بلے از تولائی عا حسان تو
 تہوؤن سایہ چوئے بہ سرودہ گاہ
 چھ وڈ کین مئے حاجتھہ کرے التما
 یسے کو سہ زین الملک وکیل
 بہ اقرار لولا اکیس اکھ بوزم
 بہ ملک پرستان تیس بوسلوک
 بیس یاد محالہ نیک نام
 پیشہ وادقحقن باہمہ دیورنر
 مئے ہر دوگل چہرکان زکار
 کوڑن نالہ موت لوی بوزم زبر
 کوڑن پر سہیش ماں بادلو
 چھ یس ماک الملک قائم بذات
 دل و جان چھ اسو بٹس شادخوان تو
 اسے پوشہ وان آن خدائے اللہ
 روا یوڈ وختا دکھ مئے کراؤکھن

دایا نے پتہ پتہ کچھ تمہ نے ۲ زین الملک وکیل ۲ محمودہ تہ بوسلوک ۲ نیک پرت
 رہ مہ جہتھہ

۱۰۰ ایس ملک یس افسر و حکمران
 تہیں سیتو آسن ہمہ اہل کار
 زن و مرد باشندہ سر زمین
 بہاذا سے آسوی گزہن با پیر
 ضیا فتح بہ اذاع شاہ پری
 فرادان فرادان تن اول کن
 ضیا فتح کھن باسن بے بہا
 بہ واپس چھنہ کائسہ اکو پے تہین
 دوم فرشیں زین ازیں جایگاہ
 دوم پر خاکسے کراوئے فرش زر
 و تن آندی آندی جا بجا سایان
 مکمل مکمل بہ نقش و نگار
 گزہن خیمہ آسوی بہ ردیں طباب
 تہین نیز بہر کوئے کربسہ زر
 بہ زبان گزہن آسہ فی میز پوش
 قندیلین اندر لعل ہائے خوشاب
 غرض پڑھتہ اکس بیون بیون آرمک
 پیر و غریب آسے قدر و جاہ
 کھنہ اولویم آسن اندر خمار
 تہیں آسوی گزہن باسلوک
 بیٹے گزہن آسن تہیتھ سوز و ساز

چھتے تہیں میا کی دعوت بروز خدان
 رعایا کہ وہ یہ ہزاران ہزار
 چھتے دعوت تمن کلہم الجھین
 بہر کوئے حاضری گرانسایہ پیر
 مزین طہنق حوام ہائے زری
 سبق ہائے ملک بکاؤل پرن
 چھ کینہہ واپسے نین بلا اشتباہ
 بہ ہمراہ پڑھتہ کائسہ لازم تہین
 برابر کون تا بہ ایوان شاہ
 مبار زمین آسہ اندر نظر
 زر بفت زر طلسم نہ کھنہ ان
 پئے استراحت بہ اہل دیار
 بہ تھنل، سمور و بہ بالا اشتباہ
 سجاوختہ در افشاں خوشن و قمر
 فزون تر بہ اوصاف عقلمنوش
 شب افروز آسوی گزہن ہاتاب
 بہ یکسان آسن گزہن خواہ مخواہ
 مے نش گزہن آسن بلا اشتباہ
 تمن سیتو استاد خدمتگذار
 و چھتہ شادمان گزہن زین الملوک
 یچھے پیشینیند از شاہ دلدادہ

پس از اختتام ضیافت تمام
 ز هر رنگ یمنه راز شاه پری
 حائلن دو پیش منحصا غم به بر
 همیا به هلاکے تو بادے ده ماغ
 یتیمی لحظه سورے به حاضری کرے
 ائین بر دشت کُن جملہ دیو نران
 تمن کُن کورن حکم از راه ہوش
 ب ملک پرستان به کیشہا ترو
 ہر گوینہ ساکن ہائے نفیس
 تعمیل دیو کو رکھ انتظام
 به کیشہا ادا دس شاہن شہس
 و چھتہ شاہان شاہزاد سپن
 شاء پاکد اتسی ہزاراں ہزار
 ییلے تس تسی به کل سپن
 حائلن به وقت و دارغ سورے دیو
 سمیت آس دیوان ہزاراں ہزار
 مکرستہ روزو به شکل منوش
 دین بابہ سمیت کرد پختہ اکھا
 سورے پانہ سورک کورن انتظام
 تمن کورن تا کید از ہرایں
 منوش پیے ہوش جان از نوا
 به جاداد سورے شمار بر عوام
 به ہر رنگ آسوخ گزہم بر شعی
 به کیشہا دو پختہ زین ہمہ پیش تر
 تیتختہ پختہ پڑھین دل چھولن بارغ
 نہ دل تھا و غمش لول دارا برے
 به ہر وہ ہزار اسویم افسان
 مطابقت به تقریر شاہ منوش
 شباشب به ہمیت ہمیا کرد
 ائو از پرستان و شاہ رسن
 ہمیا کرد کہ چیز از ہر کدام
 به سورے تمو کرد و راتس دوہن
 شمار سورے باری تعالا دژین
 کورن تمو به افزود در ہر مدار
 پس انگاہ رویتختہ حائلن دیتن
 برائے ہدایت نمودہ غریب
 حائلن دو پختہ گوش باہوش دار
 کرد خدمت میز ماں به ہوش
 مبادا شکایت پختہ کرد پادشاہ
 پرستان چہ پرتو به سوزن تمام
 تیتختہ غمہ کراوہ درین سر زمین
 پرتو گزہن روز و حقن بر ہوا

دیان درایہ پُرکریہ سُنئے سازا
 یہ تاجُ الملوکس بدل گوا خیال
 مقامن بہ تنظیم بے اہل کار
 دوجکھ حکمرانسر شہا کو جمع
 پئے امتحان پانہ شہزاد درار
 بخاطر یہ بوتھو سُنئے اُرزے
 دیتن سجدہ شکر سوئے خود
 الاہی تہ انجہام آئم یہ کار
 تبس بے عدد سرتو آسن سپاہ
 ولو ساقیو جام مے چاؤناو
 ازاں سازونے مغز و دل روز حئی

بہ پرواز ہمہ خوش آواز
 مہ نسر سپینو جمد بے قیل قال
 سُن پڑھتہ اکھا خدمتک ذمہ دار
 بخاطر یمتیک اوس شاہس طمع
 بہ ہر جا ملاحظہ کرہتہ پانہ آو
 وچھن زیاد تر تمھو لوہن ابرص
 تئی اوں بجائے دمک مدعا
 پکاحہ واتہ یوت شاہ عالی تبار
 تہ دم تار چھکھ عالمک پادشاہ
 تہ تے مطربو سازونے بوزناو
 کتم خدمت شاہ ہمارہ دے

زین الملوک

پینہ سلطنتک لوکھ ہیبت تاج الملوکس نشہ سالتس گڑھن
 لیکھاں سی چھہ یمہ داستاںک دُہر
 تقوون واد بعد از یک ہفتہ پور
 نین ہفتہ آدا بہ عقل و قیاس
 بہ انبار آباد گو شہریار
 کہ و مہ زن و مرد پیر و جوان
 گڑھن چھو شہس سرتو ملک بکار

ز تاج الملوک آو یا سمجھ وزیر
 شہنشاہ یوت واتہ سالتس ضرور
 وزیر آو شاہس م کو رن التماس
 بہ داندور شہرس دیتکھ اشتہار
 ستمو سال چھو پیش شاہ جہاں
 نووے شہر تہ چھس نووے شہریار

چھ کھیتون چئون و چھن جشہ انیس
 ازین برژدہ زن چشہ آکھ کا شہ
 دیاں بے اچھو کر و چھو آں دیاہ
 تو بوڑمت اوس تکر سٹند سلوک
 برتھ آتے ماڈان تا عید گاہ
 سواری انیکھ کوئے کوئے بہ چاد
 سجاوٹھ مہارائ کھاراں بدست
 برتھ اوسو تھہ درو لال و گھر
 چو سیارگان رگرہ بدر منیر
 زره پوش مردان جنگی سوار
 ریتسان باشندہ آں دیاہ
 یکسو کرکھ پیر تا ہم ملا
 تیس میول از توش خان شہ
 جہانس بہر سوہ آواز گو
 پیاد پکن کاٹبہ آدمے نہ وار
 چھینہ زانہ گرین کھتو متین کیا تھک
 عجب کیا چھ یوڈ کراو اسپن سوار
 سپنو ساری استاد تم اٹھ وٹھ
 پھر کھ رے سارو بسوئے رام
 خبردار رکوزو ہمہ اٹھ وٹھ

تھی سال کورمت چھ شاہ شہسوار
 یہ بوڑمت سہ مٹا تھش سپنو شہر باش
 رتن بوتمسائی سٹک زنگار
 خصو صن ز اوصاف تھج الملوک
 سپنو جمع ساری بہ زمان شاہ
 سکھ بادشاہن کرن پانہ دراو
 عمارتی زریں بہ فیٹلان مست
 شہنشاہ کھوت بر عمارتی زر
 تھتھ پانھو ساری اپرو وپر
 کڈکھ چپہ چپہ ہزاراں ہزار
 غرض جملہ افواج تنخواہ خوار
 پیے ورد خوانی بہ ورد بلا
 بیابان اگر امن کاٹے کمی
 غرض برتھ اکھ پچھو مہراز گو
 سپنو تم بر اسپان تازی سوار
 فقط دوپ غریب پیاد پکو
 سبب ساز یاور چھ پروردگار
 دیان لفظ دن کور وڑ پرن بلند
 بیٹے لفظ تو کور وڑ پرن کلام
 نصیحت کرکھ تھو پورکھ و عطا وٹھ

۱۔ خوش خبر ۲۔ ملک ۳۔ سوئے سپنو پاکھ کھ جکھ مت ہستین ۴۔ لاکھ
 ۵۔ پتھ کھو تارکھ زوئہ اٹھو اٹھو چھ آسان ۶۔ اکھ (one) ۷۔ پ (Two)

پیچو با ادب پوش مغزن اندر
 کولان لفظ جگر دلت تر دو کھ قدم
 گوہ ڈنڈ بر دو پیرو قدم، نجران
 تمن پتہ نرو پوش درختہ درانے صف
 ازاں پس شہنشاہ والا تبار
 مصاحب تمس سرتو بڑی اہلکار
 سواران جنگی ہزاران قطار
 چمکدار سار فی صلاح و بیاس
 بکا دل کرختہ رعیت مردانہ اس
 ہر لہ پیادہ تر تر دو کھ قدم
 کران تختہ شرمندہ اس کھ سوار
 دیان دانی یا منحتہ بر دین از شہر
 وز پرس دوین و ننتہ کو تا چھ دور
 یوسے آمنتہ پینہ پتھ چھس یہ دختہ
 نظر واپ تر آون و چھن فرش ز
 ہر سو و چھن آئین سہم و زر
 و چھن مائبان ما بزرین طناب
 رنگا میز خمیہ و چھن بے شمار
 تمن منز و چھن خاصہ کرسی زر
 سجاوختہ تمن پیچھ عجب گلداسو
 دنے کیا بے تم گلدے بے موجدار

کیرد پادشاهی با خوف و در
 اندر کھ پیشرو شاہ و یار کھ علم
 بہ فرست دلی اسیم اعظم پران
 کران ہوش یا ہوش از ہر طرف
 بہ خیلان زر دوز پالک سوار
 یکا یک سپینو جملہ فیلان سوار
 دیان درانے صف درختہ پینہ سار
 روانہ بہ ترتیب گئے عام و خاص
 و نئے کیا سہ با فرش ماہ اس
 دو کھ اسو تر و آو چھنا کیشہ تر
 پیچو سا مگر سال چھو چر بدار
 سپین خورش شہن یام و چھ کروڑ
 دوپس تمو چھ داہ پیل شاہ ضرور
 اوڑھے پیل شاہ و نئے تر دو پتھ
 میشرے ہتہ نشانانہ اندر نظر
 نیچ کیا چھ کتھ اسو لال و گھر
 ستونہا و میخیٹ زہر خوشاب
 معہ لاسو تم خاصہ گویا رنگار
 جڑختہ میز بے اسو لال و گھر
 پرستانہ کی پوش زن شعلہ اسو
 بلور و صیدہ اوس کورست تیار

سیمٹا خواہیہ سورج، پوشو برکت
 و چھن سپانن تہ چھن اندر
 قندیلن اندر شب چراغ اسو لال
 نظر برونکھ ترادان و چھان نو بہ نو
 مہ برہوت کو موکھسہ سورسے دپارغ
 و چھتھہ ایں تماشا بچھتھہ ایں نرغ
 دہرن پہلے پھنس کوڑھتھہ آشکار
 وزیرن کوڑھس عرض لے شہریار
 برابر چھہ دہ پہل توت و اتنس
 چھہ بے شک یہ شہزادہ برہمہ دا
 خود دا پوشہ ناؤن تھس یہ کمال
 پکان قاضی اوتامادی سوار
 سہ تے اوس شاید پرتانکے
 مہ گر دپیشہ پتھہ فیلہ ہے کوڑکھرم
 دروہنی مہ بوراسے خاطر کران
 عرض اپچھن نامہ کوڑ از بغل
 وزیرن مہ مشور کوڑ واکوزن
 یکجھتھہ اوس از طرف شہر بنگار
 یہ کیشہاد تہ غر و چھہ پادشاہ
 ہم از پارچہ ہا و اسباب ہا
 اداں جہانگہ تاب شہر بنگار

بہر سوے بے میز پوشش آورجھتھہ
 او میزان بہشتی قندیلان زرا
 فردان چو نور شید مہ درغیاں
 تجب کران حارثن مژسہ کو
 و چھن باز شہزادہ تا پانہ نراغ
 وزیرن دپین کینا بووکتھہ دروغ
 اکے پہل کوڑ واکوز شہر بنگار
 و غم نامے ہرگز اپوز زہنہار
 یہ دپیشہ بے تے چھس کران حارثن
 چھہ مادان تماشا جدا بر حبدا
 کران اسو باہم پوہے تیس و تال
 بلایا تھس کیشہ مہ گر راہوار
 شہنشاہ کیشہ راز نے تھانے کئے
 و چھتھہ غمہ شہر سپن شاہ عالی شرم
 یہ گر آپہ نے میٹے کوڑ کھرم زبردان
 کوڑن پیش شاہس بغیر از غل
 کوڑن عرض شاہس یہ کیشہ پاد
 بہ ایں سو یہ کیشہ زبردان شہریار
 زرد سیم بعل و گھر بے بہا
 شہر طشت زریں و اثنا بے ہا
 تہ مورے چھہ شاہس چاہن بشار

منع کا نسبہ اکرے چھنا زینہار
 کنویم بوڑن نووے دستان
 یہ ما آبہ کینہہ تموشندہ ابرقان
 چھہ برحق یہ یو کھشت چھنا ازخان
 بلا شکر چھہ دریا دل آں پادشاہ
 ازیں زرفشانی تمس چھنہ رنج
 سہ راخصی پڑ شادی کن عام غنی من
 در آڈر مگر پانچ چھکھ ذمہ وار
 دینے حکم لوگوں بر دس گنا
 بہ تہہ ہر پانچہ نشن تی رہو
 پیادو ملکہ ہر سو پیادک چپاو
 بہ تہہ دی و تیزی تم اُسکھ ڈلان
 نان گری تمہن از لہم و بہن
 گریں چھہ تو گریں بہ ملکہ مار یہ چہ
 پتھے پانچہ ٹیٹ گریں سواری
 اوس دانہ والے سے چھنہ ہوس
 کھنہ چانہ وہ چھم سے گریں کباب
 گریں واتنہ اوٹھ سے چھہ زینہ چھہ
 دو حصہ ویک حصہ کران (نہ سال)
 تمہن اوسہ روز مت کینہہ کلے

بہ غارت تہہ نین سارے اختیار
 سین در عجب شاہ شہستان
 شہن دوپ وزپرس گریں چھہ بان
 وزپرس دوپس باز اسے مہربان
 سنے و چھت چھہ تو نہ تموشندہ و نگاہ
 خدا داد چھہ دولت و مال و گنج
 چھہ بہتر یہ آڈر دمو بہ ہراس
 دوپس پادشاہن ازیں اختیار
 وزپرس خبر اوس پروا چھنا
 بہ غارت زینہ اوس یہ کینہہ و چھہ
 وزپرس یہ ہر از زبان یام دراد
 سواران فرود آمد نہ از میلان
 نمان اوس کینہہا تلو از زمین
 سوار اوس پیادس دپان لے عزیز
 ہتو باے لالو لکے پاری پاری
 بہ تہہ دی خواہا دپان اوس اوس
 گریں پہلے سے دان اوسکھ نواب
 رے گریں لے موختہر چھی قلمہ
 سوار اوس مجبور دپہ چھہ سے حال
 پیادو سچھا اوس گریں متہ

دا لوہہ نین ۲ زینہ کن ۲ سوار و تہہ گریں چھہ پتھر ۲۴ الگ الگ گریں
 ہر گریں

گر انسا یہ یم چیز ہے تاب دار
 دیکھ کر سواری تہ تہ ہیکھ لکام
 دے کیا بے پیرن ہندے داستان
 سرا سر موٹھکھ اسم اعظم پرون
 بہ حرمت پکان اُسو تم پیش پیش
 پیوست با ضیئ اوس در دل خیال
 ولے اُسو باضے ذ اہل کمال
 بہ اعلان میلے گو کہ حاصل مراد
 اڈو کر دیستار نے ریسٹان
 اڈو ہود تہ ہو کسب کمال
 یہ کیشرہا پیوٹھکھ کوڑکھ بردوش بار
 اڈو ہیل گنڈتھ شمد تر اڈو کھ کلن
 غرض سارے کوڑا تھ اندر کمال
 سپنو سیرت موٹھکھ تمن سال کھیتون
 موٹھکھ شہرچے ذرا مڑا آسہ چال
 پکان آسہ ہیکھ بچکان یتیم
 غرض یم دو کھلو اُسو تم آے باز
 کر داتھن اُسو پاران گرین
 دیان بعد اعلان تھ شاہ دوزیر
 سوارین تمام اُسو ہمراہ شاہ
 پکان برونہر وچھان نو نورنگ اُسو

تمو داتھتی گنڈتھ ریتی اُسو بار
 کر داتھن جھیر پیوٹھکھ تمام
 وزیرن کوڑن یم اڈو روان
 بیکدم پیوٹھکھ لوٹھکھ مالس کون
 وچھتھ مال اوٹھکھ گوشت سپنہ ریشا
 اڈس وجہ کیشرہا کرو اُسو حلال
 دتھکھ نہ تمو وٹھ علی کل حال
 گنڈتھکھ بار تہ گے بے دل شاد
 گنڈان بھوچ تے اڈو کر تھ تلان
 تہ دپیشتھ سہ لقمان سپنہ گنڈ مال
 اڈس رز کر تھ اڈو گنڈتھ بھوچ دار
 قبائل وچھتھ کوڑ یہ ماہر کلن
 ستن پیرنے کیت اٹھتھ مال
 بہ واپس کر کن قدم پیوٹھکھ دین
 بہ اعلان شاہی کھمو اُسو سال
 تمو زیاد اوٹھکھ سہ مال غنیم
 سوہ بار ہیکھکھ کاہتین سرفراز
 پن مال تہ حال بودکھ شرین
 سیوڈے درے تہ باڈس آے پیر
 یمین دیسار اندران جھلو گاہ
 کنو بوڑون سوز تہ چنگ اُسو

پتھر از عماری شہنشاہ آو
 قدم یام تہو تون جسم اندر
 جنیا فرشتے آپس در نظر
 پے استراقت سجاو تہ پلنگ
 ز طرف شہنشاہ شہر بکار
 شہن مال نیچہ چرے کن کوڑن
 بہ ہوش آو گے مغز بیدار تس
 پتھے پاتھو پڑتھ کائسہ از ہرن
 گرسنہ گھتو بے کور و خورد و نوش
 بگل گوکھ گوشن دو ہتھ گے تمام
 شہنشاہ سپن باز پاک نشین
 وزیر و امیر و لوکھ مرتبا
 و نے اوس منزل پکن پنج میل
 بہ امین شاہاں بہ تمکین و جاہ
 ملاقی سپن با شہسہ ذی حشم
 زہن بوسر تمکیم اوٹن بحا
 روان سپن ہمعنان با ظفر
 ازیں ماجرا پڑتھ اکھا بے خبر
 فقط واقف راز شہزاد بو
 بہ تجویز شاہ باز پاک سوار
 پکان برونہ تماشا دچھان دلفروز

پے استراقت بہ جسمہ سہ ڈاو
 دھتھ کو چھن تہو لعل و گہر
 نہ زانہ شہنشاہ نہ تہو سٹند پدر
 تھکھا کوڑ شہن تھہ پتھکے دنگ
 غولام اُسو حاضری مین و یسار
 بذریعہ غلامان تہ حاضری سون
 دوپن روز ہا سیتھو لوگس تیوتس
 تھکھا کوڑا تہو از کمان درہاں
 گیتو اُسو رنج مور دتھ آکھ ہوش
 برہ رقتن اندر تھکھا اجہ دام
 پکان برونہ کران آفرین آفرین
 کران اُسو تم مرہب مرہب
 نگار پنہ کی شاہیہ کور ر حیل
 پتھے آو شاہن بہ خیل و سپاہ
 بہ تا ظیم تہو پیش اوٹن قدم
 بہ حق پدر تہ ز خوف و رجا
 بہ آداب امین پسر با پدر
 پے شہزاد شاہس چھ صلی پسر
 ازیں رو پیادہ سپن پیشرو
 سپن ڈراو ہمراہ شاہ باوقا
 چھ بوزاں کتو ساز شہپال سون

سوئے خیمہ خرگاه کراں بؤ نظر
 به مجبور اُمیر پکان پیش پیش
 سچین رونق افزای شاہی مکان
 کہ وجہ ز افشاں سپین یک قلم
 بر که چمن شد مشد کو شهریار
 دپان الغرض شاه زین الملوک
 مکان زمر دتیمس کیت تیار
 سور سیاه فرش تخته و قف اوس
 تمکل مرصع به نقش و نگار
 شہس کیت گرانمایہ بو تخت ز
 کھشہ بیوٹہ تخته پیوٹہ عالی حشم
 وزیران و میران ہمہ افسران
 تمن کیو عجب مند خاص اوس
 دیگر سو ہمہ لشکر شہریار
 مکانس تنکھ پدو از ہر طرف
 یہ باغ اندرون خیمہ تہ سایبان
 سچین شادمان شاہ دہشتہ سہ فوج
 نشین گمہ شاہس اندر نظر
 تخته اندر سہوٹا حوض مایہ خوب
 سجاوٹ کہ ز قموار ہایہ زرین
 کوڑکھ مالک باغسہ مرتب

دپان اوس یختہ جایہ کراں مقر
 تیمس اوس شہزاد ہمارہ نوش
 بیکم غلامان چھ منہر چھکان
 گرسنہ سپاہ رودی داریتہ ہلم
 یہ مخفی دیزیرن تمن دیو و مار
 بجایہ مقر نیو کہ باسد ملوک
 بہشت برین از یمن و یسار
 پد از لعل و جوہر تمک شفق اوس
 لبن اوس جری ہوتو در شہوار
 چمکدار تخته اوس لعل و گہر
 کرن رشک یود آسہ ہمیشہ و جم
 بہ انداز تم پیوٹو ساری بران
 زرا اندوز تم پاسکی پاس اوس
 سپین جانشین از یمن و یسار
 شہین و چھ پیو ہمران صنف
 سجاوٹہ برایہ ہمہ ہمران
 ستارہ و چھن زوڈہ ستین بہ موج
 شگوفہ برتہ اوس باغ از بر
 تمن منز شکر آب گوہلاب
 فرشتہ و چھتہ آفرین آفرین
 الاہی زیادہ دتس مرتب

عا روز پنج جائے ۲ بوجھ ہوت ۳ چھت یا تالو ۴ واک کرن و ہار پنج جائے

شہنشاہ و چھان رنگ بہ رنگ اس رنگ
 نفائس و چھن چیز کا گوئی گوئی
 بہ دانائی خود و زہرن و چھن
 بہ اطلاع تیموشاہ اوٹن بہ راہ
 بہ ہوش آو لاجول والہ پان
 بکاؤل تیس سیتو با احتشام
 چپ راست یختہ کن سہ تراوان گذر
 بہ عینی پٹن باغ تہ ناگ تس
 چھہ راوی بیکھان از غلام قدیم
 سہ تے اس بہ شکل آدم پکان
 دو پٹن تس بہ زانان از عقل ورے
 چھہ بیشک یہ شہزادہ نامور
 بہ جادوگری زیاد تر چھس کمال
 بہ واپس دو پٹن پڑو پے لے بہربان
 ولیکن چھہ استاد این شہریار
 گمانچہ مگر گھونے یہ جاداد میون
 تیس شہریار ہزار آفریں
 بکاؤل سپہو خوش یقیں اس بہ نور
 امی بلغیے مگر چھہ کورمت عو بور
 کہ رابے دل فاش سپرس کہ
 حیاتس پٹن مانع این خیال

نہ ایمینہ دل گئیس دور رنگ
 ذرا گوئے بہوت اوٹن جوٹوان
 بہ تدبیر یختہ تھتے رو چھن
 ازس ماجرا گوئی کینہہ اشتباہ
 چھہ باغس نظر اسے وار کران
 نقب اوس تھتے حضور غلام
 سہ جاین پٹن تس پان دور نظر
 چپ و راست زن اوس پیش پٹن
 تیس اکھ پری اس ہمراہ کدیم
 شب و روز ہمراہ آرام جان
 چھہ میونے یہ جاین پٹن میونے قلاے
 سلاح شور پڑ زور پڑ ہمنہ
 اوٹن سپہ پٹن پڑستان مال
 چھہ چھن ہون ہرگز یہ شاہی مکان
 برابر تمیک نقل کورمت تیار
 چھہ بر جابے خود مال و اسباب چون
 کوارن ہو بہو نقل آں سر زمین
 دو پٹن روٹ سے باغک تہ ناگت زور
 یوہے ناگکے پوشکے خاص زور
 بہ نٹو پاٹھو تفتیش زورس کہ
 مونگن صبر ذاتس ازین قبل و قال

بہ جبرن ہیشن عسریہ نشہ کوم
 پورن حمد سوئے خود ایے جواد
 لوہم بانگے ناکے ڈورے
 امی کورے غارت دل و جانے
 امی رام کورست چھ ملک پیری
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 دیان اُس دارا گہڑ آہ کاثر
 گہڑا تھہ خیالیں اندر اُس غرق
 اٹھ اندر نہ مطیع سپن اجدام
 کہہ و سپن مستعد اجمعین
 سجاد کہ بہ ترتیب دستار خان
 طبق ہائے سیمین مرصع بہ زر
 تھو و کہ پیش رو مارے باتمیز
 بہ ہمراہ یک خواجہ با حشم
 وئے کیا رنگ رنگ ڈیو نو برتھ
 بیک سوئے جغرات نان پیر
 بہ زریں طبقہ طبع ماز بو
 بہ تنظیم ہر سو تروہ پاری سپن
 کھینو تہ چینیو شیر مادر بہ چھو
 فدا چھو چھینو ہم تھینو باز پس
 بہ اعلان شہی بہ گوشن کورکھ

پھولس دل ز شادی ذرا ڈولسہ بوم
 پس از مدتے کوئے حاصل مراد
 چھ بیشک یوہے کنہ کئے دورے
 امی سار کورست پرتا ہے
 چھہ اٹوہے بہ ملک پیری افسری
 لوہم مطلب دل ز ملک نگار
 ڈولس لول گویا پرتستان سوعہ و اثر
 سہ در شادمانی ز پاتا بہ فرق
 ز تنظیم کو کھانہ کے انتظام
 دینک دست پاک از یار و یمن
 شروع ضیافت سپن بعد ازاں
 فرادا فرادا بہ یک یک نفر
 ضیافتہ برتھ کم گرانمایہ چیز
 رکابے دو دہ آسہ باشان جم
 زر و نقر کی ورق آسکھ جوتھ
 تربہ لائے کشیر ہراہ شیر
 معطر تمیک اوس پاپیز گہو
 ز مایک بہ تجویز جاری سپن
 بہ کھیتھ چیتھ کھینک بانہ ساری نیو
 کر بنٹھ رچھو یا کرینو باز رس
 بہ بسم اللہ آغا ز خدہ دن کورکھ

به ظاهری و نه چنان آهنگش
 درونی دل او شس کران واه واه
 نگارین شهنش آفرین بو کران
 ایا پس دس زیاده تر مرتبا
 معطر گلشن چیده شد بخت چوان
 گشته بخت پیشوان به انداز افسو
 نژان افسو داله روان سو بسو
 به مے شاه و مهران شرقستان
 پور که حمد سویه خدایه جهان
 فروزان تر از ماه و افتاب افسو
 به قبضه درون پانی پانس رنجه
 بلا خوف و در مایه گشته که بار
 به بخت گشته رمو به قبح و شاد شاد
 اجازه تمن رمول از پیشگاه
 پیاد سواران همه میهمان
 پر از مال به بخت دله جیب دهم
 سپاس و ثنا پاک ذاتش پران
 دبان رود با حشمت و با سلوک
 به همراه تهمس رودی با احتشام
 تهمس رودی همراه از اختصاص^۲
 کور که مال بر سوز چنگ و رباب

کعبه ان لقمه مازن کران اسوقاش
 بهشتی ضیافت کعبه ان اس شاه
 به لقمه مد و ثنا بو پران
 وزیر و امیر و کور که مریبا
 به عشرت چیده ساری ضیافت کعبه ان
 ز شپال یشه رانی و از افسو
 به گردش به مجلس بلا گفتگو
 دبان مدتها لوگ ضیافت کعبه ان
 سپینو سیریا بخت کور که نوش جان
 میا عجب طشت و افتاب افسو
 آینه صاف کور که به بان و رنجه
 به تجویز آن مالک شهریار
 ضیافت به پساند افسو زیاد
 مریخت سپینو تم نه در بار شاه
 به واپس گشته سو به شرقستان
 به بوز بخت سپینو شاد شود که قدم
 گره و آت تم شادمانی کران
 به درگاه شاهی سزین الملوک
 وزیران و میران مصاحب تمام
 دوسه صد بییه از ریشان خاص
 پس از اکل و شراب طعام و شراب

سپہو حاضر مجلس شہریار
 گل اتمام کلف ام سپہیں عذار
 اکتھن کیجھ عجب ساز و سنطور نے
 یہ دربار شاہی دیکھ جلو گاہ
 رہا بن تہ سنطور و سیتار نے
 مرتب کھن سین یام ساز
 ترشہ تر آویجھ آواز شہرں و صاف
 پیرستان پے پیر پے تمہ ماہوش
 بہ غمزدہ کمران رقص پروانہ وار
 بہ نوح آواز را مشکراں
 درگ سے طنبور و سنطور و ساز
 اکے آسہ آواز نغمہ ش دل ربا
 پیر پیر سپہو بستہ بوزجھ مہ تار
 و چھاں بوشہنشاہ شرقستان
 وزیر و امیر اسویم سیتوس
 دیاں اسو ایں شاہ نو زند باد
 و لے با جنین گو تہنہ ساز و نئے
 غرض یک شب روز بو نغمہ سوز
 بہ تجوہیز شہزادہ نامور
 مرتخص ز دربار سازند گئے
 ز بیگانوں جاے خالی سپہو

پرسی سپکر و ماہ رخاں بے شمار
 موہلو پارچہ ٹالو سپاب وار
 رنگ آمیز بیون بیون پکاں پکے بہ پکے
 بیون کچھ ساز و این بہ فوہ ماں شاہ
 تمہ گو شکاری کرکھ تار نے
 بہ یک خلق آواز تھو کھ بناز
 لبیکھ مؤیتو زندگی بے خلاف
 بہ ساز نذران آسہ تمہ بادکش
 بہ عشوہ کرشمہ پیم و یسار
 چھ بوزان شاہ سوز ماہ پیکر
 بیٹے چنگ و نئے دف تہ سیتار ناز
 کران بوز و فی آفرین مرتب
 کورکھ ابھوا بے محابا قرار
 کنو اوس بوزان نوئے داستان
 موٹھکھ شہر پورب لوٹھکھ تیوتس
 بہ ایں حشمت و جاہ پایند باد
 سپہو مت مدھوش خاموش گئے
 بہ پیش شہنشاہ گیتی فروز
 کورکھ ساز بستہ بہ روز و گدگ
 بہ عشرت شہن نوش کور جامے
 موہ مجلس چو فردوس خالی سپہو

وازوئے ہند ہیو بدن دہانہ اچھ ناٹھ ۴ گھون داٹھ ۵ بے خوف ۶ روخصتہ

شهنشاه با پسرانان نویسیش
 دو چنگ سو به شهر از تاج الملوک
 اے نش ذرا کرتے صبر و قرار
 ز دور زمانہ خسانہ تر باد
 نسب نامہ ان دن پنن زاد و بوم
 یہ بوڑھے بہ نزدیک زین الملوک
 بہ آیین شادان بہ شیریں زبان
 دوپس شاہزادان وئے موختصر
 بہ تقدیر باری بغیر از قوصور
 توے چھس کہستان و جنگل رطخ
 بہ ناحق اگر مالی کوڑنس فرار
 بہر میک و بدے سمیع و بصیر
 مے وونے پنن داستان سرسیر
 ریتھے پاٹھو چھم خدش عرضے
 شہس گز گرانمایہ فرزندگان
 رتمن سیرتو بخداص بو تھاو ما
 شہن یام بوڑن بہ شیریں سوخن
 بہ یک جاے تم بدرگان چارکس
 چھ یم وارث مملکت چارتن
 بیٹے پچلکا اوس پشتریم پسر
 وے اوس منخواس آن تیر بخت

بہ دیوان سرا بوکھ باناز و عیش
 ز طرف شهنشاه زین الملوک
 وہ باشی چھ ا سو چھکھ کرک خاندا
 بہ فرحتہ دلی خویش خبر بو پناو
 تو از شہر چین آمدی یاز روم
 بہ تعظیم بنشست تاج الملوک
 کرکھ پش از آشکار و نہان
 بہ چھس دور از خانمان پدر
 کوڑس مالی از دل کہہ خویش دور
 بوڑے بوڑھوئے بہ شاہ کھٹھ
 وے چھم بہر بان پروردگار
 بہ دل خستگان یاور و دستگیر
 بلا ریب اے شاہ والا گھر
 پڑھن شہر یارس بہ چھم فرزندے
 خمداین عطا کری موتو اندر جہاں
 بیٹے حال و احوال خمد و باد
 بہر چھ ا سو شہزاد در انجمن
 رتمن کن اشار اشہن ہوونس
 بہ دوزیا درون خاص فرزند من
 ز صلیب من آمت جہانس اندر
 توے کوڑس محروم از تاج و تخت

و اے لون تو زور اوس بہ پڑھ چھس سورے و اکیٹھ و ۳۰ شے و ۴۰ کوٹ و میانہ پشے

بہ خور دی سے از خانہ کر دوںم سے دور
 تینہ نہ نہ نہ مے ہیو تم بار غم
 چھ مشہور فرزند نواز البصر
 بہ تدبیر تجہم و دانشوران
 بہ ہمتی سے در پرستان گے
 پرستان ہی دیو اسکھ ستوہ
 پے خرچ آن راہ رنج و سفر
 کوہ کہ خرچ آخر سپہ کامیاب
 او کھ گل نہ باغ بکاؤل پری
 مے دو کھ اچھن آن گل بے ہا
 دبار لہم زندہ کاٹی بہ نوار
 ہمیشہ ہم امن بہ عزد بہ ناز
 مے پو نشرم خبر تہمہ لوگ کو کین
 زندہ چھا کہہ معہ ہر اس بہ نصیب
 چھتے بوزان بکاؤل پری یں کلام
 یہ تقریر بوزخہ کو زندہ نہ تہس
 دوین ہم چھ بہ ذلت بہ ماسش تو
 چھ گل آفت از دست اس تاجور
 چھ بیشک شاہس لوگٹ ہیو پاسر
 یو سک صفتہ کہنو از دغبا
 نیکہ پوز آپر وہہ کر زہن مدد سیاہ

سب تھ چھ تہن طالیس پتو صو
 بہ تقدیر دو تم سے رنج و الم
 دے تم کو نیانم سے نور بھر
 دوا ڈھونڈ شہزادو از ہر کان
 بہ محنت بہ شد و کشتان گے
 ونے کیا ڈکھ کم بیابان و کوہ
 چھ روس پتو ستو نیو سپہم وزر
 ملکہ میانیہ با پتھ سے رنج و عذاب
 بہ مردی بہ کارا چھنہ سر سری
 بیک دم گیم پتھہ پتہا شہا
 ازیں چار فرزندگان بالضرور
 بہ تخت گرانمایہ سر فراز
 سہ بدخت کو پول تہ کو رو چھن
 یہ پادویں تمو ہم سے اہم طبیب
 لقب اوس تمو سندھو ستوری غلام
 و چھن از عقب سو پٹاں چاکس
 کجا ہم شہس اپنے پن گاش تہ
 چھ پتو سندہ جائیں بہ این کہ و فر
 جوان تخت دانشور و شیر نر
 چھ نیوٹ امن نش گل بے ہا
 درین محفل از پیش این قبلہ گاہ

شہسبش پہ شہزادے بوز یام
 دوپن باز مہشس ز تہ باد
 دریں محفل از ہریان شہی
 ہیکل پر نہ ناو تہ تبس کا نہ اکھا
 شہن دوپ تبس باز اسے نظر
 یو ہے اوس تبس مشفق و خارفہ
 اگرچہ وہ واقع بہ تقدیر بو
 دوپکھ سار ہے گرنہ کھائن بہ دار
 مگر یتیم کو ز پرین کوڑن مال مال
 رہا سے کوڑن از بلا و عدم
 چھ بوزان پہ شہزادہ خوش ضمیر
 بہ اس محفل از آشکار و نہان
 تبس ہیو چھ ما کا نہ بہ دربار شاہ
 وزیرین یہ بوزن بہ عقل و شعور
 وہ آتھتہ خود بہ مجلس کون تہ نگاہ
 کوڑن عرض اے شاہ گیتی فروز
 دیتم وون دریں مجلس شہریار
 بہ شکل و شائیل تبس ہیو نہ کا نہ
 فقط اندرین دایے اس دیار
 گمانہ گرنہاں چھم یہ وار فر تہیز
 پہ شہزاد تبس ہیو و چھم بے خلاف

۱ چھم کن پیوس نوٹن ۲ بے شک

بہ شکل و شمایل نرینیمو سکنہ پدا
 بہ ظاہر چھ تاج تیس دیوسار
 یہ کینٹھای تیس شاہزادس اندر
 بہ روز تولد اب اس نعمت شمس پسر
 دپان موعہ مختصر کوڈ وڈ پرن کلام
 بہ یکبار تھوڈو ووجتہ سہ تاج الملک
 دوین اے شہنشاہ عالم پناہ
 بہ چھس سے گوہ نگار فرزند چون
 بہ چھس سے کرنا تھس رخسار
 سے تقصیر بوڈتہ تقدیر اوس
 اگرچہ شہنشاہ رنجور بو
 ازیں راز مخفی و افشای آں
 وڈ تھتہ گوہ از تخت بے اختیار
 ز چشمان تر کو رہ گوہر بنثار
 دو گانہ بہ شادی کو رہ تمہ ادا
 ازاں پس دن پرن بہ حب ادا
 بو رہ لول تس زیاد تر از پدر
 بہ دیگر طرف طائر زو بنثار
 بہر سو سپن امیرن سپم و زر
 وچھان اے سو تم ناقصان چار تن
 وچھان اکھ ارس کن پشیمان گئے

بلا ریب و شک یہ چھ چونے پسر
 بہ تنجیم وچھت سے چیم چند بار
 وچھم جاہ و شمتہ بیسے سپم و زر
 یہ وڈ وڈ چھ تنجیم دا نو خبر
 خبر دار ساری سپن خاص و عام
 دین سجد در پای زین الملک
 بلا ریب و شک میون چھکھ قبلہ گاہ
 یسجد اچھ شہس لوگتے اوس کرون
 ولیکن نمہ دین سے دینم تھو
 بہ چند روز شاہس دینک او کوس
 مبارکھ سہ تکلیف شاہ دور کو
 بوڑے چھا شہن دوپ یہ کیا چھن
 دین بوہہ بروہے او بے شمار
 روٹن شہزاد چو کل درکنار
 دین سجدہ شکر سوہ نمہ دا
 روٹن در بغل شاہ تمہ وڈ وڈ
 سہ تمہ اوس روچھت بہ خون جگر
 کوڑکھ تہ چھو کھ زریمن میار
 درون و برون گئے کتہ مشہر
 سپن زرد رو موٹہ تن کھین چین
 درونی کراں اے سوئے مانے وپے

نینو پوڑا پڑوہ فی برویہ حساب
 غرض شاہ پورب پچیم شاہ کو
 دوپین شہزاد سس بہ خورم دلی
 بہ این شان و شوکت چنین کرد
 بروز تولد ز اخبار دان
 شناسوے باری چہ یس ذوالعطا
 تسمی کور بہ این حرمت و جاہ و نر
 اگرچہ اچھن نور او ستم و وقور
 بیاحال چون سرور آزاد چھکھ
 بیٹے ونہ اے اختر تابدا
 دوپس شہزادن بہ اقبال شاہ
 چھے عالی شب خاندان شہی
 امر حکم عالی چھ اے قبلہ گاہ
 دوپس مال واپس ازین خوب تر
 بلا شک اُنکھ پیش من خویش من
 بہ تجوہیز آن قبلہ نامور
 بہ ہمراہ آون ہر دو آن سمبر
 دوپس شہزادن سے بروہنہ کن اُنکھ
 بہ واپس دوپس شہزادن جاو
 ز شرم و عیا سہ راہ چھکھ یوان
 غلامان آراء این دو کنیز

دُو کیا بہ پیشیں پدرا اُنکھ جواب
 بہر سواج تس خساہ آباد کو
 مبارک کہ یہ حرمت تہ فارغ دلی
 عطا چھی ژستہ از ایزد داد گر
 چھ مدلوہم از آشکار و نہان
 چھ دانستہ و نخواستہ جرم و خطا
 سلاقی پسر باگر اُنکھ پدرا
 و دیندہ از ملاقات تو بالضرور
 ز پروانہ گوشت ز آباد چھکھ
 ژستہ چھا جفت حاصل دین روزگار
 ز منکوہ چھم رانیہ در نکاح
 چھے مشہور و معروف فر بہی
 قدم بوس حاصل کرن پیش شاہ
 چھ کیا ونہ اے نور دیدہ دگر
 ز دیدار شاہ بہ شود نیش من
 سبک زاد کو محلہ خانش اندر
 ز سہ روز در پردہ بیرون در
 پستہ قبلہ چھس بیانہ طرفہ و کھ
 شہزادہ گستاخیم ماف تھاو
 چھ یم چان یم زور شہزادگان
 توے روز در پردہ بہر تہیز

چھ داغ غمہ لاهی یمن بر سر پین
 به شانه یمن حشر میگو داغ چھی
 درین باب چھکھ ما لب موه خیار
 چھ بوزان به رتم حیار بد اختران
 چھل زویشیمان و شرمه سگ
 الا اے پسر پند من گوشش کر
 دوه به اگر سورے ننه نیک و بد
 چھ افکوس تن یمن عمل آس زشت
 نوے دالم یا مخته تر پینز بوز مالم
 به حشره تمن کن شهن کر نظر
 به یکدم ز مجلس سپینو تم فراد
 پیاده به شمر پرب گے زولجته
 دو چکھ دوه ذی شته روز نس چھینه دار
 و لے شاهزادس تر یو نه نصیا
 اگر چه پیتہ سوز نکھ تمو و ز پر
 ولیکن تمن بوز نه او دول
 به واپس پھرن آسبه دو کھ منور
 و ز پرین کر یو نکھ سچھا زار پار
 به کل تمن نخت برگشت به نگو
 تر و پشته و ز پر سرتسی سپین

ازین دو کنیزان پرده نشین
 چھینه بازیم بے نوا داغ چھی
 ملا حظ کر تو کھ اے شهریار
 و و چھته زکلی نبر به چھ تیر پزان
 و چھته حاضراں در عجب خند پینے
 ز اطوار به پیش کر موشش کر
 و نکھ کیا اگر کار اسی شت زرد
 و چھا زانہ به سہ بنوے زو بهشت
 به گردن تمن لانتک طوق نالم
 ز شرم و نجالتته فرد کر کھ سہ
 نبر دڑا اے آن جا کوڑ کھ نه قراء
 به شرمه کی لبش لانتھ و لجه
 ابو فرد خد مخته کھسو مابہ دار
 تمن ماد چنه هیون طالع کل حال
 رین یور واپس به تھا و کھ مشر
 چھ به خاه سونے برادر تر مول
 و بار گز کھو نه شمس نش خوضه
 و یکن تمن اوس نه بخت یار
 اگر کس اکھ پیتہ ڈول تمو ترا و دو
 هر پوت پھیور تر نیک خواہس دو پین

ما تر کج ۲۰ پاز ۳۰ کاو ۴۰ طیرین پند کر یا مٹھو ۵۰ جون کن ۶۰ نرملو ۷۰ ووه کھلو
 ۸۰ بیاس ۹۰ جرم

غرض دڑاے یا مٹھ ڈبر تم چہ سار
 دیشکھ بوسہ بر تخت گاہ پدر
 تمن کن و چھتہ خوش سپن شہ پار
 چپ و راست بر تخت ماوا تمن
 نہ لخت چہ پیش رو باسلوک
 حقوون تہ دوین تن ز چون و چرا
 بہ دربار شاهی ز بیگانگان
 وزیر خردمند روشن ضمیر
 چھہ باقی پس پردہ بوزاں دین
 ہیون شہزادین بیان کون
 پوکس سیرتو باین براہ سفر
 مسافر طریقہ بہ ہمراہ شان
 بہ ہمدردی آں ستودہ سعید
 و چھکھ نوجوانو شہر پسند
 کنن گو کہ یس شہرے سرفراز
 ولے حقوونٹ شرط چھٹس با تمن
 اگرچہ بہ زمین نمکس مال و زر
 تہ یا مٹھ کنن گو کہ شادی کر کہ
 دو پیکھ مال و دولتہ نموتس تمام
 بہ دروازے طویل دو یکھ بہ زور
 و پاں آتہ آں مالک سلطنتہ

اندر تراے آں ہر دو رنگین بہار
 یہ تہ ظہیم و تکریم افکندہ سر
 کرن لال و گوہر تمن پیچہ بنار
 حقوون بر دو آں نکس و یا تمن
 خردمند ذوالقدر تاج الملوک
 سر اسرے نش و ن پٹن ماجرا
 سپنو جاے خالی بہ حکم مہار
 فقط رود دربار اس اندر مشر
 پرتھہ صبنالشد و نعم الکوکس
 نہ موج جگہ داستان پرون
 میلے دڑاے تم سیرتہ سیرتہ سم و زر
 تمن نش پٹن ناوتھا و کھہ بنان
 الطاف یزدان بر خنداں رسید
 دیشکھ ڈیرتہ پھیرتہ اند و ند
 چھہ کور اتھس خوب روزد باز
 مے یس زینہ تھو شہر بہ ادا نا کھنر
 مے محبوس حقوون بہ زندان در
 بہ شرطج بازی منادی کر کہ
 مے ہمراہ ڈیر پکے واسلام
 بہ بالا کھسختہ زیاد تر کور کھ شور
 بہ ما و کھ تمن رعو مڑا چھہ و کھ

وئے معہ مختصر قبلہ دو جہاں
 پیشتر آتمو جوئے نہ تھے اندر
 شتر و فیلان و اسکیاں تمام
 تماشا عجب ہوں کھ مری
 کجا شان و شوکت کجا افسری
 سین زین سبب قائد جنگیں تن
 دو چھ بیسواہ کرد سے آرام
 آئیں واقعات برادر چہار
 کو آدم انتخاب سوئے پروردگار
 لکھم سے برادر بہ زنداں اسپر
 نتہ عاصی کش کر پڑیمتہ عطا
 اگر اسو تم دشمن جان سے
 کرم بادل خویشتن مصالحت
 گر کچھم ڈیر جا یا سوئیے اس تھتہ
 امیر و چھم شہر سے اندر مشہر
 تمس نشہ رو دس بہ مثل غلام
 بہ رفته حصتہ کو آدم انس کہ اکہ پیر
 بہ چیلہ زما کہ مئے رفته حصتہ پیو تم
 ولیکن اذیں راز بو بے خبر
 غرض اندرین کار بس طاق کوس
 اگرچہ دریں باب کردوم کمال

پہ بازی تھے مشکہ تابون امان
 کربن قائد کھینکھ ہمہ سیم وزر
 بوئے مال و اسباب از ہر کدام
 موٹھ کھ گل آن از بکا دل پری
 ہمیں نان جو فریش خاکشری
 ز غوت وئے اسو نہ تم ہمیں
 گر کھو بہ خستہ پھو وئے موصوم خام
 سہٹا کوس در ماندائے شہر یار
 تر چھکھ آرکھم الس ارجین کردگار
 تر کرد کھکھ رما اے خدایے قدیر
 بد کرد کھکھ اذیں بند زنداں رما
 رہندہ رنج اہم دلس کان سے
 بہ جز خبر کیشہا چھند چار یکتہ
 دریں چار جوئی بد کرد روئے پتہ
 سہ عالی شب اوس روشن ضمیر
 بخند متہ دوان نوکری صبح شام
 بہ شطرنج باذان رضوان شہر
 سہ بونیک خوتتمو اجازتہ دیشتم
 گر زہاں کوت چھ کینا کام چھن شہر
 و چھم تر ہیو چھم شہت چالا کھ کوس
 مکروئے او کس بہ چاہ ضلال

چھتے پرتھ کا تھہ زینان پہ اٹھ کھٹا سب
 تھی باؤی نم بتر تھیں شہر چھم
 بہ تڈو پتر نیو مس ویک آب و تاب
 تھوون پیشکش سے پہ تہ اس مال
 بہ درو درون بو پہ کینترھا دوا
 بہ صحرا پہ دُشوار مانون مئے وٹھ
 لباس شہنا عجیب مارو مند
 درپن شہر چھم پر شہر دارا بہ سیر
 خود اٹھا دیکھ تھیں غمیش بہ اہل و عیال
 کھینچتھ ابلتھیں دڑلے ماتند شیر
 گزھتھ پیوس پہ شرط او نم بجا
 مقرر پہ تھوون تھی رول اس
 بہ ایوان شاہی بہ کرسی زر
 برادر پتھیں نشہ ارمم مئے بند
 مئے نشہ اُنی کینیزو گرانما پہ چین
 بہ دیگر طرن میوہ خوش گوار
 ز دہر پتھ گنجینہ ار نیس
 گیس واسے لوگ شاہیاد بہ دام
 کر س رتھیل خود اخل کر م شیکس
 اشار کو رم تھیں کون اسہ عمل اندام
 کینیزو کو رکھ تہ گنڈن موت بہ عیش

درپن فکر اوسم گزھیاں روز و شب
 دھم پہ اکہ پیرا ذالا و چھم
 نیچو زونٹس موج کو رمس خطاب
 سہراں مئے پیچھ گئی آں پیر ذال
 پس آنکھ مئے حاصل کو رم بے ریا
 خود اتھ نصیب کرن مغفرت
 دھم پہ اکہ آفس پیو تم کو پتہ گند
 دوپم تھیں گزھن چھم مئے با کار خیر
 تھوون پیشکش تھو پہ کو رمس سوال
 بہ فر شہانہ بہ ایں کار خیر
 بہ دروازہ دلبر پسوا
 تقابہ بجووم تہ ماسول اوس
 بہ تجویز مارکھ بہ نیو تھیں اند
 قرارا کو رم داڈ آں ارجمند
 وئے اٹھ استاد آں غمیش تھیں
 ملون جنبافتھ سہٹا مشرکدار
 اُنکھ بعد ازاں تھو ماسیے نفیس
 سہٹا شادماں گوس از انتظام
 پیو کینو تھلی مئے اوسم دس
 گزھتھ فارینغ از اکل و نوش طعام
 بہ تجویز او تھنہ نزد پیش

مے لوگ تمہیں کول بہ بار اول
 بہ بار دوم رو دس بو مچھان
 بہ بار سوم ہا دس مے اچھ
 یہ کیشہا تمہیں نقد بو دوسم
 کرو و ابد اسو کس معہ ہر دیاہ
 پتیم شرط تمہہ تھو بہر تمہز
 و گرنہ بہ واپس مے جملہ مال
 مے منظور تھو دم دوم تہ جواب
 کمالا پنہز کہو کوڑن بے شمار
 بہ این شرط آخر کوڑم مات تہ
 سینہ استاد سہ وافر تمہز
 بحد اللہ گو میون مطلب حصول
 مے دوپ مں چہ منظور چوئے و ن
 مے اندر پرستان گزھن چہ منور
 بہ واپس بچھن بدل شد دمان
 ولے شاہزادن نہ کر پرورش
 کر یا تم پنہز کہو سہیلا زار پار
 مے دوپس گزھن توڑ چھم لے نکار
 غرض تہ ہیوم روضہ تھلے قبلہ گاہ
 نہ وختہ زانہ ہا نہ مے اسم غیر
 پیادہ شب و روز اس مں پکان
 ہر مہنہ کھوڑن مے سپن پار پار
 عائنہ دورے - عاکشہ

بہ رو دس روضہ تمہہ تارن زول
 تہند و وار کر توت اس مں مچھان
 مچھس نرہ بازی تہ ساریے کچھ
 تہ نہ پتہ تمہیں کوس بے ترس و ہم
 بیٹے مال و اموال بو بے شمار
 تہ زینہم چھس بہ چائی کتہز
 بہ زنداں تہ تھا و تھ چھ کیا تھ طال
 توکل علی اللہ شوم کامیاب
 و لیکن تمہیں اس نہ بخت یار
 سہ نہ پتہ تہ گزہ روڈ نہ ہاتھ تہ
 کوڑن الامان چھس بہ پائی تہز
 بہ زیر نکاح خودم کن قبول
 و لیکن تہ مطلب چھم ہمن
 بہ بارغ بکاؤل کون چھم عوبو
 تہ سستین نکاح بو کرے شوق مان
 ازیں بعد دی زچھ تہ شاہی خورش
 بہ گزھہ تور شاہ تہ آنکھ نہ بار
 تہ کر نام آرام صبر و قرار
 برائے سفر دزاس بے راہ و راہ
 مے مولوم اس مں تہ از خار شر
 و نہتہ زانہ ہا کس بہ اس مں تھکان
 ز سنگ و ز گرد و ز گرم و ز خار

ہم مے گوشت و آرد و آب و نان
 کوڑم عرض دیوس پئے خود دزنوش
 دیوس آہ پئے پڑھتہ گوڈن کمر
 کھوان لقمہ اکھ اکھ ماراں ہا
 شکم تمکو بوڑمن پئے سپن شادمان
 گنڈتھ گھوٹے کن تمکوڑمن اتھاس
 بہ جان و بہ دل چون حاجتھ کڈ
 مئے دیوس گوڈ واد پئے سیتو کراو
 قسم کھیتھ مئے دزنس پن ماجرا
 پئے بوڑتھ سپن پنم جان پئے پتھر
 ذرا کو سہ بے ہوش پئے اس گوش
 دریغ قسم از سیماں مئے کھو
 بہ یکدم پئے کوہے سراز تن جدا
 ولیکن بہ مجبور چھس از قسم
 ضیافتھ پتھرھے ہش بیپہ کر تھیار
 پئے گفتار چونے بہ گوشن کرس
 مے یو دھوا منظور نیری مدا
 پئے بوڑتھ بہ مہمتھ مئے گوڈن کمر
 کوڑم عرض دیوس آن میہمان
 پئے بوڑتھ پکاں گوہماں دیوزاد
 بہ آہن دیون بہ سویے شمال

بہ صافی کوڑم جمع ڈیرا کلان
 تناول کر ایں غذا یے منوش
 منو پاٹھو تمکو کھوتہ چو سر بسر
 نژان اوس زن آوتس وجد و حال
 دتن بوسہ مے پاپئے در زمان
 پن مطلب دل مئے ون بے ہراس
 کرختھ خدش بہستی جہان کڈ
 قسم از سیماں گوڈتھتھ ژاو
 کنن یام تس گوٹھ چون و چرا
 خیر کیثہ پئے روزس پئے از فارشر
 بہ حشم و قہر مئے دزن اے منوش
 نتہ زانہ کھ کس دپانی چھ دیو
 اد ژھاٹھ کھ مقصد و مدعا
 کلاما وئے موعختصر لا بجرم
 آن بو اکھا پروں چھم دسدار
 پنہ پاٹھو افسون جادو پڑس
 پلا شک سہ ماوی ژئے راہ پدا
 ضیافتھ بناؤم نہایتھ زبر
 بہ تجویز ایشاں بنووم مئے خوان
 بجایے مہندی سپن ابستاد
 کرن رعہ سان کرکھ طرہ شمال

وچھان تور کن روو با مدعا
 دیوا او باشوکت و ولولہ
 سہ بر جابے خود بہنوون پتھر
 ضیا فتنہ یہ کیئمہ اس تس کر تیار
 دوپن تس چھ بے شکہ یہ کار منوش
 سپن پور تصدیق تس زپں خبر
 مدار اکبرتہ خانہ دارس دوپن
 اونٹھ کتہ بیہ نشہ پوز ون کلام
 ز شہر پرب خاص شہزاد چھے
 چھے مشکل کتھا اموستہ نش سپر بو
 بے تے کھیوتس چوئس بار بار
 ولے میا نہ دستہ یی نہ سہ کار
 اوکے کونزائے تکلیف دیتے معاف
 پیلے اس حقوب خاندان اوئس
 مگر رام گو یام کھیوتس طعام
 گزٹھن در پرستان چھ کوسٹہ مجال
 یوان رحم چھم ڈالشیٹن یں منوش
 بہ ملک پرستان رمن بلعنور وور
 نیاید مگر یک سونن گوش دار
 بہ بارن بکاؤل سہ معہ اختیار محل
 بلا شک تٹی نیبر تموسٹہ مدعا

سہ بارہ پتھے پٹھو کھوون ہدا
 پس از ساعت چشد گو زلزلہ
 بہ تہ ظلم دیون فرو کورنہ سر
 پس از پریش حال کورنہ نثار
 دگر گوینہ دیون کورنہ خورد و نوش
 و نان یی پیس تام سیے کن نظر
 تہ کھیوتہ چتہ رضامند دارا سپن
 مے از تام کھیوتہ چھنیٹہ طعام
 دوپس تمکو یہ یس آدجی زاد چھے
 یوہے مطلبن اک یوت و اتوو
 ائی کر تے کر پڑھ ضیا فتنہ تیار
 کھوتم اموستہ حق مے لے غلگاہ
 اس نیبر مطلب ژئے نش صافی صاف
 دوپس تمکو مے ون منہ پتھر تہ ووتس
 سہ کوسٹہ بوزتہ سہ تمکوستہ کلام
 دوپن تس چھ مشکل یہ چوئے سوال
 ولسہ حق نمک کوس از غور و ووتس
 اہدسہ آچھ کوسے خاطر سرور
 یقیمہ ز دست من یں سخت کار
 مے ہمیشہ جھم ماکن آں دیار
 حواہ کرن تس کر پس جان رفا

اما میا نہ آچھ یہ نہ یہ مشہور کاظم البتہ اکھ کتہ بوز۔

دہشتہ ہی بیٹھتے تھے وہ صبح سے اذ خانہ دار
 سپین یام دُرد بہ ماواسے خویش
 دوپٹن کس کتو بوز اسے دیوٹر
 حمالس نیشہ نیر فورن چو باد
 رشتے مولوم چھی تمکو سندے خاندان
 دوزخ خط ملن تر بہ روٹس بہ دوش
 بہ سوئے پرستان پھرن تمکو عنان
 حوالہ بہ کورس سے منشور ہستہ
 پیرختہ خط سپنو دیگر ترستان دمان
 پس آنکہ بہ روٹس چو گل دربار
 بہ واپس لیو کھن باپسے کن جواب
 مبارکھ یہ شہزادہ نامور
 ازپں بعد احوستہ میر کیستہ تر غم
 ثنا ذات پاکس صدا بوز غم
 بہر گوئے دلشاد چھس با تمام
 یسا ما دتن قاصدس بیکران
 ازپں پیش مالس دوزن سر بسر
 مغلل یہ ونہ نام چھنہ احتیاج
 دوزن کس حمالس نیشہ روز مئے
 بہ ہمراہ مسودہ ماہ جبین

چوپشہ ہر دوش کورس کھوار
 لیو کھن خط دوا اکھ از تمکو بہ پیش
 بہ خط ہستہ یہ شہزادہ نامور
 یہ توٹ دامن کورس شاد شاد
 ز ملک پرستان رسدائے آن
 بہ پرداز تر دوزن قدم تمکو بہ ہوش
 حمالس نیشہ دوزن آرامہ سان
 حمالس دلس منز سپنو پاؤر سکتہ
 مئے کن اس از شادمانی کھچان
 دین بوسہ بروے من بے شمار
 وچھتہ توحفہ چوئے کیس کامیاب
 مئے نیش دوت ماوا کرس در چکر
 امس رز مئے پرورد شہزاد چھم
 تمس کیست یوتے جور رت سوز غم
 تر تے اس آباد بس والسلام
 دواں گو بہ واپس سے شادی کراں
 یہ کیستہا پورکھ قاریو پیشہ
 گزہان باغین تنگ دیو حکم مزاج
 تھند امرا از جان و دل بوز مئے
 کورن عقد باہم بہ امین دین

راموہا سپو کھولنس نکھس چیت ۲۰ سلو ۳ چھٹو، دستاویز نم ۴۴ جائے ۵
 حاجتہ، منور رت

بہ تہ پیر آن دلبر خورشید شیر
 اژدہ باغش اندر بہ سوز رخ موش
 پس از عارضین مطلب سرفراز
 سہ رخہ عنقہ تمن دین بعد آبد
 خواص و حسن سہ یس تہ جفہ بقیل فال
 بہ عون نہایت آن مسہر بان
 بہ رضوان رسیدہ بغیر از قوسور
 تیسرے سیرتو بڑو تھیم سہ داد قرار
 ژشے سیرتین کرن عقد پیوند چھم
 ز آزادی قیدیاں بچہ شمار
 غمہ لایمی ہندے داغ تھاؤ تھہ تمن
 رہا تم کر تھہ پانہ نیرون بہ فر
 بہ ہمراہ آن مال و دولت تھہ تمام
 تمن حکم شیر پررب و اتناک
 بہ خورشیدی مینے پانہ راہ تھہ فر
 اذین تھہ راضی گز تھہ قید گاہ
 و تے باینے ہندے جور و جفا
 بجننگل رسیدن مسافر طریقی
 تھان پیوستے یاد آن موبے سر
 کہ بادب سہ واتن شباشب ضرور
 یہ تہ پیر شہی چہ باغ آرام

بہ الطاف حالہ نامور
 اژدہ باغ کے ناگہ منزے سہ پوش
 حالہ ہیوتے رخہ عنقہ از امتیاز
 بہ ہمراہ محمود کے جہنت او
 ز کوئے مرش میلنے مویہ مال
 بہ رضوان رسیدن زمان در زمان
 بہ ہمراہ پیور کوژن داد پور
 بہ مطلب بہ واپس پتین اینکار
 دریں باب شاید خود او تھہ چھم
 خواص و حسن سیرتین برادر چہار
 پئے خیرج لچہ رو پیہ دیاؤ تھہ تمن
 جہازن سراسر کوژن مال و زر
 ز منکوچہ سوزن بعد احتشام
 بند گاہ شاہ شہی پڑاؤ تھہ
 بجھدی روم سوے مادر پدر
 پیس کاش جھمن بہ عون الہ
 دینے مار تہ نین گل بے بہا
 حزن و غمپس فکون اندر غرق
 بہ آتش سہ ماؤن بلا خوف و ڈر
 دوژن تسر تھہ مطلب خویش پور
 چھہ تھہ تر شہنشاہ عالی ختم

یہ شہرِ نووے ہے نووے شہرِ یاد
مژین پھر کوئی پیرا سستہ
محالہ ہے ہمارا فوج گراں
محالہ ہے اپنے نووے سرسبز
چھٹے پیمہ این زمان قبلہ کا جس قلعہ
نہ ہیزم فروشان تمامی خبر
بہ نوبت یتیم یمن دمن ہے
حضرت شہنشاہ گرامی پدر
ز شہزاد سراج فرزندگان
فروں بر فووں پختہ آس نور
چو بلبلس سے گل تمہو روٹن درکنار

دوہین منز تھی کہ نوون تیار
سپین یام تا پیر آراستہ
بندر گاہ سے پیچھے پسنی رعاں
یہ کیٹہ مال دولتہ جہان اُندر
بوسے ہر دو شہزادیاں با سرور
ووٹن داستان ماہ سے سرور
کٹیہ والہ سندھ دزیر سندھ
کوٹن موہن پندر داستان سفر
یہیلے بوزین الملوکن بمان
حد کھتہ زیاد سپین تس سرور
ووٹتہ آد از تختہ سبے اختیار

پاکتہ

قصہ بوزنک دو تو پر دمبدم حمید ربا
اسمہ ایم بدخا ہے بدین کیہ رتھن بوزنک ربا
مالو درتھن بوسہ روین نیک خوین مرہا
از کمال خوب روی کو رتھتہ عاقل مرتبا
روز اول اوس ہی تقدیر پر ہے کورست رقم
چاہے ہے بیپہ میاں با پتھتہ چند روز رنج و غم
حمد تس ذاتس گئے یٹو دور کروون آں الم
نوجواں دپشتہ پسر کو خوش سیر پارکھ ہبا

۱۔ پاکتہ طریقہ سجاوٹ ۲۔ زیاد زیاد ۳۔ لیو کھتہ

راجہ یامت ذاکھ بے غاں گوسٹار مارا،

شہر پربس باگراؤم مال دولتہ بیکرا،

چن ذاتک پرنہتہ لوزتہ رتمو پور الاماں

یاد نہیو سار۔ نے یڑا دن مکتوتہ کشایا

تختہ نظامس از سہین تصدیق از میرٹے بخت

و چھتہ چونے جاہ و خشمہ شان شوکتہ تاج

در اکھ سیلہ راہ سقر کیٹہ زاد راہ اوسے نہ سستو

در پرتان کوہ سارن شے تلوتہ تکلیف کیتو

یود بے واقف آپہ ہے تر فوج دہرے سستو سستو

تاج بر سر پرنہر ناو کر شاہی قبا

ہچو یوسف وہ بے باو یودرتے تکلفا دیئے

حمدتس ذاتس گیتے مہیمو نے اتر رتے

چشمہ بینا کیہ یعقوبس طبع ادسم یئے

مالو پرتن میشل سہین تہ ژول تمن ہجروک متا

اے عزیزا باش داریم خوش حکم خوش تہیز

واہ بوز از نیک خوابی سار پے آسکھ عزیز

خوبے بد لچھ بود وہ پیے اوسون لپہ نہ پشیز

چھ گواہی اتھ کلاس پیچھ دوان پرتھ مذہبا

کور دعاتس قبلہ گاہن پادشاہن بے شمار

عمرت افروں باددایم تخت دولتہ پایدار

دشمنان دور از قرینت ہمنشنت دوستدار

اے پرسر بس چھی دواید ہمتین لاگھ ببا

۱۔ اچھ ش کلام ۲۔ اکھ پایہ ۳۔ چاہیہ و میر کرن برکتہ ۴۔ چاؤن ساقھی

پیون ناو اوسس نه زانیه شپه یار
 توکل کره روزه صبر و قرار
 به اهر دیتس کردگان ظفر
 وزیر خردمند روشن روان
 به تاظیم تس نیش فرو کورنه سر
 ز شهنشاد پش خاص تمومند پسر
 به بوزخه به دل شادمانی کورن
 و چمن یسبله از طرف زین الملوک
 به واپس وزیرس دوین صاف صاف
 رستم نه بده هرگز درون قلاعه
 تبس در ازل اوس رخ و عذاب
 دپان و اتحقن پان پو پادشاه
 سبب تنه چمه تاج الملوکن پیام
 بخش منحه پگاه واته دربارگاه
 ان یورو مادر مهر بان
 به اعلان بوزخه سه در اضطراب
 سه مایوت پش آن کینه عذر به پیش
 غرض رانه سنخ عذر غامبی کورن
 بجوابا دپس رانه سنخ و دمو و دی
 برو باز پس اے خبیث زمان

اوسس ناو شهنشاده نایکار
 به امیر الطاف پروردگار
 لئین حرممقا زیاد از پیشتر
 تبس او از طرف شاه جهان
 ز حکم شهنشاه و نیش خبر
 تشنه ماجراتس وونن مویختر
 بیپخته کسو عجب رنگ چالا کورن
 به رنگا نووے به تاز سلوک
 به واپس نه گزنده عذر مقاوم معاف
 به نزد شهنشاه به عقل و رای
 مے تقصیر اوسم نه کرس خراب
 به خیل و چشم تس سپین عذرخواه
 تبس و دتمت اوس بعد از سلام
 بر اے قد مبوس آن قبله گاه
 سه دل خسته رنجور آسم و جهان
 گوشت اوس به آو پانے شتاب
 و چخته گزنده شهنشاد خاطر پریش
 چو دیرینه تس مایه وارا کورن
 کج بودی و از کج آدمی
 نه نادان شو بکجه نه شاه جهان

یہ کلاب ازل اوس گوشت رقم
 مئے کیا اوس تقصیر کھس بدور
 و چھن پادشاہن سہ خاطر پریش
 نگار اڈ وہ دیوز میونسے ورن
 یہ معروض بوزتہ بہ منظور تھاو
 وونٹھ پاتہ تقدیر کے آں و این
 کورس شہر یارن سپٹھا زار پار
 لباس گرانمایہ لوگن بہ بر
 بہ ہودرج دروں چون عروسی جوان
 بعد حشمت و حرمت و جاہ و قدر
 سپن تاز پوشہ تھرا باسور
 پیوتن بوز حقن شہر یارن بکام
 سپن تنگ ز آدابے حق کبیر
 جہنچ پھول شہن سوز بوڈ اہلکار
 یوان توہ بوٹ کمران پیری
 سہ یس بیسوا دلبر شہریار
 دوپن شوہرس اسے کہ جاتم فدا
 پس از پائے بوسی کرس جاں نثار
 اجازتہ دیتس تھو بہ خندہ دہان
 بہ جاہ و حشم سیتو تس چاکران
 خبر شہر سے گئیہ از ہر کینار

تر چانے نصیب یہ دوتے اُلم
 بلیم نہ اُلم زانہہ زلم نہ قوصو
 مدارا کورن تس ز انداز بیش
 بلا یہ سنگے وہ تھ گبر چھی پن
 بہ کر پرائہ گراو تر منٹھ مئے تھاو
 پتے اوس تقدیر اسے ماہ جبین
 سپن نرم دل بانوے گلزار
 و چھتھ تس گئے خوش سپن تاجور
 ارن تہ کرن واصل محلہ خان
 تھون زٹھ خر محاش اندر صدر
 سپن دور تس خور سورے قوصو
 حق زوجیت پتہ کالک تمام
 تر تھوون ذمہ بر دہر و اہر
 تھتھ شہزادس براہ نگار
 پکان تس پتہ ہود جبان زرعی
 سہ آپر پتہ با ہزاران نگار
 ملاقات مادر مئے جھم مدعا
 ان سیتو پائش بہ شہر نگار
 پکان دڑایہ با شوہر بہر بان
 غلام و کنیزان سپین بران
 پکان کیا چھ شہزادہ شہریار

چھتے ہمراہ تیسس بانوئے ماہ جبین
 خواہن کو صحن پہ کھتہ بوز شاہنشین
 دُبار بہ اسلطانِ فرمان دہی
 نقارہ بجادو بجادو رسا ط
 دیو زہنت کوچہ بازار ہا
 سونہ ڈنڈے ستم رو بہ سندی کرو
 چراغانی شہر س کرو سو اسو
 رتن دھن تینھ گڑھ ہاؤن دھاغ
 بہ فہرمان شاہ کارکن کے تیار
 کو رکھتی یہ کینہہ شہر یارن ڈانکھ
 پنیر کھو کو رکھ شہر آراستہ
 یکو و چھٹے اوس ملک نگار
 اویزان چھہ یم لال ڈیٹن تیس
 غرضہ درے باشوکت خسروی
 نقارہ بجو کہ بعد کروفر
 تزلزل سین شہر س از ہوا ہاے
 ستوارن دھوار بازیں زر
 شتر ہاے خوش رنگ فیلان ست
 عمارت زرین رتن پیٹھ کسٹھ
 زری پالکان ہاے گوہر نگار
 نویشہ کرت ہمیشہ سوز باد لبیا جڑتھ

ز رهنوان شهر بسوا نازمین
 چو بسیل پکان مسجده کلّ یاسمین
 کران آفرین سارے آگهی
 ہر سو کرد فرحت و انبساط
 رنگ آمیز وہ ملکم کردو باجا
 تھن ہر طرف لال و جوہر جبرو
 بہ ترقی لبو پرختہ اکھا اُبرو
 مشکہ میٹھ بکاؤل تشدناگ و باغ
 بہ تائیل فورمان آن شہریار
 حقو کہ یاد بر لوح دل کھو بکھو
 مژین در اندوز و بیمراسہ
 دپان اسی کوت و اتہ توٹ شہریار
 ترنہ نیر دولختہ شہر مسجہ بیس
 دژین اسیور بکروٹہ ماوان نوی
 سین بیند باجن ہندے شور و شر
 ز آواز خرچہ و قرنائے
 کدکھ چہ چہ طویلو نیبر
 ز قہماں ست الوڈیت
 رکہہ و مہ و چھنی آے ہر سور مسجہ
 برائے پڑی پیکر ماہ عذار
 درو لعل و جوہر نگینو بربختہ

سوزن پیشکش از پئے نوش لب
غلام و کنیزان و چھتہ خاص خاص
نقارہ بخاؤن مہیو تکھ با ظفر
چو مازندرائی نقارہ گززان
غلامان چھکان دیار ماندند رود
شہنشاہ سے ہر چھلہ ہم کرن ہم عنان
چھوان دوت اندر حدود پرب
چو خورشید طلعت بہ تخت ہوا
چھتہ درامز سونڈیو مابوش
گداگے مرفع زلال و گہر
بہر گوئی میون مہیوے کیا چھ بات
مبارکھ تمن ہر زمان بر زبان
گہوان تہ نژان باشہانہ جلوس
نئے دور شاہ بادچی سونڈیو
وانان آسہ مابوش و دوشان بدوش

لباس طرب زیورات عجیب
دوہ ماچہ سوزن بہ زریں لباس
سمیٹہ ڈرائے باشوکت و کرد فر
ز طرف پدر باچہ راجس دزان
بہ منقل دزان ادس صندل تہ نمود
بزرپ کر بند بستہ میان
دیان آو شہزاد باحد طرب
تکس سیتو آن دلبر میسوا
ہم از طرف مادر تمن بادہ کش
دوہ ماچہ وے چھوٹک سہٹا سیم و زر
چھکان آسہ شیرین وقتہ و نبات
بہ تجویز ملکہ بہ شیرین زبان
کرختہ درویش و پیش شاہ و عروس
دوان گزائیہ پڑ مایہ تمہ گونڈیہ
بہ آخان خمش می مئے بوزم بگوش

ہماچ الہاکس گہرینہ کس شاد کرباٹس مشروہ و ن

شاہ آور عنوان پیر کیے ہمتہ
شاہ آور عنوان پیر کیے ہمتہ
راجا وہ ڈاکھتاہیا رمتہ

نوزک گاہ پو کوچہ بازری سے
یوزھنس ذاتن تہ آنسور کی سے
شاہانہ چال تہ ٹال چھس نوزی سے

جبرئیل منور تا جس لال و گوہر کی سی
 لوہے کے گوہر پرستان سرسری یہ
 بختی سستی میل آسے جن پر پری یہ
 شاہبانو چاندی ہو کار کو کر کی یہ
 باغ منور مانگ پوش نپوٹھ پری یہ
 بایو کم کم حیلہ نیسے کر کی یہ
 رقم دغا باز پوز پائیں پھر کی یہ
 اچھ روٹ کورنے پانہ داوری یہ
 دیون بر سر چاندی افسری یہ
 دیت نے حاکم مویہ سری یہ
 قیمتی عنبر مشک اذری یہ
 رضوان اذی تھن لکھ دری یہ
 دولتس تہندس کرکس کر کی یہ
 لوہ سیر مالو تس زبور کر کی یہ
 عدوچہ بونگر تہ مدد کر کی یہ
 نیت سوز لیسے شاہ قیصر کی یہ
 پور بکو ویرن دتہ ملو ٹھری یہ
 دزاکھ رضوان شہر اگر کی یہ
 پینر چاند تانے گئے بھر تو بر کی یہ
 لوہ چاند آمیز دری کر کی یہ
 زانہ دن اصلکھ مانہ اچھ پری یہ

شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 کارا کور تھم ماسے زہمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 ریشہ راز شہر نش آمان کھمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 اپزس تہندس ذراو ما رمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 کچھ چاند مانے کھ اچھ تہ کمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 ماہ روض شہزاد دولٹھ ہمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 بیسوا سلطنت سارے ہمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 شرمہ ذی دار روض دامان ہمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 عربکو پیرن لوب یزمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 بیکہ ذی جوسے نیت کر زور و ہمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت
 دنہ وان موعے عرضانا چمت
 شاہ آو رضوان پری یہ ہمت

وا حدیث شریف کن اشارہ زدنیا چھ آخر تک زمیں دور۔

داریو وادار کھ پویشہ گندرمو یہ
 ہمیشہ تر زوم سستو اولہ کو تری یہ
 تیلہ نے معہ ہر میلہ شرمدا پری یہ
 نیتہ پینہ ہنس موج رسوا کر کے یہ
 نیرن اوخریمہ بانہ بری یہ
 مزراع الاخرت دوپ سروی یہ
 کائیا ییمو جبب لو اوڑی یہ
 جاد فیلقوسن تو سکندری یہ
 وچھتہ شدادن تمو بکری دوی یہ
 اتر ہے تھتہ منز کاس گھ ڈکری یہ
 کار تھو کوی تھتہ جاپہ دائبری یہ
 جاپہ پشیہ دائبرن گپہ داوری یہ
 بندگی کر تیشن پاؤ ییمو کوی یہ
 پال تی یہ دوئے سپر ہبری یہ
 گرنہ فنا فی اللہ ہو پری پری یہ
 رنہ عاشق چھی زنتہ مری مری یہ
 مین گڑھن یاد تھو زٹھتہ والہ بری یہ
 پریین دوپ یوڈ مغزن تری یہ
 یا نبی اللہ روز محشر کی یہ
 سیراب کوی زعم آب کو تری یہ
 آل و اصحاب چاؤ زعم برتری یہ

رنگہ کھچہ پرناب چھی پار اوڑتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 ہیشہ کائٹھ تھادی زکھ اتھ بے کھتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 تھتہ کرکھ حاصیل تیشتہ گڑھکھ ہستہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 آے تہ ذراے افسوسا کھتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 کراویان جنتس پیو جنتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 کیشرن پچھہ ذراو کیشرن رہتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 تو سستو مو کلکھ از زحمتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 یوڈ بقا ژھانڈکھ در سستہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 منز کاس واسکھ بسلا متہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 پیش دادرتہ رچھ زعم ژہتہ
 شاہ آو رضوان پری یہ ہستہ
 ییتہ کیا و تہ چھم تہنری سستہ

شاہ آو رضوان پُرو سیہ ہجھتہ
گوہ ناہن کر تسی مہفرتہ
شاہ آو رضوان پُرو سیہ ہجھتہ

واتم تم نیہ نیکر ساتو پو سوریہ
پُری نعت اللہین کار بد کر سیہ
دُرک یا رہ دھجھتہ چھی بُری بُریہ

ساج الملوکن مالو شہر تخت سنہالین

یہ تہجھتہ اوس تس کیت کر تھہ انتظام
بجلیو جوان تخت آج الملوک
زر اندوز لعل و جواہر جڑ تھہ
سپینو تس گرانسایہ گوہر رنثار
کہہ دھپہ زن و مرد برناو پیر
مخد مہجھتہ تیس لول تہ یڑ تھہ بران
نیکھ در حرم خانہ خانواد
مُعطّر سپین محلہ خانہ تمام
تہجن تس زروے مُنور رخلاف
دقن بوسہ روئیس تیس پیشتر
دروانی کران عاش خانس اندر
وئے سہ ندپ آسہ دوشان بہ دوش
بہ نیسان پان دل کران آسہ خروش
کران آسہ تہ بو وزان چنگ رُود
تمو لحن دل کش بقدر ناز ترود

سپین رونق افزا بٹا ہی مقام
مُنور سپین تخت زین الملوک
نشستن گہشت زرش قائم کر تھہ
کلازن یام بر فرش شاہی قرار
چمہ اہل دربار مہرو وزیر
بہ شفقتہ مبارکہ مبارکہ کران
پیشہ کنو سہ رضوانچی حور داد
سہ نرگس بہ باغ حرم ڈاڑ یام
ہمشہ لول بوڑنستی کورن طواف
بہ صد لول شفقتہ ڈپن سہ بہ بر
سہ مادر بہ دختر بہ سر با پدر
نیہر کر کنو عجیب ماز و سوزک خروش
بہ الحان دل کش تہئے ماہوش
اگر چہ بدر بار شاہی سرود
نیہر کر کنو ییلہ ماہ روخو جلو ہوو

ملک غلغلہ آفرین دہ دہ
نیر کر کھوچہ بوزان سوزا بکوش
تخل کرد ساز تھا پو پتھر
کرد گتھ بہ پروانہ گرد شمع

حر پھو یہ بوزکھ بہ ایوان شاہ
دو پکھ مطربین یاربس ہاموش
تہ بوزکھ بہ ہوش آے مغزان سر
غنیمت چھ بوزن بہنو لا طلع

تاج الملوکس ماجہ ہند طرفہ وین

ہورو خور وین وینے روز
ہورو خور وین وینے روز
جان بلب تاب و تب شب و روز
ہورو خور وین وینے روز
تیزان اوسم چکرک سوز
ہورو خور وین وینے روز
دلہ کے پرے افسانے روز
ہورو خور وین وینے روز
راج تاج چون ترے تخت افروز
ہورو خور وین وینے روز
سیتو سیتو اوئے تخت فیروز
ہورو خور وین وینے روز
زہینتھ آہم ملک نیم روز
ہورو خور وین وینے روز

مال سندر نور تہ ماجہ ہند پورو
ماہس رونق چانے نورو
راجہ زاد ماجہ ہند موٹھو شپرو
دباہ چتہ مو حیاک شپرو
داد چسپاہ اسیس دل رنجورو
پینہ چاہہ زچستہ کو نارس سورو
لہلہ منز لہ و تھہ کزے کو کورو
شوق چاہہ دوائس نشو مستورو
زین الملکس ترے اچھن نورو
بختہ بڑا راجن ہند کھ دورو
در پرستان کوکھ شاہ کتھورو
فوج ہمتہ چاکر شاہ فغفورو
نزدیکھ آہم گوشت دورو
شاہش بڑے نے ڈیئے بہودورو

بوز دھتے تھے پرستانک سوز
 ہوو ہوو ہوو وینے بوز
 بخشی حمالن فرحت اندوز
 ہوو ہوو وینے وینے بوز
 دشمنن ریر ناو تیر روز
 ہوو ہوو وینے وینے بوز
 آخر دُنی یا فانی بوز
 ہوو ہوو وینے وینے بوز
 نورن علی نور دلخوش روز
 ہوو ہوو وینے وینے بوز
 طفل ابد چھکھ نو آموز
 ہوو ہوو وینے وینے بوز

سرکش دیون کر پتھ زنجیرو
 شاہ پیری دایان ساز منطورو
 با ظفر آہم دل مسرورو
 رضوانہ اُذی حقن بیسوا حورو
 بخت آقبال اُس نے پورو
 گو تمن لکھو خجالت کی تورو
 نیک و بد روزان ناو مشہورو
 رُت کر کھ میلے نے حور قصورو
 پنج تن پاک نور یار چھی نورو
 رہندے بے رُخ بھگت از نورو
 لعنت اللہ پرے مصحفک سورو
 یوڈ قو بول تھاوسی چھکھ مغفورو

باب داستان

سجاوخت نہ عنوان شاهی تمام
 کہہ و مہر اُپر و تہ بیہ چاکرو
 بہ انعام و اکرام تیکو شہر لور
 نیکیہ در مہمانہ دلشاد و خوش
 بہ انوار آن مہر رنج لالہ فام
 سچھا لال و خبر کُرن تسنار

بہ ایوان شاهی شہس رکھ مقام
 قدوس کوڑ سار و سہ افسرو
 شہن شادمانی ہند سے گزرو
 بیسیختہ رکھو سہ رضوانہ بھی ماہوش
 منور سپین محلہ خانہ تمام
 چھو کس را سینیہ سیم و زر بیشمار

عامہ فی شب ۲ قہر ان شریفک سور ۳ شربے خبر ۴ نیاز . مارا دھت

درون و برون سدا دیا نہ کور کھ
 بنیاد بقیعہ لوگ شہر شرفس لواج
 تیس بو نہ صاحبہ تینک زہنار
 یہ عہدہ عطا کر ڈالے قبلہ گاہ
 نہ منساو تہندے سے جرم و خطا
 کریمتہ جستجو آئے ناوین حوضور
 بدبار شاہی تھے زشت خوا
 ز شرم و خجالتہ آن اُسو رتم
 سہ ایخان و چھتہ بے سند بے ریا
 ذرا نرم دل گو و چھتہ شہر یہ
 ویا حبس داہم رتمن بو سزا
 بہ الطاف امان عالی ہمتہ
 چھوان اوس شہزاد اندرون
 دیان اُسو رتم بو زنا کر دگار
 طفیل حنین برگزیدہ خلعت
 کہہ وہمہ شناخوان تھو سہندو تمام
 نمک خار چائی چھ اے غمگسار
 تسلی کوڑ کھ شہزاد سہیٹا
 بہ امداد کراؤ و حقو ورجس
 خود داد چھم دولت بے شمار
 کر تہی غرض میون سے خاص عام

خود ایس سکتے محمد بے حد پور کھ
 شہن بخش شہزاد سے تخت و تاج
 دوپن تیس بہ فرزند کان چہار
 چہ برتر تھے میاں پشت و پناہ
 مئے بخشکھ مبدل نہ کر او کھ عطا
 کوون عرض مایس نہ بخشکھ تو صو
 دیوان اُسو نہ مای سے رو برو
 و چھتہ سہ تھو سہند زلان اُسو رتم
 جو یوسف دیکھتہ سجد تیس زیر پا
 بہ گردن رتمن قتیکہ اوس بار
 ز کردار بد رتم سہ و چھمن مزا
 بیسی رتم سپنہ از کسوف ذلتہ
 بہ شفقتہ و چھان لو کھ اُسب ظن
 یوہے کوڑ کھ پینیک آسہ نے شہر یار
 سپن شہر آباد از ہر طرف
 بہ مجلسہ دو پیکھ تیس چھ چائی غلام
 حاکم مہتہ نہ کر سون تہ شہر یار
 دیوان آسہ شہر من اندر گاہ گاہ
 ز ملک پور چھمنہ مالک طبع
 بشتہ ریج سورے تھہ ہے پختہ زشار
 رضا مند روزن سے نشہ دالسلام

بہ شہر پدر کورن سیر و شکار
 کورن عرض اے فیلہ خیرخواہ
 چھ سیونے سکون تھتہ سہ جایے قرار
 نمن سیتو بو مادر دہر بان
 یوان آسہ گاہے سٹے نش شہر بار
 مشرف منور گنہان خانہ میون
 ز رفتن کورن شاہزادن قرار
 بہ انعام گو جیلہ اول ترین
 بو رم دایہ دایہ ز درد انہ گنج
 پن پر داماہ سے تل ہیمیم
 بے یختہ لولہ باغس اندر مار تھو
 بے باہوش چھکھ مانہ اکتہ پانہ زان
 بہ ناحق جٹجاس بے امت ہینو
 خہ دایا بہ شوق دلی بن سے یار
 ویکن توانا پناہ چھکھ تریون
 بہ سپس ز آفات محفوظ دار
 بہ رحمیت تری دشوار آسان کر
 وڈو کر بہ باغ دویم وچہ تری گاش
 ز سوز پیرستان وزان چنگ و رد
 لیکھان گنہ ز ایمان برتھتہ کھلم

بیک ہفتہ کورن شاہزادن قرار
 پس از ہفتہ مائس سپن عذرخواہ
 اجازتہ سٹے دم نیر سوئے نگار
 بخد متھ بیہ عرض چھم در میان
 سویم عرض چھم خدمتس چون بہار
 بہار آسہم تزلان زونہ کرون
 بہ فرمودہ شاہ عالی تبار
 ہزاراں شناسوئے جان آفرین
 شب و روز باصنت و درد و رنج
 سٹے چھم رائے یو دموت فرختہ دم
 بکاؤل وٹن تابہ انعام بو
 وٹن مال خود رو بہ این داستان
 مگر چھم سٹے افسوس فرختہ چھنہ
 ووں چھس ملتجی از خداوندگار
 الاهی بے چھس نو توان بندر چون
 دریں نو تو آئی کرئس پیچھٹ سوار
 اگرچہ یہ منزل چھم دشوار تر
 و لو بلبلو کھ پکھن زور و داش
 چھم لی گاش بوزکھ تری ساز و سوز و
 بیا نعمت البش اکتہ تل قلم

دوقیم لئ شط

مناجات

ہزاراں ثنا سو ہے رب الجلیل
 خود ایا بہ چھس بندہ عابد ار
 بہ لہو و لعب عمر کرے بسر
 نہ حد جوئی میں سے اے کردگار
 دریغ بہ ار پلینے راہِ رس
 بہ گمراہ کو جس نفس شیطانی
 بہ منشاء ایشاں کریم کار بہ
 کھوٹم پوز و وٹم سر سر سے فروغ
 چو کر کش بہ دنبال مودار گوس
 حلال و حرام سے بونم نہ فرق
 کریم نہ مروت بہ افتادگان
 و چھتہ یم پیو کار بائے مبدی
 کنوں وقت پیری یختہ اندر سنن
 غرض کرے میں عمر گرامی تباه
 نہ سے کن آس و وہ فی خاکہ روئیں ملکہ
 بہ گردن مچھن بار ٹھسیان آس
 و پلکم نہ سے کانہ بار گاہ ربيع
 بر حمت نظر کن بہ حایہ سعید

چھتہ یس حسبنا اللہ نعم الوکیل
 نہ تقصیر خدمتہ سبحاننا بکار
 انیں مود بہ چھس در خطر الحذر
 کریم کار بائے مبدی بے شمار
 بہ ہر رنگ نفس بن آور من
 چھ میا نے کھوتہ و وین جوانی
 نہ کر تم عفو اے خدایہ صمد
 دریغ دروغس دیتم سے فروغ
 دریغ بہ چاہ ذلالکتہ بہ پیوس
 گوشت چھس بہ در بحر عصیان غرق
 نہ شفقت کہاں را نہ خدمت بہان
 سچھا چھس بہ ترشد دارادہ
 بہ گو تار و ز چاہ ہنگ کھنن
 عمال ۳ ہند سے ناسہ کروٹم سیاہ
 چھوٹی کیا سیاہ نامہ گڑھتہ چھلکہ
 نہ ہر کس دگر زویشہان آس
 فقط چائی در گاہ ربيع و وسیع
 میں سے سیاہ کی شبہ چھنن الا و امید

و سپید آن چمن علیٰ گلِ حال
 جناب محمد علیہ الصلوٰۃ
 کرم دهن جهان اندر کامیاب
 و جو آمد این عرش کون و مکان
 بلا شک توئی عاصیاں را شفیع
 نگاه دار مردم تو از بد مرا
 کرم ستر عابن ز ستار چھکھ
 سب داغ دارم ز چھکھ آغز یون
 حقوم اے خود اوئند در ہر زمان
 و تم رزق بے منت مردمان
 ہر دوسرا غیر چون و چرا
 چھوئی کیا بہشت یے سیدم عطا
 بفرما تو اے مالک دوسرا
 خود ہر موت بس تیج چھم تے سکتہ
 بحمد اللہ اے نعمت اللہ بس است
 اثر پاؤ سیدم بہ روح کشف
 بکاؤں رمن کنزل ثانیست
 بفضل و کرم مے بچس و اتناو

بہ در گاہت اے ایزد ذو الجلال
 شبہ انبیاء سرور کائنات
 شبہ رحمت العالمین چھ خطاب
 طفیل تو اے سرور دو بہان
 بہ محشر تو از اختیار رفیع
 خود دایا بہ پاس محمد مرا
 عفو جرم کرتی ز غفار چھکھ
 چھل از آب رحمت بیاہ نامہ یون
 ہم از شر ابلیس اندر امان
 سے یوت نام چھم در جہاں آب نمان
 بہ انجم آری مطایب مرا
 بمعہ والدین حملہ بخشم خطا
 بہ انوار ایمان منور مرا
 چھ لا تقنطوا لایہ مغضرت
 امیدم ازین آیت رحمت است
 بیاساقیا آن قہوہ لطیف
 ازاں بادہ طاقتہ بنیم سے دلس
 خود دایا بہ رگد آب چھم میر ناو

تاج الملوکین مائیس نشین

تہ جنکلس مندر باغ تہ عمارتہ بنینو
 چھہ یختہ جایہ راوی لکھاں این چنین
 تہس نشہ شہزادہ تاج الملوک
 روانہ سپن تہ پتہ بیسوا
 اگر شہزادس تہ بو نہ خیال
 حالہو سہ محمودہ خوش تہیز
 سہ تنہا کئی روز اندر بنگار
 و لیکن درونی سپن سپن ریش
 در انہر کپن پایہ تم کو زانہس
 اگر تہس چھہ مولوم میہ نئے کمال
 مگر بے خبر چھس بہ رضوانچی
 فرین چھہ امہ نوٹمت شہزادہ
 چھہ لازم بہ ماوس پن دستگاہ
 بہ این روز ہا قاصدان روزمر
 خبردار باشو دوپس شادشو
 چھہ تشریف آور شہزادہ نو بنگار
 ز شہزادگی کوڑ تہی انتظام
 اگر اس نہ گنہ چیز کئی
 حالہ این بودس صاحب
 بہ کیشہا چھہ و ز کین درین سلطنتہ
 عا شہزادہ سند گزین

تہ محمود آں مکملہ دویمین
 برایہ ملاقات زین الملوک
 بہ دنبال او ذرایہ بہر ہوا
 مگر خود بہ خود ذرایہ آں ماہ مثال
 سہ اند بیسوا اس شاہس عزیز
 اگرچہ بہر نوع بودش قرار
 نیس کو نہ شاہن بہ ہمارہ خویش
 ز ملک پیرستان بہ یوت اذنیس
 پیرستان چھہ یس میون مالین بعال
 ہکھر مژتہ آتہ و ز نصر گارنجی
 گز چھس جمع دولت بے شمار
 نشس بیسوا تہ تسند مال بہاہ
 ز شہزادتہس آسہ آمان نہر
 بتارخ ہفتم بود ماہ نو
 چھہ ہمارہ یس مادر غم گسار
 بہ ارمین شاہی بہ فر تمام
 دوپن خسانہ داس گزہی خرمی
 ز تشریف رانی چون و چرا
 ازیں پیشتر چھم سے چانی منہ

رنگارنگ صیافتحہ ز تان و طعام
 بہ مادر بگاہ وادہ یوت شہر یار
 سہ محمود غمگین و چھن اشکیز
 و چھکھ آبہ فردا یہ سورے جمع
 پرستان گزہ صحتہ پیہ مانند باد
 خبردار اے مالک سلطنتہ
 پنجم سالہ مئے عالمیکو پادشاہ
 گزہن آسنی چیز مایہ نفس
 تہ آسن گزہ ہم مئے علی کل حال
 ز عہد سلیمان علیہ سلام
 بوہ مئے منتظم ہا بہ فر مہی
 رفاصلان ہچھن سرتو سامانہ پور
 درہنگی مہ کر سوز شاہ سوز
 محاسن تہ یند راز ہے اتحاد
 گوشت ، روز سبوز سائرسری
 سہ پیرکین اندر زیادہ مشہور اُس
 پرستانس اندر سیٹھا مارو مواند
 تہ اُسو عاشق تہس پیچہ شہان
 چھ مشہور یس ناو یند راز شاہ
 اگر اوسس لیکن تہس پیچہ بہ جان
 پیچہ سے ایازس پیچھن صبح شام

ز تاپرو اسباب شاہی تمام
 شبشب یہ آسن گزہ ہم مئے تیار
 بہ غار کھ حمالہ سپہری تیز تیز
 دوین تس تہ خورش روز خاطر جمع
 دو خستہ محمود دوین تہ دل تھاوشاد
 یو کھن شاہ یند راز ہے پانہ خطہ
 شہا بوز چھم کور کھاندر بگاہ
 بیہ شہر شرقیستا ہجو تہس
 کینترھاڈ مئے در سلطنتہ جھی کمال
 ز تاپرو اشیایہ بستر تمام
 سلون صیافات شاہنشیہی
 بیہ شاہ پری گزہ آسنو ضرور
 مئے حاجتہ تمیک چھم بہ فرناہ روز
 رکت ہے اندر سی لکھان استاد
 بہانہ چھ تھہ از بکاؤل پری
 بکاؤل پری ساز کے دور اُس
 نژون تہ کیون ساز و این تسند
 تہس دوس تہ بوہ اندر جہان
 خواہد و حسن سہ پاتا کے پادشاہ
 سہ پیرکین تہ دیون ہندے حکمران
 چو سلطان غزنو تہس بوغولام

از پس قصہ غانی بہ بر کینہ تر غم
 اگر عالم کو تو کھ ساری سخن
 چھ سورے موہیا بہ اقبال شاہ
 دو پیکھ شاہ بند راز سے گئے تیار
 دو پیکھ شہر یان بہ نزد حال
 دیو یوت سے نیرن چھ تس اختیار
 وزیر اُمرو بوجے سلطنت
 بہ پرواز تم دے اندر ہوا
 شہن شاہ پری آئے ناؤں حضور
 حال قیدی چھ خدمت گزار
 سے بوزم نیس سالہ پوڈ شہریار
 زویے توقع کوڑن اُرزو
 کوڑم تس روانہ تمامی رشاک
 بہن سیتو قوی تہ حوز و پری
 ہمہ مطربان شیرین کلام
 چھیم زیادہ ممتاز سازندہاں
 حنائی پڑھو باپ لولا بران
 اول سار ملکہا کرو سرری
 دپان بوز پریو یہ فرمان شاہ
 کزن سیر و گردش بہ ملک جہاں
 کوڑن یا مہتن شکم شاہی کنن
 بیک دم فرمان عالی تبار

عاجوہ گری ستر

کرو تو بہ کنن کیشہ مہمتہ سے چھم
 بہ این وصف ہا نیر عہد تمن
 گزٹھن کوٹ چھ غالی کرو جاپگاہ
 فرمان گزٹھن کوٹ چھ لے شہریار
 گزٹھو سا رواپہ علی کل حال
 چھ موختار رڈاؤس حکمس تیار
 پرستان ہیشکھ سوے عالی دختہ
 بہ افسون کران رنگہ رنگہ نوا
 دوین تس کٹھا پٹھے ثے مانو ضرور
 چھ تس کوہ کھاندر بہ شہر نگار
 چھ شہرور پیم در جہاں تاج دار
 چھ لاؤم رچھن تموشندے اُبرو
 بہ حشمتہ توتے نیر بہ ترس و باک
 بیہ چہ پری بوز کہ نور و پری
 بوجے چنگ ثے موے مراحی تہ جام
 ہیکھ سیتو نیرکھ تہ تہری کران
 تماش او چھان شادمانی کران
 دویم گزٹھہ راضی حالہ پری
 سپو خوش یزھان اُسو شام و پگاہ
 خوشو حسن نوشن اندر ہم کساں
 تبس آئے نہ پڑھ پوڑے چھاؤن
 سپو پریو بہ ہمتہ ساز و سامان تیار

زوان سپینو با هزاران هزار
 قوای شاهی بوعی ساز و س
 مسخر شو خندان ظرایف عجیب
 سلامی در کج پرتخت آکھا اوس شاد
 عزیز و قریبان پیچین شاه پری
 پس و پیش تم فوج فوج و پھان
 و دین تا و پھن علم اوس کھ پیچھتھ
 حاکم خبر گئی از شاه پری
 بہ نام ظم تراون تمس نش پری
 فقط و ن چھ کھتھ جاہ کراون قرار
 چھ توت و توت جملہ شاهی تاک
 بہ ام پس گھر تور ہمراہ شاں
 بیعی لحظہ آیس بر اے تاجدار
 دو پس پری و دھتھ ما و کھ پیش پیش
 نگہبان تھا و کھ تر بحر و بری
 یہ بوزھتھ حالن بہ طرز شہان
 کربن واقف رازیند راز شاہ
 تھتھ چھ و ذکین ہمہ انتظام
 بیہ شاہ پری پری پری پری پری
 ستے وایہ اتر بہ شہر نگار
 بہادار گھٹو توہی مکر جھگی
 کرو جمع افواج دیوان تمام

پرستانچی پری پری پری پری
 بہ تجویز نیران و چھم پری پری
 تھن سیتو دین تمن خوش نصیب
 و دو تر و پری پری بہ مانشر باد
 بہ تخت روان دراپہ از افسری
 سپینو غائب این آسمان جوان
 ملک بر فلک گے ہراسان و چھتھ
 بھتھ دراپہ این محبا حاکم
 دو پس پری پری غم کوثر چیزک بہ بر
 دو پس تمہ مشاہد بہ شہر نگار
 بہ انصاف ایشان بہ این مشت خاک
 دیتم مے تمن جاہ ہندے نشان
 بہ ام پس تھندیس پنس انتظار
 ملن شکر خویش ہمراہ خویش
 پنے چہ کیئہ دشمنان با پری
 این ناددھتھ افسران دوان
 خبر چھو چھ تائبیا تمس مہروماہ
 طفیل سلیمان علیہ السلام
 پیے سیر دنی یا نہر و رامڑے
 در آغبا کند چند روزے قرار
 کرو بھتھ در کار پری پری
 دھنزل قدم تیز تر اورو بکام

دیو پیرو بر گرد شهر نگار
 رسد و اتر سار زینگاه شاه
 کرد و جمله شکل بشر اختیار
 بناحق پینه کانه به آئین تنگ
 دیگر گویند کانه اکھا دیو نر
 سزاتن چو باخانمان و تبار
 جمادار تمک سرنده جلایه وطن
 محال کورن موه ختھرا این کلام
 یه بوزتھ تمن افسرن کورن ژاد
 کرد که جمع دیوان هزاران هزار
 روان سپنو رقم به شهر نگار
 به یک جهان و یک دل بهوش و خرد
 چرخیدن پرخیدن کور که الو ناش
 محال به از رتبه مهتری
 و چپخته شاه پری پرنده گیش مهربان
 غرض کوچ کور پری پری پری پری
 به آهسته سرو تماشا کران
 تمن کینت سجاوخته الگ باغ اوس
 چه اوصاف ناگوار بر و ن از شمار
 به تو صیقل این چشمه از خیر و شر
 به فرنگ بیرون رهبر و زان دیار
 کھنک یمنه پزدا برو کانه اکھا
 درین باب بھو افسران ذمه وار
 ویا کانه سستین کرد هر چه جنگ
 کر سرکشی نیر حکم نمبر
 رتبه کرایه اندر سه زالن بنار
 ننه قادی قادیون سه وزین ستن
 به تا سپیل کل افسرو از دھام
 خود ایس کور که التجا نر و پچاو
 به بجمده هزاران دسأ ضرب چار
 رو ککه پن پن پن پن طرف چهار
 خبردار رقم ردی از نیک و بد
 همین تر چھن بے کران دور باش
 تبجن سستو بجمده هزاران پری
 پسند آس تمک سندن طریق جهان
 محال تبجن سستو پایا چھن
 بجایه مداد و آتس پمین بران
 چو بارغ ارم تحه اندر ناگ اوس
 رنگا رنگ از صنعت کردگار
 گزھان اوس یسند از شاهس خبر

دیو پیرو بر گرد شهر نگار
 رسد و اتر سار زینگاه شاه
 کرد و جمله شکل بشر اختیار
 بناحق پینه کانه به آئین تنگ
 دیگر گویند کانه اکھا دیو نر
 سزاتن چو باخانمان و تبار
 جمادار تمک سرنده جلایه وطن
 محال کورن موه ختھرا این کلام
 یه بوزتھ تمن افسرن کورن ژاد
 کرد که جمع دیوان هزاران هزار
 روان سپنو رقم به شهر نگار
 به یک جهان و یک دل بهوش و خرد
 چرخیدن پرخیدن کور که الو ناش
 محال به از رتبه مهتری
 و چپخته شاه پری پرنده گیش مهربان
 غرض کوچ کور پری پری پری پری
 به آهسته سرو تماشا کران
 تمن کینت سجاوخته الگ باغ اوس
 چه اوصاف ناگوار بر و ن از شمار
 به تو صیقل این چشمه از خیر و شر

و اتر سار زینگاه شاه ۲۵ دیون مهند تیداد ۲۶
 محال تبجن سستو پایا چھن ۲۷
 بجایه مداد و آتس پمین بران ۲۸
 چو بارغ ارم تحه اندر ناگ اوس ۲۹
 رنگا رنگ از صنعت کردگار ۳۰
 گزھان اوس یسند از شاهس خبر ۳۱

بنوعیکہ یس چیز آدم بڑھان
 کھسان ناگہ منز بہر گوئے چیز
 ویا بہر امداد جنگ و فساد
 بہ اوصاف از بہر قوم پیری
 ز قوم دگر ید سہ کارا کرے
 یوہے باغ یشدر از شاہن بہ پیش
 روانہ کوژن سقف تنہ سائبان
 اکتہ اندر پیری ڈرھ بہ ہمارہیاں
 سجاوختہ دویم باغ بو مقوومت
 یوہے باغ یشدر از نئے خاص اوس
 ز تعمیر و اسباب مایہ بساط
 و چھتہ خوان تو نان مایہ عجب
 دیان اُسو ساری خودا بوژنا
 کوہاو دورا بہ شہر نگار
 دریں باغ مردن ہندے جایگاہ
 وئے اوس شہزاد شرقستان
 بوایس مئے کچر سکھران اوس
 سہ محمود زیں ماجرا بے خبر
 یہ دو نمس تمیک آسہ کز اوان تلاش
 ذمہ چھسے کیا چھم اکتہ اندر نہ من
 دریں فکر پیسہ تس غایب زہہ

بکھان خط سہ خط ناکس اندر گرھان
 بساط و ضیافت مایہ لڈیز
 کھسان فوج بہر قصاص و عناد
 بیسہ کوئہ ہیکہ نہ کوختہ سرسری
 تباہ سہ کرمی پانی پانس پھری
 رہا پش برایے عزیزان طویش
 دریں باغ کھین کھانہ مہمانیاں
 کوژن استراحت بان شہان
 محالین نشانہ پیستہ ہوومت
 تمس زیاد محالہ نئے پاس اوس
 یہ ڈپیشہ فرشتہ کران انبساط
 ملک برفکک اُسو ڈپان لب
 دریں باغ راحت اسے سوژنا
 بقدرختہ یہ تاہر گوشت تیار
 بہ این باغ تابندہ خورشید ماہ
 سہ بابس تو آپس و نان داستان
 وزیں سوے محمود پئے تمس توں
 دیان اُس کر آئے آتہ خبیب
 سہ اُسہم دیان چھکھ اچھن ہندے گا
 چھ تمس و نہ پس یا بیون توژن
 محالین تمس کہ عچہ اندر کلمہ

دُئین بوب تس مہ جبین روپے
 دوپن تس زخمہش باش لخت جگر
 یہ بوزختہ سہ محمد گپہ تانہ تر
 کمالن دوپس لاگ جاہ دُری
 سہ چانے بہانہ چھ یوت اُمرے
 شہنشاہ نیشہ رازنے پیشوا
 چھ سورے تمن سہو اباب جاہ
 پینو کمن ضیا فتحہ مئے کرے تیار
 اکھ عالمکو لوکھ از خورمی
 یہ بوزختہ تمس سہو دراپہ چھون
 کنیزان سپین بدن بے شمار
 بیتہ خیمہ خرگاہ تا باغ اوس
 سہ تا پیرتہ بستر زر نگار
 نین ہاؤر تس کل ہم اجمعین
 دوپن تس خیردار ہوشیار شو
 دُچھن جائینا تانہ باغ بہار
 دوپس ماجہ اے دختر تاجور
 نمختہ وہ ذی پیرمین اندر سرری
 بہ تعظیم و تکریم کر دوس سلام
 غرض ہونس بودن جملہ راز
 بہ حشمہ پکان گپہ پیرمین اندر
 بہ منزل گے صدر سہ دُڑیام
 دُچھتہ تس گئے شاہ پری گپہ شاد

محقق خانہ میوتنس زری موپے
 تماشا بہا دوسے مئے سیتین سکھر
 لباس گرانہاپہ لوگن بہ بر
 بہا دوسے پرستانہی شاہ پری
 دُنیکتام چھنہ زانہہ نہر دُراہرے
 چھ یوت اُمت از راہ دور و دراز
 دُچھکھ پانہ اے جان من تی پگاہ
 کھینہ دُلی آنکھ ڈسے چھ اغتیا
 ضیا فتحہ کھینہ کھینہ چھ نہ کئی
 زبس خورمی پرشہ نہ اُسیں پوان
 نین ہمرہ خوشتن گل عذار
 سہ پاتا لکس شاہ سند ناگ اوس
 ضیا فتحہ کرکھ کوئے کوئے تیار
 سپین سرت اندوز آن مہ جبین
 پکان کرکھ عجائب دُچھکھ نوکھو
 فرؤن ترز تعمیر شاہ رنگار
 دُچھکھ بے خبر ہوش کر ہوش کر
 دُچھکھ جلدہ ماہ بہ شاہ پری
 بہ عقل و بہ شیرین زبانی کلام
 پکان داڈ اندر حرم ہاے راز
 بسرعت بڈ پیر سہ پیرمین اندر
 بہ آداب شاہ لایہ کز اُپون سلام
 دوپن کورنے کن از رو بہ داد

دو تخته تخته تخته بنوبت رُئیون در کنار
 چرخ دستریه حمالینی نور دید
 اُمس سیمتو ایخلاص تخته و دهنورور
 دبان درایه سر کرده پُریه تمام
 به تجویز مادر رُئیون در کنار
 سوه پُریه پُریه بنزدیک خیش
 به تخته و تخته تابع زمین و زمان
 تخته و مچانه با تخته معصیا تمام
 کر تخته آنتن طوطی پُریه تخته و تخته
 دس سال تخته کال نوکن بناد
 پُریه سال کراوس تخته دس ششم
 آنکه سال تخته پُریه پُریه تخته و تخته
 کله و مچانه زن و مرد پُریه و تخته
 د افرو سینه سالان بر مچانه
 دلاسا کورن تخته پُریه تخته و تخته
 اُتو اندر عنیا تخته آنکه سر تخته
 سوه تخته با مادر نویشتن
 حسابان پُریه پُریه پُریه از شمار
 به همراه حماله محمود نپس
 به مجلس کر که سار دپه دست پاک
 رنگ رنگ عنیا تخته آنکه بے شمار

گرانمایه کرمی تو سس گوهر بشار
 تفاد تخته پُریه دارا بگفت و شنید
 توه پُریه پُریه به من بعد گنیزن به کور
 همان قومی ماه پُریه یس چنه نام
 کر که غرق زر دخترا کامکار
 دو پُریه تسس ازیں پیش کرتازو عیش
 دیکه تخته ستاره سچن آسمان
 شپه نازنه پانه کور انتظام
 تیس سیمتو شاهان عالم تخته و تخته
 کزن پخته اکھا از کرم سرفراز
 تیس روز یار پُریه دسیدم
 چرخ سار دس تخته ناز و نعمت تیار
 تیس سیمتو آسپه گز تخته معصیان
 تری عالمس کسبه عنیا تخته به چنم
 ازیں خوش کلاما تخته دلی پُریه
 به کاجک وقت پیش پُریه
 به محفل و جهان اُس پُریه سمن
 دیکه صف چک کف پُریه و سار
 کسپه سیمتو آسپه و آفر تخته
 به میل عنیا تخته پُریه و پاک
 به سو پُریه آسپه خدمت گذار

نہ رغبست تمو تریش نارنج چیسے
 تمو اوس نہ زانہ رتہ وچھٹ خاب
 تہ تم پوشش مانند سرپوش اسی
 رکابے رنگ آمیز بد شہ پنج
 گراں قیمتی ہے زاندا ز بیش
 پولاواتہ مستجن تہ تریشنبہ لڈہ
 ٹیکھ ٹھان تہ کھان باؤکھ رمن
 رمن یام داعہ پنیو قاب وائو
 ضیافتہ کھوان دن وچھان آب خاب
 پرسی بہر خد مت گئی سہ دجار
 چھ پاران تلان ٹھیکھنہ کانہہ ہم طباق
 دروئی دپان آب آبی ہہہ
 اگرچہ بسان اس پرموین اندر
 بظاہر لوگوں تہ کھان لڈہ
 تھہے رکڑ تہ بو تہ علی کل حال
 معافی دیو دیو لوگوں تہ پسند
 کھیو توہی تہ انشاء کوہو نولال
 تھہے چھو فدا تہ تھندے تہ خو
 ضیافتہ تیشنبہ کھیو یس اکھا
 اجازتہ چھ تمکے تہ نین سرسر
 مع بانہ تمکے چھ نین لاکام

ضیافتہ وچھتہ حارتس منزگیہ
 ونیشام تیتھتہ نھان نان وکباب
 سونہ قاب تہ پیٹھ رتہ پش اسی
 بہراہ یک قاب بیدرد و رنج
 رکابین تہ سرپوشنہ رنگ فیش
 رکابین اندر بون بیونے اسی چیز
 عرض بیون بیونے قاب تراؤکھ رمن
 بحالہ محمود پیہ آب سانی
 ز شرم و خجالتہ گئی عرق آب
 اکس آب استاد وقت نہار
 نفس سیر کر اوٹھ پیہ دست پاک
 وچھان اکھ اکس کن کران تھہ چھو
 حمالہ ازہن ماحرا بے خبر
 دوپکھ پرمو تہ اسے مہمان عزیز
 تہ بوسرسی بہر خرچ عیال
 کھیو ساڈ پاٹھین تہ چھو کھ ہند
 پگاہ توہی پڑھین ہند وچھو مالہ کال
 تہ پساند کھان تہ زریں طبق
 پتہ وٹھ چھ آہن کیشہ راز شاہ
 اگر آب بیگانہ قوم دگر
 تہ کھیو چھتہ تمکے روز نان و طعام

اگر چه حال پری دیو زاد
 مگر بے خبر اُسو زنی صاحب را
 درونی مشکان اُسو زبس گئے
 ز قافون یثند از حکیم پری
 کنیزان اشارہ کوڑو کہ مرصبا
 بچھاؤتھہ تمن اُسو دستار خان
 کوڑو کہ پین پین قاب غور و کلان
 موڑو کہ روخصتہ از پیش گاہ پری
 یہ دختر حاملہ بہ تراون تو خالو
 اسے نش چھوڑو کہین یہ تازہ عروس
 چھوڑو حاملہ اُسو سے وون
 یہ تھاون نہ پارتھہ چارھہ کمان
 چھوڑو شک یہ از خاندان ہون
 بہ تجویز مادر سپینو شادمان
 پری از زیور و جامہ ہای زری
 قوتل دا کوڑو ہونش سوڑو
 مبارک پگاہ چھی ژئے روزے عروس
 یہ تحفہ و چھتہ وڑوہ حاملہ پری
 بہ کوڑو ہونشے منون ایچای تمام
 زبان دزایہ دل مشاد اُہی کران
 کنیزان بہ انعام و اکرام توڑ
 ٹلکھ بہ سر دشت بار طعام
 پکان واژہ در خاندان خشتن

پُرستانہ کے اوس تس بوم زاد
 ہٹو کن نہ وڑوٹھہ کیندہ زچون و چرا
 بیٹے پیرہو کوڑوہ اجازتہ دیئے
 بہ تدبیر و کوشش سپینو نہ پری
 برائے تبرک ٹلیو کھانہا
 گر اُہی تمن کن و چھن کر بنان
 بہ این پارچہ ہای دستار خان
 کوڑو حکم تہ سوے قوے پری
 کوڑو نالوایم جامہ درتے ژئے مای
 و چھکھہ پانہ فردا پیموٹھہ جوڑو
 گر اُہی نہ دروانہ لاکس کنن
 و چھتھہ پرتھہ اُکس کوڑوہ اُٹوٹھہ گمان
 بلا شک سزاوار شاہنشاہی
 تہ قوی پری اُس در دل پڑھان
 چھک دار یکسا اوٹھہ جوہری
 و دین تس یہ فردا ژئے شوہری پری
 چھہ قہمتہ امیک مہر و پین موم ووس
 و دین سبجہ شکر پیش پری
 بچھس تا دم مرگ چائنی غولام
 بہ صویہ خودا حمد بہ حد پزان
 بہ زیاد تر حمد داوار پور
 پوان چھکھنہ پڑوہ دزایہ کیا پس مقام
 یہ کیندہ و چھہ تمو آسہ لوکن چھکن

دہر رسل دہرین مثل قدم تیز تر
 یہ کینترھاوئے وار در گوشہ کر
 یہ کینترھاوئے رانہ بر سر پر
 دہرین تہ اسمانہ نے ہند ملک
 بخند رشید و ماہ کمرہ تابان فلک
 گہ ڈنڈی پاد کور نور پاک ظہور
 بہ آل و بہ اصحاب او با اقسام
 بنیائے فانی عنایہ چار
 یکے چار منبع صلح و فساد
 دگر ہرچہ اند جہاں بسنگری
 تعجب چہ کیا از یثد از شاہ
 شہانہ شخبر بوز بعد از سلام
 فراموش کور قفس بر این چند روز
 لیو کھمچہ نہ کلاماتے کن سر مری
 ڈر رنوا نیسہ سہو او سکھ چھداں
 سہ چوئے ڈر چھداں تم کو سہ ہار
 خود اٹھاوئے وار اے حکمران
 ڈرے جھی عزم بلجزم سوئے نگار
 سہا خوش گیش توئے گو تازہ ہوش
 ڈر یوت آئے ہن مادر قبلہ گاہ
 تہ شدے پیہ ضایہ آباد زیاد

دئے اُس محمود پہنچے پتھر
 خبردار و بیدار شو ہوشگر
 دہرین قلم تل لیو کھن بر حریر
 شائس چہ یس وحدہ لاشریک
 تمہی پاؤ کمرہ جن و انس و ملک
 تمہی ذوالجلالان بغار از قوصور
 زیانے محمد علیہ السلام
 اذان پس بقعہ درختہ کورن آشکار
 یہ گو آب و آتش بیتہ خاک و باد
 بہ این چار انسان و جن و پری
 بقعہ درختہ دین ریس اکبر دستگاہ
 پس از حمد حق نعت خیر الانام
 ولیکن گہ ڈنڈی ہجرت شکو بوز
 خیالاکور درختہ نہ زیاد آوری
 بہ کین یاد پیہ ہے ڈرے اسے نوجوان
 سہ بڑ مار لہجہ تہ بیتہ مالدار
 دریں باب چھپنے شکایتہ کران
 سہ بوزم بواپس پنس چھکھ تیار
 دہریم خوش خبر بیت کہ بوزم بگوش
 معظمت مکرّم سہ عصمت پناہ
 مبارکھ سپن میون دل شادشاد

وائیش ۲۰ قشس پیوچہ بہتہ ۳۰ مطلب مالک ۴۰ کینتہ دنیہ پس نر و چھکھ

بڑی بڑی دکن لال کڑھ کر سس
 دگر سو گیس مضمطرب سخت تر
 شہنشاہ چھ گومت بدون از جھار
 خود سو حسن بنمڑ سیمو چھس مو حرم
 سو بڑ خانہ اونچ تہ بٹ دالدار
 بڑ از ملک بیگانہ کم پایہ چھس
 اگرچہ سہ یتیم آسہ ہے ایتر مان
 دریں در طمہ فکر اسس غریب
 در آخر خیالائے پیو بے خیلان
 گیس سخت مجبور اسے غمگسار
 پیسیم یاد آن مادر مہربان
 یہ حالی کوڑم تن نشہ ماجرا
 دلا سامے کوڑم تنسلی دلس
 مے زین پیش اوٹم بخاطر خیال
 چھ باقی تہند یتیمہ والیک شال
 و نیکتم فرستہ مے ایم نہ زانہ
 وہں کو جان انس یوتے سال بو
 بہ فرحت لیکھس مبادہ طرفہ بڑ خط
 تمامی شہر باش مرد و جوان
 بیشہ ہم شہر تنس چھ زیر نگین
 بیشہ ہم شہنشاہ چھ تنس دوستدار
 بیشہ تنس چھ تابع تہند قبلہ گاہ

خدا رو کوس تہ لکن تن کس
 سہ یوت آتہ تشریف با کرو فر
 کوس منز چھنہ کانہہ انکھا خانہ دار
 چو پرمان سہ ز عنوان شہرچ حرم
 توکے فدوی چھس گومت شہر بار
 نہ مادر پدر بے سرو مایہ چھس
 مے کیا اوس پروا پیک مہمان
 روان دکن تہ شہانڈان غایتی طریق
 مہ گزہ رخ تقصیر تھا دم مے فاف
 ہیمتہ بار بک کیشہ تہ زونہ دار
 حالہ اٹم ناد دعتہ در زمان
 خبردار کراؤم ز چون و چرا
 مہ بر غم خودا حل کرمی مشکس
 بہ شہزادہ سے کراؤم پچھر سال
 بڑ نیمہ ہین یہ سانس بحباہ و جلال
 بڑ اسس کراؤنی دہہ ہے از پکاہ
 خودا تھا کو تنس حرمت و آبرو
 چھ تنس سال تہ کال باسلطنت
 ہمہ خاص و عامان پیرو جوان
 تم آہنوز گزھن سانسے جمعین
 تمن شہرے ہندو سکونت گزار
 ان گزھ سانس سہ بود پارشاہ

جسے سہو تھو سہو کہ اپر د وزیر
 غرض میون یس دے غائے کلام
 و تین میہمان بے چھس دیم دار
 دس باز و نعمت کرن کھن چن
 چھے دعوت زنان تہ مردن الگ
 بلا شک یمن کر کوڑم انتظام
 دریں امر یو دوس کرے انحراف
 چھ و اعوف چھ تہ شیا ذی سارے خبر
 و انجھ ہی بہ پرواز تروون قدم
 یہ کیا کوڑ اُمی بے سر دین بیان
 دوپیم کیا لیکھ تہ نگار سس خبر
 بہ یک نو یک شب بے اسس و چھان
 مے تعظیم کوڑ سس تہ تہن سس بہ ہر
 بہانہ مے کوڑ سس تہ پڑ سس غلط
 بواپس مے دوپیم یہ بوجھتان ہون
 رہن سس تہ ہمراہ چالا کر کھتہ
 مدار مے کوڑ قہ تہ دل تھا و خوش
 کپڑہ تہ سس شست و چھار
 گرا دور از شہر شاہ نگار
 قلیا و چھم رگرو شہر جدید
 بروازہ آں حصار بلند
 قلیا کو بھتے آہ دروازہ بان

جسے کلہم فوج برناو سپہ
 انوسالہ شاہان عالم تمام
 رضا مند سار تہ کر کہ شہریار
 اکے دودہ نہ اکھ ہفتہ مے نش مین
 چھنہ تارے تون تہ کوں پروں تہ رگ
 خبردار ہشیار شو واسلہ سلام
 نتیجہ تہ یک نیر تہس بر خلاف
 مبدل تہس خار سے وارہ شر
 یہ بوڑ بھتہ دلس مڑے پیو وار غم
 پڑھا کیٹھ تہ آیم نہ لے شہر جان
 یہ اُموسند قصہ بوزن آم مڑ
 بروز دوپیم وارہ آں مہربان
 دوپن کر تہ تاج الملوکس خبر
 مٹھتہ کوم اکھون تہس سونہ خط
 تہ اسی نہ پڑھ آمرا از قول من
 دژن مے عجب پوشہ مالا بڑھتہ
 بے سس نش نمٹھ تہ یہ کر پیشکش
 خراماں خراماں جو خورم بہار
 و چھم گوشتے تاز شہر تیار
 دودہن دودہن تہ تون مڑو گوشت پد
 پکان وارہ ساریے بلا چون دچند
 پرتا نچی پرتو تہ ڈیچھم عیاں

ہلا پاس تراو کچھ نہ پرگز اندر
 بنزد پری گئیہ پرمو یا کوان
 اندر تریا باغ و چھم بوالعجب
 ز گلہائے قلمون و چھم باغ پر
 رنگ آمیز قم میوہا سے نوحہ شاب
 و چھم نہ مے تیتھ باغ یا آبشار
 دریاں باغ تھپریس کور مٹے
 پوزے بوزاں چیدہ شہر نگار
 غرض واٹر نزدیک شاہی مکان
 بہ نزد پری مالک اس مقام
 محال نہ دپس چھے افس برتری
 مے نسبتھ کورن یز تھا بے شمار
 بوڑن لول دارا کورن نوحہ کلام
 شہا کیا و نے کور نے ہند ظہور
 مے پیراہ دژن از پیہ سیر باغ
 ہیکے کیا نیگھتھ وئی کیش صیف باغ
 ییلد آتہ سارا کور کھ ہر طرف
 چو مادر بہ رٹنس درون کنار
 مے دو پنچم یہ اسی زے گوشت کنن
 یہ تعمیرتہ باغ لایہ عجیب
 لحاظ محال نہ چھ تیس بے شمار
 اے دوپ تیس کور چھم مینہ ول
 محال نہ تمن ایتھ سوزن خیر
 اون پاس تراو کچھ نہ دیتھیکہ امان
 مے دپیشھ کرنھہ نہ دپس جان لب
 اویزان تمن میوہا مانسہ در
 و چھتھ دیشھ دامن نوان آب تاب
 بہ دژیا نحصو صحن بہ شہر نگار
 چھنہ کاشیہ از تا مٹھن سور مٹے
 از اس باغ بخت لیے نہ مہ ہار
 بچھتھ آتہ پرمو جوہر چھکان
 نیگھتھ افس بہ تعظیم کراوہس سلام
 پیہ گئیہ پاتالہ چی شاہ پری
 دژن جاے اندر یمین دیسار
 کھینکو چیرا آتہ ناؤن تمام
 پری ماہ قروی تہ بیہ حور و نور
 تماشا تھو ہووہم بیہ ناگ
 کر تھی پانہ مولوم چون شب چراغ
 نیس پرمو تہ برو تھہ کرن کر تھہ تھچھ
 دژن بوسہ مے رویسہ باندار
 یہ یوت سوز تلب اتا کھو شہن
 فقط چپانہ باپتھ تھے چھی خوش نصیب
 چھے یوہس چانہ اس مادر نامہار
 شہانہ بڑ بڑا تیس یز تھہ ول

ہلا پاس تراو کچھ نہ پرگز اندر
 بنزد پری گئیہ پرمو یا کوان
 اندر تریا باغ و چھم بوالعجب
 ز گلہائے قلمون و چھم باغ پر
 رنگ آمیز قم میوہا سے نوحہ شاب
 و چھم نہ مے تیتھ باغ یا آبشار
 دریاں باغ تھپریس کور مٹے
 پوزے بوزاں چیدہ شہر نگار
 غرض واٹر نزدیک شاہی مکان
 بہ نزد پری مالک اس مقام
 محال نہ دپس چھے افس برتری
 مے نسبتھ کورن یز تھا بے شمار
 بوڑن لول دارا کورن نوحہ کلام
 شہا کیا و نے کور نے ہند ظہور
 مے پیراہ دژن از پیہ سیر باغ
 ہیکے کیا نیگھتھ وئی کیش صیف باغ
 ییلد آتہ سارا کور کھ ہر طرف
 چو مادر بہ رٹنس درون کنار
 مے دو پنچم یہ اسی زے گوشت کنن
 یہ تعمیرتہ باغ لایہ عجیب
 لحاظ محال نہ چھ تیس بے شمار
 اے دوپ تیس کور چھم مینہ ول

پنجم سال بدو بدو شهبان جهان
 رتن کیت مے آسن کوڑم کھین چین
 یہ بوڑھے تھس سہر بان گو سپٹا
 امیر و وزیران ہمہ اہلکار
 و چھتہ پڑے مرن ہندے جایگا
 ہمیشہ چھ تھتہ نوکر مانسہ روز
 مہیا چھ تھتہ باغس اند تمام
 بہ ایس باغ روز تھتہ چھکھ ایتر زمان
 دے موختہر پٹھو اے مہہ چین
 مہہ برغم اگر عالیجو پادشاہ
 رتن ساز پے ہنس چھکے بے کفیل
 بتا کپد و ونم خبردار باش
 در تکی یختہ اند کرکھ پود عدل
 مقفل موثوقا مے دیتنم برتہ
 دوپن چھ یختہ اند گرامی لباس
 بروز خوشی آس لاکاں پہ نالو
 بہ طر ز شہانہ کارن کھن تو چین
 کھنکو تو چہک چیز رقم اسو خاص
 گنیز رضا مند ساریے کرین
 بہ اہریر دھتھتہ کرین سرافراز
 خالک دوپم اے دودنی اعتماد
 بہ فون د تاج الملوکس خبر
 و اتور

امیر و وزیران کہان و مہان
 بیسہ جان پٹھن بہنو جا پے مین
 جنت تو دوت ہند چھ یس پادشاہ
 سوزن یور باغشت و باوقار
 تھتہ اندر فروزان جو خورشید و ماہ
 نہ مردی نہ چھس آفتاب تھوڑا
 کون کھن تو چین عیش عشرت آرام
 مرتب یہ کورست برائے زمان
 انکھ سالہ شان روپے دھین
 رعایا ہتھن جملہ فوج و سپاہ
 تو فون فون سودکھ و کپیل
 یہ کینترھا مے وونکے تو ہیشہ باش
 مباد اگر تھکھ رنج و خاطر ملول
 و چھ تھتہ نیہری لال و جوہر برتہ
 بیسہ زیور کو چیز کینتہ خاص خاص
 تو اوصاف ہم چیز ہا چھنہ خالی
 مہہ اپن و آداب چھنہ مشن
 بجزن دتن سیتو غیر از ہراس
 تو انعام و اکرام یکسر برین
 پکان دراپ خوش پٹھو چوں سرو ناز
 گنیکہ محرم راز گنج مراد
 بہ مضمون کاغذ جلدی سکھر

دریں باب بیشک بہ خمد عرض چھس
 معظم مکرم چھ یس قبہ گاہ
 رئیس حرم مادر خاں گاہ
 وزیران و میران و خیل سپاہ
 کنیز ہمتی ہچھو سیارگان
 گزہن یور آسہو چھ سارہی برات
 بیہ یس شہس چھکھہ تر زیر نگین
 شہ تر گزہہ آئن بمع اہلکار
 اگر روز کا ترہا مکانس اندر
 تھس آتھس ناگہانی چھ صاف
 چھ تھکھہ کامہ پیٹھہ آشکار و نہان
 بیک ہفتہ ساری ذمہ پاری سمن
 کون کھن تہ چمن چنگ نے بونے
 خبردار ہشیار شو والسلام
 اونن قاصد اتس دوپن تیزلار
 زبانی تہ ون تس شہس داستان
 بہ فورن جوابا تر تمکو بے ہمسار
 پرتم گزہہ تھتہ پیو بہ جابے مراد
 زمین بوس اغنام اونن شہ بار
 ز ملک یس ادھس پیہ شہریار
 شہن حکم کور سو بے منشی پورن
 پرمن تمکو ہیوتن پیش شاہ نگار
 کھیوتت تس فراموش گوڈولس ہوش

بہاذا بہ خمدتہ کران عرض چھس
 بہ ستور سابق شہ بود پادشاہ
 تیس سیتو سرکردہ عصمت پناہ
 بہمراہ آن ہر دو خورشید و ماہ
 حرم خانچہ جملہ مستورگان
 رعایا تمامی ز شہر و دیات
 بیہ شہر یاران رو بہ زمین
 بیہ شہر و عنوانکے تاجدار
 کم و زیادہ شہا یہ بوسے نے خبر
 پیش یور یہ کانہہ کرسی اغراف
 دیکھو زینشاہ شاہ جہان
 ز طرف حاکم بہ دعوت رمن
 بہ بیک ہفتہ پتھہ جاپ چھکھہ روز نے
 کوڈم موہ ختہر شہریار کلام
 سچن نامہ از دست منشی تیار
 تہ رقعہ ہمتی گزہہ بشرقیستان
 تہ کاغذ تر تاج الملوکس دسا
 دیان ذراو قاصد بہ مانسہ باد
 بدربار شاہ ذاد گستاخ دار
 پس انگہ شہ مرثولہ زربکار
 کوڈن از بغل پیش شاہس کوڈن
 موڈر منشین نامہ نو نگار
 نوڈے داستان شہن کور بکوش

بہ عبرت دہن قاصد کربان
 دوپس قاصد اے شہر تاجور
 گڑھا دور از طرف شہر نگار
 پس و پیش مانند البرز کوہ
 قلائس نیلور کنو فزون از شمار
 چہ بودان راتس کو سوز ساز
 چھنہ کا نسہ آدام راتس رہوان
 دیان لو کہ آست چھنہ یئد راز شاہ
 شہا موختصر بود عرض غلام
 شمس اسی ہمراہ وزیر و اہر
 گزہ جو یکدس سو بہ شہر نگار
 ز تحریر محمود شیر خوار
 بفرمان شہزادہ ارجمند
 سرعت پیکان گو بسو یہ نگار
 وزیں سو کو رن قاصد اضطرار
 شہن دوپس تمس مخبر حبس کر
 وزیر خرمشہ روشن روان
 وئے دورتس اوس شہر نگار
 براہ روان سوے طرف یمن
 اچھن پش دوان وار تراون نظر
 رنگ آیز شہرا وچھن تمکو جدید
 قلا نیلور کنو بلند و دراز
 چمکہ دیوار از لعل و در

زائے ماکینہ خبر چھنہ ازین داستان
 اچھو کینہہ وچھنہ یہ بوزیم خبر
 قلا یا چھنہ حکم یمن و یسار
 تھہ آندر چھنہ شہزاد فرو شکوہ
 دیان فوج تھہ ہر طرف پیردار
 چھنہ کا نسہ مولوم تہہ کے سہ راز
 فقط ساز سخطو پرے کن دوان
 تھہ چھنہ ایں خرگہ و جلو گاہ
 پوزے بوزیمہ کا غذا ایں کلام
 تمن کن کو رن حکم اے نغمہ شہنیر
 خبر تو ہو آند از یمن و یسار
 دیان کینہہ وچھنہ مے پڑھ دین ہار
 وزیرین یمن سستو کینہہ ہوشمند
 تمس اوس دن عزم سیر و شکار
 مے گو شیر شاہ خطس دم خواب
 وزیر زمان آند یا مت خبر
 پیکان گو بہ مانند باد دمان
 پیکان بو بہر سو کران بنظر
 تماشا وچھنہ زیر چرخ برین
 وچھنہ رنگ دنیا بطرز دیگر
 دوہن منزسہ گوشت درانجا پدید
 وچھنہ ہئے ولا گو سہ گردن خراز
 حد رؤس کا پش تمن مؤہر

دہین یا الہی سہ شہر نگار
 اگرچہ چھ تاج الملوکس عزیز
 کوڑن داپ مولوم از ربروان
 دوپس رہرون خاص خبرا چھنہ
 چھ ساری زبان پہ چھ ٹیٹہ از شاہ
 شب و روز سوزک چھ آسان گرہز
 سپن مضطرب دل دہیزن قدم
 سپن یام داغل پہ صحنہ سدا
 حمالس خبر گئیہ اندر قدم
 پس از پیش حال و احوال شاہ
 مے یس قاصد اتر کوڑمت روان
 شہس یوت چھین باتما می حشم
 تمن کیت مے چھم کوڑمت انتظام
 دہیزن دوپس چھنہ ہرگز خبر
 کران اس آہستہ سیر و شکار
 اچھو کینہہ و چھنہ سہ قاصد پہ خط
 پہ بوزتہ سہ محمود اندر عجب
 ویزیرس بہ تیزی دہین جلد میر
 سہ یس نور قاصد مے کوڑمتان
 تہس اچھ کاغذ مے چھم سوزمت
 مفصل خطس شرمے لیو کھیت تمام

چھ یس سون مسکن تر جاپے قرار
 از پس مائیگہ مے لئی نہ پشیز
 پہ تعمیر ککوڑ چھ کم یم گوان
 اٹھ اندر چھ اسو جاپہ آہستہ سہ
 تھنہ چھ ایں حشت و جہانگاہ
 ترے دہہ اٹھ قہس گے پونے بوز حص
 بیکدم گرہ صحتہ پیو بخانہ خدم
 مرا سر سہ غافل نہ چون و چرا
 بیکدم نیمبر ڈراپہ سوعے لاجرم
 پڑھن تس کجا بیسوا پادشاہ
 تیج کیفیت چھ کر جلدی بیان
 بمع خاص و عام بہ خیل و خدم
 چھ وونی کن نگارس اندر دوہہ دام
 پہ چھس یو ڈرامت ز شہریدہ
 کہ شاید پگاہ و اتر یوت شہریار
 توہے نشہ بوزان دے چھس کتھ
 سپن تہ رٹن زیر دندان دلب
 بہ واپس تہ کر تھ تہ شہس زین شیر
 بہ تیزی تہ گوشت چو تپرا ز کمان
 تہیک آہ مضمون شہن بوزمت
 پہ کینرھا تہ بوزتہ از پس از دام

بہ جلدی نہ گزشتہ شہزادس نہ دن
 خطس منز بہ کینترھا پڑکھ کیغیتھ
 چھ سار نہ تہندے پیک انتظار
 نہ کر پانہ مولوم از ہر طرف
 بیہ کر نہ تا کپتس بار بار
 مخاطبت بہ تحریر کاغذ عمل
 نہ تا میں ہر گاہ کرے اخراج
 بہاذاثر اپستاد اپستاد لار
 وزیرن بہ بوزتھ کوون اضطراب
 بہ گوشاں شہد بہ چشمان بدید
 شہس نش سہ پودا کی تھن در زمان
 دوپن تس شہا کر عمل تیز تر
 تیار ہی تی کر در نیکی مہ کر
 وچھم تانہ شہا بطرف یمن
 بگہبانہ نے ہند وچھم دوہہ دام
 بہ فارکتھ حمالن چھ کوڑت بہ کار
 دریں باب پہلو تہی یس کرے
 بہ منشور قاصد بہ تصدیق او
 وزیرس دوپن پانہ چھکھ ذہوار
 بہ تحریر محمود کر س عمل
 وزیرن متد بہ عقل کمال

بہ مضمون کاغذ نہ تشریف ان
 مبدل کرے یقینہ اکھ حرف تھتھ
 چھ یزمن پرستائے شہریار
 و نکھ تس شہس یقینہ زانے سہ کف
 کرے یقینہ پہلو تہی زمینہار
 کر فی دپن زتس یقینہ کراؤکھ بدل
 مبادا چھ خطرہ وون کوہ قاف
 وون چھ نہ حاجتھ ان شہریار
 بواپس خبر ہستھ کوون تموشتاب
 و منزل سویہ شہزادی دوید
 مفصل کوون شہریارس بیان
 بہ کینترھا لستھ کاغذس منز خبر
 بہر گوہ تا میں کر الحذر
 قتلایا کر تھ زیر چرخ برین
 شہنشاہ یند رانے انتظام
 انکھ سالہ بے عالمی شہریار
 بلاریب و شک پانی پانس پھرے
 بہ پر خاش شاہس اشکال دراو
 انکھ سالہ بٹامان دالا تبار
 کر کھ یقینہ اکھ رتھ حکمس بدل
 مرتب کرین خط برایہ سوال

مرا سر زرد و نقره کا غنڈ پورن
 کرکھ مشورہ تمہو بہ عقل و قیاس
 ز تاریخ و آن روز یوم سعید
 لیو کھن سارے باہم شہر باش
 بہ دیگر طرف شاہزادن چھوان
 لیو کھن تس شہا با تمامی حشم
 انکھ سوتو ساری اپرو وزیر
 پس آنگہ بہ آداب و حسن دسلوک
 بہ کینرھا خطس منز چون و چرا
 تہ بوزختہ سپن خوش سہ عالی گہر
 چھہ ایس سال یندراز پاتالہ نے
 دپان شاہزادن بہ حکم پدر
 بہ دوستور سابق ہمہ شہر باش
 تہ بوزختہ سپن خوش ہمہ خاص و عام
 سرانجام رفتن شہن کورتیار
 نہ ملکہ رنگارس بہ واپس جواب
 دیس وائر شہزادہ با جاہ و جیش
 سہ قاصد روانہ سپن شاد شاد
 دیتن خط بہ ملوک سپن شادتر
 عبارتہ خط منشین کر بیان
 خبر راج تمہس وائر کہ شہر یار
 بہ سویے سلوکان روانہ کورن
 مقرر دوہا اکھ کورن خاص خاص
 نیکھ سارے دعوتس پیچھ و عید
 بہ شہر پرپ وائے با تلاش
 بہ رضوان شہر کر او قاصد روان
 یہ شہر پرپ گزھہ وائے بہ چم
 شہر باش یک جملہ برناو پیٹر
 کورن عرض تمہ پیش زین الملوک
 پورن تہ دوئن تس ہمہ ماجرا
 دوئن تس سکھرا درنگی مہ کر
 بہ سرچشم فوہان گزھہ مانہ نے
 تہ اعلان شہرس کورن مشتہر
 بہ داوختہ گزھن چھو کرو سا تلاش
 سپن جملہ آمادہ از شہر و گام
 لیو کھن خط دوئن قاصدس تیز لار
 تسلی کورس آبہ در اضطراب
 تہ خاطر جمع تھاو با ناز و عیش
 رنگارس آندر وائر تھن پوچو باد
 دیتن تمہہ دہرس^۲ بہ مضمون تہ پیر
 تہ بوزختہ سعہ ملوک سپن شادمان
 بہ خیل حشم در میان رنگار

اکتھ اندر نہ تہس پو تہس موج مول
 اگر چہ خمالن بے چھس پاجھش
 درینا تہشز کینہ تہ چھم نہ خبر
 اگر چہ بہر گونہ چھس پاجھا
 دریں باب چھم مشورہ پنی دلس
 ورنہ یہی کوڈن موسے ہوون بہ نار
 دو بھتھ آتہ یک دم سہ اندر ہوا
 بہ تسلیم محمود ورنہ زود تر
 خمالن بوڑس لول در ہر مدار
 دوپن تس و سنے آونا شہر یار
 بیٹے ونہ تس اے نا شہر یار
 بہ واپس دوپس تہہ بوڑم خبر
 گرنہ صحتہ جمع بہمان نزدیک و دور
 مقرر چھہ تارخ تہو کور سٹے
 بخد متھ مے چھم عرض اڈنکھ توے
 رٹے مولام چھہ کس مے مادر پدر
 بیانہ ٹٹے نیش بوڑمت چھم بہاں
 بہ شہر فلالنی بہ طرف شمال
 بلحم دتھ بہ طرف مکانات شاہ
 یہ دوہتر شو نکتھ اُس در مہر زر
 فقط چھم مے بوڑمت ماجرا
 محمد الشادو سٹے قسمتھ زبر
 بہ رچھتھس رٹے برتر ز مادر پدر

کہتے تہ کینہز چھس تہہ ام لول
 اکتھ تہہ پریکین اندر لا جھش
 طبع چھم بڑ وچھم سہ مادر پدر
 ملاقات ارشان مے چھم مہد عا
 حمالس ورنہ حل بنیم مشکلس
 خمالن پرستانہ ہیوت واکدار
 بہ محمود سٹے داتہ دادرس دوا
 بہ تہہ ظہم ترودن تہس پیش سر
 دین بوسہ روپس تہس بیشمار
 تہس روس بٹے رونق چھہ شہر نگار
 ضیا فٹھہ دین کن چھہ کرہش تیار
 چھہ تہو سوزمت روتہ شاہن نمبر
 پس آنگہ تہن یوت چھہ داتہ منور و
 فرستادہ منشور چھس پور مے
 بخاطر خیال مے ہیوت یوے
 حقیقی بہشز چھس بہ لغت جگر
 نہ کستام اُسکھ سہ قعدہ و نان
 دوہہ اگر اُسس بہ دزادہ بہ چال
 وچھم بے مثل حشت و جایگاہ
 مے اڈن ہر تلکھتھ چھہ کانسہ خبر
 مے کینہہ چھہ مولام چون و چرا
 بہ رچھتھس رٹے برتر ز مادر پدر

ژٹے پرورد گر قفس بخون چگر
 یہ جاہ و حشم تہ پہ شہنشی
 کج شاہ یثد راز تہ شاہ پری
 چھ چوٹے یہ طاقہ ز حد کمال
 ثنا پاکہ ذاتس چھ یس بے نیاز
 ہمیشہ بون ساپ چوٹے بہ سر
 بیٹے عرض چھم خد متس عاف
 اگر بوز چھ چوٹے سہ تقریر خوب
 بہ داوختہ اگر داہن رقم نگار
 بہ خاطر تمن آسہ میونے فراق
 سہ میونے قبیلہ تہ مادر پدر
 چھ یس چارہ یقبالہ از حق عطا
 کہہ و مہ زن و مرد از ہر کدام
 محال ہیکلے بوز یختہ قبل و قال
 کہوتر چھ بیشک کہوتر ینہان
 اگر چہ و نس کینہہ گزہ جس بل مول
 دوپن تس بہ بہ غم تہ خوشنود روز
 تشہ نام و پیغام کورس کنن
 انہ یور تم میاں ذمہ تہ تھاو
 بہ تجویز حالہ منہ شس خنیر
 سپن تہ دوپن تس تہ ہیکہ مختصر

چھم تہاے مددگار در غار شر
 یہ زمان رہی تہ یہ فر رہی
 کرڈ رام کاٹا چھنہ سہ شری
 میٹے کوٹہہ اٹھ اندر کرختہ قبل و قال
 بہ الطاف ارشاد بہ چھس سر فراز
 یٹے مدعا چھم جہانس اندر
 وٹے موختہ قصہ تھاوم معاف
 ملاقات مادر پدر چھم سہ لوب
 سہ ایحسان چوٹے سہ بوبے شمار
 میٹے چھم کنیوت تہند اشتیاق
 و چھتہ میون اس شوکت و کرد فر
 سپن ہستو چھ ساری تہ لا پتا
 یقینن ہمیشہ ژٹے اسی غولام
 دوپن گرگ زانس چھ گرگی خیال
 قدیمی و چھم باز باز س رہبان
 بہاذا کورن عرض تمو سہند قول
 بہ فرختہ وٹے روقہ مائس تہ سوز
 یہ چھ ناو مائس تہ شہرس و تن
 ژلی یود ولس چھ تشہ آہ تاو
 اشارہ ز محمود سوئے دہیر
 بہ سوئے پدر میاں طرفہ خبر

مایانے پنہو خصلتن تہ موختہ چھس زور دہمت۔

سراپا کردن کیفیتش بیان
 بیک صفت تمیز پودن مکرر کرد
 کریمه موهر و دستخط سراسر پودن
 حالن هیئت ذوق پانس به کار
 به چش و واقف از خاندان شاهی
 تیغ هر خویشتن پرمایا و تیغ
 بی نیون همراه آن مهر زر
 سه گاه پانس نشسته موجود اوس
 بلا شک به پیشه پیکه اعتماد
 بی زایه بجای طاقین زر
 موهر تحت جریحه اسو لعل و گین
 بر اے نشانه تین هر دو چهر
 سو یس اس آن روز نزد مهر
 به آهسته گاه کورس جدا
 غرض تمیز دوشه چیز همراه
 پیکان و اثر نزدیکه شهر کبود
 یکایک به وضع زمان کرکه چال
 نفیس و عجایب گران و قیمتی
 حالن عجب چال پانس کردن
 مر چارده زن به حسن و جمال
 شش هفت اقلیم یس حکمران
 یکایک شش و پنج آراسته
 و اسب و ۲ شوی و ن.

دهرن قلم تل لیکه کن همکنان
 دو پانس تمیز او شمس می آرزو
 دباب حواله خالص کورن
 دوین کرکه پانس سحر آن دیار
 چینه کا تبه دویمس تیغ آگهی
 به پرواز تمیز درایت به خوف و رنج
 یخته اندر سه محمود بیله شیر خور
 برای نشان تین یاد پیوس
 و چینه روه به منزل گزین شاد شاد
 به آن روزتس اوس در مهر زر
 عجب به بهان زیر چرخ برین
 دوین پرند نادره پیکه آن کنیز
 نیش و رتس پیمیز اس می تو او جه
 به پرواز آیس سه به سحر برنوا
 و پهان درایه باد عباد و کیمه
 ز پرواز تمیز آیه یکسر فروزا
 مرین لباس جریحه در و لال
 به شا کهار تمیز لوگ از فرحتی
 بهر گویند واقف سه مانجه پرن
 سپین رونق افزا به حد کمال
 تینز ملک تس کن و چینه ندیچان
 گیه آله از کس کعه به پیراسته

چو کبکان کوہی خراماں خرام
 ایس شان و شوکت بعد کو دفر
 بیسے از جرعت نہ تھے بعد خواب
 دوپہن تسی یہ تھہ جھ کرکھ پشکیش
 کٹہ وایسے گئیہ یا مسختہ نصیب
 نہ وحشتہ سپن دل تھندے پنم
 بہ تا ظہم دس بستہ کرکھ سلام
 دوپہن تسی بہ برغم نہ چالاکھ روز
 دیسکن نہ گزھ شہر یارس نیشہ
 ملاقات ملکہ بیسے شہر یار
 یہ بوڑھتہ دباب سہ گٹوال گو
 وزپہن شہس وون شہن کو قیاس
 پکان آتہ تہ ژاپہ شہس اندر
 چھہ لازم تمن قدر و حرمتہ کرت
 وزپہن دوپہن کیئہہ ڈرنگی بہ کر
 بیسختہ کنو سیریل کو سہ دانا وزپہر
 وچھن دور یا مسختہ تھند جلد گاہ
 بہ عقلم وزپہری کو من تمو غیال
 چھہ کہ تام شہر ہج یہ از افسران
 ارس سستو پمہ دہ چھہ خدمتہ گزار
 خبر کیا بہ خاطر چھہ مطلب یمن
 بہ تا ظہم دس بستہ کی تمو سلام
 دوپہن چھہ تمو حکمران بیسک شہر یار

شہر اندرون ژاپہ با اثر دام
 لکو وچھہ کرکھ اہکارن خبر
 دین تسی کٹھتہ چون سہ و آفتاب
 اگر موج آسم زہدہ گزھ غموش
 پکان او تراون تمن کن نظر
 سہ مہوٹ کو تہ سپٹا پیوس بہم
 حمالن تسی کو دس غموش کلام
 مخالف چھہ اسو تہ بے باک روز
 دیکھ تسی چھہ پزھو باہ کیئہہ پردشہ
 چھہ مطلب تھندے بہ فون تہ لار
 وزپہن یہ قصہ وون نو بہ نو
 چھہ کیا ہتام مانے توے بے ہراس
 خود دا زانہ پانے امیک خار شر
 پنو کنو پنے لول وارا برن
 از آخا انکھ سستو باکر دفر
 سواری ہچھن کو چھوان بے اُپہر
 بقا با و وھن شولہ تراون چوماہ
 چھہ اکھ زونی یمن منز بہ حد کمال
 بلا شکہ یہ آسختہ گزھے حکمران
 بہ ظاہر چھہ پمہ ملکہ سپہر وار
 برن ہند چھہ واقف خود امیر لوبان
 کرن تہ تمو دیت جو بے سلام
 بہ تشریف ایشاں کراں انتظار

سواری روان چھتے کر پڑ شہین
 چھ بہتر و چھن کیمنہ چھنہ نیک بد
 بہ تنظیم شاہنشاہی اس مکیں
 چھ دانا جوان تخت در ہر مدار
 عاری تمن آب گوہر نگار
 دزیران گئے پیش تھاؤ کہ علم
 پکاں آب مہمانین ہر کاب
 بختہ باشم دڑا یہ مستورگان
 پیو رنو چھو کچھ داریاہ سہم و در
 ازا بخا گئی تم خرامان دوان
 کر کہ لولہ رستی تمن نالہ متو
 محالہ نہایت پیو شاد کام
 درونی کران آفرین مرخصا
 فروتر کہو یہ جہد خاص خاص
 کر کہ لوش جاں چھو او کچھ تیار
 ملکون ضیا فترت شہرین شراب
 کم و زیاد مانسہ شاہ نگار
 کند روز قابس اس سائی سائی
 پڑ از ریو نہ لامیوہ خورشیدوار
 تمن آب استاد خد متعہ گزار
 سہ ممنون ایحسان پیو بیشمار
 چھ محمود از شاہان مہی
 جوان تخت و دود متعہ تہ نیکو شعار

یہ بڑتہ حال حکم کوڑ دہن
 رٹو توہ سواری بہ منشا یہ خود
 بہ لفظ پستان کوڑن آفرین
 دوپن بادل خویش اس شہریار
 یکا یک پیو ہمہ فیلن سوار
 سواری روان پیو یک قلم
 کینزان پیش آمدہ باشتاب
 دبان دات نزد یک شاہی مکان
 بہ اہام غیبی تمن گو اثر
 عاری یہ خالی کر کچھ یک زمان
 پکان خاص عامہ تمن بڑو ٹھو بتو
 کر کہ داخل محلہ خانہ تمام
 مکانا سجاؤتہ و چھن بے بہا
 بڑکچھ جالے بیون بیون بہ عقل و قیاس
 بہ رستہ تمویام کروو کچھ قرار
 تہ معہ کلیاکہ چھتہ او نکچھ نان و کباب
 بہ زریں طبقہاے گوہر نگار
 خداداد افرادا تمن قباب دات
 رکابے سہ پنج آب خورشیدوار
 کینزان سپین بدن ملک عذار
 محالہ پیو شاد در ہر مدار
 پورین حمد داتس دس خوری
 چھ بیشک بہ بابہ شہریار
 عارنگارنگ ۲۰ رنگ رنگ

دُبادب کو رُن انتظام شہی
 غرض کھیو کہ تہ چو کہ تہ گپہ سیر
 کنیزے اُکس دُپنہ گڑھ زودتر
 وُش میا نہ طرفہ تہ غرض و سلام
 کرون چھم تبس سبتو فر صحتہ چھ تنگ
 کنیزے گڑھ صحتہ رادہ نش کو ر بیان
 اجازتہ دیتس تمکو تہ گڑھ بیگمان
 کہ کہ پُشا کھیون چون ہیون تہ دین
 اگر پیتہ روزن چھ سورے تیار
 بہ منشاء خویش و بہ فرمان شوے
 دُبان آہ نازاں بہ خندہ جہیں
 پیے زبھ حرم اُس در محلہ خان
 پیے ماور خاص محمود اُس
 پیتہ اوس پوشش پنن خانماں
 حالن مہ جلو تہند یام دیو بھٹ
 چو خواہر پُتن در بغل لولہ سان
 نہو دُچھ کہیم یام تھو د وڑھ زجاے
 بہ تا ظہم تسلیم کر دو کہ ادا
 پتھر بیچہ ساریے بہ ماوائے خویش
 مہ ملو کہ تہ حالہ پُہ ہنر
 حالن وُش مہ خیر داستان
 مگر آہ یوت اُسو ز شہر نگار

یہ مہاں نو آزی نہ از آگہی
 حمان دُپن کتھ کرو گڑھ زہر
 درون حرم ملو کہے وُش نہبر
 غرض چھم ملاقات تہ بیشہ کلام
 اُرن یور تشریف کراون مہ تنگ
 پتھ پاتھو تہہ شوہر س کو ر عیاں
 کہ کہ تہہ راضی بہ شہرین زبان
 چھہ کہہ جا پہ ہنر کیا سبب یورین
 بہ واپس گڑھن چھ کہ پنن یختیار
 پکن ذرا تہ اُن ملکہ نیک خوے
 کلام تہند جلوہ انگبش
 پیے اُس ساریو پتھن حکمران
 ہمیں خاندانچ سو مسعود اُس
 تو تہ داڑ گدستہ سرور روان
 دُپتھ تھو د کھوون تل تبس کو ر نہو
 دُچھانی گپہ اکھ اُکس نہربان
 کہ یانے حالہ تہہ ز آغہ باے
 ستادہ تہے روز چوں مقتدا
 گپہ شاد و خورم ز اندازہ بیش
 کزان پُہ بیش حال باہدگر
 پُہستان چھ سوئے وطن بیگمان
 کتھا چھم و نہو آفتن شہر یاد

کر مطلب خویش تن بویان

سویہ محلہ خانہ شہا کز خرام

گزہو آسو دوشے آسنی روبرو

یہ ما آب کا تہہ دشمن حیلہ گر

قفس اندرون کی پرتدس مجال

یہن کھچے بے واپہ درجاسے من

وچھو کی چھ مطلب تہہ کے ضمیر

بہ دوستور ساریت کہان و بہان

دوسویہ بہ امید خوف ورجا

پہوشاد و خورم پلا ترس و بیم

بہ آسودہ رُوڑو ز رنجِ محن

دو پس آسو چھ ممنونِ احسان تمام

بہ اس غارِ زانی کورٹھ زرفشاں

بوون دشمنس چاڑی ہے سپہ ریش

ہمیشہ یہ چرخ بریں چون رام

گرون عرص چھم خدمتِ صاف صاف

دریں دیر شاہی سپہ مر عطا

چھسو کور ہنر مانگیے آمرے

اگرچہ بہرگوئی آباد چھس

کزن جن و انسانے شہریار

چھو کن نوں پوتس ودان زارِ زار

ز سرتمو پھرتاج شاہانہ ترؤو

درؤن و برون گئیے سارِ ز ہنر

دوشے بڑا اسپہ گزہو درمیان

دبان ملکے سوز شاہس پیم

چھ پڑھو باہ ہندے دیک اُردو

شہن یام کھچے بوڑ گو کینہ ور

بیچھے کھنخا طر کورن نی خیال

اگر آسے کینہہ یمن بیچ ظون

توکل کرکھ نیون ہمراہ دُزیر

سپہ واصل جاسے مہمانیاں

وچھکھ گئیے تہہ ظلم اونکھ بجا

شہن حال پڑھنکھ بہ خلقِ سلیم

تقدور کرو خاند خویش تن

محال بہ واپس جواب کلام

اگرچہ آسے اسپہ کینہہ تر زان

خود دقتاؤ مرنے واپ با جاہ و جیش

بیٹے بخت و اقبال بوورے غلام

ز گستاخیم عذر تھارو مے ماف

مے بوڑم تو ہے کور چھو از خود

بہا ز اھیکھ چھس کرے ڈر اہرے

بہ موحتاج از بہر اولاد چھس

نمن تر بہ شفقتہ رچھن درکنار

یہ بوڑھتہ سوسہ ملک سپہ اشکبار

گنیزو ملکھ مے شہن برتر کروو

یہ تھے تل تمو بریرے کے شور و شر

و اپہر مر کس جانور لند کیا چھ مجال ۲ چاچن دشمن کرکھن سپہ زخمی

سبھ آے ساری بہ ایوانِ شاہ
 حمان یہ زوننِ سیلے شور کو
 دوپن راہ کئے چھ کینا آتھ سبب
 اگر میون درخاس کو ناپسند
 دوپس ملو کن اے نھو ہر پھر بان
 ویکن و نو کیا ژئے نش حال خہ
 اے دھ خترا اُس سہیں عذار
 یہ بخت بلمند اُس سہے گلخدار
 دوپکھ آسہ اندر جہاں محکمران
 کھوے مارچ تے مار سندن زیند ناو
 وئے کیا پسندے زینے شاد گے
 بہ یک ہفتہ بوشادو یا بک سورود
 وئے کیا سہ عیش طرب اوس خاب
 ترئے رچھ گے دوپا کہ آں شیرخمہ
 خودا زان غفلتہ تمس کیا گئے
 اٹھو اندر سہ منزل تمس غائب کو
 بھ مے زاپہ بجکانہ طاقین زر
 گئے شہر و گامن اندر آگہی
 سبھ سار نے گو سہ ناز و طرب
 پیو کہو سہٹا کر اوسعی و تلاش
 ازیں وجہ فلو اگیس کیو نثر کال
 در اچر بہ پند و نصایح بہ ہوش

دیان پرتھ اکھا خار چھا خار چھا
 یمن کور ہمتہ راوئے یاد پیو
 مکو مکہ باپتھ بہ شور و شغب
 معافی متکان چھس بغیر از گزند
 چو شہید و شکر اوس چوئے بیان
 دودہ سال گے یاد پیو روز بہ
 سپن پڑ عطا بے ز پروردگار
 تہ تخیم دانو کور کھ آشکار
 چین و دیو آسن اوس زیر دان
 بہ تخیم احو شند ستارہ تہ ذراو
 کہہ و مہ بشکرانہ آباد گے
 وزان چنگ نے تادازاں مشک عود
 چہ ماہ اول غائب گئے ماہتاب
 دودہ مارچ تھاپن سہ در مہر زر
 بقدر موتو نیند ترس پیو
 دودھ کو ننتہ پیو زمینن سہ کھو
 سہ گہواپہ سبھ راو آں سپر
 سپن ماتم اندر سراپے شہی
 سہٹا کر یہ زاری کر کھ روز شب
 کئے پے پسند زیند نے دیو کھ لاش
 تھو و مناسے شاہنشیہ ہندیاں
 بھ آیس کورم صبر لب ہا خوش

اگر دُنی کینس آسہ ہے آں پری
 دریغ تہس پیتہ زایمہ کور
 ژئے سیتین بے دہین تسان ساز
 تہس اوس لیو کھمت بروز اول
 کوڑم صبرس اندر پینو کینو کمال
 تہس دایہ اُپس کران لایہ لار
 انہیں واقعہ گئے ادا چنہ سال
 عطا گوئے فرزند عالی گہر
 دئے کیا ژئے بے خواہر نیک خوے
 بہ شکرانہ خارا تھہ کور بے شمار
 فرد سرے اوسم کیس سرفراز
 چہ بعد از پدر داریش تخت تاج
 حالن دوس چون یختہ تہتہ چہ میون
 مے بروز تہہ کن سہ اتن بے لولا برس
 دوس تہہ آں پور من نو بر من
 ز یک ہفتہ گوشت بہ شہر پورٹ
 پیتر چھس تیک شاہ زین الملوک
 دئے کیا بہ اوصاف تاج الملوک
 بہ نیرو بے بازو بہ تخت بلشد
 گوشت اوس اعما تہس قبلہ گاہ
 چھ پیرو یا پرستانس اندر بسان
 دریں بارغ ناگا چہ ناگس اندر

حوالہ ژئے کرہن بخد متگری
 اگر آسہ دُنی کینس بلصورور
 بہ مطلب ژو پیتہ نیریکہ سرفراز
 بہ تدبیر تقدیر نے شد بدل
 ولیکن موٹھنہ تہندے خیال
 یستہے اٹھا غائب کیہ شیر خار
 بحمد اللہ از صانع دُجلال
 سپینو لوکھ خورش زیاد از تاجور
 تہندے زینہ کیا لوہم اُبروے
 گہا گئے تو تکر تہتی نیکہ دیار
 سلامتہ سہ اُپس بہ عمر دراز
 بہ ایمین دہرینہ گہرند باج
 بے دُچھن سہ شہر ادستان چون
 کر تھہ درشتنا اُپیا بو کر س
 گرامی دُبر سینہ کنجور من
 چہ دُز کین کران تھو سہ عیش طرب
 چہ نیچوس تہس ناو تاج الملوک
 پیرستان گزہ صحتہ از کمال الملوک
 کران رام دیوال بلا چون و چند
 اے لوگس مشفق و خار خاہ
 چہ مشہور و معروف تہس بدستان
 گل خورشید تاج زینہ تر

بکاؤل تہنس پیرو پہ ہندے چھ ناو
 نہنہیاں اگر اُسو تھتے بے شمار
 سہ کل تمکو نہر تھتے اذن احمد تلاش
 مگر بوز اندر پیرستان ردیا
 درآں ملکہ پیرو یا گیس مہرین
 تہنس تا جسے اوس بخت بلند
 چھ تہس دیو تابع ہزاراں ہزار
 تہندر دسواؤن کل بے ہیا
 رو چھن ہم پو اولاد بطنی بہ جان
 و چھتہ تہس اندر وصف شامی تمام
 ہر فن محکد تھتے سہ سون در او پور
 غنی کوڑ تہس اُس در سلطنت
 کرن سہ عطا تہس بہ سامان ساز
 دے کیا بہ خواہیہ بوز ہم غیبہ
 بھنے سلطنت کرن تفویض تہس
 دین بے ہیا لال و گوہر تہنس
 تہنس سہو راہی کرن باخشم
 بہ دوزیا کوڑن خاصہ تا پیر تہس
 دیان ناو تمکو سہد مالہ پیری
 توہل بہ یثد راز پاتال چھس
 غرض سے چھ آست بہ ملک پیر
 چھنہ مول تہس جامن اندر و مزان
 چھ اعلان شادی ہندے شہر و کام
 آتھتہ علاقہ ۷۷ کہوٹ

بہ تہنہ پیر باری درآں باغ ژاد
 تہنس پورنہ پورے تمکو نہنہیاں
 تہس سہو تہس مالہ او کاش
 یثد دوت یقبال تہس اوس یار
 بہ اں ناہیت اُس سہو حکمران
 تہنس رتہ اذ تھتے سہ گوہر ہند
 چھ نا پیرو یثد تا چھن ہند شمار
 نیتہ و نیتہ طاقہ تہنس اوس کیا
 بران اُسو تہس یثد تہ پڑھ لوہ سان
 تہنس پیچہ سپن دل تہند تہوت لم
 دوپن شوہہ گو شک یوہے کتہ دور
 و چھان اُس ڈھان تہنس بڑنہ پتہ
 بہ دامادی خد کوڑن سرفراز
 دیتن سہو تہس واریاہ سہم و زر
 گرامی پیرستانکی چہر تہس
 دیان انہین اُسو جہر تہنس
 نفایس بہ ہمارا چوں جام جم
 اہد در اہد تھو و پو جا پیر تہس
 چھن تا دیون ہنر چھ تہس افسری
 فدا تمکو سہدے ملک تہ مال چھس
 چھ پیر تہس اندر دوزی کتہس شور
 تہنس موج از شادمانی مزان
 چھ مشغول عیش و طرب خاص عام

اے خوش خبر یا مہقن وارہ بوز
 گیتو تس چھ ہمراہ اپرد دوزیر
 تمن تور گئے گامتین ہفت روز
 چھ یئو کا لوشہزاد امت گرو
 کرمن جشن شادی بہ یک سال پور
 تر کر سال آرام اندر حرم
 منور رینہ چہانہ کو خانہ سون
 بہ تقریر شیرین وقتہ و شکو
 دوپن تس مئے بستین تر کر زاد پور
 سپہ باز در گرد تر بانو بہ شاہ
 اگر زئید ڈیشن سعد جان عزیز
 خالان دوپچھ چھا زئید آن کنیز
 دوپچھ تس چھ زئید بحال تباہ
 تبس جسب داہم چھ لوگت سزا
 دوپچھ تبہ انیون فورن حوضور
 بہ فورمان حالہ انکھ سوادے
 خالان ریان دور سوادے پر زناؤ
 دوپن تس پوزے وہ ذکھکھ پتندرا
 دوپن تس پوزے بوز غفلتہ گیم
 گیس یام بیدار تراوم نظر
 پینو کو تووٹم جان تا پان سے
 سپن ماتک شور تا آسان
 مگر دراو تا پے تشند زہنہار
 واہر قید

برائے مبارک سہ شہزاد سوز
 بیٹے ہم سناں مشفقان دلپذیر
 بہ عیش و طرب محو در ساز و سوز
 توئے تیرے آدر چھ مگر پچھ گرو
 مگر پھیر شہزاد جلدے حضور
 یہ بر غم تر اے خواہر محترم
 خدا پاپے چھ یہ کاشانہ میون
 خالان کوون گوش سرتا بہ سر
 مئے بخشکھ اگر زئید چھین سوکھور
 دوپن تس بہ یزداں خود ایے الہ
 جھہ سچہ تا ابد روز چہانی کنیز
 نکسان گہوارہ آن عزیز
 ازاں روز از حکم این پادشاہ
 دوپچھ تس وچھان غفلتہ گرو
 مئے مولوم چھم پر زناؤن حضور
 وہں مارن اہس داہم ترن گئے سوادے
 مدارا کر پچھ بروٹیم کتہ تم سو تھاو
 کووٹھ کپ بہ آن دختر دلنواز
 نکسان اہسچہ مئے نیشہ ریشیم
 وچھم گوہتن غائب آن ہدیر
 سہ راوون تشند گوہن آسان مے
 شہن جستجو کردو اندر جہاں
 بہ این راز واقف چھ پروردگار

محال نہ دوپس بس دھن ٹھوڑا کوکھ
 اشارہ کوڑن سوے ہمراہیاں
 اونکھ زاپہ بجگانہ ہجھتہ مہر زر
 یہ بانویہ تاہا ہنرو پر زناو
 دیتن بوسہ تھتہ منزلس پانہ تاہ
 دھتھتہ تھوڑ محالہ رٹن درکنار
 محال نہ دوپس غم مہر ہجھتہ پھتر
 چھتہ زندے سوہ و کین بہ شہر نگار
 شہنشاہ تھیک موہترم باہلوک
 یوہے در پستان یے نشہ دوت
 سہ پرورد کر دھم بشان پسر
 وچھم یام تس تخت اسکندری
 تھس اوس یقبال تس سستو میل
 کر تھتہ عاش آرام دھن رٹن رٹن
 بہ عجز و تفرع مے دوہتم بہ مہر
 مے مرضی وچھم تس پری پے ہنر
 اگرچہ نہ دوہتر کوہم مے فریب
 بجاہ و بہ حرمت بعیش و طرب
 بجایہ مدا یام کر دھو کھ قرار
 بنووم در آغا بطرہ جدید
 رنگا رنگ تاہم دیتھکھ کر تھتہ
 چھتہ و کین سہ گوشت بھد زیب فر
 بہ پورب شہر پاکہ مشرقستان
 چھتہ دھن غم و غوصہ سائے ذلتھتہ
 انو مہر زر ایں زمان در میاں
 چھتہ طاقین زرین بیٹھے تھتہ اندر
 دریں باب سارن تمن عقل راو
 کھ چھتہ منز روٹن زاپہ بجگانہ تاہ
 دوپن تس پورے دن تھتہ چھاسہ یار
 نہ خوش روز دھن بوز تمو ہنر خبر
 چھتہ سر پوش تمو سٹھتیک شہر یار
 چھتہ تموہے دپان ناو تاج الملوک
 وئے کیا گوشت اوس افسردہ کوت
 تھس اوس یقبال کھ تاج نہ
 اداس مے غنیمت سوہ ماہر و پری
 گزھن تاہ او مطلبس وار پیل
 کوڑن عزم واپس بہ سوہ وطن
 بہ ہمراہ نموہن یہ غمہ رشید چہر
 مے دوپس شہا چھتہ در تھکی کوہنر
 ویکن نہ فرقت کوہم مے شکیب
 بہ ہمراہ مٹھکس وڈھم لوش لب
 تمن کیت مے شہرا بنام نگار
 دپان لوکھ جنھتہ یہ گوشت پے پے
 وچھکھ پانہ لال و جوہر جر تھتہ
 برائے ملاقات مادر پدر
 چو بھیل کران عاش در بوستان

محال نہ دوپس بس دھن ٹھوڑا کوکھ
 اشارہ کوڑن سوے ہمراہیاں
 اونکھ زاپہ بجگانہ ہجھتہ مہر زر
 یہ بانویہ تاہا ہنرو پر زناو
 دیتن بوسہ تھتہ منزلس پانہ تاہ
 دھتھتہ تھوڑ محالہ رٹن درکنار
 محال نہ دوپس غم مہر ہجھتہ پھتر
 چھتہ زندے سوہ و کین بہ شہر نگار
 شہنشاہ تھیک موہترم باہلوک
 یوہے در پستان یے نشہ دوت
 سہ پرورد کر دھم بشان پسر
 وچھم یام تس تخت اسکندری
 تھس اوس یقبال تس سستو میل
 کر تھتہ عاش آرام دھن رٹن رٹن
 بہ عجز و تفرع مے دوہتم بہ مہر
 مے مرضی وچھم تس پری پے ہنر
 اگرچہ نہ دوہتر کوہم مے فریب
 بجاہ و بہ حرمت بعیش و طرب
 بجایہ مدا یام کر دھو کھ قرار
 بنووم در آغا بطرہ جدید
 رنگا رنگ تاہم دیتھکھ کر تھتہ
 چھتہ و کین سہ گوشت بھد زیب فر
 بہ پورب شہر پاکہ مشرقستان
 چھتہ دھن غم و غوصہ سائے ذلتھتہ
 انو مہر زر ایں زمان در میاں
 چھتہ طاقین زرین بیٹھے تھتہ اندر
 دریں باب سارن تمن عقل راو
 کھ چھتہ منز روٹن زاپہ بجگانہ تاہ
 دوپن تس پورے دن تھتہ چھاسہ یار
 نہ خوش روز دھن بوز تمو ہنر خبر
 چھتہ سر پوش تمو سٹھتیک شہر یار
 چھتہ تموہے دپان ناو تاج الملوک
 وئے کیا گوشت اوس افسردہ کوت
 تھس اوس یقبال کھ تاج نہ
 اداس مے غنیمت سوہ ماہر و پری
 گزھن تاہ او مطلبس وار پیل
 کوڑن عزم واپس بہ سوہ وطن
 بہ ہمراہ نموہن یہ غمہ رشید چہر
 مے دوپس شہا چھتہ در تھکی کوہنر
 ویکن نہ فرقت کوہم مے شکیب
 بہ ہمراہ مٹھکس وڈھم لوش لب
 تمن کیت مے شہرا بنام نگار
 دپان لوکھ جنھتہ یہ گوشت پے پے
 وچھکھ پانہ لال و جوہر جر تھتہ
 برائے ملاقات مادر پدر
 چو بھیل کران عاش در بوستان

سہ یوں چاڑی تائبیٰ فی فؤاد بصر
 نگاہیں اندر چارچ تاج و تخت
 اٹھو اندر ز انہار بوزین خبر
 بیسے سیتوئیں مادر غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرین پیسے
 دوڑین واہیوت مادر بہر بان
 تیس سیتوئیں سپٹھا میہمان
 تیٹھ میٹھ تمن روزہے یادگار
 بو کرئیں تمہی یاد آئیں دوان
 یہ بوزیٹھ دیتم غارتن جوش سے
 دوڑیم تھو یہ بر غم نر دلشاد روز
 بوجہ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دہنتھ می دمن شز بوجہ درائیں دوان
 مٹے جھم کور کھاندر شہا دام بوز
 تیس آہ نا پڑھ روانہ کوڑن
 بیسے شاہ پری کوڑیٹھ سرسرسر
 بہ واپس بیٹس می سوزن جواب
 بوجہ فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھٹھ گئی آن دل جنیں شادمان
 اٹھ سالہ تھے عالم کو شہریار
 پن شہر ہمارا حادر پدر
 تیس آہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 سہ وڑی کین لیکھان دھتھ شاہن کوئے
 حکمران وڑی کین بعد زیب فر
 کران عاٹش عشرت بہ فرخندت
 چھ حکمران شہزادہ نامور
 برایے تماشا بہ شہر نگار
 اگر اٹس دلشاد غمگین گئی
 بو چھس وڑی کینس مالک این مکان
 تمن کیٹ ملون کوڑیٹھ خوان و نان
 ز ملکہ حکمران شہر نگار
 مفصل مٹے بوڑن چنیٹا ستاں
 سہ غمگین وچھٹھ روڈنا ہوش سے
 دریں سلطنتہ نہ تہ آباد روز
 تمامی حشم ہیٹھ دمس پوڑ کال
 کوڑم نامہ پشدر از شاہس روان
 جنیا فات شاہی تہ سامانہ سوز
 سہ اطراف ازہر نو موند بوڑن
 بہ دسبوس آہڑ چھٹے با کروفر
 اٹھ عالم کو پادشاہ تا نواب
 جنیا فٹھ بیک ہفتہ کھن جمع شام
 کوڑن دھتھ تاج الملوکس روان
 بیسے مارچ تا مالک ہندو رشتہ دار
 اٹھ سیتو با حشمت و کروفر
 بہ تصدیق تمہی نیوس واپس جواب
 دوان رشتہ دارن تہ یارن وڑن سٹے

سہ یوں چاڑی تائبیٰ فی فؤاد بصر
 نگاہیں اندر چارچ تاج و تخت
 اٹھو اندر ز انہار بوزین خبر
 بیسے سیتوئیں مادر غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرین پیسے
 دوڑین واہیوت مادر بہر بان
 تیس سیتوئیں سپٹھا میہمان
 تیٹھ میٹھ تمن روزہے یادگار
 بو کرئیں تمہی یاد آئیں دوان
 یہ بوزیٹھ دیتم غارتن جوش سے
 دوڑیم تھو یہ بر غم نر دلشاد روز
 بوجہ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دہنتھ می دمن شز بوجہ درائیں دوان
 مٹے جھم کور کھاندر شہا دام بوز
 تیس آہ نا پڑھ روانہ کوڑن
 بیسے شاہ پری کوڑیٹھ سرسرسر
 بہ واپس بیٹس می سوزن جواب
 بوجہ فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھٹھ گئی آن دل جنیں شادمان
 اٹھ سالہ تھے عالم کو شہریار
 پن شہر ہمارا حادر پدر
 تیس آہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 سہ وڑی کین لیکھان دھتھ شاہن کوئے

چھ تہا کپ تس یجھنہ غفلتہ کرکھ
 سبب یوت پیک میون گزھونے کنن
 سہ تاج الملک بو کوشت آپ کوٹ
 بہ ملک پرستان بہ طرف ردگر
 تیس نیش سہ کھو تاہمتن واپنوو
 ترحم تیس کو وونن تس بنن
 بیسے اوس تھو لیو کھمتن سرسری
 مے یا متھ وچھم تھو مندے خطوال
 گیس خورش بہ واپس لیو کھم تھو تس
 چھ بے شک یہ شہزاد والا تیب
 ورنے کھتہ تلاشس اندر چند سال
 پیسے سیر دنیا کوڑم چون و چند
 بہ تقدیر اکہ جایہ کھو مے گذر
 یجھتہ اندر لھ کٹ کوڑ درخاب اس
 تیس بڑو تھہ تیسز داہ نہنر پیہر
 واما اکہ تیس نیش کر ووم قرار
 مے اولاد اوسم نہ کیئہہ ماہنر
 و نیکی تام پڑم بہ خون جگر
 محمد الشہ این توجہ نور نہال
 اگر آب تقدیر از کرد کار
 چھ ہم جنس باہم کون اعتماد
 یہ تقریر تحریر بوزن تمام
 وچھن یا متھن کھمک ایجتھام
 اسودہ شہنشاہ خاندان کھمک

ز کشرتہ پتہ کیئہہ پڑا بڑکھ
 قسم از سلیمان چھتہ پوز وون
 پرستان کھتہ پاٹھو یسے نیش ووت
 چھ میونے برادر بصد کرد فر
 بہ فضل و کرم خالیقن دینہ ہتھو
 بہ انصاف تھو کوڑ روانہ مے کن
 بیس گزھ مطلب کڈن لہ پری
 دویم پانہ شاہانہ چھس چلن چال
 بہ شرمندہ ایحسان خرد تھا و نس
 بہ اسس تلاشس اندر روز و شب
 ادا گئے دوہا اکہ کوڑ مے خیال
 نشیب و فراز س وچھم اندر وند
 لوکم تہا وچھم دور اکہ مٹہ زر
 روان شولہ مانشد ماہتاب اس
 بہ بیچھس پتھر اس بے عمدہ گھر
 دلس ظعن کوڑو یترہتھہ کرد کار
 توکل کرکھہ زیوم کن مہر زر
 چھہ بالغ سہہ گامہر دو ہفتن اندر
 موافق چھ تھو مے بہ حسن و جمال
 بہ جھفتن کرکھ اکہ اس یم زیاد
 چھ ہم جنس باہم خرد شاد شاد
 کم و زیادہ در سپنہ تھا و ن کلام
 زیئند از شاہ داد کٹ انتظام

دوپہن دُنی کُنس گز سحوتے مادر پدر
 سہ تحریر کاغذ ڈھنس پود غم
 بسویہ برادر لیو کھٹھ میلا خط
 کرکھ پانچ تکلیف آں مرز بوم
 تمن میاں پرزہ آسہ خستہ جگہ
 بیسی یو صلاح میاں چھکھ نگار
 مشکہ رنج فرقت گز صحن ناز تر
 سو جایے جو کو کھٹھ مئے مولوم چم
 پلاشک تمن نیر سورے قوسو
 بیجے تو حیف ہمارا نہ لعل خورشاب
 تھوون پیش بانو ہے فرخندہ خال
 کنن دار کر بے حمالہ گیس
 فراغتہ چھٹا روز نس والسلام
 بہ سرتس سپن امیرن سیم زر
 حمالس کران در و گوہر زشار
 ژئے غشٹہ دُبار مہاتن حیات
 نہ چھکھ ساڈی سرتاج اُسو چھی غلام
 شاتس چھ یس ثانی کردگار
 بوون سایہ چوئے اسے جاوداں
 پتر بے تابینہ غار از قوسو
 تمن دون گوشت میٹ بغیر از غل
 مبارک مبارک کران سادو آے
 بہ فرمان شاہ قند و نابہ چھکن

گنے یس دس راے اندر جگہ
 معانی مشکہ مے قسم قہودم
 اگر پوز ژئے باو کھ سو دیر نہ کھٹھ
 وطن میون مولوم چھے زاد و بوم
 اگر نہ آسہ مہ مادر پدر
 نہ گنہ پاٹھو تم آنہ ہکھ درنگار
 تم چھٹھ میون ایں شوکت و جاہ و فر
 تلی مئے کور مس مہ بر کیتہ نہ غم
 مئے دوپہن نہ لیکھ خط بہ آنکھ ضرور
 لیجھٹھ خط مئے دیتنم بعد آب تاب
 کوڈن از بغل نامہ خورد سال
 دوپہن تس نہ بنباد چھکھ میاں دوس
 نکھر کر کوڈم موہ فتنر مے کلام
 حمالن میٹے قعیہ کور موہ ختیر
 سہ بانوے شاہ خود گئے شہریار
 دوپہن تس چھکھ در تہ قند و نبات
 سپن خوش گوارا یہ چوئے کلام
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 سلامتہ خود اٹھاؤئے در جہاں
 سہ تاج الملوک تا سو گم کشتہ جو
 بہ تقریر و تحریر کلکب ازل
 قہولام و گنیزان شاہیں سراے
 حمالس تہ بیجے تمکو سرتن ہمر من

بہ تیڑیج شہر س گئے آگہی
 بہر جاے تا طیل شادی کران
 کرن جشن شادی بیک ہفتہ پور
 پوائی چھے وڈی کن سہ شاہ جهان
 بیکہم نوانس شہن بر مژور
 و چھتہ کور ہندو تمو ز لعل مین
 بہا اکر لاک پنہو سلطنہ
 درپ باب بو پانہ جوہر شناس
 وگر سو بہ مطبخ وٹیکہ اشتہار
 وٹیکہ کام حالہ بیے غار زان
 چھہ اٹھوے فدا شہر دہم سلطنہ
 پیے احترام چنیں میہماں
 بہ تحفیل کراں اُسور تم تھوش کلام
 تھوون داویم نامہ در پیش گاہ
 بہ فورن شہن آہ نوون دہر
 بہ فورمان عالی دہرن مژور
 بنام خود داوند کون و مکان
 ز طرف شہنشاہ شرقستان
 الہی حکمران شہر کبود
 پیے تہنیت چون شہزاد آو
 بہ ہرافر اخوان تاج الملوک
 اگرچہ ز وقت تمن بو فراق
 بوون حمد و بحد بہ سویے خود دا
 عا آہستہ آہستہ ۲۰ جامن مژور و پنہو سیٹھا شاد کو ۲۰ واقف ۲۰ تاج الملوکین باین ستر

سہن شہر حکم شہنشاہ
 ہندو رام کلمہ مسلمان پاران
 مبارک شہن لب سونم گشتہ کور
 جن و انس پریں ہنہرے حکمران
 پنہو کنو سیٹھا نذر و خاراٹھ کور
 ز شادی بہ گنجیہ در پیر مین
 قلیلی و چھن تیوت قیمتہ چھتہ
 توے تھتہ بہا بوزنا آو خاص
 کرن رقم ضیافت شادی تیار
 چھے من بعد مہنتار این خانہ دان
 بہ دور قیامتہ چھے اُمور ہنہر مہنتہ
 چھے داوٹہ بہ این شہر مردوزان
 ز پورب پچھم قاعدن کر سلام
 حضور شہنشاہ و بانوے شاہ
 دوین تس یہ پیر کرے راز مس خیر
 حضور شہنشاہ شہ منشور پور
 چھہ یس مالک این زمین و زمان
 لیکنہ کاغذس اوس این داستان
 بوون میانہ طرک سلام و دود
 چھہ وڈی کن سہ بیے نش بران چکر چاو
 کران عشرت و ناز باہم سلوک
 ملاقاتہ کرود کہ ژو لکھ اشتیاق
 مے دو تم سہ نور بصر با مہدا
 عا آہستہ آہستہ ۲۰ جامن مژور و پنہو سیٹھا شاد کو ۲۰ واقف ۲۰ تاج الملوکین باین ستر

دوں شاید تھے اسی پہ کوئی کفن
 بہ رنجور اوس نہ دردِ بصر
 بہ صد رنج و محنت پریشاں سے کو
 اُس پر کہ پریش پیو گزرتھکے ناگہاں
 کیس مہربان سوئے بتائید بخت
 تہنہ دسویہ بارغ بکاؤل سے دوت
 پوچھے پوش اوسم سے داؤس دوا
 دریاں سر نہ ہیں تم کو سداے جایگاہ
 بن و دیو تانے چھتس بے شمار
 بیٹھے اُس کو اتیس ماہ مثال
 لیا تھکے و چھتھکے بخشش سے عزیز
 چھ و ذکیں بسان تم بہ شہر نگار
 برائے ملاقات من اُن عزیز
 سے محمود دستِ حمالہ پوری
 کفن کو تیس آٹھ شاہ ماجہ ستر
 اُن ناد و دھتہ موج کو دس بیان
 سے بڑم سے شہزادہ نامور
 دریغا دیں جا چھنے انتظام
 پہاڑا کھدھتھ کرے التماس
 تین کیٹ کو دھم آہنے سال سے
 خود مومن بقایا تھے چھ میون سال

بہ تقدیر اوسم کٹر کیا ورن
 بہ ہمت تھی بستہ کڑوون کمر
 خود دایہ جہاں تیس مہربان بو
 حمالہ دین ناو تیس در جہاں
 سہیل کو تیس کا رو شوار دست
 دریاں بارغ چیدہ لکن دینہ دوت
 پران چھتس خود ایس بہر دم ثنا
 نہ میں راز شاہ بو چھتس پایگاہ
 حکمران پر کرین ہنرے شہریار
 کٹر اتیس شو بہ بدو بحال
 دین تیس بہرہ کرا نمایہ چیز
 سے تا پسر کو دیکھ حمالن تیار
 بہ مادر چھ آست سے وافر تیز
 نگاہ چھ و ذکیں تیس افسری
 تیس ستر آسن بیٹے شاہ کتو
 دو دین تیس وئے کیا تھے سوتے عیا
 بہ مادر سے یوت وائر بازیب و فر
 نہ سے انتظامی سے بڑ روز پام
 مہربان چھم زیاد زیادے تاس
 تیسے تھکے و سہ جنجال سے
 پرستاش اندر بہ آں ماہ و سال

عا وزن برابر آئے مہ کھ چھ لفظ "انہ" بہل "آہ" لیکھنے آست۔

کوڑھتھ میون کھانڈر بھسہ کروڑ
 کوڑھتھ وادیئے سپتو دل تھا خوش
 یوہے سال باقیے ڈٹے چھے کراڈا
 بہ غارھتھ اُرن موج تَس او تہر
 چھہ یئدرا زشاہ تھو شندے رشتہ دا
 چھہ لیو کھت تہی تَس برایہ جہان
 بہ دادھتھ اُنکھہ سا لکھ پادشاہ
 اگر کاشہہ پَس شز در تھکی کرے
 جہان بہ تا کسہ کوڑھتھ رقم
 بندھتھ کدان چھس تہیے التماس
 حو کوڑھتھ تہیے پوت تام چھہ سرور
 پنا روز کاشہہ خبردار باش
 بہ جہاد و خشم با ہزاران وقار
 بروز دوشنبہ چھہ اول رجب
 یوہہ غم ڈ شہزادہ شند نہ نہار
 و سکن نہ وہ فی بانہ جلدی سکھر
 لکھہ محرمٹھا از چھیں آستان
 شہنہ یوز مضمون کاغذ تمام
 سپٹھا خوش سپن و یوز نہ جان اندر
 غرض بہر خہ شہودی میہان
 شبانگاہ کوڑھن جشہئے انتظام
 محاس دوپن خواہر نامور
 اگر چاہہ پوت واریج کیئہہ خبر
 دین فرسہ جو کراوہے سپم و زر
 براکھین چھین ۲۰ نیک سپرھتھ

دینتھتھ سال پیرین پیر دیون ڈبر
 منوشن دسے سال گئے ماہوش
 بہ رحمت دے نیر میونے مہدا
 کوڑھن تہہ یئدرا زشاہ داہ و کپہر
 تہی کوڑھن رواہ پیر تَس بو بکار
 خور و نوش ہر گونہ کوڑھن دان
 نہ دادھتھ پنا روز خالی اکھا
 بلا بارینس پانی پانس پھرے
 بہ غفلتھ پنا کاٹسہ و اتوالم
 بہ دادھتھ اُنکھہ کلہم و عام خاص
 کہو نہ زن و مرد حباہن اندر
 ڈاکٹو، پتہ چھکھہ برایہ تلاش
 قسم تہی جلدی بہ سو یے بکار
 گزہھ تہر و اتہر دویم آسہ شب
 اے سہترے واتہ اندر بکار
 کرکھ بھتھہ پہلوتہی ہوش کر
 مہیے بس تہر و مہم مہم قصہ داستان
 دوپن پوز چھہ بے شکہ محاسن کلام
 دوپن بخت یقبال کو کارگر
 بہ محرمٹھ دینتھ شہرین خوان دان
 چراغان کے حکم از ہر کدام
 تھوٹھ آسو تہیے در عالم بے خبر
 مے نش و اتہہ اے ستودہ اسیر
 بخد متھ بھتھہ سوزہ ہے بو شہر

بہ واپس حنائں دوپٹس غم پہ بر
 زخوردان اگر آسہ آمت خطا
 جو ممنون ایحسان سپہا کر اوٹھس
 کوڑھتہ بے خبر پاٹھو بامالوک
 حرم ہستہ بگاہ نیر ہمراہ من
 وچھان آسہ محمود اندر نگار
 بہ فردا چھنا روزنس دار سے
 شہن دوپٹس تراو فیکر پرب
 زبس شادمانی ادا شب رود
 اتھ اندر ضیافتہ شہن آئے ناؤ
 وزیر و ایران رئیسان شہر
 بخندمتہ حنائس اندر تمام
 بہ یک جابیک طرز و یک انتظام
 غولام و کنیزان بصد زیب و فر
 پنہو کنو شہن اوس کوڑمت کمال
 قاتر پیکان ٹیٹوئے تا ماز بو
 حالہ سپہو خوش بوئے ہمعقرین
 بیچتہ کنو بہ ایوان دربار شاہ
 مکنون ضیافتہ شیرین شراب
 سپہو فارغ از نعمہ دنی ہر طرف
 مغنی کرن تانہ وہ ذ ساز و سوز

بلا شک تر چھکھ شاہ والا گھر
 تر چھکھ پایہ بوڑ کرشہ کر اوٹھ
 رضا مند پائش پیچھن تھاوتھس
 گزھتی تانج خوش بیٹہ زین الملوک
 یہ ملکہ معظمہ بہ سستی زمین
 دپان آسہ کرداتہ بے غمگسار
 بہ گردن چھتے ساگر تے کھارے
 کرو فرحتک شب بہ عیش و طرب
 چو فردا شود کار فردا شود
 محاسن تمو بوڑھتھ کن داتہ ناؤ
 تہنیز آسہ مستور نعمہ رشید چہر
 تمن اُس داوتھہ برایے طعام
 خبردار کوئے صدایے کلام
 ستادہ بخندمتہ بہ زہرین کھر
 حنائن گئے بوئے کھیومت سہ سال
 نمونہ ضیافتہ پشہ راز بو
 پیران محمد شاہس کران آفرین
 غلام و خواصن ہند سے جلو گاہ
 ملذذ کھوان اُسوان و کباب
 سپن حکم سیتار و سنطور و دف
 شب فرقتس فرحتک اور روز

یہ دیوان سرا مطرب کو سورود
 حرم خانس اندر بہ طرب دیگر
 نرین تا کیون ہیوت تم کو گونہ گون
 و چھتہ پیرے کے گو دلس خار خار
 پین سیرت اسو کراو ہو اتفاق
 بہ چشماں و چھاں آسہ رقص منوش
 قمر طلعتان کبودی دیار
 قمار سس اندری و نکھ شوقسان
 یوڑھنس ذاتن کروون شادی ^{وند وند}
 جن و انسان گئیہ منادی
 ملکوتی فککو مبارک بادی
 خلقو ناو چانہ آورکھ وادی
 سارس اے کھ گمڑ شاہزادی
 در پستان اے شے آذادی
 مشفق حمان کورے کار شادی
 پے بوزتمو ہنس چھکھ عمر آذادی
 گولنے سون رفہ چھ سارہ بدی لادی
 پاجنکھ خونہ چھکھ تہنیز آذادی
 ینہ حمان کراو منادی
 آذاد کراؤن سارہ بدی قادی
 بارغ دل پھول گے پوشن لادی

بہ آواز داوود باچنگ ورد
 زانو ٹککھ سوز کے شور شر
 بہ عینی کورکھ پیرے ہند لومون
 دریغابہ جابے دیگر چھتہ دار
 بہ رقص و غزل ہاے با اشتیاق
 خوش الحان تہنیز سوز بوزان بہ گوش
 کران رقص تہ با حنیو کر قطار
 چھتہ بوزان جمالہ تہنیز ہرمان
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 کراو کھ ینہ رفہ نہ منزل آو
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 پیرمین سیتین بران پیکر چاد
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 تس سیرت تاج الملک یس ناہ
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 داجنکھ کھکھ تس تمنا دراد
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 شہ آو مالنس چاننس باد
 شاہس شادی ہچتہ مادی آو
 آوتھہ منز ثاد فرحت مک واد

شاہس شادی ہیتھ ہادی آو
 کئی یئہ بوز اسہ چون آو
 شاہس شادی ہیتھ ہادی آو
 مرہم ہیتھ آو حبیبک واد
 شاہس شادی ہیتھ ہادی آو
 تاج و تختس بون تس پارو
 شاہس شادی ہیتھ ہادی آو
 غرہ ہیتھ نیک و بد روزان ناو
 شاہس شادی ہیتھ ہادی آو

آب پھیور چمن گئی آبادی
 خدا ذاتس کن لچھ ہادی
 تیز گے تازہ تہ زلزلہ کہ ہادی
 داد چاہے مسو اسہ غمہ کی لادی
 نتہ حمالن وونپہ آدمی ہادی
 شاہی تیز تاروز مہادی
 در پرستان چھس جاپہ آبادی
 وون پرستان پرے استادی
 نعمت اللہ دیان وونپہ شیخ سعدی

ہائی داستان

درون درون عاش و آدہ سان
 حمالن دوپن ملو کسے آو دا
 دوپن تس خود اتھا آدمی پاجبا
 مئے جھم کامہ در پیش رنگا بہ رنگ
 پیشک تور سامانہ زانپان شیر
 وون کن دیان اسہ دید پھیر کر
 کھیوئے نیوسیتو نان وکباب
 یہ کیشہ مطبخس مزچہ گوشت تیار
 حنیافتھ آنکھ اوس سوئے تیار
 کوڑکھ تھوہ داپس تمن کو فوہول
 مگر پوہ نمالس خیا لاتھیک

کوڑکھ گشتہ ناخوش سپو میہماں
 صبح پھول کوڑکھ جالوار و خدا
 حق خدمتک شکر اوتن بجا
 دوپن نیوہ گوڈیر فرضتھ چھے تنگ
 صلاح یوڈنہ زانکھ مئے ستین تر نیمر
 مئے آسہم وچھاں آں ستورہ سیر
 دوپس ملو کئے یوت کیا اضطراب
 حمالن بہ یقرار دوپس بیار
 بہ زمان کن ملکہ شہر یار
 کم و زیاد کیشرھا تمو کوڑ کوہول
 تمن اوس نہ کیشہ ضرور تھہ آمیک

دوپن کھیا و محمود سے این طعام
 دوپس ملو کئے از بزرگان عطا
 کر دھو دُر کینس تو ہی بر سوئے نگار
 چھ اعلان شاہی گوشت شہر و کام
 تہمس ماہ روئے جس واپہ وُن در نگار
 غرض کوہ رتمو موہ مختصر این کلام
 بہ دستور دیروز بو انتظام
 بہ ہمراہ تمن تا بہ بیرون شہر
 بہ واپس کر دھن کو کہ سارہ جواب
 تعجب کران حارین لو کہ گئے
 دمن منز کھن واپہ اندر نگار
 وچھن میل و حالہ تر فرختہ گیس
 حاملن رٹن واپہ وُن در نگار
 دوپن تس بہ از طرف مادر زان
 مبارک زہد چھ پن موج مول
 وئے کیا میلے چاڑی بوئے کہ خبر
 پگاہ کالی تم یور واپہ تمام
 چھ سوہران سارہ شاہ جون مول
 سیٹھا خوش گیس چون مالین وچھتہ
 سیٹھا شادیانہ کو کہ شہر و کام
 یہ بوئے تہ سوہ ماہ روئے سپہ شادمان
 درونی پورن محمد سوئے تہ دا

دیس ماہ ہند یہ اونکے پیام
 معانی منکان چھی ز سہو و خطا
 چھ لوگت تلاشس اندر شہر یار
 مقرر بتا پرخ واپہ تمام
 کر کہ میا نہ طرف واپہ بوس و کنار
 یہ روئے تہ کو کہ دستبوس و سلام
 پئے دور باشی پکان خاص و عام
 غولام و کنیزان خورد شہد چہر
 رتمو کزود پرواز مثل عقاب
 دو چھ واپہ کو کہ آہ پر عی پئے
 سوہ محمود اُس کہ کران انتظار
 جگہ تشنہ قنہ شرب تہ بیس
 دین بوسہ تس بر رن کھزار
 بیس تھو دس پیش آن خوان تان
 تمن چاہ پڑھی گوئے اوس مول
 سیٹھا اُسو زج امور دگے تاز تر
 بہ داو تہ تمن دوت پربک پیام
 بہ اعلان واپہ کوہ چھم بینہ مول
 خواص و حسن دل افزود جائن وچھتہ
 کہو تہ روئے تہ آے بوئے تہ تمام
 کوون اکل تہ شرب آن تان و خوان
 تہی اذن بحا میون اصلی ودا

بکاؤلہ ہند جنگل منربانگت عمارتک نوزتہ

زین الملوکس روفہ صفتہ صفتہ اللہ

چھ راوی پکھان شہر پریس اندر
 ز شہر نگار و زیندہ از شاہ
 ز باغات یسندہ از وہم شاہ پری
 لقب اوس تمکوشد کو غنوی غولام
 بکاؤل پری نزد زین الملوک
 بہ عارکتہ سپہی بوزی حقن ماجرا
 کجا شاہ پری تہ کجا شاہ دیو
 سمرو پری اس تس ہر فیک
 دوپن تس پنہو پاٹھو پرواز کر
 اگر آبہ پوز این چنیں جاہ و ہمیش
 وگر بہ ناخق گزادھو مہستلا
 پ بوزتہ سمرو پرواز کور
 وڈو تمہ ترودن بہ سو یے نگار
 وڈان وڈا بالابے آن جاباگاہ
 وچھن بارغ تہ ناگ تمہ سرسری
 بہ جالاکی خویش کرودن کمال
 شیدہ کھوتہ زیوٹہ تمہ دیوٹہ زور
 ذرا بروٹہ پیکتہ بہر آرام بیٹھ

نوڈے انتظا مانوڈے شور و شر
 بہر سو چھ پری یں ہندے جلو گاہ
 سہ وڈوقف سپن اندرون دادری
 بہ دربار شاہ نوکری صبح شام
 وچھان اس کردار تاج الملوک
 دوپن این دروغ است چون و چرا
 شہنشاہ یسندہ از گیتہاں خدیو
 سہ تے آبہ کرادھو تسنہ طریقی
 ازین غلفہ پیز آپیز آن خبر
 چھ بہتر گزادھو سو یے ملک خویش
 گرفتار در دام رنج و بلا
 تسنہ کھوتہ تس خیال اوس زور
 وچھان برہوا از یسین و یسار
 بیتن خمپہ خرگاہ یسندہ از شاہ
 بہ کف جان ہستہ کینہہ وچھم باپری
 وچھن شاہ پری باغی عیال
 بہ واپس چنک تمہ پرواز کور
 بہ ناگاہ بگہبان پری یو سہ وچھ

و مطلب بوز پادشاہ ۲۱۲ یہ بوزتہ اوسن تمہ کھوتہ وچھن زور۔

نہ پُری تہ تمبس آتہ قوبہ کرکھ
 دو پکھ تس کتہ چھکھ کوڑھتہ بوڑ خطا
 کوڑکھ جرد تشبہ تمبس بے شمار
 تہو کیٹھ تہ بوڑ تس نہ از چاکری
 تہو تمبس کوڑ مے وودنی مایہ غم
 بیک دم کوڑن حملہ مانشد شیر
 تہو چکھ کر تہ پرواز رنج بر ہوا
 تہو ککھ کوڑ ککھ کیٹھ تہ چھکھ پری
 تمن نشہ میلہ ناو تہ بوڑ صاف
 دو پین اے دریغا تہو کوڑ جان
 اگر چہ بھ وودنی ککھ بر آسمان
 کرن پمہ پری یے نشہ حال حال
 دین تس فلاحی پری اُس زور
 لہا اناستہ کیٹھ تہو تس چھمپہ وار
 بے واپس پھرن از پریڈن عسان
 موٹھن خاکھ روئس وودن زار زار
 نہ وودانہ اُس اویزاں بے گوش
 کڈن تہ تمن دمن تھون پیشرو
 نہ رکدار خود وودنی پچس عذرخوا
 یہ بوڑ تہ تمن دمن پینو نرم دل
 معافی دیکھ تس دو پکھ نیر جل
 مبادا اگر کانہہ وچھی ماسوا

سہ بیگانہ دیوانہ گاہڑ سرکھ
 تہ چھکھ زور زار تان آکھ متا
 پینو کون کر یا ککھ سمیٹا زار پار
 پھٹکھ پکھ ناو تہ سوئے شاہ پری
 سزاوار چھس وار پے کھا غم
 کوڑن زور وودن سے کرن تہ زیر
 لوٹے ہو کوڑکھ تس پتے آکھوا
 اے پز پز ککھ چھکھ سمندو پری
 دروینی نہ ہایتھ تمبس اوصاف
 دریغا پمہ پری تس بے گمان
 بزیر زمین یا کہ ماغ نہہ سان
 تک پچھتہ کہ عالمس دین سوال
 بے خاری رٹھتہ آتہ ناویم صنور زور
 چھ پھٹہ پمہ دمن دمن کرن زار پار
 تمن دمن نشہ پچھتہ زاری گنان
 بے نرمی کوڑن داریاہ زار پار
 گراں قیمتی از قیاس منوش
 خمدار رچھو میوں توہو آبرو
 بے پاس سلیمان مے بخشو گوناہ
 سمندو وچھکھ گاہڑن پایہ رگل
 بے خامی تہو مین یور زونٹھ سہل
 گزھکھ بشد ائدر مکشد بلا

پشور کھو بہ پرواز تمہ کرؤو زور
 پرب دانت بر ڈیر تمہ ترؤو پان
 نکیا پیش چھکھ آہرن تیز پر
 وچھکھ کتیا پزی دن خبر خار چھا
 بہ واپس تھے نیش میں چھ میسز کمال
 دیکھن خود این بھ تھاؤس حیات
 کرم تم نذر ہر دو حبانگو بہا
 بہاذا چھ لایم کھکھ تھن آفتن
 وچھم آور تھ آسمان و زمین
 پوزے بوزے آس عقل دقیاس
 رٹھتھ آسہ بیون پرز ناؤن حضور
 پتہ پرز ناؤن تہ زن آذ پگاہ
 بہ فارغ دلی کراؤ جاپز سنوک
 کوڑمن عرض تھس کج کھاہس نشہ
 کران خدمت شاہ شام و پگاہ
 گزہن چھم شہابوز شہر شستن
 معافی منکان چھس بہ شاہس حضور
 بہر فن ذمت از و دافر تمیز
 پگاہ تو دین عالمکو شہریار
 چھ سارن گزہن توت علی کل حال
 ییتے روز تھس بوز اے شہریار
 بہاذا حضوروری گزہن چھم نمبر
 نہ تنخواہ بوز تھ مقرر یہ چھ

سمندریہ پڑھ آتہ نہ دڑھہ بغور
 اتھن چھہ کھ دوان گاہرن نیم جان
 بکاؤل دوان آتہ پڑھن تھس خبر
 تھکھتہ پیمزن چھکھ بحال تباہ
 بہ گریاں سمندریہ تھس بوو حال
 عمر بہ بجایس ہدام مہات
 کنن یم مے در دانی بے بہا
 وچھان کتیا نک چھکھ نیر سوئے وطن
 سپن شک تمن وہ ذہین در کپن
 پوز تھ بکاؤل سپن در ہراس
 دوپن از کمال پری چھنہ دور
 چھ لایم تھن وہ ذہین جاپگاہ
 اذین بعد ہمراہ تاج الملوک
 ورنہتھ بی پکاں گتہ شاہس نشہ
 شہاب تھتھا گو مے در بار گاہ
 منکان چھس اجازت بہ سوئے وطن
 اگر آسہ امت مے نیش کاٹھہ توہو
 بہ واپس شہن دوپ تھس اے عزیز
 نک پھن اے سیتو سانس نگار
 چھ تھتھ جاپہ پند راہ شاہن سوال
 حضور غولان دوپس چھنہ وار
 مے دیروز از خانہ آیم خبر
 شہن دوپ تھس گزہ اجازت تھچھ

واما تو کس قادس هنر و زاگہ ۲۵۴

حوضوری غمہ لائن دوپس زینہار
 مبادا امیک زانہ سے حاجت پییم
 محنت بیسے واتو در بار گاہ
 بہ مجبور شاہن اجازتہ دیتس
 سمنو پری اس در انتظار
 بہ آب صفا پاکہ کر دو کہ بدن
 بہ افسون دمپہ اندام
 دو جھتہ تھو پر دہ اپنے کو دکھ دہ
 ہزاراں ہزاراں بکف جان پہتہ
 نظر دور تر او کہ یمن و یسار
 تو کل کر تہ پوں پریدہ عقاب
 دو جھتہ تھو کر کہ کوئے کوئے نوا
 رتو و چھپ چھپتہ تہ پیرتہ گئے
 بکاؤل پکان تپہ با تھان وہ او
 دوپن اے در پغا آں نظر
 کجا آں عمارت وہاے قرار
 و چھن باغ گوشت خراب و تباہ
 کوڑن پاکہ ذاتس گئے التجا
 ژئے مولویم چھے میانہ خالک سہ داغ
 شوکت کمالا دتس بے زوال
 نکہدار باشم ز باد خزان
 دبان آتہ پری تہس میکران
 تھم کر تہ بیٹھ خاطر پریش
 درونی ز فرقتہ تہس سینہ ریش

مے حاجتہ تمیک چھنہ چھس مالہ
 شہس نش مے تنہا چھم کس کھیم
 ز چھکھ میون سالار پشت و پناہ
 یجکت تھر رھنا نامہ خامہ میوتس
 پکان دڑاے دو نوے بروں از دیار
 گئے شعلہ ور ہچو در عدن
 بہ یکدم تمن پاد گئے جامہ ما
 اکر اس اکھ اشار کو کہ در تلاش
 دلس تھر دوشے روز ارمان ہجھتہ
 و چھان آسہ ما کانہہ ز طرف نگار
 ز بار سببا نیو تھو آب و تاب
 چو برق تھیاں دراتہ اندر ہوا
 بہ حد پرستان داتھ پیسے
 ارجہ رت چھان رتہ ناگس اندر
 کجا آں نشاط وہاں شاد مار
 بہ یجھتہ جاپہ اسپس و چھان آبشار
 کران رتہ ہر حال افسوس واد
 بہ جلدی بحا آن میونے مدا
 بہ قہہ درتھ کران تانہ میونے بہ باغ
 ز چھکھ مایک ملک تہ نو لجلال
 ز دست تطاول ز چھن در امان
 بہر سو مبار کہ مبار کہ کران
 درونی ز فرقتہ تہس سینہ ریش

عا جود پرتھ دیتا تھ پائس چھو کہ ۲۷ ناہ روز ملیہ چھہ ۲۷ ظلم

دوین بیٹھو بھلو کس کے انتظار
دو لوساقیو آن بام ظہور
ملاقات سے روزِ وہ میدان
سہ چاؤم تہ ماؤم ظہور تک ظہور
بنیم سے ملاقات میں دراز شاہ
بہ چٹھہ چھڑے وہ میدان در بارگاہ

تاج الملوکۃ داویک انتظام

ز اخبار پیشین لہیم ایں خبر
بہ واپس تیس سوز شاہزادہ
بہ شہر پور از کمال شہی
بہ داؤد پگاہ گزشتہ داتن رنگار
کہہ سے زن و مرد خاص و عوام
اگر روز درختانہ کانیہ خانہ دار
سزا آئیں ناگہانی چھ تیس
پس آنگہ پکان گو بہ پیش پور
بہ وہ ز شیر شاہ سوئے رنگار
شہنشاہ بھڑے مادر ایں حقیر
اوتن تو تشریف فرما ہے روز
بہ ہمراہ مادر حقون بیسوا
برفتن کران اوس سے اضطراب
سے کاغذ مژر منبشین تیز تر
لیکھتہ کاغذ اس سادے خبر
مہا پور تہ محمودی داستان
عائن گزشتہ نور گہوار ہستہ
پرانہ خبر و تلہ ۲۷ پگاہ

شہن داویک نامہ سوزن نیمبر
یہو داویکس پیچہ بہ مانند آب
بہ دیندور سہارنی کرن آگہی
بہ تاکسید فہرمان چھ از شہر یار
گزشتہ نور واپس شہر شہر تمام
سہ پانے چھ پانس تینک زہوار
باد فئاتس گزشتہ خاک و خس
کوارن عرض معروض تیس مختصر
پگاہ نور داتن ہمہ شہر یار
بہ سلسلہ جملہ سپر و وزیر
وہوں کیشہ چھپہ چار برفتن ہنوز
سہ میانے عوض آدہ خدمتہ بجا
ز شہر کہود آہ نامک جواب
پورن پیشیں آن قبلہ گاہ واپس
پہ کیشہ ہارے بوزتہ ایں پیشتر
لیکھتہ اوس در نامہ زار بہان
ز دختر تمن داویک کیشہ

حمالینو سہ محمودہ جن و ناس
 چھٹے محمود دکن بہ شہر بنگار
 اسے مون بر دیدہ فورمان چون
 یہ داؤد کھ چھٹے از جانب دخترم
 دیان چھٹے تہنہ بوز بھن خوش خبر
 شہر مہجہ تہے چھٹے میانہ طرفہ سوال
 بہ دوئس بنگاہ تور تھاؤو یقین
 آن گزہ شہزادہ ہمارہ خویش
 شہین بوز مضمون کاغذ تمام
 دباؤب خبر گئی شہر اس اندر
 چھٹے شاہ کبودی سہ کفایت جگر
 عموزادی شہر یار بنگار
 سپن شادو یا بک سیٹھا شور و
 دیان بوز رضوانیچے سہ تہرے
 تہس در دل خوشن بوخیال
 بو چھٹے دختر شاہ رضوان شہر
 بہ تصدیق یا مہجہ یہ بوزن خبر
 دوپن و دوز چھٹے تابع اہس روئے
 سپن زیادہ آن تاج میراج شہاد
 پنہو کینو کزہ تھو تھو انتظام
 سہ مگزار فرزند شاہ کبود
 کم و زیادہ ہمارہ پیتن چاکران
 منازل کور کھ طے پیسے در بنگار

پیتر بینہ تاج الملوکس چھٹے خاص
 بہ داؤد کھ اسے داتہس انتظام
 دیکن ڈتے بوز تے عرض میون
 چھٹے دختر جوان بخت نیک اخترم
 چھٹے بہتر بہ دختر تے از صد پسر
 قدم تل بنگار سس کئے با جمال
 بوئے اہل خانہ شہر جمعین
 ملاقات خواہر کزہ تھ پراو عیش
 دوبارہ سپن شہرہ خاص و عام
 حکمران یس از بنگار سس اندر
 گزہ غائب یوس اس باہر دز
 آنچہ علیحدہ از سپن آشکار
 سپن شہر محلہ خانس اندر
 یہ بوز تھ سیٹھا گئے سوئے بائبر
 چھٹے محمود پیسے نیشہ اوسط کمال
 تہند بب چیم کستہ متھن دیوئر
 موٹھس دفعہ گوس زیر و زبر
 بہر گوئے تموسند حکم بوز تے
 مبارک چھٹے محمود از خاوند
 بہ ہمارہ آن قبلہ ذوالکرام
 بہ ہمارہ ملکن دژاو مانند وود
 دوسہ کس پیسے چید از افسران
 گزہ صحتہ اس عبا کہ پین و یسار

داؤد کھ پانچو یا سہ سیٹھا تہن

سچے دراپہ محمود از نحو رمی
 شہن آفرین تس کوڑن مَرُحبا
 بہ ناحق تکلیف لوکن دیشٹھ
 اے سوتو گو سون مطلب حصول
 کس نشہ اُسو بوڑھو ایں خبر
 چھ منکھ تشرے علیٰ کل حال
 کرن واقعہ راز ہا یہ رہنما
 برادر پہ چھ خاص لے خوش تہیز
 گوشت چھ برادر نئے پُرس اندر
 کوڑن مُشفقہ تیس پیچہ ملوک
 بہ شفقتہ ز فرقتہ وودن دار دار
 ڈپشٹھ ڈولم لوگتے رُوڑن گرون
 ہمیشہ جہانس اندر سرفراز
 شاتس خود ایس ازن بیسہ نیور
 پکان دراپہ شاپس نشہ وکو دلی
 کجا قبلہ گاہ مادر ہیر بان
 تیس دغدغہ اوس مالک پیٹھا
 تو نگر تہ پُر از چھنہ کانہہ اکھا
 دپان کتھ چھ دولٹھ تہ مالِ حلال
 حشیختہ ترے قبلہ گاہس چھ تس
 خود دار اکو کھنا تیس رو برو
 بو آنی چھ تفریق باہم دگر
 شیمبو بوڑھو روز چانی غولام

سچن وارد اندر سدا یہ ہی
 شہس وار تہ ظلم اوٹن مجا
 دوڑن تس پہ درد سرا ملو پیوتھ
 پیٹھ کتھ کوڑھ جان اے ذی عقول
 نتہ بے خبر اُسو اُسو سز سر
 محاسن سلامتھ حقون ذوالجلال
 تمی عالم اکھ کوڑن شادمان
 یہ گھراہ شہزاد زائن عزیز
 محانت تیس آبہ وڈی ہر خبر
 پوڑے تہہ بوڑن ز تاج الملوک
 چو مادر پسر موڑون در کینار
 دوڑن تس پوڑے چھانچھکے بیون
 سلاست تہ آسم بہ عمر دوار
 بہ تقیر اُسو گامتین اُسو دور
 اُتھو اندر ہشادان و خورم دلی
 دوڑن تس بکاس کجا میہماں
 کجا بیسوا دخت رھوان شاہ
 دپان اُس اندر جہاں یے سوا
 پین وڈی کینس تہ وچھن دنگدال
 یہ کینرھا لگم سے اکس ساہرس
 دوپس تاحد ازن چنیں گفتگو
 ازن گفتگو ہا یہ رنجیدہ تر
 تیس گزبھ مولوم سورے کلام
 واعقبہ دول ۲ دم دمام

پورب یں تمس بوئے فرمان من
 بہ ناحق سپن چون خاطر پریش
 تہدے کھوئے چھم مئے چوئے خیال
 دیان دوزخیں چھسے بوئے خبر
 بگاہ یور مہمان داتن تمام
 دوپس تہہ خورش باش ہاؤے بگاہ
 بے وعہ فی ہاؤے وقت گوئے چھ تنگ
 دریں گفتگو شاہ چین گو فرار
 بگاہ کو شہن فرحتک شاہ کوڈ
 سپن تخت آراچو جمشید شاہ
 وزیران اپران دبیران تمام
 سپنو حاضر مجلس شہیار
 ضیافتہ کھیتھن محمد کردو کھ ادا
 چپ و راست تہاؤن نظر ہر طرف
 دوپن حاضرین اس چہ ساز و سرود
 چھہ ہم استاد زمانا پر مہنر
 دوپکھ تہ شہاکیا و نو وار بوڈ
 پتھ پٹھو راتس چھہ آسان سرود
 و سکن و نانی چھہ یی پتھہ اکھاہ
 و چھتھہ نارتس شاہ بطرف ہمین
 بہ اگر دہ شہر سوئے سہدے قلاے
 دریں باغ آسان زین تہ گینون
 خود ازاہ کیہ اتہ کھوان تہ جوان

بے خود بہ خود آہ دشبال من
 بہاذا دیوان چھکھہ تمس ہم تہ پیش
 سپن چاہے سستی مئے حاصل کمال
 یقین تہ اوٹم مئے اند پشستر
 چھہ کیہ ہیوہ مئے ہاؤم تہند انتہام
 گزہکھ سپر شاہن بوئے قبلہ گاہ
 تہ فردا و چھکھہ جہلو رنگا بڑنگ
 سپن شاہ رنگی تمس زوروار
 بجلوہ مژین دیوان خانیہ کوڈ
 چو فردوس اعلیٰ سپن بادشاہ
 غمہ لامان زہرین کمر با حاشام
 ضیافتہ کھیتھکھ اُس شاہی تیار
 شہس گو کتن سوز و ساز و کھدا
 و چھن تہ اچھو چنگ ستار و دف
 بہ دربار اُنیو کھہ ہم زود زود
 مئے اُمو سوئے جے جے کرور جگر
 چھہ بوزاں دوئے اُسو کھو ساز و نو
 چھہ بوزاں کھو کیتھہ تہ و چھہ تہ نوڈ
 چھہ اکھہ ہایہ پاتس لک پادشاہ
 چھہ شہا نووے زیر چرخ برین
 قلایس اندر باغ و کھتھہ فراے
 دیان چھکھہ ہرگز زن تہ پیون
 چھہ محرم برن ہند خدایہ جہان

و اچھو کھہ ۲ دبدب سان ۳ آسان تل یا نے دوزی ہس منز ۴ خوش کردن۔

بہ تھنہ ہی تم کو فرحتک چون ہے
 بحرِ خاب در انتظارِ سمر
 بہ بجزین ہیو تس چنن تاج و تخت
 شہ جلوه جہانِ ذر ذر و دیو کھٹ
 بہ پاک کی دیتن سجدہ سوئے راناہ
 الہی بہ عزت دتم تاپ تار
 سجادو مکانات بازیب و قر
 سراپان مہمان شہستانے
 بہ داو کھتہ چھ ساری تھے مہمان
 بہر جا سجادو کھ دتو سلطنتہ
 کوڑ کھ احتیاطن بہ فودمان تاج
 برایہ زمان آبہ در انتظام
 بہر جا کنیز تھون چاہ کران
 نیراکھ کیوڑک شہریار او
 بہ لہجی کنوں واژہ تم کو شہر خبر
 پن تہ کھہ دن شاہزادوں پیٹے
 اجازتہ مشکان چھس بہ اے تاجور
 مئے چھم پیراؤ تہ ہمراہ کچھ
 چھ بعد از خود اسانی مادر پدر
 قلیلا تھکھ سیتو خیل حشم
 پتے سوز پار کھ تر فپ لال بہ زر
 چھکار جال کھتہ جوہری
 پئے موچھل اڈی کھ باقلا

تھنہ نیش پر شاہن شہن بوز پئے
 بہ پستہ بہ آرام تم کو تراؤ لر
 وئے ڈنگیس اوس کم جاد و قوت
 در افشاں بہ تخت زمرود شہ بیو کھٹ
 شہنشاہ نیر ذراو از خواجگاہ
 ذرا جل ادا تم کو کرن بے شمار
 کرن جمع تنظیمیاں سر بسر
 کوڑ فرش باغن تہ بتا پئے
 چھ تشریف آور شہان جہان
 بہ فرمان اس مالک مملکتہ
 ردا بوئے تھتہ زینتک احتیاج
 بیٹھتہ کوسوہ محوڈ با ایجتہرام
 سہ پائے ملا حظہ جہان کران
 آتھ اندر دربان اخبار او
 بوئے سلطنتہ دوت شہر خبر
 بہ بوز کھتہ سوعہ محوڈ زنیہ گئے
 برایہ قدم بوس مادر پدر
 دوپس تاجدار بلا ریب و شکہ
 ویشٹا مہقن اسو اسو بے خبر
 ورنھتہ لی دیان دزائے باشان جم
 وز پرس دوپن ہوش کر تیز تر
 بوئے بالکان ہوو جان زری
 غولام و کنیزان چو خورم بہار
 عافون ۲۰ خورش پور بہار کو پانکھو

کورن حکم بہر سواری خویش
 بہ فورن بہ فرمان عالی تیار
 سجاو کھنگیا گپہ یا منجھ تیار
 نظارہ کران از کمال طرب
 بہ دروازہ شہر تم واتی یام
 کبودک دیوان توہ بو حکمران
 حرم بہ منجھ نیکارک سہ فرمان روا
 شہن وون عزیز سٹے چھا کینہ
 دو پیکھ تہ فرزند زین الملوک
 پرستارچی ٹوکھ چھس ہمرکاب
 رتو یا مچھن کور ہنٹہ بوڑ پئے
 بہ یکبار گئے از سوارچی فروڈ
 شہن شاہزادہ روٹن درگبار
 ٹلکھ جانبین گریہ کے شور و شر
 پتھر پیٹھ پہلے واپہ ملکہ کبود
 بہ اعلان لوکن وون بل ضرور
 دوپستان زج موہ روہ دہیر مے
 ملکن آپہ نہ پڑھ دو پیکھ بل ضرور
 بہ یکبار بب تراوٹس دہ دہان
 بہ امر الہی تیس شیر دہاو
 سوڈانے کران بوسہ اسس موہ کھس
 دوپٹن تیس چقم شیر مردانہ دار
 گئی کھ غائب سٹے نشہ گوارہ منجھ

سجاوٹ بگیا جلد نیرو بہ پیش
 مرتب بہ اسپان تازی دیار
 شہنشاہ و ملکہ سپینو منجھ سوار
 ٹلک ادس ہمدوشش بانوش لب
 سپین سخت خلقن ہندے اجڈم
 پتھ پٹھو ملکہ تیس ہمنان
 پتھر دوٹھ سپین پاپیادہ دوتا
 چھ کم ییم فرزند خورشید چہر
 نیکارک حکمران تاج الملوک
 حمالہ چھ تیس مارچ ہندے خطاب
 وچھ منجھ دور تیس خور مسرور گئے
 سپینو تہ دوان آبے مانسہ دود
 سہ مادر بہ دختر سپینو ہمنار
 بوقت طاقت زیمبندہ تر
 دپٹن کھ چھ اندر سوہ محمود زود
 بہ ماہ روہ خ پری آبہ یودنیازی کور
 سراپا رگن اندر سی پھیر مے
 دے مارچ کھوٹے گمڑ ہڈ چھ کور
 چھ پیٹھ محمود تیس شوہ سان
 ہیوٹس ہو کھ چون تیس لیوان اس گاو
 دیوان لاگتہ ادس مریم چھوٹس
 رہن قرین ہنڈے آب ہم شیر خوار
 بوہ اسس پتھر سور مرٹ اس منجھ

چہ باقی دس سال و سہ ماہ چون شیر
 دبان چھپنے ہرگز سہ تڑاواں پختہ
 دوپس شیر مارن دھن کڑاؤن جدا
 بیس زور شاہن سلجھ از کنار
 دین بوسہ دارا تیس بر جبین
 مبارکھ بیکیکھ نیک فرختہ بخت
 کوڑھ تاز مولوم آبا کے خویش
 بہ ہمارہ شہزاد تاج الملوک
 پختہ پاٹھ گتہ دختہ نامور
 رہتہ خاک پا کو بہ دیدہ کوڑن
 بہ نوبختہ پکان اکو شاہ تاجدار
 بہ نام ظیم و تکریم کرانس سلام
 و نیکیا پختہ اسو اسو دور دور
 بحمد اللہ باز است ہمارہ باز
 ہمیشہ خمداتس حقون سرکشند
 کوڑس تہ واپس دھایے کشیر
 چہ یوتام تابان بہ شمس و قمر
 بہ عمر دراز آس با این کنیز
 کراں اسو تم ارشیتاک کلام
 سواری کرن پیش از حکم شاہ
 کوڑن عرض شاہنشہس بے درنگ
 سپہو تم یکایک بہ فیلاں سوار
 بہ یک بالکی کوڑ رتو بختیار

مے نیش و دکنس چہ بوش و بگیر
 دین کو چہ اندر سہ زن شیرخوار
 میتے ایزد چہم قسم از خدا
 رہتہ در بقول رود تیس استوار
 کوڑن تیس سیمٹا رجب آفرین
 ایزد وجہ حاصل تیس کوئے تاج و تخت
 ترقی خود کراؤ کرنے بیش بیش
 ہمیشہ خود اٹھاؤ کرنے بارلوک
 منور بہ دیدار مادر پدر
 سپاسا تہ محمد اخوہ ایس پورن
 بہ مادر کوڑن تاج زہیرن زشار
 مبارکھ قہ پی بہ چونے غولام
 خبر کس بہ شہزاد چانی چھتے کوڑ
 محالن دریں باب کریم سرفراز
 تمی لوگت سون بازو تہ بند
 مزین بوین چون تاج و سہر
 جہانس اندر آس با جاہ و فر
 اگر بروٹھ ادشکھ سہ زیاد عزیز
 بحباؤکھ نگار کو دہیرن سلام
 نگاروک کہودس سپن عذخواہ
 کرو نیرنگ عزم فر صحتہ چھتے تنگ
 بہ مادر سہ محمودہ شیرخوار
 پہتہ روز از شوق باہمکنار

عادون در کوین تو ترین رہن پختہ دود و رگھ تو چہ ۲ مطلب پن وطن

به شهنشاه شاهن کو دین اتفاق
 دیگر ریشه داران شاه کبود
 اگر چه تمن بو پین انبظام
 و لے پخته اکھا حرمت شاهوار
 بیجی اوسن نه سارن همت شمار
 سپن دأخل اندر حصار رنگار
 پکان و اتری اندر سرایان شاه
 معاصب پینن اسو همراه و لے
 دو چکھ اکھ اکس کینتھه به تا پیر بارغ
 به تا پیر دشوار از آدمی
 چینه و چینه تن اسه بارغ ارم
 غرض کور رتمو تخته مکانس قرار
 دیگر سوسه محمود پنے کور مکان
 تبس سوسه پڑهو با به دایه کنیز
 کون سار پنے سپا پوسی به قدر
 درونی تبس اس نه پڑهو دیوان
 گلستان تبس ماچ همت اوس ناو
 تبس مالو سنده ناو گلزار بو
 چچه ر اوی بکھا ده وری پور کاش
 تبس ناو گلشن رتمو کور صنت
 گلستان و گلزار مادر پدر
 گل گل پین در ازل نام بو
 به عون خد اناز تر گوکھ بارغ
 رختس تم کسبه در لے از اشتیاق
 کبه و مه دن و مرد هر کس کبه بو د
 سواری تمن سوسه با ایچ شام
 سپن تم نگاری سوارین سوار
 خدر سوسه پکان بے قطار اقطار
 کبودی و چھان هر طرف شالوار
 و چھان تی به تمو دایه عمت بو نه زانه
 سه جای و چھه عارتن سارو گے
 و چھه جنتس بر جگر آبه داغ
 نه بارغ ارم یخته چینه کیننه کمی
 چچه بوزان پزان دفترن دمبدم
 سه مردن کیننه یس کیننه بو تیار
 به حرمته رین موج در محله خان
 و لے کین گل اندام به خوش تیز
 بخد متعه دژن پخته اکس جاپه صدر
 و چھه مالینکو باژ کاژا رچھوان
 تری تس گلین تیر گلن آو باو
 برادر تبس ناو گلزار بو
 سوسه محمود زامه سوسه ماچه اس
 بنو مو کس ابن اندر سوز منته
 چچه گلشن تیر گلزار دختر پسر
 لہ از اپه سندنیک انجام کو
 تمن باغ منز فرختک در اوناگ

به شهنشاه شاهن کو دین اتفاق
 دیگر ریشه داران شاه کبود
 اگر چه تمن بو پین انبظام
 و لے پخته اکھا حرمت شاهوار
 بیجی اوسن نه سارن همت شمار
 سپن دأخل اندر حصار رنگار
 پکان و اتری اندر سرایان شاه
 معاصب پینن اسو همراه و لے
 دو چکھ اکھ اکس کینتھه به تا پیر بارغ
 به تا پیر دشوار از آدمی
 چینه و چینه تن اسه بارغ ارم
 غرض کور رتمو تخته مکانس قرار
 دیگر سوسه محمود پنے کور مکان
 تبس سوسه پڑهو با به دایه کنیز
 کون سار پنے سپا پوسی به قدر
 درونی تبس اس نه پڑهو دیوان
 گلستان تبس ماچ همت اوس ناو
 تبس مالو سنده ناو گلزار بو
 چچه ر اوی بکھا ده وری پور کاش
 تبس ناو گلشن رتمو کور صنت
 گلستان و گلزار مادر پدر
 گل گل پین در ازل نام بو
 به عون خد اناز تر گوکھ بارغ

پھلے لُج ٹٹن گے گلین دور داغ
وچھکھ کشنس سپو امبارنے
وچھکھ حشمت و مال و دولتھ جھوان
مبارک کران چیشم بد دور باد

پو پو ماسہ آس رہین تیار
کھیند کھو تے گے تم وچھکھ شاد حال
ذبان بپھو خوش پاٹھو اوسو دار
خبر مپھت شہس آو دروازبان
برون شہر واز عالی علم
شکران عالی شہر روم رے
رختس گرو گشتیختہ اُسو روم زیر کار
پے حرمت مادر شہر یار
غلام و کینزان چو پیر منیر
دو سوہ رتو کور سلام و کلام
بے تکریم و تہ فہم بیون بیون تمن
کران آفرین تس زمین و زمان
بے معرفت بے اُمین مادر پدر
پن سر کورن تس فرو زیر پا
توی قبلہ گاہ و مہربان من
بے ایں جہاد و حشمت فدایت منم
رشدند ایں جائیگاہ شہر یار
شدم واصل مادر لاپتہ
جہانس کورم سال تیر کال مے

تے ناگر کے آہ کو تاز بارخ
گلستان و گلزار و گلزار سرنہ
تے سپو پھت چھین آدم کھوان
سپو خورم و شاد از شد زیاد

ز طرف پدر مادر شش رشتہ دار
رمن سپو سورے تہندے عیال
بے بستر رتو ساروے کور قراہ
وے اُسو استاد کینہ مہربان
دوپن آو شاہ پرب با حشمت
شہر مصر و بربر چھ ہمراہ وے

بے بوزختہ تھتے دراد شاہ نگار
بپھتہ کتو سہ محمود رتوختہ تیار
تے دراپ مپھت سپو خیل کشیر
بے دروازہ شہر ورتھتہ تم

شہن کور قہ بوس شہن شہن
رمن سپو واپس سپن ہمنان
رتھتے پاٹھو محمود بے تیز تر
ہتے ہند قد بوس اون بجا
دوپن تس فداے سرت جان من
بلا ریب و شک خاک پایت منم
طفیل توی مادر غلکار
طفیل توی مادر ذوالعطا
طفیل توائے عموی خال مے

طفیل تویم خلق تہ پادشاہ
 طفیل توئی کھم و انتظام
 بعد الہ فرخندہ طالع ہدم
 و چھان بیسوا اُس بوزاں کلام
 دوپن تہ بظاہر تہ غم چھ کھیو مت
 پکان قبلہ گاہ آسہ چونے پد
 طفیل چینیں مادر اے خواہم
 سپنوخہ ش تہس ہش بہ شیریں کلام
 کوڑن تہ دعا و مبارکھ بہ لب
 ہمیشہ ز اندیشہ روزو خلاص
 دہنچہ می بہ ایں دم تاج الملوک
 سہ یزمن پکان باہزاراں وقار
 سپنوداخل اندر سراے شہی
 و چھتہ حارتن گے رتہ شہریار
 اویزاں جو اہر بہ دیوار و در
 و چھکھ بے بہالال ہائے خوشاب
 نفایس تمو چہز و چھ کوئے کوئے
 رنگ آمیز زرش گران قیمتی
 دیان باہمی اُس چھست غاب
 و چھتہ سار پے شمت تخت و تاج
 بہ دیگر طرف ملکہ موعہ حتم
 پکان اُس محمود تہ سائی سائی
 رتن سپنوخہ پد باہ والا تبار

تماشا و چھن شاہ یتہ از شاہ
 محاسن اتھ کڑا و نووم تمام
 منور بہ یدار ایشان شدم
 بہ عین حقارتہ کرٹن تہ سلام
 بہ رضوان چھ منشور داوختہ گوشت
 بوعے مادرت با تہائی ٹبر
 ملاقات اوسان گنتی لاجرم
 رٹن در بغل لول بوزن توام
 شہنشاہ سپن بہ چھ چونے بنب
 خہ دا تھاو کو تو باہمی اچھ واس
 سپنوخہ و رتم پکان پتہ لوکھ
 بہ ہمارہ شاہان عالی تبار
 کوڑکھ اشتراحت بجایہ مہی
 و چھتہ طرز و تہا پیر شاہ رنگار
 و چھکھ پڑزرو سپن سورے شہر
 دوپکھ چھنہ حاشا پین ہند بواب
 دوپکھ چھنہ و چھمت پین ہند نوون
 و چھتہ تہتہ گئے شاہ گئے متو متی
 نہتہ گو پد داوختہ دا غار غاب
 کھنک تہ پینک روڈنہ اچھتیان
 پکان آسہ گویا میاں رام
 بہ نزد شہنشاہ خاص دا تو
 تہتہ رانیان شہان چہار

ہر تسلیم مرخم کوڑن زوڑ زوڑ
 ز مادر و دھتر ازیں پیشتر
 کوڑ رکھ کا کینو لوہ کے نالہ موت
 مبارکھ سلامتھ کران پاؤ وائی
 پورکھ در ترانہ بعد اشتیاق

گھگستان بھتہ درایہ ملکہ کبود
 رتن پاؤ وائی آس گامہر خبیر
 رتن اوس پیر کالہ کے مار موت
 نزن تر کیون ہیوت بموان مائی
 سگینو تہ دایو کوڑکھ رتفاق

سائس بیچھ گنیزن ہندو پن دن

یس نش ساری خزن درائے
 سائس با یقبالس آے
 کوڑ ہندو طرف چھتے یزمن باے
 سائس با یقبالس آے
 دارا چھتے محمود دینی مائے
 سائس با یقبالس آے
 وچھتے سلطان عالم آے
 سائس با یقبالس آے
 شاہ برہم سیتو تھکھ ہمارے
 سائس با یقبالس آے
 رٹ تمو بلج بستہ جس جاے
 سائس با یقبالس آے
 سیتو تن ساسہ بڈی مہمان درائے
 سائس با یقبالس آے
 بختہ بوڈ تاجدار تخت آراے

دیمہ دیمہ حمدا ذو الجلال
 برکت باطن چھ مال خلاس
 صد مبارکھ پیر پیر چھاس
 اوصاف تہندیس کلہ کس واس
 خشمیتھ ہوون پوری لائس
 منشور سوزن شاہ پائس
 تاج الملو کینھس جاہ و جلال
 زین الملو کینھس نور دید خال
 روہیو مہر کو شاہ آے سائس
 جے کران شاہ آے وچھتہ دنگ دوالس
 پور پور بوجہ آے وگرنہ ہیتھ سائس
 ایوان کیوان اہل و عیالس
 مرحبا کبود س شاہ گلنارس
 ڈول گلستانے داغ گلالس
 شاہ رضوانس معہے بر پیالس

سانس با یقبال آے
 رائی تہو سہنیز یزمن باے
 سانس با یقبال آے
 قسمتہ داری با گراؤ نہ آے
 سانس با یقبال آے
 مسدود سینہ کرہئے باے
 سانس با یقبال آے
 اکمل سپدکھ چھی نہ پرواے
 سانس با یقبال آے
 دہر سہو سپدی شیر سہنیز تر آے
 سانس با یقبال آے
 مغفرت کرتس جنتس جاے
 سانس با یقبال آے
 چادیس موہے ماری فتنی دیاے
 سانس با یقبال آے

شاہ شیراز سہو چھس ہمنوالس
 آہوے چہن بڑ مارکھ کالس
 بیسوا درایکھ استقبالس
 داد حق دولتھ مالا مالس
 کھین چن دن مڑ میلکھ مالس
 لے ییمو تھاو پیٹہ سہو جٹیالسن
 دانہ ڈپشہ لکھ جانور زالس
 رہبر زھانڈ واتن وی کھالس
 دم رٹھ محکم رٹھ کوہ بالس
 اندری گوی زو لائیکھ تالس
 سینکھ شیر زیر آنکھ شالس
 یارب منظور تھاو قوالس
 پروون تہ بورن والی مہیچھ خیالس
 نعمت اللہ عرفن کران کھ دالس
 انشاء اللہ در ہر حالس

رضوان شہر کس پادشاہ سہو استقبال

بوئے شہر یاران بہ عیش و نشاط
 شہادوت رضوانکے حکمران
 پخیل حشم با ہزار ان سپاہ
 بیٹے خاص مہانیاں با جلال
 سہو در او مہیچھ سہو پیاد سوار

دیان بیوٹھ شاہ پرب بر بساط
 خبر و اثر تانہ ز اخبار خوان
 چھ تہو شیراز کے پادشاہ
 بیٹے سہو چھس رانیہ با عیال
 بہ فورن سپن شاہزاد تیار

دُچھان اُس رخصوانچی مازن
 سوتے درایت ہمراہ شوہر بہیم
 پکان یا مچھن دزلے پروں باب
 سواری کرکے تھم پیادہ سپینو
 بہ تسلیم باہم سپینو ہمنان
 سپینو تم بغلیگر باہم دگر
 دُچھتھ بیسوا مادرش شاد شد
 بہ دختر سوتہ مادر سپینو ہمنکار
 بہ ہمراہ مادر پوچھ ماسہ تس
 غرض اُس سار دُ سواری تیار
 پکان ڈالے شہرس اندر یک جلو
 بہ دربار شاہنشہی دُ آؤ یام
 شہن سپینو شاہن ملاقاتھ کور
 بہ فریش گزائے پایہ کرکے قرار
 دُچھن تم رنگا رنگ تہامپرا
 بہ سقف و بہ دیوار لعل خوشاب
 دُچھن سوبسو فرش از سیم و زر
 بہ حار تھ سپین گوزن باخود خیال
 بہ اس شوکت محرمت و مال و جہاہ
 اگر بیسوا آتہ ہمتھ سپینو مال
 دریں ماجرا حضرت دُوالجبال
 ترقی خمدہ کراؤونس دُمنبدم
 بہ دیگر طرف مادر بیسوا

عابریہ

دُچھن بیسوا ناویس ماہ جبین
 کتیزا ہمتھن باکمال خشم
 دُچھکھ دور رخصوان شہر و فراب
 بہ تہا ظیم تم اپتادہ سپینو
 دُچھتھ اکھ اکھ اُس گے سپٹاشادمان
 کورکھ پُرسش حال از خیر و شر
 ز تقریبی مجوری آزاد شد
 چھو اکھ دل ژڈاکھ فرقت خارخا
 بہ الفتحہ سمیتھ آہر آہ تس
 بہ سرعت سوارین سپینو تم سوار
 بگاڑک محکمان رتمن پیشرو
 بجائو کھ بہ اُپین شاہن سلام
 رتمن باہمی اوہ یخلاص ژور
 دُچھان اوس رخصوانکے شہر یار
 بہ دیوار و درواز تصور کا
 اویزاں فروزند چون آفتاب
 دُچھنک نشانہ اندر نظر
 چھنہ کائیسہ دُچھن بہ دولتھ مال
 برابر تیس کائیسہ چھنہ بادشاہ
 بہ ہرگز چھنہ تہہ مالک کمال
 چھہ واقف تہہ مالک ملک مال
 محمدالشہ خمدہ شمال و خمدہ شدم
 خراماں تماشا دُچھان جا بجا

تمہے پہنچے گئے دُعاؤں اندر حرم
 بہ آداب و تائظیم کروں سوز و
 حرماے شاہان کر بودہ غیاں
 کوڑکھ تیر کوڑکھ اکھ اکس کن سلام
 چھوان پانہ دانی گشتان تیر آسان
 سپہو جمع در بارغ شاہی تمام
 حد کھو تیر تم زیادہ بے شمار
 کران اوس میہمان نوازی عجیب

تمہیں سہتو پڑھو بارہ یم مہتر
 بعد سہتو سہہ محمود آیس حضور
 کوڑکھ استراحت بہ مہانیاں
 بہ خلق و حسن پانہ دانی کلام
 چھ میہمان ساری پہنچے عائشہ سان
 تمہیں سہتو مخلوق یم خاص و عام
 شمارا تمہیں اوس تیر زینہاں
 شہ تاج یس پور شاہ پورب

حمالہ پری ہندواتن

بیٹی تھو وچھن میہمان و ملوک
 بہ گلشن دوپن و وہ درختی چھے کیا
 حمالہ پکان آسہ باکرو فر
 سہ خط چون سورے چھ پورمت تھی
 پکان آسہ پریا تیر کوڑکھ سلام
 حمالہ نمبر چھو کران اقبطار
 بہ تائظیم سر تر و ہس زیر پا
 حد کھو تیر زیادہ دلا سادار
 بہ وچھہا چھ کشتیا چھ کوت کاہتی
 حمالہ چھ میہمان بیون بیون وچھن
 گھٹا بنے پر بن وکلی وکلی
 کھو رن تل تمہیں کلہ تر وون پھتر

دیان او شہزاد تاج الملوک
 جمع کاہتین رعیت و پادشاہ
 دوپس تیرہ واپس شہا غم بہر
 مقرر تیر تائیرخ کوڑمت تھی
 کران پانہ دانی اوسو تمہیں کلام
 کوڑن عرض اے شاہ دلاتیار
 یہ بوزر تھو دشنے گئے تمہیں پیشوا
 بہ واپس کوڑکھ تیرہ بوس وکسار
 دوپکھ تیرہ میہمان چھا آہتی
 یہ بوزر تھو نیکھ ہمرہ خوشتن
 زانن اندر گئیہ با غم شہلی
 بہ یکدم دوچھتھ گئیہ بے خوف و ڈر

دو پُرنِ کس مبارکھ وندے دوتہ جان
 مبارکھ اے سے نیل سپن چاند سائی
 غرض و چھ حالن بہ گردش تمام
 دو پُرنِ شاہزاد س کجا میہمان
 دو پُرس تمہو معانی طلبکار چھس
 پنہو کنو سے کو شش کرم بے شمار
 گزن منز چھنہ کائہ نہ ز فرد بشر
 گزنھن کوٹ چھ اے مادر بہریان
 یہ بوڑھتہ حالن دو پُرس صبر کر
 پچھتے ہو کر ان اسی تم خہ شکلام
 پین با خوشی شاہ تاج الملوک
 یہ بوڑھتہ سکھر کونگار کو شہن
 قدم رنجہ کز اُون سو یے نو نگار
 بہ تجوہیز من ہمہ شہر یار
 رعایا شہن سیتو بے شمار
 سہ شہزاد ہرانہ بانا و ساز
 عاری زرین ہزاراں ہزار
 مرتب بہ فیلاں کرہتہ گئے سوار
 شہ ہفت اقلیم ہشتم پرب
 نقارن تہ باجن ملکھ شور و شر
 بہ یک سوے در پوے فیلان مست
 بہ دیگر طرف رانی تا حیدار
 پنہو کنو سوتے اُس در انتظام
 یہ سورے عنایت چھ چونے عیان
 سپن دور غم خوش سپن یور دانی
 زن و مرد ہم اسی از خاص و عام
 مسادی ژٹے چھی بوڑمت اے جوان
 قہرنگ بہ چونے نمک خوار چھس
 چھ آمت رعایا ہمتھن شہریار
 تمامی چھ آمتو بلا خوف و ڈر
 ہمو تور کن دین قدم خاہر سان
 بہ تنظیم یشہ راز سوزم قبر
 ز سرخیل یشہ راز آمد پیام
 کہہ و مہ رعایا ہمتھن ہم ملوک
 کورن عرض میہمان شاہنشین
 چھ سانس پنس تم کزان انتظار
 سوارے تیار آسہ سپنکھ سوار
 سپن جھلگی نیرنس پیچھ تیار
 محالن بسد گوئے کور سرفراز
 مضع دزدیم گوہر رنگار
 سہ نشہ بون ہرات با شہریار
 بہ عنوان شاہی بنار و طرب
 مکن ہنر چھہ کھتہ کوہن ژھنوں ہنگہ
 وڈو وکھ بہ ہفتم زمین کور کھ پست
 سوہ یوس مادر شہریار نگار
 خھون تم درون حرم دوام دام

دُبا دُوب کجَن را نِسیان شِہان
 رِتمَن سِستو بیستِ آسِوِیم خاص و عام
 ہِمسای را نِسیان شِہان صدر
 نِشان تِو کِشدان دِراے شادی کران
 پِکان دِراے یا مِٹھتہ زہ شہرِ نگار
 زہ رفتارِ فیلان واسپ و سپاہ
 دِپان اُسوِ تم پِتھو پِن پِ شِمار
 کہ گویا دُودو و کھ پِ فرسش زہین
 بہ گردِ اندر غائب گو آفتاب
 سپنر دِاغل اندر نگارِ جُبد پد
 پوان تو فوجا دُچھکھ بے شمار
 پری روے ساری بشکلِ بشر
 اذان جملہ کینہہ خاصہ خاصہ سوار
 رنگارنگ ہمراہ ساری رِتمَن
 مکمل تھے ساز و سامان کِرتھ
 پنہو کنو رنگارنگ شہین پے بہ پے
 ولیکن بہ تنظیم میشد رازِ شاہ
 تھنہ اپ تہ یتمو شندے فیلِ جم
 گرُمن کُن دُچھتھ دل شہن تبلیاد
 گرُمن منز دیان اُسُخ کینہہ ذوق
 پنہو کنو کِرتھ چپ چپ پُشد
 شاد رِتمَن دل گرُمن اوس پِ
 بہ تجویز ساری گرُمن گئے سوار

۱۱ اُچھم آسمان ۲۰ روپس تر سوئس

غولام و کنیزان ہمہ ہمہ مان
 بہ داو کھتہ تِجن تِجہ یکسر تمام
 بہ ہودج رِشتند با جہاہ قدر
 یکایک شہس لول تِش با گران
 پس دِپیش چاکر پِمن و سوار
 ز گُفتارِ فیلان ہمراہ شاہ
 ز مِپنس کُلمکھ تیوت گر دو غبار
 سُن گر دِہند آسمان ہشتمین
 دُچھتھ باضین پادِ گو اضطراب
 گوشت حاکمے یس شہر نوید پد
 سراسر تِجے دل گرُمن پیٹھ سوار
 جہان خوش روے بازیب و فر
 تِجے پیشوا آرتین باد و بقار
 بہ قِمتھ اُکس کم چھ لعلِ عین
 دواں شولہ لال و جوا پیر جِرتھ
 سوارے اندر کور تھے اوس سٹے
 مُقابلہ طاقو تھ تہس اوس کِیا
 گرُمن نِشہ سامان ہستھ اوس کم
 ز فیلان پتھر دُتھو بڑو کھ کوٹ چا
 زر و نقرس اندر گیتو اُسو غرق
 بہ مِرتت کھتھ تم شہر ارجستہ
 برابر پڑھین اکھ تہ کم اوس پِ
 تماشاد چھان ہر طرف لالہ زار

وئے کیا ریتھ کیا سپنوشادمان
 یئیس اوس نڈانہ تہ وئود خر کرہ
 گرس پن پن سستو بو چو بدار
 بہ ترتیب مردن چھ اسپان نر
 بہ دیگر طرف پیرویہ شکل منوش
 ریتھ پائٹھ از جانب شاه پری
 یئیس خاصہ آراستہ مادیان
 تمن سستو پرور پری پیکران
 خروشان و جوشان و خندان بلب
 و چھتھ ہود جان پرستان دیار
 خواص و صنف و چھتھ مادیان آب
 دو پچھ یم برای سوارئ ما
 بہ کوئ منز ہود جن بالشاط
 و ریتھ ہی پتھر و ریتھ از پالکان
 پسند کور کہو مادیان کھن
 غرض یس بہ کو خوش کور کہ پانڈا
 نہ کور دایہ کیئہہ آغہ بایہ لحاظ
 بوگتہ اوس وئہ کھورہ کابس اندر
 وئے کیا کور کہ دایہ وے گرم چال
 سوخن موختھر وائی نزد جھار
 برای جہاں ہمران شہان
 بہ دروازہ بارغ رقم ژا سے یام
 یئیتھ و چھ رتمو فرس باغس اندر

بہ تاج الملک اُسو اُہی کران
 سہ کھوت زل گرس کر تر پانے سرہ
 سپن اسپ تازی خرس زیر بار
 شہے رانے سوئی ریتی سر بسر
 کر ریتھ آہرن آبہ ٹولو بکوش
 برای زمان ہود مبان زری
 برای سوارئ میہمانیان
 نغد مٹھ چلو گر چوں چاکران
 رسیدہ در پیش ملکہ پرب
 دلس گو و چھتھ رانین خار خار
 تمن ماہ رن رن روڈ آب تاب
 روان چھ کوری ریتی بلا اشتبا
 کھسو کوئ اسپ زلن زائسط
 پری ہود جن کھن شادی کران
 و چھتھ زل گرس کن ہو ہیوت تن
 کر کہ دور دور گرس مانہ مانی
 ہوی اُسو کوری تہ ہوی زینہ ساز
 تینہ دایہ و ریتھ دژ گرس بر کر
 ہر ماہ بردنہہ بردنہہ پکان شہہ مالی
 سپن واصل باب ہاسیت دیار
 مزین کر ریتھ اوس بارغ جہان
 برقتن شہورم کور کہ یکد کام
 ز رفتن کور کہ اعذر المحذ

والا ۲ زمین ہند خاطر اسہ سوہ ستر پاکہ ۳ خوشی سان ۴ شہر کین دروازن ہند و آفر
 ۵ جنتھ

مینے منتظم آسے دو پہنکے پیکو
 بایں فرش تراؤ قدم تیز تر
 پیکان کے شہن سیتو تم ہا کران
 دھچکھتی یہ اوسکھنہ زانہہ دھچکھتی
 پنہن سلطنہ اُذنی تمہو در نظر
 سپہن در تحنیر بعد تاب و بیج
 غرض شاہ نو نیوکہ برجایہ صد
 گرانمایہ تختن شمارانہ بو
 برایے زنان باغ یس بو تیار
 تمن سیتو یم آسے مستورگان
 پہنچتہ شاہ پیری اُس جایہ نہان
 بہ تمکرم و تا عظیم پنہو باپہ شاد
 دھچکھتہ دختران پشدر از شاہ
 تہمتہ جلو چوں پرتو آفتاب
 خواہو حسن تمن یم کنن اُسو دور
 درونی دیان آسے یود بو زمین
 معاون تر دہنو بمن دفعہ ترسون
 بہ تقریر غمش آسے تم ہما کلام
 سو محمود یس لول تا جن بوزے
 اکتہ اندر سپین از دامم ردگر
 حالن سو سپر بخت اُن چوں عروس
 لباس گرانمایہ زیور تمام
 یوہے گنہور لاکھتہ بہ ہر سوے بوشاکھ
 سجاد و کتہ تمس کیت گرانمایہ تخت

دھچکان کیا ز چھو استاد تھکو
 چھنہ کینہہ تر پردا بلا خوف و در
 چپ و راست شاہ بے نظار کران
 ہیو چھکھتی یہ اوسکھنہ زانہہ ہیو چھکھتی
 کران گفتگو اُسو ہامدگر
 ازیں سلطنہ نیت ایست است ایج
 تمس سیتو شاہاں بعد جاہ و قد
 بہ عشرت کوڑکھ استراقت شہو
 نیکھ رانیان ہمہ شہر یار
 سپہن جملہ دا خیل مبارغ جنان
 بختے کوہ سوزن بہ مہمانیان
 کرکھ از رہ مخلص و اتحاد
 بہ تحسین کوڑکھ رانیو واہ واہ
 تمن پو چو در آب لعل خشاب
 ودان شولہ مانند خورشید نور
 یہ زیور چھ سورے اُسے ہیر یون
 یکایک پختی ہوم و ہمن دور کن
 گرہان پرتھ اُس نش برے سلام
 سو بائیس اندر ڈایہ شیر بخت سورے
 دیان آسے حمالہ با کر و فر
 تمس سیتو شامانہ پرتو جلوس
 ز رانیہ پشدر از تور مت یس نام
 بہ باغ اندرون ڈایہ بے ترس باکھ
 عرڈانہ دش بیچہ فرشتہ تخت

خبر شاه پیری نشینیکه زدوتر
 به بوزگه پی خرمست مهر و ماه
 سپهر استاده چو سروسپی
 خرامان خرامان چو کبک تذر و
 تمس سستو سرکرد پریان بنار
 به محفل درون زایه چو آفتاب
 پینو کنو تین ادس شاهی خیال
 در چهره تکیو شیرین شکل و عقل و تیز
 و بخت تھود به نام ظیم کریم سلام
 به خاطر تواضع کزن شادمان
 پیچھے پاٹھو هر سو نظاره کران
 بجان دأژ نزدیکه محمود یام
 سو محمود از کرده همشگرده
 کوزن عزم برخاستن از ادب
 صبر کرد به دوخته تھود از جابه خویش
 غرض پیچھے تن نش کزدون قرار
 کدن پوشه مالا کزن تن به بر
 نعمه دازان رقم کبه گلزار کی
 تروٹا اکه ز لعل و جواهر نفس
 تمن لا لپے ہمت بہادر نظر
 به گردن کوزن نالو دسوس تن
 وئے کیا تمن نالو کم تھان اُسو
 بہنیز لطیف آن سے در نظر
 واسطی ۲۵ سہتہ زمینہ مطلب گل دنیا

محال ان کوز باغس اندر
 به مجنبتش پیری آیت از تخت گاہ
 تین سستو پیریا به فر رہی
 صنوبر قدش یا چو شمشاد و سرو
 رہی فاصہ تہو اُسو یتر سرفراز
 و چھتہ رازین رودین آب و تاب
 حد کاسو تر زیاد کرختہ آسہ چال
 دوپیکھ اُسو اُسس نش چھنیر سچ چیز
 به واپس بتلیم و شیرین کلام
 تو مہمان ما و منم میزبان
 به ہمائی لول یژہ با مکران
 و بخت تھود حمالن کزن تن سلام
 به شان عروسی بہتہ باشکوه
 اشارہ کوزس پیریا اے نوش لب
 ڈچھکھ دوز کینس تھود به اینہ ویش
 بوعے ہریان با کمال و بقار
 به دوزیا نہ رقم پوش باغن اندر
 پُر از بوبے خوش مشک تاتار کی
 سرا سر ز گنجینہ ار نیس
 سہ زائہ ہفت اقلیم سے نیر کر
 محال لحاظ سہٹھا اوس تن
 به مہرانیم شاہ میہمان اُسو
 بہا اکر لاک قلیلا شمر

دُچھتہ پادشاہ باپہ ایں جاہ و جیش
 غرض بردو جا بیٹھو مہمان تمام
 دُبادب دُیت کھ داندو دے اشتہار
 چھتہ کیا دودھ درنگی اجبازتہ دیو
 اجازتہ دُیت کھ یزمنن باطرب
 پُری پیکران از قصافت بری
 بہتہ اُسو مہمان از ہر طرف
 صف آرا شہنشاہ شیراز بو
 بیکدم دُیت کھ کھلم دست پاک
 انگ فی نفر اوس دستار خان
 شمار اوس نہ کینہ تہ میہماں پنے
 بیک لحظہ سار فی طبق ہاے زر
 تھو و کھ پڑتہ اُکس پیش اکھ اکھ طبق
 ازہیں معاملہ اُسو یم بے خبر
 دد پکھ و اُتھو تھہ چھو نا خبر
 اکے ساتھ سار فی رشتہ دوت خان
 اُکس سار اُسو خد متھ گزار
 ز طبق سر پوش بردوش تہند
 ضیافتہ دُچھتہ حارتن شاہ گے
 بہ خمر دُون دُبان یام مشغول گے
 رکابن اندر بیون بیونے اُسو چہز
 بہ ہمراہ یک طبقہ خمر شگوار
 بہ عبرتہ بہ لب ہا دوان اسپہ بھیش
 زن و مرد یم اُسو از خاص عام
 بہ مطبخ ضیافتہ چھتہ شام تیار
 بہ عشرتہ لبالب کھینو تہ چینیو
 دُبان اوس یزمنن اُپر پرب
 دُیت کھ طشت انتاہا ہاے زر
 کہان و مہمان با ادب صف جُصف
 نہ رکس دریں باب ممتاز بو
 بچھاؤن ہتھو تھہ سفر بے ترس باک
 چھتہ پانچو و اُجد طبقہاے نان
 نہ زین سو شمارا کھینہ بانہ سونہ
 مرتب بہ سر پوش ہاے زر
 اُڑو اوس بردوش تھہ تہ ہتھو چھتہ سبق
 دُچھان تم چپ راست زیرو زبر
 چہیں است آہین ایں تاج و ر
 پس و پیش دہری لکھ نہ اُتان
 بہ وقت ضیافتہ جواں سہ و چار
 کوڑکھ سار پے بسم اللہ اُتھ و تھ
 مسادات دُیش تھہ تم اُسمانہ پیٹے
 رکابے ہتھن و اتھنے پے بہ پیٹے
 مَطر ملون لقیس و لُز پز
 یک و نیم درجن رکابن شمار

گرسنه سپید در ضیافت غریب
 جدا گانه پھیران بہر خاص و عام
 شہنشاہ شیراز مہمتار کار
 دریں معاملہ سے سرفراز . نو
 بگردش ہر سو کوڑن جان رفا
 پیے ہر یکے کس معیہ خوشگوار
 لگو تیش تہ خاصہ شریعت چیتو
 اجازت چھ از افسر و شہریار
 بہ گردش بہ عشرت و مہمتن تہ بہن
 بہ مشغول خود دن سپن خاص و عام
 گزہان خوش معیہ ارغوانی پوان
 بہ ہمان و نسوان پورب بہ چھم
 بہ مہمت بہ محفل بہ ہمارا ہیاں
 چو مردان تمن پرمیہ خدمت گزار
 تہمند انتظام اوس از ہر کران
 ضیافتہ تمن در البقعات ز
 انان دست دست ہر دوشہا
 یکایک دویم سرتو بہ ہمعنان
 مساوات شاہی کیاں و ہمان
 پڑھے ہر کاہو تر ہھے شاہ مال
 یہ او سکھ نہ چھمت تگے تم بہ چھمت
 یکایک معزز جدا بہ جدا
 کھنس پیچہ فرشتہ کوڑ کہ ارزو

مساوی بہ شاہ و گدا ایک طریق
 ہمہ منتظم مہم مجلس تمام
 خصوصن ز طرف پرب شہریار
 بہ ہمان نوازی سے ممتاز بو
 بہ خاطر توقع بہ شاہ و گدا
 رتقن کہتہ بہتقن پشالہ خدمت گزار
 دو پیکہ سارن بے تردد کھیتو
 دریں باب تیزی چھنہ زمینہار
 پتہ پانچو بیک ہفتہ چھو کھیتون ترچون
 چھہ رادی پکھان اکتہ دہس تاہ شام
 بہ نشائے خاطر ضیافتہ کھیتوان
 بہ بارغ در شاہ پرمی منتظم
 ہمہ رانسیان شاہنشاہان
 صف آراستہ جملہ ترتیب وار
 چو آیین مردان بارغ شہاں
 ز مطباغ یشد راز والا گھر
 در صغ مرتب بہ سر پوشش ہا
 اکے ساتھ ساروز نشہ و اتر خان
 و چھمتہ رانسیان شہان جہان
 دریں معاملہ اوسنہ قیل و قال
 تعجب تموز کوڑ ضیافتہ و چھمتہ
 ہینہ کہ کھیتو ضیافتہ بنام خود
 معطر ضیافتہ و چھمتہ سولسو

بہ رغبت چھٹے ملکہ ضیا فتحہ کھوان
 بہ خدمتہ ستادہ پری پیکران
 بہ ہمان مدارا کران آفرین
 پیتھے پائٹھو چھو ہفتے کھیون ترچون
 ضیا فتحہ پیتھے پائٹھو چھو روز و شب
 غرض آسہ ساریے کران اکل و نوش
 پیتھے پائٹھو در بزم شاہاں تمام
 دوہنس سارے کور تمو کھین ترچن
 سپینو سیراز خودی اجمعین
 غلامان و خدمتگداران تیار
 بہ خدمتہ اکس سارے ستھ غلام
 بیکدم ڈیتھکھ سارے دست پاک
 ہمایا سپینو سارے رستراں
 بخانہ تمن بوریان و پلاسٹ
 غرض سارے تراؤ بر فرش لر
 مناگر سپین سوز و ساز ک صدا
 بتدریج تدریج لوگ بیچھٹے نے
 زخواب گران دوتھو ہمہ عام و خاص
 دیان اموکھتہ جایہ ایں سوز و ساز
 شہو یام بوز کھکھ یہ سطور و ساز
 برقص آسے تم دن سپینو مست حال
 پس و پیش تم زید و بالا و چھان
 دیان اموکھتہ لاکھو حبانوار

مصفا عجب جام شد بختہ چوان
 گل اندام خوش روے ہمیں بزان
 بہ عشرت ضیا فتحہ کھیون خوشترین
 چھٹے کیشہ تر پروا و وہ حقن تر بہن
 تن اول کور تو ہوسہ عیش و طرب
 صدائے مکنس اوس نہ کانہہ خوش
 ضیا فتحہ کھوان اوسو خاصان عام
 بہ منشاے خود غیر رنج و محن
 پور کھکھ سوئے رب العالمین
 بلکہ قاب با فضلہ خود شگوار
 کھتن اچھ داران بہر خاص عام
 کور کھ استراحت پلا ترس و باک
 غزین منجھکھ فرش خاکستان
 کنون فرش زربفت کخواب و طاس
 برابر ادا نہ اچھ ہمیشہ گو پہر
 چیم بوزان کنو جملہ شاہ و گدا
 سوسہ آواز پر نازک زچھٹے نے
 وچھان اکھ اکس کن تھے اس پاس
 وچھان آدمی نہ فقط چھٹے آواز
 نزن تہ گون دلربائی آواز
 موٹھکھ کھین ترچن طرہ شاہی کمال
 نڈوے بوزنا سوز کے تم منچھان
 چھٹے بختہ جایہ ایں سوز کھ ہو قرار

چہ راوی لیکھان ایں ہمہ سوز و ساز
 نگہتہ جابجا زن تہ ریڈو بہ باغ
 نہ پاتال بو نغمہ ساز و نئے
 تیکھے بو گزہان تہ سوز و ک نواز
 بیچتہ کنو بہ دربار مستورگان
 در آں باغ بوجاہد تر انتظام
 ضیافتہ کھنیکہ زن تمن لوگ شرآ
 رتھو جنس با جنس کور اتفاق
 کچھ محفلان ہ ہزاراں ہزار
 کشمچہ سار پئے گئے پینو خانہ مان
 تعجب نہ شاہن امیرن ہندوے
 بہ خانہ یمن اوس نہ نان شب
 رتھو ملکنے سہو کر مانہ مان
 و چھتہ دایم کو دلس غار خار
 دو پکھ اوسو تہ ہمو گھون تہ نژان
 بلے رانیہ شاہ زین الملوک
 وئے کیا تر تہ وئے چھہ کوتا پھوان
 دریں باغ ریڈو لنگتہ ہر طرف
 نژو تہ گھو پانچ لولا بزو

ہر بار میسدران بودل نواز
 بیہ لعلگون لعلہا شب چراغ
 نہ ریڈو کران کوش بے گل شے
 گزہتہ محو پیئے جابوزاد ہوا
 سپینو نغمہ آراے سنطوریان
 طفیل پیری رفیق خاص و عام
 ہیو تیکھ دایہ سنہ پانچ چنگ و باب
 پھو تیکھ دل براں اکھ اکر اسشتیاق
 نژان تہ گھوان پڑھ براں نیمہ نار
 گزہک حال و احوال دایہ زمان
 ہمیشہ تمن خلعت و گر گندوے
 زفاقر تمن ورتتہ جان تلب
 دو پکھ سانبہ کھو تہ کیا یمن اوسو خان
 وئے شرم آیکھ تہ زونکھ نہ وار
 چھنہ یور بیگانہ کا نسے اژان
 بہ خورشیدماناں دے تاج الملوک
 اڈی پاری ترادان نژان تہ گھوان
 اگر اوسو تہ تم زہنو رڈی بکف
 ہٹن کھے ملو شادو پانچ کزو

گھون

محرم رازن مبارکھ
 محرم رازن مبارکھ

سایہ ترودو غامس بیتہ سدر نازن
 دودہ نہ و نسا لمن ہندو سر فزان

فرمان تہ بندے و دین پہ ہمارا دین
 زین الملوکین پور بیکو را دین
 پارتھ جہلو کی شادیت ہزار دین
 خلعت شاہی تازہ بتا دین
 بخت بدی در اسے از خوشی جہا دین
 پایہ بدی میہمان ساری شاہ دین
 نو رنگا یزمنش وون دوسہ دین
 یکمان خوان شور سالر نو دین
 آنتھہ دوس خان سوز شاہ یند دین
 تجویز سارے مازس ماز دین
 میر مجلس تہ شاہ شیرا دین
 سالرن بیٹھو تم با اندا دین
 سورگا پوری ما نر سوز دین
 با گر کہ تہ جہا دین خوش آوا دین
 کھیٹہ چٹھہ مطربہ کوڑ کہ آغا دین
 پیر یو داس کوڈ چنگ لے ما دین
 ماہ پیری ماران ڈھٹ پیشوا دین
 شاہ پیری خیدار تہ بندہ ناز دین
 پتھہ پیر ستا کو امو ترکتا دین
 سایہ ترودو عالمس ینہ سرو دین
 مشتاق موگڑھ سہ دس تہ ما دین
 کھے کاس لے میر تھا و سوتو تاز دین
 پے لب کہ لے کر سوتو پاکہ با دین

شاہزاد پادشہ در مارک
 محرم رازن مبارکہ
 روشن گئی یزمنش یارک
 محرم رازن مبارکہ
 ماہس سوتو لچھ بدی تارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 خاص و عام سالر میٹھنہ ڈارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 کھیٹہ چٹھہ مہمان مہتہ سازکہ
 محرم رازن مبارکہ
 چھکے نوو عطر تو گلاب عارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 یزمن باین بر تارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 سیتا دین رتو تارہ چارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 تھادان بر آسمان تارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 طوطن ڈپنچہ نیہ شاڈکہ
 محرم رازن مبارکہ
 سوتو اصلک ماہ زارکہ
 محرم رازن مبارکہ
 چھکے اصلک موہے مارکہ

محمد رازن مبارک
 گاشه سیرتو اهلک ماشه مارک
 محمد رازن مبارک
 تاب کر هرگز میخونه فقارک
 محمد رازن مبارک
 دم راکه بی بهالال کهارک
 محمد رازن مبارک
 هوشش کر بهمخته میخونه مارک
 محمد رازن مبارک
 غرض کر آغش قرص دارک
 محمد رازن مبارک

و اصل و اصل گز هککه پروازن
 سیرتو بککه رهبرن تیر اندازن
 آتش سیرتو کوز شکار امو پرئم بازن
 طالب و مطلوب بهین غلطان
 غزنوک شاه رام کور ایازن
 دنگ لای سوزد سیرتو مر بازن
 رهبرن لوله منز پسته چھی رهبرن
 حکم گشت کمر با نثرن بنمازن
 ملکه بی نظیر زینو ممتازن
 نعمت الله چککه کخته پیچونه نازن
 منسوخ کز اوی گشتن راو حبان

بوعی دختران بیچونه جاپه تپه
 بهمخته آسپه تو بیچونه باهرمان
 بس ساز و سنطور نو خاسته
 رهند موع و چمخته مند جهان ماه دهر
 هیونککه واپه نئے ساز تو چنگ و رود
 کز و شاد و یاکت ترانا بیان
 ز افشان شده جمله سپین تنان
 میخونه کوز بیان و تمودل نواز
 به مهمان هیونککه لاکنه دستان
 زده به گپه پرده بایه نه مند چمچه
 دله کپه تیس گشتن او باو

اقتو اندر دپان شاه پری آیه تو
 عوسی و هم رانین شهان
 همه مطربان آراسه تو
 رقاصی پری پیکر ان خوب چهر
 تیس سیرتو از بهر ساز و سرود
 کوز که غرض پزده بایه نه لوله سان
 به فرمان آن هر سه نموده امتان
 مطربان به آیین سنطور و ساز
 به فرمان آن مالک بوستان
 شور و کوز تمود یا میخمن سوز و نئے
 نه گشتن تیس اوس محمود ناو

دو پُرس پر کر پے خوش باش لے گلغذار
 ز بخت بلندت چمے این دو دم دام
 اگر چھکھه حسا پوز تہ نور بصر
 بر ایے رضا مشیت این ہسمہ
 چمہ بوداں گلستاں پے سورے کلام
 بہ تحسین دو پُرس سوے قروی پری
 چو دربار یسندراز سوزا کرو
 پری قرویہ از سماع کلام
 بہ ہمیشہ گان جا لائین بر بر
 رو پے ساتھ نے خاصہ خلخال زر
 بہ ہمراہ تمن چپہ رقا صیاں
 رقا ص و قوالان سازندان
 مذکر دران باغ اُسی نہ بود
 قوالو ہیو تھکے واپہ نے ساز تہ
 بیجا گون پری یوے ہیوت بنلہ
 تر پڑھے ترا وکھ آواز شیرین صاف
 دف و ساز و سنطور و چنگ رباب
 نیکی تھکے مل تموساز و سوزک نوا
 نژان آہ پری پے تمن زری پے ٹاکی
 سو آواز ساز و سرود پچ بہ فور
 بہ نوبہ دکر سوز تہ ساز نو
 ہوا می لکھتہ تار باغش ژدہ پور
 بہ توصیل این تار میے ہوا

طفیل تو این جاہ و باغ و بہار
 مبارکھ زیند راز شاہ انتظام
 تشدے کھوتہ چھکھه تے لخت جگہ
 کو دم خرچ تہ محقاو خاطر جمع
 دو پُرس مرحبا دختر نیک نام
 سہ دوستا دس سوزچی افسری
 یتمس شو بہ تے تیٹھه لولا برو
 اگر اوس زیادہ کون انتظام
 گراں قیمتی دامن پڑ گھر
 مرتب کو روکھ ساز رسنا زبر
 بہ پیاد گنیہ جملگی ہمعناں
 مونث تہ می پری پیکراں
 بلے راہ طیور با بستہ بود
 رقا صو شور و کر خوش آواز تہ
 خوش آواز با ساز و دمساز و ناز
 وئے کیا منوشن اندر سوگے شکاف
 مطابق ہم آواز ہر ایں ضرب
 طیور ان سپنوبستہ اندر ہوا
 گزہاں سوہن در جگہ سو اکی
 سپنوبستہ باغش اندر ژدہ پور
 سہ تار شیراں باغ یسند راز بو
 دھچھان کینہہ نہ بار یک اندر پور
 دیان سارو پے بوڈ سوزک نوا

بہر مار بیون بیون گزہان اوس سوز
 مٹھتہ سارے کوڑن تہ گہن
 دو پکھ کوہ بوز و بہشتی سرود
 سپن راین خار خار دلس
 نزن تہ گہن بو رمن روبرو
 اجن نشہ تاثیر آواز دراو
 گلستان و چھتہ گلشن ابرو
 خصوصن ہماں مادر شاہ نو
 ہمہ رشتہ در رانیان شہاں
 با خوف و ڈر زاہ پیرمین اندر
 گزہتہ شابل زمرہ پریہ کاں
 دو پکھ پیرمین سون بوز و سرود
 منوشن ہندے بوز ہنگ ساز سوز
 دپان بیچہ پریہ پتھر ہم عنان
 دپان شاہ پری سوسے ملکہ پورب
 خیالہ نر لوک اے بوز ناو
 یہ بوزتہ بہ غارتہ تم کو تہا کمر
 انیکہ چپہ رقاہیاں خوب چہر
 گر انماہ اطلس رمن اوس ناہی
 ز پریاں رمن اس نہ کینہہ کمی
 بہ انداز پریہ ہنرے مانہ مانہ

سہ شب عالم افروز بو دل فرور
 یکے خان و مجنون تہ اکہ نشدن
 چھتہ بوز مت زائہ تہ چھتہ چنگ رود
 دوا پیو کھ چنگ و نازن سلس
 رقاہان خوش دامن سوسو
 گپہ مت و مدہوش تہ وجد آو
 گل فرحتن سوسے ہوان اس بو
 بشادی سوسے مشغول در بوسے دو
 سمیتہ آپہ ساریے کہاں و مہان
 رمن لوہے کے سوز اندر چپہ گر
 شدہ جملہ سر کردہ مہانیاں
 کرو توہر تہ سوز از رویے و دود
 تمنا اے ہجو آب تموز
 تھکا کوڑھک پیہ آپہ رقاہیاں
 پڑتے ہا و پیہ نے کمالا عجیب
 یہ گلشن گلستاکی پوش چھاو
 کر تھہ دایہ بیچہ پریہ اندر
 رمن کن و چھتہ منفعل ماہ و ہر
 کنن داکو و انکن رمن اسوز اکی
 اگر آپہ تمہ سوسے اند آدمی
 نزن تہ کوہن ہیوت تمو پانہ وانی

بشام خد اوئد رب الامام

چنین کرد شال ابستہ اے کلام

یا دوستن یا خمدارہ ہندین ماہمین برونہہ کبہ و شرمندہ

دعا

حمد بے حد بادہم سوے آں پروردگار
 مالک کون و مکان ہم صنایع لیل و نهار
 راتق و روزی رسانند بہر یک ہم جان
 حل مشکہاے صعب و دلفکاراں دوستدار
 اے خداوند کریم و کار ساز بے نیاز
 بے نیازم از در مخلوق فرما بہر چار
 آرزوئے خاطر غمگینیم فرما حصول
 عفو تقصیرات خواہم بس تو اے آمرزگار
 یا الہی در امان خود نگاہ داری مرا
 از شر ملعون و ظلم حاسد اتم پاسدار
 ہم بحق شاہ مرسل آل و ہم اصحاب سے
 ظلم و قحط و ہم دبا از خلق عالم دوردار
 ظالماں را یخ بر کن تیغ زن برگردان
 تا ابد پائند باد اباد گشت شہر یار

پے بوزخ سپہنشاہ پری شادان
 رہتے پائے عیش و ناز و طرب
 بہ بارغ شہاں جاد ساز و سرود
 صبح پھول سرکہ بو آفتاب
 رقصین مینامہ دیتن بے کراں
 رتو مہ جبینو گدو رکھ سہ شب
 وزان اوس تہ بو دزان مشک و عود
 دپان سارنے دوت نان و کباب

و را تھ دودہ بناؤں دول ۲۷ دسوارسی ۳۷ بویہ دوز

سودا دایر کرد بری حرام
 و دایر تفس اوس حاضر لایز
 سه بیدار کرد و کله بشان نواب
 ضیافت رنمن و آذ باشان جم
 به رغبت فرشتن روان آب و تاب
 حکمران بو اندریں بارگاه
 بیسه اسکریم مومحترم مہمان
 گزہ سوے مادایہ خود با سرور
 به موختار تکریمچین نامہ سکوز
 بواسیر چھے ساجواب تو سوز
 چھے پائٹھو مفتس چھے شاہن سوال
 برابر چھے ہفتک کرکھ انتظام
 بدر بار شاہن بت عظیم ثراو
 زیند راز شاہ تسیں باور اوٹن
 احباب کھچھنے کائسہ نیرن بدور
 محاسن آتھے اے شہہ نامور
 خبر گپے ہر سو به روشندی
 چھے ہفتس یے روز نے خامخا
 چو دیروز عشرت کور کھ ہفت روز
 تھے پائٹھو سخطور سازو رباب
 سپن ابتدا وقت اوقات خمس
 سپنوت خبردار گے مہمان
 درپغا ازیں باغ ماروز داغ

ضیافت بہر گوہ اقسام
 کیشرہائیس دل مشکان اوس چز
 اگر کائسہ مہمانیے اوس خاب
 بدستور دیروز امروز ہم
 تھے پائٹھو چاکر تھے پائٹھو قلاب
 شہ شاہپال از طرف یند راز شاہ
 شہہ عرض کور یزمنس دولہ سان
 اجازتہ چھے مشکان شہابہ قصو
 شہنشاہ زین الملک کن بہ بوز
 شہہ پالنے ماحر ایام بوز
 به تجویز یند راز عالی کمال
 بمع کلیم و خاص و عامان تمام
 یہ منشور ہجرتہ پانہ شاہپال او
 شہنشاہ زین الملک کس دوتن
 بیک ہفتہ روزن چھے سار فی ضرور
 چھے اعلان دیت مت اٹیک پیشتر
 عرض پٹھو ساری به فارغدی
 یوان پڑھ چھنے سارن پڑیہ چھا
 سوخن مومختصر بوز لے دل فروز
 تھے پائٹھو کھین چن شراب کباب
 میلہ روز ہفتم زرخشنہ شمس
 تے نور سیتین مزمین جہان
 وداغک چھے از روز ہفتم باغ

و پائٹھن وقتن ہفتہ ابتداء یانے جمع ۲۰ نیرنگ وقت

دریں گفتگو اُس وقت دُورِ خوان
 ز وقت صبح تا وقت زوال
 پختہ پاٹھو در بارِ مستور گاہ
 بہ خدمتِ تمَن پُرو یہ مثلِ غلام
 دودہ شہزادہ یا پختہ سیر گئے
 چھپتے کاٹھنِ ثمان قاب و دسترخوان
 پکان آدشا ہپال سالار اوس
 دوپن سالارن چھپتے داپس پرین
 خبردار وے بے خبر کرمو شہسار
 دپان آونہ کینہہ تمَن اعتماد
 خبردار وے یا پختہ گنڈکھ بار
 وچھتہ کور تمو پسم اللہ یک قلم
 بدوئال شاہپال جلدی کر یو
 دریں باب مجبور گئے شہریار
 کھینکریو چہنکو چہنن و طعام
 وے بانہ تم قیمتی خاص اُسو
 دوپکھ چاکرن پم خزانان خاص
 دپان نوکرو کل تہنہ تہ پین
 سپنوجع ساری وزیر و اہمیر
 بہ محفل پکان آدشا ہپال شاہ
 معافی مٹجن سارہے با سو لوک
 تمو دوپس از شاہ عالی مقام
 خوشو من رضا منشد تے نش اسو دیا

بدو ستور یکسان کہان و ہمان
 کھینس منز تمو سارہے کور کمال
 کھوان تر چوان آسہ مہانیاں
 کران اکھ اکرس خورش بہ شیرین کلام
 ضیافت ہوتھن قابہ نے ڈیر گئے
 سپنہ ہولا جملگی مہمان
 زیندہ از شاہ خاص موختار اوس
 چھ تجوہر شاہ سالارن ستو دین
 وچھان کیا گنڈان کونہ چھو بوجہ بار
 پورنہ چھایہ تجوہر شاہ جواد
 وچھتہ بے خبر وے کئے آدچار
 گونڈاکھ نادرن برکھ جیب و بلم
 نیو تر کھینو حمد ذاتس پریو
 مگر اعتبار جس تمَن بونہ وار
 ہیکن داروے نیو تلیتہ بلتام
 ز شاہان عالم تھے پاس اُسو
 یکایک کھو و پانہے آس پاس
 پختہ پاٹھو پختہ کاٹھنہ زٹھو شہن
 چو سیار گاہ رگدہ بدر منیر
 کرُن عذر خواہی شہن تے سہ سٹا
 خصوصن بہ تاج و بہ زین الملوک
 چھ ممنون احسان تمو سندر تمام
 ز خدمتہ کرہتہ ساڈن دل شاد شاد

مُعظم مکرم سدا فراز سے
 رشتائی کئی عرض اسے نامدار
 دیان در اسے از بارغ ساری بہ نور
 سپین لائیکے ہشت سہ سٹھا از دام
 بہ مادے خود تو ہی گزشتہ جو خوش غرام
 دعا و ثنا خوان بہ فضیل خدم
 سر دوش تا قسمتی بار ہر سٹھ
 جنابن چھ تجویز داتن نگار
 چھ دعوت تمن تورین بے ہراس
 چھ استاد روخصتہ مشکان از دام
 کرو مرحمت از بہ اس خاکسار
 بہ شفقت کرن از تے چھو قرار
 گزشتہ تو ہی شہین ستر با ایتشام
 مشور رنج شایہ ہر سٹھ چھس بہ چون
 مہیا شراب و کباب و طعام
 بہ شکرانہ دفع رنج و کلال
 شاکس خدایے جلالس پرو
 کران شہ پری آسہ سے انتظار
 دیو تو ہی قدم اسے شہ نامور
 وزیر و اہران ہر سٹھ ہم عنان
 شہ شہزاد با فر شاہی سپین
 مرخص سپینو جملگی میہمان
 شہ پری یہ نشہ کو تہ کرنس سلام

مخد متہ شہنشاہ یندر از سے
 سلامات تسلیم ہا بے شمار
 ورنختہ می ہتیو کھٹہ روخصتہ او دیو
 نوبر در اسے از بارغ تم خاص و عام
 کور کھ روخصتہ عام لوکان تمام
 تمن آسہ نہ پڑھتہ تہ تروو کھ قدم
 سٹھ در اسے تم پختہ پکائی چھ دیتہ
 فقط ہر صائبن وونکھ بادقار
 بیہ پم غم و دوست مردان خاص
 شہنشاہ و پرو وزیران تمام
 دو پختہ شاہزادن بصد انکسار
 وچھو میون جابین بہ شہ نگار
 کورن عرض ٹالس بہ تا عظیم نام
 موزین کرن صابہ آباد میون
 چھ تھتہ جابہ سورے کور کھ انتظام
 سٹھ تھوومت امیک پیشتر چھ خیال
 بہ فارغدی رت شبا از کرو
 گزشتہن چھم سٹھ پری نشتہ نو نگار
 تمن پم روخصتہ کور کھ تیز تر
 دیان دراد شاہ با شہان جہان
 بہ بارغ پری تا راہی سپین
 رتمو بو زشت ادس شاہنشان
 بہ بارغ اندرون دوت شہزاد پیام

سبخت آیه تس ناد لایان تمام
 همه رانیان شاهنشان
 به اعلان شهرن روضت عام کور
 تمو بجه قچیر تہ بار تھو دشت تیار
 بدستور مردان تمو ترودو رو
 فقط روز باغس اندر بے ہراس
 تمو مونگ اجازتہ ز تاج الملوک
 شہنشاہ ساری بطرف نگار
 بحاز اوقہ ہے تور واتن ضرور
 یہ بوزتھ دوپس پر عمر اے نامدا
 دہتھہ یی حالہ ارن بڑونٹھ کن
 دوپن تس خبردار دلشاد شو
 چھ تجویز تمو سندن بوقت و داع
 مع کلہم دولت و مال و زر
 تہ سورے کورم کور جانے بشار
 یہن اسونے پور اطلاع دلس
 یہ بوزتھ حالہ سپن شادمان
 توہنہ سایہ بر سراس دیرگاہ
 مہینہ راز شاہ شاہ جن و پیری
 رخصتہ تس نش ہمہ خاص و عام
 بہ خدمتہ عرض چھم معافی خطا
 پر از مال و دولتہ چھ سورے یہ بارغ
 عطا یو کرکھ ناگ ہمتہ کیا تو صور

سہہ حالہ با حرمیت ایتشام
 بہ حرمتہ یمن ہم جلیس و عنان
 بہ ایحسان جہانا تمی رام کور
 یکایک ملکہ یس یمتہ آو وار
 بہ ہمراہ ایشان تھے یک جلو
 حرماے شاہاں کہ بودند خاص
 دوپکھ تمو کرون صبر با صد سولوک
 روانہ سپن ہمرہ شہریار
 شبس تنو بہن کینہہ چھنہ تھ تو صور
 یمن ییتو چھ روزن گڑھن نہ فکار
 بہ الفت تمس سرگردیے و وٹن
 ز الطاف یسندراز آباد شو
 یہ بارغ کرامی محاسن فدا
 یہ کینترہا یمتہ اندر چھ لال و کھر
 کرون عشرت و عیش لیل و نہار
 بہ بارغ اندرون روزنہ ناگ تس
 دو تھتھ تھو دعاس کورن بیکار
 چھ یوتام تابان یہ خورشید ماہ
 خمداد پوشہ نادن تسنہ افسری
 رخصتہ سلیمان علیہ السلام
 یہ بارغ ارم میلہ کردو تھ عطا
 فضیلت زیادہ ازین آب و ناگ
 ز الطاف ایشان چھنہ کینہہ تہ دور

یہ بڑھتے دوپٹے پیری پہ خاموش باش
 چھ بیٹہ ناگہ کے جوئے نزدیک شاہ
 مقرر چھ اکھ چشمہ در تخت من
 چھنے آہ کے وصف میں چشمہ سار
 مئے تہ شاہ میسر از سے گفتگو
 بیٹہ کا نسب اکو ہے چھنے میں مجال
 بہ غفلتہ اگر کا نسب از نام کوہ
 بیٹہ خاندان تہ گو فناء
 یہ بڑھتے حاکم تسلی سپن
 بہ حق پیری شان میسر از شاہ
 غرض پیری پہ کوہ نیرنگ اضطراب
 بہ الفت و دین سوئے تاج الملوک
 بہ عیش و طرب شاد و آباد باش
 بہ تاظم سحر خم کوہتہ رود شاہ
 دپان درایہ پیری نہر اما خرام
 ز دروازہ باغ کوہ نکھہ جواب
 اوت تاسقن بالباس منوش
 جمع گڑھتہ ساریئے زمیرین باغ
 دواپس میبل آہ مہانیاں
 گوہر گئی تہ جاہ بیٹہ ناگ اوس
 وچکھہ نہ تمیک کوہ زیب و نشان
 زمینس تری اُس نہ زینہار
 مہ محمود غمگین سپن بے قرار

سہ خن گوش کردار باہوش باش
 بہ پاتال در باغ میسر از شاہ
 چھ مابین سے قاصدان سخن
 فروں تر اذین وصف مابے شمار
 ٹیلیغون کی پٹھو جھی روبرو
 مہ کرہے جنس گفتگوئے مقال
 بہ تقدیر گو کول بیٹہ اوں تر زور
 اذین آرزو ملک مہ دایس پناہ
 تسلی دلس تس بہ مکی سپن
 سوون تہ کوون دُعا پہ خارا سہٹا
 بمع پیری پہ پیمہ آہ تس ہر کاب
 ز سے ستین ہمیشہ چھ سوئے سو لوک
 ز تکلیف دوران تو آزاد باش
 کوون عذر خواہی تس دریاہ
 بہ تکرم پڑھو باہ ہمرہ تمام
 ودا ملک کوہ نکھہ بانوائے خطاب
 پیکان آہ دایہ کران ہوش ہوش
 وڈو کوہ نکھہ گو باغہ من غاب ناگ
 کہ ہمراہ اوشاں بودند آن زمان
 درخشند باغس مہ خزاں اوس
 بہ عبرتہ چھتہ ساریئے وچھان ٹھٹھ
 وچھتہ حاکم گئی اں کھدار
 دوپن ناغہ روس باغ کیت چھم بکار

محال آن دو پیش غم می برهر آب
 سپین غاب نیو تیره همراه خویش
 و چشک پانی فزانی باغس اندر
 به خدمت به حاضر چشک هر زمان
 دیان بهیچ ساری به عیش و بشار
 غلام و کنیزان تاج الملوک
 ضیافت شاهمی تمن گویند گون
 و چشک شاهزاد سپهر شاد گو
 خدا داد تعمیر تو لال و زر
 بنیاد و تس زیاد ز شهر نگار
 نه مہانیان این باغ خاص
 یمن میخصه تکلیف و اتیکه ذرا
 محال آن دو پیش غم می بر زمینار
 شب و روز خدمت کرک لولہ سان
 یہ بوزخہ سے شہزادہ ذی العقول
 میوتن رونخصه از مادر پاک زاد
 و نے اُسو شاہ و اتہ نے در نگار
 شہنشاہ پکان اُسو با ایتشام
 و چشک شاهزاد سپهر شادمان
 بہ دروازہ شہر شاہ نگار
 اُپر و دیزران و ہا کر غلام
 و چشک تاد شہر بنگ دگر
 و تعمیر باشندگان شہر
 و دفریایا ہجو پیش

یہ چشم بہ باغ پری ادس خواب
 گڑھی آب کوتاہ تو کر ناز و عیش
 عجب چشمہ ساران و حوضان ہر
 مہ بر غم حیدر اتھا و سنے در امان
 بہ خدمت تمنی پرتھ اکھا سرافاز
 تمن خدمت رکودی با صد سولوک
 مہیا باغ پری اندرون
 اگر ادس تو حیدر آباد گو
 گر انسا یہ شاہان لال و گہر
 پورن حمد بے حد سوئے کردگار
 خدمت حامس کران التماس
 ذہ دار ترے چشک نہ چون و چرا
 بلا شکہ یمن ترے چس ذمہ وار
 گڑھن شاد و خرم مشکہ خانمان
 سپن خوش دلس گوس مطلب و حصول
 دُمترل پکان ذرا مانسہ باد
 یہ پو و اتی حق ہم چو باد بہار
 کرکھ اڈو ستے شاہزادن سلام
 بہ دارالامان و اتی با عز و شان
 اندر شاہ شامان عالی تبار
 سپن و اد شہر تم خاص عام
 بہ حال دگر قیل و قال دگر
 بہ حال دگر چون رہنشان دہر

و چھکھ مجھ مخلوق شہر کہ اُمیر
 بہ دولت سراپاں شہزاد یام
 و چھکھ تاز تعمیر طرز دیگر
 پینر سلطنت رٹ رٹو در نظر
 سجاؤتھ و چھکھ جا بجا تخت زر
 اویزان جو اُمیر بہ دیوار و در
 سپنر حیدلا جاہ و حشم تھ و چھکھ
 کوڑکھ عرض شہزادن از انبساط
 دپان بیٹھو تختن بہ اُمین جم
 کوڑکھ شاہ پورس سچھا آفرین
 بہ این حرمت چشم بہ دور باد
 پر زھس مال از باغ نشوان خبیر
 انیمتھ کوڑ پڑھو بایہ باناز و عیش
 و لیکن تہنہ یور وائن ضرور
 مفصل کوڑس شہزادن بیان
 ز الطاف انعام یشہ راز شاہ
 تہ سورے کوڑن پادشاہس بکوشش
 دو پیش شاہزادن ہمہ رانیاں
 کرن از شبس باغش اندر قرار
 طفیل حمالہ کرن نیش و ناز
 سپنر واقف حال رقم شہریار
 شہنشاہ پورس کوڑکھ باوقا
 مبارکھ بہ فرزندت اے شہریار
 ما زمین تہنہ باغ

بہ بویے گدایانہ رویے فقیر
 بکان داکشاہ گے سچھا شاد کام
 چو بنست تھ اندر شہن پھول چکر
 نہ میچ و نہ ہیچیم زیں تا جور
 جرئتہ قسمتی در و لال و گہر
 فروزاں چو مہتاب بہ خورشید و فر
 اگر اسودانند نوو گے ہیچھتھ
 بہ تختان شاہی بہو ہر بساط
 فروں ترز پرویز جاہ و حشم
 مبارکھ بہ فرزند باداد و دین
 دل دشمنان خستہ رنجور باد
 گئی شاہ پری یاچھ باغش اندر
 اگرچہ در آغبا کوڑکھ ناز و عیش
 اسے کینت سعادت ہزاراں سورور
 بہ کینترھاڑے بوڑھتھ ز باغ زنان
 عطا باغ کر دون بمع مال و جاہ
 سپن بوڑھ حقن شاد کوڑن ہوش
 معظم چھ پیمہ خاصہ مہانیاں
 کفیلہ حمالہ تہنہ ذمہ وار
 تو خوش باش اسے قبلہ سرفراز
 بہ مہمان گری اسو پیم نامدار
 مبارکھ مبارکھ ہزاراں ہزار
 خدا تھا دیکھس در جہاں پائیدار

اوس بخت واقبال عمر دراز
 کورمکه واریاه شازاد اوس دعا
 اُتھو اندر کون ڈیڈو وانن خبر
 دیان تم چھ اُسو پیر از حکیم شاه
 دربان واپس شہین دیت جواب
 ودر پرس دوتن در فلان جایگاه
 ودر پرس بفرمان مسدوح الصد
 بجایے کر فرمود شاہین شہش
 دیان بیٹھو تم با کمال سرور
 دیان پرتھ اُکھا بیٹھ با انبساط
 دیان اوس در باغ یسند راز شاه
 تتے اوس تاج الملوک کن بهوش
 تمن کھوئے آسن گز جهم کھین تر چین
 تھے اوس شاہ پال شاہین تمام
 برایے رضامند کرے دوستدار
 سہ توت و تومت اوس با سلطنت
 بہ مطبخ پکان ذراو شہزاد یام
 دوپن شہزاد اوس چھ سورے تیار
 ضیافت طباقن برتھه عنبرین
 چھ و دستار استاد محکم تیار
 وچھتھ بوزر پتھ شادگو خاندان
 کورن عرض شاہین ضیافت تیار
 دوپس شہزاد ورتگی چھ کیشاہ
 ا مطلب پادشاہ ا پادشاہین نزدیکی

ہمیشہ بون در جہاں سدا فراز
 سپنورام تمکو سندن بعون خدا
 جھاتھا شہزاد اُتھو بیرون در
 چھ یوت آہین کیا چھ فرمان شاه
 بہ عزت اندر تم یہین باشتاب
 بحر متھ فقرو فقود پین پایگاہ
 اُرن پیر با عزت و جہاد و قدر
 مقرر بنزد نشیمن گہش
 دوپکھ بنہ چندن تہ دندن فقور و
 بہ شان کیوٹ و جم بر بسات
 بہر کار موختار شہ پال شاه
 تیس بودت بہرین خورد و نوش
 کن گردشا تہ راتن بہین
 نگار س اندر کردومت انتظام
 ملون مزین ضیافت تیار
 کھینکو تہ چہنکو چیز سامان ہستھ
 کورن دور تمکو شاہ پالن سلام
 چھتھ کیشا تار وید بیٹھو شہزاد
 مرتب بہ سر پوش اے یہین
 رضامند ساری کرکھ شہزاد
 پکان او در خدمت شہزاد
 بفرمان چھ استاد چاکر ہزار
 چھ اُتر ضیافت کھینی خانجا

چھ ٹاپیم کھٹنگ داه بچے ایں زمان
 بہ تجوہر شاہاں شہین کوہ خطاب
 دپان منتظم اسر محکم تیار
 سپہ دأ خیل محضلاب شہان
 رجم امیر دستار خانان خاص
 بہ یک طرفہ عین طبقہ نایان
 زاد اتمن قاب تر او کہ دفعہ پور
 سیٹھا تنگ سپہ رجم اذہں گرو دار
 دپان پر مجلس سے تاج الملوک
 چھ قانونی شد راز قانون من
 بہ شرمن چھنہ اکتہ اندر کیئنه قوسو
 سپہ سخت مجبور از وعظ و پند
 فراغتہ لبھتہ آفتابو نشہ
 دہویہ ضیافت رجم مغرور
 بنام خداوند ارمن و سمان
 بہ کیشہا تمو کھو ببارغ پری
 بر غبت ہیو تنگ کھٹون تران و کباب
 سپہ در تعجب شہان بہان
 تمی بخشمت چھس بہ بابہ و جلال
 چھ طاقت کو ہند و کیئنس جہان
 کجا باغ یں راز و ہم شاہ پری
 اسے نشہ بیک لحظہ کو نہ جدا
 کہ یعنی ضیافت بہر گوہر سپہ

برابر سپین وقت اسے مہربان
 بہ مطبخ اُرنو کھانہ نان و کباب
 تیلکھ طشت و آن قابو بے شمار
 دیشکھ دست پاکھ اذ کمان مہمان
 بچھا و کہ زربفت کیخواب طاس
 سپہ حار و سرد ناظر مہمان
 بہ حار و سرد سپہ و چھنہ لگو اور پور
 دو ہیکہ پیک و پٹ اسو کھمو دو سپہ چار
 کوہن عرصہ مہمان نے باسلو ک
 کھٹنس تر چھنہ تر کھٹنس پریون
 بہ حکمت چھ منظور عقل و شعور
 بیکدم کھٹنس پیچہ تمو لاگو دند
 کر کہ باز سر پوش قابو نشہ
 بہ ہوش و حواس اسے گے تاز تر
 کس بے کسان خالق انس و جان
 و چھکھ در ضیافت سیٹھا برتری
 شراب مصفا چوان جا بہ آب
 چھ واقف سہ واحد بہ شہر نہان
 بلا شکھ مہربان چھس ذوالجلال
 مقابلہ امیں ستر کس کر او مان
 اسے ستر ہر دم دژن حاضری
 بجا او یکتہ بابہ امور شدہ
 معطر ملون نفیس و لذہز

توے گو اُمس روں یہ سورے شیار
 کہ وہ سپینو سیر تم میہمان
 ایشان ہوشا رہی بغیر از کلام
 بستور سابق رہو بانہ و نڈ
 ضیافت ہر چہ تم طبعیہ زر
 و یک سفرہ خواند تمامی سناک
 کور کہ استراحت رہو او پور
 شہن آسے ہستہ تم نگاہ کر و پس
 ہر بار گو شکمران نکار
 کرو از شبا سوے رب الودود
 چہ یس مالک الملک واحد گئے
 سپینو شاد میہمان مے نش بیعد
 مے نش داتی عالی نسب شہریار
 مے پیچہ تم مہربان سپینو بیکران
 و گرنہ چہ طاقت بہ این مشہ خاک
 چہ در دست قوم دہتہ ہمہ پایگاہ
 منور بہ دیدار مآور پیدر
 مے نش داتی نادون بغیر از سخن
 بفرستہ چہ باہم کزان انبساط
 بہ عجز و تفرع بصد انکسار
 بہ این لطف و ایحسان سرخم کورن
 و گرنہ معافی ازوے و داد
 ذو یکہ تس مباد کہ بہ این خوش بیا

چہ سیر الہی دریں شہریار
 دپان اکہ اُکس اے غیا فہمہ کھوان
 بخد متہ تمن زر غمد یہ غلام
 سپینو سیر متہ رہو اُتہ رُط
 شباً لہتہ رہو تھاو کو بوجہ چین اندر
 ز آب مصفا کر کہ دست پاک
 دیکہ تکلیف باکاد تکلیف نرفہ پور
 اُتہ اندر بہ اقسام چاہیے نفس
 سبکدش گئے سار ہنے ڈول خمار
 کورن عرض شاہن بجایے سرود
 پرو حمد تس پاک فائس گئے
 تہی ذوالجلال کن مے کور تم مدد
 بہ کور نس سرازاد دُر ہر مدار
 تمن شوہر بہ شاہ کمر شاہ کوان
 یہ سورے عنایت چہم از ذات پاک
 بخاتر چہ میسر از شاہ پال شاہ
 تہی کرد کارن کور نس بہر ور
 تہی لاپتار شہ داران من
 ملاقی سپینو اکہ اُکس بانشاط
 چہ میونے غرض سوے آن کردگار
 بہ شکرانہ حمد و ثنائتس پورن
 اجازتہ اگر آسہ فی الہم مراد
 یہ یا مہمتہ شہرہ بوز گئے شادمان

دُنیکت مہجن بوزچنگ و باب
 چھ بہتر دس شب بعد اشتیاق
 دُچھان کیا ڈچکھ راتھ آدائیے
 آنکھ زود رتم پیشوا پیشوا
 شہس یام تجویر حاصل سچن
 وزیر خرمشہ فرخندہ راے
 وچھن تم سراسر گیتو مت غاب
 بہ آہستہ بیدار ساری کرن
 بہ ہوش یا مہجن آے کور تکھ بیان
 درانجا چھ شاہس بلا اشتباہ
 سپہز شادمان بوزمقن این نوید
 وزیرس دوچکھ ختم بیشکھ پرو
 وزیرن دوچکھ غم چھنہ نہنہار
 تقوہ پن پنرو بہ قہجہ برجاے غیش
 دوچکھ اکھ اُکس کینتہ تر پوچھنہ
 نیر دے ساری ز آرام گاہ
 قدم پیر صابو ٹھکھہ بارش تاب
 وزیرن بہ ہمراہ دیکھ رہمبہ ان
 اتھ مجھہ چھو لکھ صاف تو پاک گے
 سپہز شادمان ویشترنہ جامن اند
 اینسامہ بنو شہر یادن نشہ
 مگر شرط انعام حاصل کرن
 کم و زیادہ گوارے آسہ نے کیشہ مروہ
 را غائبہ ساو

پلہو لعب با سرود و شراب
 کرد پڑتھ اکھ اتھ اندر اتفاق
 وچھو پیر صابن نیشہر ما پییے
 رتن پتہ کرد اقتدا بنیان
 گزہ صحتہ پیر آنکھ وزیرس دوچن
 گزہ صحتہ پیر نے پوچھتھ اس جاے
 بکثرت رتمو چو متن اوس آب
 بہ خوش بو گلا پاشہ ستین برن
 وچھو خعن پیکو سوہ دار الامان
 پورن ختم درگاہ عالم پساہ
 دندو پتہ اسکھ چشمن ہنراپہ
 چھ معذور اسو ڈیرہ کیہ کرد
 ہر گونہ ڈیرن پوچھس نہوار
 سرو نام مولا کرو ناز و عیش
 وزیرس سچن ذمہ بارو بینہ
 وزیرن مقفل تقوہ جاے گاہ
 بہ باغ اندرون ڈھانڈنے دے آب
 رتمو داتناؤکھ بہ آب روان
 بنام نعمہ داچست و چالاکھ گے
 دوچکھ میلہ شمانہ از تاجور
 چھ ہمان ہم آرتن پر دیشہ
 فقط چھوہ نعمات و کلمہ پرن
 یختہ اندر رضایہ خدایہ و دوہ

مفصل بہ عنوان بہ ابیات ہ
 پیرتہ ختم پیر ہو بلا ترس و پاک
 سزاوار انعام گزہ ہو تمام
 دوپیکھ سارے پوز چھو کت سے کرو
 ز رفتن تمن و تمن لوگ دیں سبب
 اکھا ستر او سکھ مسلمان بوسے
 دوپیکھ تمکو پیکو کینہہ یہ پروا بڑو
 بوقت ضرورتہ گزہ کرو رہ مبری
 نہ دربار ساری گزہ ہو سرفراز
 سپینو خوش گزہ کہ تمکو سچا دلہی
 بہارا خلافت اندر تراسے یام
 گزہ کہ تہ دژ کہ جاے پیرن بہ صد
 بہ فرش ملو کاہ صاف و پاک
 پکان آو شہزاد تاج الملوک
 خبر چھو و نیلگام کوڑ کھین تہ چن
 سے یتیم کردگارن یہ جاہ و جلال
 کوڑم خرچ تہ چھس کران بیشمار
 بہ شکرانہ نعمت بیقیاس
 کرو میاہ طرفہ حقس زانو پار
 تمی ذات پاکن کوڑس بہرور
 اتھو اندر اکھ تہ شہین خوشاب
 بہ ہمراہ آن قہوہ دل فرا
 کہو کہ نوش قہوہ بہ فارغدی

محمل حوصلہ ملاقات ہ
 گزہ ہتھ پڑھو رندار دہے ذات پاک
 کروکتا اتھ اندر چھ اسو نیم خام
 دریں باب لا علم کیا اسو پڑو
 چھٹکھ دل کوڑ کہ ڈو الجلائن سبب
 خردمند ڈو العقل فرخندہ
 بہ نجوم دلی یاد مولانا بڑو
 گزہ حق شاہ رضا و نور نام کوڑی
 بہ رفتن بہ جدی کرو ترکستان
 دیان دوت دربار شاہ منشی
 بہ تعظیم و تکریم باہم سلام
 بہ جرم تہ بیہ ناو کہ بقدر
 بہ فرحتہ زولی بیٹھو بیتیں پاک
 کوڑن عرص پیرن گئے باسوک
 بہ لہو و لعب سے بوزم داٹھ دین
 عطا کرو و بخشن سے مالِ حلال
 چھ لاہزم بدر گاہے کردگار
 پرو تو ہو من جاتھ و حمد و پاس
 بہ تجبہ و تحلیل و استیغفار
 مشرف بہ پدار مادر پدر
 مخطر نبات و آب گلاب
 تسوار بسکوت و کتلم غذا
 ویکھ پیشاہ ذائقہ لیکھ و لولی

بچھاو کچھ کس چادران زود زود
 کور کچھ چاکر آ زمان اند وند
 ققو و کچھ سو بسو عود و عود
 بے تحشید و صلوات بر محمد
 بے تعظیم ققوون پختہ تاج زر
 بے این زمان شیوہ باید چنیں
 گور کچھ کیا پڑو امیر اند ہراس
 پڑو تو کچھ عسنا جاتھ سو یہ خدا
 کز کچھ رو دی سرخم اپر و گدا
 پڑو کچھ عسنا حسین آمرزگار
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 عسنا کچھ مستاج بھی شاہ و گدا
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 فعلی بد اقوال بد اطوار بد
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 چھکے تھیک و آفت نڈال شد و صمد
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 در جوانی وقت مے خدا یہ کورم
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 وادریغا چون چراغ بے فروغ
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 زاد راہ کینہ چھینہ خالی چتر چھس
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا

بوز کچھ حسد سو یہ خدا یہ و دود
 خضر مغز بادام و شیرین و قند
 او کچھ بہر خور شہو عبیر نعمت
 شور و کرود پیرو بنام خدا
 ستار سچن ما کب نامور
 رو جو تھو کورن سو یہ جان آفرین
 و چھان اکھ اکس تم بزرگان خاص
 چھ لایم دو کچھ رہبرن ابتدا
 بنام خدا کور تمو ابتدا
 ذوالجبالا عسنا کچھ کدگار
 رحم کورن چھکے رحیم و ذو العطا
 کائینا کچھ حکمران چھکے اے خدا
 چھکے منزہ جھی نہ ثانی کائینا کچھ
 رت یڑھاب پڑے چھکے کراں آسمو کار
 با تو جھہ زائیم یہ کور نڈال عسنا
 فسق و عھیان روز و شب کور بے عذ
 کور بجان خویشتن ظلم و جفا
 وادریغا نفس کافر مے پھورم
 وقت پیری موسفید و رو سیاہ
 پوز کھوٹم بہ ہستان دوٹم یکسر دروغ
 جو فروشی مے کورم گنہ نما
 زائیم کورم یہ رڈ عمل شرم چھس
 از غیا کچھ چھس در افسوس و آہ

زانہ کرم تر خدمت مادر پدر
 از تکبیر پیوس در چاہ سیاه
 ہچو کر گرس طمع موہ دارس کوڑم
 بار گردن سے کھنٹیم تم بے وفا
 در حکومت روز و شب بوڈم بسر
 در پیے یک فرع گو اعلیٰ کھنٹیم
 اندرین دنیا سپہا بدکار دژاس
 دستہ گاری ہند سے کینہ چھیندے
 دزد دہزن زاک ہستہ چھم مکن
 زیں ہمہ تلوا اس چھتم در پناہ
 سہل زونم غیبت و فسق و فجور
 نامہ اعمال چھم پڑ از خطا
 باخجالتہ آس پھیرتہ بردت
 از ہمہ برتر و چھم ایں بارگاہ
 ہستہ و سپہ آس ساری انبیاء
 اہل بیت و بار بار باصفاء
 فاطمہ زہرا جگر گوشان وے
 بہر خون تشنگان کربلا
 اولیاء اتقیا و اصفیا
 تہشہ پاسہ یم ڈمے نش با عز و جا
 چھس بڈم از ہمہ افعال بد
 چون نصوحتا تو بہ کردم بے ریا
 عفو تقصیرات خواہم یا غفار

نے بہ موشتا جاں و مکیان نظر
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 مال بیگانہ سے لوکن ہا گوہم
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 ظلم مظلوم کوڑم ہلے داد گر
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 جرم و عصیاں ہستہ بگردن بار اس
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 نفس کافر در ہوا اعلیٰ دین
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 صاف تھوڑم دور تر ناصاف نیوڑ
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 ذکر لہ از ہر یکے در مغفرت
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 و اس شفیع روز محشر مصطفیٰ
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 رحمت و برصوان تہمن پیچھے پے پے
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 قطب و حکمران باہنیا
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 باز گشتم از ہمہ اقوال بد
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 ستر معیوبات جویم یا ستار

یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ كُوْهِنَا
 پاس تھو کر دے ہم از شفیع المذنبین
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ كُوْهِنَا
 از ظہورِ نورِ شاہِ کابینا
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ خُطَا
 بیسِیلہ پڑھنم میخصیہ کریم کنگ لال
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ خُطَا
 صاف کر دے ہم چھس سزاوارِ عذاب
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ خُطَا
 تار دیزہ ہم با وڈ نورِ انبساط
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ خُطَا
 آئیہ لا قنطو رُحط در نظر
 یا اَللّٰهُمَّ عَوْفُوْا كُرْسِيَّ خُطَا
 دعاے راجا بخت بہ یزدان پور
 خد اوئہ حلال و جلیس
 پُران ختم ذاتس کران زارِ یار
 بہ عون و عنایات پروردگار
 بدین کار ہو شیار آکاش اُسی
 کر کہ جانفشانی بقوتِ حلال
 ز اصحاب و اولاد آں مجتبیٰ
 یکایک پُر کہ ختم ساری تمام
 پرون ہیوت تمو خوش درودِ حوٰض
 کھیتیہ جاعزی گودِ نران و کباب

کُن درو نم روشن از رنگ سیاه
 وقت نزع از شبر دیو لعین
 کلمہ اکی ز ہم بر زبان یا بسم اللہ
 از عذاب قبر سے دزم غیاث
 آب کوثر پیا و نام شر بختا
 در جواب من فرشتہ چون سوال
 از جواب نیک کر دے ہم مَرُوبَا
 روزِ محشر بیسِیلہ پڑھنم بنڈنِ حساب
 حکم سلطان کر کہ سارِ ذرا
 چھس بہ نرزان از عبودیتِ جراح
 از تجلی بخش دے ہم نورِ حنیف
 نعمت اللہ تھاو اُمیدِ ظفر
 بارِ جا پر دمبدم شام و بنگاہ
 مناجات یا مٹھہ تمو ختم کوثر
 پس انگہ شور و گور کہ تھیلے
 بہ بحر و تضرع بعد انکسار
 سرا سر سے مجلسِ سپین نور بار
 چھکان عطرِ ہر سو مٹلا پاش اُسی
 وئے کیت تمن پیرئے پٹند کمال
 ز آدم صفی تا شہد انبیا
 ازاں پس ہم اولیاء کرام
 ازاں پس بعد عز و جہاد و سرور
 دپان مشظم آئے دو پہ کہ جناب

دو پیکھ پر صابو اُرو زود زود
 بہ فرمان ایشان بہ زود و شتاب
 بہ فورن تھو و کھ پیرنے پیش کش
 کھیت مت تر چیت مت پیرنے او من مہم
 بیک عشوہ ساری تم نان و گیاب
 یہ کیشہ فکھ روڈ کھ بر ایے ٹبر
 بمع باسانا اے سپین زر
 پور کھ حمد بے حد بسویہ احد
 پران سرگودہ ادس دعایے خجاکھ
 سیٹھا خوش سپین شہر یاران دہر
 فزون نیو کھ ختمانہ از شہر یار
 سپین غرق زر پیران داد حق
 اجازتہ تمن میول از پیش کار
 دعا گزیدہ شہس کون صبح شام
 بہ خرمکھ دیان دڑاے از بارگاہ
 تیمو اوس پیغام کورمت گزن
 دیان اوسو تم آیتو از ہر کباب
 دڑ پر س یہ تحریر اوسکھ کر کھتھ
 بقہ شادمانی و فخر غولی
 شبشب دیان دڑاے از خورمی
 بہ آسودگی غیبہ تکلیف راہ
 خدا داد دولٹھ لبکھ بے شمار
 بہ سرخم مریدن کر کھ نہ سلام

سپین راحتہ ادا کے وقت رود
 اوٹکھ سفرہ تہ نان خلوا تہ آب
 وچھتھ حلو تہ ناٹو گے پر خوش
 کھینس پیچھ و منزل تمو کرو و غم
 دیان کھیو کھ تہ چو کھ شہن شراب
 کر کھتھ بستہ تھو و کھ رمان اندر
 بر ایے تبر کھ وڈ کھ سر بسر
 چھہ روزی رساں یں ہرنیک بے
 کران اوسو آہن از ہر جہاٹھ
 انعامہ ڈیتکھ سپین از دے ہر
 ز سرتاج راجہ شہہ نو بکار
 ضیافت شاهی طبق بر طبق
 گزیدھن وہ ذبویہ وطن دہر
 شکن گزیدھہ دس گئے خیر عام
 پور کھ حمد بسویہ خدایے اللہ
 شہن باڑو تہ بیہ چاکرن
 کوران اوسو باین بمن انتظار
 بواپس تہ میو کھ کھکھ باڑو کھتھ
 قدم سوے خاٹھ ڈیتکھ وڈ وڈی
 وچھ کھنہ وہ گزین شون از خورمی
 بہ مسکن گہہ خویش گوڑتھ لکھا
 کر کھتھ بعد ازیں طاعت کردگار
 نشان اوسو یعنے وچھتھ میرام

خداین میلہ پیر نے کور سبب
 یہ کینٹھا دُنیا کتام عمر دراز
 دو گن کھیکو کہ چو کہ ارمان ذرا کہ
 اِلا ہی سبب ساز چھکے بے نیاز
 بجز در گہہ خویشتن اسے خدا
 پتھے پاتھو مخبر بیان کران
 روانہ سپنر جملہ یزدان پرست
 شہنشاہ زمین الملوکس خیال
 دو پیکھ دون شہن یم تمس برتہ دار
 بہر مدد و فضل پروردگار
 پس از مدتے از نکوساعتقا
 سپن جانین میل بہ جن و سلوک
 چھ لایم پون حمہ داتس کئے
 سوخن موہر رور اتس ہوشار
 صبح بچدل آتھ بھتھ چھو لکھ بانیا
 جانتاب غمہ رشید با کرو فر
 شہن کھن تچن وات نوو کہ خوشوار
 بہ عشرت کر کہ نوشن چایے لطیف
 بوایس تمو نیرنگ عزم کور
 اتھ اندر سپن متیق شہریار
 دیان آسے تم ہر دو عالی گہر
 بہ درخواست شاہو کور کہ الوداع
 دیان مالک نو نگارن جواب
 و ان خبر دینہ دول

مردن گزھان اوس تمو روز و شب
 تمو دیتھ اوس پیرس نیاز
 گہر نیو کہ مخفی یہ کینٹھ اتھ آکھ
 رحیم و کرم گسترد کار ساز
 بہر تھا دم تہ سرخم بہ شاہ و گدا
 ز دربار شاہی چو مرغ پران
 کرن بیٹھو با عیش و آرام مست
 بخاٹر سپن از دفور کمال
 کبوتر گ تہ رضوانہ کے شہریار
 بہر گوئے لوب تار از ہر کنار
 کرن مستفیض از ملاقا اتھا
 طفیل جبکہ گوشہ تاج الملوک
 سرخم گرا آکھ کر و تس کئے
 سران نام مولایہ حق کردگار
 سعادت پیر کہ با جماعت نہماز
 سپن جلیو افزو بہ بحر و بر
 زبید اریے شب تمن اوس نور
 خدمتہ کر بپتہ اسیکھ شریف
 خصوصن شہن اصطر ابوس زو
 اوٹکھ ناد دیکھ دعوتک خانہ دار
 گرامی و نامی پسر با پدر
 بوایس گزھن سار نے ہند مذہب
 کورن عرض در خدمت آں نواب

مبارک شہابی چہ چونے خیال
 ولیکن دُنے چند کاٹھنہ قدر
 بہ آنکہ گزشتہ رانیان شہان
 دُباب و پاؤ پاؤ شہزادہ دراد
 زمان در زمان ہم چہ بادمان
 بیکدم سہ پو و آتھن نو نگار
 بہ فزون در آغبا کورن انتظام
 بہ مادر کورن عرض جایی پدر
 بہ مشور محالس پڑھن بار بار
 بہ محمود روزن یثیج حکمران
 چھنہ یثیج کئی کیشہ ز شہ نگار
 حقون بیسوا در نگار قدیم
 بہر جا یمن ہند بہ چھس دیم وار
 مبارکھ محالین کورس آفرین
 یثیج اندر گیس خوش بلے ذی عقول
 آنکہ اندر کورکھ سار دے اتفاق
 بہمراہ محمود چاکر کنیز
 سہ مادر تیشیزیں گلستان ناو
 دوپس تمجو جہاندان اے ہریان
 اے نیش تریں بعد آرام کو
 دریں باب در خدمت شہریار
 اجازتہ ہمیں بہر ایں مدعا
 خصوصن تھے ہم سوتو چھی رشتہ دار
 ما مطلب بادشاہ

واپس گزشتہ شاہ عالمی کمال
 در پنجبا کرن موہ حترم شہریار
 گزشتہ تم تہ شاہین شہین ہم عنان
 سوارے ہیشن سوتو با چیکہ چاو
 سویے حق پران الامان الامان
 و چھن رانیان آسہ در انتظار
 گزشتہ مصلحت با مدد المہام
 دوپس تہ شاہ بہ ذاکھہ تہ کر
 چہ میونے عرض اندریں نو نگار
 بمع مادر خویش و با چاکران
 بلے چھس فضیلت ازاں بے شمار
 بہمراہ او مادر خود ندیم
 چہ امر خود اتی لیکھتہ در سپار
 بہ تدبیر کور و تھ سہیٹا بہترین
 رفا مشد ساری چھنہ کیشہ ملوک
 رتھن رو دین با ہمیں کیشہ اتفاق
 بخد متھ مقرر کرن با تمیز
 سپن خوش وئے کیا بوزن کوٹ چاو
 بہمراہ دختر بہن چھنہ تھے جان
 تہ چھکھ حکمران اسو چھ فرمان بر
 کٹم عرض اے مادر غم گسار
 تہ خوش روز اے مشفق با وفا
 غلام و کنیزان و خدمت گزار

بہین بیٹو دریں گلشن جانفزا
 یہ بوڑھے گلستان سپن شادمان
 بہین نزد دختر سحر خان اُس
 دوپن سوے داماد اے خوش سیر
 بشرطیکہ شہس کرکھ التماس
 یقین چھم اجاڑتھ دیسی بالصورور
 یہ بوڑھے شہزاد مسرور گو
 یہ مادر کورن عرض اے تاجور
 شہنشاہی چھ در انتظار
 ہمہ دانیان شہیان بادقار
 زریں پالکن منز پری پیکران
 سو دھواپھی بیسوا نامدار
 سوتے دڑاپہ باشوکت و شان جم
 دبادب پکان گے بشہر نگار
 غلام و کنیزان تہن سیتو سیتو
 ملائی سپن باہی ادر یور
 دوپکھ شہزادن درنگی چھے کیا
 چھے ملکہ تھلکھ آہرن ازنگار
 اٹھو اندر بظمان آن تیز دے
 در آن وقت بو سارنے میل نوش
 دے ترادنے پیالہ اُسکھ پھڑ
 اجاڑتھ دیو اُسو سپن شادمان
 چھ نیک و بدس اکھ اُسکھ فیوار

گلستان و گلشن از ایشان رخصا
 دوپن کین یہ شہزاد پوز چھاوانان
 چھ مشہور گل دانہ کاچھان اُس
 دن چون منظر تھووم بسر
 چھ گلزار شاہس سپن چوں پاس
 بہر گوہ کر اوس سہ خاطر سوار
 دوپن دھن گزن تفرقہ دور گو
 بہراہ مہمان گنڈو توہو کمر
 بہ خشت بہو ہودجن منز سوار
 بہ مہمان گری آپ یہہ نگار
 بہ تر متھ شتہ بیچھ سپنبران
 بہراہ مادر بمع رشتہ دار
 دپان سار دے کوچ کوریک قلم
 رتھن اوسس ہمراتھ شہیار
 بہنزل گنہ شاہ شہس سیتو سیتو
 ددائک سپن شور و غوغا ڈھ پور
 شہین از چھ نیرن بیٹے خامنا
 کورن استراحت دریں لالہ زار
 بہ فر شہزاد اُسکھ شہر چاے
 بہ رغبت چھ چٹیکھ چاے گے تازہوش
 دوپکھ مالکس دھنی درنگی مہ کر
 خدا تھوومو فین گنڈھن جاودان
 تھوومو گنڈھن نگارک تر چھکھ شہیار

بلا شکہ بہ عقل و تہذیب و شو عور
 مہربان ٹٹے چھی اپر دے دؤ لکال
 جن و دیو تابع پرستان چھی
 شہنشاہ یسدرانہ چھی دوستدار
 پھلہ لون خدا تھا کوئے درجہان
 توقع چھ سارے ٹٹے نش بعد اپر
 ملاقات آسکھ دوان گاہ بگاہ
 کوڑکھ عہد و پیمان بقول مرقہ
 دران محفل شہریار ان بہوش
 کوڑم نو نگار س اندر انتظام
 تہس ستر تھا دیم تہس والدہ
 غرض چھم درپن حبا حقون بیوا
 تہی ستر روزیکہ بہم اتفاق
 بہ الطاف باری خدایے جلیل
 بہ تحسین شاہ کوڑس مرخصا
 حکمران رضوان و شاہ کبود
 سپن پرتھ اکھا اٹھ اندر شادمان
 اٹھ اندر دپان تحفہ ہایے عجیب
 شہان و وزیران و مہران تمام
 گران قیمتی لال ہایے خوشاب
 پتے پٹھو وٹ رانیو بیون بیونے
 یہ اوت تام اوسکھ جمع کوڑمٹے
 دیکھکھ نہ بہ شرم و حیا زینہار

بہ دولت ٹٹے ستر چھینے کاٹھہ تر پور
 بہر رنگ چھکھ افضل و باکمال
 یہ از طرف باری ٹٹے احسان چھی
 چھ لڑان تہس عالم کو شہریار
 شناخان چائی کہان دہان
 کرکھ شاد دل سانی آسن حوہن
 چھ چائی ٹٹے آسکھ اسے خیر خواہ
 پوان اکھ اکس نش اسو ضرور
 شاہس عرض کوڑ شاہزادن بہوش
 در آٹھ ستر تھا دیم بکام
 بمع رشتہ داران آن ماجدہ
 بمع مادر خویشتن بے ریا
 بزن اکھ اکس لول از اشتیاق
 پھن دھن گرن ہند بہ کائی وکیل
 اپن فاصلہ رت لاکھ مرتب
 رتو مون اس مشورہ زود زود
 خصوصت تہس قبلہ گاہ بہرین
 کرن پیش کش بہر آن خوش نصیب
 غلام و کنیزان و ہاکر غلام
 شہن رتو اٹھ بری بری اسوقاب
 رتو عمر کیٹ مال و دولٹھ اوئے
 رتو جیب و دامان بو بور مٹے
 یہ سورے ملکھ نوکرن کوڑکھ بار

دُپان دُر اے ساری بروں از حصار
 سواری تمَن کو نہ گوئی تیار
 بہ ہر کس سواری پنہ پیش تر
 یہ کیشہا تمَن سہتو بومال و جاہ
 شہنشاہِ رنوان بہ شیراز شاہ
 کیو د کبشہ گلنار شاہ باد بقر
 سہ گلزار تمَن سہ گرامی پسر
 کوڑن عرض مالس بہ پیش مقال
 ملاقات با خواہر دل فروز
 اجازتہ دیتس مالو کو شادمان
 ہمہ شہر یاران کہ مہمان بدند
 یکایک بمع عملہ خویشتن
 رعایا تمَن اُسو در انتظار
 سپن پڑتھ اکھا رولن اخزاب تخت
 کوڑ کہ عدل ایچساہک از حد زیاد
 رعیت ثنا خوان بہر شد در ہر زمان
 نگار س اندر اوس دین الملوک
 دوچن تس کہ اے خوش سیر پورمن
 ثنا تس خدایس کئے دُنبدم
 رضامند ساری سپنو مہمان
 بہتے سپر و دے سوے شہر پرب
 ہمیشہ خود اٹھاوے باد بقر
 ز تشویش ہایے زمانہ غبات

وزیران و پیران ہمہ شہر یار
 سپن پڑتھ اکھا بر سواری سوار
 ز فیلان و اسپان عماری در
 تر روٹ مالکن شاد کو پڑتھ اکھا
 ہمیشہ کہ شہر رنوانچی پیش راہ
 روان سپن سوے مکن دیار
 سہ کیشہ گوئی راہی بہ شاہی پدر
 بہن نو نگار س اندر کیو نر کال
 سہ باقی چہ اے قبلہ گاہ عرض
 بہ چشمہ سہ گو سوے خواہر روان
 روان سوے شہر خویشاں شدند
 رسیدند شاں غیر رنج و محن
 بختہ ذراے شاہن کوڑ کہ جاں نثار
 درون حرم رانیو نیو کہ رخت
 ہمیشہ رعیت تھو کہ شاد شاد
 الاہی تھو کہ دُند عادل شہان
 کران خوش کلاما بہ تاج الملوک
 گرامی بہ چشمان من نور من
 دُتمن ہمار با خیل و جاہ و حشم
 روان سپنو تم شہان جہان
 نہ خورش آس دایم بہ عیش و طرب
 نہ چھکے رونق ہر دو شہر نگار
 سلامتہ خود اٹھاوے دے پڑاقت

ز رنج حسودان بہ روزگار
 بہ عمر فروغ ربا ترس و باک
 ز تو رونق ناز و ہم تخت من
 ز من باد و در زبان روز و شب
 دُعا شہزادس کو اُن بے شمار
 بہ آداب دُیت شاہزادان جواب
 بہ حمد خدا ایزد ذات پاک
 حکومت و دولتی بہ این جاہ و ہمیش
 محالہ پُرس تا نبی مکران
 سہ یُشد از پانا کُتے پادشاہ
 تمی دُولت لالین دُیتم ہوش سے
 سلامتہ تھوون جسم تہ جان من
 چھتہ مشہور رخصوانہی بیستہ
 سو اُنم تے زہنتہ بمع لال و زر
 اُنم موکلاؤتہ تم از قادی خان
 تہ سورے عنایت چھتہ بعد از خدا
 ہمیشہ بوین چون باپہ بُلند
 اے پیچہ بوین چون سایہ و پُرس
 بہ عمر گرامی فروغ بر فروغ
 بمع دولت و مال اے شہریار
 غلام و کنیران ہیچن سربسہ
 تہ ہرچہ چھس فدایے قدمائے شاہ
 تہ کیشترھا گزھی خورش تے اے تاجدار
 مانتھن

ہنگامہ بان تو باد پروردگار
 یکے باد سہ آتش و آب و خاک
 دے باد پور جہان تخت من
 دے بقایے حیات بہ لب
 فروغ روپے شو بہ بار بار
 کو اُن عمن در خدمت آن نواب
 سچن رت عنایت بہ این مشت خاک
 بمع ہم رفیقان کون ناز و عیش
 تے تابع تھوون باہمہ افسران
 سچن میون مشفق بہ فضلِ الہ
 ز بارغ بکاؤل او اُنم پوش سے
 چہ یوسف سپنو رام اخوان من
 تہس پوش نر کاٹھ اکھ سے ہوا
 تہ زان برادر چھتہ تہنہ خبہ
 تہس نیش تے نان جو بو کھوان
 طفیل تو اے قبلہ این گدا
 بذات تو شاہ و گدا شاد مند
 برومند از بارگاہ رفیع
 تہس تخت و دولت دے اہمنون
 یہ کیشترھا چھتہ در شہر اے بکار
 ز تعمیر و باغان و لال و گہر
 بلا ریب و شک با حضور اللہ
 تہ کراؤس تہ موختار در ہر مہار

دوپس مالو اے نورچشمان من
 درین شهر با باغ و بستان بنی
 کنن تہ بسن اُسو نے ساقیب
 مئے منظور قصودم تہ معروض چون
 و لیکن چہ کافی مئے نش مال و غنچ
 دیشلے حو کومت تہ کر در دیار
 و لیکن بہ عقل و تہمرا اے عزیز
 و گرنہ مئے نش خاص موختار تہ
 نقیحت کرے موختصر تھو یاد
 شب و روز یاد خدا ورد تھو
 د خاوات در راہ حق دمسلم
 حق اللہ پادا تہ آسکھ کران
 حق الناسہ ہے کن تہ رغبت تہ کر
 بہ پسند و نصایح تمو مانہ مانہ
 دین گفتگو سوے شاہ نگار
 سپن تیر تیر ازیں لالہ زار
 دوپس شاہزادن بقصد انکسار
 سپن و ذی کینس تیر تیر و پنگاہ
 غرض بیٹھو اتس بہ عیش و طرب
 صبح بھول تہ کستوری کروون خدا
 شہین کر سکھر باہمہ ہمران
 تمس سیتو یم افسرد اہلکار
 سوارا یہ شاہانہ گو ہر نگار

فرخ بخش تازہ دل و جان من
 رہتے مکان گلستانہ
 بیہ از خدا فتح و نصرت قرب
 بلا شک تہ دولخت ہمتن چھک تہ
 تمیک چھک تہ وارث بلا درد و رنج
 بہ شہر پرب شو بہ ہک شہر پار
 درین باب تھو تھو برادر عزیز
 سزاوار دیدہ یم سالار تہ
 بہ انصاف تھو تھو غریبان تہ شاد
 بہ فاتح ہوان ماجہ مارلس تہ ناو
 تہ سیتو پڑا تھو تہ جاہ و حشم
 بہ امر خدا پنجگانہ پڑان
 درین باب خوف خدا ہوش کر
 تسلی کوڑکھ اکھ اکس پانہ وانی
 شہین محکم کوڑ چھا سواری تیار
 تہ خوش روز دایم بہ شہر نگار
 کر و از شہا اندرین جا قرار
 بہ شرط کہ اسیو پوان گاہ گاہ
 چو روز درخشاں گزورکھ تہ شب
 اچھ بچھ پھلختہ فرخ کر و کھ ادا
 بہ سوے پرب باکسان و مہمان
 سپن و جملگی واپسی کینت تیار
 سپن و مالکان پالکن پیچھ سوار

بہ ہودج نشین مستورگان
 فقط روز شہزادہ شہزادہ
 دوپیس ماکو اسے سرگروہ طرب
 بہن تہو بہ عزت بہ فرہمی
 دوپیس شہزادہن بہ دیرینہ تنج
 مے نش روز چھم قبلہ دو جہاں
 پہے دھن نگارن تھون محکمران
 سپن شاہ مجبور از قول وے
 اجازتہ دیتس تہو بہن شوقہ سان
 دپان در او شاہ پاکے پیچہ سوار
 بہ ہمراہ تہس در او لخت جگر
 برابر اکس پہلے بہ ہرکاب
 دوپیس ماکو پوت پھیر پھراو کر
 سلامتہ خدا تھاوہن در جہاں
 بہر نیک و بد تھاوہن کو سلوک
 دہی پرتہ اکھا پور زین الملوک
 بغلگیر باہم سپہو یک دیکھ
 دزیران و پیران جمع سارو گے
 روانہ سپہو پور بس کن تمام
 بہار الخلافت مہ و اید سپن
 کہ آرام اسے قبلہ دو جہاں
 نہ چھکھ دھن نگارن بہ فرہمی
 شناس نہ دایس بشام و پگاہ

بہ مستند بمع شیر خور بچگان
 نگارن اندر آن زن عابدہ
 چھ لائزم اوست بشہر پرب
 یہ ہے رونق محلہ خان شہن
 چھ سرمایہ میونے بدور سپنج
 بجایے پدر آشکار و نہاں
 بنوت خبر دھن مکائن ہموان
 پسند اس گفتار فرخندہ پے
 یہ ہے چانی مشفق تر آرام جان
 تہس سہو چاکر ہزاراں ہزار
 مہ تاج الملوک ادس یس نامور
 مہ گو ہمراہ شاہ دالا جناب
 بہ مسکن گہہ خویش گر خدہ با ظفر
 ز آسیب و از گردش آسمان
 غریب آشنا با ملوک ان ملوک
 الاہی تھون زندہ تاج الملوک
 بہ وقت وداع آن پسربا پدر
 ہیو تکھ رونق صحتہ از شاہ فرخندہ پے
 بواپس پھرون شاہزادہن لکام
 کوہن عرض تہو و ایدس کن دوپن
 بجایے پدر میانی چھکھ پشتبان
 حکمران سزاوار شاہ منشی
 رہنامہ سارن سپن بادشاہ

خصم من پند قبله ذی حشم
 بہا پند تمس پیشتر میوں بد
 کر بند ہمیت کو تو دم بر میان
 کو دم در پستان بہر سو تلاش
 او نم سے دوائس تمس بو یلار
 امید اجابت سے چم از خدا
 سے بو دم پتے پاٹو بارنج و غم
 تو تمام اُسکھ خیف و زار
 شاتس خدائس چھ یس ذولعطا
 ڈ کر نکھ پیسے تمھو حقن سر فراز
 ہم انوں مکھ عریض اے پھر خواہ
 سے تقدیر بوند یہ تقدیر بو
 دریں باب بندے سے صادر خطا
 ذہ چھنے جو کو متھ سے در ہمدار
 چھ سیانی چھکتھ آب و دانہ پیر
 دبار سے چھم عزم سیر بہان
 بہ عقل کشو شو عوہ و و نوکر
 بہ شفقت کو دمس مارچ وارا دعا
 سپن رونق افزا بہ تخت شہی
 چھ اُخر فریباہ دنیباہ دُون
 مہ گزھست از شاہی و مال گنج
 و چھم شیوہ گردش آسمان
 چھنہ روزون کائنات اکر سے بحال
 نہ روزان دولت نہ روزان مال
 و بہتر مد ۲ سزا

سے پیٹھ کو مہ راضی نہ داتم
 نہ تکلیف چشمان مہ رنجور کو
 کو دم جستجو آشکار و نہان
 بہ حمد خدائس اچھن آوگاش
 سپن خالق و لایق تخت و تاج
 کم و جبار تمھو سند کو دم حق ادا
 ٹٹے میانے بہا نہ کو مت بوستم
 بنو دم سے یوت تمام شہر نگار
 کو دن جانبین عضو سار فی خطا
 بتارچ جو کو مت بہ فرد بنا
 بیان پدر ٹٹے سے چھکتھ قبلہ گاہ
 بہ تقدیر کس پیش تدبیر کو
 برایے خدا وہ فی عفو کر خطا
 نگار قدیم و جدیدہ نگار
 گزھن آہ شاید سے راہ سفر
 تہ نو مت چھ تنجیم دانو بیان
 بری تمھو کو دن پان از ہر قوسور
 سپن شاد از حاصل مدعا
 نبوت کرن دھن ہموان آگہی
 تماشا بہ دوان تہ کر اوان ذبون
 حذر کر نہ دور سپہر سپنج
 جہانس اندر آشکار و نہاں
 حکومت شاہی نہ جاہ و بجلال
 ژلان خاندس بلو کر کھیتھ گوشال

نہ دور جوانی نہ زور و توان
 نہ روزان سایہ نہ روزان تاج
 ربیع و خریفس پہنچے امتحان
 نظر کر و نیکت امتحان آئے کم
 بہ دُنیا حو کوئت کرکھ چند روز
 کوڑکھ جنگ نیزنگ بازی کرکھ
 نہ روزان حسن نے جمال و کمال
 چھ آسان یس طفلک شیر خوار
 کرکھ خانہ داری سے کیشن دوہن
 گرس منر شرین ہند سے پٹیوب بنان
 سیٹھے پٹھو کینہہ دوہ کرکھ شرٹیاو
 نہ روزان سے بڑے جوان نے سے شر
 کند پانہ بوڑکھ سے تاج الملوک
 بہ مال کثیر اوس شاہ زمان
 پتو و چھ تیس کی سفر آو پیش
 تر بوڑکھ تر در جلد ثلث تمام
 ثبات حیات اگر آب سے
 غرض چھ تر نیم جلد کرکھ بیاں
 نصیحت تر پرائن ہنرے تھو کرکھ
 بہ کیشنھا دوکھ تی تر اُتر لوکھ
 دوکھ نے لوکھ کیا بوقت درد
 پشیمان مکن ہند و چھتہ مارکھ
 غرض تور کیت کرکھ کیشنھا حصول
 عالم شن وطن یا ہرود

نہ در زیر سایہ نہ برسات بان
 نہ مل دار روزان نہ روزان صاف
 گزشتھی وار مولم دور زمان
 چھ مشہور و معروف تم باستم
 اسن تر کیشن بوڑی حقن ساز و سوز
 بہ حسرت سراسر تیتھے گے مرکھ
 چھ اُتر یوان پرکھ کمالس زوال
 کرکھ صحتہ کیوئش کالابن خانہ
 بہارس پیلے پان ہووس پوہن
 شرٹو منر کاٹھہ خاندارا بنان
 نشان تس لوہ کہ چارکے چیک چاو
 وچھان جای چھکھ باہ مشرا تر پُر
 جہانس اندر کوئت اوس سولوک
 تیس اوس تر جوہ اندر جہان
 فقیری پیرن موکھ تیس جاہ ویش
 بہ امید انشاء اللہ بحام
 خود دا رخ و غم و سوہ کاہ سے
 زمن یاد کاری بوہ در جہان
 بنکھ یختہ کٹم نما جو فروش
 جمع کرکھ صحتہ با لکھ بہ خرمن بنکھ
 وچھکھ کیا جمع خرمنس کوئت کو
 پیلے دست خالی بہ خرمن اڑکھ
 رفاقت سپنی خدا و رسول

نہ کہ دار بد ہوشی کہ ہوش کر
 بہار البقا ییلہ کڑاو کھ گذر
 دہم یہ اگر سرکار والا جناب
 دہم جس منز بنی آدمی گوشدار
 مکانا بہ تنہا چھٹے دور دور
 چھٹے گاش کیٹہ اکتہ مکانس اندر
 ہمیشہ سکونت دریں خانہ چھے
 یڑھکھ یڑ گزھکھ آسنے دلغور
 یہ چھی خسانہ مفلس گوش کر
 کیٹہ ہند یہ گو چھی یہ زیرمغاک
 صحابو کوڑ کھ عرض گتار معاف
 دہان گل افشان جنابو موثر
 ہمیشہ تلاوت بہ قرآن کون
 شبانہ ہمیشہ ادا کو نیمہ از
 دہم جس راتس اندر عمل جان کر
 ہمیشہ پیزس سیتو خوجہ عباد نے
 بہ تصدیق کلمہ شہادت پیر
 چنانہ یہ فرمود بوڑ کھ بہ ہوش
 بہ فرمودہ اس رسالت مآب
 خلاصی لبیکھ از عذاب قبر
 یہ دنیاے دؤن نقل دوکان چھی
 الہامی بیاس شہنشاہ دہن
 نگہدار مارا ذاعمال بد

حدیث امام الہدای گوش کر
 نہ درکار پائس پیسی در قبر
 بہ مشیر کوڑ کھ سوے یاراں خطاب
 نہ طرف قبر این زندا پنج بار
 رفیقا گزھ ہی سیتو آسن ضرور
 پیسے روشنی گاش حاصیل نہ کر
 پیسے استراحت یہ کاشانہ چھے
 دریں خانہ فرش گرانیسہ سوز
 پیسے خرچ حاصیل خزانہ نہ کر
 نہ یوت سوز تریاق موکلک نہ باک
 ایک مانہ انسہ کوڑ کھ دؤن صاف
 دہان در افشانہ سیتے یہ پور
 رفیقا اگر چھی نہ سے حاصیل کرم
 بنی قبر مشر روشنی دلنواز
 یہ ہے فرش گو در میان قبر
 اگر چھی خزانہ جمع کراؤ نے
 تے سیتو تریاق حاصیل کر
 صحابو صدقنا صدق قل خودش
 دل و جان عمل کر و چھکھ نہ عذاب
 بہ فردوس اعلا ڈٹے اوٹے مقرر
 اکتے پائسے نفع نہ قصان چھی
 امام الہدای خاتم المرسلین
 ز افعال بہ جملہ اقوال رد

نثر از معرفت پُر کرم سپید سون
 به نور تجلی منور نثر کر
 به حق محمد علیه السلام
 سرافراز کراون بهر دوسرا
 بیاساقیا جام رنگس بیار
 شگوفه لیکنه زیر سایه چناب
 محمد خدا فضل پروردگار
 تحیات بر شاه خیمه الانام
 به امداد پیران و انصاف شان
 نثر بوز که یمنه اندر نووس دانان
 از محمود آن دعوت شهریار
 زیند راز و شهپال همه شه پری
 ملک شاه گلزار شهر کبود
 کیبؤدک سبزوار اصلی چچ ناو
 ز رضوان و شیراز و دپگر دیار
 به قصه مے چقم بوز مست پیشتر
 تبس نیش محب قصه مے کهن
 مے نظمیں اندرون تقریر مے
 مے گو مد تھا اکھ دریں داستان
 ز جنجال و از گردش روزگار
 شبات خیالی اگر آسے

ز رنگ سیاه صاف آینه سون
 نصیبه شفاعت ز خیر البشر
 قشون نعمت اللہ پرے شاد کام
 به اولاد و اصحاب خیر الود
 چچ لاله روان ناله در شالوار
 چیمو باده در اختتام کتاب
 بکاؤل سپنوبله دویم تیار
 به آل و به اصحاب او با تمام
 صمکل به حصه سپن در بستان
 به نقلیں اندر کیشہ و چھمنه بیان
 به تعظیم حمالہ دیوسار
 ضیافات باغات و هما نگری
 گلستان و گلزار و گلشن خمود
 ز تقریر تحسین به تحسین پر او
 به دعوت جمع آمدن شهریار
 از کس تحسین نیش از پاد سر
 سه واقف سخندان و شیرین سخن
 چچ محرم آمیک واقف گل شعی
 رہتس منز گبه و گاه باقها و نان
 دریں باب گاہے کو روم نر قرار
 خمودا رنج و غم و سو سوہ کا سہ

غرض چقم ترتییم جلد کر به بیان

زمن یادگارے بود در جهان

111

ششم

۲۱۲

مُنَاجَات

اَللّٰهُمَّ بِشَيْءٍ هِيَ كَوْنٌ وَمَكَانٌ
 كَرِيْمٌ يُّدْرِكُ نَفْسَ اَسْمَانِ لَمْ يَمْنِ
 جَنِّ رِائِسٌ وَحُشٌّ وَطَيُّورٌ وَمَلِكٌ
 بِاَقْسَامِ كُلِّ شَيْءٍ بِاَبْغِ جِهَانَ
 بِمَوْجِ كَوْزَمَةٍ يُّدْرِكُ اَبْنِثْشَامِ
 مُحَمَّدٌ شَفِيعٌ هَمَّ خَاصٍ وَعَامِ
 حَسْبُكَ اَيُّهَا اَسْبَحُ هِيَ كَرِيْمَانِ
 يُوْجِدُكَ مُرْسَلٌ تَارِجٌ سَرَبِ لُكَّانِ
 مُشْرِفٌ خَيْرٌ دَايِنٌ بِدِيَارِ كُوْرِ
 اُمِّيْ يٰاَكْبَرُ يٰاَغْبَرُ بَلِّ قَوْصُوْ
 بِدِيْنِ تَبَتُّنِ كَوْزَمَةٍ رُوْشَنِ جِهَانَ
 نَوَّاصُوْكَ سَنَ خَلِيْفَةُ تَسْتَدُوْ رُوْرِ يَارِ
 جَدِّ سَدِيْقِ سَلَاةٍ حَبِيْقٍ وَصَفَا
 چِهَارُمِ خَلِيْفَةِ عَلِيِّ اَمَدَارِ
 حَسْبُكَ بَا حَسِيْنِ بِرْدُوْ شَهْرِ اِدْرَا
 اَللّٰهُمَّ بِهٖ اَنْ سَمْعُ رُوْرِ كَايِنَاتِ
 بُوْعِيْ اَنْ وَاعْيَا بَشَرِ ذُو الْجَلَالِ
 تَسْتَدُوْكَ تَابِعِيْنَ تُوْ تَسْتَدُوْكَ تَابِعِيْنَ

سَزَادِ اَرِ شَيْئِ اَشْكَارِ وَنِيْزَادِ
 بِكَيْثَرِهَا رَمْنِ مَزْتَرِ سَهْبِ جَبِيْنِ
 مِهْ وَشَمْسِ سِتَارِ كَانِ قَلْبِ
 شَكْفَنَةِ تُوْرَمَةٍ رُشْدِ تَيْكِ بَاغْبَانَ
 لُكَّيْلِ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ اَلْسَلَامِ
 بَرُوْرِ جَزَائِ حَقِّهِ نَصِيْرُ اَلْاَنَامِ
 خَيْرٌ دَايِنِ تُوْ فَوْرِ مَوُوْتِ دَرِ قُرْاَنِ
 بِاَعْرَازِ سَيِّدِ دُوْتِ بِرِ لَامَكَانِ
 بِنُوْرِ تَجَلَّاتِ تَمَسُّسِ سَبِيْنِ بُوْرِ
 بِمُكْرَمَتِ كَوْزَمَتِ كَفَرَتِ شَرْكَ دُوْرِ
 چِهْبِ مَنَظَرِ تَسْتَدُوْكَ بِرِ هِمَّ مُوْمِنَانِ
 جَدِّ رَاغِبِيْ تَمَنِّ بِسَهْبِ سَهْبِ اَرْدَكَارِ
 عَمْرُؤُكَ عَدْلِ عُثْمَانِ چِهْبِ كَانِ حَيَا
 لَقَبِ حَيْدَرِشِ يٰاَكْبَرِ شَيْخِ جَبَارِ
 بِرِشْمَتِ كُلِّ اَنْ بَاغِ خَيْرِ اَدَبِ
 بُوْنِ سَمْعِ هَزَارِ اِنْ دُوْرِ وَصَلَاةِ
 رَسَانِ دَمْبِ مَبْسُوعِ عِلَالِ كُلِّ حَالِ
 چِهْبِ مَرْخِيْشِ دَرِ رَاغِبِيْ تَمَنِّ

چہ تابشِ خورشیدِ اولیاء
ہمہ اولیاء اولینِ اُخرین
چہ ہادی تھے تا جنابِ رسول
کرم سب مشکلِ روا مُدعا
دمِ آخرِ ہنم زبانِ کلمہ گو
نہ چہ در گنہ عریض و معروض کر
سے اُس رضا تھے نہ ہمِ جاس

مُحمرانِ جہان بہ نور و منیاء
رُئے مولوم چہے اسے جہانِ اُفرین
تہن پیچہ نہ رکتہ پنہو کر نور و نور
وسپد مئے اذی مئے تھے لے خودا
بہ دُنیا و مُقبا تھوم اُبرو
بیا نعت اُسکے بہ چشمانِ تہ
بہ باطن سے فرزندِ سرکارِ خاص

ترتیبِ پنجہ ہند وجہ تصنیف

زہن گستریدو فراڈ آسمان
ترتیبِ جیلہ بوز ان بحاول پری
کوہم دوستو باضیو حال حال
یہ تعبیر چہ کا شر گوشتِ مہ مختصر
بہر خانہ شادک و جہم مے مے

بنامِ نحمہ داوئد کون و مکان
کوہم مے شور و بعد یک دیگر
بہ این جلد اوسم نہ و نہ کینہ خیال
مے و و نمکچہ یہ گو مولیٰ ہونے در
خوہو من چہ وافر بہتو شارگوے

شرین باڈی مے مہند تہ بہت بانہ سکے
یوان بوزیہ چھکھ بوی بختیہ بال
سیٹھا آپنی داستانہ بیان
مکہ یاد کھیچن تم کرائی شوبل
ونان باٹھ پس از فتور دیارغ
بہر رشت کارئی اڑاں تر کھلس

اڈین صاجین تفرقہ خانہ کتے
پیرس چٹھہ یوان باضین وجہ حال
در آں وجہ تم شار گواہی کران
رہہ کار یا مکتہ پیاہنی چہ تل
تفرلچہ بہ چہ یا مکتہ لبانی فراغ
تفرقہ اڈین صاجین تر کھلس

۱۔ از پیر ہند فرس کوہم ۲۔ آسمانک پیش بنوون ۳۔ کاشت کاری

نہ دو دہشت نہ تو غمت نہ کشتہ سوزست
 بتحقی جاد و از سر سپوز چھاپہ خان
 چھینہ تم و چھان تند رست و نرس
 و پچھتہ ایس چنیں شایرین ہند کمال
 قہیکان چھینہ عارشا بہ از شایری
 مگر جھم کم و زیادہ فکر تران
 چھ حضرت نظائی کران بی بیان
 سخن گفتن بکر جان گفتن است
 و چھتہ تھ گئے چھینہ یک قطر آب
 ز تصنیف یک شاعر نامدار
 مطالبہ کو ہم تھ ز سرتا بپا
 چھ مافوق باذوق تھ سہ بیان
 خود اکتاد کس در جہاں پایدار
 غرض دوستو دوں سوالں جواب
 یہ قصہ سرا سر و ن چھے ضرور
 بگردن تھتہ باہ ایہ دو پد
 اندس واتنا و ن بشیرین مقال
 خود موئن چھ اکھ مخلصا رشتہ دار
 چھ دانستہ خوانستہ بشیرین زبان
 بکشیری و فارسی بہرور
 چھ تن طبع موزوں بہ شار و سون
 جوان و جوان بخت روشن روان
 تخلص چھ زخمی رتھو تھو دت

تھان پھیل یہ بڑا گریستہ ہورست
 یہ واتھیکہ بیسکہم چھ تم چھاپہ خان
 بے اُجرت خوشترن چھکھ غرض
 بہرہتہ چھس بکتہ گومت لال
 درپں باب چھم سستی و لاغری
 گبہ و گاہ چھس قہیہ نانی کران
 تبس مغضرتہ از غم ایہ جہان
 نہ ہر کس سزایہ سخن گفتن است
 نہ در کویا سہ استاد یا یہ کتاب
 ممکن بکاؤل چھے کاہر تیار
 تبس آفرین مر حبا مر حبا
 چھ با پیرتس ناد بولسہ خان
 مرختہ کراؤ کوش مغضرتہ کردگار
 دل دوستاں شاد کراؤں ثواب
 تھتہ اندر دھنا سون تہ دل سوزور
 خوں اڈوتے چھے نہ کار شعیب
 مددگار چھے ایزد ذوالجلال
 بہ ہر دل حزین و بہ ہر فن ہشار
 بہ تالیم یورپ و ہندوستان
 چھے عربی زبان تس سبھا خوب
 بہ علم و ہونر سے بڑھتہ میرن
 چھ اسم بگرمی تھتہ لالہ خان
 بہر جہاں کہن اندر ہودست

واکوئس مفرہ کہتہ و ہنوز کو پان ژوئین یانے پانس آزار و اتنا و ن

کر یوس پینو رکنر نہایتھ سے زور
سے تہ ہے مگر تس فراغتھ چھنے
بہ این مدعا زخمی غار خاہ
دو چھان میلہ او سم لہ تی یا خوش
بہ حمد اللہ چھکھ وڈ کینر شادمان
بہ فرحتھ بہ ہر گونہ چھے برتری
ترتیم جیلہ آنن نہ اندر بیان
نہ رویہ کہا لختہ سے تقریر وے
تمی وجہ دل رنج گو خان زور
لیکھتھ سوز غم رفته دن شہد ہر
بطر غزل با لختہ مایہ شکر
خود اٹھاؤ کونس در جہاں سرفراز
دریں باب تم با لختہ تھویندہ مصلوب
مطالعہ کر لختہ تھہ گزشتہ شادمان

تھو کس ادوتے ملتہ سائون بور
بہ جنجال دوزیا سے آمت ہینہ
سے نش اوس جائز پوان گاہ بگاہ
پینو رکنر کران اوس جوش و خروش
بہ فارغ دلی قدرت جسم و جان
ادیلچ بہ تھاون بکاؤل پری
مرکتہ نہند روزک نہ اندر جہان
پس سردوانن بو اوس دوہے
دوہہ اکہ تھو قلمے محکم کور
نیشہ و نصایح بہ روشنفیر
بٹ از شکر فایق و خوب تر
بہ عمر دراز و بہ عیش و نیاز
تھووم درج یختہ جابہ اندر کتاب
بہ اصرار اش گو جیلہ ترتیم بیان

قصہ ادلیوگ تراویہ مسو کہ

زخمی صابن خط نعت پر ہند ناٹ

کران قہمتھ چھہس کم غنیمتھ و نہ چھہ دم
مہ کر یختہ وقت برہم غنیمتھ و نہ چھہ دم

مداریہ خط چھہ زخمی صابن ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۰۳ء مطابق ۲۰ مارچ ۱۸۸۷ء لکھتھ سوز مت۔

پرے جاؤ کر نام بالہ
 غنیمتہ دینے چھو دم
 نظاں تہ شہجہ جم
 " " " "
 شہنشاہ و وزیران
 " " " "
 یقین تہ چھو بلکل
 " " " "
 تمہیں پتہ گو بے ناد
 " " " "
 نہ ما کینہ پٹھو زیاد
 " " " "
 گڑھی از موٹہ ہائیکہ
 " " " "
 نیکی نا بول تے ہوش
 " " " "
 پیوان ڈیے یاد اسی
 " " " "
 روٹم بیہودہ منزل
 " " " "
 اڈ چھوچ زن تھوم گل
 " " " "
 ہو کھم سے ماز تہ رکھ

الا اے نعمت اللہ
 نصیحتہ چھو یہ بالہ
 ہ دوزیا اے کم کم
 پتہ موتن کوڑکھ ام
 گدایان و اُمیران
 پتہ گئے اچھو موران
 چھو انسان در تغافل
 بر ما گڑھ چوں گل
 کرون بدلی بابہ تہ یاد
 نہ کیا موتس کرکھ واد
 نہ ام سکھ وائے ہفتاد
 تعجب چھو بہتہ شاد
 کے کالا چھو فرصتہ
 نیکی کر س کر فی کتہ
 نہ روزی حسن نے ہوش
 بہکھ در گنج خاموش
 بہتہ در گنج سستی
 وری کتیا مے راوی
 کوڑم کیا ویر حاصل
 کوڑم نہ کائے خوش دل
 خواہو حسن مے بکاؤل
 روم زن میو روس گل
 کریم مے تہر نہجنتہ

غنیختہ و نہ سچے دم
نیچو اسی ارجمند تس
" " " " " "
سجہ ماران اسی گراۓ
" " " " " "

ثجینتہ راوم دتی وقتہ
شہ زین الملوکس
سہ گو موجاج پوشش
ننتہ تس بیسواہ
روشن از تاج سایہ

چھے والان نہ تارہ
غنیختہ و نہ چھے دم
تیس کینہہ چھینہ مقصود

حمالہ دیو سارہ
کران محمود پیارہ
دُنیا کاٹہ نہ موجود
اگر چھے کے چہ بیہود

" " " " " "
و چھینہ کمر زور نیوکل
" " " " " "

چھنا ارمان بکا دل
پریشان تھو نے بلبل
تیس تاج الملوکس

چھے لاریے گرد راہ تس
" " " " " "

تمنا منز چھ بگرس
دریغایے دریغایا

اوڈے کاد کورم کنیا
" " " " " "

اڈس فارتہ پرمن چھا
کے یم پیشہ میحنتہ

اگر کانرہا پریتہ
" " " " " "

پیرتہ سوزم نے رحمتہ
عوض تہتہ ماگزہم نے

اڈے کنتہ تس پرڈی چھے
" " " " " "

للہ وں روزتس دیتہ
الا اے خواجہ تاش

ہزاران بار تاباش
" " " " " "

نہ قودرتہ و نہ چھے آتش
قلم لیل تراو آرام

ٹولیکہ از صبح تا شام

غنیمت دین چھ دُم
چھ یوت تام ماہ وغیرہ
" " " " " "

یہ قصہ سن بہ انعام
ازاں پس تھاو وہیہ
نہ روزکھ نہ جابوہ

ہور بے مدارا
غنیمت دین چھ دُم
مے بڑ وہیہ ہی چھ
" " " " " "
خودا چھم مے گواہ تھ
" " " " " "
پہ قلمس کپ تھ کش
" " " " " "
رخص تھاوے کر تھ زور
" " " " " "
نہ اللہ ہم تھ کر
" " " " " "
نہ چھ در جیب درہم
" " " " " "

روزی یادگارا
پرن فارتہ تھے دارا
پہ عرض سوزے مے
ہم تھ یادا گڑھی تھے
ہنگ کپہ پتہ نہ تھ کھ
تھین تڑا تھ بہ راحت
شرارک آسے مے نش
ہران تھ آسے آتھ
ستن پیرن دے پھر
تکیم یھ تھ آئے کھ
ہازا لی چھ بہتر
بہتھ روز تڑا وہ لہ
گواست زخمی چھ درہم
شفا لبہ بو تھے نہ کم

کو دُم زور یا سہ خزانہ
کو دُم ہم تھک بہتہ حکم کر
بہ فادہ پنج دلی باہم خاندان
آن زیر تصنیف عہد والسلام

پرتھ خط دہا گو مے تا پیر دل
بہ امیر انشاء شہہ مجرب
الہ ہی سلا تھ تقوم جسم و جان
بہ فرحتہ تریم جیلہ کر اون تمام

بکاولہ ہنس پرستان وائن

تہ سمن رو پڑی اچھ تاج الملوکس پچھو سوڈی

شہس نیش بری سپہ از چاکری
دباب و پھان در پرستان وائ
سیوڈے وائ باغس اندر تیز رو
چھ کیت نائر مایک مکاش شرف
بکاول چھ آئرش ز ملک بشیر
چھ دھوئے کران عاش باغس
چو پروانہ گرد سوڈیہ شمع
ز درو رزاقش وڈو کھ دار دار
سپہ خوش رہا گئے تم از ترن ہم
کوڈن چون عروسان نو خاستہ
مگر بہر گل تہس دلس خار
مٹھس خود رمی تہ سہ تاپ سوڈوک
لیو کھن خط بہ آں شاہ عالی علم
چھ یس صانع آتش و آب خاک
کے رنج ناوان گے شاد شاد
چھ سے آفریندہ گل و خار
چھ سے محرم راز تہ بے نیاز
جوان نخت اسے شہر یار بکار
پچشمان آہو چو غنچہ دمان

چھ رانوی لکھان آں بکاول پڑی
منوشن اندر گاہ پڑے آہ کاڈ
سمن رو پڑی اس تہس ہجھو
وچھکھ باغ خستہ کوٹت ہر طرف
بہر سو دپان گئیہ پرکون خبر
سمن رو پڑی سیتو چھس یکدگر
بسیکد م تمام پرکوپہ گئیہ جمع
بہ الفت سپہ سارہ ہیکار
کوڈن ناف سارہ سہ جرم قدیم
چھ دیرینہ آں باغ آراستہ
اگر چہ تہتھے باغ کوڈن تیار
انکو اندر تہس پیوس تاج الملوک
بسیکد اوڈن پیشی کاغذ قلم
لیو کھن ابستا کاغذس نام پاک
چارم قھوڈن خاکہ سے سوتو باد
چھ تھو سے اچھ سارہ گئے ایبتیار
بہ مطلب مطالب چھ سے چار ساز
پس انگہ لیو کھن لے غنستہ شعار
وچھم چون گل رو تہ بار و گمان

علا جوان مہرین ہندو پاھو ۲۰ پوش تہ کوڈن پاڈ کرن دول

و چھتہ سرور قد ارفیہ کوم جیم
 و چھتہ نے بجلدی گزھے بہ مرختہ
 تنہا سے چھم کر بہ ڈیشٹہ دیگر
 بہر گوینہ و چھمک سیٹھا مرفانہ
 وودم سپنہ بگرس سے کرکھم باب
 چھ کی آبہ رؤس کاڈ ہند سے کمال
 کرکھ غارت مال و جانم ڈرکھ
 نشا پتھوٹھ وارج سے گوکھ رختہ
 مئے نش اُس واپس سہ چھ اینزنا
 مرختہ بو گزٹھے چھ بگرن شے بار
 گرمیان رے بہر ایں مدعا
 خوش الحانہ جانانہ باہوش روز

باں نسبتہ خنجر دلس کوم نیم
 دوس کاٹم رتم تیر بجان ترختہ
 بہ عشق گری بالہ ڈوٹھم جگہ
 دلارامہ جانانہ عمرت دراز
 بہ عشق حقیقی بہ کرکھس خراب
 چو ماہی بے آب چھس خستہ حال
 بہ تدبیر و فن باعس اندر ڈرکھ
 سہ ماٹس مردی ترانہ دوکھ دتھ
 سہ یوسہ چاڈی انگشتی ترجمان
 نہ نے یکھ بجلدی مئے نش اے نگار
 بنگاہ روز محشر بہ پیش تھو دا
 ذرا لولہ افسانہ کے جوش بوز

لولہ چھ منتر بکا ولہ ہنڈاری

اے ستمگر جلوہ آؤتھ تنہ لاؤتھ نیوٹھ شل
 ڈور روزن چھا روا پا بستہ تھاؤ ڈرکل بکل
 چھس تنہ دل بستہ ڈیئے کرن خستہ تنہ گو میون دل
 ڈور روزن چھا روا پا بستہ تھاؤ ڈرکل بکل
 درپرستان اوس میونے مائیونے تہ خلمان
 زانہ تہ اسم نہ و چھان سے یم یکھ زیر تمان

اکھ زائچہ ڈاکھ بائس چس تہ نگاہم زنجل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

وہی کرکھ آہم ڈ ناگی راہی ڈاہم بائس

جانہ دلہ کے ہوش او سہم پوش تہ منز ناگے

ڈنگ دھتہ ڈو لہم سہ کل ہستہ کراؤتس نیم بیل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

چھینہ مئے افسوس پوشک ناگہ منز یدوے سہ

لیک از تاراج دل چھم ہول جگرس آہم تاو

آہم تاوس لولہ کس و صلیج دواوہ فی ناگہ بیل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

چاؤنی شوقن چھس بے کریش والہ و شیداہ

لوکھ کر اوتھ مال و جانس باغہ منز ڈراہم سہ

یوڈ مئے نش واکھ نہ جلدی بالہ چھم اڈا بیل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

تا باہم وون مئے دیتے درد نیہ بے کوہ کوہ

بلو کہ ماڈان تہ شہان منز چھانہ آیس ستوہ

ڈراہم نہ مئے از فراق بلو کہ جگرس ڈراہم چل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

شکر بلتہ لوٹ مئے چوئے نیب از شہر نگار

بلو کہ وچھ مئے خان و مان و لالہ زار و شالہار

یوڈ مئے تسکین لوٹ مئے طریک با تاراج دل

زور روزن چھا روا پابستہ تھاؤنی رگل رگل

اوس از تانچه شنیده و در پی او اعتبار

گویم چون شوق غالب چشمتان را

کرده تقدیر یوک و پیرا به کاغذ پیچیده ترا

دور روزن چها روا پایسته تھا و فی کل رگل

شوق کے پروانہ را ہی چشمتان کران ہمشیار باش

سے نیشہ و آنکھ مجبلی یور نہ آنکھ یار باش

ہمیت مردانہ کی گوئی کر کہ تو من منز چہل

دور روزن چھا روا پایسته تھا و فی کل رگل

در تغافل چشمتان ترسان چہم سے لزان جہم جان

ینہ و چھٹکھ چاکی ذوقن چشمتان کر مرنیم با

کا و پانترالچ پھرم حائلہ نینو کہ تانسی مکل

دور روزن چھا روا پایسته تھا و فی کل رگل

چشمتان جرابس منتظر چہم چشمہ در راہ نگار

کر سے و اتیم لولہ خط نیتہ سالہ و اتیم بالہ یار

پچھے اشار بس یہ محنتہ مطلبس پینہ نس ٹپل

دور روزن چھا روا پایسته تھا و فی کل رگل

نعت اللہ موصی کہ بقدر آواز تو

زاگ ہستہ از دایہ بر دربار شاہیند راز کر

یور نظر کر اوی سے شاہ یوینس دکھ ٹپل

دور روزن چھا روا پایسته تھا و فی کل رگل

۱۔ اپیل ۲۔ حائلہ دیوڑنی ۳۔ لاشی ۴۔ رگو

باقی داستان

کمرن کاغذس موہر و دستخط دوٹن
 سخن رو اُرن پیش کورن بیان
 یہ کاغذ ہستہ چھ گزھن سہ یار
 بیسے چھ یہ انگشتین زرین
 دوشے چہرہ یمل بجلدی ثرلار
 ژئے مولام چھ تموشدے جایگا
 سہ تاج الملک زانہ من شہریار
 زہ دربار یامتہ سہ فارغ گزھ
 ییلہ آسہ تنہا بہتہ سہ بہ عیش
 بہ بیگانہ یا اہل خانہ خبہ
 پرتھ خط یہ کیشہا دی سہ جواب
 سمندوپ سوئے یہ تھوون بگوش
 بہ زانہ تھند ہوش تہ جوش چون
 غرض روٹن کاغذ تہ انگشتین
 بفرختہ نمودا اُرنے تہ توہرور
 دپان درایہ آل قاصد خارخاہ
 پکھن داش کردون تہ تروون دود
 چوہر بق درخشان و باد بہار
 بمنزل گہ خاص آں شہریار
 سہ تاج الملک یام دربار آو

بفاد کرختہ سہ اکتس منزروٹن
 ژہ تہس تھوہ کیشہا ژئے ایشریان
 بملک بشر نزد شاہ نگار
 نشانہ تہس یام پشہر خہ شہرین
 نگارن اندر یام کراو کھ قرار
 دوشے آسہ یختہ حبایہ ہمارہ شاہ
 بتا کردہ تموشدہ شہر نگار
 بہ آرمگاہ باسلامتہ اژہ
 بہ آداب یمل چہر تہس کورن پیش
 کراکھ تہ تھ اندر سپہا ہوش گر
 تہ ہستہ پشہر واپس شاہان شاہ
 دوٹن تہس مبر خہم تہ چہس تیزہر
 خبر چہم توقع تہ چھ کوت میون
 دُعا پڑوہ کورنن بیسہ آفرین
 دُپھان گزھہ بجلدی پکھن کراو
 دباوب دوٹنزل بہ بے راہ راہ
 سمہ از باد صرصر سپہو تیزرو
 زمان در زمان دُاژ شہر نگار
 پتھر دژھہ روٹن جاہ تنہا قرار
 سپہ استراحت سہ درخانہ ژاو

تگر اوس غمگین بہ آں افسری
 در آں روز آں بیستوا نامدار
 ز محمود تس آئیں پیاد اوس
 رتو یں گزہن تھووت پانہ دانی
 بتنہا سمروپہ وچھہ یام تام
 وچھتہ تس سنے خوش سپن شہریار
 بڈ نانختہ نہ از تام کیا جھٹے تے نام
 نہ یختہ جاپہ کیہ رایہ آکھہ تے ون
 سمروپہ کراو تاہن تم نہ پچر
 پیرتہ خط لیکھہ وہ نہ سائے خبر
 بصاد شہن یام روٹ از پری
 وچھتہ یاہن داج تمکو پڑناو
 دوپن اپ پری از بکاؤل پری
 دین کاغذس بوسہ ہا بے شمار
 بعشرت پتھر بہہ تر آرام کر
 مے ونتم بکاؤل پری شاد چھا
 بہ چھس تموسندے داد از درند
 تہندہ نار عشق مے دیت چھنیش
 سمروپہ دوپنس کہ لے خوشخصال
 مژر خط شہن ہیوتہ مضمون پرن
 تیس لولہ کین زخنے نون پیو
 تیس راسے تس پختہ بڈ دیوانہ چھس
 وچھتہ تموسندے شوق کے لولہ خط

تیس یاد پیہتر بکاؤل پری
 گزہ اوس سانس سوتے نو بکار
 بتنہا توتے جاد شہزاد اوس
 کران اوسو لفتہ سچھا مانہ مانی
 پکان آہ بے واپہ کر تس سلام
 دوپن اس کہ اسے نعمت گلزار
 مژر زو کوم خوش بہ شیرین کلام
 دیوان بوبے یادی مے چھم میربون
 دین تس دوپن تس مژر اسے عزت
 مے کیا چھم ون اسے شہ نامور
 کرکتہ وا کوڈن خط تہ انکشتی
 بسیکم اچھن پیٹھس رسولہ تھاو
 پرستانہ آمیز چھٹے لاگتہ زری
 دوپن پکویہ اسے مشفق غمگار
 تھکتہ چھکتہ پیہتر کینہہ تر پڑاہر
 بہر لولہ آباد و آزاد چھا
 دریغاسہ خوش تہ بہر گوت خراب
 دریغاسہ بے غم دیوان دادیش
 خطس مژر نہی جھہ مولوم حال
 بشوق درون آہ و نالہ کرون
 ز ہوش و خرد ڈول سہ مجنون کو
 بہ آں شمع ہم جو پروانہ چھس
 دوپن پوز تس عشق میو مے غلط

مہربان اوس پر نے سہ کا غد تمام
 سینو بے خودی تیں نہ پہلو فستاد
 سمرو پہ دچھو یام تم کو سندس حال
 عرق ہائے خمہ شبوے ہنیا دچھن
 روٹن سر بزا تو تیں لولہ سان
 پس از مدنے او ہستش اندر
 سمروے دچھن بہتہ رہے
 رہتہ روڈ ممنون احسان گو
 دوپس پریہ لیکہ جلد نامس جواب
 دوپن تیں کہ اے خا پر از دان
 دریغائے از سوزش و انقلاب
 اگر چہ تہند شوق اوسم بدل
 ہمہ پز یکدم کوڑن نساہ تیز
 بکا غد لیو کھن ابتدا نے کلام
 پس انکہ لیو کھن ابے دلارام من
 چھو یوتام گر دندہ چرخ برین
 گلستان حسن تو اے نازنین
 دلارام چھم چاہ رو یک قسم
 ز چشمان آہرے تو چھم قسم
 قسم چھم ز بھٹی و آں مہہ جیپن
 مے والد تہہ خاپ نازک قسم

سپن عاشق و آرام تیں بیچہ حرام
 سپن غرق در عرق بحر و داد
 دوپن گو مرہہ گوس در دل نمیاں
 اوتن تر چھو کن تیں مہن تر اچھن
 قریب اشناد زن چھ تیں لیلہ وان
 دچھن تم کو پین بان پیوست پتھر
 بیٹہ پیش ہائے عرق سوہوے
 تہند آفرین خان دل و جان گو
 مے نام کہ چھم تور واتن شتاب
 مہربان و خمہ شخوے و شہرین بیان
 سپن سوختہ کاظم سپنس کباب
 مگر یثیم خطن ز یاد کوڑنس نجل
 حر پر س بیچھن مے سپن مشک ریز
 شنائے خمہ دا نعت خیر الانام
 سلامتہ خمہ دا تھاؤ مے جان و تن
 چھو یوتہ مہن آسمان و زمین
 پر از گل تر و تاز بادا چنپن
 خوش اندام چھم چاہ رو یک قسم
 ز مرگان و ابروئے تو چھم قسم
 ز غنچہ دہانت قسم بلیقین
 اچھن ہند تہہ سوہ مہ سازک قسم

ز لعل لبانت لبالب قسم
 ز گوشان و از گردنت چہم قسم
 ز سپنہ قسم از امارت قسم
 قسم چہم سروک تیرہ موہک قسم
 ز زانو قسم ساق زانیہ ہنس قسم
 کف و پا و انگشتی ہنس قسم
 سنے چاند کھم تیرہ شوق چوئے دس
 دپان چہم بے کر و تیرہ باغس اندر
 اول کراو ہاتھ مکاش طواف
 پس آنگاہ بادیدہ اشکبار
 بہ کپڑے کتن سرد نوشتہ ازل
 ز نغدان و از چاہ غمیب قسم
 کمران گوہ دور کتن ہنس قسم
 ز بارو قسم از کنارت قسم
 ز زلفان و شہار نوہک قسم
 رومہ ز دار خلف الہیہ ہنس قسم
 سراپا سرو پایہ ہنس قسم
 تیتھہ یختہ بگلزار چہم بکلس
 تیرہ یختہ جاپہ زن پوش ناگس اندر
 تیرہ آسکھ یختہ چہم پلنگس بدان
 بہ آداب و آداب بوس و کنار
 کتو بوز پر میاں شوق غزل

ہاتھ

دہرا از تیرہ فرقت چہم کتو سپنس کباب
 غم خورہ از سوز عشقت سپنہ چہم چنگ باب

باغ تیرہ یا مکتھ سنے ڈیو کھم سرو قدت اے صنم
 جیم افس تام سپد تھ گوم قد شمشاد خم
 عاش تے آرام رووم موٹھ سنے سوئے چم و خم

جافری رنگ گوم روئس یختہ سنے بورنگ گلاب

چشمِ زئے روئے ناز و نیازِ مکتوحہ زہر خانہ ہم چو گور
 یک نزدِ شہہ سلیمان و اتر کر مسکین مور
 مضطرب از جان از دل چھس دبان کر و اتر تور

تشنہ چھس بر جامِ وصلت یک دئے چشمِ مئے آب
 این زماں این جسم و تن سیوئے چھہ در شہرِ نگار
 روحِ میوئے در نرستان باغ اندر چشمِ دل فرا
 از پیئے گلِ ہم چو بلبلس چھس بہ اندر نالہ زار

چھس گئے متانوش دیوانہ اندر انفلاب
 چاند و صلیک داغ بر دل چھم مئے لے ہمیں بد
 چوئ کلالہ پر ملالہ کور مئے چائی خدن
 چھم بچھائی مار فرقت بوز اسے دیر غدن

چاو تم چوں جامِ عرفان دلببر و صلیک شراب
 چھس سپٹھ مجبور مئے نش لے نکا چار کر
 رقم بجلدی نشہ پاتس لے میائی مائے بر
 کر تو کل با خود اتس اچھہ مورے خار و شر

چھم بہ پہلویت مئے شادی مئے سوا چھس عذاب
 اے شہنشاہے دو عالم مونس غمخوارِ گان
 تا بہ کے از شوق نالم چارہ بے چارہ گان
 نعمت اللہ سوچھہ ساء کو داتس پیرے رایگان

بہر اللہ از عنایت پر تو اے آفتاب

باقی داستان

مکمل سچین یام کاغذ پوڑن
 ارن و ارن تمی شیز دین در کسار
 به ملقوف کاغذ سه بسته کورن
 به ست سمنوے هم هر نه چیز
 دو تخته خود میو تن رفته تخته از شهر یاد
 به تیزی پھیزون واپسینک عنان
 به سرعت پرستان و اتر تخته پیس
 بکاول کران اس تس انتظار
 دیتس پر سر به کاغذ تر انگشترین
 دوین تس پر خوش روزاے گلغزار
 چھ تس چای کھه پر شوق چوئے دلس
 مژر پر سر به کاغذ پوڑن سر بر سر
 دوین اسے دلا دوه فی درینگی سر کر
 نه اسو ز دو نوے بعین شباب
 دوین تس سمنو ویه همه تخته تر کر
 بیکم سه حماله آئن حفور
 سمنو دیان دراپه ارن رطحه
 حماله سپر مضطرب زین پیام

بشرت خطس موه هر و دسخط کورن
 کورن بوسه ماتحه وودن زار زار
 نشانی تمیس کن سه راهی کورن
 حواله کورن دراپه آن خوش تمیز
 بسوئے پرستان ز شهر نگار
 دباب و بجدی زمان در زمان
 به فرحت بکاس باغش اندر سیکه
 وچین یام تاتحه دین در کسار
 کورن تس مبار که بعد آفرین
 پے گل سه ملبیل کران ناله زار
 دیان کر گز صیم حل مے تخته مشکس
 به مضمون دلس گوس زیر و زبر
 ارن یور و دلبیر تمسک چار کر
 گز تخته مای ناحق ز فرقت خراب
 درین باب چھکه مخبر تیس تر
 وچین آسبه کھه جایه نزدیکه و دور
 دباب کورن پیش چشمه و رطحه
 دیان و اتر تس نش تہ کر تس سلام

بہ پسترو چھن افسر خویشتن
 بہ آداب و تسلیم شہرین بیان
 تڑ کئی یوت رنجور چھکھ خار چھا
 مئے نش گزھہ و نختہ تھہ بہ کردہ ذی علاج
 بہ واپس دوپس پیرو پہ لب غموش
 یہ سوئے مئے چوئے چھہ رنج و الم
 سبب آتھ چھہ چوئے مئے کیا چھکھ و ن
 مئے از قول و از فعل تو سر بسر
 بہ و اما دئے خویشتن باسلوک
 مئے باغس اندر زاد بے خوف و ڈر
 دروغا مئے در خاب او سم نہ ہوش
 پینو کینو بلا خوف اوسس بیباغ
 دوڑ مئے باغس تہ ناگس نکلس
 ازین جرم تہیے میلہی بوڈ سزا
 اگر چھہ تہیے و مہ ذی زندہ کاغی بکار
 رہا تہیے گزھکھ زپ سزایہ صدم
 اگر چھی مئے سبتین تہیے تھاؤن سلوک
 یہ بوڈتھہ مہالن دوپس غم و بر
 اگر چہ مئے نش او جرم و خطا
 مئے شہزاد بیٹو سئد تہیے گوشت خیال
 و لیکن تہیے خہش روز کہ خہد و نوش

پریشان گرفتہ رنج و محن
 دوپن کس کہ اے مایہ جسم و جان
 علاج مرض ڈھانڈنس تاہر چھا
 تڑ چھکھ و ارب دولت و تخت و تاج
 بہ ملا لہ گی چھکھ سپہا تیز ہوش
 گرفتار تہ غرق در بحر غم
 خوشامد کوڑن داستانہ بفسن
 چھہ کاہڑ خبر ہوش کڑ ہوش کڑ
 تہیے روٹھن ملک زاد تاج الملوک
 بنگہبان تڑ چھکھ تی مئے اوسم خبر
 کوڑتھہ واقف راہ من آن منوش
 یہ زونہ مئے تھاؤ ناوکھ تڑ داغ
 مئے غارت کڑتھہ دراو میا نس دلس
 کوڑم درگڈرتے مفا جاعفا
 گزھہی روز تہیے خانان و تبار
 بھلدی بکارس کئے ویشل قدم
 دباب ان یور تاج الملوک
 بہ عاٹش و طرب شادمانی تڑ کڑ
 زخمہ رواں خطا و زبزرگان عطا
 تہیے نش واتی ناون علیا کھل حال
 تعجب چھہ کیا یور آن منوش

دبا دُوب بہ توت لار مانسہ باد
 دو پُرس پُرسو بہ اے قحبہ نابکار
 مئے مولوم گئے چاکی یم مکروفن
 بہ یوت نام ڈیشن نہ آں ذوالکرام
 محالہ و چھتہ تمو سُنڈے اضطراب
 بقورن نہ دربار بر خاستہ
 بہ غارتھ و پھان دڑا بہ ماران نار
 خبر اُس تس پیشتریں دیار
 خصوصاً سن در آں روز آں شہریار
 مقرر بہ تمو تھو موت رول اوس
 بیک ہفتہ اندر نگار قدیم
 دگر ہفتہ اندر نگار جدید
 حالن سو محمود یا مہمتہ و چھن
 پکان آہ بہ دایہ بے اختیار
 بہ الفتحہ دین بوسہ تس بے شمار
 گلستان و چھان دور تیرہ پُر نہ نو
 محالہ کیس لوہ سستی اُسان
 تینتہ تینتہ تمس اڑو جئے سورگو
 دیان ثرایہ اندر ہمیشتی حرم
 بہ تعظیم و آداب اے شہی
 حالن سہ یامت و چھن گئیہ شاد

یہ غم تر او لستہ نہ دل قضا و شاد
 فحش باشن ناحق مہر کر دلفکار
 یہ پسند و نصائح مئے چھنہ بہین
 مئے توت نام چھم خاب فخر دن حرم
 چو سحاب رزاں سپنوزاں عتاب
 ز بیرون پر وبال آراستہ
 بہ عشو گزشتہ پیہ در نو نگار
 چھ محمود تہتہ جاپہ کز او تھہ قرار
 بنوبت سہ امت سوئے نوزگار
 دریں باب دیندار و مقبول اوس
 حو کو مہمتہ کون باد پیر و ندیم
 عدالت کراں بوسہ مرد سعید
 سپنوزاں تس روشانی اچھن
 چو بسبیل سہ گل رٹنہ اندر کنار
 ترتر کوڑن روئے تمو سُنڈہ نگار
 مبارکھ تبکار یک تمی اچھہ تھو
 کوڑن نالہ موت تس سہٹا زور سان
 تھے ساپہ لاگن تمس دیور پہو
 خبر بوز پتھہ آو شہہ از جرم
 حالن نشہ آواز خورے
 بشوق درون سہ بیایستاد

روٹن در بغل ہم چو لختِ بگم
 کوڑکھ پریش حال با ہمہ گم
 حالن دو پیکھ آہنن بو مے لول
 بے اُرس بیہتھ گوم اُدی خیال
 خود ایس ثنا بے گیس شادمان
 بیہتھ کمنو دین شیچہ بتلج الملوک
 دو پین تس سکھر کر مے فرستھ چھنہ
 بکاؤل چھ ناراض کا مہر مے پیٹھ
 اژن باغس اندر تو پوشس پھرن
 تشہد مہ تس پھیرنے در بدر
 مے پیٹھ تہہ کھولن یہ جرم عظیم
 خصوصن چھے کا مہر مے پتھ مبتلا
 چھ تہہ ترودمت عاش و آرام دخاب
 دپان بوز تاج الملوکن تنبہ
 محاس کو اژن عرض اے غمگسار
 بہ شفقت ژ کر از شبس ییو قرار
 بہ مجبور حالہ بنے روٹ قسار
 دو چھتھ پیسوا گپہ در اضطراب
 ژ مے ہفتس کرون تہہ او مے قرار
 دو پین شہزادن رہ قاوت مے
 مے نیش و ذی مے کاغذ حالن اوئے
 مے تے چھم غرض سأل کر کا پتہ تور
 ژ تو تمام بیہ عاش و آرام سان

چو مادر بد خستہ سر با پدر
 سپنوشاد و خجہرم ز حد بیشتر
 مے تو ہندے ثنائے کوئت اوس ہول
 شہون نیش بے کر شہہ ماہر ہند کیا چھ حال
 دو چھتھ تو مہی خجہ دا کھادی نو در امان
 بکاؤل پیری ہند مے اڈیک سلوک
 ز ہوش و خرد چھس بے آہر نہہ
 بلا شکھ مے چائی کڈان چھم مے ٹھٹھ
 خیانتھ ستر خانس اندر کون
 ژ کاران تلون بار رنج و سفر
 لہازا بے چھس سخت در خوف و ہیم
 مے دو ہیم انن موہ کلکھ اند بلا
 چو ماہی بے آب در بیچ و تاب
 دو پین کوڑ مے کاغذن چھس اثر
 بہ فہرمان تو وہ ذی بے اوسس تیار
 خبر آہہ اند پیسوا مے رنگار
 دباؤب مے گو سوہ شہر نگار
 دو پین تس چرا آمدے باشتاب
 بجلدی پنے پیہر کیا اور لار
 پکاه در پرستان گزھن کوم چھے
 بہ مجبور فردا مے توت و اتہ نئے
 بہ فضل خجہ دا جلد بیہہ و اتہ نور
 کرکھ خدمت مادر پیہر بان

ہر تہ تیغ ماجہ رفو خصصتہ سوعہ گئیہ اشکبار
 بعشرتہ کدکھ راتھ باہمہ دگر
 صبح بھول حمالن تمن دون دونے
 و نان راتھ او سہم کران زار پار
 بے دودہ پونشہ تھن روزہا سرسری
 سہ و چھہ ہاتھیک چھس تنہا دلس
 ہوا پس تمو دوپس چھہ ایتھسار
 دو کدکھ شہزادن بغار از قشور
 مے آت پرستانہ کے لول چھم
 دوپس باز محمود نے نم مے ساؤ
 مے تر چھم ہوس تور گزہنک بجان
 حمالن دوپس حال ٹھہراو کر
 سہ نیہ ہے تھس کوڑنہ اندیشہ دور
 غرض شاہزادن تسلی کوڑو کہ
 پہو با خوشی چھو حوالے خہ دا
 بہ احکام شاہی مہیا تمام
 بہ ستور آنکہ گزہان در بگاہ
 تھس سہو الفتحہ تر آنکہ کران
 مجلدی مے واپس بیک چھم خیال
 مشکہ زن مے دہری لگیم جہاد تور
 تسلی بکلی کوڑو کہ اکھ اکرس
 ز دولتسرا دراو شہزاد یام
 چو برن جہنمہ کوڑن تیز پر

غرض دراو واپس سویے نو بکار
 حمالہ گلستان و دختر دگر
 بے شہزادہ رنہ ہن پرستان گئے
 دوبارہ بے و چھہا پرستان دیار
 تماشا بے باغ بکاؤل پری
 اوڑے و چھہ سے ییلہ زاس ٹوڑے ٹکس
 چھہ اُسو جانہ نو کر بمعہ گر بار
 بسیر پرستان گزہن چھم صنور دور
 دوبارہ بے و چھہن دلس ہول چھم
 پرستان مے و چھس مہ و سال داؤ
 بے و چھہا بیٹہ مالٹیک خاہمان
 دوبارہ مے کینہہ تر پروا مہ کر
 دوپن گزہدہ واقف بریں بلفنور دور
 ز تذویر و فن داستانہ پوڑو کہ
 کھیپو تر چھو مال داد نہو دا
 بخد مت کنیزان و چاکر غہ لام
 سوعہ فردوسہ چھی بیسوا چھہ زائے یار
 بیٹہ اکھ اکرس لول تر یزہہ بران
 دوسویہ چھہ حافظہ خہ لے جلال
 حمالہ خبر ہستہ یوان آبہ یور
 برفتن راجا دھہ ہونٹکھ اکھ اکرس
 حمالن بگردن ٹکس والسلام
 پرستان گزہدہ بیٹہ وقت دگر

چھہ یچھہ جاہہ راوی کران ہی بیان
 بکاؤل سپہی جاہہ در اضطراب
 نہ فیروز شاہ تمکونہ سے قبلہ گاہ
 لیکن نہ ناوتھہ گلستانِ ارم
 جمیلہ خرم تمکونہ سے خاص اُس
 بکاؤل پری اُمویں سے کور اُس
 دیان روز تفتیش کل از قضا
 بہ پاداش آں باضیوئل قہم
 دباب گزہ صحتہ ماجہ کور ہنس بیان
 منوشس اُکس پچھہ گزہ مبتلا
 یہ بوڑھہ سہ خاتون جمیلہ تمام
 چو بادمان دراپہ دایان سہ پُر
 ملاقی بہ خستہ سپہی یام تام
 وچھہ تمکونہ سے خورے ترنگاہ
 بہ اُلغہ رُہن زور اندر بغل
 دہاغس اندر سوز زنبور چھہ
 مے بوڑھہ پچھہ کرانہ دراپہ زہر
 دیشٹہ ننگ وناموس شاہی بباد
 سہ شاہ پُرتان نجباہ و خشم
 وُنن کیا تمکونہ تم و زہر اُپیر
 نہ کثیت اوس ناکینہ قبیلہ اندر
 درپغا اگر مول بوڑھی یہ کچھہ
 بکاؤل چھہ بزان یہ از گوش و ہوش

جمالہ میلہ دراپہ شرقستان
 چو دیوانگان موٹہ تمکونہ خود و آب
 مبارغ ارم بوتھہ تخت گاہ
 لسان تر بسان تمکونہ بو با خرم
 حرمخانہ اندر یہ پاس اُس
 وچھان تہ چھواں خور مسرور اُس
 سپہا پریوینے و تمکونہ بو پیرا
 تمکونہ یاد پو از بکاؤل صدم
 بکاؤل چھہ وارا گزہ صحتہ بیان
 پن پان نہ ختمت بچاہہ بلا
 چو آتش سپہی شولہ دراپہ پیام
 دباب گزہ صحتہ پیشہ بانس اندر
 بلا شکہ وچھن بستہ گاؤں بہام
 تہ عشقہ پویشہ کے اُس بوے
 دوپن تہ کثیت کیا پیرا و دل
 تہ سپہی کثیت نقل طنبور پچھہ
 گرفتار در عشق خاکی بشر
 پیر چون فیروز شاہ زندہ باد
 نہ بہ خورے دراپہ اُسے لا جرم
 وُنن کیا تمکونہ مجلہ برناو سپہ
 گیکہ تہ منوشس پچھن در بدر
 بخاری سہ ماری تہ ماری نہ تہ
 دوپن ماجہ پچھہ زبان وکھہ خوش

سے ہاؤنِ خدا بد کرس جان و تن
 جو گنجِ رزادان بجھج فلاں
 شبانگاہِ دُشے لایم تمس نش اُن
 گزھن سہل لیکن چھ تہہ خار و مار
 چو ماہی بے آب در اضطراب
 چو روز قیامتہ پہ گز چھم عذاب
 بشوقِ دلے عاشقہ ساز کور
 بہ رستہ دُشیں پان یکدم دُرختہ
 بے از کدور تھ دیش پر زخون
 ستاد کینزان حلقہ بگوش
 پیے استراحت بہ آرام گاہ
 تمس برو تھ تہ پان تروون دراز
 ولیکن بکاؤل کران اضطراب
 بہ آمستگی وزھ سوا از فرشِ خاب
 سمرو نین سوتو تا ہایہ گاہ
 حالن بستہ بیر تھوومت نہاں
 اویزان سرا پردہ با سائبان
 سجاد تھ بیک سوے نان و کباب
 پکاں مہتہ شب افزوز فانوس اُس
 اشار دُشیں تس بحسن سلوک
 ز در پریشان آزاد گزھ

چھ کتھ جایہ مافوق ماشوقِ من
 دوپس تہ چھم تھوومت سے نہاں
 چھنہ دُشیں وار تس نش گزھن
 گلش یا خزانس نشن در بہار
 کرم صبر لیکن بعد تیج و تاب
 دپاں اُس کر لوسہ این آفتاب
 غرض لوں دودہ ذوقہ آغاز کور
 جمیلہ دپان آپہ سالا کر تھ
 سچھا تھ سوہ پکو پکو بباغ اندرون
 بہ اُمین شایہ کو اُن خورد و نوش
 اُتھ اندر کور تھ بسترِ خابگاہ
 بکاؤل بیک سوے بر فرشِ ناز
 جمیلہ بہانے سپنومت خاب
 یقین اُس گپہ غرق در بحرِ خاب
 نبر دراپ بے واپہ از خابگاہ
 بیک گوشہ باغ اُس مہماں
 سوہ جایہ قرار اُس آرام جان
 ملو کا نہ بستر پلنگانہ خاب
 سمرو خرد متہ جاسوس اُس
 دپان و اُنز نزدیک تاج الملوک
 مریضا طیب او دلشاد گزھ

بساز و ادا آں بکاؤل پُری
 ویا سرو از باغ خصلد بریں
 مومل پارچہ نالو ہر گوہرے
 نشان اُسورتہم جاپہ از شرمگین
 مغلخال ز شاقِ سپین گردان
 ویا آفتِ جان آں میہجان
 اندر تازیہ تہ آیتِ شاہس ودل
 وہ زھاو حقود بہ امید بوس و کنار
 ز شوقِ پُری پیکر مہ جبین
 بکاؤل و چھتہ گتہ در اضطراب
 بہ الفتحہ روٹن سر تہند در کنار
 عرق ریز شد بر رُبخ شہریار
 تہس دلبریں یار مہ پارے
 مژ چشم بادام گزہ حتم بیدار
 گیس حسہ دل بستہ زالس اندر
 پھولس دل ژولس بیخودی ہند تو مو
 در آغوش آں لعبت تیز ہوش
 ہے بوے خوش عنبر و ادفری
 چو مروی کہ نسرتن بگردش نزار
 و چمن مہبتلا عشقش اندر سوس
 مہربان شفیق سے دلدار چھم

اکتہ اندر خراماں چو کبک درمی
 اُلف دار تموم شد قد نازنین
 بہ سمیں بدن تس لباس زرے
 چو سحاب بر آں تنے نازنین
 رومہ دار دامانہ تموم شد کوزان
 بعد اُتم غارت جسم و جان
 بہر گوئے آراستہ بے بدل
 مہر چھتہ جلو تموم شد شاہ نگار
 مگر تاب روڈ سنہ پیو بر زمین
 موم کھس پھوٹ تہس مگر کو عرق آب
 ببالین پتھر مچھتہ تس مگھزار
 بہر سو انیسان خد مچھتہ گذار
 بکاؤل کزان بوسہ روخسارے
 دوپن تس کہ اے حکمران نگار
 بے کزہقتس پراکتہ حالس اندر
 زخوہ شوبے گیسوے آں موے حور
 بستہ رنج در ہوش آمدنوش
 و چھن سرپن در کنار پُری
 و و چھتہ حقود سوس گلبن رُتن در کنار
 پنیہ نے کھوتہ جاپ تر شوق تس
 دروانی دوپن بخت بیدار چھم

۱ اکوڑ پکن ۲ گود کور ۳ رتن ۴ خد کھوتہ ۵ زیاد ۶ بے نظیر ۷ بے مثال
 ۸ شانہ ۹ مورچہ ۱۰ سفید جنگلی گوہلاب۔

دو سو یہ گل ادا م دو شانہ بدوش
 گئے اُس مشغول بوس و کنار
 بے شوہر تیکھ اکھ اُکس دِ ذی خدنگ
 رتو باہمی دود باؤن ہیو تیکھ
 کرو موخہ تر قصبہ فرستو چھ تنگ
 ادا ما کرو دفعہ چھ تہ تو صورت
 غرض دراپہ نمود سر سمرو پُری
 سوہ کا پرنو چھن مت در غاب ناز
 بیستہ کنو بکاؤل تہ تاج الملوک
 بستر تمن رو دین آب و تاب
 گلن کر او کوہ بلب لبہ مانہ مانی
 ویا جلوہ گر باد شد باضداد
 بہ شکوہ کران اکھ اُکس کر او کراد
 سپنو سیر از نیامت نمود شگوار
 بگردن اُکس اکھ بہ عاش تمام
 دو پیکھ کر اوئے وونی چھ عاش و طرب
 خبر چھکھ نہ این خصم چرخ ہا بریں
 خبر چھکھ نہ این دشمن کینہ خواہ
 خبر چھکھ نہ از گردش چرخ ہا بریں
 درپغا ازیں گردش آسمان
 درپغا ازیں یار ناپا میدار
 درپغا ازیں ساز و نئے طمطراق
 ادا تاوون دُنیایا۔

کران عاش باہم پُری بامنوش
 یکے سوے سُمبل یکے با اتار
 ونان لولہ کی داستان رنگ بزنک
 سمرو یہ یکدم اشار دیتیکھ
 مہیا چھ بستر چھ اوکتہ پلنگ
 مئے مٹا کس نشہ چھم تر کھن پلندرو
 چھلس نشن روز در حاضر
 دپن جان گو پان تروون دراز
 پلنگس پیچھن کھتو بحس سلوک
 ہیو تیکھ کر اوئے نوش و صلیک شراب
 بہ در سفتگی جھفت گئے پانہ وانی
 بباغ اندرون غنچہ رالب کشاد
 کوڑکھ نوش موے و صلیکے دراکھ تاو
 رچھنہ پیہ دوشو نیند رہند اکھ چار
 ترین خلہ کروکھ تہ ترووکھ ادا م
 یہ باؤتے بہ ادایے فرداے شب
 چھ لب تشنہ بر خون چو شیر غریں
 چھ زاکان بر نر کلیم سیاہ
 کمانے کٹیکھ کش چھ بردار وگر
 درپغا ازیں دشمن جان ستان
 گئے گنج گاہے دوان نیش مار
 فراقا کرکھ تھاد ناوان فراق

یہ چھتے دو کچھ تہ دو کچھ نہ اُٹکتے دلی
 وُچھاں گزھد بہ ایں یار لب تشنگاں
 حذر کر ازیں دشمن روئے دوست
 پس از مدتِ رقم نہ مہجور گان
 سہمکھو تہ دو کچھ وہ درِ مودادِ عیش
 مہربان بیاساقیا نیر تیز
 ازاں مے شوم جے ز خوابِ ممات

کن رسس لنگتہ ناو واپس نی
 کراں کیا چھہ ایں گردش آسمان
 عمل کزاد بر ایں نصیحتہ نکوست
 زیمائے عشق رنجور گان
 یہ زونکھنہ جادے گزھو سپہ ریش
 بجامِ دلم جامِ عرفان ریز
 ز تبیس ابیس یا بم نجات

جھیلہ خوتونہ ہند ہمشار گزھنہ

پیچھے تاج الملوک و کس ہند ما دانس مشر ترا دانس تام
 ز بنگال شیخ عزت اللہ بنام
 سو خاتون جھیلہ رپے حرم
 بفرش گراے پلنگس پیچھن
 بناگہ ازاں خواب بیدار شد
 پہچتہ روز تکیہ دھن سرسری
 یکایک رتھن بسترن دون دیتن
 بکاؤل شو نگتہ اُس پہلو بے من
 رمو عرص کوڑ ہنس جھے اُسو بے خبر
 نیر آسہ ڈرامز کران سیر بارغ
 تبس آو نہ تاب لوگن لباس
 ز نورِ قمر عالم افزو ز اوس
 چھتے پھیران سو بانس وچھاں سو
 ز بنگال شیخ عزت اللہ بنام
 محکمران گلستان ارمو حرم
 بلا خوف و ڈر اُس ڈاچا دھن
 بے بہر آزار دو یار شد
 بہ بستر وچھن نہ بکاؤل پری
 وچھن تہ کنسین بیانہ ہیوتن
 چھے گا ہر سو کوٹ کیا گزھتس ورن
 شو نگتہ آسہ ورنی ترا و ہر اُس لر
 سچھاوٹھ چھس بارغ تہ بیہ ناگ
 سمندو تیجن ستر بیہ کینہ خواص
 شب تیرے کویتن روز اوس
 وچھن نہ سو مگر و سیزو تشد نحو

دوپٹن پیر کرینے کُن درینسا درین
 رتو دوپ چھٹے اُسو چاند کھوٹو حار تس
 یمن منز فقط اُن سمندو پیری
 دلہ منزی کران اُس افسوس ہاے
 پنہو کز بہتہ پیر روزان پتھ
 بیگ گوشہ دور تراؤن نظر
 بہ اُن روشنائی خراماں گئے
 دُچھن بخت برگشتگان بر پلنگ
 جنون اُس جامن کوڑن پار پار
 دُیتن پنہو روئس کوڑن موبہ سر
 دوپٹن تس سمندو یہ اے بد گہر
 وگر نہ کجا طقت ایس بشر
 رتے پہلو نو دُست شور تو نار چھ
 دوپٹس تمہ حاشائے چھمنہ خبر
 غرض آہ با صد ہزاراں عتاب
 بہ پنہو تِلن بخت برگشتہ شاہ
 بہ چشم و قہر دور دُڑتھ دُیتن
 یہ نیشہ رے ہوتے گزہ نہیں دُود تر
 سہ مادن طلساتہ کے صعب تر
 بہ فخر ماندے پیر کرینے کُرود زور
 بکاؤل ازیں ماہرا بے خبر
 تمہس راے در برے چھم یار جان
 کجا ماہ تابان شدہ زیرِ میخ
 گزرت کوٹ وکانہ کوٹ کیا چھ تس
 خبہ دار از شیوہ دھتری
 تمن دون بلا دُڑ در زیر پاے
 تمن ادس تقدیر ماوان وٹھ
 تمہس آد فافوس اندر نظر
 بیکدم تمن نش سو دُارتھ پیسے
 زٹھتھ اکھ اکس تم در آغوش تنگ
 کوڑن خاک روئس دُودن دار زار
 کوڑن قہر پیرمین کوڑن شور شر
 یہ چونے چھ فتنہ یہ چپائی ہمنہ
 دریں بارغ خسید بہ ایس کرد فر
 یمن ہودست رتے یہ بد کار چھ
 ازیں فعل بہ دھترت یا بشر
 جدا کرینے آہستہ پٹھن خاب
 چو سینگے ز میخیق اندر ہوا
 حکم پیر کرینے کُن یہ سستی دُیتن
 وکر مہنہ تراؤن بدشت سقر
 نہ گزہ تراؤن بہ بحر قہر
 مٹھتھ نیو کہ تراؤتھ تمہس آہ تور
 کوڑ کہ کیا بہ اُن شاہ والا گہر
 دوپٹس ماہ بر خزا اے بد نشان

دوپٹن پیر کرینے کُن درینسا درین
 رتو دوپ چھٹے اُسو چاند کھوٹو حار تس
 یمن منز فقط اُن سمندو پیری
 دلہ منزی کران اُس افسوس ہاے
 پنہو کز بہتہ پیر روزان پتھ
 بیگ گوشہ دور تراؤن نظر
 بہ اُن روشنائی خراماں گئے
 دُچھن بخت برگشتگان بر پلنگ
 جنون اُس جامن کوڑن پار پار
 دُیتن پنہو روئس کوڑن موبہ سر
 دوپٹن تس سمندو یہ اے بد گہر
 وگر نہ کجا طقت ایس بشر
 رتے پہلو نو دُست شور تو نار چھ
 دوپٹس تمہ حاشائے چھمنہ خبر
 غرض آہ با صد ہزاراں عتاب
 بہ پنہو تِلن بخت برگشتہ شاہ
 بہ چشم و قہر دور دُڑتھ دُیتن
 یہ نیشہ رے ہوتے گزہ نہیں دُود تر
 سہ مادن طلساتہ کے صعب تر
 بہ فخر ماندے پیر کرینے کُرود زور
 بکاؤل ازیں ماہرا بے خبر
 تمہس راے در برے چھم یار جان

بہ خاوری ز بستر سعد و ارجن پتھر
 دو پین تس کہ اسے دختر نابکار
 درینا آکھ اندر کرے کھڑے زان
 دیشہ ننگ و ناموس شاہی بباد
 مرن یوزچہ بہتر ازین ز پستن
 و درخ نازینیش بہ ضرب طلیح
 و چھتہ گئیہ بھوت اس ستمن
 دپاں اس یارب یہ کیا چھس و چھن
 درینا سہ کتہ یس مے بو در کنار
 درونی سہٹا پاؤنی پانس پشان
 بخانہ رین ہمرہ غویشتن
 یہ کیشہا بباغ اندرون خار و شر
 کتہ بوز و حق شاہ گو در غضب
 کورن عزم تس جبر و تشبہ کورن
 مگر اوس باقے دین تس حیات
 دو پین ازینے کیشہ کر سہ اثر
 جھلس دو پین مشور پیو مے جان
 بہ ضرب زبان کراؤنے حال بد
 و گرنہ چھ میوئے غرض قادر خان
 غرض چید چید پری پیکران
 و لیکن تمس گوینہ تاثیر مایع
 تہند واظ گوینہ تمس کارگر

کورن حد و تشبہ تمس خوب تر
 سزاوار گردن زدن کورچہ کار
 درینا سہ اوئے دشمن بیان
 درینا کور دے دشمنوئے عناد
 شو نچھ جان امن ایں استن
 بہ خشم و غضب بس رسانید رنج
 جوا با تمس چھنہ پھیرھہ دین
 یہ فرقت مے کور کا پھنم دشمن
 نیومت کل زربٹھہ بلبلس خار
 بہ آخر جھپن تھن عتو دکان
 کورن پیش باس سہ سرین
 و چھن تہ دون تس نشہ سر بسر
 اذین لاپتہ داستان مجب
 اذین ز پستن جان احمسہ مرن
 شہن ڈاپ ڈاکہ ترک کورن مہا
 بلے زیٹھنک اینرض چھس خطر
 بہ پند و نصایح اوس امتحان
 اگر بوز پچھہ روز از قال بد
 یہ تھاؤنی ز لیس مرض یا تہاوجان
 شب و روز آسں نصیحتہ کران
 ز مالش تمس جادو تر آے تیج
 کرکھ مہ ختھر شہر یارس شہر

شہا پور بہ انشوری تسس فسون
 یہ بڑھتہ سہ فیروز شاہ نار گو
 بہ آن سابق سپین بڑ بچہ زر
 کر بھتہ بستہ تھا و کھ سہ اندر عذاب
 و لیکن ہماں بندہ و ز بچہ پندہ
 ییکہ باد تیزی گیس در وفا
 دیوان در نظر عاشق و آرام چھم
 اگر چھم یہ زولانی ساقی سنن
 گیس کیا سہ کوٹ گو ز پہلو بہ من
 ژولم تنبہ لاؤتہ و چھن کر دبار
 مرے نیتدر ہر گوم کراؤتہ ادا
 تندر شوق کا تیشا ژولم بھٹو بال
 کو ڈم پلے کر بھتہ طے ز کاموشہار
 چو تشنہ و صاگت بہ ڈھا نڈان آب
 ز ظلمات گو غائب آن چشمہ سار
 گم اپنے سے اوٹم ز بہستان دوا
 بہ عاشق و طرب چھا و دھلک بہا
 یہ ز دم نہ سوتس پتے چھم نوان
 گلن ڈوٹھ پو گو گلن لوہ پار
 خبر چھمہ کوٹ گو سہ دلہاریون
 لبن کتہ روٹم سہ ویکہ قرار
 نہ سہ تمس میا بہ حاجی خبر
 و نے سے خبر میا ز تسس زار زار

ژلان چھس نہ پڑاہ جاد اوٹس جنون
 بز نمان سنگین سوٹھاؤن کرؤ
 گم واد بہاد آن سپم بر
 دوپس ماچہ کر نوش عشق شراب
 تمس قیس یس گو نہ کینہہ سوڈنہ
 دوپن بہر دلبر یہ جود و جفا
 نیال وصال دلارام چھم
 یہ غم چھمہ لا نکار سس وٹن
 ز آب روان خود شکہ شد جو بہ من
 حکمران نگار کہ شہرک نگار
 حکمران شہر نگارک نگار
 تندر ذوق بہ کراؤنہ درامیس بال
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 لیچہ چشمہ ہے ہے سے کو آب خاب
 حکمران شہر نگارک نگار
 گلن بچ پھلے نہ گلن کراؤ کراؤ
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 آپس ماجرا کینہہ تہ اہم نہ زان
 دریغ ژولم کوٹ نگارک نگار
 سپن رایگان ڈر شہوار میون
 شہنشاہ نگار کہ شہرک نگار
 فقط حبیکہ واد چھم چاہ کہ
 دریغ حکمران شہر نگار

ہمتو جھکے دام آغا زکر
 قسم چھٹے نہیے یختہ جایہ وچھن سیر
 نہ پکس تھاوتس ناد تاج الملوک
 وچھن لالہ زائن اندر شاہکار
 نتہ آبہ در نالہ تیل بل
 بہتہ ڈاکہ دارین اندر شاہوار
 وچھن دامہ باغ نسیمس اندر
 بہتہ ڈاکہ دیدار سے انتظار
 و نس میانہ طرفہ بشرین زبان
 نیندہ پاؤم وچھن نہور کو اوٹن قرار
 سے نش نیندہ روک نہ نہیہ شبن
 سہ تان چھنہ تیزان چھم عشقہ نار
 کران عاش اسیس بہ باغس اندر
 مگر کر سہ تقدیر ہے بہ ہمشار
 چو ماہ دہفتہ بہ گروہن ریش
 نہور نہور بہتہ حور صبر و قرار
 درپغا ز نزدیک کرہس بہ نور
 دلاسا کرہتہ آہ تن زار پار
 دپس تراو نامیون رنج و ملال
 سمان تراو سادہ درشن دبار
 یختہ پاٹھو در نالہ و زار اسیس
 نہ تس خاب غمہ ردن نہ عاش ارام

ما ناگو اردن - ناگو داسے

د مٹزل قدم تراو پرواز کر
 بہ شمتہ نگاہ کہ شہرک نگار
 چو مبلبل گلن سیتو تھو مت سو نوک
 کران عاشش شہر نگارک نگار
 بران پیا لے مومے کران سابل دل
 حکمران شہر نگارک نگار
 سہ آسی بدر بار خیر البشر
 بعد زار آن شہر یار نگار
 مناسیب یہ کر اوس اے میران
 درپغا نہورم شہر یار نگار
 کرہس بال پامال لو لیکر تبین
 درپغا حکمران شہر نگار
 خبر کینہہ تہ اسیسہ از خار و تر
 بہ تحریک آن شہر یار نگار
 گجس ہولہ تہ لولہ اھترے نہورس
 درپغا حکمران شہر نگار
 منقص کورہ کہ میانہ عاشک سورہ
 گوشت رنجہ شہر نگارک نگار
 چھنہ منتظر اردن ہیمال
 دسازینت تاج تحت و نگار
 بزدان گرفتار و بیمار اسیس
 گوشت تس پیچھن چار مذہب حرام

یہ پیش در تخیل گشت گنگ و لال
نگار کہ نگار فقط دو تہ
رہائی لبیکہ تراو بیگانہ
جوابا تر پھیرتہ بہ مادر دین
کر تہ خاب و خور دن سہ پانس حرام
پہتہ پامٹو بانجھہ کران نالہ دار

بہ ماہ دو ہفتہ تہس کو ہلال
نہ باکس سلاے کلاے نہ تہ
جمیلہ یوان موج اہس دفعہ
سہ تہم سہد و نون او سہ تہس ہین
نہ باکس سلاے نہ باکس کلام
فقط در جان تہ نگار نگار

تاج الملوکہ نس فراقس منز الہ زاری

عجب سہ تاج دلبر
قدا پائے کز سہ
مے گو لولہ دل سہ
پیش بے بال و بے پر
منوشتن ز شہ پہان
بہ شہد و شیر و شکر
گیتیم مے تمو ہنرے کل
پہم افسون سہ دلبر
تہان چھس نیم بسمل
چہ مہ کلن میون دشور
تہ گزہہ پائشہ علی کاو
سہ پائے بوز تہبہ
ز نور ماہ و خور شہد
و نے تہ باد صرصر
گڑھے شاید کنن تہ
چہ افتاد بہ بہر
تہ پردن سہ تو گشتان

بہ رب روزم مے از بر
دبارہ بہ لبین کر
گیتیم تہ بال آبستہ
گزہہ کت زانہ ابستہ
بہ اہس در پڑستان
کوہوم عشقن مے یکسان
کریم تہم جوہر چاکل
ڈلیم مے تیلو یہ کاکل
ڈولم مے ڈور ہستہ دل
گیتیم پابستہ در رگل
و نہس کوہ میثانہ گزاد
کرکہ تہ طاو طاو
تہ روزم مے و مہد
پہ میانہ حالہ جی بہ
یکایک رتم و نون تہ
کر تہ کتا سہ و نون تہ
سہ اندر بہد و زندان

در یغای سستگر
 کردنی شویا حیدرانی
 تیر لاله دفتن پیر
 پیرستان شهر تیر گام
 خود را حافظ ز بدتر
 مے تراویم ترویمز دایه
 گمزه بسته به پشیم
 دلس غم کاسه با بو
 در عالم جرد هم بر
 تهمیز از راجبه نخته
 مے آسیم اے دلاور
 مے گو غم قد شمشاد
 زو بیخته بوره صنوبر
 جدا ید گزده کاشه گل
 گیس مولن لوگم وور
 مے نیشدر هوت ز خانه
 مے سستین اوس در بر
 ویا در خانه سووکه
 به شکم جیم مادر
 چعه کس مے تروویم نوون
 ترمو سید لوله کس زور
 ز تکلیف و ز آزار
 به مجور این مضطر
 گوشت از جیم جانکاه
 به صد اسیر در بر
 مے چهم بس ترمو سینه تهر
 کرم انشا ممتور
 دلس تراویم مے صافی
 چته یس الشد اکبر

ریهی چها کار رندان
 سرکه بروشه اشنائی
 زبان آتیه به وصفائی
 کس عشقن به بدنام
 به چهم آغاز و انجام
 نگارا خانه مایه
 به بهت در سنج زهائیه
 اگر یله آس با بو
 به دیمه مے ووز بهر سو
 ولیکن چهم به بسته
 رانی خانه دسسته
 و چته چون سده آزاد
 کوهم آرن مے بیداد
 ز شاخ بارغ شمشاد
 ترشه پشمه در بلبل
 مے چهم غارب گمانه
 کوووک پرمو شهبانه
 خبر کته حباب ترووک
 به دور مر آب یووک
 کس دیوانه مجنون
 کس چینه چهم در افزون
 خود داودا نگاه دار
 توی بس یاور و یار
 چته مضطر نعمت الشد
 به برگونه عذر خواه
 شفیع در روز محشر
 به یاس چار سدر و زلف
 مے چهم امید کافی
 دیم گو نهین مے مافی

لیکھائی چھہ از خامہ نامہ نگار
 بخشم و قمر کور جمیلن جدا
 سہ پریون اکتے تراو نوون جسم
 میلدہ تر دو پریو سہ اولو خواب
 ہر دمک آب نہ دیت ز بس انقلاب
 گہ زیر گاہے سہ بالا کھسان
 چو دندا پگاہے سہ در قعر آب
 پتھے پاٹھو کیٹھہ دوہ سہ آبس اندر
 خبر چھینہ مری پیٹھو کوئت آب چھم
 بیستہ کنو دیان اوس چھس غرق آب
 پن غم مے کیٹھہ چھینہ از آں دایں
 الاہی سلامتہ شھون آن نگار
 دیان اوس روزی تہس برقرار
 رزق اوس باقی تہس در قفس
 بہ خوشکی تہس جسمے تا پچھ پو
 بہ آہستہ آہستہ تر دوون قدم
 بسا جل پکان اوس بے دست و پا
 برعت پکان گو جزیرس اندر
 سباغ اندرون اُسو گلو بے شمار
 سپن خوش اندر تراو باغس دیر
 ادیزان گلن میو میل آلہ
 وچھان میو نہ کن سہ مہووت گو

سہ تاج الملوک شہر یار نگار
 ز آغوش آن دختر در با
 بدیوایہ قلم ز دشت طلسم
 دیان گو سہ بیدار از قعر آب
 کھسٹھہ از بٹن آب پو فرش آب
 چوئت آبس اندر سہ از آسمان
 گہ آب پیٹھو آشکارا حجاب
 لسان تو مران اضطر آبس اندر
 تہس راے دلبرستہ مخاب چھم
 الاہی بکاؤل ز چھن از عذاب
 لیکن تشد شوق چھم بییقین
 ملاقات با من کرین دوستدار
 پس از چند روزے سہ لوگ بر کنار
 سہ زندے و نہ اوس کھالان نفس
 ذرا لوگ سہ ہوش پینہ صاف گو
 ہدم بر ہدم تہس ندیم و ندیم
 جزیرا و چھن دور تھو خورہ شنا
 جزیرس اندر اوس باغا زبر
 پو از میو از صنعت کردگار
 چھہ توشان ز میو کوون نفس سیر
 نتہ اُسو مانسہ انسان نکلہ
 بحسرت ز خورہ دن سہ فروت گو

وا آبہ کہ ستر منہ ۲ بنیاد ۳ کڑا مو تریلن میو اکھ جنگلی میو -

درین فکر مے اوس میون وچھان
 ازیں قہقہہ پیئے و سبھ بر زمین
 و سبھ بر زمین یام رقم میو پیئے
 وچھان کو بخار تھ روانہ سپن
 کلین پیٹھ وچھن جاپہ جاپہ انار
 اکھا تھ ترؤن تہ کو رن تھہ شکاف
 بفرجان ییلہ دآن تھو پھسٹرو
 وچھن دے از بطن تانہ انار
 ہ پرواز رقم بانواران زہ بام
 بخار تھ سپن کو سپٹا خستہ جان
 تکی تیس کو موٹھس میو کھنوں
 یہ پھتی ہو عجائب وچھن نو بنو
 ژلان اوس دارا کران اضطراب
 پیٹھ پانٹھ کینٹہ دھ سہ زندے گور
 دھ ہا کر نفلا دھ بس کن پورن
 چو تھتہ پشٹل تھتہ بنوون زبر
 سپن یام مضبوط ترؤن در آب
 اول فاتحہ پانی پانس پورن
 دیکہ دھتہ روانہ سہ کو از کینار
 یران اوس آبس اندر چوں حباب
 پیٹھ پانٹھ کینٹن دھ ہن پوران
 پس از چند روز سہ والا بخا د

بقہقہہ نہ میو اسون کو علیاں
 کلین پیٹھ اکھا اود نہ پیقین
 پھتر رقم کلین پیٹھ نوی پادے
 پیٹھ پانٹھ اکھا دآن باغا وچھن
 بحر اوس دآنس نٹیک آشکار
 دوپن دھ ذر لیم بوچھ ہندے سے ذاف
 خود این تماشا تیسر بیاکھ ہود
 پرنڈ ترین ہو مو سبھا جانوار
 بشانخ درختان بہتہ گے تمام
 وچھتہ صنعت کرد کار جہان
 از آقا قدم تھو ہنوس تے تیز دین
 ز بے طاقتی حباب افسردہ گو
 ولیکن جو پیرس بہر سوے آب
 جو پیرس اندر بو کران دور دور
 پیٹھ عقل تہ جمع ہینم کو رن
 گرہ بستہ کورنس بعقل و ہونر
 بہتہ روڈ تھتہ پیٹھ نگارک ثواب
 توکل بنام الہی کو رن
 لگان داو سہرتی یمن دیسار
 گے زیر گاہے بالاسے آب
 گے زہر گاہے ز وحشتہ مران
 کن رس اکس لوگ بنیر وہ باد

پوڑن محمد تہ کو بہ نغمہ شکی روان
 صعب تر سہ ماوان پُر از خوف و بیم
 دوہس پکڑیکی تھوگ کیلے شام موت
 ز خوف درندان سپین دلفگار
 ادا نصف شب گو ز طرف دکن
 چرند و پرند و تھکھ شور و شر
 اٹھو اندر سپین اجدما اکھ عیان
 قضا را دوتن اٹھو تھکس کی قرار
 کوڑن اجدزن تہ تہ موڑن دیان
 ز اجدر مڑیچہ دراو یا مٹھہ نیر
 شب افز لالا چو تا بسند ماہ
 سہ ماوان سپین روشن از ہر کنار
 بہ آن روشنی از مہیان علف
 جمع لعل نش سپین چون مسلم
 و چھتہ لعل کے تھکس تم جانور
 ز چھتہ بیٹے تھکھتہ ست مدہوش گے
 موڑن اجدزن اُس کھوڑن نفس
 کو کڑ جانور ستر پھنے ہضم کرے
 شکم شیر کر و کر و نزدیک و دور
 گرا اکھ تمو بر زمین پان ترود
 سہیچہ اجدزن ننگوون دوان
 اگر شہزاد سپین نیم جان
 را دوتھان تہ پوان ۲ مشک ۳ لعل ۴ دیر ۵ گاسہ ۶ شہہ یا دام دین۔

سہ افتان و خیزان بیٹے نیم جان
 ہر گوئی تھوگ منسہ ہا یہ عظیم
 براے رہ پیش سپین آہ کوت
 باختر تھکس پیچہ روٹے تھوگ قرار
 تھکس کیہ پڑ ہول کر تھکھا کنن
 تھکس پیچہ تھکھتہ یس تھکس ڈاؤر
 دراز و مجسم چو کوہے کلان
 تھکھتہ ادس شاہزاد پیچہ دلفگار
 سیاہ مار تراون پھتر در زمان
 دوان سر پیچہ تراو لالا پھتر
 بفرنگ لعل کے ووت گاہ
 سپین روشن عینی چو نصف النہار
 نیر جانور در اے از ہر طرف
 بہ وجہ آے تم و تھیاں یک قلم
 بر قہس آے با علف چھہ وایان پڑ
 چو افسون زدہ پیچو بے ہوش گے
 کرین تھکھکی داؤس اندر قفس
 ز تہ واریاہ روڈی تم اسی ڈرے
 ہضم کر کے تم و تھیاں و طہور
 سہ جہر میلہ ستر پھنے ننگوون
 بستور گو سوے جنگل روان
 مگر تھکس پیچہ یہ سورے وچھان

را دوتھان تہ پوان ۲ مشک ۳ لعل ۴ دیر ۵ گاسہ ۶ شہہ یا دام دین۔

دُچھتھ لعلیہ کن سہ دیوانہ کو
 کوڑن مشورہ با دیں غولیشن
 صبح یام پھول گو بدری یا کینار
 نکس کل تھون جیس تھو انتظار
 پنن وقت تیس اجدرس دوت یام
 بدستور دیروز ماران نار
 روان سر پھنے قے کر تھ ترو لال
 فروز تھ گانشا دُچھتھ ماد نر
 کر سہ گہتو مار تہ اجدر
 دُچھتھ سو قہ دوتھ شہزاد پتھر
 رہ تھ ییلہ غائب تھو کر دو لال
 شب تیر بو جادو گو تیر تار
 غرض تا دم صبح با تیر خاک
 تلی سین شاہزادس بدل
 پتھر دوتھ نہاں لال کر دوں عیان
 بر امید آبادی آن دل پریش
 نہ یارا بے رفتن نہ جایی قرار
 دوس بویکان راتھ یا مٹھ پوان
 پتھ پانھو روزے نکس پیٹھ قرار
 دیان اتھ نکس جانور اول اوس
 کھنل مار پھند آشیانہ سہ بو
 نہ بچہ تیس اسو اوس اندر
 برا پچھکھ ۲ خانہ مش ۳ رب

پیہم نا آتھ اندرس فکر پیو
 بہر گو نہ در دست جہر اتھ
 اودر رب ازین پیش اسرس بجار
 کوڑن تہ روڑن اتھ شمس تھو قرار
 دمان آو تھتھ جاپہ کر دوں مقام
 ز غنبار دیان تھو نمبر ترادوی مار
 بصحر اشعاع پیو بعد کمال
 چو پردانہ آماو گے جانور
 چپ و راست پھیران بعد اشتہا
 کزن کاٹم گو غائب لال از نظر
 بھون نکس پیٹھ تھی کھانج ڈھال
 دالہو لنگی دینہ تم نہ اجدر تہ مار
 سپینہ مردو مودی بخاری ہلاک
 مبارکھ سپینہ کار گر میا فی کل
 کر تھ صاف بستہ کوڑن بر میان
 ازاں جاقدم نوگ دینے پیش پیش
 ولیکن نہ پانھتھ سہ مردانہ وار
 نہ خوف درندان نکس پیٹھ رہمان
 شبانہ کر تھ اوس آن شہر یار
 بخنی دو زارلس اندر شول اوس
 بچن داستانہ دنان نہ بٹو
 دو ایکھ ماجہ قعسا نہ ون مؤختصر

بوقت ضرور تھو سہ فائدہ دیکھ
 یختہ اندر چم کیا از کشید و قیل
 خزانہ چم یختہ جنگلس جا بجا
 کلا اکھ چم تہہ کس کن رہن سٹھن
 سرخ القلب دیان ناو تھتہ
 بہ صد ہوش تھتہ کن تھو و وار دیان
 کرپس ٹوپی تہ لاگہ پاتس بسر
 مگر تھتہ کس تل چھنہ کانہہ گزہان
 گزہان یس تنوت سرحد کرا دیس ملک
 مہلح کانہہ تھن پیچہ چھنہ کار گز
 مفضل اسہ نیش کچھ ون خبر
 تنوت واتہ نا کو نہہ تیج کیا پیر
 اگر تیز ہوش اسہ کانٹھا منوش
 کنارس پیٹھن حوضہ کس واتہ یام
 بیکدم یہ حوضہ اندر وہ تھ دیے
 مبادل گزہس شکل رنگ دیگر
 تھیک چھنہ پروا تھلس جملہ داغ
 گزہ صحتہ فیل تہہ جایہ کز او ان فرا
 پہچتہ روز تھتہ پیچہ تہہ مرد جوان
 سبز تہہ سو رخ رنگ چھکھ شکار
 ہمائدم تہہ بر شکل اصلی یہیے
 کلس پیچہ اگر تھا و کانہہ پہلوان

پیے آنکہ در کار کانہہ کتھہ نیکی
 تون تہہ مادہ نیکی کانہہ دلپس
 دوپکھ تہہ اسے جان مادر فدا
 دریں وقت حوضہ چم طرف دکن
 عجائب کلا حیاو تہہ باو تھتہ
 تھک و صیف ماری بہ کزادو بیان
 چم تہہ کس دھلس و صیف یس مادہ
 تھس ڈیشہ تہہ کانہہ تہہ سارہ نو چھان
 نگہبان سو رہا چم تھتہ ہولناک
 تہہ موزی چم پڑ خوف تہہ باخطر
 بچہ عرض کور مارچ بارہ درگ
 نگہبان یس تہہ تہہ تہہ تہہ صعب
 دوپکھ مارچ بوزد تھو و وار گوش
 بلا خوف و ڈر کز او ہمیشہ تمام
 بغورن تھس کن تہہ موزی یہیے
 لگس یا پیٹھن غرہ طہ آبس اندر
 پرتہ گزہس جافادا چو داغ
 کلس پیچہ کھن سر پیچہ چھنہ کار
 بطرف پیچہ تھتہ چم شاخ کلان
 چم تھتہ شاخہ میوے بے شمار
 سو رخ رنگہ کے بسو یا مہتہ کھیلے
 سبز میوے جادو تہہ تہہ حبان

گندے بر کمر یوں دھککن چھسنہ زانہہ
 دیس داٹھ چوں نوشہ ارو دوا
 تیج لور مزارو تھتھ وصف ژور
 سیٹھا شیر کو دقت کراؤ و قرار
 سپن شادمان وار پھوون بوش
 کم و جاو غم ہائے خاطر زبلس
 چھ زھاٹڈان تھتھ تر ٹکس سو سو
 وچھن دور کل حریفے کو ترانہ
 تیس یاد پو اسم اعظم پورن
 کنارس پیٹھن جو چکس گو پکان
 بخشم و قہر آو از غار درار
 تھو آبس اند و صحتھ ژھننوبے جراس
 پرواز روٹ تھو ٹکس پیٹھ قرار
 سہ بر شکل اصل سپن بے درنگ
 اکس شاخیرے کو زب عاصا زبیر
 بیٹھ کینہہ پتہ برگ و ازلن پتھر
 دسانی دیتن رائے تھو چاک سخت
 بدست اوس آست تیس بے ہا
 بمرسم تیس زخم گو ز عیان
 میون سوتھستین ہر فختہ سخت
 مجز رہبر راہ خاطر پریش
 تھتھ آس حوصا سپن شاد کو ت
 رنگ آمیز پوشو ژو پور او برتھ

دشمن تیس پور نہ مزب کاٹھ
 تمیک بن ڈگتھ ز تھتھ بے ہا
 اگر ماس من قلف کاٹھ آسیہ دور
 پتھتھ پٹھو چھس و صفت ہا بشمار
 چھ بوزاں پر شہزادہ تیز ہوش
 دل و جان سہ مشتاق گو ت ٹکس
 صبح پھول کو زمن جو چکے جستجو
 بیچنہ تیس از جستجوئے دراز
 بنام الاہی توکل کو زمن
 کمر بندہ سمجھتھ گو ٹڈن بر میان
 دباؤب تیس مؤزیس مشکھ آو
 کو زمن عزم شہزادہ پے کراؤ داس
 بہ آب اندرون گو تیس جافار
 گو ڈی کھوون تھو میو یہ سوز رنگ
 روٹن سپر میو گو ٹڈن بر کھر
 دھن ٹوپی کراؤن تر لارجن بسر
 بغار بغدادی دوتھ پتھر زان درخت
 سہ یوس مہرہ مار از اجدا
 دران چاک بے باک کو زون نہان
 تیس نوشہ ارو سہ برگ درخت
 از اک بقم تیز ژوون بہ پیش
 پکان رفتہ رفتہ اکس جاپہ دوت
 وچھن جو چھس سٹک مرمر جرتھ

سہ جاین و چھتہ گوسہٹھا شادمان
 ٹھکا کوڈن بیدار از خاب گو
 سہ آب مُصفا و چھتہ تنہ لیاو
 کلاہ و عصا چند برگ درخت
 کن رس پیچھن حقو تسمو در زمان
 کلہ حقو د تلن حوض نایاب بو
 پنن پان شہرس اُس مُتصل
 ازاں صعب تر مُشکلا پیش تس
 زنانا بنے پڑ و چھن پانے
 بشکل دشائل پری پیکر
 یہ آفت و چھتہ گوسہٹھا مبتلا
 در آخر بحر صبر زونن نوار
 اُتھو اندر پکان آد شخصہ براہ
 زنانا و چھن مثل حور و پری
 اے پری پیکر نازنین
 کتچ چھک نہ کہہ جاہ چھکہ آمڑے
 بوپس دوپن تس کہ اے نوجوان
 ونے کیا اُس خواہ پشز کوڑ چھس
 تپشز کوڑ چھس اوس بڑا مالدار
 بالفت مے اوسم ہومان ساؤ ساؤ
 شبانہ بمشکل پکان قافلہ
 سہتہ رہن تو حملہ یکسر کوڑکھ

دیتن ڈاچھ از بہر آرم جان
 و چھتہ آب پے کن سہ بیتاب گو
 خرامان خرامان بچھس پیچھ سہ او
 تیتھ اوس جاداد تس نخت رخت
 دیتن غمہ طہ آبس اندر گو نہان
 نہ آب و نہ جاداد بیتاب گو
 و چھن دو تمنت گوسہٹھا منفصل
 گو تمنت غائب تس ریش یس اوس تس
 گزہاں شرفہ تیسم رومہ زامانے
 عجب نازنین دلبرا سوتندرا
 دوپن ایں چہ رنگ است چنگ بلا
 بیکسو گزہتھ بیوٹھ غمگین و زار
 بہ تنہا و چھن مہ جین سوتندرا
 پیشون پُرسشتا تس کہہ فی ستر ستری
 بہتھ کیا زینتہ جاہ چھکھ دل حویلی
 درپ دشت بیواہ چھکھ دڑا مڑے
 درپ شہر چھس بیکس و غار دان
 و لیکن بتقدیر رنجور چھس
 بہر ملک پھیران براہے رشکار
 بتقدیر روزے درپ شہر داعی
 و لیکن گہر اُسو رہزن یلہ
 سہ تاجو بمع کاروان آوڑکھ

بتیغ و تبر حملہ کراؤ کھ پلاک
 بیک گوشہ صعب ناک و شدید
 دم صبح آئیس دریں مرز و بوم
 شفیقہاہ مئے روڈم نہ کاٹھہ غمگسار
 جوان و چھن یام بے بال و پیر
 بخاطر تیرس تمحہ مئے شوق گو
 دوپن تیس مہ برغم نہ دل شاد تھا
 بجان و بدل خاکبوس سی کرے
 غرض تمہ زمین سیر شادی کران
 تیس روڈ نہ دانہ صبر و قرار
 بصبر و شکب کرن نہ عمل
 پس از وقت کاہل نیچوہ زاد تیس
 نیچوہ زچہ چلہ یا پختن پور گوس
 پس از چلہ آبک کوڑن جستجو
 تیس اوس حوضا قریب المکان
 کریمہ غنہ کے عزم آہس اندر
 نہ آں سر زمین و نہ جاہ و جلال
 گوشت پانیے اکھ سیاہ فام مرد
 سیاہ فام رنگا گوشت پانیے
 یہ دیشہ سہٹھار بج دل مرد گوس
 دریں فکر پیوست گوشت دل فگار
 اٹھ اندر پکان رائٹسا آپ تیس

سہ مال و متاع نیو کھ بے ترس باک
 روچھم رو بخفی گیس ناپہ
 کران گرہ از طالع و بخت شوم
 فقط نام مولا مددگار و یار
 نہ کاٹھہا پین تیس نہ مادر پدر
 سہ رعنا جوان جبار مافوق گو
 مئے استین گر پچھ ٹالی آہستہ
 عروسی صفت چاہوسی کرے
 لبیم نیسا مہقا حمد ذاتس پران
 کوڑن عقدہ تیس سیتو بوس و کنار
 قضاہ آہس لوگ تھندے محل
 عدم برصم مشکلا آہ تیس
 سہ شوہر تیس نشہ مہجور اوس
 بپا کی کر پانیے شیشہ شو
 پیے شست و شو ذرا پتھ کن پکان
 دیتن غوطہ پانس ز پاتا باسر
 نہ شوہر نہ آن بچہ نو نہ مال
 حبش یا کر زنگی چڑ از دوہ گرد
 و چھن سر بسر تخت گل اندام ہے
 پورن حمد اما بیشہ مرد گوس
 و چھتہ صنعت صانع کردگار
 گریمباں روٹن سخت بیواہ تیس

۱۱ مہینہ ۲۰ نکاح ۳۰ چھلن چھہ کن ۴۰ اکہ فصیح دیوڑی۔

سہ بہ روئے بد شکل زولید موسے
 دو پین تَس کہ اے احب حق نابکار
 شرین ہند بڑھتہ نہ تے پروا مگر
 بیکدم کشان نیون ڈیرس گئے
 بکرت تہیں رائیٹ سے بچے بے
 چپ دراست چٹید گئے تَس تمام
 بعبرتہ تمن کن و چھان پادشاہ
 کوئن عرض سوئے جہاں آفرین
 بے کچھ تمام دیوس نشہ معہ کلیاس
 دہائی دتم زیں بلائے عظیم
 دریں فکر بو رائیٹ سے شور کور
 دو پین شہزاد سن بقہر و غضب
 کنوئے عیال س دم و آب و نان
 غنیمتہ شہین زون جنگل سہ دراو
 جنگل و چھن لالہ زارا عجیب
 و چھتہ ناگر راس گئے تہنہ لیاو
 اُس غسکے شوق غائب سپین
 دو پین از سیوم بار کر بے خلاف
 زلیمنہ زہب سیاہی ز جسم
 و نہتہ می توکل کوئن با خدا
 جلدی تنن یا محقق سر ز آب

بر پنجہ طہارہ دُتین تَس بروئے
 ترئے دودہ گئے پینس زور زودکھ بختا
 گوشت در پیر چھکھ کرٹے سفیر سر
 کھار دُتین تَس گزہ صحتہ ان دُتینے
 و چھکھ یا محقق مول خوشنود گئے
 گزشتہ چھ گاہتو او نشہ کیا طعام
 و نان چھکھنہ کیٹہ غیر افسوس و آہ
 الا ہی ز جھم از بلائے چنپین
 و دہ اندر بلائے دیگر ہمینہ آس
 خط بخشہ دن چھکھ رؤف الرحیم
 بو چھ متو عیال تہیں زور کور
 بجلدی ز جنگل گزہ صحتہ ان خطب
 بو چھ متو چھ شرم کوئے چھکھ منہ چھان
 کھار اٹکن تہ کر بستہ او
 کلین منز و چھن چنہ سار عجیب
 سہ دلخستہ بر جستہ بر آب او
 بجان و بیل تھتہ سہ طائب سپین
 غصہ اندریں آب پاکیز صاف
 اد غسکے زانہ بے ہمتہ انہ اسم
 دُتین غوہ ط آبس اندر برمدا
 و چھن تنکو پینو اصل شکل خوشاب

سہ جاہیہ اول غسلیکے حوضی یوز
 بچس پیچے پیتے پچھو جاداد تس
 دیتن سبکے یہ شکر سوئے اللہ
 ملن تہ ازاں جا روانہ سپن
 ازیں پیش و معذرا و زانہ تران
 خبردار اسے عاقل حق شناس
 دیون پیچہ دیتن ادبین شرف
 ولے آدمی سوز حضرت حقن
 اکتس منز دیتن عصمت عاصد تس
 یہ دنیایہ فانی طلمات زان
 بشا پستی یوز و چھک برونٹ پچہ
 مگر گل و خار تہ گرم و سرد
 ہر یک نگہ دل منہ تنبلا
 نہر جوے آجک میر کر آرزوے
 چیم باغی صفا آب آسان شراب
 بتلبیس ابلیس از طمع زر
 بشکل مونث گڑھکھ ٹبستلا
 یہ دنیایہ چھ حوضا پر از مکرو فن
 نیشک زن بدنیایہ طرب بٹکھ
 گڑھی شکر زن حشرک پیا لچکھ
 بجنجال یا مٹھ گڑھی دل دونم
 چھٹھ دل اگر نام مولا سرکھ

گوشت اس یکتہ جاہ تس تیر روز
 کلاہ و عصا دل سپن شاد تس
 اکتس منز عصا تہ کلس پیچہ کلاہ
 پورن تو بہ تہ پانی پانس دپن
 نہ حوضس سکتے آسہ حاشا و چھان
 خود این کرن یادیم جن و ناس
 ز انسان سپن دیو بدو بدو تلخ
 بدنیایہ دمن سرکھ کوئے موخن
 کلاہے کرامت بسر خا صہ تس
 طلسماتس اندر تہ چھ امتحان
 تہ حاکم کزکھ مزرعہ الآفہ
 چیم پم طرب حق تے خاصہ مرد
 چھ کیشہ گل کنتین جو کپن پوش ناو
 نہر چشمہ پانس میر کشت شوے
 دیوان درینٹ آباد آسان خراب
 بغضت و شکھ یوز تہ آبس اندر
 نہ روزی عصا تہ نہ روزی کلاہ
 خبردار اکتھ کن میر و چھ اکتھ میرن
 و شکھ حوضس اندر تہ اندر شکھ
 بحسرت تہ ارمان و افسوس کھیکھ
 و چھکھ رنگہ رنگہ بلائے عظیم
 کزکھ تو بہ تہ ذکر ہو ہو پرکھ

بیسی بر غطا یام رب الجلیل
 دی غوط پانس در آب طهور
 گاه و عصا بیٹھ جاصل کزکھ
 بیانعت اللہ وں کر مختصر
 چھ آخریہ سمسار ناپائیدار
 شفیع الامم خواجہ دوسرا
 دلس منز تیرہندے موہ جیتھ ترعتاد
 پیتھ پائٹھ نقاش این داستان
 شہ تاج الملوک شہریار نگار
 قدم نیز تراؤن چھ باد دماں
 شہ بیوتیس اوس ہمراہ خویش
 پیروان پیو دا تھقن بے خلافت
 بیکسو مکاتا و چھن بر پہاڑ
 دلس پیوتیس شاہزادس خیال
 مقفل شہ دروازہ سنگلاخ
 اندر ژاؤ بیسویہ تراؤن نظر
 بکمرہ دویم ژاؤ از بہر آن
 و چھن پنے کئے کاتھہ تر کیشہامعاش
 پکان اوس بیویہ بے ترس دباک
 تر کس چھک کتیگ کیا دیتے تر خیل
 پرندن چھن طاقک اکھ جوا
 و لیکن ترے بیویہ بے خوف و ڈر
 ۱۱ پہاڑ

گزھنی نہیرا پاؤ ہادی سبیل
 بٹکھ مرد کاہل گزھنی دل مرد
 بفتح و ظفر ساٹکا پنے مرکھ
 یکن ترک طح جهان و ہمنز
 پس و پیش حقو نیکیہ بر کردار
 بمعہ آل و اصحاب خیر الوری
 دنے تار لاگن اندس چاؤ ناو
 چھ تصویر کھینچن بصفہ بیان
 میلہ ذات سفر ہاسین رستگار
 طفیل سبز میو باغے و چھان
 بیٹھ برگ کا مرہم نیش و ریش
 کوہ ہس پیوٹ ارجس بوڑھہ زکوہ قاف
 کنہن ہند بناؤتھ شہ از ہر کنار
 بر کر کا دریں خانہ تفتیش حال
 بضرع عصا قفل کر وون فراخ
 و چھن پنے دلوا یا کہ بویہ بشر
 ذخیرہ اتر آسہ نا آب و نان
 بجرہ سیوم ژاؤ کر وون تلاش
 زیکسوے کر یکھا کیس دردناک
 دریں جاگہ دو تہ مت چھی اجل
 بریں کوہ تم دا تہ ہمن از ہوا
 دریں جایگاہ کبھہ کر ووتھ گذر

بجلدی ازیں جایگاہ کو فرار
 پیکان آسہ دوہ فی مالک ایں مکان
 چھ ساجون سہ یختہ کوہ ساس اندر
 برختہ پیکان آسہ موہ دار و خاہر
 بغورن ازیں منزله کر گزر
 ودان تہ روان تہہ کورنس بیان
 پشکس پیچھن نزد آں سپہبر
 گمگو ہرنہ مشتاق تہنزن اچھن
 بحاول پریں اُس یا فوش لب
 کہ مار سیاہ گائس جانن چھتہ
 زبشہ گراں تس گومت لخت لخت
 گومت رایگان تس سہ حسن و جمال
 پشکس نشہ س سہ برگرد بھیور
 کوڑن تہ دوپن تس کہلے لالہ فام
 خدن چائی تہ بیہ ارفہ قن
 ز رفتار تو جنگلن ژول تہ زوا
 کس عاشقس چھی ژئے او نمٹ نوال
 تہمس آسہ گومت دلنس پایو پار
 تہ یختہ جایہ تس ژور عاشا کران
 ودان تہ روان آسہ پانس نشی
 سپنو شرمین تہ کوڑن نالہ و آہ
 درونی بخاطر کوڑن بی خیال

اگر چھ پنہو زندگانی بکار
 وگرنہ گزحک ماہ اندر زمان
 دیوا اکھ سپہکس تہ صعب تر
 چھ صبحس سہ ذراست برایہ بکار
 پسازا بہ انصاف کرے خبر
 میلہ شہزادس یہ شیریں بیان
 سہ مہجور بو آو نزدیک تر
 بنار و ادا نازنین اوچھن
 بشکل دشمال بحسن عجب
 سپن حیولا شہزاد اوچھتہ
 کرختہ پایہ بند و زنجیر سخت
 ہماہ دوہفتہ گومت تس ہلال
 کلاہ دور از سر کرپن آو بیور
 بطور ظرافت شہن تس کلام
 الا اے پرورے و نسرین بدن
 نیمت تاب از ماہ و رونق ز سرو
 بہ این نوجوانی بہ این خط و خال
 گمژہ دور یس نش تہ چمکھ لے بکار
 سہ ما آسہ اندر فراقت مران
 ژئے کر ہر تہمس نش کتار کشی
 یہ گفتار بہندانہ بوختہ سہ ماہ
 و چھتہ تمہ ہنرے چال تہ خط و خال

بظاہر اُمس عشقہ راج ورن
 تھوون روسے پوشید اندر نقاب
 مباد اگر تھک مار اسے نوجوان
 دوپس باز تاج الملوکن جواب
 بعون خدہ دا چٹس سیٹھا زور وار
 ازیں دھیمہ میونسے مہ برکیشہ تہ غم
 کینج چٹکھ تہ کس جون مار پدر
 تہ بکڑتھ سور مہہ روسپیوا شکبار
 پری چھس تہ جٹم روح افزا تھ نادر
 جزیرا عجائب بفر دوسس نام
 قضا رائے دودہ اگر بایس ووئے
 خبر آئے باڈ تکرہ تھتہ سرسری
 مے گو مدھقا آستن لول مے
 دیم شکر اعبادیتہ گیس شادمان
 بغورن گیس تیز مانسہ باد
 ملاقات باہم کر تھتہ اور یور
 دوپن روز دودہ تاپ اسے عہد جبین
 غرض میلہ نہ پیترن مے ابرام کور
 بہ مجبور یک ہفتہ کدوم قندار
 و پھن باز درایس سویے خانان
 دوا اکھ ستھکار د بہ روزگار
 سر راہ بساگر اذاک دیوسار
 نہ پنجہ بے اذنیس ملکتہ در زمان

چھے گا مڑ تہ پھیران تونے خنگن
 دوپن تس میتہ نیرنس کرشتاب
 سیٹھا جٹم مے انصاف چھنے پوان
 مے پروا چٹس کیشہ ازیں روپہ داب
 گزہ ہم خوش کمر یکتہ گرس لور پار
 ویسکن پنن حال تہ سہ باوتم
 تہ کمر آستکھ پوت بجایہ خطر
 دوپن تس تونے حال خود گوشدار
 مظفر شہنشاہ مار اس سے نادر
 کرات تھتہ ہو کو مست مے عالی مقام
 بے گزہ ہا نگستان ارمس سکے
 چھے بیمار تہ مڑ بکاؤل پری
 خصوئن پیتہ چھک تہ تہرہ ل مے
 نگستان ارمس گیس بے دچھان
 تہمیں نیش بے واد تہ گیس شادشاد
 بے درایس تہ رٹنن جمیلن بزور
 بکاؤل کون خوش چھے گا مڑ حزن
 شہ فیروز شاہن پن بھاڑ چھ تہرہ
 اجازتہ پیتوتم ازیمین ویسار
 گیس بستہ از گردش آسمان
 سکونت چھے تہمیشیز دریں کوہ مبار
 گیس بے گزشتار تہ خار و زار
 دریں قاف خانہ بے گرسن نہاں

نہ ہواں چھس تھو سہ سے زار پار
 چھ کڑاوان سہ بنو سے دیو دھم
 نہ خواب و نہ خوردن سزاہ بر سزا
 خبندار کر تم سے از ماجدا
 مرض کیا چھ تہس باو تم سر سری
 مندوشس اکرس بچہ تہس سور کو
 حو کو مچہ تہس بے بشہر پکار
 مکر کر کچہ تقدیر نے پیر ناو
 بکاؤل بزنجیر ہا کر کچہ بشہ
 چھ مجنوں صفت چھس مفرن تران
 سہ ڈپشہ سے روڈ سہ کینہ آب تاب
 گرفتار در چنگ دیو سے ہلا
 دوہ بنی کڑاوا از رنج و غم رستگار
 بخون چکر گوس زیر و زبر
 موٹھس گفت گو تو سپن پات مرد
 سہ ماہ رنہ چھس یاد کو دلو لال
 وچھاں اُس تہ دو پندور کو اہس
 گئے کیشا سر دی اہنگ پیراوا
 پتھر ہوٹھ تہس دو پین گوش تھاوا
 بکاؤل پری خاصہ ماشوق مہیا فی
 چو مجنوں تہس پتھہ بے اندر عذاب
 بے پھیوڑس جہانس اندر اندر کوئد
 بے غفلتہ کوڑکھ سخت زیر و زبر

تہس حکم موٹھ نہ سے زہنہار
 لہا زائے پتھہ رنگہ رنگہ سہم
 ہر کوئے چھم وایہ نادان ریزا
 دوپس باز تاج الملوکن ذرا
 پتر بینہ چائی بکاؤل پری
 دوپس تہہ اکھ مدھقا دور کو
 مے بوڑم سہ بوڈ باشم شہریار
 پس از مدتے میٹل تمہن دہن کیاوا
 سہ کتھ تام طرفس زھنکھہ در مند
 پنو کتھ پتھہ چھس نہ پتھہ کران
 وئے کیا وچھم حال تھو سہ خراب
 گیس جبتلا پانہ افسوس و آہ
 چھ کیا دور از فضل پروردگار
 کتھ بوڈ تاج الملوکن خبر
 زرد رو سپد تہ کوڈن آہ سپد
 خوشی اُس اہہ ساعتہ تہس حوٹول
 سہ یس پیش رو روح افزا تہس
 دوپن تہس بے ایں گری و توش و تاد
 یہ بوڑکھ سہ شہزاد در جوش آو
 بچھس سہ تہس پتھہ پتھر بینہ چائی
 تہس مہیا نہ با پتھہ سہ بند و طناب
 تھو ٹھالو سہ کر کچہ پاتے بشہ
 تھو کھ نہ اہہ دہن اکرس اکھ خبر

دئے کیا ہے اے خواہر مہربان
 غرض تے دین سر بسر کا فیقہ
 یہ قصہ بیلہ روح افزا ہے بوز
 دوپٹے تے درپنا ہے چھس در بلا
 اگر آسہ ہا یلم ہے دل سو دور
 ویکن ہے چھس تہ در قادی سخت
 قدم تلے گر تھو وہ فی جزیرس اندر
 خبر میاں بوز تھو تے نش شادمان
 دوپٹے باز تاج الملوکن خواب
 بہر گوئے مے داتہ ہم یاوری
 کند بوز اے شہر یار بکار
 دبا ہے بوجھ ہا سہ پیئے شہر
 ولے چھس گرفتار بند الم
 دوپٹے شہزادن تہ پروا ہے بر
 بعون خداوند شام و سحر
 اگرچہ بہیمتھ بمسور چھس
 ہوا پس دوپٹے پرک ہے پروا ہے بر
 نشانہ تھس دور ماوان مہ گو
 فقط تجھ شمشیر فولاد سا
 ہوا پس پکان او نذر پری
 رہا یام کڑاؤن زنجیر بند
 جہ پیرس گئے رستم خرامان در اے

مے کوتاہی تم دوت اندر بہان
 یہ کینٹرھا تمزن دھن گوشت بڑھتھ
 منوشس پھن کل تراوتھ سہ روز
 امیدائے کینٹھ چھنہ گڑھ ہے رہا
 ملاقاتھ کرنا ہو ہو ہے حضور دور
 تہ وہ فی دوشیو فی کرے تحت تحت
 دے ہے لیکھتھ خط بنام پیر
 گڑھن تہ تے امداد کرنے بجان
 اگرچہ مے تہ آسہ تھکھ ہر کاب
 یہ بوز تھ سپنہ گوہر افشان پری
 تمنایہ دل چھم بیل و نہار
 کھوین بوسہ دیو ہا ہ مادر پیر
 عدم بر عدم چھم رستم بر رستم
 ازیں دیو بدھصلت و بد گہر
 کس ریز ریز رٹس پانہ سر
 ولے بے صلاح سخت مجبور چھس
 گڑھی ٹیس صلاح چھی مکانش اندر
 صلاح و صلب تھو و چھن نو بنو
 بیپہ تھنہ سوہاں آہن گڈا
 کھوین تہ تہ زولانہ کی تے گری
 دھنہ دے نہر در اے دل شاد مند
 گئیس پتہ کر یکھا زبس جاگڈا

اذان نعرہ پروا کوڑن نہ شہن
 دوبار سے بار زبس سہنا کہ
 شہن کرو کھڑا تو از بغل
 نکس پیٹھ یہ تھو تراو دسواس وڈ
 شہس آو نزدیک دیو دمان
 ژ میا نس مکانس اندر کیا ز ترا کہ
 کرے ناف کتھ پیٹھ چھ جہا کتھ
 وگر نہ کرے جانہ شومس دمار
 دوپس باز شاہن شہن گوش کر
 ژے ہیو زشت رو زشت خودیو تر
 ژ غارت گرا لوطرا چھکھ نجند
 مظفر شہن کوڑ رشک قمر
 سزا دودہ فی امیک ژے لیکہ دزمان
 ژے ہم خاب شوبیا یہ حور و پیری
 وگر نہ بواپس ژ جلدے گزھکھ
 دیون یام بوژن یہ گفتار شاہ
 دوپن اے در پغا یہ موڑ ذلیل
 بسمرغ کوہی ژر ہیئند بحال
 طماچہ اگر کوہ قافس دیو
 بیہ وونہ شاہن شہس کن دوبار
 بواپس مے دبر حوالہ کرن
 گزھان چھم مے انصاف دے مار پتھ

کڈن کیٹھ قدم تمویثیہ بڑوٹھ پھن
 کوڑن کرکیکہ نادا دوان پتہ آ کہ
 کلاہ کرٹن پیر کر یہ دوپن رکھ یہ جل
 وچھے نہ وں کاٹھ ژے آرام کر
 دوپن تس کر اے دزد تیر روان
 در پتھ سن ژے جاداد پتھ توڑا کہ
 مگر میا فی ماشوق تراون اچھ
 بنا حق گزھکھ مار معہ ردار و خار
 ازیں گفتگو وکھ زبان ہوش کر
 چھنہ کاٹھ یہ ژورا جہانس اندر
 کران رہون چھکھ گرفتار و بند
 بغارت ژے ازی تھن ز راہ سفر
 کڈے مغز سرتہ دے نہ امان
 مٹی تاقیا مٹھ یہ غارت گری
 وکھتی بر چھی قادیانس اڑکھ
 گیس ژن کرین پیر چور عبدسیاہ
 ہیکشا کڈا و تھن مان با جند فیل
 چھ کیا روہ پین نہ کرن قیل قال
 گزھس ریز ریز نہ رہنہ دیو
 اگر چھ پنہو نہ نہ کاغنی بکار
 سو کہ تھو تھن ژور دوتے مرون
 چھ کیا فایدہ یوڈ چھے مار رکھ

زبان دھڑ مہ پھوہ کر گفستگو
 کہ کہ نصیبی آلمان آلمان
 تہجن ہمتی مند اکھ کُنیا تہجو کسر
 پناہ تہجو سو یہ ذات باری اوئے
 عصا ہمتی پیرواز دوتہ برہوا
 بضرب عصا شاہینے کرو تہنگ
 کون کر یکھ دیون پتھر یام پو
 ڈون کلہ تہس پیرو یس بخو
 وچھک موہو افسر ملکھ شور شر
 کوہ کہ حملہ تہس پوچھ چودو سیاہ
 عصا ہمتی وچھانی تہجن نیچن اوس
 کوہ دیوہ بنے سخت دیرو زبر
 پتھر اوس تراوان چو برگ و خسا
 گان تہ ڈان اڑو دریا دریغ
 ہ امید دلبر ہمتی مشتری
 بردی منوش دیون نیون ہوش
 ہنگل دیوہ لار ہوی کتران
 اڑن آپ وکھ ڈو زخوف و خطر
 وفا دیوہے کورہ کینہہ تختہ
 سہ سارڈ وچھان تہس کانڑھا وچھان
 پتھس پہلوانس ہزار آفرین
 یوان چھس پڑھ تہجو تہجو دیوسار
 کرکھ جنگ دیوان تہجو پتھر

دوپس باز شہزادن اے تہرو
 بشیر ہندی ڈوئے وہ فی زبان
 کہ کتھ ڈوئے دیوہے کور قہر
 کرکھ آپ لاین سوہ شاہس کتھ
 سہو میو تہجو کھیوتہن بو دوا
 وہ اوس دیوس اکتس مہ سوہنگ
 سہو فیل تہس سنگ پتھر یام گو
 سہ یانتھ پتھر پو شہن اڈو دور
 اکتھ اندر دپان اے دیوانہ
 چو مور و تلخ اے بزرگدشاہ
 شہن کھیوتہن میوہے سہو اوس
 پیرواز گاہے وسان بو پتھر
 بڑن دیوہے سہ بضرب عصا
 لوہ کپو اوسو یام تم اڑن زیر تیغ
 تہس شہن لوہتہن اڈ پیری
 گوشت اوس چالا کہ اذ سمع گوش
 سہ زن اوس وستم ہما ندران
 کتر ہتہ دیون کوہن مہس
 غزن لب ظفر تہجو جوان تختہ
 تماشا تہجوہ روح افزا وچھان
 دروئی دپان چھہ پ شہر غزن
 سہو شادمان دل پھولس چو ہمار
 ویکن سہ شہزادیے نامور

گر سہ بیہ تشنہ از جوش کو
 تہ دہشتہ دوان آتہ تس نش پری
 کہ ٹھن پچھ کلہ تس روٹن در کنار
 پیاں اوس تھتہ مو پے بوسے خوش
 ازاں مو پے خوشبو سے عطر و کلاب
 تہ جس تریش تہ بخودی گمہ پری
 سچن وارہ بیدار سستی تہ جس
 دچھن زخم لگو بہتو تیس در بدن
 دو پے شہزادن ازیں زخم ہا
 تیس اوس شاپہ برگ درخت
 دو پے پری تہ تھو نے خود اور امان
 تہ بوڑھتہ شہزاد کو شاد و مست
 روٹن تہ روٹن ڈیر باجم و خم
 سیر راہ دچھک چشمہ سارا بن از
 ادا کراو ہا سجدیے شکر بے
 سرچھ اوس پیوست تیس بیکمان
 دو پے پری تہ چھل روے پرواہ بر
 مے پیہہ یور چھم نمز لکن ہینز خبر
 غرض شہزادن کو روٹن روے پاک
 دیتن سجدیے شکر سوئے خودا
 دو پے پری تہ کن بہہ تہ ٹھہراو کر
 چھ مامول بروقت شادی زخم

ما دہشتہ

لجس تریش تہ سہنت مہوش گو
 پتھر تہ قہاؤن گلاہ سری
 اویران قہوڑہ سنبل مشکہاد
 دہشتہ پیو عرق از روہنج مہوش
 دوا پیو شہس پشیمہ مژدہ زخاب
 دچھن سرینن در کنار پری
 دہشتہ پری پاری پری لجس
 تہ دہشتہ سہ گل روپشان تہ ددن
 سے پروا چھنہ سہنو چھم مے دوا
 مو تھن زنجے بیے سپن نیک نخت
 ہر کو تھس رہا تھے ز دیور گران
 گلاہ چلنہس منز تہ عاویہ بدست
 جزیرس گئے تیز تر اوان قدم
 شہس پیو تھیا لا بہ پری ہا نیماز
 مگر کھوڑا سہ از آب از شست و شو
 ہاذا کھوڑان اوس از ریمان
 آتھ اندر چھنہ کینہہ تہ خوف و خطر
 بے اوس پیے سال پھیران نہر
 کڑن دور از جسم تھو گرد و خاک
 کرہان یس چھ حاجتہ شدن ہندو
 مے سہن خودا یس گئے تھہ پری
 پرن شکر ذاتس گئے دمبدم

کُرا اکھ در آخبا قرار اکو رکھ
پہنچے پاٹھو حمد الہی پورکھ

روح افزا تہ تاج الملوک خود ایس کن محمد پرن

گئے ریا ز چنگ ظالم اوس دشمن بد لکام
حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
دیو بد خائس خود این روز روشن کو رہن نام
حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
آشناون تر رفیقن نشہ اسو مجبور اسو
لیک اندر بند و زندان خستہ در تجور اسو
کاشہ اکھا واقف چھنہ آسہ اوس کائنات تم
اکھ پریشان کوہ و صحرا سیا کھ در زندان غم
صد مبارکھ گئے فنا تم دیو بد خاہ بالتمام
حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
اوس عادی دیو اندر کار ہایے ناسزا
ناگہاں در خانہ دوتس قاصد کار قضا
مغیر سر کدوس تہ کو دوس کلہ از گردن حبہ
از مکافات عمل تمو تا قیامت و چہ فرما
در جہنم آسہ دأخل باتم می راز دہام
حمد بے حد سوی باری بر محمد ص سلام
ظالمس بے رحمیے ییلہ ناو چھس برنو پوان
چھنہ تس در کار او بر کر پرن یا باد طوفان

ناگہاں آہستہ پکھن چھس ہوا جو ٹھٹھا دوان

غرق دریا چھس کزان تر چھس خیال بد نشان

وچھتہ کانتیادیو کلو از کار دست غلام

حمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام

اے حکمران در جہان یوتنا متھن چھی اے دن

حق بجانب گر عدالتہ ترا از سر بد گمان

نیک و بد کے میو چھے کھنوں در جہان این و آن

قی پورم اندر کتاپ حق تعالا در قہران

نعمت اللہ این نصیحت پھر تر ہر صبح و شام

حمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام

سینو یام فارغ ز حمد خودا

بہر واز یا با پیادہ پیکو

بوایس دوپس پیرک پے لے تیز ہوش

جوابا دوپن پیرک پے کن سر سری

سبز میوئے نیش بیا متھ کھلون

عنایتتے چھم تس کھل ہارنہ

وچھتہ پانے دیون ملکم گیلہ کار

کوہوم پے لٹیم فتح برد نشان

خودا دای تقاؤن تسنہ کوچکان

دہنمتہ یی کوڈن میو تھو از بغل

ہ ابرام تہ پیرک پے تہ دودن وڈو

ہ اندک زمان دای اندر جزیر

دوپن پیرک پے کیا چھ چوئے مڈا

پیکو یو دپیاد دھ نوئے تھکو

بہر واز کر، کیا کرکھ ترے نوش

ترے سستین بہر واز چھم ہمسری

چھم تا پشرتھ بر ہوا چھس پکان

نتہ واتے نے تور طاقست کو ہمشہ

پیاد گے بر ہوا کار و زار

طفیل ہماں میوے آچنناں

دو کھنہ ماچہ کرد استانا بیان

تر کھیتھ تھو دوپن پیرک پے دھتھ میر

شہن دچھ تیجن تس کھو تر تیز گو

بلا شکھ سہ فردوس تر دلپنہ پر

درون شهر باغ عجب آسب تہ خاص
 خصوصاً پیری روح افزایہ منہ
 گوشت ادس بے رونق و بے چراغ
 در آن باغ دوختہ باغیہ فراموش
 دوچین تس تہ بیہ دایہ آرام کر
 سہ گئیہ پایہ در خانہ مادر پدر
 کہہ وجہ مذہب و بچہ مرد و جوان
 رطوبت در بغل بوسہ دژ تہس برو
 یکایک سہ ماہ رطوبت اندہ کسار
 اچھن بوسہ دژ تہس بزرہ جین
 شادی شہن شہر ہے اشتہار
 چراغانیہ در خانہ خاص عوام
 پیچھے پانچویں ہفتہ شادی برن
 تو کہ سارے خرچ از تو سخا
 مئے تھو دمت نذر چھم زیا مٹھ بڑی
 خزانہ کر خرچ راہ خدا
 اذان پس دوچین کوہ اے ہمبر
 نہم کر تہا سکہ تھو دمت و ن
 دوچین کوہ اے قبیلے موہترم
 خبر آنے بے جزیرہ آرام
 در آنجا کوہ چنہ روزے قرار
 سہ گئیہ کھٹکھ دفعہ تھو اذانجا میوہ

شہن اوس کدورت برلیہ خواص
 یلے باغ ہے ناو تھو دمت تھو
 پیے روح افزایہ ہشتی سہ باغ
 زخوہ شہوے گو تانہ شاہس دہاغ
 دئے بے کڑھت ماہہ مالس خبر
 تھو دمت در اس یا مٹھ یہ بونکہ خبر
 پیری تہ منوش آسے ساری چھوان
 پنے حیاتیہ لوب عزت و آبرو
 یوان چھکھ تہ پڑھ آہ از دیو سار
 مبارکہ پیش حیاتیہ آفرین
 دین شادیہ کرہ در دیار
 کون گڑھ تا صبح از وقت شام
 ہر کس ہر سو مٹھادی کون
 خزانہ کون خرچ چھم بیگم
 ز دیو سیاہ گڑھ افزا پیری
 گڑھن بہرہ در جملہ شہر کدا
 مفصل پنن حال دن سرس
 کرکھ دور آسہ نشہ کمر ظالمین
 دئے کیا سہ دایہ ستم بر ستم
 گئیس تور دایہ ستم بر عاقت خودم
 بکا دل ذرا اس گا مٹھ مار
 کڑھ روے یون قدم دین میوہ

مے نش یسید تم دیو شد بوز حال
 بغورن زین میثا کی زنجیر و بند
 نیر دژاے یا منجه دمه نش از جھار
 کزن کر نیجه اے دوز شور پی سر
 یہ تقصیر بودے یزحان چھک زغل
 یہ بوزتھ شهن کوز ز رفتن قرا
 کلا کدن از بغل زود تر
 ز سار ز دچھک کا نشب اندر نظر
 مقابل دیوس سہ لوگ در زمان
 دے کیا سہ عاصیہ تکر و صیف بود
 جہالتس کوژن کله از ضرب تیغ
 چپ و راست کترین کہان و مہمان
 تھون نہ گئے بوسے ز آں گمرہاں
 مے نش آد کونا مے الفتحہ بوژن
 مے دوپنم ز کرکھ دمه ز خوالے خودا
 جو جان برادر سہ گو ٹوٹھ سے
 اداں دار زینے کر او تھن رستکار
 او نم زور مشا بہمراہ خیش
 مجل کوژم قصبہ اے قبلہ گاہ
 دے صوفیانہ سا فرطہ یق
 شهن کوژنش یام بوژن دپیل
 اہکس ہسوتے پیٹھ عمارے زر
 عا پیٹھو پیٹھو ۲۷ ہوس

دوپن روز خوش دوت دیوس زوال
 کراس تم بہمراہ خود بے گزٹھ
 پتے آو مردود ہاران نار
 ز کوت ژاکھ میا بنس مکاش اندر
 یہ بوجھ ائی تراوتہ پانہ نزل
 بہ آہستہ دوپنس کرطے دمه ز دمار
 مے دوپنم ز بیٹھ ٹوپی تھو نم بسر
 ز پکھنہ تماشا ز وچھ بے خطر
 عصابہ سہ بو قلمہٹس زن زندان
 در اول کوژن تس دیوس تیر روز
 پس انگہ دیون پیٹھ جو برتہ مسخ
 اژین آپہ دھتہ زولو اڈو موٹک امان
 سیٹھا خوش گیس پڑھ مے چھنہ پوان
 بہ اخلاق خوش میون دل خوش کوژن
 بسویہ وطن گاہ بہ پھیران گدا
 دوپیم تس سیٹھا بوکومت کوٹھ سے
 ز شو بیٹا و نچون اے غمگسار
 سہ باغس اندر تھوومت چھم عیش
 مفصل و نان وقت لگہ ہمیم سیٹھا
 چھ دارا پشان تہ غمسن منز عزیزین
 دیتن حکم عا ضرگرو گمہ تہ فیل
 سجاو کھ مکمل زلال و گہر

تھے اندر شہنشاہ جامہ تھوڑی خاص خاص
 سپن پانچ براسپ اُبی سوار
 سوئے بارغ افزائے راہی سپن
 مسو لہو جامہ ہم در عمار یہ فیل
 پلو نالو لارگو تیرس در زمان
 وزیرن بفسہ مان آں تاجور
 نئے چاکران و غلامان تمام
 بہ آداب شاہی و پابستگی
 و چھتہ کوڑ وزیرن دلس منزخیاں
 خبر کس دیدے ہند یہ لخت جگر
 وزیرن دوپیس روز لے ترس و باک
 بیٹے پانچ آمت رے عالیہ ہمارغ
 غرض لوگنس تھو وزیرن لباس
 ملن جولینہ سیتو بے خوف و ڈر
 عصا روٹو در دست جانک بہا
 وزیرن دوپیس شہزادن بحال
 بقیمتہ خراج جہاں آتہ چھہ کم
 نہر دڑاے از بارغ نزدیک شاہ
 سیٹا خوش و چھتہ کوتند جلوگاہ
 اگر اوس شہزاد اندر سفر
 سہ محنت از اندر آداب شہی
 بہ آداب و تاعظیم گو پیشین شاہ
 شہن تھو ملن روٹو اندر کنار

یہ شہزاد سے گزرتے آسن لباس
 پیتن سیتو چاکر بیہ اہکار
 دیان دوت تولت اہکارن دوپن
 چھہ امیوے کتو اذیتو بلاقال وقیل
 ان گزرتے پارتھ سے نش مہمان
 ملن چھترتہ تراو باغس اندر
 و چھتہ آو شہزاد کر نکھ سلام
 سلام کرے آداب شایستگی
 چھہ بے شکہ ز شاہی بیٹن لچال
 چھہ از خانیہ ڈرامت برابے سفر
 شہن سوزمت چانہ باپتہ پوشاک
 بجاہ و حشم سے چھہ بیرون بارغ
 نمایاں سپن شہزاد سے خاص
 گلاہ نوشدارو میو تھہ اندر
 روانہ سپن رہمبسن پیشوا
 پڑتھہ از دختر شاہ خطبک محال
 اُیکو وضع واد چھہ اے مو حشم
 دیان و اذیت و چھہ دور شاہن سہ ماہ
 کوٹن بادل خپشتن واہ واہ
 پینو سلطنت اس تس در نظر
 بتعظیم و تکریم تس آگہی
 قدبوس حاصل کرین پایگاہ
 غولامن دوپن معہ ہر کس نشان

بحکم شہنشاہ کوڑمکھ غرق زر
 مظفر شہن تَس دوپن شادباش
 پُر آواز کو تاز میونسے شہر
 تسلی ز شاہی گوشت اوس مے
 تیشہ راو نیچ اُسینے مے خبہ
 ہنگہ زن مے گزہ ہم خبر زان ملے
 مہ دیو ستمکار و بہ روزگار
 ز باہتہ بہ کز باہتہ تس سوتو جنگ
 خود داین تہس ناگہانی بکلاے
 بلا ریب چھکے میون لخت جگر
 بے مایوس اوس ازیں مدعا
 شہر س اندر بیہ بفرختہ تخت
 دوپس شہزادن شہا ز ند باد
 بے یو تمام چھس ز ند در شہر و گام
 بپالک شہن کہ نوون سوار
 عباہ وحشم ڈاے شہر س اند
 زمین حرم خانہ کوڑ تہم خرام
 چھوٹکھ تس جوان تختے ہم و زر
 سہ یوس موج تس روح افزا پشیز
 غرض بیٹھ شہزاد بر حبایگاہ
 ضیافت شاہنشہی خوشگوار
 غلام و کنیزان خدمت گزار
 بعثت ہیوتن تمکو دہا تہو برمن

ڈوٹس طالیس بوم گو تاز تر
 طفیل تو میانین اچھن آوکاش
 بے میاں شاہی سپہی بہر ور
 سہ دوہتر مٹھ یا و نہ ز ند چھ
 سہ کو رنہ ککو کور یہ زیرو زبر
 کس اوس طاقت اژن در قلاے
 ز مے یس کرو و تھن ہا سہ دار و خار
 بخشم آہے بیٹھ جہانس سہ تنگ
 سوین چاہہ رویہ دروئے قلاے
 یو لاکے پدراعاش و آرام کر
 لہذا کوے جان پائین خدا
 بہ تابع تھوے شہر تہ تاج و تخت
 حکو متھ تہ دولتھ پائین باد
 پڑیٹھ جاپہ تھ جاپہ چوئے غلام
 بہ فیل زمان اوس یس ز رنگار
 بنزدیک شہہ پور یس تخت زر
 وچھان در او تہس محلہ خانہ تمام
 مبارکھ مبارکھ کران ماہ تر
 اژدی رکنو زبان بہ رتن گوہر گزینر
 ز بخت شہی تمکو لوہن پایگاہ
 کھوان تہ چھوان اوس لیل و نہار
 شہن تھادی تہا بہ تہس بے شمار
 بلارنج و غم حال عاشا کرون

دلوں قیو پیالے لالہ رنگ
ڈھیم مل ڈھپنہ ڈھیم دل قرار
دتم از شراب صفا بید رنگ
بر امیر وصل و ملاقات یار

منظر شاہ چھ واریہن پادشہن کیو بکا ولہ ہندس

ماہرین مطالعہ کھان تہ بکا ولہ تہ تاج الملوکس چھ ملاقات بنان

چھ راوی بکھان نوکھ از ہر کنار
پوان تم خرچ بو کران سپم و زر
اتھواندر کوڑن منشین کن خطاب
پتھ پٹھ خط لیکھ تہ گوہر نشان
شنا ذات پاکس کنے بے شمار
تمی پاد کوڑ آسمان و زمین
تیس پیو ہزاراں درود و سلام
الا اے برادر چھ میونے دعا
ڈے مولوم چھ میون اندوہ و غم
شب و روز او سس برنج و عذاب
مبارکھ چو کم گشتہ یوسف بست
عزیز دلم روح افزا تو من
رفرا مس اکر دیونے بے خلاف
ییلہ وقت و وتس و رستہ پیوس اول
ز بختم کر اے نامور شہریار
چھ وڈ کن بفر دوس شہل بہار
تسندے پتہ پرتھ اکھاشادگو

برایے مبارکھ سوئے شہریار
بہ تنہیت و خستہ نامور
قلم تیز کر آن کاغذ شتاب
گلستان ارمس چھ یس حکمران
چھ یس ہاک الملک پروردگار
طفیل محمد شہہ مرسلین
بح آلہ و اصحاب اے کرام
ہمیشہ سلامتھ ڈے تھوئے خدا
ز کم گشتن دختہ حرم حرم
فراموش او سس گوشت آب و خاک
بیتہ او یعقوب گوشتادوست
سلامتھ بیتہ و اثر در جا بے من
سہمٹا دور مسکن تسند کوہ قاف
عہ داین تیس ظالمس گول بول
منو شاتوت دوت کوڈنس دمار
نشاطس اندر چوں گل شہار
تہ واران گوشت شہر آباد گو

تر شدی ته اوس اندر دل خيشتن
 مبارکه سپوز شاد از پردو سو
 جزيرس اندر دوی کميتس روز و شب
 به نذرانہ خالی خزانہ بکرم
 تو نگر سپوز يمينه شهر کو گدا
 اُمر و غريبان بپوش تو جوان
 بخدمت و شاد در دعا صبح و شام
 او ننگه قاصد اس دوی که نيز به خط
 رو دین قاصد کن خط پريزاد بو
 ديان اوس زير تهنيتي که لا جرم
 گلستان ارج رکن پيشش دخت
 اگر چه گردن قاصدس اوس دور
 بدر بار فيروز شاه دارم
 سه رسوله او نميت تهنيت پيشگاه
 دبيرن بقعه مان شاه واکورن
 شمس خوش خبر گيه يامنه کنن
 بي کيفيت تعظيمي که اشتباه
 بشکرا نگو خراج کور در شهر
 به انعام قاصد سرافراز گو
 دباب خبر دانه در محل خان
 غلام و کنزان سپين بران

غم و رنج ميان کھوتيز سونخ
 خود داین ديتن عرت و آبرو
 دزان طبل و شامی به عاش و طرب
 غریبن پيشدی چنيد معمر و بزم
 کورم خراج دادا بنام خدا
 ضیافات شاهنشاهی کھوتيز گزها
 چه ساری شها مع ختم و اسلام
 بکسر خط شهن معمر کزنش فقط
 به امير انعام دل شاد گو
 اينامه ريم پادشاه دارم
 و پچان دراد باناسي تهنيتي
 مگر از طمع دوت وکو از سوردور
 اندر شاه بخوتيز به تهنيتي یک قلم
 ز شاه مظفر به فيروز شاه
 بدر بار است با کاغذ پورن
 ز شادی ممدی کزن پرگنن
 به انعام شادی دین در شهر
 ز شاه مظفر دکن سپم و در
 بشادی سه واپس بپرواز گو
 جميله سپوز جاد تر شاهان
 ز هر سو مبارکه مبارکه کران

بکاؤں بزندان ز چہر بستہ
 دو پچھ تہیں سہیں روح افزا پری
 زریبا لوگس ہر پچھ چھتس پیر
 سہ میاں بہانہ گزشتہ اس پار
 غرض شاہ فیروز گو شادمان
 جمپلس دوپٹن نیر با شان ہم
 غلام و کنیزان بزرگس لباس
 برائے مبارکہ بغا از قوہ نور
 جمپلس سکھر کد بغہ رمان شاہ
 دپان بوڑ پترو یے بزندان درون
 سوژن ماجہ پاغلام اسے موہتم
 مئے تے چھم غرض تور کٹن نیرنگ
 پتر بٹینہ چھم روح افزار فٹ
 یہ بوڑتھ جمپلس سپنو جادو خوش
 تچن سیتو پانس سہ دایہ پٹیر
 خبر و از فیروز شاہس رکان
 تچن ٹکھہ نمیکہ کرن اس گہی
 یہ بوڑتھ سپنو حسن اراتیار
 یوان توہ رتہ پترو یہ جہہ پیکران
 بنزدیکہ داتھ رتہ مانہ مانہ
 جمپلس کوڑن حسن باغ پترو
 بصد خورمی شکر باری پوران
 خراماں خراماں چو کبک درمی

دیان بوڑ تہیں داتھ کے شہد قند
 رنیز اس دیون سہہ کا پتر پری
 پتر چھن گزشتہ خواہر بہ دلیپ
 مبارکہ رہا گئیہ بدر منسپ
 اکتو اندر بیان گو سوئے محلخان
 جز پیرس گئے مل قدم یک قلم
 ٹیکھہ ہر پچشتن خاص خاص
 گزشتہ تور لادیم ڈسے چھے بلغورور
 جمع گئیہ دیت پترو یے جلو گاہ
 بکاؤں تہیں اس عشق جنون
 جز پیرس گئے بوڑ گزشتہ انام
 ز زندان بشیر عمو پھیرنگ
 چو مادر سو خواہر چھے میاں شفیق
 ز زندان ارن کڈتھ ماہوش
 بنزدیک فردوس داتھ پٹیر
 دو پچھ تہیں شے چھے بے کانیچان
 بھتے گزشتہ بہ آداب دفر مہی
 بھتے درایہ مہتہ پترو پسنس دپار
 مبارکہ کران نیہ نار ابران
 کرکھ نالہ متو اکھ اکس پانہ وانی
 بکاؤں پترو روح افزا پترو
 ہر سو مبارکہ مبارکہ کران
 کران ناز پا جامہ لایے زری

بطور پیری خوش ترانه روان
بیست و پنج پا می با هم کور که التفات

بشاهی سحر آید سحری بران
بیکسو خنجر که از نیت تو جفا جات

پیری بن هند ترانه

تعالی سبحانی تبارک
حسن آرایه مبارکه
از غم روانه فیروز شاه
حسن آرایه مبارکه
ذات کور من دیو شد پناه
حسن آرایه مبارکه
پران ذکر هوشا شاه
حسن آرایه مبارکه
خاراجه دیتن از درگاه
حسن آرایه مبارکه
بر سر پای از مولاه
حسن آرایه مبارکه
بیندیشد مایه داه داه داه
حسن آرایه مبارکه
خوش پا می در فروگاه
حسن آرایه مبارکه
سار فی هند چکه شاهنشاه
حسن آرایه مبارکه

حق الحق ترانه خدایه
جلو چو می چشم پر خنجر جابه
از یک شهر اسیر است آیه
مظفر شاه پس چو پیر چو آیه
کنو بوز روح افزایه
آزاد سپید دیو گو ضایه
بوز خنجر دزایه اسیر باده
ناگس پھیر باغش دزایه
شادی بر کیش شاه پادشاه باده
فقیران حبایه بر نیت آیه
سیر سیر دزایه شمع نیکو باده
سایس ایام بے پروایه
بکاؤل نه تو شان آیه
رندانه پا می خنجر زندان دزایه
خودم دزایه خوش پا می آیه
شاهش تان بر من مایه
یارب حکم چون پر خنجر شایه
نقا و آب دایه خنجر کینه جابه

یس کو سور عشقینہ گزایہ
 مجھ کی ازانہ پوئیر گزایہ
 پنچہ کن پڑو تہ کن وچھ باہ
 تیزی کر گو فصل پوت لایہ
 گنڈ پتھ کر جمع تہ کر اوس شرایہ
 موجود روزی تہ سرایہ
 لست چھی و نان پڑھ تہ مایہ
 وچھ تھ گزایہ مایہ گزایہ
 من آرایہ مبارکھ
 بالست نعت اللہ شاہ

نعت ش گزایہ مایہ گزایہ
 من آرایہ مبارکھ

ترانہ کرکھ بیچھ بر فرشیں گاہ
 مہیا رتمن اوس نان و کباب
 بہ امین شاہی کوڑکھ کھین ترچن
 بفار بغدی بیچھ رقم سرو تاز
 و نان اکھ اوس لوہ کی داستان
 جمیل و نان وصف ایہ ادم
 بو اوس و نان تس سوالس جواب
 بکاؤل تہ بیپ روح افزا پیری
 دوپس روح افزایہ دل شاد تھاو
 سہ یس دور بو چانہ مرنگک طیب
 زلی ہو لہ کے طب مشی قائد خان
 تہ بونڈھ بکاؤل سپنہ در عجیب
 سمکھت اوس آسہ نامیون یار
 رتمن کیست بیستہ پورمت جایگاہ
 برغبہ کوڑکھ نوش لوک شراب
 پھو لکھ دل تو لکھ سور رنج و مہن
 جو آہو پچھن پان تر اوکھ دراز
 چھ عادتہ تہ آپن گزہ صحت آستان
 قصو تھ گوش فردہ پچی مومترم
 جوابیک شاید بعد بیچ و تاب
 تر پان آسہ باہم کران مسخری
 بہار اے باغس گلن کر تر کر او
 مبارکھ ترے نیش و اتہ سے عنقریب
 وچھکھ یا مہتن روپے آرام جان
 اندر کو کہی پھولس دل دوپن کیانج
 اوس نیش خبر آسہ از دوستہ

بباطن سپینو خمش بشیرین بیان
 میسریم کلامی منے نش زہنہار
 بناختیلم کوٹ رنج و اَلْم
 دوئن تس پہ از عقل و رایے شو عور
 جمیلن پہ گفتار بوزن تمام
 غرض کورتمو راتھ با عاش و ناز
 جمیلن مرد و ک احب از تھ طلب
 دوپس حسن آرایے اے موحتشم
 منور سپن خاندان شہی
 رہتھا اکھ دیں شہر با کرد فر
 بواپس جمیلن دوپس بے تو صھو
 دوہس بیچھ جمیل با ہم ٹان
 بناز و طرب شب رتمو کور ادا
 جمیلن سکھر کربسویے وطن
 اٹھو اندر سو یوس روح افزا پیری
 جمیلن کوئن عرض با درد و سوز
 منے نش روز کینثرن دھہن باوہار
 دوپس حسن آرایے از فطر شوق
 جمیلن بہ مجبور یے این دویار
 سو گئیے تور کن سستی سچتہ تو جفجات
 بکاؤل تہ بیسہ روح افزا بہم
 دوپس روح افزا تہ غم تراؤ دور
 نہ منے یس پتھ تلمتہ یوت رنج و بستم
 بہر گویند منت تہ تہ تہ منے چھم

بظاہر دوپن پرمو پہ پتھ رُطہ زیان
 ویشکسم اُسس بزندان خسار
 دُبار چھم داہ نادان مہلم
 مبادا اگر چھم ماجہ شکھ بلصنور
 سپینو خمش بزندان سپینو مہر چھم
 صبح پھول نمازا پیرکھ بانیا ز
 کوئن از شہنشاہ مظہر لقب
 پینہ جاتہ گو دور رنج و اَلْم
 وینہ چھنہ شہرس اندر آگہی
 جز پیرس نہ کر سأل آرام کر
 اگر روز از نیر فردا منور
 شہر اندرون سأل و کردیش کران
 صبح پھول تہ کور حبانوار و صدا
 کر کہ پیش تس تو جف مایے ختن
 پکان آیت از شفقت ظاہری
 بکاؤل تہ بیسہ تراوتن چند روز
 پھو لیس دل تر لیس از کدورتھ غبار
 بہن بیسہ وینہ اوسنہ اٹھو منے ذوق
 بیک ہفتہ رو خستہ دیتس کر قرار
 بہم اسپانان نیکو صفات
 ہیئتکھ باوینی اکھ اُکس درد و غم
 پھولی دل ثانی قاد خانک تو صور
 بہر گویند منت تہ تہ تہ منے چھم

تمی کر سپہ از دیو ملعون بُری
 سہ چانے بہا نہ بہا مون و کھٹہ
 بڑا سس گرفتار بر کو ہمسار
 کر بان گرد دیوس بڑ کر نس رہا
 مئے مو کلن تصدق چھ چون اے نکار
 یہ بوز تھ بکاؤل سپوشہ میگن
 بڑ کیسا چھکھ ونان بے سروین خبر
 بہ زینہ گوئیہ از تام زانن نہ کاہنہ
 ہمشگہ زن بڑ پیچہ پاٹھ کر ہم رستم
 دوپس روح افزایہ اے دل گنبل
 دلپلا تینن سیا کھ اے صواب
 دبان روح افزایہ از عقل و ہوش
 ونے کیسا پتھ لال و جوہر جوڑ کھ
 زینہ یایہ یٹھ ہفتخانہ تیار
 ز دولتہ سرا یہ پر بے شمار
 کر بان چپ چپ گراں مایہ چپنہ
 کوڑن از دم صبح تا وقت شام
 بکاؤل دوہنس تھاؤن باغس اندر
 سہ تاج ملک کوڑن آراستہ
 اگر بوسہ موزون بحسن جمیل
 گر انما یہ تاجا تھوون تس بسر
 بیک گوشے آب مکاے شہی
 پٹنگس پیچھن تس دوپن رھہ قرار
 را کھہ بیابان

منوشن بہ یوت واپہ ناؤس پیری
 گوشت در بدر پھیرون رات دودہ
 تسی میانہ نختہ تھس کو دھار
 تھس آفرین مرحبا مرحبا
 دودہ شنو تھاؤو نو واپہ پروردگار
 دوپن تس بڑ کیا چھکھ ونان این جنین
 چہ نیست پریراد را بابشر
 بہ ناحوت یہ تھہ ہمتھ مہ کر خاٹھاہ
 بڑ دودہ فی نیسہ ہمراہ مادر ارم
 تھس مئے کوڑے مہ گر تھہ رنج دل
 اندر مہ کوڑے دوپن تس پکاہ چھی خواب
 مکانا سجوون پیری یہ منوش
 فرشتو تمنا یہ مکن کوڑ کھ
 کوڑن بہر یوسف تھٹھ کوڑنہ کار
 یہ کینرہا تھس اوس تھہ مہر بکار
 تھس اوسو تابشہ غلامو کینرہ
 مکمل مکمل مہ جاین تمام
 سہ تھاؤن ازپن ماجرا بے خبر
 لباس گرانما یہ پیراستہ
 چو یوسف کوڑن جاد از آب نیل
 دوان شولہ تہہ اوسو لال و گھر
 پٹنگا رچھوون بہ فہسہر مہی
 بکاؤل یہ آنن ژٹہ نیش ہوشدار

گرانمایه لال و جواهر سده زرد
 مکانس بترتیب تمه تھو آب
 منور سے جائیں سپین شولہ ور
 شبانگہ بکاؤل بہمراہ خیش
 یسید موقہ تمہ روح افزا پر زون
 بسویہ بکاؤل دوون با طرب
 بعشرت گئے خاص نیلشہ کرد
 پہ بوزخہ بکاؤل سپینو اپستاد
 سپینو پیش شمشاد قد مخبری
 چو کیدکان کوہی بناد و ادا
 سے آواز خلیفہ ال یا مٹھ بگوش
 بجز درون یام زونکھ قدم
 چو جنتھ مکانا و چھن ہیر بون
 ودان شولہ چوں پر تو آفتاب
 بکاؤل و چھٹھ گپہ محو طرب
 گھٹان ارمک سے فیروز شاہ
 اگر چھٹھ کنہ دولتس مشد کم
 پکان اُس بردنہ بردنہ و چھان نو بنو
 نکاروک شہنشاہ سے تاج الملوک
 خبر چھٹھ کتھ جاپہ تمہ ترا و نو
 سے ورنہ کین سے یکتہ جاپہ یو داسہ
 تمہس رؤس پہ عیش و طرب پہ مکان
 عا آفتاب

اویزان حق اُون بدیوار و در
 دیکھ لالہ دیے شعلہ چوں آفتاب
 دہرس چھ پیمتھ پاٹھ تا بندہ خور
 کوہ کھ کھین تہ چن آسہ بانازو عیش
 بتقریر تمہ مطلب عیش اُون
 نیلشہ آسہ آدا سپین نصف شب
 پہ بستر پہچتہ داستا نہا پرو
 خرامان کوون سروقہ با مراد
 تہندے کھو تہ روح افزا پری
 پکان تہ گزہان روحہ جامن صدا
 گزہان سوز بوزخہ تانہ چھ ہوش
 بکاؤل و چھان خمہ سپینو تانہ دم
 زمرہ جڑتھ لال یا قوت سون
 بختش چو مہتاب اوصاف آب
 اندر سو کنہ کران اُس داہ داہ عجیب
 شہنشاہ میونے چھ یس قبلہ گاہ
 مگر یکتہ مکانا کوون نہ تہی
 چھوٹس دل اکتہ اندر تمہس یاد پہو
 زچھین یس سے نش ماہ کوہ بے سوک
 زہرے چھا کنہ رائیہ سے مارے نو
 غم و غصہ میا نیس دلس کاہیہ ہے
 دریغایوان در نظر قافان

خبر چھپنے از خاکِ شمس و دوا الجلال
 خبر پدید آید سے مالک جوہری
 بیک گوشہ سے خبریے زر نگار
 درونی دے کیا سہ کو تہ چھان
 پکان روبرو یار غنیمت چھم
 دوزخ فرخت مک نالیہ خیمہ شگوار

پہوان اوس در دل یونہی تن خیال
 بہرہ تیس روح افزا پیری
 سہ تاج الملک شہر یار نگار
 و چھان اوس آن لعبت جین پیراں
 دوپن مرخص بخت بیدار چھم
 بہ امید و صلے ملاقات یار

آذان از در سہ ماہر و خسار دیو عظم
 یوان بلسل سویے گلزار دیو عظم
 صنوبر قد کبک رفتار دیو عظم
 چھکان مہ ختہ سہ دوکانہ دیو عظم
 براہک شب چھوٹک بلفار دیو عظم
 یوان خبرے سویے بیمار دیو عظم
 ز مشکین مو چھکن تاتار دیو عظم
 چمن بر سر بر سر گل و سبزار دیو عظم
 سہ خوفتہ بختہ بود بیدار دیو عظم
 کران خدش از شکر گفتار دیو عظم
 در دوس یار بود سہ کار دیو عظم
 پران یس لیل و ہم نہار دیو عظم

مبارکھ جلویے دلدار دیو عظم
 مبارکھ از کمال کارانی
 مبارکھ آمد آمد شد ز خوشبو
 مبارکھ درج گوشت گنج پنہاں
 مبارکھ عید چھم یا روز نوروز
 مبارکھ آن طیب نبین پینا
 مبارکھ تاز گو کاشانیے دل
 مبارکھ دوسو تیس باغس بہار او
 مبارکھ خواب غفلتہ دور کروم
 مبارکھ طالب سہ مطلوب سکھن
 مبارکھ نعمت اللہ غم وفا کن
 مبارکھ دھن جہان بہرور گو

بہ الحانِ خوش با تر بازی کران
 دو چھتہ نالہ موت تس نگار کران

پتہ پٹھو بوکم ترانہ پران
 دس منز ہوئے دایرون کشور

یا چیلچ آچہ دار

گوه طری آزمون به آتش خصال
گرشده لایر هفت پیچیده مانچس مگس
و چھو آب کتا خا پیش کردگار
دلس منز اوس میون میریہ چھانر
پیچھے پائے تمکو بیتا کھ با تھا پورن

پیچھے کنی بخاطر کورن تمکو خیال
اگر میون آسین بخاطر پوس
چھ لایزم کورن صبر باعد قرار
سہ دیرینہ اہ خلاص کرد با سہ
بخاطر تمس زور شوقن کورن

تاج الملوک گیوان

و چھم یار سہ ہران کو سم
مے مے ہاوس تر ہاوس تہ
چھ زاکان تس پیچھے گوشن
و چھتہ مستہ و چھتہ مستہ
قیامتہ آب از شامتہ
خبر کاوستہ کاوستہ
ز جلوہ روئے ماہے تو
چھو تس گلہ ستہ گلہ ستہ
و چھکتا رو بروئے من
چمن باغس تر باغس تہ
گرشہان شوعہ فی شوعہ فی بدامانہ
شبان تس تہ شبان تس تہ
کران از تپیر ہرگان خون

و چھان تس کن مے اچھ لوسم
ز لعل لب لبش بوسم
پری و ج زالیہ منوشن
پیچھے بلبل اچھ پوشن
مے اوسیدہ ہجر از تامتہ
پڑتھان اوس بہ ہر ساعت
نگارا از رنگاہے تو
و چھتہ اپن جیش و جاہ تو
تہ ان شریف سوئے من
پھر کھن آب جوئے من
بقدر سوئے خدامانہ
پیچھے حوزن چھ سامانہ
چھ چارچھ دھن کھانن گون

خُتَبِ نَسَبِ خُتَبِ نَسَبِ
سوء خندان جهان مبهوت
گیتو بستہ گیتو بستہ
غلامِ نعمتِ المٹہ ہم
کزان آغستہ آغستہ

ز طام چھم دل پھٹس زن دُون
و چھتہ غب غب گزہاں فرو
پچھ ماروت بیہ ماروت
تھوم دُون عالمکن بے غم
توے عرض بے چھس ہر دم

پری رویہ بوز تھ صدا ہوش و
وے گوش دل سویے آواز تن
کنن چھم گزہاں شعوتے نالہ زار
بنطہ ہر سرے زور بے چھ یوت تراستہ
ہوا پس نہ بر نیزیں جابجاہ
چھ طاقت کس یوت اژن بے نگار
چھن زور بیگانہ یا بد شوغور
چھ نا چھیکھ نالہ دیوان وار بوز
بلن گزہاں بیہ چھنہ کینہہ اکتیاج
تماشا و چھن گزہاں اندر وار اژہ
دوین دال میں سی چھ کالا شوغور
پس و پیش نظرا دیوان دمدم
و چھن وار مہر و آں تاجور
کس تاج نہ دھتہ لباسا عجیب
زھینہ کو متن شہر یار نگار
دین چنگ دولن پتھر از پلنگ
کورن تنگ اڈی جن تمس کو خدا

پتھ پتھ تھو فرحتک لہ تر و
بہرا میاں در سوء جن ہم نفس
دوین روح افزا اے غمگسار
چھ کستام بیگانہ کتہ آستہ
در پغا تعجب چھ افسوس و آہ
بشاہی محل خانیے شہدار
دو پس روح افزا غم تراو دور
یہ میہان میونے چھ از چند روز
چھ زہانڈان طبیس برایے علاج
بہ حق گوش کر ہوش اچھ کن بہ گزہ
تمس آہ نہ پڑہ بعقل و شوغور
غرض سوہ آواز تر و دُون قدم
پلنگس پتھن یام ترا دُون نظر
بشکل عجب شاہزاد عجیب
بہ عشق در دُون پر دُون سہ یار
سوہ بے دایہ تن آہ بے شرم و تنگ
روٹن در بغل زور تھو با مڈا

دوپن تس پڑے پھانچھکھ آں نگار
 کوڑس تھو زور اپنوخ کنو زیر
 دُچھان روح افزا بپا استاد
 دوپن تس کہ اے قحبے بے حیا
 یہ میہمان میونے ز قوم بشر
 بیگانہ یختہ کار کھو جوتہ روا
 تے پریون ہندے تنگ ناخوس خل
 بکاؤں ذرا آیت ہوشس اندر
 معافی ز گفتار دیروز دم
 بجلدی پڑھے ہش دن گزھوئے
 سیٹھا ٹھٹھ بانہی کہکھ پانہ دانی
 مے یڑ کالی ڈیو ٹھٹھ اچھو بالہ یار
 دوپس روح افزا پر و امیر بر
 پھان نازست اس با آں دیار
 ونے موختصر پھٹھو ہفتس تمام
 ز اغیار خالی سہ شاہی مکان
 ازیں ماجرا پڑھتہ اکس چھ خبر
 پس از مے باد رنج و رجن
 کران کیسا چھ واقف تیک خاصام
 سہ مس چھتہ اگرچہ تمن رس لبوا
 سپن ہفتہ آدا تیس یام پور
 دوپس روح افزا کو ہفتہ پور
 پیری گزھو رنجہ مادر پدر

گڑھ پیٹھ سہندے داد اسس فگار
 ز فرط خوشی رقم دہ شے پیٹے ہتھر
 اوٹن تہ یو رچ کتھ تیس آیت یاد
 کوڑھتہ کیا کران چھکھ شرم کہ موہیا
 تہ چھکھ آتشی الحمد الحمد
 گئی کتھ تہ سہ سزاوار جرم و خطا
 کوڑھتہ تہ ڈھٹھیکہ گئی کتھ داغدار
 دوپن تس جوابا آکے موختصر
 مے پریوتہ چھ قصبہ تہ مولو چھم
 دس تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ
 دوپن روح افزا ز صوٹ اوٹھانی
 دُچھم نہ دے داہ اپن دوستدار
 یلہ چھکھ بدلیبر پہ زانکھ تہ کر
 تیٹھ تہ لوگن تمن غمگسار
 کوڑکھ عاش و صلک چوان سو جام
 تھتہ اندر کھوان تہ چوان تہ چھوان
 تہ عاشق پیٹھو دور از یک دگر
 بفرستہ ییلہ اکھ اکس سمہ کھن
 مفصل دن کیا چھ بسر السلام
 وقت نیرنگ پری تہ نزدیک آو
 سپن دل پر اکند موٹھس آں نور
 سکھر کر ام چھ گزھن بلنور
 کسے چاہ جوئی تہ پردامہ کر

بشاہی قہ ہے دون بنے مینہ وول
 بکاؤل گئی گلستان ارم
 درن حسن آریہ ازب کران
 تئید پورہ جہمپہ لگڑ آری کاڑ
 دوپن چھس کوئت دور سوئے سورور
 بظاہر اہس پاد کوئت چھ ہوش
 مژگن اہس کوسن تہ کیا کورن
 بمنشاہ احکام مادر پدر
 بجلدی گزہ میون خاطر سورور

کرے تھیٹھ گزہ میون رضا مول موج
 نہ خوف پدر مادر موحستم
 بہمراہ تئیس پیرک پیر از مخبران
 سلامتھ سوعہ در خانے خیش دماڑ
 اگر اہس تہ کوس خاطر سورور
 چھ موٹھت اہس آن خیال منوش
 خبر چھپنہ کس سیمو ہفتہ بورن
 غرض بیٹھ خوش پائٹھ توون مژ
 تسلی خاطر تئیس اوس پور

روح افزا پنہ ماجہ بر سر واقف کران

چھ یتھ موختھر پائٹھ لیچھر دہیل
 منفن سین شہزادہ ز غم
 دہہ اکہ سرماجہ نش تمہ وون
 کھتاہ وے ہوش تہ گوش دار
 چھ اوسند پر شاہ زین الملوک
 سہ والا نسب با حشم حکمران
 چھ کوئت اہس وے وے موختھر
 چھ اوسند دہہ شہ شاہ کاہو گدا
 شہنشاہ اوسند تئیس بود سفر
 اہمی موکلاؤس ز رنج و خطر
 بناگہ پور و اہتھن کوہ قاف

تھیٹھ پائٹھ راہی چھ باوان سبیل
 بکاؤل یسیلہ دہہ سوئے ارم
 سہ غم تئیس سنداہ روح افزاہ سون
 دوپن تئیس کہ اے مادر غمگسار
 بکاؤل یہ شہزادہ تاج الملوک
 بہ پورب بچھم شہر شرقتستان
 یہ شہزادہ تئیس سنداہ گرامی پسر
 بکاؤل اہس تہ تئیس پچھ فدا
 یہ شہزادہ آواہ گوہ در پدر
 مبارکھ تہ کیت اوس اوسند سفر
 پورے میاہ بختہ بغار از خلاف

کُٹن گرد دیوس بڑ کُرنس رہا
 اُمی داتہ ناؤس بعد امتیاز
 یہ نئے داتہ ہے توٹ دیوس مار ہے
 اُس میون زو جان پائین رنار
 اگر چھٹے ژئے میونے موہ جتھ دلس
 قدم تل بسویے ارم تیز لار
 بقیروز شاہ مے جمیل وئے
 اگرچہ یمن دمن کر تھ دکھ ژ ول
 یہ کتھ حسن آراپہ یا مٹھ کفن
 بلا شکھ وئن چون منظور بو
 بہان سپن تھتھ ازیں نوجوان
 کُڑان دیور ملعون ہے مغز سر
 اُس شوہ ہے اٹھ بدل خار سون
 تھے کپن ہرگز یہ کتھ بوڑن
 مے ایز چیلہ از خاک کی و آتشی
 دوپس کور آہک پُرس داظ پشد
 ہر گونہ اُموشند رضا ذہو چھی
 سپن حسن آراپہ در دل اثر
 دوپن رُوح افزاپہ غم تراو دور
 کمر کوم تاج الملوک بو بپاس
 دوئن کا لچن قصہ یے آں وایں
 بسویے ارم نیر با شان جم
 بچس کوہر موجی ژ چھکھ کور مول
 بقوت دُیتن میانہ جانک بہا
 ژ مے نیش باز اسے مادر سرفراز
 مے کوہ داتہ ہے توٹ مے مے کار ہے
 خود اٹھا دُکرنس در جہاں پائیدار
 ژ آسان کر اُموشندس مشگل
 جمیلہ کون اٹھ کتھ پیچھ تیار
 رضا ارم گر تھن خاصہ کا مے بے
 خود اعلیٰ دمن دمن ژ مے کرا دی سہل
 گپہ ژ بو پس چھ کورے وئن
 اگرچہ اُس غم ژ ہم دور گو
 بلا شکھ بہادر چھ بوڈ پہلوان
 اُمی داتہ ناؤکھ بمادر پدر
 ولیکن جمیلس بدل کپن پزون
 مے ستن مے در مصلحتہ روزن
 ز کپن تمس گنڈ جانس لشی
 مے آتش تھند سرد کر اند وند
 اُس سیتو داد مے کور مت چھی
 بہ ایحسان شہزاد کراؤن نظر
 بسویے ارم نیر قدر حضور
 یمن دمن بکرا دتھ دیو اچھ واس
 منظر شہس تم کوڑس آفرین
 دھکھ آہ شو پانہ دائر تھ ہلم
 کزو دمن نگارن شہایینہ دول

کُٹن گرد دیوس بڑ کُرنس رہا
 اُمی داتہ ناؤس بعد امتیاز
 یہ نئے داتہ ہے توٹ دیوس مار ہے
 اُس میون زو جان پائین رنار
 اگر چھٹے ژئے میونے موہ جتھ دلس
 قدم تل بسویے ارم تیز لار
 بقیروز شاہ مے جمیل وئے
 اگرچہ یمن دمن کر تھ دکھ ژ ول
 یہ کتھ حسن آراپہ یا مٹھ کفن
 بلا شکھ وئن چون منظور بو
 بہان سپن تھتھ ازیں نوجوان
 کُڑان دیور ملعون ہے مغز سر
 اُس شوہ ہے اٹھ بدل خار سون
 تھے کپن ہرگز یہ کتھ بوڑن
 مے ایز چیلہ از خاک کی و آتشی
 دوپس کور آہک پُرس داظ پشد
 ہر گونہ اُموشند رضا ذہو چھی
 سپن حسن آراپہ در دل اثر
 دوپن رُوح افزاپہ غم تراو دور
 کمر کوم تاج الملوک بو بپاس
 دوئن کا لچن قصہ یے آں وایں
 بسویے ارم نیر با شان جم
 بچس کوہر موجی ژ چھکھ کور مول

بلا شکھ پہ کتھ مانہ فیروز شاہ
 جسے بھول تہ کور حسن آرایہ چم
 بہمراہ ہیشن سیتو کینہہ خاص
 بیہ چپ چپ عجب زیور
 غرض ڈرایہ روڈ کھ نہ کینہہ آب تاب
 پرواز تیزی کرکے ہم چو برق
 گلستان افس اندر واٹر یام
 کور کھ شست و شو بر لب آبشار
 اٹھو اندر دیان سپینو شاہس خبر
 بظاہر شہا بائے کا کینو چھے چاڈی
 چھے تس سیتو تمہ شہرچے سوتندہ
 شہس یا متھن گو کتن داستان
 یہ بوڑھتھ چپلہ سپینو شادمان
 ملاقاتھ باہم کور کھ التفاتھ
 مظفر شہنشاہ باغ ارم
 منور یہ کاشانہ سونے سپن
 مبارکھ یہ رت خاب چھے دیوٹھت
 نیشیچھ بوز اے خلیہ مہربان
 مبارکھ سعادت بشیدا نصیب
 یچھے پاٹھو سا تھا تمو قصہ پور
 بہد حشمت و حرمت و انبساط
 بفرش گرانمایہ نسروی
 بحسن ادب بیچھ برفرش ناز
 عاشکروشکر

جمیلہ تہ رضی گڑھ خامہ خاہ
 بحشمتہ روانہ سپینو در ارم
 جمیلہس پمن سیتو اخلاص پاس
 دوپن اسوتن سیتو چون و چرا
 نہ بالا بہ پستی چو پراں عقاب
 رتن ازبن مونہر ڈراو عرق
 کور کھ شتہ در باغ شاہی مقام
 پور کھ لذت رنگ گرد و غبار
 چھے پڑھو باہ کینہہ ڈایہ باغس اندر
 مظفر شہنشاہ حسن آرایہ راڈی
 پری و شس پر پرادیان گونہ
 جمیلہس خبر سوز تمہ محو الحان
 سبھتھ ڈرایہ تس ڈایہ در بوستان
 چپلن دوپس خاب دیشام لختہ
 سہ یوت آد باہاہ و خیل و غم
 دوپس حسن آرایہ لختہ کی اوٹن
 یہ چھے باز اقبائے بیوٹھت
 چھے رت خاب تاہیرنی چیم ننان
 شہس آہ یوت وایتہ نے عنقریب
 پس انگاہ شبستان کن رے کور
 بچھاو درون حرم بوشاط
 چوکبک دوسی کر تمو عوم شروی
 بہ آداب ممتاز تمہ سرو ناز

بکاؤل بغور دمان مادر پدر
 پیچیز اُس تس نش گئی با طرب
 دُپن حُن آریہ اندر کنار
 ملاقات کور مارچ کور بہم
 اکتو اندر تمن چاہے آنکھ بنوش
 بوقت مقرر ضیافت کھینکھ
 کدکھ راتھ با عاش و ناز و طرب
 جمید پکان آریہ چون سرو ناز
 بخد مہمتہ تمن نشہ کردون قرار
 دوپن حُن آریہ اے مو حترم
 منور کور تھ خانسان شہی
 بہ کر ہے دتن حبا بفرش زر
 بے اُسس توے اوس نہ انتظام
 دوپس حُن آریہ اے مہنہ جین
 نہو دا تھاؤ مئے شاد از بے غمی
 بے ممنون ایحسان کیس شاد شاد
 سبب یوت پنگ میون از راہ ہوش
 اگر کانہہ کلا آسہ با عش اندر
 مگر بلبل تھہ گلےس ہمکنار
 گلےس پیچہ سہ گل آسہ نے کیا چہ سود
 بیا کانہہ لیے گوہرے آب دار
 سہ دردانہ بود تھاؤ از رشتہ دور
 مئے و نتم نہ اے جاہر غمہ شخصال

پکان آریہ تہ تراپہ با کرد فر
 بہ تا عظیم سدخم کورن با ادب
 دتن بوسہ رویس تبس بار بار
 دوپن تس تہ دل تھاؤ خوش تر او غم
 بہ اہمین شاہی تمو کر او نوش
 ہتمکین شانہ شریشہ چینیکھ
 حبس یام بھول گو ادا یام شب
 بہ میہمان تواری بصد امتیاز
 بہ تعظیم کور ہنس تمو جاں رنار
 تہ رکھہ پاٹھو آیکھہ بشہارم
 بیسم نہ مئے چاہے پیچ آگہی
 دریف ازیں ماجرا بے خبر
 ازیں آمدن لاپتہ خاص و عام
 بہ ایں قول و تقریر خوش آفریں
 کینچ اُس نہ انتظامس کئی
 یہ شاہنشاہی چاؤ پایشہ یاد
 کرے عرض تہ تھاؤ تھہ کن تہ گوش
 خبر پیچہ در گوشتن تانہ تر
 اگر آسہ نہ کیچ چھہ تھہ اعتبار
 بہ ناحق سہ گوشت زنا بود بود
 چھہ لازم کرون رشتہ تہ پائیدار
 بلا شک سہ کو عقلہ ہندے توہور
 بکاؤل تھون پراہوڑی کوٹ کال

چھ لائیم یہ کُل دُن کینس تاہ تر
 دوپس تمہ اُسی نرے کو مت کنن
 سہ دیوانہ گا پڑ بخاکی نژاد
 مگر غار قومک چھ ذات بشر
 تمس سیتو تس لو گیتے دل چھ پور
 انہیں باہر پشہ قسّاد خانسہ پیہ
 بہ اہمیں دیر نیساں تراو کمر
 ہشر کیا چھ خاکس باتش خصال
 دوان امہ ہے دُن کینس داد عیش
 دوپس حسن آراہ پچھے مر حبا
 شرف آدمیس چھ از ذوالجلال
 اگر ذانی ہکھ آدمی سُنند کمال
 چھ انسان نہنگاہ سمندر کراے
 ز مخلوق عالم شرف بیگان
 شریعت، طریقت، بیہ معرفت
 چھ محرم یکن ذون دتن آدمی
 چھ مخدوم انسان بہ اورج کمال
 ہمہ اتشی خادمان بشر
 بہ مخدوم خادِم اگر ہمکنار
 جمیلن دوپس باز این وعظا و پند
 تمس سیتو رشتک سے چھمنہ گمان
 کو دُن حسن آراہ تصویر شاہ
 چھ شرقپستان شاہ سُنندے یہ پور

ہر بار مہربل کرمن بہر ور
 بکاؤل بزندان گینس کیا و نُن
 اگر چہ چھ شہزاد از خانواد
 نُن و نتم تمس تہ اسے کیا ہشر
 ذلان چھس نُن ہرگز بلان سہ تو سہور
 سہ بہ نام اندر پُستان گپہ
 تہ تر اچھتہ بقوم دگر کراؤ کمر
 ویکن بہ مان چھنہ قیل قال
 چھ نفرین گا پڑ بہ از قوم عیش
 تہ زانچھ نُن انسانہ سُنند مرتبا
 ز ہر کس چھ حقود آدمی سُنند کمال
 تہ تھاو ہکھ نُن در دل بہ فاسد خیال
 چھ قطرا سمندر کچے تھہ چھہ جاے
 چھ انسانہ ہے از خدا یے جہان
 حقیقت چھ انسانہ سُنندے صفت
 بہ اسرار غفی چھہ تس محرمی
 چھ کیا غار قومس بہ انسان مجال
 تصور تہ کراے زن حیلہ گر
 شود چون بود فخر در ہر مدار
 بخاطر گزہان چھمنہ کینہہ سود مند
 کو رُن رائیگاں نام من در جہان
 جھپس دوپن کر تہ یچھ کن نگاہ
 و چھتہ ماژ سے از تام یچھ کاٹسہ نور

بشکل و شمایل عظیم المیشال
 اُمس سیمو ریشته کردن فخر دان
 یہ بوزخه جمیل دس گو اثر
 دوپس حسن آرایہ اے وعظ خوان
 بقدر ہر گہ یہ کتھ چھنہ دور
 خبر چھاسہ کتھ جایہ بے پاوسر
 تمس ڈھانڈ کس آرتھو پینز خبر
 دوپس حسن آرایہ اے جان من
 ڈ خوش پاٹھو اکتھ کامہ یقرا کڈ
 مے ڈھانڈون اُسو لاگتھن موج مول
 یہ تصدیق اُپن میہمانیو
 مبارکھ مبارکھ ہزاراں ہزار
 جمیلہ بے یقرا گئیہ نیم شاد
 بغیر و ز شاہ ماجرایہ تمام
 تشہد یورین بہر ایں مدعا
 شہن کیفیت بوز تصویر ڈیوٹھ
 وچھن زرخا لیس دین تھہ محکا
 جمیل جوا با دوون میر سری
 سمرو پری آتھ ناؤن حوضور
 بکاؤل گڑھتھ بوز ناؤن دلپل
 بہ ایں شکل زیبا کردن ریشہ چون
 اول کز اینہ ڈرایکھ گئیکھ در پردہ
 سمن روپہ روٹ یام تصویر شاہ

چھ بے شکہ یہ شہزادہ عالی کمال
 مبارکھ غنیمتھ وُن میون دان
 تحل کوون گئیہ فکرن اندر
 بہ در دام اُنی تھس بشرین زبان
 ولیکن مے مجور کس آرتھ نیور
 گوشت در پردہ آسہ در بحر وبر
 زندے چھاسہ یا مودہ اندر قبر
 تشہد برہم پروا بڈ ڈھانڈتھ اُن
 بیشہ کئیہ چیزک ڈ پروا مہ کر
 کفیلہ اُسی تھس کروینہ دول
 کوڑکھ تھ جمیل دس روپک رت یہ گو
 کردن ریشہ باشہر یارنگار
 سوہ تصویر مہتھ ڈرایہ مانسہ باد
 دوون حسن آرایہ ہندے کلام
 مے تصویر شہزادہ ناؤن بشاہ
 وچھانی تمس نقش برینہ بویٹھ
 مے تصویر شہزادہ بے رب و شک
 چھ موختار اکتھ منز بکاؤل پری
 دوون تھس یہ تصویر مہتھ کر عوبور
 دپس حسن آرا چھ آمز وکیل
 یہ شہزادہ شہ قستانک مے زون
 گئیکھ مہبت لائے بخا کی بشر
 وچھن پر نہ نوون کوون واہ واہ

دوپن تر چھ تصویر تاج الملوک
 پکان دڑا پ وارا بدل شاد شاد
 بنزد بکاؤل پری واثر یام
 دوپن تس ثئے شیرین گی آب شور
 دوپے مالمو سیندو اگر چھ طمع
 یہ شریستانک چھ علی کھر
 بت حق گئے نظر تھ از قوم غیش
 اُس سیتو یو دوسے ثئے اُسی دھنا
 درپن کار موختار چھکھ بے نظر
 سمندریہ سورے کورن تس بیان
 یہ بوڑھتھ بکاؤل سپن شادمان
 دوپن یہ چھ تصویر شاہ نگار
 کرس کو پڑو جان پائن زشار
 یوہے میون سرتاج تر سیتو بوج
 اُمی صورتن یہ کرہس پائے بند
 دوپن روح افزا پ دعدا
 بلا شکھ یہ سارے تئیرے چھ چال
 دوپن تس سمندریہ اے موم حترم
 چھنا مے یہ تصویر ییحو یوٹھ بارغ
 سمندریہ دوپنس شہن یام ہوو
 یوہے ابتدا لائی زور اچھور مے
 مے سیتین تر وہ تھ بادل شادمان
 تچن ہمرہ غیش پری یہ پری

بہ این حسن کشر دنیا چھ لوک
 دیان دڑاو دھن عاشقن ہند مراد
 کورن تس مبارکھ بشوق تمام
 یہ تصویر شہزاد و چھتن بغور
 پند یو کڑکھ تھاو خاطر جمع
 شہنشاہ زین الملوک پسر
 کورھتھ سارے ہند ثئے خاطر پش
 بتقدیر کار قضا باقضا
 جوابا اب سوز خاطر پذیر
 زفیروز شاہ بوڑھت داستان
 سو تصویر یا مکتھ و چھن بیگمان
 گوشت دوریس آدنک دوستدار
 یوہے میون مشفق بیہ غمگسار
 اُمی تل پریستانسے ووج کھوج
 یوہے پوشہ ناو نم غنا اند وند
 کورن تر تمس میون زو جان خدا
 نتر حسن آرایہ بوڑھت خیال
 تر و چھ وار چھ بیانہ جانک قسم
 چھن مے یہ تصویر ییحو لوٹ ناگ
 و چھانی مے این مہ جین پر پڑو
 خوشی پڑا تقدیر نے میل کورے
 جوابا دبائس بشیرین زبان
 بکاؤل بنزد پدر مادری

شہاکیا پڑھاں چھم اگر شہریار
 بہ زان سہ چوں ماہ کنعاں عزیز
 بہ زان سہ عفریت دیوے سیاہ
 شہن دوپ تہس یں یہ تصویر چھے
 دوپس تہہ شاہا بمنشاہ شاہ
 دہنتہ بی سہ واپس گئے شاد تر
 شہن شادیانک دیتن ایشہ تہار
 ازیں پیش شادی کران تابکاه
 بیسہ ناد دہنتہ حسن آرا ارن
 دوپن تس سپن پاس در خاص چون
 سپن حسن آرا یہ مطلب حصول
 دوپن شہریار س درنگی چھے کیا
 مئے سہن مقرر کرو وادہ سہنتہ
 شہن پڑھہ زہنجیم دانان خاص
 سہ تاریخ پرچہ بخط جلی
 دوپکھ تس بیکھت چھے بیاہ جب
 سپن حسن آرا یہ موصول داد
 تیجن سہو پیہ آسہ تہہ آہر سہ
 بوپس جزیر سہ گئے دراپہ شاد
 بدولت سرا دراپہ شادی کران
 مظفر شہن بوڑ شادی کرن
 خوشی روح افزا یہ کر بے شمار
 جہنس کوڑم یہ پوروم وعظ و پند
 کریم حکم چھے مانہ مئے دیوسار
 تھوس پیش کش جان نو باقمیز
 کرن دور زنبور ازبایگاہ
 مئے تدبیر کوڑ رت بہ تقدیر چھے
 مئے منظور چھم حکم اے قبلہ گاہ
 سپن مشہر محل خائس اندر
 چراغیانہ شہر س کوڑن ہر کنار
 چھے کھاندر بہ شہر آریہ بادشاہ
 مفصل تیج کیفیت تس ورن
 اسہ چون فرخندہ تجویز مون
 شہن کوڑ عرندہ اشت میونہ تو بول
 مقرر کرو کھاندر ک اکھ دوہا
 یو یور کبہ وار شہزادہ سہنتہ
 مقرر رتمو رت دوہا کوڑ و پاس
 دیتکھ حسن آرا یہ روٹ دلی دلی
 گرنہ یور وارتن دہیم آسہ شب
 دھن رتہ سہنتہ سہو پیہ مہوان دراپہ شاد
 بخورم دلی سکھرتہ دراپہ شہ
 چو کشتی بدنبالہ باد مراد
 سپن شادمان کہتر و مہتران
 خواص حسن میلہ کھاندر تیج چھو پرن
 دوپس ماہ کوڑشش کریم بامدار
 حمد اللہ کوڑ وعظ میونہ پسند

شہاکیا پڑھاں چھم اگر شہریار
 بہ زان سہ چوں ماہ کنعاں عزیز
 بہ زان سہ عفریت دیوے سیاہ
 شہن دوپ تہس یں یہ تصویر چھے
 دوپس تہہ شاہا بمنشاہ شاہ
 دہنتہ بی سہ واپس گئے شاد تر
 شہن شادیانک دیتن ایشہ تہار
 ازیں پیش شادی کران تابکاه
 بیسہ ناد دہنتہ حسن آرا ارن
 دوپن تس سپن پاس در خاص چون
 سپن حسن آرا یہ مطلب حصول
 دوپن شہریار س درنگی چھے کیا
 مئے سہن مقرر کرو وادہ سہنتہ
 شہن پڑھہ زہنجیم دانان خاص
 سہ تاریخ پرچہ بخط جلی
 دوپکھ تس بیکھت چھے بیاہ جب
 سپن حسن آرا یہ موصول داد
 تیجن سہو پیہ آسہ تہہ آہر سہ
 بوپس جزیر سہ گئے دراپہ شاد
 بدولت سرا دراپہ شادی کران
 مظفر شہن بوڑ شادی کرن
 خوشی روح افزا یہ کر بے شمار
 جہنس کوڑم یہ پوروم وعظ و پند

شہن دوپ کے کھاندرس رو دہتھ
 گوشت سنگدل رام آمت بام
 چھ جلدے گڑھن توٹ نچیل دخدم
 یہ میلہ بوڑ شہزاد نے شادگو
 دوپس روح افزا یہ شادی تکر
 زٹے سیتن مے یس وعدہ کورت چھ پور
 غرض ہیوت مظفر شہن نظام
 یہ کینڑھا کرن گو برما رس ذمہ
 لیکن روح قہ تم شہر یارن گئے
 مظفر بتاریخ روز سعید
 تمن کیت کوڑن دعوتک انتظام
 دچھتھ کاغذس کر تھو ما نر راتھ
 سپنر جمع مہمان اذ ہر کنار
 ضیافتھ ہر گوپہ اُسکھ تیار
 صبح پھول تہ شہزاد پورکھ پنجم
 لباس گرانمایہ لاکھتہ بہر
 بقرہ فریدون بر تخت در
 بشکل و شایل سہ فرخندہ جہاہ
 امپران دن پران سپنر بادکش
 بد پگر طرف حسن آرا نون
 پران اُسو احمد بلشہ زیاد
 شہزاد بی واد بو گو س پور
 کرن جمع ساریے پری پیکران

چھ جلدے گڑھن تور شہزاد ہتھ
 محمد اللہ فیروز چو نموش بکام
 یہ شہزاد پارتھ بجاہ وشم
 پریشا نیو نشہ آزاد گو
 بہ امید انشا گڑھکھ بہرور
 بجایہ وہ ذ تھاو غا طر سورور
 کمرن تہ خبر گپہ در ہر کدام
 چھ آسان مظفر شہنس لکچہ
 تبس اُسو یم ملحقاں بیون بیونے
 بہ عوت تمن پور واتن بہ عید
 سپنر جمع باشند شہری تمام
 مقرر سہ وہہ جان رت اوس ساتھ
 کہہ و مہہ امپران و ہم شہر یار
 تناول کوڑکھ باہزاراں و نقار
 بہ امپن شامانہ باشان جم
 دیکھتھ تس مریعہ سرتاج در
 تھوڑکھ بہناروتھ سہ عالی گھر
 سپن ہچو تابندہ خد رشید و ماہ
 کرکھ لال و جوہر تبس پیشکش
 تپنر کوڑ حبا من اندر کوڑ پران
 دیان اُس حابیل مے سپنر مراد
 دے میل کرکھ با بکاؤل منورور
 گل اندام گل روے سپن پران

رسیلے کړو استاد علم
 دپان تلو زل کړی پمن استاد
 مکلل بزپن ان مرصع کړ
 سجاوخته مبلکه سیتو چشمن قطار
 چو سیارگان گرد بدر مینر
 ز شکر هزاران خلیل و خدم
 کوړوکه بختیو بودا شهریار بکار
 مظفر شهنیزو موبان و مشیر
 تروم با چو خرطوم روسی و زنان
 پکاں همزه شاه عالی و بقار
 بشمشیر بادی کړه کچه دور دور
 شهرس سیتو سال چو دریائے نیل
 جزیر سسپن لرنه از بانگ کوس
 ز شادی سه جانن اندر نه و پشان
 حبداگان و خاکی بییه آتشی
 ترانه کران تیر پزان در قطار
 اکچه کونو زنانه بییخته کونو پری

مظفر شهنیزو حکم دیت یک قلم
 انکچه چید اسپان اخی نژاد
 مکل کړه کچه رقم بامان در
 ز فیلان و هم اشران راهوار
 شهنیزو سیتویم بے اُمرو و ز پر
 سپینو جملہ آماد سوئے رازم
 به فیل و اسبان و پالک سوار
 چلو دار بیاو بیاو اُمرو و ز پر
 به نگر طرف بیسند باجه و زان
 بهشت باے کشمیریاں بے شمار
 نقازن و تکه تلو وایکچه بزور
 پس و پیش ساری پکان خیل خیل
 ز آواز خر مهر و آبنوس
 بیکسو پری روج افزا نژاد
 زمانه کون جمع بادل خوشی
 بدوئیه مهرانو شاه بکار
 پیچھے پا کونو و ان درو کړی کړی

دین وون

شرق تانکه خوه شید جا
 شاهزاد میران عالمی جا
 شاه اسب کن نظر اتراد
 شاه اسب کن نظر اتراد
 مرا قافله شکر اوون ۲۰ بزرگ

فردوس شہرک چھی پایکا
 چال و چھ پریو کوڑکھ واد
 بالو چھی خلعت شاہی شاہ
 تاج زر بر سر کج کلاہ
 لالہ مالہ چھ بے بہا
 گبہ منز شوہر یختہ شک گاہ
 فیروز شاہ نے گلستانہ مالہ
 ذات پاک رچھوئس از بلاہ
 ارہمچہ ورتہ ہمیشہ یم سہ گاہ
 سیتو چھی بڑی بڑی شاہنشاہ
 ییٹو شہد دودہ ورتہ عالمن گاہ
 سوہی عاصی نعت الشہاد
 مظفر شاہن کوڑ پکارا
 شاہ اسہ کن نظر اترا
 بختس تختس پیٹھ مٹھرا
 شاہ اسہ کن نظر اترا
 ہنڈ ہونڈورہ شک باد
 شاہ اسہ کن نظر اترا
 زمینہ نے تانہ مہرازا ذرا
 شاہ اسہ کن نظر اترا
 زان تہہ کئے آو تو حبا
 شاہ اسہ کن نظر اترا
 دچھتس رچھتج نظر اترا
 شاہ اسہ کن نظر اترا

بکا ولہ ہند مہر تریمن

شہنشاہ فیروز دیگر طرف
 گلستانہ ارمس بنوون رارم
 چراغانہ کوچن تہ بازارہ نے
 کوون اتمظام ضیا فتنہ تمام
 مظفر شہس اوس داتن پگاہ
 چمپن حرمخاتہ شاہی سجود
 بہمراہ بری پیکان بے شمار
 پتھ پٹھوئس سوتھو سوز کور
 بڑ پنتھہ دیتن شہر سہ تھو شرف
 ہر سو وزان بربط و زیر و بم
 لیو کھن یں بدعت شہر یونہ
 تلالشس اندر لکھو ہمہ خاص و عام
 بمع شاہ نوشہرہ پاد بکا
 بکا ولہ بفر تھہ اندر بیٹھہ و
 تمن سیتو تھاوین پین دیار
 ونن واکو سوتھ پرن واکو پور

مہرینہ چھپے پر کر یہ دہ دان

جو تو نوادک ساز کو پر کر یے
 رعبہ پر تن تس عفاف کر ساز کر یے
 اچھو کھو رننگ کس مائز رننگ کر یے
 سحر دار چشمو ہر نہ آور کر یے
 موئیس موہس شاہ کر کر کر یے
 زائل و انیکہ پاران چھس کبوتر کر یے
 ڈیکر بیکہ اڈل کن موختہ جبرو تر کر یے
 ہینکے طومارو بالہ کر کر ڈھر کر یے
 حلقہ ہند از طلا و خاص امر کر یے
 زری یے جامہ چھس نالو شو بان
 زری یے جامہ چھس نالو شو بان
 دندن جس لب لال بد نشان
 زری یے جامہ چھس نالو شو بان
 بھلو لاه مشکہ نو دوک پرستان
 زری یے جامہ چھس نالو شو بان
 جسکے چھس گوشن مژ پھکان
 زری یے جامہ چھس نالو شو بان
 زندنی ہار چھس تار برمان

اُتر نہ گرد نہ سستو تم آؤدو یے
 چپکل تہ کا شیط مال شستہ والہ بڑیے
 لعبت چسپن گپہ امہ زیور کو یے
 مرزہ بشتہ ترے سونہ بند کو کر یے
 او فکھن داچہ تے خامہ نیچہ کر یے
 موہ دار پازیب سونہ نو کر یے
 لاکھ ایسا نہ نیو کار کو کر یے
 روہ پر تہ لاکھ ہس جامہ جاز کو یے
 تفصیل تمہ کے کس بیان کر یے
 پارتھ مار کو واہ واہ کر یے
 دسوسہ کورس پانہ شاہ پر یے
 انس و جن پاد کر کو ذات اکبر یے
 حکمرانی کر سہ آئسرو کو یے
 دین کوڑ روشن تمو رہبر کو یے
 مہ کلا دس یس تس دود پر کو یے
 یا نبی اللہ روز محشر کو یے
 سیراب کر کو زین آب کوثر کو یے
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 تمہ کھو موہن مال چسپن جان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 شوہ دار بھنگین روہ کیا جان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 شوہ شوہ بڑی دھول تہیلان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 دپشتہ حورن دل لو بان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 تار کن قند گپہ ماہ تابان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 راتھ دوہ لوح قلم زمین آسمان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 سے بگاہ عار جین ہند پشتبان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان
 نعمت اللہ رٹن زیر دامان
 زریے جامہ چسپن نالی شو بان

مظفر شاہ تر تاج الملکون و اتن

ز ز پختہ لاؤن یا بہن آبرو
 تہس اوس حق دار کا فنی جمال
 ز صفت مشاط کوہن موختہر
 مکش کوڑ کھ نفس مہہ جپنس برو
 و لیکن ازیں روگینس بیاکھ چال
 ز بخشش سپینو ساڈ کر غرق زو

شاهنشاه فیروز بنی انتظام
 بسایه اندر دژان کمال حشم
 سپه سواران با سه زیر طراز
 بدوش گرانمایه یک تخت زر
 سه از بهر شهزاد هفتاد که تیار
 ریخته پا نه از بهر خاص و عوام
 حیرانگان از بهر سبلم نفوس
 پیشه کنو سه فرد سپه کی شهزاد
 و چهل فیل نیکو بوقت مضیه
 جمع اسو میهمان یم شهزاد
 سه شهزاد بر پالک زرنگار
 کوز که تپ چپ و راست تن شهزاد
 اکبر کنو دژان با جدایه طبل
 پیکان همزه شهزاد تمام
 سپهوشن آواز بود ج سوار
 غلام و کنیزان به لبس زرین
 پیشه کنو سواران شاه بیلام
 و شیرین کوز که از جزیر گذر
 بخت اسو آمو فیروز شاه
 اتن اسو همراه با جو و ترم
 سپن آمد آمد ز مهران یام
 دو سو به پیشه کنو وای نه نای و کوس
 سپن و ارد گلستان ردم
 با بکل

کوزن تپ ازین شهزادان تمام
 دژن خمیه خرگاه با شان جم
 سجادون درال بارغ با درشن ناز
 مکمل کوز که از گرامی کهر
 ملک ناز آس شهزاد زنگار
 کوز که انتظام شاه تمام
 سجادون هفتاد که گریه آبنوس
 مظفر شهزاد والا تیب
 برایه ارم با حشم سه دوید
 سپن جملگی فیل و اسب سوار
 بمسند بغیر سفیده سوار
 چپ و راست میران و خدمتگذار
 بھکت با سه کشیر و شور تلی
 سپن سالارن هفتاد سپه از دژان
 یس روح افزا و خدمتگذار
 سپه سوار بشوق بکا دل پری
 به کینه کاندس گزیده آشن تمام
 بحب ارم دژان وقت درگ
 سپه سوار نام داران بغیر و سپاه
 گرانمایه کوز و کوز دژان
 میو کنو دژان سپه دژان
 دژان آس مخلوق از روم و کوس
 پیشه کنو زرفشانی کوزی لاجرم

بباغ اندرون بو تهنی کیست مقرر
 بخت گرانمایه شمعزاد بیوٹھ
 ترودا اکھ ٹمکلن ذلال دنگین
 جھپکن سہ کر نودست بوتیار
 سہ ترودٹ ناگولی لاکھتہ سہ جھپدہ گو
 سہ خرمنٹھ وچھتہ مہساناں تمام
 غرض بیٹھو ساری بمقدور قدر
 سیٹھ عود و غنبر مجلس دواں
 ذ عزیزین گاد و دم تہ دوہل
 بیکسو پری پیکراں سوعہ ندرہ
 بھتہ ذراے تم پیش دستی کران

بخردم دلی ژاو باغیں اندر
 بہاؤنی دزیرن کورس گلہ میوٹھ
 بہاؤ کے کم سیٹھ شہر چین
 عجیب توجہ از بہر شہر نگار
 چمک لالہ نے ہند چو خور رشید گو
 سپنورہ تعجب ہمہ خاص و عام
 کہاناں بہ پاین مہاناں بہ صدر
 بیکسو نقار اوداں تہ گزراں
 سپن تافلک شور بہرام ڈول
 نواں ہر و دان نیہر تہ آندہ
 پچھتہ پاٹھو رتہ مہہ جینہ پران

ونہ ون

زدوس شہر کے ماہ تماشاو
 مظفر شاہ نے مہرائو لالو
 زان کر پاؤا ابریکہ سالو
 لالہ وے ترودٹ تھم لو گے نالو
 حسن آریہ ہند رنگ دالو
 ارچہ و گنے تراو ملالو
 عالمکوشاہ چھ ناگلی نالو
 یوسف مصری سہ خط و خالو
 ناگم راین بوڑ تالپا نالو

لالو آکھو در گلستان
 لالو آکھو در گلستان
 فیروز شاہ شے گے مہربان
 لالو آکھو در گلستان
 روح افزا کر چپانی زان
 لالو آکھو در گلستان
 ماہ چھکھ تپہ نے منز تابان
 لالو آکھو در گلستان
 سانس آو از شہر سمان

سیرت سیرت شہ پال لالہ گوپالو
 بارغ ارس چھی دو تھر تھ شالو
 شائہی کھین چن بڑو بڑو پیالو
 رچھو تے حضرت ذوالحیلو
 انجوندہ پڑشہ نے جہاں و جہلاو
 زمینے آکھو پدول جہالو
 باڑو کھ لول چھٹے ٹالی نالو
 لول بڑو عاشقہ بندہ کر تھ تالو
 لولہ دوڈ پونیر و چھ نے جہالو
 لول بڑو ذاتس مالا مالو
 دو پیش یا نبی گڑھ خوشحالو
 لولہ سیرت ڈوڈو لب ہے کمالو
 اُس تھ کو راہ سیر در ہر حالو
 یا شفیع الوری چھٹے سوالو
 میثمہ بوز جانس لکے تھ تالو
 لالہ آکھو در گلستان
 ڈیئے رکتو بیہیم چانز میہمان
 لالہ آکھو در گلستان
 چشم بد دور تہ پور سامان
 لالہ آکھو در گلستان
 پار دس پڑان چھی پیمان
 لالہ آکھو در گلستان
 ماشوقس سیرت گئی کھ زان
 لالہ آکھو در گلستان
 لولہ سیرت کھو لکے بر لامکان
 لالہ آکھو در گلستان
 نبیو یسین تھوڈ ترہندے شان
 لالہ آکھو در گلستان
 نعمت اللہ رچھن از شیطان
 لالہ آکھو در گلستان

ہیکاح

سپنہ حسن آرا بصد انبساط
 سپنہ روح افزایہ بو ماہ موت
 کوہین تس مبارک ز بخت سعید
 تمسخر و تبسم کوہ کھ پانہ داغ
 بخندت شرف یافتہ بر براط
 بکاؤل و چھن تس کوہن نالہ موت
 و چھتھ از ژنڈہ چھٹے پگاہ روز عید
 پُران رت کلاما کران مانہ ماغ
 وا خلفائے راشدینؑ

خواصان محفل بقصد امتیاز
 بیستہ کنو بیاض اندر وں انتظام
 بہ اہمین شائسی ز ماہی بیاہ
 ز فیروز شاہ چاکران بے شمار
 منیا فتحہ کرکھ پیش باصد و بقار
 بہ کیشرها ضیا فتحہ چھٹے اندر جہان
 ہینکی کوہ کرکھ شان تیکے بیان
 مظفر شہنشاہ با شہر یار
 ضیا فتحہ کھوان اُسو از اتحاد
 فراغتہ ز فرحتہ لبیکہ یام تام
 کمرکھ مجلس آراستہ بعد ازین
 بیکوے خورشوے سازندران
 کرکھ مجلس آراستہ از سرود
 کوہکھ ساز باناد آراستہ
 شہنشاہ فیروز با افسران
 و چھٹہ رویے داماد دلشاد کو
 موافق بستور گوتس پستہ
 سمیتہ آے ساری آپر و زیر
 مظفر شہنشاہ جزیرک حوضوہ
 بیستہ کنو چہ فیروز شاہین و کپل
 بیان روئے قاضین ہر دوسو
 بہ محفل بہتہ اُسو سازندران

چو مہمانیان نیچہ بر فرش ناز
 ضیا فتحہ مہیا پوہ لادو طعام
 بہتہ اُسو مہمان در آں عرصہ گاہ
 رتن اُسو تائبیا ہزاران ہزار
 ستادہ نخدمت سپہا نامدار
 ز شاہ ارم بیون بیونے اُسو خان
 کھوان اُسو فردوسہ کی مہمان
 تیس اُسو مہمان ہم از دیار
 سپنو جملہ مہمان بدل شاد شاد
 سپنو استراحت کریں خاص عام
 اُنکھ قاضی و منشیان دین
 خوش آواز از شہر بازندران
 ہینو تیکھ لاریے بر بڑ و چنگ و روہ
 نژان آسہ خوران پیرا ستہ
 سپنو حاضر مجلس بہشتیان
 ز رنج و غم و غصہ آزاد گو
 چھٹے شکھ بہ شہزادیے ارجمندہ
 سپنو جانشین برگد بدر منیر
 سپن پیش قاضی بخاطر سرور
 بمطلب کرکھ پیش قاضی اپیل
 نورن خطبہ شاہنشاہس روہرو
 بہتہ پاٹھو بے رقم مبارکھ کران

مبارک بادی هشت ترائه

مبارک روز انوار است امشب

بفر دوس ارم یار است امشب

سپین حاضر مجلس شاه فیروز
مبارک که دهن قبیلن گئی شادی
مبارک که طے کر که منزل بودی
مبارک که از کمال ارجمندی
مبارک که هر دو جانب شاد مشدی
قران گو زوئے با نوحه رشید تابان
بد بسوس زهر با بهرام آسان
مبارک که گو گلس تہ ببلبل میل
الاهی وار عقاون گل تہ ببلبل
سپین مابلک ز هر جانب ز افشان
مبارک که نعمت الله دست بامان
چمپس حسن آرایه مبارک
سپین حسن آرایه دل شاد شاد
چمپس نیشہ اُس بر فرش ناز
تہندے کھوئے کور تمخویشتر نزان
بحاول در چھتہ اُس کیشترها چھوان
دیسہ صد پچھتہ رگدراں دلفروز
بفر حکمتہ تمنن رود نہ آب و تاب

نظر شاه بدر است امشب
سپین کزاد رنجوران قادی
مبارک که حمد دادار ست امشب
نگارن دهن چھ با هم عہدہ بندگی
مبارک که ساز دیتار است امشب
بہر ج ثور لوب با ہم تموشان
عطارد منشے کار است امشب
مبارک که حاضر دھتہ منز اھتہ مل
مبارک که بے دوتے یار است امشب
شہو انعام دیت لوکن رفراوان
بہ انعام آنک موختار است امشب
سپین آواز ہر شاہ مبارک
مبارک که کزان حید کھوئے زیاد
کوزن تہس مبارک بھد امتیاز
ز شاہی سہ جامن اندر کردہ نزان
تمن اُس نہ کھاندہ پڑھ یوان
نوژن تہ کوزن لولہ کے ساز و سوز
چو سیارگان گرد آں ماہتاب

پچھے پاٹھو لوک کو خزانہ کوڑن
خمش الحان باہم نشیناں پوزن

روح افزا بکاو لہ مبارکھ

کن ان

پوش پھلی باغش تو شن و نہ پاری
چمن درمنش آب گو حباری
دور کو غم غصہ صبح بیاری
بلبلن کر گلس پچھتہ وفاداری
فردوس شہر کو آسے با پاری
مظفر شاہ سہنر چھکھ کمانداری
پار پختہ آؤئے خاصہ عمری
جبری ہو لال تھتہ بے شمری
فیروز شاہ کزان پیا لہ برداری
سینہ تمکو چینی کو رؤس بر ماری
قاضی صابن خوبہ پور قاری
دودن کوڑن میٹلی از حکم جباری
وہسہ تہ صودر پچھے مر داری
تاجدار تاجن بر خور داری
لے تراو مالہ منج گنیز برداری
دوؤلی چھے پواران ہر سواری
دولتہ سیتو تل چھے خریداری
تمہ رہنا گریوہ نے چھے شہری
درہنن تھاوئے نالی لاپاری

طوط سہنر چھے خریداری
طوط سہنر چھے خریداری
صبح آتہ انواری
طوط سہنر چھے خریداری
شانہ تھدی غتہ بدی ساری
طوط سہنر چھے خریداری
گر مژ تھہ رک خباری
طوط سہنر چھے خریداری
سارن قاب تمکو پاری
طوط سہنر چھے خریداری
دورس اچھہ داری داری
طوط سہنر چھے خریداری
ذات پاکس مکان یاری
طوط سہنر چھے خریداری
واری درج کرتیاری
طوط سہنر چھے خریداری
ہمش تہ زام مر داری
طوط سہنر چھے خریداری
برہنن مڑوئے ماری

طوطی ستر چھ خرید ادریے
 اقلب نفس امارتی یہ
 طوطی ستر چھ خرید ادریے
 تن کن چھس کران ز ادریے
 طوطی ستر چھ خرید ادریے
 عاصی ذمہ بھی سار ادریے
 طوطی ستر چھ خرید ادریے

باقی داستان

بہ آرام گے مطرب چنگ و دف
 ز حیثیتہ اسو بیعتی در کھ دایہ بر
 بجایے مدانیو کھ تاج الملوک
 ز بچاؤتہ بہر سوبساط و پیشک
 مکمل ز اندوہ یک تخت عاج
 چو بلبل پس پیے گل کران انتظار
 پری رویہ لبش محلہ خائس اندہ
 بہ خلوت گہر خاص شہزادہ راو
 دو پیش رویہ افزایہ دہری چھ کینا
 کھ کھ سوعے خرامان نیمہ از جلوئس
 نیس کھ سوعے آن تاجدار رنگار
 حوالہ تمس بلبل پس گل کھ کھ
 تمس ہجرتک داغ ڈول باغ پھول
 پکان آتہ بیواپہ سویے رنگار
 بغلیہ باہم سپہو با سولوک

جایا میلی مستند کاری
 روز شب کروم در تباہ کاری
 تھر چھ پانس از شرمساری
 دہن عالمن ہنر یس چھ سرداری
 پنجتن پاکن بیہ چار یاری
 یا شفیع الوری دم رستگاری
 نعمت اللہ پران لولہ اشاری

مخلص سپن محفلن ہر طرف
 بہ بستر گہاں ساروے تراو لر
 رفیقہ شفیعہ بھد سولوک
 کمرہ سجاؤتہ بھد زیب و رنگ
 سجاؤتہ بیکسو از بہر تاج
 براں تخت روٹ شہزادون قرار
 بیستہ کنو سمرو تلاشس اندہ
 خبر کنو تمس نشہ باغام آو
 پیہنو کنو سوعے اس عاجز گواہ
 اشارہ کوڑکھ سوب آن فروعوس
 بتدیرج آہستہ سوعے گلغزار
 نصفتن گہے شاہ داغل کھ کھ
 وچھ بلبلن یا برحقن روے گل
 پری رویہ وچھ یا برحقن رویہ یار
 دو چھتہ آو از تخت تاج الملوک
 دایہ سوعے دمن ہند پر پڑون تخت

رتمن اوس یژ کالہ کئے مار موٹ
 پچھتر پچھتر گئے محو دیدار یار
 یوان چھکھ نہ پڑھ از جمال طرب
 پس از مدتے دور کو انقلاب
 چو بمبیل روٹن گل ز منقار گل
 گئے مار بیجان اسیس پچھان
 زریں طارچہ گل کالہ مویش کرٹان
 رگہ تر مکش تس رنگ آمیز اوس
 گئے بومہ و نجر گئے زلف جیم
 گئے چشم بادامہ نے ہند خمار
 اگر اوس تیر بڑوٹھ کو رست کمال
 و چھان از درون و برن زہار
 بعشرتہ بفرحت دیوان داد عیش
 پختے پامھو آن دلبر گلزار
 یہ کینرھا و نیکتام از بار عیش
 کو رست شہزادان در اول بیان
 پس انگہ و نشت تہ احوال خود
 پور مکھ حمہ سوئے خونہ او ندر پاک
 و نیکت بر مہتن یو داسے ووت رنج
 سپیو یا مہتن فارغ از سرگذشت
 پس انگہ پشکس پچھن چوں پشنگ
 کو رکھ تی یہ بروٹہ اوس پورست تمو
 پس انگہ جز پیرس اندر ووت یام

کو رکھ اکھ اکرس لو لہ گئے نالہ موٹ
 کران باز یہ شغل بوس دکنار
 پران حمہ سوئے خونہ ابا ادب
 تیرھ رنج و کھنچہ سپیو کامیاب
 رٹان تہ کران پیر یار بہ گل
 گئے اوس تس کو شواژن و چھان
 آنان بڑوٹھ کن مانتا بس کھان
 کران مہم جینس تیس بوسہ اوس
 گئے تہ خنجر و چھتہ دل دیم
 گئے تیر مرگاں و چھتہ دل نگار
 مگر در پریشانی و ہول حال
 یہ کینرھا تیس در بدن مایہ اوس
 سپیو جمع تس اوس خاطر پریش
 کران بازے لہو با تاجہ ار
 رتمن اوس تکلیف آست بہ پیش
 تہ بڑوٹھ بکاؤل سپیو خستہ جان
 ز تکلیف زندان ہمہ نیک و بد
 سپن دل جمع اوس بمرست و پاک
 ثنائس خود ايس آتھ آو رنج
 ز تقریر زندان و دریا و دست
 کھستہ گئے سپیو ہم بغل بید رنگ
 ز ابجد ہونر علم پورست تمو
 بہ اوسط درں باب گو تیز کام

زحطی تہ کائنات تہ سعلت پورن
 ز ترشت، شغذبا صطنہ امتحان
 ستادہ خمیدہ نشسته بعیش
 رمن مہمتہ کاکک دلن اوس تاو
 ز سمار پانس بلجو و لعب
 ز خمدوار از خاب خودش اکھ موٹھا
 ییلہ جانوادو پکھن کردو و اش
 ز عشرت کردہ شاہ وقت سحر
 پیہ شست و شو اس نوکر فراز
 بعجز و تفرع بفسد انکسار
 بیستہ کنو بنزد بکاؤل پیری
 دوشے زاپہ ڈپھک پری برینگ
 دوجھک نہ تمس راتہ چی یال و چال
 نہ روپس عکس نہ سہ رنگ گو لال
 چھٹہ رختہ گوشت تس ز بس و کنار
 دوپس روح افزاپہ راتک کمال
 دولن دختہ پہ کیا چھہ گوشت بانہ
 ییلہ وہ ذکیکھ چھہ وں ناداں موکل
 بلکہ از شبس منزہ کرداے ولے
 بیہ کالچن کر یوک کار بار
 دوجھتہ خاکین تر دونه از مجال
 پہ بوزختہ بکاؤل سپنہ شریکین
 بظاہر دیان چھکھ کھوان چھکھ شوس

اکائی دہائی ستے طے کورن
 دیتن سینکڑہ و ہزار ایترنان
 بفسار غدلی دیت تموداد عیش
 درپ شب رمن دراد از آو جاو
 دھیک پختہ بچک مہکت نوش لب
 کرکھ نہ دیان راختہ ز پختن سحٹا
 یمن دھن بکارت سپن اکرناش
 نمبر دراد تہ تراو جایی و گرو
 اچھہ بختہ چھولن گو پرن تمونہار
 پورن حمہ سویہ خوداوند کار
 پری روح افزا سمندو پری
 جوان بیج افسس دوان اس چنگ
 ہمیشہ نہ میسر گمتر چوں ہلال
 نہ موپس سہ پھولانہ کاکل بناب
 اسان آسہ وہ نوے یمن و دیار
 کجا و ذکیکس لالہ رویک جمال
 نہ از تام اہیکھ گنڈتھہ تھا نیسہ
 فقط کوم چھہ کارچہ وختہ تہ وکھس
 یہ وہ ذی سحر ثالی راتہ چی رڈز جاے
 یہ وہ ذی سحر ثالی تہ روزکھ بیمار
 بیکھ آتشی ز چستہ کورن کمال
 دوپن تس یوان آب چھہ یں چیس
 کہ ہے ہاے سپہ کوہ افسس عروس

یہ کیا چھکھ وٹن تے کیا چھکھ نہ پین
 یٹھے ہیٹو تے چاہک سوارا قوی
 بدینگوہن باہم تمسخر کوڑکھ
 سمرو چھہ بوزان یہ کھتار شان
 دیان اُس اکر فر پہچھہ تابے
 یہ تہ چھس ازیں نعمت خوبشگوار
 غرض تھکھ اں نو عروس زبر
 پٹھے پٹھو عاشا کران روزمر
 ز فیروز شاہ محکم جاڑی سپن
 تمن دون نگارن کیٹے جاینا
 میسر دران خسانہ شانہ پچہز
 مقرر تم کو در آخبا مقرر
 موٹھکھ پیتر کالک ستم نرسر
 مظفر فزدو پکے شہر یار
 بمع حسن ادا میل و گر
 ہیٹو تھکھ رونخصتہ از گلستان ارم
 بصد شوکت و حشمت وجاہ و فر
 دلو ساقیہ مدھقا کو دراز
 بشکرانہ وصل و ختم سفر
 پٹھے پٹھو ہیٹو کہ رادوین داستان
 بشہر ارم شہر یار نگار
 بکاؤل ہمتین عاش و عشرت کران
 دودھہ اکرتس یاد پو موج مول

بجلی ژٹے تے گڑھو تے بی وٹن
 کھسی نا تے تے باوہی خود روی
 ازیں باب کم داستانا پورکھ
 اُسان تہ کشانی درونی پشان
 مٹے بیٹہ کار و بار پچہ خبر سار چھہ
 گہہ و گاہ بر فضل اُمیدوار
 چھکھ تہ نیکھ محلہ خانس اندر
 موٹھکھ رہتہ کالک سترج و سفر
 اُزن کارو گر و دستادن وٹن
 بنو کھ جو بارغ ارم گلشنا
 تھو کھ شہر یارن غلام و کپنز
 گذاران دودھہ تھو چھہ باناز فر
 خود ایس پران حمد شام زکمر
 واپس گذشتن سپن سٹیار
 ہم اں روح افزا بصد کو فر
 ز فیروز شاہ وز جمیلہ حرم
 زوان سپن رتم سوخن مودہ خضر
 بیک جام عرفان کرم سرفراز
 گتم نوش تازہ گڑھن مغز سر
 زبانی تہ کوڑ و دستادن بیان
 نگار قدم و جدید نگار
 ادا کیو نثر کالا سپن اندران
 ز فرقت تہس آوہ ہندے لول

کوژن مشورہ مفت باجفت خویش
 دپان چھس منگہ روخصت از شیریار
 مے ستن زئے چھاوت پینک اتفاق
 یہ بوڑھ بکاؤل سپنوشادمان
 بے وچھہ اُچھو پانہ شیرنگار
 تسلی مے کو مالینیک تانہ منور
 بلا شک مے روخصت از شیریار
 یہ بوڑھ سپن نہش بگاؤک بکار
 شہا عذرتاخیم ناف تھاو
 مے کو مدھتا دیشنس مول موج
 کوژن ہم دین مے روخصت بسجی وطن
 دوشے وے گزھو اُسو شیرنگار
 دوچس شیریارن برائے سواب
 دوچس شیرازن موکسن از غدا
 جہاں تاب پیشہ باز از بانہ وراو
 مے فیروز شاہ زاو در محلہ خان
 جمیلن دوپس مرعبا آفرین
 چھ بہتر گزھن ہم بماوایہ خویش
 گز یا چھ کورن کپڑی کوژن جان
 یہ بوڑھ سپن شاد فیروز شاہ
 صبح پھول دوپن شیرازس سکھر
 سپنوشاد تاج الملو کوژن باز
 شہن کوژن تین کیٹ جہیز تیار

ز شوق وطن چھم کوٹ سپنہ ریش
 چھ کیٹ مشورہ چون اسے کھنڈار
 وگرنہ بنا حق تلن کیا انفاق
 بے افس منگان از غدا ایہ جہان
 زئے یس بارغیشدرا زچھہ یادگار
 ازین پیش چھم دارمو ویکس سوزوز
 زئے ستن پنس چھس دل جہان تیار
 کوژن عرض در خدمت شیریار
 بخورم دلی عدل و انصاف کاو
 زہجران دلس چھم گزھن وج کھوج
 مے اٹھ منقلہ نار شوق تن
 چھم آئندہ کار پنے اختیار
 زئے میلی پکاہ اٹھ سوالس جواب
 الا ہی روا کرتیہ سونے مسدا
 بنوبت کتنر جاپہ مژ زانہ زاو
 بفرستہ چھ قصبہ جمیلن ونان
 بہ راہنی کیٹس بر اراد چنپن
 بفسار غدلی تئو کزن ناز و عیش
 مے آسن گدا یا کہ شہر جہان
 یزھان بی بے او سس نہہ داچھم گواہ
 اجازتہ زئے چھی کراوساز سفر
 نکار س گزھن اسے انوار مو داژ
 غلامان زریں کمر اکھ ہزار

کنیزان نوحه رشید طلعت هزار
 نفیس و عجایب گرامی گهر
 سیحها غنبر و عود مشک ختن
 لباس گرامی سیحها و کتیله باد
 سیحها خیمه خرگاه از توشه خان
 جدا گانه از بهر هر مرد و زن
 اثاثان بیشک تمن کانه تیر چیز
 زر و نقر کی جمله اسباب با
 دین تن نقد تیر جنس تس بے شمار
 ز اسپان و فیلان بسان ساز
 ممکن بسان و ساز سفر
 سپین هر دو گلچهرگان با قطار
 دود و مارچه تیر دایه آب قلیں
 برآیه سواری کنیزان تمام
 مایه مایه روضه صحت از شهر یارم
 بعنوان شاهسی بجاه و حشم
 بعشرت چهر منزلی بمنزل پکان
 سر راه باشند گئے غرق زر
 کران عاشر و عشرت بعد افتخار
 خیر گئی در هر دو شهر بکار
 زندگ موحه آبس و لے نیم جان
 ز بگریه چو یعقوب انجلی گمرا
 شبر بوز نقن قس اچین آو کاش

هزاران شتر بار از مهر دیار
 دوان شود به تم لال شام و سحر
 کوه و کوه شتران باد کیشترن هستن
 ز زر بخت و کیمخاب سیماب دار
 سیحها بستر از بهر ماتحتان
 لباسا تھوون و مریایه تمن
 بقایا تھوون تیر تمن آله پیشتر
 به پوشاک اطلس تیر کیمخاب با
 ز دولته بزرگه تیر به شهر بکار
 کران کور تیر زایستد سرافراز
 و چھتد رت دود با درایه وقت سحر
 عماری نشستن بهودج سوار
 شتر با تمن میلو اسپان و فیل
 ز فیروز شاه بو تمینک انتظام
 جمپین دما کر فوج دهم
 براه سفر تیز تر دو که قدم
 بفر حقه چهر شهر از دود هر پیکان
 شهن خشمها بود با کرد و فر
 غرض دای در حد شهر بکار
 سه تاج الملوک آو با افتخار
 گمرا از فراق پسر خسته جان
 دو چھتد کر به کان تھوون بستر پیشتر
 سپین ز بهر و تاز تمکو پیشتر سولاش

و چن ہر طرف شور و فرخندگی
 بستے در اے با حمت و دھوم دام
 سپن شوہر شادی ہندے شہر کام
 مکان میکن دوت بود تاج دار
 بمع ہمراناں رنگار قہر ہم
 تمامی شہر باش تے ہمرانا
 ز فیصل سواری سبک و و تھ پھر
 تمو لولہ روٹ شہر یار نگار
 کوڑکھ لولہ کے رگمویہ زاندا ز بیش
 مداد اکران گوکھ تاج الملوک
 گر تار محقق آے بادھو پیہ دھام
 کنیزاں پکان تس یمین وینار
 دزان حندل و عود موہ ہر چھکان
 پیتھے پاٹھو دینہ دان تیس آسن اس

ازہں خوش خبر لب تہہ زندگی
 نہ پوتہ بندو کوڑکھ انتظام
 سجاو کہ مکان بہر جات کام
 چو دہر پندگی ہر دو خانہ تیار
 جلو تر و شاہین بہ طبع سلیم
 بختے آسو درامتو تیس لولہ سان
 بنو دیک وارتھ سہ عالی گہر
 ہم قہرمان رشتن در کنار
 ز فرقت تمن لوگویت سپنہ ریش
 تمو لولہ ہوو کہ بعد سو لوک
 ازاں جایگاہ تم خراماں خرام
 بکاؤل پری آس ہوو ج سوار
 بختے درامزن آپہ تس لولہ سان
 حکم دروئے حرم ہاے خاص

تاج الملوکہ نس منس بن سچھ کنیزن ہند وینہ وٹن

پانس سیتو ہیتھ پوشے مال
 پانس سیتو ہیتھ پوشے مال
 یاور او سس بخت و اقبال
 پانس سیتو ہیتھ پوشے مال
 مالا اونڈ مالا مال
 پانس سیتو ہیتھ پوشے مال

ببس پینتھ او بستانس
 دشبہ میڑ راوین عشق اتانس
 سالا کوڑم پتھ پڑستانس
 پاور تہہ کے پرتھ انانس
 سودا ہینہ گو عشق و کانانس
 پویشن اتہ وینہ جان بانانس

لوگ پُرسا نہ منز سفر تانس
 راتھا رُج کُلس لال خانس
 ذات پاکن سبب کوڑ ناتوانس
 پیچھے کتہ پیچھے تَس شاہ باشانس
 ماج کُن دوپ بچو یختہ بیا بانس
 وُن قصاکش چھ یختہ جنگستانس
 چھ عجائب سمٹھا یختہ کوہستانس
 لیکن اکتہ کمرین غار زانس
 پختہ بروٹھ گڑھ یختہ ملک بانس
 تا پُتر تختہ کُلس چھ پختہ اُستخانس
 ناگ کمر آب کاو گزیدہ انسانس
 کھیچتہ سبز سو پیچہ وُن اسانس
 پہنچ یو د عاھا گڑھ پیچہ چھانس
 ضرب سیتو زہر آد کوہستانس
 وصف کچہ کس گاہ مردانس
 سارخو وچھ مے روز روشانس
 ہمو کچہ وختہ بزرگ یو د سیتو تھاو پانس
 زخمس مرہم چھس دواتانس
 جاہوز کچہ یخ منز نیستانس
 مار وُن رہ قصہ پنہنس تانس
 کھیچتہ سبز سو پیچہ پختہ پرتانس
 عاصہ تہ گاہ تھاو وُتم پانس
 کوہ قات کو گڑھ تھتہ دیوستانس

غمہ کیو سرفو دو لہنس مال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 چھ ہیچتہ مارا وُتر قلعہ مال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 بکو بکو تھک گئے مانس پرو بال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 تہ منز کینڑھا وُن الحمال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 ناگس پیچھ گاہ وُتر تھتہ مال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 کھیچتہ وُد زل میو پیچہ بر حال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 سیتو تھاو پانس در ہر حال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 ڈیشس نہ کائڑھا علی مل حال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 وقت صغنی چھس بے بہا مال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 ژ پختہ گو آو زہ پختہ مال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 پھیچتہ مہا فو با پرو بال
 سیتو ہیچتہ پانس پوشے مال
 فوج ہیچتہ کولن کولن پامال

سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 ہاؤن مردی تہ کراون چال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 پیشکش تھاؤنش زوؤل مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 مول تے موج سپرس خوش حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 دشمن تہ لکھی ساری مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 چوگا پستین زہنیکہ مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 ذالہ موروز بر مال کنگال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 بار عیال گو کار ابدال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 یودوے چھکھ یڑھان جاہ وکلال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 بڑو بڑو پیالہ پھس مالا مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال
 نعمت اللہ و نان در ہر حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشتے مال

دیون خون تمکو کھولن آسمانسی
 واقف سپیدہتھ دانش دانش
 روح موکلاوان اوسر زندانش
 آفرین فیروز شاہ گکستانس
 افسر پیرودن ہنتر خوشانش
 تکلف دیت مظفر شاہن پانس
 دودہ وک شاہ خداگے خاندانش
 گو دوت پنے نے روز روشانش
 بختہ بود تختس بیوٹھ دیوانانش
 شاہی چھ کران نگارنس تانس
 شیر سید غزنو پو لرنہ کھہشتنس
 شیر لہ گتھ شکار کھیل مالانش
 دن منا کھیت کھیاوسہ بیگانس
 زاغہ پسند کر پاٹھو منہ بارغ جہانسن
 جان تن منہتھ یس پو دیہ جانسن
 ہمتک گنڈ کمر بند میانسن
 پے لبکھ لے تھاو سیتو ایٹھانسن
 کتھ کر حاصل رنج دتھ پانس
 زان کرا تھ کر پین غار زانسن
 ساقی ماہکھ شرمعہ خانسن
 چادان مے یمن موہے عرق فانش
 ساقی کوثر شاہ مردانسن
 چھس امید وار تھ آب حیوانسن

باقی داستان

کجه و همه زن و مرد شادی کران
 نگاره جدید کجی همه اهلکار
 رفیقان شفقان فرزندان ندیم
 چو نعل بدخشان به شهر یمن
 برای ملاقات سر تاج خیش
 بمعه بمجلیسان با کرد و خر
 نژاد یخته کتن مرثه پی پی نژاد
 سپین شاد و خودم همه خانان
 به تعظیم سر خم کورن پیشدار
 اچهن آدس کاش کیه تاز تر
 پهلوس دل دولس پیتر کاک مال
 زمال و متاع و جلال و جمال
 بکاؤل چه باشکوت و گنج مال
 بن حق تمن بوزنه آیه زحاک
 امی سعه نه دادی مے مھو خا خا
 سپنو دوقف از ربه شاه قیاس
 به خدمت گذاری کرد روز و شب
 اگر چه مے چقم زیور و زر و زور
 خدا چھو به اسباب تو جملہ چیز
 سپنو تاز رو کوکھ دل جاد خوش
 کورکھ داخل توشه خانه تمام
 شہس اشنا سویم شہریار
 سپنو شادمان بوزی حقن داستان

بیتھ پھو لوک ترانہ پزان
 سپنو داخل خانه دوقف نگار
 شہس ام سو آستو نگار قدیم
 سوه مھو با مادر خیشتن
 سوتے آیه با حشت جاد و عیش
 سوه رضوانه چی بیسوا حباد تر
 بشادی سوه کر جامن اندر و نژاد
 یکایک ملاتی سپنو بانوان
 شہن پیشہ مادر بصد انکسار
 بیدار فرزند عالی گھر
 نوبہ ہند و چھو شکت کج مال
 دوه یوایہ چھن تریمہ ہند و چھو کمال
 درونی بمن بطرمن کو خیال
 اوس کن شہس جاد تر آسیہ مے
 امی سعه نه دادی مے کور لڑ پار
 بکاؤل دریں ماجرا اس پاس
 تمن کن دو پین از کمال ادب
 به آیس ز ملک پرستان یور
 تر ہمت چکس به قورہ دن نگار کنیز
 یا تقریر بوزتھ دن شے مہوش
 غرض چا کرد مال و زر از کرام
 خیر بوزی حقن آے از ہر کنار
 مھو حسن شہنشاہ شرقستان

و منزل گزیده او با کردار
 نه پندار یار نه شهراد پیش پیش
 نه بخت در اس شهراد با صد چشم
 سپین پخته اکھا آنرا چه بهر شده
 بعشرت کوثر که چند روزی قرا
 ز فرقت کوثر که فرقتش افتام
 بساوا به خود پخته اکھا باز که
 سپید شادمان ساری از شهر یاد
 دهان پخته اکھا که بخشنه سلوک
 غرضی شاهزادان بعزت و بقار
 بنشای آن دخت فیروز شاه
 به جای بی باغ با سبک بسا
 طغییل حماله سوه شاه پتری
 سپید جاس که مایه و پسته
 و چینه باغ گویا پرستان دانه
 سود محمود به یسوا باد بقار
 بھو لکھ دل تو لکھ دوزک رخ و غم
 شب و روز با هم روان داد و عیش
 بمال و خزان تو شے حصه بر که
 بعشرت کوثر که مدققا پانہ وانی
 اگر و لب رتو فرحت گنج مال
 بهر پخته راز افشا رو چھک در گین
 نیکه تو در این دولت مال و گنج
 به سمار آنچہ د چھم به و فسا

برای ملاقات نور البصر
 نه آمد به زیاده تو ت دایه انس
 ملاقات کوثر مایه پترو بهم
 نه دولت فراای شبیه ارجمند
 شمشیر رشته دایه بشهر نگار
 و دایه کوثر که پانہ وانی سلام
 روان تو حصه شاه سرفراز کو
 به آیین دیرینه کو کار بار
 الاهی حقون زلف تاج الملوک
 نگار جدید سس اندر رویت قرار
 به کمال پتری پس توان پخته اکھا
 نه پان از بارغ میشه راز شاه
 غلبه اس محمود به سرتری
 سپید آیت کس روز به ارجمند
 نگار ان در آن جا دوه به راز
 نگار قدیم رتو رویت قرار
 ز فرقت تمن ادس گوشت رستم
 مساوتس اندر به خاطر پیش
 کران نه صوره تمن رات دوه بر که
 بران دل به یثرا کس مانہ وانی
 چه آنچہ پوان پخته کمالس زوال
 در پنا کوثر که باز اندوه و گین
 قهوه که پیشه من حاج باد و رنج
 به یاری کران ظلم جور و جفا

چہ دیکھ اُٹھتے تو قمع پہ تھاو
 چہ گزشتہ غرق از کثرت ملک و مال
 آریں آتش ناگہانی متیاو
 آلودہ دلا کہ کور پاؤں پائسیں قر
 غرض یہ تھتھ بھانسی چھہ نہ اعتبار
 سینا پہ لب لکھ یو دم گزشتہ شادست
 چھہ بہتر دریں دور نا پائیہ ار
 سید پانی کر پانی ہے کن نقطہ
 بعمر گرانمایہ و شست ہفت
 وریں عمر حاصل رہے کیسا کو دھت
 بحر فضل حق چھہ نہ کاشہ زاد راہ
 شفیع الامم سرور کائنات
 تبتہ و یار یو دوسے رہنا آئے
 دلس فرزند پور اخلاص تھاو
 ولو ساقیو فرشتہ کجاو سے
 ازاں سے گزشتہ دور رنگ سیاہ
 بیتھے پاٹھو غمیر بکھان آتشکام
 بکاؤل پری ہستہ نگارں اندر
 کران عاش باہر سہہ آرام جان
 بدیں گونہ گو کینش کال ادا
 ینامہ دہانش تہ او س کھینٹے
 تہ بر دشہ کن تہ بوز کہ دپسے اندر
 نپان در جہاں صنعت کردگار

دیتی دو کچھ وایتھ کڈی باز ناو
 ز تعمیر کتبہ کور کمال
 کینن چوڑ گو نگہ ہستہ سوز ناو
 چو فرزند نواہ صمد جو ککر
 نگہ انعام کا ہے دیوان سخت مار
 پتے مار کھیاوی تہ کو اوی شہ پست
 کون تو کیت زاد راہ تیار
 و نیک نام کو تاہ و چھتہ خیر و شر
 درینا ہمہ رائیگاں وقت رفت
 ز اعمال بد نامہ سور سے بوڑھتہ
 چھل از آب رحمت تہ نائے سیاہ
 دروہ تمن پیچہ تہ پردہ تہ رات
 بہر دوسرا علم تہ کم کاسہ تہ
 اندس وایتہ ناو تہ چاؤ ناو
 چو کاوئیں کے بوڑھا سوزو نے
 گزشتہ چھم بدر باریشہ راز شاہ
 تہ تاج الملوک شہ پریار نگار
 چھوان پتہ لب لب بہار س اندر
 گو آباد شاہ منشہی شان دان
 زمانہ کوڑس بینیہ رنگ صبا
 کھوان اوں ہیو تنس تہ واپس نیٹے
 نیمندہ تراو و حقن ہوشہ سان گوشکر
 بہر گونہ خلقت کران کا بار بار

چھہ موجد ہر جاپہ بخرو بڑی
کتبہ اندری چھہ رائی اکھان
تمیک ناد امرت لکھینو کھٹے
در اصل چھہ امرت لکھ ناد تھتھ
بکشمیر معروف با کرد فر
چھہ لکھت تھتھ لکھ لکھ لکھ لکھ
بظاہر چھہ تھتھ کھتھ اعتبار
مژون پڑھتھ اکس یس اکھ حاجہ زاد
بلے زندہ روزان چھہ تم دیر گاہ
یو ہے شہر تھتھ چھہ زیر زمین
یس یس آبہ لکھتھتھتھتھتھتھتھ
دریں شہریشہ اند شاہ پیری
کران حکمرانی چھہ با افسری
چھہ بعد از سلیمان تھتھتھتھتھ
چھہ یکتہ جاپہ پیری یں ہندے جلیپ گاہ
ذیان شہہ پیری ناویس در جہان
یو ہے شاہ پشہ اند در روز و شب
چھہ بوزان راتس دھس ساند و سوز
خوش آواز رقصاں پیری یہ تمام
بر بار داتھ تمن اوس کار
شبہ اگر تھ ناگساں یاد پو
دو پن ہا ہرن کوٹ لکھتھتھتھتھ
سے پو یاد و ز کین تھتھتھتھتھتھ

جن داس جیوان پڑند و پڑی
چھ شہرا بیک کہ شہیدہ در بہار
لیکھت پی گوشت تختہ پڑکت گشتہ
چھ بعضے گزہان نوشتن غلط
ذبان تختہ چھ تلپا تاک شہر
چھ روزان رتن پیچھ چھ مردن عرام
ہر نیار دس رو دس پائیدار
ز دوزیا چھ نیران با آید تاد
چھ آیشہ استاد قوس گواہ
چھ توت گزہن طاقب ادمین
توت و اتہ کیٹہ تہ گزہ شہر بل
پیٹیس راجہ اندر لیکھان دفتری
چھ تابع تیس دیو جن و پڑی
یژہان یں بنان تی بحکم رالہ
حکمران پٹن پیچھ چھ آن بادشاہ
چھ رانی بہیشد راز شاہ جہان
کران با پیچہ سہ سہیش و طرب
مقرر کز تختہ پڑیہ با رلفروز
بفرمان میشد راز از ہر کدام
سہ یشد راز شاہ سوز کے اوس یار
بکاؤل پٹس وار یاہ کال گو
بکاؤل پڑی دخت فیروشاہ
نژن تہ گون یال تہ چال و تال

جوابا و دوش ها جزو موه ختصر
 اکرس ادریس پیچش مبتلا
 چیه آسان ترس سستو شام دیگاه
 به بوزخه غضبناک یثدر از گو
 کورن حکم پرکون کن اند زمان
 بفران او ایلمپیان چمان
 دباب گزده صحت پیله اندر نگار
 و چککه هم بغل بر بساط زری
 یکسونیکه ترس و دنگه ماجرا
 و دوش پرکون یو به بهو داستان
 سرعت کورن شت شویان صاف
 کورن تالو خا صه لباس زری
 به تخت روان پیچ با ایلمپیان
 گزده صحت پیله بدرگاه یثدر از شاه
 به آداب و تسلیم با پشت خم
 و چپ صحت رویه یثدر از ترس کورن تراو
 نظر کورن یثدر از شاهن بقهر
 دوین ترس که اے محب به و طهر
 توے گزده مے نش پرکون یوت کال
 پن پان آکو کورن و دنگه بخاک
 و دنگه بی کورن روے آتش نشان
 در دربار این فضلیه خاک زاد
 و دنگه پی گزده نارس اندر چون خطب

سسٹا مدتها کو تمس در پر
 گزده بسته اندر کمنه بلا
 چپنه یادتس مول موجی تر شاه
 دما اکھ صه با غصه دمساز گو
 کورن گزده حاضری نش این مان
 و پچان درایه صحت سستو تخت روان
 شو ننگه اسوی صحت جایه آن یار یار
 به آهسته بیدار کز آدک پری
 به یثدر از شاه جمله چون و چرا
 کنو یام کورن سپینو نیم جان
 هیو کن به کورن حکمے اخرا ت
 نیم درایه آهسته پانگه پری
 دباب و دوان در او تخت روان
 اندر اے شاه ترس ارنک پیش گاه
 کورن پیش یثدر از عالی علم
 سپینو زرد روزن ترس جان تراو
 دران دم ترس رو دین دانه میسر
 مے بوزم غف کی گزده چککه تراو
 سزا دوه کز لبککه اے کپینو محال
 و چچان گزده به آتش گزده دنگه تراو پاک
 کورن حکم پرکون کن اندر زمان
 ربو دپد بیرون بمانش و یاد
 دنگه ناپ شیرس به بیگانه تب

کشیدند بیرون ز جای قلم
سورۂ صنی سینو تس نہ دبر نشان
کڑو صبر کد ما بے یار سبدا
دہر جان بر نام تاج الملوک
دو چھ تس جلدی نہ کر قیل قال
ونان چشمہ تھا دھتھ سورۂ ناس گئے

بفرمان آں ظالم بے رحم
بہ آتش کدہ واتہ ناؤکھ کشان
دو پین پر سوینے کن برا یے نمودا
قدیم و جدید کسے چٹم با ملوک
سین پر سوینے نرم دل زین سوال
پتھے پاٹھو تس دوستا رس گئے

یتیم دلدار یا
یتیم دلدار یا
توتے و دتم مے ایچی
یتیم دلدار یا
تہلچہ ازی ہنس ز بستر
یتیم دلدار یا
دلس رو دم رفیبا
یتیم دلدار یا
خبر روزم نہ ہے
یتیم دلدار یا
و نہ ہے ولہ تو زاء
یتیم دلدار یا
یتیم چھس نیم رسیل
یتیم دلدار یا
یتیم درشن دہم میے
یتیم دلدار یا

ڈز سس چانے اما
نگار کد تاجبدا
بہ ا سس بمبغل ژئے
بہ تخت گاہو ا
بہ حکم اپں ستمگر
بہ ددایس داہ داہ
درپنا اے درپنا
ژ کور مکھ نہ بیدار
ڈز تھ چٹم چانے مے
ڈزن آسم مے ناہ
بہ نہ ہتھ کو نہ ہشیار
کد مے زاء یا
تمنا چٹم مے در دل
کد بیتیہ کتھ تاء
اگر وئی کین بہم نہ ہے
پوہ مے وچہ یا بہار

گزہم گلزار نارس
 یتیم دلدادہ یار
 دیمہ بر نام تو حبان
 یتیم دلدادہ یار
 شکستہ بعل چوئے
 یتیم دلدادہ یار
 بہر سو زبرد بالا
 یتیم دلدادہ یار
 شکیب و صبر و صفا
 یتیم دلدادہ یار
 ز دشمن پیش داور
 یتیم دلدادہ یار
 ہمہ وقتش ز شہ خواہی
 یتیم دلدادہ یار
 پر من کلمہ و شہادت
 یتیم دلدادہ یار
 یہ چھوئے کاغذ ہند یار
 یتیم دلدادہ یار
 سران گزہ نام اللہ
 یتیم دلدادہ یار

یقین یود ڈیش یارس
 بیہم دل برقرار
 مردن گزہ ہم مئے آسان
 دزنس چھوئے چار
 دئے کوہ حال یوئے
 یقین از سنگخار
 چھوئے واقف حق تعالی
 چھوئے تکر سے اختیار
 خرافت میاں رس اندر
 مسہ کر پان ماہ
 زکوہ در روز محشر
 کرو دعا تو ہمار
 قصاب میں این جدائی
 سہ چھوئے بوڑھ کر دگار
 چھوئے لازم وقت رحلتہ
 بیان چھوئے بس نگار
 در آخر بزم چھوئے سمار
 بہر کس بازو نگار
 الا اے نعمت اللہ
 بہر شام و سحر

چو پروانہ تن بوزن آو نور
 چو نار جہنم نہ تیزان اوس

دیکھو دیکھو نارس اندر سوہ خور
 در آتشکہ نار سوزان اوس

پوئی تھتھ آندر سہ سوئدر موعہ
 دُز تھتھ گوس یتکار لخت سیاہ
 نچل اوس شمشاد کوڑت خدن
 سیاہ گپہ ناپ دُز تھتھ باتمام
 دریفا سہ گلزار گو رائیگان
 کے کال تس اوس آرام جان
 بہ تحریر تقدیر آیس دول
 بر گاس گل نو بہار س آندر
 بہ عبرت رتن مار فست بچھان
 پُران آسہ تمہ الامان الامان
 اُندری کسو کران آسہ تمہ سپنہ چاکھ
 یہ یشہ راز السام رت سوہ نا
 بلا شکہ دُبار سہ زئد کرہ س
 بسویہ نمودند ارغن و سما

وچھتھ ناپ ہے کپہ سہ چھان گپہ
 سہ سپین بدن تموشندے کوہیاہ
 دریفا تھندے سہ نسرین بدن
 دریفا گل اندام تموشندے چو فام
 دریفا گلستان تھند جسم جان
 دریفا کڈتھہ ہمکنے قاد خان
 وں اوس کرن آس نادس اہل
 غرض گاس یتکار نارس آندر
 کناہ سپھن آسہ پریہ وچھان
 وچھتھ تس گپہ کو رتن لری جان
 سہ تموشندے دُز تھیر بر جان اکھ
 دُنان آسہ باہم نمودا بو رنا
 چھ طانت تہس یودسہ افسون پس
 پھتھ پٹھو باہم کوڑکھ رتج

بکاؤل ناپ لیشہ پچھنہ فاطمہ زہرا

چھے زئے قودر تھتھ بے پروایے

زئہ کرتن بار نمودایے

زئہ کرتن بار نمودایے

چھکھ تھہ محرم تہندس رازس

زئہ کرتن بار نمودایے

دُز بکاؤل غضبیکہ ناپ

چھکھ تھہ دُز تھتھ پڑتھ گپہ جاپے

پھر تو دل تس شاہ یشہ رازس

چھے زئے دیمت تہس تھو دپایے

تھکہ تموشندے لوگنہ تس چاہ

دھو پو سہنتر تن گئی تھیں نہاے
 اُس یثراں محنتیں اُتار
 گو کئے کال زندانی وداے
 وہی ہمیشاں آرام کراؤن
 دھو پھلے پیوس ہے ہاے
 واتر ناؤن نشہ بالہ یار س
 تراوی ہے لر پتو نے جاے
 یا الاہی زار بوز میونے
 نعمت اللہ دہل واے
 زندہ کرتن بار خوداے
 ضایہ نگڑ شاہی اُتار
 زندہ کرتن بار خوداے
 باغ حنیکہ تاگہ آب وچھان
 زندہ کرتن بار خوداے
 تس بگاڑس پڑس تاجدار س
 زندہ کرتن بار خوداے
 چم توجع رحمتک چوئے
 زندہ کرتن بار خوداے

باقی داستان

مناجات پڑیو ادا یام کرو
 چھٹھ دل مونکھ ذات پاکس گئے
 شہنشاہ پشدرانہ گو نرم دل
 وئے آپہ پیر کو پہ باتشکہ
 زمیندرانہ شاہ حکم جباری سپن
 پہ آتشکہ گزہ پکان تیز تر
 بکاؤں دزخہ آبہ کاہنر حضور
 یہ گئی یور تمہ توہ آسہ یوان
 ترا حنیور تراوی بھن بگری افسوس
 مئے دوچم دیکھ لاشہ آئن حضور
 بہرگوئے طاقت چھتس از خودا
 خودا این تہند عرض منظور تھو
 پینو پاٹھو گر یاہ کو دکھتس گئے
 ز تجویز خود گو اُتدہی کنو تھل
 پشان نہی صدم رنج و ماتم زدہ
 ز حاضر اکس پریو یہ کن یی دوچن
 یچھے پاٹھو دن گوہ باین خبر
 گوشت سوختہ لاشہ آئن حضور
 بہ پیشانیہ خندہ ورتشکہ چھوان
 چم وئی کین سہٹا نرم پشدرانہ شاہ
 یقین چم مہ زندہ کر سہ حضور
 بہ افسون کر سہ زندہ بامدعا

به بوزخت بواپس رتوتش قدم
 بر بایستد از هتاه که پمهر
 کوزن حکم از چشمه بارغ شاه
 به فورن او تکه آب پورنس فسون
 دیتن حکم پرموین کن ایر آب صاف
 به تعیل پرموین سب آب تپیل
 سیاهی ژرجس یا تهن آب صرف
 دبار دیتن دم بیک بام آب
 به امر خود او تدم کون و مکان
 به شکل و شمایل سو خاطر پستند
 طفیل شهنشاه امرت دیار
 نژن بام به یخته پیشواز چچه ناو
 کوزن تکه پیشواز بفرمان شاه
 شهن دو پسه در امیر چچه از تکه
 نژن تپه گون پسته کاکک ادا
 بدر بار یستد از هر طرف
 اشاره قوالن سپن از کمال
 به سو کوزن که ساز آداست
 تپس سوتو هم جنس رقابسیان
 قوالو پسته پمهر کوزن رابستد
 کوزن تکه مطرب و قستکه باز خاست

ز تشکده لاشش آنکه بهم
 به عاذه عنایت کون تن نظر
 ازن آبیو پشلا کوزن صفت کانه اگاه
 به نام خود دم دیتن تکه درون
 متعیه بهیر بون لاشه بهیر بخلاف
 متعیه بهیر بون لاشه بهیر بهیر
 کوزن تکه بهیر بون لاشه بهیر
 چچه کون پانه بر لاشه بهیر انقلاب
 بکاول سپن نژن در یک زمان
 اگر تپه بهیر بون لاشه بهیر
 سپن فوشش آفت روزگار
 او تکه بر تکه کون تن دوزن تکه
 به تعیل تپیک گاه بهیم چو ماه
 خبر چیم سو رودس اندر بود چچه
 کوزن چچه بخاطر چچه سو تپه
 بهیر تپه سو سازند ان صنف
 کوزن ساز بیتا ز پنه کوشال
 بهیر غم پیری روپه نو خواسته
 اکر کس کچه تپه آکه آسو شیرین بیان
 به نام خود او تدم ارم و سما
 بهیر تپه داین باهم مقام اوس است

گیون

بوز که گوشو سوز یسند راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دساز سپینجه بنکه ممتاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 بیکیپنه پهنس منز چچکه راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 مشکه سیرتو سپنکه هر دلنواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 هوش کر تخته منز چچی بسنجه راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 منز دلس و آرتخته چین ایاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 ناز زول تبه و کپنه ساز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 سوز بیچ بوز و نغمه شس آواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دونه و نوزی عالمن گے سرفراز
 بوز که گوشو سوز یسند راز

دم رکھ چشمتہ وکھ زور و ہوشو
 سیر در عسار فوج کی منوشو
 پیر شدہ سپر رکھ ہو کیو جو شو
 لعلہ منتر لکھ وین دالین دوشو
 بحر عرفان کیو گل پیو شو
 پونختہ گے کر دیشہ صاحب ہوشو
 سکر وین باغ اد تہہ کیو پو شو
 دربارس منز آڈ کہ تاز ہوشو
 آباد خانہ نق او زور و کوشو
 کم کم خانی تر آوی سوارخ موشو
 آغہ شتر بندگی کر سبکدوشو
 محمود ریڈ اد تہہ پو پو شو
 یاسند فرمان روٹ قبا پو شو
 زنگی لبیک و صلیکو مے نوشو
 دربارس منز آرتختہ کوٹ نوشو
 واصل سپینجه کوٹ کاٹشہ روشو
 دربار سلطان کور کلا پو شو
 نعت اللہ بیا غنوجہ سر پو شو

بائے داستان

حوض نورشہنشاہ شاہی ندیم
 غزلہا یہ تازہستان پران
 وچھن دالے دلربا اُس ڈال
 بین پری پہنچے اوس نہ تینختہ مجال
 پر کشمیر و فارسی اوس شور
 بہ عشوہ گئے زندگاہے مران
 بدر بار میسندراز پو و لولہ
 شہس بہتہ کاکہ ذل در او آد
 ز خوردی گوشت نال تہ طوق اوس
 توے جاو تر پانیسے لوگسہ رس
 وچھن دال باہم کران واہ واہ
 و تھتہ تھتہ پیچہ مار تہ تہ ڈال
 ہیشرن کوم بہ تخت زر دون قرار
 دوپن تہس ریتھے پاٹھو چھ چاکری
 گزہتھتہ گزہ باہم کرن کاہ بار
 مے نش گزہتھ داتن عیش و طرب
 بہ تخت ردان مسکن نعمہ اڑکھ
 بہ تخت روان پریوینے کرن دہن
 بہر شب مقرر پہ چھو ادیور
 بہ آرام مشغول گئے کھ شے

قوالان و سازمندان قدم
 بہ آہن مو سیکھے شاہ پران
 بکاؤل نژان اُس ماران تال
 رہن تہ وہ تھن تھوٹے یال چال
 سنے تالہ دو یکہ گکے نہم دور
 ترائہ تھن نہم بہر بل کران
 تھتھے ہیو سپن سونکے غلغلہ
 نژن ہیوت مکان ازاں سون ساز
 پری رویہ پانس امیک شوق اوس
 سپٹھ کال اوس گوشت گندہن
 سپن سونکے محویشہ راز شاہ
 بخاطر سپن پادشاہس خیال
 ولے شدم آیس بصرو قرار
 رضا مند گو از بکاؤل پری
 اجازتہ تھے چھ بوز در ہر مدار
 ویکن شہس تھتہ ہر نیم شب
 گزہتھ ساں سونا پڑ واپس گزہتھ
 مے تہس دوزن حکم جاہی سپن
 بکاؤل گزہتھ ناووز بکفور
 مرخص ز دربار کو ساز نے

بکاؤل نیکه پیری یوسف در زمان
 سو تر او بخت بواپس تمو پھیر عنان
 بہ بستر سپینو ہم بغل دبر سر
 بوقت مقرر پگاہ تخت دوت
 بہ آہستہ پیری یوسف بیدار کر
 چو تدبیر آن بچہ بے شیر خوار
 بتدریج در خواب خبر گوش گو
 بہ تخت روان کھنڈر بکاؤل شباب
 بشاہی محل تخت تھو کہ خبر
 دوپکھ تھر چو دیروز آن بد شعور
 زلیس زبک ز آتش گزھی آذر تر
 پہ بڈر تھ نیکه پیری یوسف تیز تر
 دژ کہ ناموس اندر دژ کہ چوں گیاه
 مے لاشے سیاه تاب کر او کہ خبر
 چو دیر ز شاہین کوڑمیں عطر باش
 بہ شکل و شمایل پسند شہاں
 بہ محفل بہتہ مطربان قدیم
 رہا بن تو سیتار نے کوشمال
 گھون ہوتا مکہ ساہن صد اتیر گو
 شان اوس دن گیشہ تہ ساز ندن
 رتہ تھے کھنڈے جادو و ستاد سوسے
 ہم سپنیاں آن بکاؤل پیری
 تماشا و چھان بے کہان و مہاں
 سیمز جلوگر باکھان و مہان
 بہ گرد شہ ہنشاہ دہراں ندیم
 کوڑ کہ مطربو مار رقاصہ تالی
 زدن پیری بہ ہنوت وقت پیریز بو
 بکاؤل بد انشس مے فقیر پیرن
 قوالان دربار شاہ گرد دوسے
 نژان تہ گھوان اوس از افسری
 سیمز سازم رقص مرد و جوان

بکاؤل نیکه پیری یوسف در زمان
 سو تر او بخت بواپس تمو پھیر عنان
 بہ بستر سپینو ہم بغل دبر سر
 بوقت مقرر پگاہ تخت دوت
 بہ آہستہ پیری یوسف بیدار کر
 چو تدبیر آن بچہ بے شیر خوار
 بتدریج در خواب خبر گوش گو
 بہ تخت روان کھنڈر بکاؤل شباب
 بشاہی محل تخت تھو کہ خبر
 دوپکھ تھر چو دیروز آن بد شعور
 زلیس زبک ز آتش گزھی آذر تر
 پہ بڈر تھ نیکه پیری یوسف تیز تر
 دژ کہ ناموس اندر دژ کہ چوں گیاه
 مے لاشے سیاه تاب کر او کہ خبر
 چو دیر ز شاہین کوڑمیں عطر باش
 بہ شکل و شمایل پسند شہاں
 بہ محفل بہتہ مطربان قدیم
 رہا بن تو سیتار نے کوشمال
 گھون ہوتا مکہ ساہن صد اتیر گو
 شان اوس دن گیشہ تہ ساز ندن
 رتہ تھے کھنڈے جادو و ستاد سوسے
 ہم سپنیاں آن بکاؤل پیری
 تماشا و چھان بے کہان و مہاں

کباب آنان فرحتک اُسوے
 پیچھے پاٹھو تم جملہ سازندان
 غلط سوز ماند رانی چه چسپن
 کوڑکھ گرم بازار عیش و طرب
 سپن نیرنگ دقت پُریوہ فراز
 اجابت سپن نس بھسد دلنواز
 کوڑکھ پُریوہے چار سوہ جلوس
 بہ افسوں و بھتخت کوڑکھوا
 و پھن مژ بخانہ تمو داتناو
 بہ رستہ شہزادہ دھتہ داف اوس
 وئے موہ چھوڑ پاٹھو نے بھادھوس
 زبان پُریوہے تس تختہ پیچھو واکھن
 آنان پیش میسر از تس بانیاز
 بہ شب دزن تیرہ منظور کوڑ
 شہ آتشکدک نار چوں لالہ زار
 تمس مہ چپنس شہ صبحک پھر
 دزن کوڑ نہ منظور تر وون نہ یار
 مس بادا منگھن کرس گزہ عیش
 پیچھے پاٹھو آدا سپن چشد گاہ
 شبہ اکہ اذفا ہمشن کردگار
 بہ پہلو و چھن نہ ہم آغوش خویس
 پس و پیش نہ ہا بن یسین و یار
 دوپڑن اسے دریغ اسے دلدار من

چوان آسہ رقاصیاں پئے بہ پئے
 چوان مے کران سوز ماند ران
 نیرزد اذیں سوز نیمہ پشپن
 سپن بھتخت سرد از نہ صفت شب
 اجازت طلب کرد از سرافراز
 نہ بر ذرا پئے پیچھو بر تخت نار
 بکاوڑ کھ در میان چوں عروس
 گلستان ارنگ پھر کھ تختہ خوا
 بہ آہستہ پہلو پشپن از بھادھو
 خبر گپہ نہ تس دن لیکہ شاپہ اوس
 پیچھے پاٹھو معمول ہر راتہ تس
 بہ ستور ز آتشکدہ زاع لہتھن
 بہ افسوں شہ تموہے کران مرافراز
 موہ جتہ تمس یار پشپن اوس زور
 یوان بوزنہ اوس از شوق یار
 نہ دربار میسر از بو خوب تر
 نہ روہ صفتہ تمس نہ کران تس ہشار
 نہ ہجرت بہ ناروہ خاطر پریش
 گزہن مین تمس تھو ویشد از شاہ
 سوز نیرتہ سپن شہزاد ہشیار
 و مژل تمیک مژلا اس پیش
 لبین نہ گئے گو سہمٹا و لفظہ
 گزہ کوڑ کن کیا گزہ تس وون

نیسے مائیکھتہ دیو پنے لاجسم
تمس کاشہ نہ واقف بجز نات پاک
در آخر ببالین ترؤون نگہ
چو دردانہ تس دبیرس گاہ نے
گہ نرم تو گاہ تیزان اوس
پہتھے پاٹھو بو پاڈی پاس وٹن

شبانہ سہ ماڈرایہ صحن حرم
بحسرت درؤنی سپن دردناک
نیشہ رگج تہمس آیت نہ اکھ زوہلہ
بدرباے غم غوطہ لوگ ماہ نے
زبستہ افغان و خیزان اوس
چو بکر صفر فکرن اندر سنن

بکاؤلہ ہندس غائب گزہن چہ شہزادہ ہند ویدکھ

برنگ لالہ کفام بکاؤل نام امشب
چو کلدستہ بہ تن تن برعیش کام امشب
تسہن لین لہن پیہر کتہ نام امشب
لہتہ دلہتہ نہ روم سوس کوہ کام امشب
فقط ہماز ہمد خود دایس نام امشب
جہ ایی کرہتہ نام گیکھ کو کام امشب
مے تر اوم تابدارسی سہنگ نام امشب
بہ یاری چہار وای ٹرن گنام امشب
کھڑکھ ما آمانس براہ یام امشب
وچہم از فہم وادراک عجب مقام امشب
ڈٹے کرہتہ گئے سدا لہ نہ ہش نے نام امشب
دقم درشن سندارے نہر آلام امشب
بہ چھس موہ نہ کرم مے بیک فرجام امشب
چہ یس نہون عالم شاہ کرسنہ شکام امشب

بہ ہتھ رووم ہر شام دیک آرام امشب
بہ رستہ وقت شام بہ پیہو اس نام
گیم غائب نہ پیہ شبن بہ روٹس لولہ ہن
وٹیک مت بہ مسکن شے رتے غیر لیکن
ازس اندیشہ و غم مے چھمہ کاہہ تر محرم
الا اے دبیر من بہن اے مخور من
مے چانے شوق ماری ترؤم از شرط یاری
ڈٹے کرہتہ بے وفائی پہکا ڈالہتہ جدائی
مے وچھکھ محلہ خانس بہر یک گنج خانس
نئے ماگزہن چاک پھور مے پانا کلمے کاک
کوہرم پاس قبہلہ مے چانے قولہ قالہ
بہ خلوت خانہ پرارے یتیم عہہ پایہ یاس
چہ ساقی ما کب مے بران بیالین پیاپے
غلام نعمت اللہ کران عرضی بدر گاہ

از براهی زن کعبه ان بو زهر
اگر اندر برک تس صدا گو کتن
از نخته پری یوے تراو آما بگاه
نیشدر لاج شاهن چو ملک عدم
ز حرکت شمس زن لگته اوس شاپچه
ولیکن ز عبرت سپن خسته جهان
په کوت اُس نیرخته گمژ و کپتن
اگه کینه تر آیم نه اوسم جنون
و دراهن پی سیر بازار با
بیسه آبه نیرون اوس خاعناه
سپن را غب شغل بوس و کنار
تپنر جاپه کور شاهان قراء
پوشت در تفکر کوشت سپن ریش
بر عیذن کورن ترک عیش و آرام
دین زخم تو نون گوزن نس شباب
روشن تو سپن با پری همکنار
درونی تبس نون تیلان اوس
به تمیل شهبه اضطرار بس اندر
عشمته کرون نیشدر همدک پیر
سوه مجروح بلکل بکاول پیته
سوه بیدار گپه پشیر از خاب نانه
نیشدر سخت لاجن گیس بیخوردی
و چس واپا چس دوپن چس چس

اگر چه باین تبس اوس سر
سجدا و اجگون پانی پانس دن
بکاول ز درباریشدر از شاه
اندر نایه آهسته ترودن قدم
به رستر تبس سوتوبه ترودن و پچه
اگر چه نولس غم سپن شادمان
دوپن اے درینا ز پهلوے من
پنیز کزنه ز حاکم درون و برون
خبر چسبه از تاسحقن بار با
چس لاجم یو مولوم کز اوسن بگاه
غرض کورس بیدار در هر مدار
صبح بچول تو ناعن شیک کور قراء
س تاج الملوک دوتج بحال پریش
دهس تمونیشدر تراو تا وقت شام
بمنان بستمه پیر دایه صواب
وقت مقرر به رستر قراء
گرا اگه تبس سوتو کعبه ان اوس
بکاول سپنوست غابس اندر
دپان اُس و نون تحت و اتم نیشدر
مگر شاهزادس نیشدر گم گپه
سپن نیزنگ وقت پری یو فراز
دوا و وقت شهبه ان از جزوی
پری کوشل و پری نیشدر چس

بہتہ رگڑ لوگن گرامی لباس
 چھو بیدار شہزادہ دژان اوس
 پرسی دژہ بہ آہستہ تر فون قدم
 پتہ در او تسہ شہزادہ نمبر
 پرسی گئیہ بر تخت یاسختہ سوار
 بہ پرواز آغاز تختن کورن
 کورن تختیکس پایہ سہ زور تھف
 کپارن نمبر روڈن زہنہار
 سواری مہتھن نیو رتھو تخت زور
 بہہانی بیک سو شہزادہ کو
 دوان آہ پڑوین آتشکہ
 بہ تختیش شہزادہ پتہ تراو دو
 رتن بونہ کاشہ پڑوین بشر
 بہ نندیک آتشکہ دہتری تختن
 دچھن یام تارج الملوکن بہ حال
 بڑکڑا رتن پڑوین دہ پگر
 ولیکن درپن ملک بیکانہ چھس
 مہتھ ہر طرف مے رٹھتھ کالہ نم
 بہ پڑوین ارنکھ یوت بہ ملک عدم
 بہر سوے نارس چھے زنجی دہری
 چھ بہتر دژن یار بے ستو سے
 کورن عزم ودھ لاپہ نارس ائدر
 بہ فون مہ لخت سیاہ از زہن
 مہ زن اوس مہر و انکھن تیلان

پرسی آہستہ پڑا ان تمہیں آس پاس
 بظاہر روٹن زور مرزا اوس
 نمبر دراپہ از باب بیت الحسام
 لباس تھوون سو فیانہ نمبر
 بہ مخفی دچھان تا حسبہ در بکار
 محافظ خود انیسک تختن پورن
 اویران سپن تھتھ چو بربک علف
 نہ گوئیکھ رتن گوب سپن کیا بار
 بجایہ مقرر رتھو کور فرمود
 دچھان رنگ سمار کئے نو بند
 بکاؤل نیسکھ ہم چو ماتم زده
 رتنس کوٹ بہ دچھہ ہار رتن سٹو کو
 بدیوت مہ پڑوین ائدر حسبہ تر
 دژیکھ نارس ائدر پرسی دار تختن
 دوپن اے دریغائے جھم نہ بھال
 بہ بازوے مہمختہ ہششیر و تیر
 مسافر پوٹ زن بہ آسمانہ چھس
 نتہ ناپہ ڈیرس ائدر زالہ نم
 درپن شب دژن سوے عقبہ قدم
 بظاہر پتہ پڑوین مہنہ آوہر نو
 تسلی سپن پوختہ سگے دہتری مے
 ائدر کڑکھ لاش پڑوین نمبر
 ائھن پچھہ ٹکھہ دراپہ ائدوہ گپن

ہنسیاں کھنکھ پکے نادون سویے بارگاہ
 بہ عبرتِ تمن پتہ ترودون قسم
 بنس کولت بے دوجھہا تہ پڑتھہا کن
 دمان نیہ پڑو سو لاشہ اندر
 شہنشاہ یسدر از پنے جام آب
 دوجھتھہ کپہ نسرین بدن سرورقہ
 بہ شکل و شمائل بحسب کمال
 دوجھتھہ کو بحیرتھہ نگارک نگار
 بہر کو نہ قوم درت ترے چھے اے خودا
 دیان پڑو پے کور پیشواز بہ بر
 سچھا خوش سپن دل بھڑس چون گلاب
 دیان بو پڑسے چھا بکا دل پڑی
 تمس سیتو رقاصیاں گوندہ
 شور و کور قوالو تہ سازندہ
 بکا دل تمن سار سنے پیشوا
 گھون تہ نژن تھو شہدے سو شہد
 قوالن اندر ہوٹھ تاج الملوک
 درپن فن سہ دانستہ استاد بو
 سہ در ساز و سنطور ممتاز اوس
 در اں محرکہ کاٹبہ کر پڑ نوو
 قوالن ہندے وہ استاد کھنن
 سہ دف واپنس مژاگ اوس مست
 دوپس شہزادن تہ پروا بہ بر

تماشا دچھان اوس گم کردہ راہ
 دروانی دزان سپنہ تس زین عدم
 پڑن ہند خور و رختہ چھوٹا اید تمن
 بدر بار یسدر از ترادو کچہ پھتر
 چھوٹھہ کھا دھتھہ چھوٹھہ تس سپن گلاب
 گل اندام خوش رومے خور شہد خد
 ازاں بیش چنڈا کہہ بودشس جمال
 دوپن اپن چہ رنگ ست اے کردگار
 چھ موحتار تہ شہد شاہ وگدا
 ہیوتن جلو دین ہم چو شمس و قمر
 سپن محو دیدار اں باشتاب
 اچھہ باز دپھٹم بہ نیک اختر
 گشتہ جہا شو بان رتہ سو شہد
 نژن ہیوت تو مہہ جپن سو شہد
 پران لکن دلکش کران کم نوا
 درپن شب سپن مامعین پند
 بخوبی تمن سیتو لوگن سلوک
 گھوان اوس خواستہ آزاد بو
 خصوصن نہر کس خوش آواز اوس
 چھ رست استاد تمن عقلم راو
 نہ ضعف بہن بودہ حقن تہ بہن
 ولیکن درپن وقت گوشت دست
 دے بے مدد کد کھکھا بہہ پھتر

یہ بوزخہ سے استاد کو شاد دست
 دوپٹن زانے شکہ پہ ساز و سرود
 بکاؤل ازیں ماحیرا بے خبر
 میوٹن ساز و این شہین با کمال
 بیک حلقہ آواز با سوز و ساز
 شہنشاہ میشد راز گوشت دمان
 ہٹے اوس تس بے بہا موندہ مار
 ینامہ دیتن تس بخورم دلی
 پس پشت د ابرقہ دیتن ہکمان
 سحر در رقص و عشو گری اُس مست
 بے روٹ سے تاج الملوکن غیب
 ازیں شادمانی کو رکھ زیاد طے
 در پغا سپن پختہ اکھا آہ کوت
 اگر گوئی خوش کائنات تو مہر فرد
 بہ تجویزیشہ راز کردن سر از
 مؤثر روی پریو یوے پیشوانہ تمام
 نمبر آہ پریو بہ کران انتظار
 بہ بر پریو کہ کر جہا مہا یے زری
 ودا نیچ کران راز ہے کن سلام
 بعد ناز بہ تخت کردون قرار
 سے تاج الملک زانگہ بو آس پاس
 سپن تمنت رہی اویزان سے گو
 گلستان اہمس اندر داتو یام

بجلدی سے اسباب تھوونس بدست
 بہ چارچ بہتہ جہا استاد رود
 سے مشغول در رقص بازی مگر
 بکاؤل بہ اندازہ مہمان تال
 سپن حاضرین پاؤ سوز و گداز
 سپن بر بکاؤل سہٹا مہربان
 سے مؤذن کوڑن بر بکاؤل رنار
 بکاؤل سپن خوش روٹن دود و ملی
 بہ اہین بھگت انہ کشمیریاں
 خبر تس چھ روٹ وی ستادن بست
 بہ آہستہ سرستہ تھوون بہ جیب
 وزیں سے سپن مجلس ارنہ سے
 دو کچھ پریو بہ واپس گرھن وقت
 مگر وعدہ کورست شہین کردو پور
 کوڑکھ بشد سازندہ سوز و ساز
 مخلص ز دربار گے خاص و عام
 بمع تخت از بہر آن گلعدار
 پینو یم کدھتہ اُسو تس جعفری
 خرامان نمبر ذرا بہ با ایتشام
 بہ پرواز پریو یو مٹکھہ با سدا
 کران پایہ سے زور تھچہ بارہاں
 کر شہ کران داتھن تخت پریو
 بکاؤل کران جہا پینو سے سلام

بہاؤنی سے تاج الملوک کو جہاں
 تخت کجھتے اوس آمنت بہ بستر سے پہو
 بکاؤل اندر تارہ کھوہ سادی سادی
 سپینو داؤل بہ بستر شہریار
 دوپٹن چھس نیشدر تہ روٹن در کبہار
 دوپٹن تس کہ ہے مے اسے نوش بہ
 دریغ از مجبش بہ بیدار گوس
 دوپٹس پری کہ یہ عالمی سے نش خاہ کہ
 تہ کرمی تھن مہ کہ کیشہ نہ آتہ کن قیال
 و چھتہ کیا تہ آتہ کم و زیادہ باہ
 دوپٹس تہ مکارن پورے روز باقیہ
 ہوئی میر ووت تخت روان
 جیتے سے و جھم پری سے زور و
 یہ بوڑھتہ پری حارس منز کیے
 دوپٹن تس بیہ کیا و چھتہ کریان
 بہ انکار شہزاد نے زور تھو
 نہ ہاتھ تختے نام پر واد سکود
 اویزان سپس ووان تخت گو
 بہ امرت نگہ تختے پایہ نگاہ
 بہاؤنی پتھر یام تخت روان
 تہ نہ ہاتھ رتھو پری یوے قہقہہ کہتہ
 و چھان رڈن میوے بہ خاہ اوس
 تہ سے بستہ پن پان کہ ماتبہا

بہ جلدی اندر ڈاؤں غیر از خدا
 تر ہاے تکیہ بندہ لاج زن موہ کو
 پھرے زوہ ہے دار کتہ و لاش و لاشو
 تھے کہ خواہ فتنہ و چھٹن دل قرار
 بہ جنبش سپین شہزادو بیدار
 بہ بیدار کو ز قس ز غابہ عجیب
 مزا آستین خوابس اندر سے اوس
 دچھان تہ و چھٹن کیا ڈسے خوابس اندر
 چھہ بعضے و چھٹن غاب آران خیال
 ز حشون زان بہتر کھٹن گو تہ جان
 برابر گھر آسہ سے نہ بھٹ راعہ
 تہ در ایک تہ بہر کھٹن تھتہ اندرون
 بڑ و چھہا بیٹہ کوس بیدار بو
 تعجب کو زون حار تس مزا پیٹے
 بٹا ہر چھہ بو ز غاب چونے فنان
 یہ مکراہ پڑوینہ بیٹہ و نہ نوو
 کر کتہ پایہ سے قسف کو زوم دل تے
 کہ شہہ کران دلائی تھن جاپہ پیو
 چھہ مشہور میٹہ رازیس بادشاہ
 بشکل ٹیپ آتہ پڑوینہ دوان
 بہ سوزند آتش تہ در کھٹن دہر تھتہ
 ہیو تم مارے پان بیتاب کوسر
 مگر کوس بیدار افکوس و آہ

خُدا اُلکُم حَقِّچہ تُو دعوہ فی تَراد واپس
 در پُف اُمس و اُلکھ گاہر چھ رات
 چھ گاہر اُمس سیانہ رانہج عبیر
 و چھ بُوڈ گناہ خاب لھاؤن ہان
 پتے عکس ماہتاب آسن بہ آب
 کلس منزے پیہ جملہ موک قسم
 بر بیہ اُری یو یا کہ خابلس اندہ
 اکر سرہ اوٹس گومت گرم گو
 مکر اندک اندک ہو داستان
 بدست وہ پا کوڑ متن اوس تہو
 کدھ شاند تلمہ ہودش موختہ ہار
 بہ حشرت سوہ زن آسمانہ پیہ
 دوپن کس کہ اے مسئلہ بد کدھ
 عبیر چھ نہ از حکم بند راز شاہ
 اُلکھ کوت آپس ملان دمسد
 مکر ترو مکھ کہ پٹ اے دوستدار
 بو آپس روان ڈائے رشتہ نیم شب
 رخصتہ و دہا کر تہجس مشکلس
 پتہ تہو رہنہ با ہزار احتشام
 مکر چاہ شوقک مے زنجیر ادس
 طغیل شہنشاہ عالی مقام
 بہ واپس ڈائے نش وائے کرتے ترو
 بہر گوہ اوسم مے چوئے سبب

مئے مے و چھم خاب وئے مے صاف
 یہ بوزخہ بکاؤل کہ ان ڈے مات
 چھ دافن یہ کوٹ سرس سر
 دوپن کس و چھو کیا بیہ کر بیان
 مے اوم تیشہ ہر بوزی چھن چوں خاب
 ہکارا ڈائے چھ سیانہ روک قسم
 یہ کیشہا و چھو دن سے نش منزسر
 بہ سوٹند ادرتہ تہس نیم گو
 مے وئے تہس سر سر داستان
 دران شب یہ کیشہ و چھمتن اوس تہو
 یہ سورسے وونن تن نشہ بامداد
 بکاؤل و چھو سخت غمگین کیے
 دین پیچہ روٹس کووٹن موی سر
 سرس فاش کدھو کووٹہ شرم کفا
 و چھو پانے مے چاہ بایت ستم
 بہر شب و زن مے کوڑم اختیار
 تہہ حکم تعمیل کدھو شب
 مے نے آہ ہے چون اُلفت ولس
 ڈائے وچہ ہے دیکہ پانہ کرہ ارام
 و چھو پانہ کوتائے تو قہر ادس
 ہزار ان پری مے اوسم غلام
 و زن نارس اندر مے منظور کدھو
 مے تکلف دزمک بہر نیم شب

مبادا منقص گزشتے عاشق چون
 بنیم نہ مے پتھ روز نے زہن ہمار
 کوڑن لعین طعنہ تمہیں خوشتر
 پگاہ یہ نمٹتے سوتو پاش عیاں
 پٹن پے بیٹہ چون طالع سیر
 چھہ ڈو میون در دست آشہریا
 چھہ کیٹا فایدے سے کوڑن روز مر
 خہہ ازانہ کیا آسہ احوال سون
 کرو دوو فی پتیم نالہ موت تاو پھر
 مگر گئی نیشہ در تمن دہن حرام
 الا ہی پگاہ مشہل آسان کر
 ز جہام سے معرفت جہم سے آرز
 بیم گاش چمن گز جہم دل سرور

نہ کوڑ مکھ نہ واقف صلاح تھہ مے زون
 پھوڑ مکھ پانے سر کوڑ مکھ آشکار
 ودان زنجہ رویس کڈان موسیٰ سر
 دو پٹن تسی تھو کوٹ کالا بہان
 گڈا پش پگاہ راز ہے زش کر
 دریں ماسہ تھو سٹھہ اختیار
 رہا مند پائھٹن مے مخشی اگر
 وگر نہ تھہہ دا حافظ مال سون
 چھہ باقی وئے راز ہند اکھ پھر
 بہ پستر ہم آغوش تروو مکھ آرام
 بہ خوف ورجا غم زدو تراو لڑ
 وکوسا تیو مدد حق گو دراز
 خہہ دارا دم پیشا لہ اکھ از ظہور

یہند راز شاہ ہند در بار تاج الملوک واقف

گزشتہ

بشع پھول تہ و تھو تم بہ غلین خواب
 ورن میون یسہ راز تھاویا قبول
 سہ کر زانہ ہے راز سٹھہ سلوک
 بہ شہر حبش زہنگیک شاہ تراو
 بہ پستر ہم آغوش گے دوش دوش
 ز لہ نہ پکان آب تخت سمان
 دریغا گزھن اندرین شب جدا

سہتھے باظہر لیو مکھ راوین در کتاب
 بکاؤلی سہٹا اس خاطر ملو
 بہ لہو و لعب اوس تاج الملوک
 غرض دودہ ادا گو شبنگاہ آو
 نگارو دودہ کوڑ مکھ سے خہہ رد و نوش
 دو پکھ وہ فی چھہ نیرن بہ بیت لامان
 غرض ڈاچہ تروو مکھ بکام مدا

سپن نہی شب ووت تخت روان
 بہ عادت پری اُس گاہڑ ہمشار
 دوپن تس لباس ہمی لاگ جسل
 نصیب اگر آسہ واتو بہ قدر
 وگر نہ پیتیم یختہ مکانس سلام
 بہ عبرت تمبس اوس زن ہوومت
 نبیر دژاو از در کچہ شاعر
 دوپن پرموینے کن بہ چٹم دوستدار
 نمن پیش یثداز با کر و فر
 بسرعت دژان دژاو تخت روان
 بکاول نیکہ زود لایکہ زبر
 دژتہ نایہ اونکھ سہ تخت سیاہ
 سپنو زخمی بر شکی نقل اول
 قوالان سازند و تلمکھ ساز
 یہ سورے و چھان اوس تاج الملوک
 یوک بوگوومت تس نمن سستو میل
 وچھتہ نوجوان گو سہٹا شادوست
 کوژن مرہباتس دوپن وای ساز
 ہیو تلمکھ وایہ نے ساز و سطور دے
 پری پیکر و با کمال پری
 بکاول نشان با کمال سلوک
 بیک خلق آواز ترا دکھ بچال
 دیں شب پری زوے در ہر مدار

برایے سوارے خوابیدگان
 بجلدی کوژن شہزاد ہمدار
 چٹہ نژادان تخت روان دژیل
 بیٹہ یختہ مکانس اندر با قفسر
 اسے نش پچہ تا بدور قیام
 قمتہ پانہ یثداز نے ہوومت
 بہ تخت رواں ہچٹو شاہن دار
 یوہے آہک یار تہ غمگسار
 گہون ذاتر بیٹہ ساز واین زبر
 بہ امرت نگر دژاوتی در یک زمان
 بہ فورمان یثداز نازس اندر
 بہ افسون ز دربار یثداز شاہ
 ببر لوگ تہ جامہ سیہ و دل
 دژکھ ساز نے گوشالی بستان
 بہ سازندران یوٹھ با صد سلوک
 کہن سال اُستاد نے ساز میل
 سہ دیرینہ اسباب تھونس بدست
 خوش آواز چانی سہٹا رد لنواز
 صدا بوژ حقن محضی تاز گے
 نژن ہیو تلمکھ با جامہ ہایہ زری
 گہوان بر اشارات تاج الملوک
 اکے دب بہ خلخال و سطور و تال
 بہ اعداد سازندے نو نگار

بہر گوئے نفس اندر کوئے طے
 نہ تاج الملوک جھلکی بے خبر
 تماشا و چھتہ بوڑھتہ آواز ناز
 ز بس خوش کلامی زین بروٹھہ کن
 کورم ہضم سے چاہ سوزک غذا
 سپٹھا شادمان گوس لے خوش مقال
 از پس بعد تار دژن مات چھ
 سینا ہ سے نش کر طلب کیا گزہی
 بکاؤل حضور شہ شاد مست
 دوپین گو مہربان یشد راز شاہ
 کورن عرض واپس بہ اقبال شاہ
 تمیک چھٹہ حاجت فقط عرض چھم
 بعینہ پر ساندہ نو رنگار
 اوس سوتو تقدیر کے جور چھم
 بڑا او ہے یہ آسن گوڑھم سے غطا
 ز خدمتہ بیتے آرزو چھم فقط
 یہ بوڑھتہ ہیوتن نار دربان شاہ
 دوپین تسر کیا چھکھ دان لے منوش
 دوپس تموشہا پڑ مے امید چھم
 سپن تلخ تریش یشد راز شاہ
 بہ سوئے بکاؤل وون از غضب
 یہ نیمصہ بدن چون از زیر ناف
 ورنہ تی سپن تی درینا درین

واہدا - تکلیف

سپن تازیشہ راز تے گل شے
 فقط فاعل تخت پیرمین خبر
 سپٹھا خمش سپن شاہ گردن فرا
 بکاؤل الفت تیرس کن وون
 خصوصن از پس لغتہ عبا نفرا
 موٹھم جھلکی چون رنج ولال
 ز دربار یشد راز انصاف چھ
 بیان کر یہ کیشہا ژٹے خاطر زھی
 چھ استاد چون چاکران بستہ دست
 یہ کیشہا شگس تی دیم فاعل
 مے چھم مال و دولت جمع واریاہ
 سہ مطلب وون پیش شہ فرض چھم
 چھ یس استاد زمان شہربار
 یہ شہزاد سر کردہ شہ زور چھم
 معانی زگتاخی و ہم خطا
 معانی منگان چھس ز سہو و غلط
 کورن از غضب تاجہ سے کن بکاہ
 بکاؤل ہم آغوش تھاو فی بدوش
 بہ انعام بخشش بکاؤل دہم
 معاذ اللہ از قہر اس کھکلاہ
 بہن وری یے روز اندر تعبت
 گرناہن سنگ خارا بغیر از خلاف
 چو ماہ گئیہ پوشیدہ از زیر میخ

بحال تباہ غائب گئے رائیگان
 نگار قدم و یوک شہیار
 کو دکھ تیرا انعام گوشت نچل
 کران اس افسوس تیرا ہے
 مے پائے پن حلقہ اذن زیر تیغ
 پیوست آسمان سے گوشت ستو
 خوشامد کرتے داتا ناوی جفا
 دینی دو کہ تراوی بجاہ سیاہ
 حذر کرتے از عسرت تیر روز
 دھم تین بسی تو زلی دھت مٹھوس
 ریتھے پاٹھو تس کھیا و ناوی طلاق
 و فانی نہ باس کند گز بار
 حذر کر مجھس یو دکھش چھس کر وین
 یہ چھ زہر قاتل بہ شہد اندرون
 مہماز ہرگز حذر الحذر
 ز دربار گے تم نہ گلچہر غیب
 مہ تاج الملک تیرا بکاؤل پیری
 یسٹہ تم ز از گردش آسمان
 رتن سیتو لاجن کو رن بدسلوک
 یہ کینترھا متلکھ چھم قسم ہو دست
 پس اٹک بہ دربار شاہی اترکھ
 بخشکھ تر تموی ہے مکر تھا و ہوش
 تو نے بوہن ڈٹ گڑھوئے بن غارتک

شہس بد دعا بر روان بر زبان
 مکتب سازندے نابکار
 ز دربار آں جا بر سنگدل
 دیتکھ دور دابر تھ بفرمان دے
 دیان پاؤ پانس پھوس اے دیغ
 پریشان سپن درسیان و کوہ
 یٹھے میو یہ سمسار چھ بے وفا
 کری آزمائش چویشہ راز شاہ
 مہ گزھ مست از عشرت چند روز
 چھ مہ موج لاگتھ جوان نو عروس
 دویم تراو تیرا کر او تریمس مذاق
 غرض کاٹبہ سستین یہ در روزگار
 چھ بہتر ازیں پیر سال کہن
 یہ گزھ اٹھ گئے چھس نقش سنو
 بہ این شہد شیرین بعقل دھو تر
 و چھتھ ناٹھے نیمہ آسمانک فریب
 ز تحت شہی پیٹے بخا کتری
 چھ راوی لیکھان اندراں داستان
 کہ یعنے بکاؤل تیرا تاج الملوک
 دوپن پیرم یہ کن وعد چھم کرودت
 دے تی رفا مند یو دوس گزھکھ
 درینا کوڑکھ آرزو از منوش
 بہن وری پیے تام بے نام و شک

ورنہ یی کوڑن از تعصب قہر
 ازاں کسے کیستہ گوئے انصاف تس
 سپن سنگ خارا سہ از زیر ناف
 بکاؤل سپن غائب اندر زمان
 بہ فرمان یشہ از پڑیو سہ تل
 دیتکھ دور دایرہ سہ از بارگاہ
 پو آئی سہ از ہوش بے ہوش گو
 پس از چند روزے سہ در ہوش او
 خبر تس بدر بار یشہ از شاہ
 حضور شہنشاہ یشہ از چھس
 بجایے ینا بہ و چھن تھو بدل
 نہ در بار یشہ از نے آں پڑی
 دو پین اے دریغا بہ آں افسری
 کریم زہر کی پانی پانس پھوڑس
 سوہ یا تھر ستمگر شہن مار ناو
 دریغا تبس سہ تو ناحق گیا س
 دریغا تھنہ حال کس نش پڑچہ
 پتھ پاٹھو پھیران سہ بو جھنگلے
 ٹکس کن پڑتھان اوس اندر فراز
 کین کن دنان اوس اندر نشیب
 چو دیوانگان نالہ ہر سو دوان
 ز بحر حب آئی گوشت در بدر
 عجب سبزہ گل کوکھ کھر گہ و چھن

سپن تم ز دربار شہی بدر
 دیتن تادوشش شالگی شاف تس
 پدین تام لوگ تس زیند از شاف
 سہ تاج الملوک بر زمین زھر ٹھو
 شب تیر تس کوڑکھ روشن دھل
 اکس جھنگس منز چو یک برگ گاہ
 سپن جعفری آو دل پوشش بو
 و چھتہ حال بنے موٹھس توش او
 بکاؤل پڑی سہ تو جھم خار خاہ
 ینا بہ دیم مالک ساز چھس
 بہ خاری تبس سخت آہش و دل
 و چھن پان پنہ نے خاکستری
 کجا آں مسافر کجا آں پڑی
 خبر چھنہ یشہ از نے کیا کوڑس
 نتہ نار ڈیرس اندر زالم ناو
 و سہ کوئے از تخت پرکریاں پایس
 بہ سہ جھنگس کوٹ کالا گڑچہ
 خبر بو پڑتھان پڑتھ ٹکس پلے
 بکاؤل و دوان مارے و چھتھن بناز
 پڑی ماییتھہ بیٹھ و تم سے نیب
 گہے در تگا پو سہ گاہے بہان
 بنا گاہیک سوے تر آون نظر
 ہر یاد گاش تس آو دین اچھن

سو یے سبز لاریو چو تیر از کمان
 سہ پو وادی تھن تھتہ شیے زود تر
 عجب سبز بر گرد آں چشمہ سار
 رنگ سفید و سیاہ صفت صفت
 کر تھتہ ہشت پہلو بجز تھتہ سہم و زر
 بہ جنگل سہ چشمہ بہ آں کرد فر
 تمنا کر تھتہ آب پری پری دیوان
 اچھتہ بھتہ چھلھتہ سیر از آب گو
 کھلے میو پیمتہ گوتہ اسو ڈیر
 بنیک سو درختاں و چھن سایہ دار
 غنودہ کھوتس نیئندہ ہمتہ خمار
 پیئو کہو سہ گو ترا و اچھتہ جایہ خواب
 نیئندہ سینہ تر آیس نہ در بحر غم
 روان بحر توک نالہ نہ ہے غموش
 قنارہ و چھن آسمانی ذرا
 در انجا ز رفتن رتمو کوڑ قرار
 دما دھتہ کر تھتہ جامہ از تن جدا
 کر تھتہ غسل در بر رتمو کوڑ پوہ شاہ
 سہ تاج الملک اوس دورے و چھان
 ذرا رود مخفی سہ از خوف حبان
 بستہ پرچہ سہ از کپن گاہ دراو
 مخاطب رتھتہ پری پری کن و ن

دو پین آسنا اچھوتیے آب و نان
 مصفا و چھن چشمہ سارا زبر
 درختاں پر از میو یے خوش گوار
 کجھتہ ناکہ ہے سام از ہر طرف
 سہ فارم بیٹ اوس بازیب و فر
 غسل خانہ پری پری ہمتہ شہر
 کران غسل تھتہ ناگس اندر چھون
 و چھتہ میو پری کن سہ بیتاب گو
 کر سہ گوشت ہو کوڑن نفس سیر
 ذرا دور از چشمہ رنوخش گوار
 سہ گو تھتہ کھس تل روٹن تھو قرار
 پھتر بیوٹھ از کثرت انقلاب
 سین غرق در عرق با چشم نم
 ز خون جگر پیاہ کڑاوان نوش
 ز پری پری جھاتھا وڈان بر ہوا
 پھتر پیچہ بر گرد یے چشمہ سار
 کروں غسل در چشمہ اوسکھ مدا
 بیٹھس پیچہ روان تا پچہ بے ترس باک
 گلیس رابے پری پری کروں آسہ بران
 و چھتہ پری پری سہ کن گزھن بد گمان
 رتمن کن پکان زن سہٹھا دور او
 پھتہ پاٹھو بو نقش سپنس کھن

تاج الملوک چچ گہوان

زار بوز تم بار خجہ دایے
 شاہ یند راز نے بد رایے
 مہلبلس سید گل گزہ ضایے
 سارک ناز باز پیہ نایے
 چھس نکاوک پیوست آسمانہ
 تاج ترودوم تمھو سبزمایے
 شہر ارہکو فیروز شاہن
 حد کھو تہ جاد بادشاہ بایے
 عاش اوئس کہ ان بستائس
 ہستہ بکاؤل پرسی ہمایے
 دھن حبہ ای کر تقہ پرن
 گوئہ انصاف تس ہے مایے
 یا کہ میونے کوس ملالہ
 تاد ہی مالہ ناگی رایے
 وڈو دان چھس کھہن مادان
 نیب تمھو تہ چھنہ کتہ شایے
 یوڈ خبر چھو گزہ تھو توم باوٹھ
 بے حالس کزہ توم سایے
 تازیب و تاز بوڈر ایس
 ورم نہیہ ہینز وایس نایے
 عارینی تنے لا پروایے
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 پھیر جنگلن نالہ رپہ نایے
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 پرسیہ دولنس در پرسیہ
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 نول بوڈ نم تمھو قبیہ گاہن
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 راج تہ تاج نرگستائس
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 نپہ یند راز شاہ ولہ وپرن
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 ڈھل کور نم تل پاتالہ
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 آستان پرتھان مستان
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 گتہ کتہ کتہ دتہ سوسے باوٹھ
 یار رووم ڈیوٹھن نایے
 رپہ درشن پیہ ناپائس
 یار رووم ڈیوٹھن نایے

یہ چمھ دُنیا اُنخر فانی
ہر دم دواؤ کم گل کز تھان ضایے
غم تہ شادی زان سئے اُنی
در کمپن گاہ زانگہ چمھ دشمن
یار رودم دُیو عٹن نایے
کھوڑ ہر دم اُمو سٹنر مایے
کو سہ تر اُدو حہ یار کور کوئیے
نعت اللہ شاہ دوان دُونیے

باز پیرنا واط پیرانہ جاییے
یار رودم دُیو عٹن نایے

داستان

دُپان بوز پیرو یو تَسند عالم زار
اُکھا گئیے تہ پیرن نوون بہوش
دو پچھ اُفتاد غیبت و نزار
بکاؤل اُرس سیتو روز ازل
دو پچھ تَس اُنن یور و اُمت ستوہ
سہ مولوم بو با ضین زین گروہ
دو پچھ تَس اُچھو و چھ ننتہ بوزبات
سوء گئیے نیون ہمراہ تہ پیرن ہمس خبر
دو پچھ تَس اُنن یور و اُمت ستوہ
بکاؤل سنکلی دہپ شہر س اندر
کو مت توہ بدن کن کینو تَسن
دو پچھ تَس اُنن یور و اُمت ستوہ
شہنشاہ یسند رانے کر پد
چمھ اُکھا مندر اتسو سہ اُنن دُون
مُقتل چمھ درواز تَسو زینہار
بچھ پاتھو معمول تا بامداد
سہ دُحہ ہاؤ تو چمھ گز تھن تو ت ضرور
اگر آسہ کانہہ تور داتن محال
سپن زرد گویا تہس زو تر جان
دو پچھ تَس ذرا صبر کر غم ہا بر

نموخته اُسو دران شهر اسلام و دو
 به انصاف پرمرو کور که اتفاق
 به شهر سنگدپ اندر زمان
 دو پیکه تن سنگدپ شهرس اندر
 ذرا اکه به هوش گوشت به هوش
 نظر تمو کرن از یمن و یسار
 و چهن لوکه نموش خور شیرین زبان
 و چخته خور پکان در او شهرس گئے
 سلا ما کر بخت تن پڑ همن تمو خبر
 پیکه مندرس چککه پرستش کران
 دو پیکه تمو چتر سین بیٹیک پادشاه
 تشد خاص مندر چم یس مشتهر
 مے سیتین بیپه واریاه برامین
 مقرر ز سرکار والا همم
 دو پیکه تمو بیپه و نپه ساد هو خبر
 دو پیکه ساد هو ن چمنه و چمت بهوش
 بر و ن از شهر مندر اکه تیار
 دو پیکه شخته چم در و از آسان بند
 شبان کر هان یلپه تخته دار بر
 ز ساد هو به بوزنه سپن شاد شاد
 هیوتن قور کن دین قدم تیز تر
 دیادب پکان گو بهمانسند باد
 صنم خان و دیو چمن بدری یاکنار

نصیبه ژئے آینه چم نیک بد
 مبله بر یوا نیو که به ترس و باک
 دیان و از تر و و که به امن و امان
 پڑ ووتیکه بکا دل و چمن عاش کر
 گزاکر حصه مے او خاکی نموش
 پس و پیش شهر او چمن چن بهار
 بشک و شمایل سسٹھا سپهر بان
 و چمن بر همن اکه پکان کن ژوئے
 درین شهر و نتم چم کستیا مندر
 لسان پ بسان پاٹ پوزا پران
 بر عا پر و و عادل و خاخواه
 بجاری تمیک چم شام و سحر
 بجاری دران بستکده خا و کن
 چم تنخواه سار فی لکته جا کم
 به تر و و چم چمنه کر در شهر
 چم ساری و نان بوزمت چم بوش
 چم حاکم بنیوت بدری یاکنار
 مقفل کر بخت بست هم چون و چن
 مے بوزمت بس پڑ به چم خبر
 به گفتار پریاں کورن اعتماد
 ز هر دو و تے بهتر پڑ هان به خبر
 به وقت دیگر دوت جا به مراد
 قلف کر بخت در و از به اختیار

سہ پزار یو دو پہن یا مہمکن تر وورو
 بہ خورن اندر تراو بے خون و طر
 بیک گوشہ آں پتہ پڑ خاں تنگ
 بہ جلدی سہ گو بوسہ دوتس بہ پائے
 ز دیدہ تمہیں اشک جاری سپن
 دریغ بہ میانے اچھے بچھے صدم
 بحسرت پری گپے تس کن و چھان
 یہ کہتے پٹھو بوت آو کھو دوسہ نیب
 دوپن تس کہ اے شفیق دل قرار
 وندے اچھے سرس سر نہ بھو دل خاک
 یہ تقدیر ہے اوس کورست رقم
 بہن وری پئے تار مہمکن تھا جس
 زیند راز شاہ بہ گیس خواہ و زار
 چھ لایم تو کل کران بانسدا
 و چھان حال میدے نہ سے ورنہ گرا
 نہ سے ہستہ کوڑکھ کیا رستم بعد ازاں
 ورنس تام تاج الملوکن خبیر
 شکلیپ واتن بمع رنج و راہ
 دوپس پری کہتے ہے مائے آن چشمہ بار
 بران چشمہ اوس یوان گاہ بگاہ
 کہتے سیر و گردش کران آسہ مزان
 پتھے پٹھو باہم کلاما کوڑکھ
 دوپن تس یہ آسہ نہ سے گوشت کنن

سپن یلہ دروازہ پتہ شام کو
 بہ امید ہر سوے تراون نظر
 و چھن پنم انسان تو پنم سنگ
 و چھن سنگ خار اکوشت مائے
 کہ افسوس تمویا کی پانس دوپن
 پیٹس آو در پیش رنج و الم
 دوپن یا الاہی یہ کیا چھس و چھان
 ورنس کھو خبر میا کی اوس غیب
 وفادار اے شہر یار نگار
 چھ کیسا فائدہ پود کرکھ جامہ چاک
 اے دھن نصیب یہ رنج و الم
 دریغ پتھے پٹھو افتاد چھس
 بہان سپن چون تھتہ اے فگار
 ازیں پیش سہ زانہ سونے مندا
 و لیکن تر و نتم پنن ماجرا
 خبردار کر تم بہ چھس غار زان
 کہن واقعہ از حال بادید تر
 سبب پری پئے ہند کرکھن خاں خاہ
 غفل خانیہ کو کچا پئے کے میون یار
 سمن رو پری کیتو ہستہ خاں خاہ
 درپنا فریا تنیک چھم لگان
 ملاقات دیدہ بدیدہ سوڑکھ
 پتھے پٹھو چھم شاہد وریں بہن

گنہ صحت بہہ درمی پیمہ بر حال خویش
 دریں شہر کہ روز نکات انتظام
 دے خرچ کاغذی تہ پروا میر بر
 دیان تس کنن بے بہا اسود
 دیتن اکھ جو ہر تہس خرچ کر
 دریں گفتگو راتھ آدا گئے
 کھے آفتابہ کرکھ یوڈ درنگ
 نگہبان بوئے خمدایے جہاں
 غیر دژاو رخصت ہئیوتن از پری
 بدکان جو ہر فردشے رسید
 خمدجن وچھ خریدار گوشاد حال
 درونی دنان پائی پائس دپس
 بقا ہر سہ بو خاجیہ خانواد
 بصد چاپلوسی بشپین زبان
 کرکھ قہو چایا تہ کھیوون طعام
 کوڈن تام دیتنس در بے بہا
 جو ہر وچھتہ کو خمدج شاد دل
 چمک لالہ کے پیو بدوکان دے
 ونے کیا خمدجن منزہ بو تابکار
 غنیمتہ شہن زون قیمتہ روٹن
 در اندیشہ گو شہر یار رنگار
 تہس راسے خاجہ کریم ماہر تہ
 دوپن تس مبرغم قدم تیز مل

چھ اٹھ مدتس ہر دو خاطر پریش
 مکانک تہ کر سحان و طام
 بنام خمداعاش و آرام کر
 گران قیمتہ رقم نہ گنجینہ پیر
 شہانہ دریں شہر آرام کر
 سکھ کر دوپس پری پے فکا پیٹے
 مباد اگر ہی میا فی پٹھن تے تنگ
 گہہ و گاہیے نیشہ آسکھ یوان
 بہ بازار پکان گو پڑ تھان جوہری
 بہ مطلب بہ مکان ہوش آرمید
 کنن یا اوس مل میونے آسہ مال
 بہر گوہ کاغذی بنیم نون تپس
 تہس اوس سو پور کے بوم زاد
 خمد شاد خریدار سے کن گران
 بہ عمدن کوڈن ڈیر تر دوت شام
 کنن چھم خمد جادم مے میٹہ کے بہا
 دوپن بے بہا چھس کدس شام بھٹل
 خمد جس ژول رنگارہ خمد جہا پکھے
 یوہے آرٹ نوٹا چھ پوان دیار
 بسرعت خمدجن وانہ فالو دوٹن
 ونے غار زان اوس اند دیار
 مگر تم غدارن تیج کرکھ کتھ
 مقامس تہ واتکھ ونے زان مل

غرض دل شکسته شهید در او
 شه در غار زانی سپین تن عزیز
 بر رخت الفت تن کز رخت اکل و نوش
 کم و جباد شاهین بعضی و فو
 دوپین راخته آدا گز رخت صحن
 کوژن بستر خاندان نفیس
 به بستر آرام تنو تر و پان
 بهر تنس او کانی رقم
 مکه خاندان تیر بو نه خصال
 سپین راخته آدا صبح یام پھول
 رخت بخت چلیخت به پھو بایک در
 دوپس شهزادن ز شهر فلاں
 برای ره پیش مکانا پسند
 دوپس خاندان، به حص بر تن غم
 غنیمت شهن زون تنو سندنون
 مکانا تنس بود تنو شاد گو
 دران خانه روٹ شاهزادن قراء
 کوژن مجله اسباب خانه خرید
 دوه تنس اندران خانه باشان جم
 تنس سبتو در بار راتس کران
 به خمش خوبلق وارا کوژن دوستدار
 تنس سبتو بوسیر و گز رخت کران
 دوه تنس اگر باز مره دوستان

و تنه منز تنس مشفق روپ او
 گر نیون راتس شه باخوش تنس
 پر ز تن حال و احوال تنو بهوش
 وون پوز ایز تن ز نزدیک و دور
 به کیشرها غرض چم تن سور و نس
 بران فرش کھوت تن نگارک تنس
 ویکن نیش در حصنه هرگز یوان
 گر دهم مایه لو رخت تنیک پیوس غم
 شه بونیکه نیمه ز تخم حلال
 ز بستر شادی شهن کھل
 کلاما کوژ که مشفق ز بر
 به چنس یور آمت برای طھکان
 یزھان چنس خریدن بغیر از گزند
 شہان بنا رخت سیھا جای چم
 دوپن تنس تنیک معل گز دهم مے وون
 دوه کن قیمتها نیمه شه آباد گو
 چندس اسو کانی تنس موه بر دیار
 بشیه نوکرو و چاکران فرید
 شہانہ بنزد منتم در حتم
 بوقت صبح سو به مسکن یوان
 مہربان تر از کردہ رشتہ دار
 سوارہ گھے پیاد با چاکران
 به محلات شاهنشہی بو بکان

جہا تھا دُچھن تنہو مُسا فرطریق
 سرو یا برہمنہ کران اور مہور
 بشکل و شمایل دُچھن مادی مُندہ
 سپر تھے اگر کم چھ دیوانہ خوشے
 زیاراں دُیتس عاقلن اُکو جواب
 چھ شہزاد باضہ اپرو وزیر
 چتر سین چھ دُیس و اُلیے ایس دیار
 بہ شکل و شمایل چھ تائبند خو
 بہ قد سرو آزاد ابرو کمان
 تیز زب زچشمہ چھ حبادو اثر
 چھ عاشق خنجر بے پائوس ہو
 بے سبب غب غب دُچھتہ در خیال
 صدن دار دُروانہ چھس گوسہ
 کنن ہند سہ موختہ بخوش و خروش
 چھ اُنزہن گردن تیشہ تھڑ
 پس و پیش بے کینہ سپنہ تھند
 پھلے تھ تکیہ تانہ اُن ہر کینار
 نہرے تھو پش دے ماہی سپم زن
 چھ نازوک کمر تھو سُنڈے مے وال
 رہن شپنہ بالن بلور کچھ قسم
 سرا یا چھ تابان چو خورشید و ماہ
 چھ بالبع چھ تھس ماکو سُنڈ اختیار
 یہ شہ ہر چھ گوشت بشہر و بلاد

پریشان گیتو در تحیر غمہ پت
 چو دیوانہ باضہ کران دور دور
 دوپن ہمرہن ہم سہ و نئی تو کھندہ
 ولیکن بصورتہ چھ فزائے رے
 چھ ہم حملہ از خاندان نواب
 سبب بوز یکہ با عیش ہم حقیقہ
 چھ کورا تہس چھ غمہ رم بہار
 تہس تھس شہ ہر نزدیک و دور
 ازاں تہس مرگاں امان الامان
 دُچھتہ ہر شرمندہ گے از نظر
 ز اُلوٹوٹو تہس تہس کور اُلوٹو
 گزہان بستہ ماروت ماروت چال
 اویران چو سُمیل اچھ پو شپنہ
 دُعارم کران بر جواہر فروش
 چھ تھ تھ حواصل شعارس اندر
 بلورک بدن بارغ ہے مادی مُند
 انارن چھ ہمار اُمید وار
 پنجہ ز گپن دستہ یا سمن
 اویران داس چھ سپنہ ز بال
 تھن دون چھ برگ حنا کمر قدم
 چھ تھس ناو چتر اوت از قبیلہ گاہ
 کرہن جُفت منشایہ غمہ نامدار
 چھ عاشق دیوان از ہمدنہ انوار

یمن منز چہ شہزاد بعضے وزیر
 پن مہسن پیشہ مہہ ارجمند
 اگرچہ پنہو کھو چہ خود شہد جہا
 چہ گوشت یمن تیر عشق تر رخت
 یہ قصہ چہ بوزان کھو شہر یار
 چہ افسوس تس یس پن آب یار
 اگر تس چہ دوز کین مہسبت پیوست
 سہ تراونہ ہرگز کر س جانفدا
 غرض ووت ڈیرس کوڑن خود دوش
 بہر بستر آرام تہم تراو ر
 یو کہ قصہ ہے تس نیمت آب و تاب
 دوپن کراوہ پان تس در نظر
 کم و جہاد پاد پانس کوڑن
 گرا اکھ اوڑن لایق و شہسوار
 تہم کوچہ کھو تہم پھرن تس جلو
 یمن عشقہ کوستور ہنہ ووت
 چو مہسل سوئے گل بعد آرزو
 کران خود خود اسو باطنی کلام
 برقت تہم و چھان اس آں مہہ مثال
 سہ شہزاد در زمریے عاشقان
 تووے نو جوانا پیری رہے دیو کھٹ
 بہ شکل و شمایل و چھن دلپزیر
 دوپن مہربا وقتے کوڑ ظہور

امیرن ہنہے ویر گاہو فقیر
 چہ نازاں کھنہ چھسنہ خاطر پسنہ
 یہ مہر و خ کران چھکھنہ نیم از نگاہ
 تووے چھنہ دور چہ ہکا نی ز رخت
 دوپن کیا منگس چھم بکا دل سے یار
 تہم تراو یہ تھاو دور مس تیار
 مگر تہم چہ میونسے بہانہ گوشت
 کر تہم صبر نیرم دہک مدعا
 دوہک بوزمت قصہ تھاو تہم گوش
 عجب پھول پیسے سیر کوڑن کمر
 اٹھو اندر تہم پیوس عہد شباب
 مے اندر چہ ما کینہہ شابک اثر
 زین پھوکھ وادک کھ آیا پورن
 بنام خودہا کو تہم پیچھ سوار
 بہ گردش یو دوستن سہو بو
 یمن عشقہ کین ہولہ نے اوس ذروت
 و چھان گھشنس از تمنابے بو
 تہم سوے دار الخلافہ سلام
 یمن کن کران ہونہ کوثر عا خیال
 بہ استاد آہستہ پٹھن پکان
 مبارکھ بعکس رخس کوڑنہ میو کھٹ
 تہم تہم پیر مرگان دلس آہ تہم
 یہ کہ آسمانک چہ تابشہ نور

و جس عشقہ مایہ تجس زالہ رگل
 منجھکھ و تھ مے نش لٹ تلمتھ گئے دے
 بہر گوئی و صفن اندر شیر نر
 گرفتار عشقش کشتہ بلا
 کر سس کوئی زو جان پائین فدا
 ذرا آس پاس آسہ، آس نہ پیش
 ز دیگر طرف مار شوقک بچھان
 بتا چگد اپنے لچ رباب
 کتو بوزاے یار باہوش رنڈ

بلا شکھ ہمس بیتہ کو بستہ دل
 و نیکی تم یم یور شہزاد آے
 چھ بے شکھ یہ شہزاد باکروفر
 و چھانی ارس کن گیس مبتلا
 پس از مدتے در او میوئے مدا
 دریں وقت تس ہم چلسان خیش
 چو مبطل پھولس دل گلشن کھچان
 ز بس خورمی آس نہر تھ عباب
 ہیوئن عشقہ تارن ہندے کون سوز

باتھ

ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 پیر شکارا تپیر تروان
 ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 بے زان اُس تھ کرئم زان
 ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 چار تھ گہ ہتر بچہ کسان
 ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 پائے سپنک دیوان خان
 ٹھایے کر ہمس کلہ قوہ بان
 کھیا دہن چکر کہ گوشک خان

دور رومخ با تھ و جنس مایہ
 حور سوحہ دووم کتا چھ میون پایہ
 شاہ سوارا و چھم بے پروایہ
 پاؤنس عشقن تیر آم آے
 چالا و چھمس چھم تھ پائے
 تھلہ دل نہ تھ چھس تہر بیج ترایہ
 ہی مالہ ڈاگتھ آم ناگو رایہ
 وعدہ تھ کر تہر مرگان یس آے
 سالہ پڑا پھن کس کر س کیے
 مسنہ و تھراوس تھز جایہ
 چا دہن لو لہ کین پیالن چایہ

ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 کرہس خالی عشقہ افسان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 بوزنا میونے نالہ افسان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 سوزس رانہ چہ میسر بان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 نیرمل ماورہس عشقہ دوکان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 ہوش کر ساری یم چھنہ روزان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 دمہ تاپہ روزنہ چھنہ روزان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 تور کیئت حاصل سازو سامان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 پڑھہ گاراکر تھہ دچھنہ خوان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان
 کرتس نبویس عقیقہ بہ امان
 ڈھایے کرہس کلہ قوہ بان

تپل چھم تیلان عشقہ کرایے
 پرہس لولہ داستا نکو آئے
 نالہ بڑ رٹہ ہن لالہ پیہ نایے
 روزنا کن دھتہ مہرچہ مایے
 سوزنا خبرا شہہ چھہ کہہ شایے
 وایس ساز سطورتہ نایے
 پھیرنے بازتہ ساز گزہ ضایے
 چہلا کتہ چھم دپہا ہس دایے
 دمہ ہو دے غار حائزہ ہایے
 جوشک بوش مورٹ لطف پایے
 سہر کوڑ دانہ ہو پختہ رٹیکھ پایے
 لومہ کچار بازو گار حسیںچہ کرایے
 راوہ رتھہ پاو سوہ ہرا کھ ہر سایے
 مالینیک تراو کر داری ویک پایے
 پڑان اسپہ نے نتہ پڑھو پایے
 تم پڑھو پایے یم تور آئے
 حرمہ چھہ دچھتہ مالینیک تاپے
 نعمت اللہ تہہ کینا چھہ چون پایے
 عاصین ہشتہ یس موکلن پایے

باقی داستان

دوچھان اس چہلا سوہ پڑا اس پاس

ونان بی سوہ بے خود سپہز اس پاس

چھکاں عطر بر روئے اس گلغذاز
 تہس عشق کو ستور شیریاں چا
 کران اس افسوس تے ہاے ہے
 یو ہے شوق ہے در حرم شاہ ما
 اٹھو اندر سو چیل کران حال حال
 دوش تہ شہزاد ہند انقلاب
 دوپن باز چیلایہ کن غم میر
 پیکان یس ہند شہزاد ہند ہون چھ
 یہ ڈپیشہ چھ پیہر ہند دردمند
 دلا سا کوڑکھ تہ پرن تہ پنیے
 اگر نیے دے اٹھ ہر دن اب تاب
 اٹھ تہ کران رام مثل غم لام
 دریں باب مہفتار چھکھ غم مدار
 بلا شکھ لوگم اٹھ ہندے امہر تاو
 مے لوگ تہ عشق چھ سپنس سنن
 مے گو شوق لوگ فسانہ پرس
 پھٹے پاٹھ کر تہ کنن میون حال

دوان آتہ روٹنس سراندر کسار
 ہر غم و پھان نیر ملا اس حال
 سوہ مہر ت کا ہر و پھان عقل مے
 یہ خود شہید بولایت ماہ ما
 میٹھتہ ہیک کران اس باخود خیال
 وچھن تہ پڑھن باعث اضطراب
 سپن نیر ملا ہند و پھن شادتر
 اس زوہ افتاب کے کرؤن پھٹے
 بلا شکھ یہ اٹھ ہے چھ بیوت پسند
 ورنہ پی تہس ہند دمنہ وے گئے
 دوپن نیر ملا یہ ہند اضطراب
 تعجب چھ کیا ایں پڑھن بدام
 تہ کرؤن تہ پھٹے ہند اختیار
 دوپن باز چتراد تہ ہوش او
 کرے کس اس حال میونے کنن
 گزہر ہند آہن لوہ متو لاکر س
 اٹھ یور وکیو یہ چھ تہ میون سال

تنہ لائوٹھ گوم دل
 تنہ لائوٹھ گوم دل
 تنہ موزون شمشاد
 تنہ لائوٹھ گوم دل
 شوق تہموشند گوم دارا

شاہ حسنا جلیو ہائوٹھ
 از نگاہ ناز ہائوٹھ
 قد زیبا سرم آزاد
 واپ کوڑم داد بیداد
 یار دیو عظم آشکارا

تشبیه لادوختہ گوم دل
 شاہ خوابان ماہ تابان
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 کو پراٹھتہ سینہ بنجر
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 ام زائگتہ عشقہ زور
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 تانہ پھلیا جھم سے باغن
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 خاصہ پڑھو سندن سال کئے سے
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 نار جھم لہ دو نیے
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 سپہ درشن گزیدہ بادوختہ
 تشبیه لادوختہ گوم دل
 پر اللہ ذکر اللہ
 تشبیه لادوختہ دل گوم

موم کورنم سنگ خارا
 بچہ کسان تیر مرگان
 سحر گہ حوزن دل چھ لوبان
 رو پڑسند چھس نسبتہ غنجر
 لخت جگہ س گوم پنجر
 بال اسیس مست محو
 نیون صبر رک کنہ دور
 دیسو گزرتہ دن تہ اغس
 پھیرتا پوت شیر لاگس
 لولہ مسکی پیالہ بر سے
 رنگہ رنگے مالہ جڑ سے
 زار و نتس میو نیے
 زونہ کا سم گرو نیے
 قضا و چکوک حجر بادوختہ
 سود کپا تل ییتر بادوختہ
 اے غمہ لام نعمت اللہ
 کر بہر دم بس چھ اللہ

وچھان اکھ اگس کن تہ قصبہ و نان
 تیس کا میشن پور دل بستہ گی
 سحر طوطی زبان اس شیرین وقتہ
 سر راہ وچھان تیس چھن ان عزیز

سہ چبلا تہ بیسہ نہر ملا ہوشہ سان
 وچھکھ تمکو پٹنرے وار دل خستہ گی
 کتیرا انکھ لایق و ہوشمند
 دو پیکھ تیس بجلدی تہ گزیدہ لے کنیز

به شوکت چھ ابلق کُرس پیچھ سوار
 تہ مولوم کرموشدے زادہ بوم
 بدنامی خیش کراوس عتاب
 تہ بوزخہ گپے داسے اندر زمان
 دوپن تَس تہ کس چھکھ کتیک یو آکھ
 ژتے چھ ناخبر زین سراپے شہان
 بہ کرنی چھ آڈ چھنہ کانہہ پکان
 کوڈت رخنہ در ستر خانے شہی
 خصوصن یہ کوچہ چھ از ہر کنار
 و غم شہرس اندر تہ کتہ پاٹھو ژاکھ
 یہ کوچہ پری روڈے نے ہنشد قرار
 بجلدی سے نش باو نام و نسب
 اندر کو کھو آسن آو شہزادے سے
 دوپن سوز پڑ چھتے یہ چتراد تے
 دوپن تَس دریں شہر چھس غارزان
 مے چھم مالو سشد ناو زین الملوک
 تہ تیک تہ نکاروک پڑ چھس شہریار
 تہ یتیم سوز کھ گزھ تہس دن پیام
 چھ یتیمو شالو پم روڈ و چھہو سہمٹا
 چھ کن بیو طخت کرول او سُم درین
 تہ کھ کرول تھت ترودو تم مے نمک
 بیتیس ماٹہ سستین کرون یچھ کلام
 جوا با تَسند یا بھقن دایہ بوز

گرتھی یچھنہ پیرتھ بجلدی تہ لار
 یہ از چین از مصر چھایا ز روم
 پیغو کھو اُنن زیر از روہ داب
 روٹن شہزاد سس جلو دہ سان
 بہ محلات شامی تہ بیواپہ ژاکھ
 کہان وہان آشکار و تہان
 چھ ساری کران الامان الامان
 دوان نظر اوسکھ تہ از ابلہی
 بوزخہ لاشہ وے عاشقن ہنشد مرار
 بلا پاس و نتم تہ رکتہ پاٹھو آکھ
 چھ یتیمہ جایہ عاشق کھسانے بدار
 مے گو ژیر پچھ پھیر مژراولب
 جوا بہ تیزی دوپن پیادے سے
 چھ تہ شیر کوٹ تہس نعتے
 چھ میونے وطن شہر شریستان
 دپان ناو پانس مے تاج الملوک
 کران حکمرانی بہ در ہر مدار
 مے سستین کوژن موخترا ب کلام
 مے جیمتو چھ ہم پیاہ ٹٹھٹھ مٹھا
 ژتے ژھنھتم بزخم زبان ہچو تیغ
 معافی ازیں بات گزھ و تر پک
 و چھتہ دانہ یس آسہ نو گت بدام
 سہ مایوس گاٹھر و چھان ژھاپہ روز

بیہ شہزادن و دُنس صاف صاف
 و نہتہ پی دُنن زہر ہوا ہے
 سپین رخ بوزخہ سہ نازک بدن
 دوپٹس باز چیلایہ کینہ غم مہ بر
 سہ شہزادہ نیران بہ فر مہی
 دُچھان تَس دہ ہے اُس اُن سپہر
 در دُنی سہ ہاران عوین چکر
 شہن ماجرا بوز سورے بے گوش
 دوپٹن تَس کہ اے دایہ تیز ہوش
 تے شہزاد دُچھو تھن بہ خوان چکر
 بلا شکہ تے اسی یہ گوشت کنن
 سہ بوزم چم شہزاد تاج الملوک
 بہ لبس فقیرانہ در شہر من
 سہ دُچھوت چم چتراو تے ناگہان
 اگر چہ کیندو تے مجبرا
 ہوا پس ز غویشی سہ انکار گو
 بہا زانہ گزھ بوز ناؤن یہ کتھ
 یہ جھفتی تَس سوتو اقرار کر
 غرض میل اُن یعقل و قیاس
 تہ بوزخہ گپہ دایہ یہ تیز راے
 تہ بوزخہ سہ شہزاد در گریہ آو
 ولیکن بے شخصہ گدا پیشہ چھس
 بہ در بیج تقدیر سباب وار

بوزے بوز تقصیر عفاؤم سہ معا
 سہ واپس گپے و دُنن مہ پارے
 مینو تَن ہارے اوشا مچ جو یہ عدن
 گزھ ہی رام پائے ذرا حبیر کر
 کران اوس تبدیل لباس شہی
 دیوان تیر عشق تَس بڑ چکر
 در اہر گیس باچہ مارلس خبر
 اُنن ناد دتھ دایہ اکھ تیز ہوش
 کتھا بوز تے دایہ کر سہ بہ گوش
 جگر گوشہ چتراو تے سپہر
 چم دیوانہ گا مڑ گیس کیا وُن
 گوہا نیا مینہ سائیک باسلوک
 کران سیرد گردش چم کیاہ نام چن
 چھہ مفتون گا مڑ اُس بچہ نہان
 دُنکھ شہزادس ز چون و ہجرا
 یہ رانہ تہفہ سہ پیچہ نام بہو
 چھہ دیوانہ شہزاد گا مڑ تے پتھ
 کرکھ شہر یاری بشام و سحر
 پنہو کنو تَس ہا و ہم و ہراس
 و دُنن شہزادس یہ سرتا پائے
 مہربان سہ پیچہ شاہ سنگل گیا و
 چو سیاح پھیران بہر پیشہ چھس
 بفرحت سہ یکتہ جایہ چھہ نہ قرار

شہس میا بہ طرفہ نہ کہ زانو پار
 معافی منکان چھس نہ جو تم عدول
 دوون موعختصر پٹھو دایہ جواب
 جواب ملک زاد شاہن بخوش
 بہ عارختہ سہ اندر تعجب سپین
 دوون تس کہ پھوش مشہ زمان
 چہ انوس ایس باغیہ غار زان
 بہ تدبیر در دام آن اسپر
 وزہرن دوپس اس شہہ نامور
 دریں ماملہ گئے ادا پسند روز
 دپان خرچ شہزادہ سوے موکلیو
 پیے خرچ دردانہ پیے جو ہر سہی
 بہ وقت ضرورت کران خرچ ادس
 پیے خرچ مجبور تنگہ ست کو
 ازاں موعہ ہر پیے مار کو شادمان
 کوڈن موعہ ہر پیے مار از زان ہیر
 بشادی پکان سوہ بازار آو
 بدکان جہر فرو شہ رسید
 در چھتہ موعہ ہر پیے مار ہار ان سپین
 مے قیمتہ ایک چھنہ کچہ برہنہ پن
 پکان برہنہ پن کو کوڈن از بغل
 وزہرن تمس تھاوی موعہ جا
 کوڈھس کاٹہ نہانہ کوڈھن کوڈھن پیل

بہ تعمیل ایس حکم پھس تیار
 یہ میونے عرصہ داشت تھاون قبول
 ہوا پس گڑھتہ پورہ پیش فواب
 کوڈن یام از دایہ پیے تیز ہوش
 بہ عبرتہ وزہرس یہ قصہ دوون
 دریں باب کین مشہر چھکھ و نان
 بہ خیشی چھہ انکار کلی کران
 تیشہ یٹھہ پیس مارچہ ہند یاد شیر
 مبرغم کران بستہ در رگل چو خر
 ملک زاد سہ عشقہ افسانہ یوز
 یہ کینرہا تمس پانہ سوے سستو
 تمس میولست از بکاؤل پری
 سپین تنگ قیمتہ تمس موعہ کلیوس
 اتھو اندر تمس یاد پیوست کو
 سہ تمہ راہنہ شراوس موعہ و مت نہان
 بہ مرہم کوڈن بہہ سہ زخم جگہ
 بفارغذلی کیا بران ادس چاو
 کوڈن از بغل لال خواجہ بہہ
 ہوا پس سوے شہزادہ دوون
 یہ چھہ بے ہای چھنہ مفتہ رہن
 خوجس ماروہے قسمت کوڈن زھل
 نگہبان ڈٹکیو بہ این مہدا
 گڑھتہ پیل تس پھیرہ اد میل

بغورن خبر گئیہ گئیہ والہ سے
 کپندہ کیخت بر چال بو
 جیشن بہ توتہ جنت کورن سخت پکر
 سپن بستہ در دام خود گشتہ رام
 بزدی گوشت حال ماردان چھکھ
 تھم کوان اٹھ چھ سورہ جہان
 مزا دہنی و چھکھ قادی خانس اندر
 سہ مہوت گوشت لودکھ قادی خان
 وزیرن خبہ سوزن س مختر
 خلاصی لبکھ تہ بکھ پادشاہ
 بہن عمر چھ الامان الامان
 گوہ لابس دیان جعفری رنگ گو
 ملاقاتہ و مجبور یے آن پری
 کرون چار ناچار اقرار چھم
 بکاؤل و چھن پڑ سہ آرام جان
 وزیرن خبر گئیہ تہ سرور گو
 سہ وحشی سپن رام او نم بدم
 دوپن دھج شہس دہنی کرون انتظام
 وزیرن دوپن پانہ کر انتظام
 کورن خاندک سہی شام و پگاہ
 بہ اعلان سمبرتہ ارن شہر کام
 چراغہ شہر س کرون ہر کنار
 گذارن شب و روز شادی بران

بدکان سہ مولہ وان بو لالہ سے
 بلا رحم و انصاف کئیہ وال بو
 بخاری کشان نیون سویے وزیر
 درونی سپن خوش یہ منکھ کلام
 دوپن تس بہ ایں وجہ پھیران چھکھ
 یہ جوہر گوشت کم چھ از توشہ خان
 یہ ورن کین تہ نشہ دراو اٹھ چار کر
 بلا پرستی و ثبوت ہم عنان
 پس از چہ روزے بزدان اندر
 کرکھ یودہ خیشی بہمراہ شاہ
 و گرنہ پتھ پاتھ در قادی خان
 یہ بوز تہ سہ شہزادہ دلشنگ گو
 پیکیس یاد شاہ منشہی افسری
 دوپن اے دریفایہ آزار چھم
 و گرنہ پتھ چھم بہن قادی خان
 در اہر بہ اقرار مجبور گو
 شہس نش گڑھتھ کور وزیرن کلام
 بہ خیشی سہ آمادہ گو شاد کام
 شہن یا مہتن بوز گو شاد کام
 وزیرن حکیم چتر سین شاہ
 رئیسان و مہران سہرے تمام
 کرون واقف از حکیم والاتبار
 کہہ و مہزن و مرد پیرو جوان

چہ کھاندر شہس کور باحد سرور
 یہ بوزخ امرو بہ این مدعا
 دباب حرمخانہ اعلان گو
 سپہ تان چتراوت از ہر مدار
 وز پرن دیان کور دباب تلاش
 یہ کیشرها چہ امین شہن شہی
 بہ ہر باسین جشیگہ انتظام
 بہ حرمت او نکھ شہزاد ملوک
 بہ لبس شہانہ پادشہ ہوتہ
 سوارے ہر گونہ باعیش و ناز
 زبس ناو لاری عراقی سمند
 بگردش شہس اندر جابجا
 بغرش گران مایہ بر تخت ناز
 بیشہ بکو حرمخانہ اندر بناد
 اگرچہ تیس اوس کافی بحال
 بصد ناز کز او کہ سہ آراستہ
 سانہ اندران تیمہ ترانہ کزان
 بگردن تہن ولہ کے اوس طوق

ضیافت چہ لوکن کھیتی بلنورور
 کور کہ شہر شہس اندر جابجا
 زن و مرد پڑتہ کاتہہ اکھا شادگو
 کنیز گئے شادمان بے شمار
 ضیافت انہکہ باتمامی معاش
 شہن کروو از کرد و غیر مہی
 بشہر اندرون سوز از ہر کدام
 شہن کور تیس سہو خاصہ سلوک
 گران مایہ تیس تاج بر سر دیکھ
 ز چسپان موڑ ہوئی جہاز
 سپن شہزاد سچھا بہر مشہ
 بعشرت او یک پھیر تہن بانوا
 نشہ نگہش بود باحد طراز
 کزان دایہ چتراوتے آسہ ساز
 مشاطہ دیکھ تیس جمال کمال
 سپہ نو عروسی سہ پیراستہ
 ولہ دایہ آسہ غزلہا پیران
 پچھ پٹھو وند وان آسہ بشوق

زکریا جامہ چھس نالی شوبان
 زکریا جامہ چھس نالی شوبان
 چتراوت چھس ناو شوبان

حورو ساز ہوت کزان پریہ
 وگنو وند جس دیکھ کوریہ
 چترا سپن شہز کور شاہ پریہ

زریے جامہ چھس نالی شوبان
 ماہ زن تار کن منہ تابان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 لاگرش بے بہا زیور کی تان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 حورن دلشستہ دل لوبان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 رُمہ رُمہ دُچھس گمہ برسان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 پروہ و پرن تپہ لایان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 دلشستہ ہر نور دُ کوہستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 زالہ و لی کاٹیا گئے نیم جان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 نیر ملا لوگ مس چاوان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 بوگا دینس از پُریستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 سامان چھی بہر اُخری آن

زینت دینس صنعت گریے
 خورشید خدیقہ صنوبریے
 پاراو کورنس ار ساز گریے
 روہ پیو تنہ مولنس مشک تار گریے
 سازا چھس کران واط پُر گریے
 اطلس جامہ بے چارے نریے
 شرفہ ذی دار روہ بدامن گری گریے
 گلرویس پیوٹہ دانہ گوہریے
 سُنک بِلو گری بِلو ند ہریے
 خمدار ابرو کش گری گریے
 مرگان ترمو سندی در کھوہ دُریے
 آہو چشمہ غما بر گریے
 خستہ گری دار انسہ خنجر گریے
 مار پیچا نکو زلف گریے
 خوشبو پیسو گپہ زندہ مریے
 چبلا تھاوان پیالہ بر گریے
 مایہ سبتو دینہ وان گریے
 بخیتہ بچہ پوزنس ذات اکریے
 لکھ لا مایہ ورج ہو بکوتریے
 نعمت اللہ پرے و نان مچھریے

درود سو زن نبیس زریے

زریے جامہ چھس نالی شوبان

بانتے داستان

دے موصیٰ پھر اٹھو از اکل و نوش
 کہ یانی سے شہزاد تاج الملوک
 تمس کیت عجیب رنگہ کٹھ اوس پڑنگ
 دپان گئے چبلا اوٹن ناد رتھ
 خرامان تمس سسوت شہزاد آو
 پتے تس اشہ کتھ از جلیوس
 شہمگیش بود نزد ملوک
 سے توشان لوہم دلبر خواہ سے
 بنارو ادب پیٹہ بر فرش زہ
 دوپن تس مبارکھ مئے چھم بار بار
 بہ از تام اس پر اکشہ حال
 اگرچہ مئے پیٹہ عالم کو شہریار
 مگر کائنات کن مئے کورم نہ خیال
 ازیں پیش کر عاش و عشرت بمن
 پچھے کفش خانہ پنن غم مہر
 اٹھو رکنو ملک زاد بزار تس
 دپان اوس ہے ہے سے سنگتن بدن
 سو یوس آد پنج یار چھم دلربا
 تسن میا نہ با پتھ سٹھارن و غم
 سو تراوتھ بین سسوتیونے تسن
 تس افسوس یس آدنگ آسہ یار
 چھ تمکو سے دپان عاشق بے وٹا
 دغا باز کجرو بہ کر لاگہ تس

سپنویام غابریغ بہ بابک سروش
 بہ مجبور تسمو زور تھوون سلوک
 کران نیمرلا نو بنو اس دنگ
 سے ہزار یس آفتو آو رتھ
 نخلوتھ گئے خاص بے خوف تراو
 دو تھتھ آیت چتر اوتھ آن نوروس
 عجب اپنے تس سسوت تہہ کور سلوک
 بعد شادمانی تمس روبرو سے
 سپنویام مجھ دیدار آن تاجور
 بدست آم مہہ روخ ژٹے ہیو تاجدار
 دچھتھ چون دیدار تو یال و چال
 گیتو اسو آوار خسار و بنار
 چھ پھیران ہارن گیتو پائال
 بہ بستان گل کراو کر کوسمن
 کنیز ہتھ چانی چھس خاک در
 نیبیر کینو کران اوس اقرار تس
 پری روے خوش خوسے در عدن
 بکاؤل پری مرحبا مرحبا
 چھ وڈ کین بزندان بردو بستم
 ازاں زٹر گاٹنی مرون پڑ تسن
 سو تراوتھ رٹھو بیا کھ اندر کنار
 دغا باز کجرو براہ خطا
 دغا دار ہر کوچہ در ناگہ تس

بہ خستہ دروئی بہ رسم عیار
 بہر گوئی در دل مئے چھم چانی مائے
 نئے ستین کرن عاش آرام چھم
 کلما کوڑکھ تابیک پاسہ شب
 نیشہ آہ شاہس درون با عروس
 پوزے بوز چتر اوتے تراو لر
 سہو نعمتہ سپہنشاہ بیدار بو
 دوپن اے دریغاہیں فرس تاز
 پری رومح سوسنگین بدن گلخندار
 وائختہ یی چو دیوانگان کوختہ زخاب
 دُنزل بہ مہتھانہ تر وون قدم
 وچھن کھلہ دروازے بہت کدہ
 پکان گوہ بلدی کرن تس سلام
 دوپن تس دریغائے نیشہ نور نزل
 مئے کر اوس مولوم چھکھ دوکھ باز
 و نیشک نام ادقات ضایہ کوڑوم
 وچھتہ زعر وک توتے چھکھ چھوان
 بہ واپس نڈ گڑھ در خرخانیہ لار
 مئے چانے موکھ گلبند گوم سنگ
 گڑھتہ سنگ بت غانس اندر بیٹمتر
 مئے غمہ چچہ دلس داغ لالہ گوشت
 چھتہ افسوس بیٹمتر بہ در تاب و تب
 کوڑھتہ نام عاشق ڈئے کم ہائے مئے

تسلی کوڑن تس دپن غم بہ دار
 چھم ٹپے بسن جائے تی چھم مئے را
 دریں شہر بہرک سراخجام چھم
 بہ عشرت بہتہ باعجب نوشلب
 بہ آرام از ختم کراو جلو سس
 پوانی کوڑس زور نیشہ دے بسر
 اٹھو اندر تمس یاد دلدار پو
 شوئنگن میون حد حیف تراوختہ درا
 مئے گو مدھٹھا ڈیشنس مئے یار
 نیشہ دراو آپستہ روڈسہ تاب
 ز ہجرت تمس بو صدم صدم
 اندر تراو ڈپھٹن سہو ماقم زدہ
 پری رویہ کر تس بہ تیزی کلام
 بن حق روی چانہ آیم وڈل
 ٹپے پتہ بڑ پیمانیہ ہرگز نہ ساز
 دریغائے تقدیر ناقص چھوم
 گواہی حنادست چانی دوان
 مکش روے اسی کران انتظار
 دریغائے لوگتہ اتھن مائز رنگ
 بزندان درون بسہ خستہ گمش
 دریغائے ویرس کوڑھتہ نالہ موت
 نڈ باغہ مشغول عیش و طرب
 دریغاد غائی ہنرے چھتہ ٹپے ترے

مینے ہیو بیس سہو تھا دکھ لوک
 دریغ بہ نے آپہ ہانیم سنگ
 خبر پانچھے کوٹ رنج و الم
 قبیلہ بیٹہ کزانہ درایس نہر
 شرارتہ کرتے تے تیر گپہ نالو
 الا اے پیروے شمشاد قد
 بہ مشہور و معروف چھٹس تاجدار
 تے مولوم چھٹے پانہ اے کلعدار
 حکمران ادس بہ صد ذوق و شوق
 وچھتہ چون گڑوے ادسٹم نصیب
 کوڑم ترک زمان دہی و حشم
 فراموش کوڑم سہ مادر پدر
 مے نے آپہ ہے چون الفتحہ بہر
 دریں جالوگس قادیانم لیٹ کھتہ
 لوگس قادیان شوق تو اے پتری
 مے کینہہ بوئے چتراتے ہند خیال
 کس تہ مرون میون اندر جہان
 بہ زندان کوڑم چاندی شوقن مے زور
 دوپٹم داتہ کتہ پاٹھو یارس نشہ
 زرق تو اے مہہ رنج نازین
 تہ بیٹہ اسحقن بوز ہیکہ ماجر
 بجرن بہ پتھ پاٹھو مجبور گوس
 دریں معاملہ تھا و خاٹھہ جمع

تے کر شو بہ ہی ناو تاج الملوک
 بہ شرادہا چال تے مائز رنگ
 شکر چانہ باپتھ مے تکلف و غم
 کوڑم نہ مے پروا ز جنس بشر
 کتو بوز تاج الملوک نہ ڈالو
 نہ ناحق گرتہ پیر رنجہ ز حد
 بلے چون دیرینہ فرما نگذار
 نگارک تہ پور مکت چھٹس شہریار
 پینہ چانہ شوقن مے گونا گویا طوق
 پریشان بہ عالم فراز و نشیب
 بہ عشق تو اے دلبر موحترم
 مے مولوم چھٹہ تہند خاڑو شر
 بہ کوٹ وایتہ یوت بہ شر دگر
 بہ کلک ازل اوس گوشت ہو کھتہ
 اگر دوپ تہند مایہا سر مری
 بہ عشق تو ادس گوشت کنگ لال
 بہ دست تو اے دلبر مہربان
 موٹم کھن تہ چین گوس زندے بہ کو
 تبس دلبرس ماہ پارس نشہ
 بزندان نشین روزہا ہم نشین
 دوشے بو پر اکشہ اے سپہر
 بہ ایں چمتہ روزہ تے نش وریس
 مے چتراتے ہند چھٹہ کینہہ طمع

بجایه مُقصد به آرام گاه
 به بستر به آهسته روشت تمحو قرار
 به جنبش شهرت تیج از خواب گران
 دو پیش رو دی با هم به عیش و طرب
 پیچھے پاٹھو معمول هر روز و شب
 شبانه به بستر نیران لوه ته
 به بت خانہ روزان نزد پیری
 به چتراوت آن دلبر نو عروس
 دپان ہمرین نسق کینشہ کال گو
 دو پین کوت یہ راتس گزہان کینسب
 به بستر درں فکر تہ تراؤ لر
 خبر گئیہ شائیس اُمس پیسہ خواب
 به بتخانہ گو با خیال پیری
 پیرم پش روز صحتہ متھن تراؤ باز
 شو انگکتہ رود آہستہ پاٹھن لوه ته
 نیشہ لاکو حقن اُمس راتس بیدار
 صبح پھول کوڑن شکو با مادرے
 چہ آسان یہ شہزاد اُمس تبر
 سے سستین اُمو از مدے کار تیر
 سپنو تہند بوز تھتہ ز دو ختر کلام
 شہنشاہ بوز تھتہ سپن در عجب
 دُپرس دُون تمحو اُرن پیر دار
 خبر دار باشید اے تیز پیش

پشکس پیچھن کھوت سہ غور شہ جا
 نیشہ اُمس شہزاد کینہ نہ ہشار
 دپس عشقہ کی داستانہ پُران
 ملک زاد با دلبر نوشش لب
 گزہان سہ اوقات تآب و تب
 نیشہ پیسہ پوجان اُمس چتراوت
 صبح تام با حُرمست و لبسری
 نس التفاتانہ جلسہ جلوس
 شہر اکہ مہرہ اشکال پیو
 سے سستین گزہان چھنہ آدایہ شب
 ادا یام گو راڈ تہند اکھ پیر
 نہ آرام گاہ دراو با صفت شتاب
 صبح تام تپس نش دژن حاضر
 گز دوت تراؤن یہ بستر دراز
 تپس راسے نیشہ چہ چتراوت
 سپنو داؤ قف از حرکت شہریار
 نہ مجبور یہ بسترے شوہرے
 خبر چھنہ کھتہ کن گزہان درید
 کوڑن نہ گزان اُلفتا غیر غر
 سو مادر تہنر بوز شاہن پیام
 دو پین کوت گزہان تراؤ رات شب
 به تقراء تلقین کوڑنکھ سہ بار
 یہ کینزہا دوتھتہ تھوہ وار گوش

یوگ، یس پر مہرا، داماد شاہ
چھنہ کائس مولوم آسان کتے
یہ بوز تھ بگمہبان شب زئدہ دار
ہ وقت مقرر تھ شہزادہ دراو
ڈٹیکٹو چپ وراست اسیس پکان
گمانہ سپنہ یی تمن اندران
صبح پھول دزیرس دو نکھ ماجرا
دزیرن شہس وون آتھ اندر سمن
گزہ یام بیتی نہ غیب از کنار
گزہ یی مقرر او نکھ چاہ کن
دباز ب گزہ تھ چاہ کنو کور کمال
سے بت خانہ بوڈم بدریا کنار
گڈکھ بیخ و بنیاد تھ ہر طرف
تمیک روڈ نہ کیشہ تر نام و نشان
شبانگہ سہ شہزادہ تاج الملوک
ز خانہ نمبر دراو تھ جاہ ووت
نہ بت خانہ نے اس پری نیم سنگ
پس ویش چو بیل از بہر گل
چپ وراست بھیران چو دیوانگان
دریغ اسے بت خانہ یے مرئی
دریغ دلارام شب زئدہ دار
دریغ تیس پتہ تراوم شہی
دریغ اسوہ بتخانہ ہستہ گئے غائب

شبانہ چھ نیران ز آرام گاہ
خبر سوہے سے نش گزہ آہنلوہ
شہس زاکر نے روڈ مردانہ دار
دباز ب گزہ تھ در صنم خانہ دراو
وچھکھ سے پتہ خانہ اندران
شہس اسے آتہ پاٹھ پودا کران
یہ بتخانہ رفتن ز چون و چرا
دیتن حکم بتخانہ پوتن ز من
تلی لبتہ کر پائے قرار
ز معدوم بت خانہ دو نکھ شہن
کھو نکھ تہ او نکھ تھ مکانس ال
یختہ اندر پری اسے کراؤ تھ قرار
بدریا لکو وکھ سے کڑو وکھ تلف
سہ اخبار شامس دیتکھ در زمان
بہ بت خانہ ہر شب تیس برسوک
بحسرتہ وچھانی سپنہ آہ کوٹ
وچھن غائب گوشت ڈولس ہوشن
ہر تھ گل تھان کوٹ شور و دھل
بدل خستہ گی نالہ آہ و فغان
دریغ اسوہ کڑو بکا دل پری
دریغ اسے سنگ تن بدن مہ عذا
گیم غائب تر چھنہ کائسہ آگہی
دریغ اسے نش تھ بوزیب

دریغا دریں مُلک دُنبال دے
 بہ منشاء یسند راز شاہ پُری
 نیت کوٹ بے یوت داتہ اسے دیغ
 دُپ مُلک بیگانہ تہو سے وُچھان
 دریغا چتر سین شاہ ما پھوڑم
 کرس کوئی اکتہ سر زہینس طواف
 ودان لکتہ زہینس سہ بے ہوش گو
 کڈھتہ تھکھ ذرا او ہوش اندر
 سیٹھا نالہ زاری کر تھکھ گوٹلو
 بکاؤل سپنو غائب مہتخانہ سان
 چھ لاہزم رچھن ود ذہن جسم جان
 تسلی کر تھکھ آوار اپشان
 بہ پہلوے آن دلبر کلفزار
 دل و جان ہر یاسے حسرتہ غریق
 بکاؤل جدا گئی ز تاج الملوک
 دُرنیتہ بی گوٹھن ہمتک تہو کمر
 شہس مُدیک کھوٹمتن بوجام
 کوڑ کھ تی اُکس اکھ چھ لولابان
 غرض روڈ تھکھ ہایہ کروون قرآ
 چتر سین تہس پیٹھ سپن مہران
 محمد المہ فضل رب الانام
 بہ تصنیف این جلد روڈم بوعیر
 بصارتہ گیم کم اُچھن زال پو
 بہ کشمیر تنہا مے کوئی یہ حال

بہ آیاس روڈم لپتھ مے ہے
 جدا گئی منوشس نیشہ آن پُری
 جدا گئی تہی کر آو از زخم تیغ
 مسافر بہ اوسس لسان تہ بسان
 تہی از مے بیدادیتھ ہیو کوڑم
 لبن ناسوہ دلبر زہینس ناسہ شاہچہ
 پتھر پو کلس جعفری پوش کو
 کوڑن نالہ افغان ز جوش جگر
 دوپن اے دلا پان مارن فضول
 تسند روڈن کیشہ تہ نام و نشان
 برسم توکل بحبایے امان
 بخانہ درون تراو چھینہ مشان
 شو نکتہ روڈ لیکن دو چشمہ بیدار
 دوپن کوہ مے چھم یار ویاور شفیق
 چھ بہتر تہس سہو تھاون سلوک
 سو غمگین گامز کرن بہر دور
 بیک شب ہیو تس تہہ بوڑھتہ تمام
 بہ خلوتہ یہ ہرانہ ہر تہو کران
 بہار اچھ چھاوان در شاہمار
 تھوون مُکس اندر یوچھے حکمران
 ز قصہ سپد جلد ثالث تمام
 بہ منشاء حق مالک خاؤ و شر
 حوالے بیک جامہ کیشہ کال کو
 وچھم ساہ تہہ لکھ گرفتار زال

بدین گزشتش ماه اندر عذاب
 ولیکن کم و حباد اوس و چھان
 رفیق و شفیق ان کران ہے ہرے
 حسودان درونی گزھان شادمان
 بہ اوس چھوٹے ماہی سے غیر آب
 چھ کم دوست کم دشمن غیران
 سلامت خود اٹھاؤ نہ کچھ اور ہے
 برونی پران آلمان آلمان

تورم لست

Handwritten text, possibly a signature or title, in Persian script.

تورک لکچہ ہندو سلاہ

خودا دندا بحق شاہ مرسل
 بہ کشمیری غریب باق و ایران
 بہ شامت ہائے جرم بے شمارہ
 خودا دندا بہ لطف و رحمت عام
 چھ چانے رحمتک دُری یاد و ایش
 بحمد اللہ اگر اوس بے غم
 و غم مئے دوستو دل تھا و مسرور
 بہ ہمت اوس و چھان و بگ ز مانس
 و و تھتھتھ تھو دے تسلی دیتہ جانس
 وئے جلد چہارم موہ خیر بوز
 و لو ہا س قیو پھر یا لے مے
 دریں منزل بے زہا نڈن روست یار

عفو فرما خطا کر مشکین عل
 پریشاں حال ہا برنا و پیران
 چھنے کینہہ وار پائے ٹھٹھن دل قرار
 کہو کہ آباد ساری خاص تر عام
 بیک قطرہ تر چھل جرم معاصی
 وئے حال کساں دپیشہ تے بو غم
 مہ بر غم قصہ ہذا دُن پور
 ہوا بدلان زمین و آسمانس
 کر بندہ ہمتک چورم ہیانس
 بہ عیش کامرائی پوشہ سان روز
 دتم پیالا برتھ منزل کڑے
 لکن بیشک ز لہم یز کول آزار

بکا دل مہند غائب گر نہ تھمتھ

تہلہ داڑی سہند گبر دیون تہ ۳۳ خوش تاج الملوکس سپتو ر لہ
 بدینگوئے کران راوسی روایتھ
 اداں گم گشتہ سنگین بت حکایتھ
 بیٹلے پڑو مکھ کوڑو مکھ معدوم و بور باد
 زہیں ڈور اسے لایق ادس عالی
 زہین غالی و چھتھ مے شادمان کو
 بنیاس رت فصل تہ وار اسپن شاد
 نوڈن تھتھ آب موقس پیچھ ارن جو
 و چھتھ تہلہ داڑی بو پانس کران تھتھ
 لوایتھ شیرتھ کدس بوتپل غایتھ
 کانو باز تھون موجود کیا سود
 گزہان دل خمش کران یا مہنگاہے
 یوان چھس اتھ شو کو فس یار تھتھ
 مگر ہر روز توت و چھنے یو اونی
 کوڈن تھتھ تپل تھو ییلہ گراون
 دوپن تھتھ جہ باہر رخت واپر دس ٹھان
 چھ پراہن مہند اسے عادتھ تہ شیو
 کھمو پانس یہ سوئے مان مانی
 چھ اتھ قود تھتھ بیپ نشو نائی
 گزہ تھتھ پھل پونہ کھون اول سہ پانس
 کوڈو مکھ و تھتھ ترسی تھو مکھ و تھتھ

در پس ایام ما خجسته بایه لوگ تسلی
 خجسته بایه حمل لوگ گئی دلشاد
 در پس شادی حقوخته و و مید سوے پور
 خجسته بیسیه ماچ نیش یا مخته سو دختتر
 دو پین اَلحمد دِلت سوے باری
 رو یا ماد آسن گزده اولاد
 سو دختتر خوبرو تابنده اختر
 چو گلده تپس در بر آنان مول
 پچھکھ از قش و تابد شیر و خرما
 دِل کھین لوگنس گئی تاز فریتہ
 زبان تم اُسو ساری چشم بہ دور
 دیشکھ خون چکرتس پیالہ پیالہ
 دوہ ما اوسس ہر اُنی دُمر مہندے
 سوہ وائے ہفت سالہ دائر یا مخته
 بشکل و ہم شمایل خوبرو تر
 سین شہر س اندر شوہر بہر سو
 چھنہ یختہ شہر سے منز تینختہ نو مونا
 بشاہی خاندان شہزادے بوز
 مے نیش دلہ کور ہجختہ یوسہ زامرے چھے
 حکیم شاہ کو تِلہ دائر مجبور
 بے در بار ملک سے ووت یا مخته
 بہ حسن خوب آن گدے دیشختہ

خجہ جن لوب زیاد طاقختہ زن متوفیل
 نرو ماد تہمن کینتہ بو نہ اولاد
 گزہ ہختہ نور ہختہ برابر زاپتس کور
 وچھتہ تِلہ دائر کو فرخان و خجستتر
 بے اوسس ما تکتہ ذاتن کرے یاری
 چھ تہ سہو خانہ دارس خانہ آباد
 وئے کپا حستے باغی جنوبہر
 حد کھوتہ جاد تِلہ دائرین بران لول
 بہر گوینہ کرکھ میو موہ ہیا
 یوان ہمسایہ وچھنے تس کہہ و مہ
 چھ زوتان زون زن تِلہ دائرین کور
 دوہ ہس رختہ کورستہ سنن زن دسالہ
 تینختہ حسن و جمالا مارے موئدے
 سین زیبا تکتہ قہد قاقختہ
 ہیا سوئد بے تس کھوتہ برتر
 تِلہ دائرین چھے پڑ کورا پیری رو
 چھ زوتان در شب تاریک زونا
 تِلہ دائر س کر اعلان تمکو سوز
 شے اے ما تکتہ آشینو پیارے چھے
 نین ہمارہ خجہ د پار تہ پینو کور
 وچھن شاہین تکتہ سے سرو قاقختہ
 چو بلب بل شاد سنبل سے دیشختہ

دوپٹن بے شکہ چھ تپلن کور مئے کار
 چھ قور دھتہ ذات پاکس بے شک دیرب
 بکاؤل کرن پادا اُسس مقدوم
 ہر گاہ کران صنعت چھہ پانہ
 دیتن تس تیلہ و اُسس خوج گو خوش
 کرکھ راضی دئے انعام و اکرام
 سچن رخصتہ تمس واپس بین کور
 اگرچہ اُسو تم تس پیچہ بہر بان
 سپوز کر دیکھ اچھن اندر تمس جلے
 گئے داہ سالہ یامت رفتہ رفتہ
 ہر جا شعور تہو سٹند شتہر گو
 زہنسان و امیران خاص ساری
 کرکھ ہر سوے مزم یاہر تس آے
 دوپٹن یا مٹھہ بہ بالغ سپنہ واد
 کرس کھاندر بہ امین شہانہ
 دوپٹن تاکہ چھ کور مت مئے شاہن
 تہنر کیا رے اسی چھس بہ مغوم
 رستھ پانٹھو اُس فکون مرسوہ چہ با
 تیلہ و اُسس کرکھتہ دن میون پانام
 بہ عقد من ڈئے دوں گئے بخت بیدار
 یہ دوں دایہ تپلی گو پریشان
 خرم تہو شہزے چتر سینو چھہ دختر
 بہ پسپا چھنہ چھم کا مئی در و مال
 عا محاب۔

ز گم گشتہ اُسس اندر چھہ آثار
 کران نابود سے سے بود از غیب
 بہ قور دھتہ راز پنہاں تسو چھہ مولوم
 بہانہ تپلہ و امن ہند میانہ
 دوپٹن تس واد رچھہ زین این پریش
 طفیل این ڈئے رت اُسی سرانجام
 دوپٹن خوجہ باہر قصہ گپہ سرور
 و چھتہ انعام شامی جاہ فرہاں
 بران یثرا مے کرادان لولہ متلاے
 ہوتن دین جلوچوں ماہ دو ہفتہ
 و چھتہ مجنون تس سورے شہر گو
 بہ خیشی تپلہ و اُسس خاستکاری
 کورن انکار سارن باز تم درے
 بیتھہ تقدیر اُسس چھنہ چاہ
 بیتھہ کہو اوس تیلہ و اُسس بہانہ
 بہ رچھہ زین واد پانٹھن سال و ماہن
 بہ چھس نادان ذاتس راز مولوم
 اچھو اندر سوز نکھ شہزاد نے داسے
 نے سیتن کور ہندے کر سرانجام
 مبارکھ اُشنا پنے شہر یار
 ہیکا بوتس شہس سیتی کرکھتہ مان
 تبس پیچہ شو بہ ماتیلہ و اُسی دختر
 متواتس خدمتس پڑھ ہیش سوتہ مان

دوپٹن داری ترواپس گزرتھ تمس دپھ
 یہ سورے گفتگو بوزان سہ دوتتر
 مئے کن قتل گوش بوینے خانہ آباد
 بکاؤل ناد میونے روز وار
 جوابا سوز شاہس تھا و وہ مید
 ننہس پانے صبر کر اؤن سہ فلحال
 جواب کر باقین غاموش روزن
 تہ وانی بوزی تھن پو آسمان
 رچھتہ پالیتھ تہلم مالے انوس
 غرض گتہ داسے واپس بادل شاد
 بیانیہ کورنہ تقریرے شنیدہ
 دوپٹن بے شکہ بکاؤل آیہ واپس
 غرض آئہ لبیر گلرو پرنور
 بہ سال سیردہ یامت زٹھن ٹاے
 سپن اہام تھوٹھ جاپہ جامے
 سمرو آیہ با تخت روانہ
 بہ محلہ تپیلہ وانی شور و شر پو
 سمرو پرمو پو گوٹھنس زیور و زر
 لباس نازتس لوگن بے یام
 دوپٹن مالس بہ از تامت امانت
 توہندے حق مئے پتھ از حد چھ کاٹنی
 وایتھ بی نیون در صحن مکا نہ
 گزرا کھون سوٹ تہ وانی سہ دوب یام

مشکان مانی چھٹے شاہ تلم تھچھ
 دوپٹن مالس تہ پیمہ کتھ مختصر کر
 بری از آن و اس پچھس پرمیزاد
 وچھکھ پانے صبر کر وار وار
 اہس دوتن ورمیئے تامتھ از بید
 پے اؤن وایتھ حقدارس پن مال
 ٹنرم یارمی تھتھ تہ من بعد سوٹن
 بہ مانا حق تھکان چھس در میان
 چھ اندر خانہ روز تھ عان جاس
 مبارکھ کورنہ شاہس خانہ آباد
 ز بیغامش دل شاہ ارمیدہ
 کر تھ زندہ کرم طاق تھ خود داس
 خانہ تپیلہ وانی بوڈ مسور
 غوسپتہ کی وری ساری تھس داس
 پرستارچہ تھامی پرمو آیہ
 بمع زیور بیٹہ لبس شہانہ
 خصوصن خاچہ تپلی عادتس گو
 بہر گوٹھ موٹلی جوہر تہ گوہر
 چو دیرپنہ سپن تھوٹھ سراجام
 تھنس اہس خرد اٹھوٹھ تہ سلامت
 بہر گوٹھ مشکان تھچھ چھس پے مانی
 زمینس کھنہ نوون دھتھ نشانہ
 نوٹھ ظاہر سپن تراؤ کر تھ بام

خبردار دوپسہ پڑیے کڈیے وای
 نمبر کوڈ تیلہ وائی نوٹ ازاں چاہ
 بفرمان پری تھوڈھاڈ ٹکٹس
 پورن حمد ابسویے حق تعالیٰ
 خبر کینہہ چھینہ کہہ وقتہ یہ جہاد
 طفیل ایں چنیں فرخندہ دختر
 ازاں فرزند ایں دو دختر چھہ بہتر
 سچن تس مول موجی خرم و شاد
 دو کچھ پڑیے کم و جاوہ جہاد
 موٹنگن روخصتہ تم نم گے پریشان
 مرے سامنے ڈاکیچہ جنتی حور
 تسلی دیکھ پڑیے عرصہ بوزو
 حق خدمتہ نکچہ وائلتہ ہیکہ کر
 بہر جابے کہ باشم بحر یا بر
 ملاقاتس گہ و گاہ آبہ دان
 دنان یی گیند کوڑن زن درایہ بیرون
 دیادب بیٹہ بر تخت روانہ
 تسلی تیلہ دانمن گے اندر ژاے
 ہواپی تخت پڑیو پکچہ نوو کہ
 بیستہ تاج الملوک کن بو مکان
 تمن تھہ جاپہ روزن کوڑن فرمان
 بیستہ شہزاد بو بادلبہ نو
 سہ چتراوت بیستہ بر منشد ناز

اٹھ اندر معہ ہر چھہ کر خرچ وای
 اندر زون بخانہ کو سہ آگاہ
 دو چھتہ مو ہر دل غلپن پھول تس
 چھہ تس مولوم سورے زیرو بالا
 دمن کو کھوشت از جہ و اجداد
 نصیب میانہ بو ایں بے بہا زر
 پدر مادر تیس ناراض در دہر
 دعا کوڑم تس کر تھہ ہر گونہ آباد
 کوڑم حاضر تو ہنزا بس بڑ اولاد
 دو پکچہ تس اس کر امید اینہاں
 ژلان تراو تھہ اسے چھکچہ چھاپہ دستو
 دیو روخصتہ تہ راغنی شاد روڑو
 بڑ مائی چھس مشکان تیچی سراسر
 بہ صد جان و بدل تو ہنڑے بڑ چاکر
 اگر چہ چھم گڑھن اندر پڑستان
 پدر مادر تسندہ ہادان اچھو خون
 ٹکچہ پڑیو ہواپی گے روانہ
 دو پکچہ خابا یہ بوڑے ہاے ہاے
 نشانہ مالینک کڑو یہ ہوو کہ
 تھوو کہ پڑیو پچھر تخت روانہ
 سہ اندر ژاپہ در شاہی محل خان
 توڑے پیٹہ وائی تھن نن اوس تس کو
 بہ عیش و ناز با شاہ سرافراز

انان چہلا بن او حہ عشرتکے
 دو چھتہ تاج الملوکن پرنو تاؤن
 دو چھتہ قصودتس کوڑن تعظیم و تکریم
 بوڑکھ لول اکھ اکرس باہم کنارہ
 و چھن چتراوتے یامت تہند چم
 بہ مسند برہ فر کروون سرافرا
 دوپس پریکے مہ براندیشہ بلکل
 پشہزاد چھ میونے آدہک یار
 اگر منظور چھے امو پشہز فاقہ
 دوپس چتراوتے از جان و از دل
 اہس روستے لسن میونے چھ دشوار
 نیم پختہ کن بہ چھس دہستہ حاضر
 جوابا بوڑ پریکے گپہ خہش حال
 تسلی کروونس دوپس مبرغم
 سپہز تم نیرس آماہ یا مختہ
 خبر سانی پنے گزہنیچ پس و پیش
 سمند پریکے کن ہوون اشارہ
 خبر کر شہرے بیٹہ شہر یارس
 اکرس پھرس اجازتہ چھے خبردار
 سمندوہ بفردمان بکاؤل
 ہزاراں با ہزاراں پریکے آہ
 ہیرن پینہ تڑپتہ و وختہ باد طوفان
 بدولتخانہ شاہی تزلزل

عابریل

بران اس زملا پیشا لن پیاپے
 پختراوت اشار تیز ہوون
 کوڑس پریکے بصد آداب و تسلیم
 کوڑکھ ہمیشہ پنے ہندو پاٹھو وار
 ترو گوس دارج از ہوش یکدم
 بخدمت روز خود استاد باناز
 دیان نام گرامی چھسم بکاؤل
 قلعہ سورے کوڑن تس نشہ انظار
 سکھر کر نیرا سہ ستین بہ ہم پختہ
 اہس ستین بہ چھس ہر گونہ مایل
 بہر گونہ اہس پختہ چھس گرفتار
 درنگی تختہ چھنہ قنوجع خاطر
 دوپس بے شکہ اہس یاور چھ اقبال
 نہ پختہ ہمراہ زن ہمیشہ سے چھم
 خیال لا پو بخاطر پریکے تاہتہ
 گزہنی گزہ شہرے اندر کم و بیش
 تماشا دوز و وار کارا
 چھے پریکے واہنہ منز پختہ شہار
 مبادا کاٹشہ اکرے واہنہ آزار
 پورن ورد سسپن شہر تزلزل
 کوڑکھ ورد شور و گپہ گمرایہ
 گپہ گپہ ساریکے شہر بیک آں
 سپن دختہ شور و شر ہر سوے بلکل

گمان گو شهرین بر پا قیامت
 چترسین حال دہشتہ او لار ان
 حرفائس اندر سے مضطرب زاد
 دچھتہ شاہ شہزادہ گو ستاد
 دوپن شاہس مبرغم شہر یارا
 پہنند مسکن چھ در شہر پرستان
 پہنند افسر چھ یہ سہ برسند نیاز
 یہ از تانت پمن رش اس معدوم
 بگردش مع چون پروانہ پم آسے
 زگستاخی شہس گوہر مکتبہ مافی
 شہریشہ از پند پچھ تا سنگدب
 برخانہ تیلوانے آفسر پمن
 یکے دوم گئے اس کو بخت بیدار
 سراسر پر کو یہ آس خاص تو عام
 چھ اسو سکھران وہ فیرو از اینجا
 تو بوزتہ ڈنڈہ بکاؤل آہ در پیش
 رمن شہزاد چائی سبتو پانس
 چھ ہمیشہ کرس دین اندر جاے
 تو بوزتہ گو چترسین خستہ خاطر
 اگرچہ رخ گو سستی سپن خوش
 مبارک برچین فرخندہ دستہ
 حرفائس اندر با حشت و جہا
 دوپن سو یہ بکاؤل اسے پر پوش

سپن تو روز نہ کوثر ہا سلامتہ
 ز دربار شہی اندر مرم خان
 سہ چترات و چھن کز ادان پار او
 بہ استقبال سوے شہرہ پیاد
 چھ شہرس منزہ پر کوین ہند نظارا
 بہانہ یوت پنگ چھکھ ہذ افسان
 بہتہ بادختہ شاہ سرافراد
 یہ ایکہ تو پمن گو حال مولوم
 چھ تہندے شور و شر ملکستہ ہے
 پس انکھ قصبہ دوئنس صاف صافی
 کر تھن تموشند یتے بہتخانہ مستغیب
 درانہ نجباتو این دم آرمیدن
 نحوست طالعک دافع بیکبار
 سپن ہر گوندت اموئند سرائجام
 نگارس منز چھ میونے تخت ماوا
 دوئن شاہس خاطر تراو اندیش
 حقون ز کھٹ پانہ سے بیہ نکلان
 مبراموشند شہانم چھسنہ پرواے
 دوپن سکھران چترات چھ خاطر
 پمن سستی چھ سکھریتر بہ ہوش
 کر تھہ یوہ شادمان پانہٹین بشوہر
 خصوصن سبتو چھس پم پر کو بہر لجاہ
 تقریر تو واراکوس دلخوش

خبر سارے چھٹے شہزاد سس سراپا
 عزیز از زبان و دل چھم بوز والا
 حوالہ وہ فرشتے کرے چھم یقین مے
 دوپٹن شاہس مبرغم بخادر شاد
 دیو رونہ خصم مہربانی چھٹے شاہ
 دوپٹس شاہن دش بس سیرت دولت
 دوپٹس شہزادوں اے شاہ جوان تخت
 بہ اقبال تو اے شاہ جاندار
 تین کینہ چھٹے حاجت بس دعا چھم
 غرض چتراوتے رونہ خصم طلب کور
 ہوائی تخت بیروں ادس پران
 بمع آں ہر دو محبوبان کفام
 ہوائی تختے پیچھے ربوہ خط باناز
 نہ مشفق پیشرو تھاوین بحرمت
 یہ فرمان بکاؤل تخت برخاست
 نگار کُن جلو بھیرنس بہ ہمیز
 بہ امداد سمن رو تیز تر گے
 سمن رو پڑو پہ کُن وون شہزاد
 نگار اولپنس تیز بہ حسد گاہ
 عیدہ سس کُن گڑھو در روز دیگر
 غرض یکتہ جایہ تمویانے نشان ہوو
 بدولت خاندن شاہی اندر زاو
 پتے تے تے زاوے ماشوقان طناز
 عاکر اُس تیار نیرنس

بہ عیش و ناز چتراوت چھٹے یکتا
 اُس رو ستے مے اوسم نہ قرار
 پہ چھمین داہ خدنگار تے چھ
 رچھن پہ چاہ کھوہ چن اولاد
 ملاقاتس پہ سوزن گاہ ہنگام
 توہے سستین پیے باجہ حشمت
 خود اٹھو نے سلانہ تاج تر تخت
 خزانہ چھم مے بڑی بڑی موہرتے دیار
 دیو رونہ خصم پتے مے مدعا چھم
 ز مادر دڑاپہ خندان دل کورن دور
 بلے استاد بر رفتن اکہار ان
 بیٹے چبلا دووم آں نرملانام
 دچھنو کھوورس نہ ماشوقان طناز
 چھٹے یم پڑھو باپ تھاوین بحرمت
 گڑھن کتہ کُن چھم تہہ پاروین است
 یمن بر دوش دو پنکھ بیکو تینہ
 دباؤب تم نگار وڈی بھن پیے
 رہن آپستہ پاٹھین وون کہان
 اڈو با حرمت و باحشت و جاہ
 چھ اکوون ٹھپنے یکتہ جایہ بہتر
 ہوائی تخت بڑی بڑی بر زمین تھو
 پھولس جائن دچھٹہ خاطر ڈولس
 سوچلا نرملانہ سیرت باناز

سمن رویہ خبر سُرے تیغ اس
 مسند ہے شاہی بیچہ بافسر
 سو دلبر بیسواتس سوتو محمود
 خبر یامت گئی کہ تمہ آریہ یک دم
 تمن بو بیتہ کا کک شوق مافوق
 تسلی کوڑ کہ شاہن بامدارا
 خبر بوڑھت گئی خوش تہ بوڑھ کہ چاو
 خر مخانس اندر تمہ ژاپہ یامت
 کوڑ کہ لوک کنارہ پا نو آفی
 ہر مسند بیچہ ہر فرس گرامی
 قدبوسی کران شاہس پیاپے
 وزیر سٹہ نیچو بہرام تس ناو
 سہ بو انچارج پیلس بہر جا
 جد پس منز گوشت بہر خبر اوس
 نفایس تحفہ ہائے برگزیدہ
 شہس نش دوت یامت کوڑ نہ تعظیم
 کوڑن نذرانہ تمہ او نمٹ شہس پیش
 پنن احوال سورے دانہ دانہ
 تبس پیوٹ شاہ گو بوڑھت مہربان
 کوڑن بہرام ہر گوئے سد افزاز
 دہن دہن ترین قضا کوڑ شہربان
 جد پن دہن جد پنک بارغ ہوون
 بہر جاتاؤ نے تمہ پھیتر نہ پاو
 سوہ آہر بارہا توت پیشتر اس
 جمع گئی دایہ بیٹہ نوکر سراسر
 بہ گردن آسہ تمہ در بارغ موجود
 کوڑ کہ شاہس وچھتہ تعظیم مرم
 شرم تر آو تھہ رو کھٹہ در بر سہ ماشوق
 قصہ ہمارا ہمین ہنشد آشکارا
 مبار کہ دایہ کا پر شاہ بیٹہ او
 کوڑ کہ باہم مبار کہ تہ سلامت
 اوس ترادوان رمان بیا کہ مانہ مانہ فی
 جمع گئے نوکر و چاکر تمہی
 بران پیالین بعشرت فرحت گئے
 خبر بوڑھت کہ تھہ از مرقم او
 نگارن دہن اندر تھہ سوہ ماوے
 دیانتدار مرد موپیر اوس
 ازن ہمراہ خبر یامت شنیدہ
 بصد آداب انخاب مید تسلیم
 وچھتہ گو شادمان نذرانہ شاہ میش
 کوڑن در خدمت مالک بیانہ
 بہ انعام و بہ اکرام و بہ احسان
 وزیر خویشتن تھوون بصد ناز
 ملا حظہ دایہ پاٹھن دہن نگارن
 تمن تمہ باٹھکے اوصاف ہوون
 شورہ گو سورہ باغس منز سراسر

سمن رویہ خبر سُرے تیغ اس
 مسند ہے شاہی بیچہ بافسر
 سو دلبر بیسواتس سوتو محمود
 خبر یامت گئی کہ تمہ آریہ یک دم
 تمن بو بیتہ کا کک شوق مافوق
 تسلی کوڑ کہ شاہن بامدارا
 خبر بوڑھت گئی خوش تہ بوڑھ کہ چاو
 خر مخانس اندر تمہ ژاپہ یامت
 کوڑ کہ لوک کنارہ پا نو آفی
 ہر مسند بیچہ ہر فرس گرامی
 قدبوسی کران شاہس پیاپے
 وزیر سٹہ نیچو بہرام تس ناو
 سہ بو انچارج پیلس بہر جا
 جد پس منز گوشت بہر خبر اوس
 نفایس تحفہ ہائے برگزیدہ
 شہس نش دوت یامت کوڑ نہ تعظیم
 کوڑن نذرانہ تمہ او نمٹ شہس پیش
 پنن احوال سورے دانہ دانہ
 تبس پیوٹ شاہ گو بوڑھت مہربان
 کوڑن بہرام ہر گوئے سد افزاز
 دہن دہن ترین قضا کوڑ شہربان
 جد پن دہن جد پنک بارغ ہوون
 بہر جاتاؤ نے تمہ پھیتر نہ پاو

سرود و ساز رتبه بوزان بہر سو
 دُر چھتہ گئیہ در تعجب مہہ جبینہ
 دو پکھ شاہس دریں بارغ دل افروز
 شہن دو پکھ بہو پینہ نے چھ جائیں
 غرض دل پھول تمکُن دہنہ و فی نگارن
 مکانہ لوب شرف دو تکھ سکین دار
 دبیرس حکم کوڑ تمکو تاج دارن
 بہ شرفستان شاہ زین الملوکس
 دبیرن رومہ تیکھ ترینہ و فی شہن کُن
 عبارتہ مہہ تھریا ٹھٹھن و ابن تنس
 خدمت پانہ پیمہ چھس بہ مجبور
 چھ مسکن بیتہ کاک خستہ گوشت
 کرن ترتیب چھم دہنہ و فی نگارن
 سہر بانی شہنیز شریف آئن
 نگاہ بر راہ تر اودھتہ چھس بہ پڑاران
 ریتہ پٹھن لیکھن فیروز شاہس
 مظفر شاہ جزیروک بو حکمران
 شہن پانٹرن کرن قاصد روانہ
 دباؤب قاصد و خط و اتہ ناؤکھ
 شہو رومہ قہ پُر کھ تر اودھ سپنوشاد
 در تکی کیٹہہ کہ نہ در اے ساری
 بشان ہم پکان باہشت و جاہ
 یٹھے سے دراو باہرو و زہران

دیوان باغس ز ہر اطراف نحوہ شبو
 موٹھکھ رنج سفر از سپینہ کینہ
 بہو در استراحت یک شب و روز
 کنو سوز بوز نے چھنہ کاٹھہ و این
 کران عاشا چھ پھیران دھن نگارن
 رعایا جاد نحوہش دپیشہ شہریار
 لیکھن خط مشفقن تہ شہریان
 ملک گلنار بیٹہ رضوان شاہس
 لیٹھن تی پانہ شہزادن پہ تنس و دن
 بہ ووتس وار دہار اتو ہند بس
 تھہ اندر چھس شکان مائی زمعدو
 لہازا چھس بہ شاہ بستہ گوشت
 قد پس تہ جدید س اہلکارن
 فروتر نو کرا پینہ نے بہ زائن
 یٹھے چھم عرض خدمت شہریان
 گلستان ارم کس کجکھاہس
 ازیں مرشدہ کوڑن و اوقف باعلان
 بمع کاغذ بیٹہ تحفہ شہانہ
 شہن نش تحفہ در پیش تھاؤکھ
 دیوان پڑھ چھکھنہ وار اوشہزاد
 تمامی اہل خانہ ہستہ زہ پاری
 نگارس و اتہ شاہس کوپہ اطلا
 پے تعظیم قبلہ شہریان

شہزادین السلطان روٹ سہ دربر
 ملک گلزار گلزار سہ پتہ پٹھو
 اٹھو اندر دود ایامک شاہ فیروز
 مظفر شاہ فیروز سہ پتہ آو
 سوروح افزا دباب گئی حرمخان
 بہ شامی خانہ گے داخل تھامی
 جمپاس کور ہندوے صبا بولول
 مظفر شاہ حسن آرا سپنوخش
 گلستان جامد خوش گلشن و چمن یام
 شہزادہ رضوان تم ہستہ اوس حاضر
 ملاقات تہو کوڑ پانہ وانی
 بیکہ نگر مبارک صد مبارک
 و چھتہ آن شوکت شاہی ہرگون
 سو چلا نر ملا حاران گئی زیاد
 دو چکھ کیا مانہ ہے تہ سون یہ شہزاد
 لبن جرمو ہستہ جو اہر ہم چھ ناہی
 دو چکھ چتراو تے گئے تخت بیدار
 خود اگر کوس ترقی عمر برہ پور
 سپنو ترانہ صبا ترسمن رو
 غرض کرو کہ بیک ہفتہ پیاسے
 ضیافت ہائے شاہی گوئے گوئے
 ملاقات نشہ یاستہ سپنو سیر
 چھ و کیس شہر نے اندر شروشور
 کرم دن سرخم بہ مادر تہ بہ خواہر
 شہزادہ رضوان سپنہ تم تہندو ہستہ
 جمپاس تہ سپنہ بصد سوز
 حسن آرا تہ سپنہ سستی بران چاو
 رہن در بر بکاؤل خواہر جان
 ودان باہم سپنہ گریون بیون سلامی
 و چھتہ دو خستہ سپنوخش موج تہ مول
 و چھکھ یامت سہ گروتے پرپوش
 ز حال تہ سپنہ محمود بہ نام
 و چھتہ گے بیسوا تم جمیع خاطر
 ز فرحت فرقت روئے کہ نہ دانی
 کران تسلیم آتہ تھاوتہ تبارک
 سہ چتراوت سپنہ حاران و ممنون
 و چھکھ سپنہ رنگہ رنگہ شاہ آباد
 شنگہ سپنہ اندر بوئے صیاد
 چتر سپنہ پتہ دولت تمامی
 اٹھس منز اوے چھتہ واکہ بود شہزاد
 بہ این خشت اٹھس نیش چشم بہ کو
 نشان دن مرثا سپنہ آسہ ہر سو
 سرود و ساز فرحت چوان مے
 کھنیکہ دن جنبہ تہ تہہ بوئے
 دو چکھ واپس گردھوشا و وہ کوثر
 کرم وہ فی انتظام ملک فلفور

شہزادین السلطان روٹ سہ دربر
 ملک گلزار گلزار سہ پتہ پٹھو
 اٹھو اندر دود ایامک شاہ فیروز
 مظفر شاہ فیروز سہ پتہ آو
 سوروح افزا دباب گئی حرمخان
 بہ شامی خانہ گے داخل تھامی
 جمپاس کور ہندوے صبا بولول
 مظفر شاہ حسن آرا سپنوخش
 گلستان جامد خوش گلشن و چمن یام
 شہزادہ رضوان تم ہستہ اوس حاضر
 ملاقات تہو کوڑ پانہ وانی
 بیکہ نگر مبارک صد مبارک
 و چھتہ آن شوکت شاہی ہرگون
 سو چلا نر ملا حاران گئی زیاد
 دو چکھ کیا مانہ ہے تہ سون یہ شہزاد
 لبن جرمو ہستہ جو اہر ہم چھ ناہی
 دو چکھ چتراو تے گئے تخت بیدار
 خود اگر کوس ترقی عمر برہ پور
 سپنو ترانہ صبا ترسمن رو
 غرض کرو کہ بیک ہفتہ پیاسے
 ضیافت ہائے شاہی گوئے گوئے
 ملاقات نشہ یاستہ سپنو سیر
 چھ و کیس شہر نے اندر شروشور

خرابی چشند چمن اندر ملک اشکال
 بسا اذایت روزن چمن دوسر
 کرے نکھ خاندان عذر خاہی
 دو بیکھ تس سخت دولت یا بیکھ
 رقی عمر دی نے اپزدر پاک
 غرض روختست چمن تم باز پس درے
 سوی باری پران حمد و ثنا بے
 سطر شاہ جز پر دراز یا مستحق
 بکاؤل آیت پتر من نش بعد ذوق
 حسن بانو یہ عجیب و انگساری
 سو روح افزا تھو کہ نزد بکاؤل
 دو بیکھ تس سوزنی جلدی بواپس
 سپینو راہی جز پتر من تم بشوکت
 بدولت خاندان شاہی کران عیش
 نکادن دھن اندر بے واپہ تم سیر
 بکاؤل سرگروہ ماہ جب پنهان
 دہمہ اگر پتر من باہم خیال
 اول تمہ آسہ کافی در حرم گاہ
 و پتر من تو امپرن ہنسند دہ خیر
 کر تھ پادار پین فردا دریں باغ
 بہ اعلان شہی کہ ناز پنهان
 کوہ کہ پادار تہ یا مستحق پھول
 بکاؤل سرگروہ پتر من آن چمن

چمن گر گر قطنہ زن آمت چمن دھال
 گر دھو واپس توئے گر دھن چمن
 بہوئے نش کر دہن پتر من چمن شہی
 بہ بد پنهان چمن خار بے نے
 بہ منشا بے تو ایں گر دہ افلاک
 بہ حرمت پتر من شہن اندر شاہ
 ملاقات کر تھ تم بہرور گئے
 خیال خوشتن ہستہ باسلامت
 نہ روح افزا و پتر من چمن شوق
 کران آمادہ بر تجو پتر ساری
 سیلہ بہ تہنہ باسلامت شور و شر
 یئے اولاد آسہ در سلطنت بس
 بکاؤل روح افزا ہستہ بہ حرمت
 بہ فرقت بدو پتر من اذ دل ڈو لکھ پتر
 کرانی آسہ خانہ مجر بے گاہ و غیر
 قدیمان و جدیدان ناز پنهان
 بہ باغ شاہ پتری کر ہو تماشا
 کوہ کہ تجو پتر دھن شہن بہر جا
 پتر من ناز پنهان آسن سراسر
 چمن یس از شاہ پتری یند راز پنهان باغ
 چمنان بعبقان و مہر جب پتر
 جمع گئی آیت تمہ نزد بکاؤل
 کچن تمہ سبتو پتر در گلستان

بہر سو اُسو باغس پھولو مہتی گل
 دُچھکھ جا یا پکشد غاٹر خوش
 دسپہ سہتہ اُس چھاوان آن بکاؤل
 کمر پیمہ منتشر آسہ آنکھ پیش
 بہ اُمین زنان انداز بوڑھتہ
 قصب پوشاں زرا اندودہ خروشان
 پھتہ پاٹھو مہ جبینو تراؤ آواز
 بخوش الحان بیک حلقہ بصد ناز

بکاؤل چھتے گیوان

[وگنہ ورنہ وُن یارو ف]

صد مبارک نو بہار آد تازہ سبزار لٹویے
 شاہِ خواہان باغس تراؤ کبر دیدار لٹویے
 رنگہ رنگہ گل چھ باغس پھیر ہر سو شیر لاگ
 جوئے نے آب پھیر ناگس وہ پھتہ پھول لٹویے
 شاہ فیروز فی پری کور چھس بکاؤل مشہور
 تاج المکین کتہ کدور مارک کار لٹویے
 پھتہ پُرس تانچہ پری نال لاکھتہ درمیے
 رو ف کران درمی کرمیے خوش رفتار لٹویے
 شاہ بادچہ مہ جبینہ عیش مقامچہ ناز پنن
 ویر ناگچہ خا توئے رفہ نہ شرفہ فی دار لٹویے
 مایہ سستو آتہ باغس مزار وس سار فی گنڈنگ ٹنر
 تن ناؤ کھ ناگس مزار بوڑ سیتار لٹویے
 نو نکار کس تاجدارس تس شاہس نامدارس
 بوڑ ناوان بالہ یارس سوز چھی تار لٹویے
 را پریشمہ پلو ۲ سونہ مایہ لاکھتہ

بستور سوار بق در حرم گاه
 اگر چه اُس سارنی پیچیده سوار تاج
 شبیه تاج الملوکس دل سپن شاد
 تلبسته تکلیف کافی محنت و رنج
 بمع آن مجببناں دوش بادوش
 سوار روح افزا مظفر شاه پشیز کور
 به دیوان خاندان شاه پشیز جاب
 کورن پاد او تخته از کثرت زر
 سوار روح افزا پلا آمیزش غیر
 شبانگه بر بساط ناز و طناز
 رفته پاهین گذاران روز و شب
 قفسار ایک شب فاش ماهتاب
 تیس بو واکه پن لعل بدخشان
 نه دیوان خانه بد مشهور آفاق
 پیشگ تلموشه سحاب و تخته بانو ابو
 شویکت تخته پیچیده اندر خاب تخته
 چو ماه تابش لعل بدخشان
 نه یس بهرام بو دلسوز سنده پور
 نگارن متر حفور شاهزاده
 دیانشار بو مرد و لفسرور
 درین شب اتفاقاً از پیه سیر
 خراماں دوت نزدیک حرم خان
 ذرا کھنر یو لوک و چھنے تماشا

مقومین معذور تم با حرمت و عباد
 بدانی تین کن روز موعود تاج
 و چھن هر گونہ شاه پشیز خاندان آباد
 سپن حاکم تیس سر پاد کس گنج
 به باغ دلبران لوک چھاپن پوش
 به همراه بکاؤل شاد و مسرور
 عقیقی اوس تخته نام دل آراے
 برای خاب گاه مقود تیس مقرر
 بکاؤل سستو پیچیده کراوان دوش سیر
 کزان آرام تراوان دایچه با ناز
 به عیش و کامرانی آن شکر لب
 به دیوان عقیقی اُس در خاب
 سوار پشیز زر کخته تابان درخشان
 زمره کی بهر جانب لگت طاق
 به نزد طاق بهر نموشن پاد
 اویزان واکه پن گورست به تخته
 در پچ کس اویزان اوس تابان
 شبیه زین الملوکس یس چھ شهور
 وزارت اُس تیس از خانوادہ
 حق خدمت بجا آنان شب و روز
 نه در امت زونہ کامش اوس چون
 عقیقہ اوس یس شاه پشیز دیوان غان
 در پچس پیچیده و چھن چھکان گاشا

و بستور سابق یانے پراونی پاهو ۲۷ نیچو

چو ماه تابند تر تنه روشنائی
 در چس پیچیده یه کو حقومت چم جوهر
 بظاہر تر توومت سرچشمین نمبر لال
 کرین دھون ترین کو این تنه جاپه قرار
 مگر داول نه سہ گاش از جاسے ہو بود
 بظاہر آسہ آتھ جاسے بکاؤل
 بہ ڈیر آو تہ ائین لہ بہ بستر
 دیان کر گاش پھو لہ گزہ شب معنوم
 ادا گئے راتھ طبعین تر تو پر تو
 سو مشفق اس تس چوں خواہر جان
 دوین تس بر دو انخانہ فلاں جا
 سمرو پرمو پر ووشس اسے برادر
 بکاؤل تس بہر گوئی رہر جان
 دہہ تس پھروان چس در باغ از شوق
 شبانہ در عقیقی حجرہ خاص
 کنز بہر اپنے یاست سوخن کو
 دوین کر لوسہ دہہ اندر شب تار
 ادا کو دہہ پرنہ تا اسے آہن
 پتے کو رخسانہ دارہ بستر غاب
 تیس بہر پیچہ نیشہ بکثر گم
 نیشہ پیچہ سارے گشت گمان
 سبب تہ دوست نزدیک دو انخان
 چو دزدان کھوت در پیچہ تارہ اندر

بحر رخ کو پتہ دوین یا رالہ ہی
 وچھتھ اتھ کن و نان یم جانور پر
 کھو ائی جانور لائیکتھ پین زال
 رینے واپس پر منقہ مار بے عار
 دوین پھرون سے تھتھ جاسے چم کیا سو
 شو تھتھ ناحق کران چس بد تغفل
 چو خاکستر لوگس اس بستر زر
 دوو، امہ گاش کے کو یا بہ مولوم
 دمن اندر سمن رو پرمو پر نیش کو
 بہر گوئی تیس پیچہ سوسے بہر جان
 چھ کس آسان شو تھتھ کر تم سے آگاہ
 چھے روح افراد شو تھتھ تھتھ جاپہ اندر
 اول مہمان دویم چس خواہر جان
 چھ مشفق اکھ اس عاشق تہ ماشق
 تیس آرا مگاہ تھوون بہ بخلاص
 سہ عاشق اوس تس بوڑھتھ پین تار
 کر تھتھ تس نیش کر دیدار بایار
 تھتھ تھتھ پیچہ نیشہ پیچہ خانہ ماسن
 پینو کنو پرتھ اکھا خورشید ماہتاب
 چو عزت سب آدمی اندر طعظم
 بجایے مد عسار تھتھتھ روانہ
 وچھتھ موقہ کنشد لائین بہ ایوان
 پیچہ اس خود تھتھ اس مہر و سوسند

پلنگس پیچھے چو مارہ چارہ زن
 وچھتہ بیتاب گو بہرام دہشتہ
 ز عقل و ہوش سے بیگانہ سپن
 چو مجنون عقل و دانش کوس از دست
 رہن بیوایہ آں گھر و در آغوش
 کشن مینو تنس تنے از بد گمانہ
 وچن اچھہ باز تیرہ بہرام دیوٹھن
 جہ ایک دم سپنہ از بستر خویش
 نہ کو یوت اپنے نکھ بے واپہ یوت نکھ
 بہ جلدی گزھہ دفع اے الحق الناس
 اگرچہ اُس سوتہ تن پچھہ گرفتار
 سہ ہرگز چھنہ از بستر دلائی
 پلنگس پیچھے بہتہ بود رخاکی
 تھپیر و سیر کوڑ تنس رے مجروح
 دوپن تنس نیر جل ورنہ نہ تھنہ بہن
 وچھتہ بے رحمی معشوق طنہ از
 رز پیٹھو وڈھہ بڈیر گو دبا دُب
 سہ روح افزا سپنہ دار اپریشان
 دوپن کر نیر شب قدر دا روانہ
 مئے دھہ ذیکھ جاہ روزن چھنہ لایق
 بکاؤل بوز یوڈ یچھہ داستانہ
 نیشہ راوس دوپن کر نیر اڈراحتہ
 غرض پھول گاش وڈھو کستور می پھل
 ماودہ نیشہ ۲ پیچھتہ ۳ پریشانہ ۴ مہ رز نیشہ کو واپس

برہنہ سر بٹ کم جاو تنس تن
 سیاہ ماران تیندرو دل گاس بوچھتہ
 وچھتہ روتھو رتھو دیوانہ سپن
 پلنگس پیچھے سہ کھوت چوں دیو بہت
 پیتن تنس نیشہ رتھو رتھو چھاوئی پوش
 سپنہ بیدار پیٹہ از آسمانہ
 گیس گپہ متھن زن شام دیوٹھن
 دوپن تنس اے کھنہ خوسے بد کیش
 ازیں خیرہ سری شکس کرے چاکھ
 بہ ہمشیر گزھتہ یچھہ لاگ اچھلاص
 ز بے عقلی گیس بیدار بسیار
 تردد پیرو پیر گو در دل نہانی
 دین دایرہ پچھہ از خشناکی
 کھوڑ تنس تہ زن اوس کوٹ شہ
 در پچہ کھوڑ گزھہ نیشہ اش اڈی جن
 بجائے ریمان بہرام گو باز
 بہر بستر پو پچھہ عشق کھوڑ تنس تب
 پشیمان جاو تراز قول نیشان
 جزیرس منز محلہ سو بے خانہ
 گزھہ ہم بد نایہ بہرام ناحق
 کریم گدھہ پامہ دھہ پیمہ آسمانہ
 گزھتہ گزھہ راجہ ہمشہ کریم ملاقاتہ
 بہر کریم جاہہ روح افزا پیر جل

بغیر از شست شوے رے گلگون
 کو رن تس عرض دو پس لے پر پرو
 مے دم روضه صفت بیہ ہمراہ رہبر
 بکاؤل چھس دیان اے خواہر جان
 نہ ملنے لول چھم چونے موہ جہتہ
 دو پس تہ روز کیا دفعہ دم اجازتہ
 کر تہ مجبور دیتس سہو رہبر
 جز ہر س منز دباب داغ خانہ
 ملاقات پدر مادر کر تہ شاد
 پائیو تن عاشا کرن در خانہ یے خیش
 تہس ہر اپنے بوشوق بسیار
 نہانی اوس تس تمومند موہ جہتہ
 ز بہ نامی کو رن اندیشہ در دل
 دوین بہتر چھ لہون در جگر نار
 وزینسو بوز بہرامن یہ دلی
 چھ روح افزا گمراہی بخانہ
 سپن غمگین یہ لوگ دینہ پانس
 پھوڑس پانے بے پانس در اس نادان
 دریدا درینا زان بہانہ
 ز شوق آں پری دیوانہ گشتم
 ملا لہ گوس میونے رٹ اندیشن
 سیاہ مارو تسرندو دل بچھم سے
 وچھتہ نوزک بدن تمومند بیدا

بکاؤل زش گئے مانسہ رجھون
 مے گویند کالی وچھنس ماجہ مند رو
 چھ وکین وقت سل نیرن چھ بہتر
 صبر کر روز بیہ دوہ پائشہ مہمان
 وئے گئے نہ دریں جا پور اکھ رہتہ
 کھوڑس خائس اندر چھم چاڈی رہتہ
 کو رن پرواز راہی گئے سہو تہر
 گئے داغل سہو در شاہی مکا نہ
 سپن آزاد کاڈاں دام صیاد
 مگر دلریش از عشق جفا کش
 نگار س منز گمراہ تس بہتہ گرفتار
 بہ نادانی کرن تس بلو سہ کتہ لہتہ
 ز بہتہ تہر آہ رگل کھوہ کوڈنہ از رگل
 رہن آزاد از طعن دل افکار
 عقیقی منز لہ گوشت از چھ خالی
 جز ہر س منز چھیش تمومند ٹھکانہ
 کو روم دل رنج تس آرام جانس
 کریم خاوی مے از تلبیس شیطان
 دباب گئے سہو راہی سوے خانہ
 چو رجھون بے سرو سامانہ گشتم
 ہیکا دورہ زہتہ بیہ کرسہ دیشن
 ابق اوس سبق عشق ہنو چھم سے
 گوشت چھس گوم عشق تب ہویدا

مے عشق ناز چھم در سپینہ شولن
صوابا چھ کر مں مریم بہ دلریش
صواب تیرے کے چھ لیو کھستج اکر
کریمہ از سرقم پیر ہے بہ دُنیاں
مگر کوہ وادی تو ت از خاص یا عام
شب دو ہفتہ بیلا آسے درخشان
معاہینہ کر کھستج حقانیک نور
میچھے پیوہ کراو پھیراں ترانہ

ولو ماشوقہ بدستس چاؤنی لولن
رچھن دل میون اندر خاطر خویش
دل غمگین رچھن از کعبہ بہشت
دستے ہشت چھمہ مے مولوم احوال
اگرچہ سونہا ترے کن بہ پانعام
ووں شکوہ کراو سویہ ماہنت ابان
مخاطب مے رٹن اے یار مجبور
ازاں نور خدا زانکہ تر پانیہ

روح افزا پیمندس فراں شہر

بہرہ امیہ سہند گہون

ستمگ یار دیکھو
لہ دوں تار دیکھو
توقع کر مے او سہم
دیم کس تار دیکھو
چو عکس ماہ در آب
قرار و کار دیکھو
شکلب موے سنبُل
دُچھتہ گلزار دیکھو
نکار س منزل بقدر قر
شہی دوبار دیکھو
کوڑن ایحسان لوکن

ژوالم رؤشوقہ سہ دلدار
مے تقوؤ تم در جگر خار
سہ دلبر گوئے نش گم
بہ در بخس طوطم
بینو ڈیو عظم سہ در خاب
موتظم تنہ نحو دن و خاب
بدن سپین روہ خ گل
چور مجنون گوس بلبُل
بہ او شس عاشقس اندر
وزارت میون دفتہ
شہ تاج الملوکن

ما ژوہ داہمہ شہی کہ ژوہ ماشوقہ سہند بدلویشکو

تشنہ اوسس دُچھن کن
دریغا چھنہ محرم
مے چھم جانس لم لم
پے نیر شہار نے یار
وزارت چھم نہ درکار
لبن یا منہ سوعہ لبہ
کرسی حالی مراسر
مے چھم امید یانت
کریم دارو بر حمت
غلام نعمت الشہ
چھ یس دون عالمن شاہ

بہار سہار دیکھو
سہ عوہدہ مارگہم کم
زہر بھر یار دیکھو
بہ کوہ و دشت و دیار
فقط آں یار دیکھو
وڈس دون پاپے نہ
گوشت کڈار دیکھو
و چھم مرنج علامت
بلے بیمار دیکھو
شفاعت خواہ بزنگاہ
نبی مختار دیکھو

باقی داستان

یہ بھٹے پانٹھن کران بونالہ زاری
سمندراتہ برس تس اس محرم
بشرک آرمیس با پری زاد
نہ چھکھ ناحق گوشت دیوانہ تس پتہ
نمون الفت بہ جنس غیر در دل
چھ روح افزا مظفر شاہ منی کور
حسن آرا چھ تمکو سہنر مادر خاص
کران قاج الملوک سہنر چھکھ مان
بڈیا مت پری پنے شہر آدمی زاد
گہر تس پتہ بکاؤل مبتلا اس
نصیح پتہ بوز قہقہہ موختصر چھ

موٹھس کھن چن پین عشق پیری
دوین تس چھکھ بن حق پتہ ماتم
چھ بے بھو یاد اس تا میر تھو یاد
بڈ پتہ در ورطہ غم کھن تہ وہ ذہتہ
درخت بے ثمر رختن مقابل
یہ کتہ بوز پتہ کرہی دارا سہ رنجور
یہ بوز پتہ گزہ چوں زہر الماس
پرستان اوس تس سورے سپہ بان
جہان اوس گوشت نہایت داماد
یہ کر پتہ ہیوہ کلاما بستہ کر اس
اگر روز کھنہ پتہ جانس خطر چھ

ہو ہو پُران روڈ شب بیدار
 روڈ روڈس موڑیے کیٹ چھ درکار
 ہم تہ کھور جا جیل کوڑن ہتھیار
 روڈ روڈس موڑیے کیٹ چھ درکار
 جبرستو چھاو کھ گل تر گلزار
 روڈ روڈس موڑیے کیٹ چھ درکار
 مے عرفانس دو میدوار
 روڈ روڈس موڑیے کیٹ چھ درکار

دپان بیٹھو اکو سہ روڈ سر کوڑیے
 موچہ پچہ توڑ صاف گرھہ اڈ کوڑیے
 دمر یا پتہ وندہ تسس تار یس توڑیے
 تپلیکو پاٹھو تھو جھپیل آوڑیے
 باغس آڑنس بڑوٹھ چھ ٹھوڑیے
 ماشوق میلے دل تھاو دوریے
 نعمت اللہ وزان بانہ چھ ٹھوڑیے
 رحمتیکہ نیو یو پڑوٹھ ٹھوڑیے

داستان

دوین پھیرن پہ آمہ و تہ نشہ چھ اشکال
 ٹہلی یوڈ روڈ سہ روڈ افزا پی پی
 کرکھ یوڈ روز و شب فریاد فریاد
 جبرستو داتہا دھتہ باسلا متھ
 ٹھیکھ پانہ گرہی میوئے بہانہ
 لبکھ ما ووتھ بناگا سوپہ گنجوڑ
 سمندریے دغا کروٹن جہ جاد
 تہ خواہر تہ پتہ چھس چوئے برادر
 ہمیشہ یاد یوڈوئے آسہ انسان
 جبرستو داتہا دھتہ باسلا غرض چھس
 دوین تس گرم آبہ تن تہ کر صاف
 کرکھ غسلا مصفا کو پڑ پوش

سمندری پیر تہ یا متھ وچہ تشہ حال
 دوین تس زوڑن تشہ فایدہ دینی
 پی پی تہ میانہ دستہ کینہہ تہ امداد
 اگر رام حنی تہ چھکھ آسی تہ قسمتھ
 نصیب یوڈ تسبکو آسن تہ دانہ
 وچھکھ ماگا ہنگا ہے روپہ آں عوار
 تہ کتھ بوڑتھ سپن بہرام دلشاد
 دوین تس داتہ یوڈ تھ شہرس اندر
 مشم تہ تا بہ مردن چون ایٹھان
 سمندری پیر تہ زوٹن کیا غرض چھس
 وچھکھ دمری تہ تہرے آس انصاف
 تہ کتھ میلہ بوڑ بہرامن سپن خوش

لباس مرد کورس از بدن دور
 عروس میوه کورن لاکتھ سے زیور
 گنڈھتھ تس گنڈھ لاکتھ جائے تو
 بین تس موختہ پھول تھوون درجیب
 جزیرس وائرئس سیتن تبس دان
 ویا افس بنفشہ نام خوش خو
 به روح افزا مشاط اس نامی
 دریں اثنا سوه درامتر اس بیرون
 کورن از جیب در دانه ہماندم
 وزیر زاد رنگارک ناو ہرام
 اکتھ اندر خانہ دارینگر آئے
 سمندو پرنہ ناوختہ ڈٹنہ در بر
 بنفشہ دوپسہ این لڑکی دلارے
 سمندویہ دایس چھنے ڈٹے مولوم
 سپنو باس دہے اہم آنان تنگ
 جزیرس سار کرنگ چھم تن
 افرم ہمراہ دہے میلہ اکتھ تنگ
 ڈٹے نش کینہہ کال تھاون لے بنفشہ
 چو خاہر زادی زین سے کھنہ برتر
 سمندویہ کورس بر دپہہ اقرار
 بہ اکتھ وائرئوت دن کورس یکسال
 بہ یزختہ وده فی اچھن اندر کر س جائے
 پچھراون بہ شہر س جائے جائے
 لباس زن تبس لوگن بہ برپور
 بعینہ گو زانہ غیبر شوہر
 پھو کھا ڈیتنس پیرختہ نابود سے گو
 وڈو تروون سوه ہستہ کتہ از نظر غیب
 تھنہ سے خانہ ڈاہہ ہستہ میہمان
 ونان تس اس ہمشیرہ سمندو
 کران تس ساز با ناز تھامی
 سمندویہ غنیمتھ زون زیشگوں
 تبج مائتھر تبس گو بادو یکدم
 بوضع دن دوپن تس کراو آرام
 سپنہ دل خوش وچھمتھ میہمان یے
 سوه زانان جاہر تر تس اس خاہر
 ڈٹے کیا داتی توے سیتی چھنے پڑھوئے
 یہ دودہ بینہ جھم وکے تیلہ اس مولوم
 بہ این خاہر مش دوان سے دانش چنگ
 سپٹھا ہاوس سے تھتھ شہر نہیہنا
 موہیا چیز تہہ اس وٹکارنگ
 بحر منجھ تھاوور دن رچھرون ہمیشہ
 چھنے عالی خاندانچ کورجیس کر
 مہ بر غم گو اس سیتی مے بدلہ دار
 مے اچھن گو موہیت روز خوشحال
 موہیا کھین ترچھین تھوون چھلس ٹے
 اس پڑھو باپ شوٹھ لگن تن بلایے

لباس مرد کورس از بدن دور
 عروس میوه کورن لاکتھ سے زیور
 گنڈھتھ تس گنڈھ لاکتھ جائے تو
 بین تس موختہ پھول تھوون درجیب
 جزیرس وائرئس سیتن تبس دان
 ویا افس بنفشہ نام خوش خو
 به روح افزا مشاط اس نامی
 دریں اثنا سوه درامتر اس بیرون
 کورن از جیب در دانه ہماندم
 وزیر زاد رنگارک ناو ہرام
 اکتھ اندر خانہ دارینگر آئے
 سمندو پرنہ ناوختہ ڈٹنہ در بر
 بنفشہ دوپسہ این لڑکی دلارے
 سمندویہ دایس چھنے ڈٹے مولوم
 سپنو باس دہے اہم آنان تنگ
 جزیرس سار کرنگ چھم تن
 افرم ہمراہ دہے میلہ اکتھ تنگ
 ڈٹے نش کینہہ کال تھاون لے بنفشہ
 چو خاہر زادی زین سے کھنہ برتر
 سمندویہ کورس بر دپہہ اقرار
 بہ اکتھ وائرئوت دن کورس یکسال
 بہ یزختہ وده فی اچھن اندر کر س جائے
 پچھراون بہ شہر س جائے جائے
 لباس زن تبس لوگن بہ برپور
 بعینہ گو زانہ غیبر شوہر
 پھو کھا ڈیتنس پیرختہ نابود سے گو
 وڈو تروون سوه ہستہ کتہ از نظر غیب
 تھنہ سے خانہ ڈاہہ ہستہ میہمان
 ونان تس اس ہمشیرہ سمندو
 کران تس ساز با ناز تھامی
 سمندویہ غنیمتھ زون زیشگوں
 تبج مائتھر تبس گو بادو یکدم
 بوضع دن دوپن تس کراو آرام
 سپنہ دل خوش وچھمتھ میہمان یے
 سوه زانان جاہر تر تس اس خاہر
 ڈٹے کیا داتی توے سیتی چھنے پڑھوئے
 یہ دودہ بینہ جھم وکے تیلہ اس مولوم
 بہ این خاہر مش دوان سے دانش چنگ
 سپٹھا ہاوس سے تھتھ شہر نہیہنا
 موہیا چیز تہہ اس وٹکارنگ
 بحر منجھ تھاوور دن رچھرون ہمیشہ
 چھنے عالی خاندانچ کورجیس کر
 مہ بر غم گو اس سیتی مے بدلہ دار
 مے اچھن گو موہیت روز خوشحال
 موہیا کھین ترچھین تھوون چھلس ٹے
 اس پڑھو باپ شوٹھ لگن تن بلایے
 واسا کر

سمنو بوز حقن این قیل دقاله
 میوتن رخصت بنفشس درایه فلفور
 نگارس و اثر کردون نه لغو فصل
 بکاول اوس سرخیل شستان
 دیتن رونق به جلودون نگادون
 کران تاج الملوک عاشاچه بیغم
 بنفشس نشس دپان ییلد رود بهرام
 کھینک چیز هقاووسس هرگویند وافر
 برایه سیر پھر نوون بهرام سوس
 دوپن تس روز خوش پاهن مبرغم
 سمنو به منزه چھکھ آشنا باس
 غرض هقاوون سوه در خایه نگهبان
 بدولتخانه شاهی کران ساز
 پیته پاهن ادا کیننه دوه پیته یام
 سیح غمگین یوتس اوس آرام
 دوه به اکر پیو تبس در دل خیالا
 بنفشس سان دایه حقوقت سرتاق
 به پشت اینه از عقل و به تدبیر
 مبارکھ اینه به یس پیش دلبر
 چه ایمینه نگارس انتظار اس
 ز عکس روه دلبر عرق در آب
 یکجته بر جابه خود ایمینه هقاوون
 به فردا کامه پینه نه گئی معسور
 واسان کرکوسامان

سپنو راضی بلا کرس حواله
 وودو تروون به پریدن کردون دور
 دین تمه حاضری نزد بکاول
 پیته به باغبان اندر گلستان
 پیته ماه تابان شربستان
 پران حمدا خود دایس کن دما دم
 میوتن عاشا کون از صبح تا شام
 ذرا گوشه دمان آن خسته خاطر
 تماشا هوقس بازار تیر کوس
 به چھه خانه پین اندیشه کر کم
 لهادا دونه اچھن اندر کرے جابه
 به سامان مشاط به سوه سونیان
 به روح افزا به عیش و عشرت و ناز
 بنفشس نشس سکونت کرد بهرام
 به روح افزا کرکھن کوژده میون پانام
 ویتس کن سونیه مخفی سوال
 کردون ایمینه تمه منزه به چالاک
 پیته پاهن کردون از شوق تحریر
 هقاوون مشاط بر زانو چھه بافر
 پیته گل بلبلس آسان بهار اس
 کرکھان ایمینه دیشته روه طتاب
 بنفشس برامیک هرگز نه بودون
 به روح افزا میوتن سازا کون پور

اوٹن اُپینہ کروٹن صاف از گل
 پس و پیش آس اُپینس سوکڑون
 نظر پینہ پیر کر یہ تھتھ کن گیتہ ماران
 نوشتہ پوٹن دارا شاو گیتہ مست
 بنفشس کینہہ ووتن نہ لو بنہ تسکین
 مگر مولو ام کہہ منہلہ گزہ ہم راز
 بنفشس کن ووتن از زور اُپین ص
 غمیں ہمدم ز لہجہ یوسف جے کیا گو
 جواباتس ووتن گو نہ گوارا
 چھنہ مردی فقط اُپینہ ہر ساز
 وٹنہ فردا امیک مانے بخم مٹھ
 لہجہ چین بر جین آذر دہ مسکین
 دوپس پڑھو باپہ و تم اسے دلارام
 چھلہ زن ترودست چھے دفتر عیش
 دوپس پڑھو باپہ ہنہ غم ہو کینہہ تر
 وٹنہ فردا جواب این سوالا تھ
 مگر اتس نیٹنہ آیس نہ اصلا
 بنفشہ فیکر سیتی اس بیدار
 ٹلن نیٹنہ رے کوٹن بہرام مجبوز
 کرم آگاہ گزہ تھتھ پوٹنہ باتس
 گلیہ ماشوقہ سندے دستہ کھینہ مار
 ہمیشہ سے چھہ در دلی یا سوعہ خروہ
 ہمیشہ تسس پھولان نار من چیم گوارا

گل سے زینہ کوٹنس ممکن
 بزانو آہستہ آہستہ شیران
 بہشت آہستہ شیران بہ سوہران
 بہ آہستہ ٹلن اُپینہ در دست
 دوپن آمت چھہ بہرام نگارین
 نہ کچھ پانچو دوت یوت تم کوٹو پرواز
 کوٹن با فاطمہ خود مٹھو خاص
 ہمیشہ تس سوہرخ روچن کیا گو
 بنفشن در دل خود سوچ وارا
 کوٹس اصرار پیر کر یے ون امیک راز
 دوپن تس سوچہ راتس دم نہ فرھتھ
 ہینوٹن رفعت تھ غنائہ آہ غمگین
 مٹھتھ گوشت تبس کھین چین تو آدم
 تو کیا از پیش چھکھہ دلخستہ دلریش
 بنفشن قصہ تس بوٹن سراسر
 بعیش وناز خوش پانچھن تو کرہ راتھ
 اگرچہ کوٹس پڑھو باپہ تسلا
 عیش پھول روز روشن گو نمودار
 سہ زن بیمار کا پڑا اس رنجور
 سوالن دون جوابس منتظر چھن
 دوپس بہرا پنے تس عاشق زار
 قہقہہ و سوتو یوڈ گلگون گزہ چھن رھے
 پینہ بوڑنہ سے مار آزار

دویم یس ط لبس مطلوب پنهان
 چون غفلتس همیشه تلخ کامی
 سه آسان بس چھ شیدا کرو چھن
 سه زانان پڑھتھ اکھا محبوب ماشوق
 مثل مشہور چھے مجنوناہ پشتر کھتھ
 چھ کچھ پشتر واتر ہے کس چاڑی کیا لے
 پھتھ پٹھن گزھتھ ون آغز باہے
 بنفشن پوز عشقون یاد سورے
 بہ روح افزا سہ و ایتھ پیسہ یکدم
 دوپس بجنے کوہ ڈی کر تم تر اظہار
 بنفشن پوز منت دوپس سراسر
 بہ روح افزا جواب یس آو فایق
 دوپس تم پوز ویتھ گزھتھ کوڑے بوئے
 اگر کوڑ ساہ گزھتھ چیل بہانہ
 ستر تہ مون نہ تم ستر ستر گھتار
 سو گتھ مجبور دوپس است باوے
 مے چھم درخانیہ پڑھو بایا رہبان
 سہٹھا عاقل تہ دانا شیر خواہر
 ونے کیا علم تہ پوز مت چھ کامی
 دوپس تہ تور چھ افسوس ہے لے
 نہ بوڑھتھ زانہ مے نش تم ستر فانیہ
 یہ کو پتھ کن تہ کو اڑن پگاہ ساڈی
 بنفشن دوپسہ واپس چھ سعادت

ہمیشہ در جہاں ناخوش سہ آسان
 منقض پٹھو فانی زندگانی
 کھٹس یسیلہ جلودھتھ دیدار آں یار
 بخاطر ہستہ خیال یار مافوق
 دوپکھتھ تس بعد پٹھو غم خلافتھ
 دوپکھتھ تم وادتر ہے لالے سو پڑ جانے
 گزھتھ خوش پھیر یکدم چاہے رایے
 سکھر کر اچون تن ستر کہنے بوئے
 بزانو پیٹھ تم پٹھو نش پڑ ازیم
 سوالن دون جواب پوز چھکھ خبردار
 مے راتس سو شیخ تراؤم نہ پتھر لر
 چھ بہرام آستن تس وار گوشک
 تر اٹھکھ راؤ پڑھتھ کوڑے ہاے
 مے سوچم راڈی راتس پینہ پانہ
 دوپن تس پوز مے نش ون پٹھکھ
 ژے نش پڑ شیدا کراکھ دانہ تھاوے
 ونے کیا مار محتر زن ماہتابان
 سہ و اہم آپ یوت یتر کالی بافر
 تہی دو نیم یہ مانی دم مے مانی
 مے از تہمتھ ژے ہاؤتھ کوہ پڑھو
 در اٹھتھ چھکھ تر بیگانہ زمانہ
 وگر نہ کھکھ سزا لاکے اٹھن راڈی
 پگاہ حاضر کن ژے نش بخد مت

مکل سازید کورنس مکمل
 بزانو آیمه آیمه شیران
 به پشت آیمه شیران به سوبران
 به آیمه تهن آیمه در دست
 دوین آمت چه بهرام نگارین
 سه کچه پاچودوت یوت تکر دو پرواز
 کورن با خاطر خود مشور خاص
 همیشه یس سوچ رو چیز کینا کو
 بنفش در دل خود سوچ وارا
 کورس اصرار پیر کی وین امیک راز
 دوین تس سوچ راتس دم تر فرشته
 میوتن رفه صحت عاف آیمه غمگین
 مشته گوشت تبس کهن چین آیمه
 تر کینا از پیش چفکه دلخسته دلریش
 بنفش قصبه تس بوون سراسر
 به عیش و ناز خوش پاهن تر کرا راحه
 اگر چه کورس پزدهو بایه تسلا
 عیش پھول روز روشن گو نمودار
 سه زن بیمار کا پز اس رنجور
 سوالن دون جوابس منتظر حصن
 دوپس پراچنے یس عاشق دار
 قهیر و سوت یود کلکون گز حصن
 یس نه بوذ نه سکه مار آزار

اوین آیمه کورون صاف از مل
 پس و پیش اس آیمه سوه کوروان
 نظر پز پز کر پز تخته کین کیه حاران
 نوشته بوون دارا شاد کیه مست
 بنفش کیننه وون نه لو بینه تسکین
 مگر مولوم کیه خصله گزدهم راز
 بنفش کین وون از زور اخلان
 غمسم ز لجه یس جال کینا کو
 جواباتس وون گو نه گوارا
 چنه مردی فقط آیمه تر ساز
 وین فردا امیک مانع بخ شمه
 لکته چین بر چین آیمه مسکین
 دوپس پزدهو بایه ونتم اس دلارام
 چفکه زن ترودمت چه دفتر عیش
 دوپس پزدهو بایه نه غم نه کیننه
 وین فردا جواب این سوال کچه
 مگر راتس نیندر آیس نه اصلا
 بنفش فیکر سیتی اس بیدار
 تهن نیندر ر کورن بهرام مجبور
 کورم آگاه گزدهو نه وین باتس
 کیه ماشوقه سندس دست کیننه مار
 همیشه س پزدهو در دوزیا سوه خورده
 همیشه تس پھولان نار من چه گزار

ددیم یس ط لبس مطلوب پنهان
 چون غفلتس همیشه تلخ کامی
 سه آسان بس چھ شیدا کرو چھن
 سه زانان پرتھ اکھا محبوب ماشوق
 مثل مشهور پیچھے مجنوںہ پتر کتھ
 چھ کھو پتر وارتہ ہے کس چاڈی کیا لے
 پیچھے پامٹھیں گزھتھ دن آغز باہے
 بنفش بنوز غصوں یاد سورسے
 بہ روح افزا سواد ایتھ پیسہ یکدم
 دوپیس بکنے کوہ ڈنی کر تم تر اظہار
 بنفش بنوز منت دوپیس سراسر
 بہ روح افزا جواب ییلہ او فایت
 دوپیس تم پوز ویتھ گزھ کھڑے ہوئے
 اگر کوہ ساڈا گزھ پیسہ بہانہ
 مگر تمہ مون نہ تمکو سندھ گفتر
 سو گپہ مجبور دوپیس است باوے
 مے چھم درخانہ پترھو بایا رہبان
 سیٹھا عاقل تہ دانا شیر خواہر
 ونے کیا علم تمہ پورمت چھ کامی
 دوپیس تمہ توہ چھ افسوس ہے لے
 نہ بوڑھتھ زانہہ مے نش تمکو سندھ فسانہ
 یہ کو پتھ کٹ تہ گو اڈی زین پگاہ ساڈی
 بنفش دوپیسہ واپس چھم سعادت

ہمیشہ درجہاں ناخوش سہ آسان
 ممنقض پامٹھو فانی زندگانی
 کھٹیس ییلہ جلودتھ دیدار آں یار
 بخاطر پیچھے خیال یار مافوق
 دوپیکھ تس بعد پامٹھو خلافتھ
 دوپیکھ تم وارتہ ہے لالے سوہ بڈجے
 گزھنی خوش پھیر یکدم چاہنہ رایے
 سکھر کر اڈون تن ستر کہنہ بوئے
 بزانو پیچھے تمہ سے نش پڑ از چھم
 سوالن دہن جواب یود چھکھ خبردار
 مے راتس سوئچ تراڈوم نہ پتھر کر
 چھ بہرام آمنتس تس وار کوٹک
 پڑ پکھ راڈو پرتھتھ کھڑے ہاپے
 مے سو چھم راڈی راتس پینہ پانہ
 دوپین تس پوز مے نش دن پتھ کھکھ
 زلے نش پوشیدہ کر اکھ دانہ تھاو
 ونے کیا مار میٹزن ماہتا بان
 سوہ واہتم آپ یوت یتر کالی بافر
 تمی دوہنم یہ مانی دم مے مانی
 مے از تاملتھ زلے ہاڈتھ کوہ پترھو
 در افسرد چھکھ پڑ بیگانہ زانانہ
 وگر نہ کھیکھ سزا لاکے اٹھن راڈی
 پگاہ عاجز کرن زلے نش بخندت

مے پتس لیت یہ فوہان چون ہتر
 دیکھ یو دے سراپا پان تراون
 خصو صحن میا نہ پتر ہو باہے مبارکھ
 کرکھ ساد اتبس سے آہ واپس
 دروانی گو سہٹا بہرام نھش رو
 صبح پھول تہ کرکھن چالا تبس جان
 بنیر برقعہ تبس نش وائو ناوون
 بوضع دن کوڑن تعظیم و تسلیم
 وچھت تمہ پرزن مہمان گنام
 مگر تبس کن کوڑن نہ التفات
 بنفش ہنوت کرون مشاط کے متر
 کوڑن ییلہ ساز موٹکس اپنہ تام
 گمانہ کوس وچھت چٹس نہ دیروز
 بہ روح افزا سپن خندہ سے مطلوب
 بظاہر زانہ نہ پتر بکھ پتے ہئے
 دوپس تمہ دس معافی یو د غلط کوس
 یہ پانے پیچھ سورے و نہ بچھے خام
 کرکھ صحتہ فارغ مشاط درایہ واپس
 دوپس تمہ روزیتو از چاڈ پتر ہو باہے
 دوپس پیچھ بچھ یوے کوڑن تہ نش
 مبارک چون فرماون یہ گفتار
 غرض تراون سو تھو واپس سو آہے
 بنفشہ درایہ یامت پری یہ کوڑ شور

چھ دھنہ دے زر خرید چانہ کھتر
 چھ حاضر بس اشار چون ماون
 نہ تبس کر یا د پتر شاہان شاہ اکھ
 بہ فسانہ و نہ تبس مصنوع آپس
 دوپن تبس یوت بہم حاضر چھئے بو
 نین پیو پتر سہ مہمان بے پیمان
 یہئے پتر ہو باہے چھم تبس واپہ ناوون
 دے از ہیبت دیر پنے دل بہم
 بکاروک مے وز پیر زاد چھ بہرام
 نہ شک و نہ کور تبس انبساتا
 شکھا کیٹھہ کوس نہ میر کیا چھ اتھتر
 جلدی آہنے آہنے و دھتہ سے بہرام
 دین تھتر کتر تبس عقل تواموز
 بنفشس دوپنہ وچھ پتر ہو باہے پتر شو
 یہ نادان کہہ گامچ آشنا چھئے
 یٹھے سیوہ ساڈ اٹھ سہ قبلہ گاہ اوس
 دینکٹام زانہ نہ ہش موج یا نام
 نمن پتر ہو باہے عرضا کوڑنہ واپس
 مے نش راتس اگر مرضی تہئے چھئے لے
 حکم چون بوڑی تھن دھنہ چھ توشن
 آپس تہ میانہ بابت فخر صمد بار
 بلاے کر تبس حوالہ کرکھ تراہے
 دوپن بہرام سے بد ماش ڈھسو

نہ کو یوت وائے نوو کھ توہ کر آکھ
 مٹھتھ آسی کوٹت شاید تہہ
 دھہن پرواز تہہ کور رات آغا
 دہسن صوڈرن تہہ پرمکین کور تہہ دھت
 کرکھ بدگوے تہہ بدحوے صوڈرت
 دوپن تس پوز مے نش دن ناوکیا چھ
 دوپس تمکو چھم بن کورٹ مے کم نام
 سبب یوت دانتک ساریز چھ روشن
 کورن شپرن کلاما بس دل آرا
 برونی برجین تمہ چین چورن
 دوپن تس اسے زن بدخت عیار
 کلاما جون بوڑھت چھم نائی
 ترہہ شر جاد کرکھ وارا تین شور
 نہ کو یوت وائے نوو کھ توہ کر آکھ
 مٹھتھ آسی کوٹت شاید تہہ
 بلا اندیشہ از حیلہ بہانہ
 دیتھتھ بوڑباد میونے سنگ ناموس
 بہ ہوش و گوش بوڈان اوس بہرام
 بیہوش زخم اس تہہ پچس زہر
 دوپن مارم بلا شکھ چھس سزاوار
 بہ عمدن آس یوت مرنے نہرمان
 ورنہتھ یی کوٹھ بے خود تہہ موٹھس ہوش
 سواروچ افزا وچھائی اس تس کن
 وا پڑمردہ - موٹھتھت۔

نہ کوتا یوت چھکھ بیباک چالاکھ
 کھے اوٹے کوٹت داوے بیہ بہہ
 نہ محضل آہ روح افزا بعد ناز
 فقط پڑھو باسے سہتھ تہہ عقلیت
 کورن تس کن کلاما با کدورت
 سبب یوتھ بہاہ وائن باوکیا چھ
 فقط چھم دیوڈتھ چوٹے نام اذ نام
 کران شمعس چھ گتھ پروانہ روشن
 درونی نرم دل گتھ روح افزا
 بہ چشم دھرتھ بہرام مورن
 مہ کریم مکر تہہ سپکر تہہ گفتار
 مذکر چھکھ نہ چھکھ نہ مہن چھائی
 دوپن تس بارہا بدماش ڈھسور
 نہ کوتاہ یوت چھکھ بے باک چالاکھ
 کھے اوٹے کوٹت داوے بیہ بہہ
 نہ زارگتھ ڈاکھ یوت لاگتھ زمانہ
 بوڑھتھ نہ کیتھ تہہ پروا ماییم کوس
 سپن پچھم دیو تہہ پھیرس وٹھن نام
 زچس سورخی روٹھس ہر دی تمہیں پھر
 دوپن تس بوڈاے یار بستگار
 مرن بہتھ پشیش حبان
 سہ گویا اوس گوچوں موہ دی خاموش
 تردد کوس موہ دی مایہ سپن

دوپٹے پہنے ہوئے بہ کر دین کھو تم بار
 وہ قصہ تھو آہ تیں نش ڈولہ نوون
 غلط چھینس بھینس بھینس بھینس تیں
 مہوش آو یا متھ اچھ کرین باز
 خدا بھیل پتھ آسان گھس پتھ
 تھتھ پائے گھین سہ گڑیے وگل اندام
 دوپٹے تیں روز خوش ماوڈ پتھ پتھ
 بھینس اچھ ڈولنس کورنس اندا
 بیٹہ کافی و چھن دلبر پیران
 چھتھ روح افزا دوان تیں بوسہ روئیں
 کون باہم ہینو تھکھ بوس دکنارہ
 زما پتھ اوسن سنج مہرہ گوشت
 جلد چار پتھ بھیرن کردو ہمیز
 اگرچہ اوس آن بہرام تشہ
 و چھکھ بیٹہ بتہ سین کافی مویا
 نہ دس پاکھے رتو نہ بسم اللہ پور
 نہفتہ آن ڈر ناسفتہ سفتہ
 چناں از مستی مے بے خبر شد
 دو ایوان بکا دل آچھ مسمار
 اٹھو اندر یا بہرامس تشہ مار
 بہ قاش و کارائی کوڈ رتو شب
 تھتھ کو پڑو غائب عشقہ آزار
 منہ چھو تہ تھوون پوشید بہرام
 ما تیشہ

وئے کیا کردگار س یس چھ جبار
 کوہ چھ منز کلہ ہینو تیں سہ نوون
 بتدریج مہرہ چھینس دوگ پنے چھینس
 بہ بالین برو چھین سہ سر و طناز
 نپہ پروانہ پتھ شمعس کران گتھ
 بہ خوش خونی اون در ہوش بہرام
 مژدہ اچھ تراو غم سورے بہ پتھ
 سین غمگین خوش ڈیو گھن نظارا
 ڈولس ما پتھ لوگس ہوش پنے پان
 دوان بہرام تھتھ تیں کالہ مویس
 بتدریج لکھ نچھ پنے وار وار
 کتھ بوڑ کتھ وارا سنبلیوت
 چھینس نچھ واکھ تھن اخگر سین تیز
 اما پوز اُس روح افزا گر سینہ
 کھینس مایل سپن باہم بیجا
 بوچھ پتہ دے شور و کھینے کے تھو کوڈ
 ز صرصر غنچہ سربستہ شگفتہ
 زبر را زیر زیرے را زبر شد
 بھینس بہرامس گوشت ز دلہ
 دندو سہو کوڈ تیں روئیں پڑیا
 چوان بے فرحتک پیالہ لبالب
 گر تھن گواڑھ نہ پتھینے تیں اکھ سکتہ
 دپان اُس لوسہ کردہ واکھ کشام

بنفشه آید دوپنس چاندی پڑھو باے
 دوپنس تمہ چنس بڑا منی پیچھا آداب
 کٹھن پیچھ دودھ کوڈن تہ راتھ آے
 دودھ چنس بہرام در عیش و طرب بو
 تمہ چنس چین موہ سیاگوڈ کوڈ
 شب دیروز کی پاتھن کوڈ کھ شب
 سنہتہ روح افزایہ کوڈ تمہ سنہ ملاقاتھ
 مے نش زیر نظر آسن شب و روز
 کوڈن تمہ مشورہ باخاطر خویش
 اوڈن اکھ زر گراڈھا تھ شب شب
 سوہنہ سنہ قفس جبار دگوہر
 دینن دودھ ستاد سے دارا زر و سہم
 گر کن دوا و خوش پاتھن چھ دورن
 ڈبل کرنکھ مؤزوری کامیہ لائکن
 مگر اکھ زوال تھ راتس چھوڈ تراوڈی
 قفس سوہنہ سنہ خدیہ اس چھ درکار
 دینن کھین چین تمن راتس بخوابی
 تمن شرم سحریم دودھ ستاد ماہر
 سوہنہ پھولی آفتابن ترود پرتو
 بہ مخفی نیون تنش اتہ نوون
 سیناہ تن دینن آہی کران دواو
 زریشم کوڈن قے تاٹا مقدر
 اوڈن بہرام تہ کوڈن سن گلوہنہ

بہمان یتر آسہ مے نش چھنہ پروے
 کرکھ خدمتہ بیزیر پاکند خاب
 برعت گئیہ راتھ مانچھ جاییہ
 تمہ حاضریہ کیشہ تھاتس طلب بو
 نفایس چیزہ شامی نو موڈی
 بزوری چھتہ سیومت ڈول تمن تب
 دیان کوڈھنہ جڈا روزن یہ اکھ ساتھ
 جنین یار دل آرام و دل افسوز
 دوپن روزیم تمی سین یہ در پیش
 بناون تن دوپن چیزا دبا دب
 دودھ سن اندر پگاہ انی زین مقرر
 علاوہ بودے انعام زین نیم
 اوڈن تمہ کارگر ڈھا رتھ بغورن
 دمو موکھتہ انعام شاد تراوڈن
 چھتہ بدمنت تھنر مے پیچھ سوہنہ
 رنمس صبحے انعامس چھن سزاو
 بز کوڈی تمہ کر بان کوڈی
 جریکھ تھتہ چوڈہ از لال و جواہر
 قفس تیار تہ عیار خوش گو
 سپن خوش تہ سہ ذکر شاد کوڈن
 وئے کوتاہ چھتہ روح اغزا بران پاو
 پران مانچھ دروان تھتہ پھو کھ کر
 سہ قے تاٹا کوڈن تن شاد و خوش

گشت اونی کو تہمس طوطا رنگ میز
 تہمس اندر شہ حقوون تہس اویران
 خواصن دوین طوطا مولی بنو تم سے
 شبن آغاز کور دودہ گو رواہ
 کوڈن طوطا تہس تہ از نظر یام
 شبنس تس سیمو کزادان را کتے کار
 صبح بھول نالی رشن تراؤن تہمس یام
 تہمس اندر بسوون تہ طوطا
 وچھان یس تس گزھان مفتون شیدا
 پتھ پٹھن ادا کو مدھف یام
 در اہر عشق یا گو یہ کہ باشد
 بکشمیر اندرون وارا نیے چھے
 عجب نیوڑا تیشہ سیو پریو پوچھ یام
 خواصن شکھ سپن لیکن دو کچھ فرد
 من آراپ پوچھ تا مچھ پیٹے کتھ
 وچھن میلہ کور پتیزے یال تو چال
 دوین بے شکھ چھے گا پتیز جفت باغیر
 شہ کتھ پٹھو دوت کو یوت واپہ نوون
 زسی وجستجو کر روز پتھ بو
 گزھتھ حاکمزلدن دارس شہ موہار
 بخشم وقر پتیزین کور پتھ نوہ مان
 بیٹہ جاسوس یم در شہر مشہور
 بہ نوہ مان حسن آرا دبا دسب

پرندہ جانور شکے دل آویز
 پیش رو حقوون ماشوق جانان
 شہ کتھ تہس پتھ دودہ تہس تہس سے
 مرخص پریو پتھ گتھ از محلہ خانہ
 کڈتھ کتھ پتھ پتھ پتھ گو طوطا بہرام
 دودہ شہ از شادمانی روڈی بیدار
 یو کو پاٹھن گزھان طوطا شہ بہرام
 پیہ خود دن غذا تس حقوون موہتہ
 عجب طوطا یہ کتھ گوشت چھ پتھ
 بہ روح افزا کران عا شہ چھ بہرام
 اگر باشد ہفتہ کے بہ مانند
 دلیکن جانور تر مشہور پتھ نے
 بدل جالاکیس دودہ دویم تے دام
 چھ آسان مگر وچھت چھ اے مرد
 بہ شکو آرا بے واپہ گتھ تس لکھ
 بوڈتھ فکران اندر گتھ گتھ پتھ لال
 دریفہ مرد بیگانہ دریں دیر
 دریفہ ناو سونے مشہور چھوون
 ان بوڈتھ پتھ ناو وچھ وڈد بد بو
 سزاتی چھس نپہ زالن شہ درنار
 تلاش رہزن شاہی محلخان
 اترنو نوون شہ نیش ژھانڈتھ پتھ رتھ
 کور کھ پرواز پریو روز ویم شب

ز تار پکی تمو پئے لوہ نہ کاشس
 بواپس آپ مشکس ہیشکھ مافی
 مگر گنیہ آو نہ تس زور سشد بو
 خواسن دوشنہ چارہ تہ رہسین چین
 تہ ہر نش کو نہ نیرائی امیک راز
 گر تہ صحتہ بدظنون تسند کرا دوشہ اخراج
 دیان گھر و رخ تسند مے ناور عنا
 وو بختہ تھوڈ آہ درخندہ بیکار
 دے پے موختصر مانے ایک صاف
 دزان بیٹہ جانوارن باہتہ پیر
 چہ نادان جملہ قابض از بیانیہ
 کر کہ تفتیش سرگزہ ہما عیانہ
 و چہم تہ کن دچھان دپچھم ہر دم
 تہ اندب انوار اما موٹندے
 چہ تہ منزوال میں کالا ہوید ا
 دوپن برآسہ اکتہ اندر بلا شکہ
 تھن ٹھپ جانور ہستہ دراپہ پرن
 بہ روح افزا سپنہ برپا قیامتہ
 زور تہ گو از قفس گپہ ہستہ بیجان
 بہ باطن موہو زن دینج گیسگم
 بلا شکہ مارنس مہیہ تلمہ دشن ام
 جد اومت ز کو شتم کو ہر من
 ز زکس کو عہد عاشاق بو مہو

بہر جانب سیادسی لکھ تلاشس
 پنہی کتو پتو پئے کر سنی کافنی
 دو پکھ تس کوہ بہر جانب تگوا پو
 پے بو ز تہ حسن آرا گپہ پڑکین
 بہ روح افزا اگر چھو خاص ہمزاد
 مظفر شاہ جزیرک صاحب تاج
 خواسن منز پرسی اکھ اس دانا
 حسن بانو پے ہشد بو ز تہ پے گفتار
 دوپن بانو پے کن کشتا خیم معاف
 چھنہ و تہ ہیکان یوت باد ضرر
 نہ راز مخفی این محلہ خانیہ
 فقط چھم اشتباہ غائب گمانہ
 ٹھپا اکھ پری پے پیش رو بہ ہر دم
 گراں قیمتہ مہ بنجر اسونہ تسندے
 بظاہر طوطی باطن زانہ مولا
 پے بو ز تہ حسن آہ ایہ سپن شکہ
 بہ نزدیک قفس آیہ سو پڑ خون
 حسن آہ تہ ٹھپ ہستہ دراپہ یا مہتہ
 دیان زن جانور او سن دل و جان
 بظاہر باکنپزاں در تکلم
 دوپن گو از جد اسے نش دل آرام
 دریغا اے دریغا مادر من
 دریغا جان و دل مینے چھ رنجور

دریغایے خور و بے خواب گشتم
 دریغایوت دشمن کوہ سے اوسم
 دریغایا غم چے پھیلے سے توہ کو
 چھینے از بہر دلبر چھس بر پھلوا
 تلخہ افسون و چھس پیلہ میون باہ
 دریغایستو بہرامس بستیم سات
 تمس مارن تسلی پور تس کو
 پستے پاٹھن کران لیلہ تو لہ زار

دریغایا مہم سے اب گشتم
 دریغایاز قفس طوطی سے کو گم
 دریغایاز قفس نیرتھ سے روح کو
 دریغایا پنہ نے جانک سے پروا
 دریغایا تس کران آتش کباب
 یستے اوسم دل آرا من ملاقات
 کران ہے ہے درونی سورتس کو
 خود دایا زنیو تھاؤن میں تھے عار

روح افراط و سبک پاتھ ویداکھوان

عاشقہ میانیہ طوطی یارو ہو
 عاشقہ بہرام یارو ہو
 وڈوینہ ژولہم جانا دار
 عاشق طوطی جانا دارو ہو
 ژالہ کوتا منہ جگر س نار
 دراہم ما باہری گارو ہو
 جیتہ کتہ پکھن ادکھ دیدار
 عاشقہ بہرام یارو ہو
 کھسہ وینہ سروکتہ پیٹے تبار
 وڈوینہ جانا دارو ہو
 ژالہ تس تو جنگس چھینہ تبار
 بہ نام سے بزگارو ہو

وڈونا بدس گوم پارو پارو
 کن تھاو وینہ وے بووارو وارو
 ماوہ ناوس لگے غمگسارو
 چھینہ ریمتہ میانیہ پتہ دبارو
 نالہ چھس لایان چاہ امارو
 ڈول دتھ ژولہم ماہ رنگارو
 دو جان پلہ پان کتہ سے بشارو
 پٹہ کے رتھ ہو وندے دوستدارو
 اسہ وینہ اسہ بر گے گلزارو
 نیتہ ماسیانیہ موکھ آسہ سوکھ مارو
 زلس کاٹھہ چھینہ زوارو وارو
 شکستہ موہنیش چھہ کران خارو

نژو لم گیلن گو لم عار
 عاشقہ میانہ تاجدارو ہو
 ریہ تے دہ تھہ چھنہ اظہار
 ڈھو راو تم آب شادو ہو
 کم کم سوختہ گے پوختہ کار
 روز تم بیٹہ دہہ تارو ہو
 مشکہ روں گل کتہ نیر بازار
 عاشق طوطہ پوختہ کارو ہو
 مول موج یس پیچہ آسہ بزار
 الوداع بہرام یارو ہو
 مشفقا آردن بیسی دکار
 عاشقو بوزی اسرارو ہو
 بادیس دیدار نبی موختار
 ناز سید بہتہ تہہ تارو ہو

کزانیہ بڑ ڈرائیس چپانہ امارو
 پو لم فہرمان گیس خاکسارو
 کوہ زانیہ کیا گو عشقن نارو
 مے زانیہ یس تم کڑے نیکارو
 کاتیا آیا سے بیٹہ سمسارو
 فہ کتہ کیا لودھقم موختہ مارو
 عشقہ روں عاشق چھنہ درکارو
 دلبر گوشن کتہ ولہ زارو
 تس نش ناراض پروردگارو
 مظفر شاہ دہہ لہی بردارو
 ہوش کر زانگان چھی بازو کارو
 یودھنا سہ آسی کڑی سنگارو
 نعمت اللہ چھہ وہ سیدوارو
 محشر نہ مادانہ چھس تی بکارو

داستان

حسن بانو قفس سچہ ڈراپہ یا مچہ
 کوڑن آں پنجرے بادستانہ
 پیو بکو بوسہ درفتیش و سرائے
 دوپن بانو دیپس منز سرچھہ کیا ہما
 بے زیادہ تمس تازہ سبب ریش
 کون خالی یہ طوطہ از پرو بال

بہینگوئے کران راوی روایتہ
 بدر بار شہنشاہی روانہ
 انیس اندیشہ شاہس برجک داغ
 و چھتہ پنجرہ کوڑن طوطہ نیرام
 پڑتہ افسون تمس کینہہ گونہ درپیش
 بدل سوچتہ دوپن بہتر چھہ فلحال

بہت محو دے کھنڈن ہوتے تھے تانہ
 نسیا دو وائیں تیں تر و مت
 نہ کروں یا نہ چھن طوطے سے پن او
 مظفر شاہ و چھتہ بہا سے کن
 تاحی اہل مجلس حارین گئے
 مظفر شاہ شرمندہ سپن یثر
 بہ خشم و قہر و چہرہ سوسے بہرام
 بہ دارل سلطنت در محلہ خانہ
 ز قہر شاہ بوڑھے نہ کیئہ تہ پروا
 سزا آمد جرے کے بجز جان سپردن
 گناں کو مجرمس بیشکھ سے مارن
 دوپن مرس ارن کیا کتھ چھ مشہو
 دوپن شاہس جو ابا پوشت کندہ
 چھ رہبر عاشقس شوق دلارام
 سزا یہ عاشقان تکلیف ہر چند
 چھ رشتہ عاشقان از اختیار می
 چھ آسان عاشقن تدبیر کورمت
 چھنے در مرزہ کے بہر جان عاشق
 گزہاں محروم از دیدار دلبر
 سے کیئہ پرواے چھنے لے تمگر
 یہ بوڑھے در غضب پڑ شاہ سپن
 بہ شعلہ آتشیں یکدم ازیں جا
 جمع ہیزم کتھ تھ پیچھے یہ کھالہ

لکے پیچھے سے ہٹیں تل دوت یا تھ
 ز روح افزا پر تھ یا نہ تھ کو دس مال
 بہ جلد خویشتن بہرام نوں راو
 پریشان حال تہ ہاراں سپن
 و چھتہ این رنگ آسمانہ تم پیچھے
 بہ مجلس رب کیس تا جس کھنڈن
 دوپن تس اے حوالے زاد کنم
 کرے کو رہبری کہ نہ اکھ پانہ
 بدیاے غضب کو کوڑیہ ماوا
 نہ پچھے نہ چپا کیئہ الا بموڈن
 بدیا غرق یا بردار کھارن
 دہم سن محلہ خاس تہ کریم زور
 کوڑس پاوا جھن تہو سہ بندہ
 چھ کے جذبہ داتان سے بہرام
 وہ ہے آمت مگر تم چھنے پابند
 رشتہ بار شہد سے اختیاری
 بہر جان خویشتن تکبیر پورمت
 بے افسوس تہ در کوے چھس دیق
 قیامت نام چھس در دل پوئے شر
 بہ شمشیر برائ یکدم ز طمس
 بہ خشم و قہر و دوں تمکو حارین کن
 کتھ شہر بہر زالیوں بہ آنجا
 گزہاں سوار لے با خاک نہ الہ

دفع یکدم بدر از شهر باشد
 ازین پس روح افزایه عدل الحق
 بفرمان مظفر شاه عالی
 کشتان نیروک بیرون شهر فوراً
 به تجوین وزیر شاه سالار
 به حکم شاه کو دیکه تخته پیچیده بهرام
 دکان بهرام بیت به بر توده نار
 خیال رونق افزا به تخته بخاطر
 به پیشگونی کس بار در آمد
 کردی چشم عالمس تقاوی پھر ز کتفه
 کو دیکه بهرام تس ز بخر نالی
 تاشا گھر هر سو آے دورن
 جمع هیزم سپین انبار انبار
 دو دیکه تس عاشقی هشد و چه سرانجام
 حق و دیکه لوگ کر نه زاری بادل زار
 به تخته پا طین و نه لوگ سافر

اے دریغ یار من یار من غمخوار من
 گوشه ازین نش جدا رود باقی دعا
 چشمن به زانان به گمان آسبه بیت لمان
 آسبه مے مارم رخت سحر بندر جا به تخته
 گزیده تیر اے باد صبا چھے قسم کبریا
 طوطی کس بهرام بو عالمس بد نام کو
 آدرینه پیچیده کھولت آدرینه شزدولت
 کر تیر و نه زین کن گزرا به لطف نظر
 دیاں چھم یار من کن پیشه چھم نار من کن
 چشمن به زانان بعد من آسبه تس میانی و نه
 هست فانی این جہاں گھر چنیں گھر چنان
 نژاد با زسی ہوش کر لوشن دودہ پو سگد
 شامہ پتہ کتھ کن گزھکھ این گتھ کامش کھ
 نعمت اللہ راعتہ دین دلہ دلہ ارس و نه

دل فریبا جان من جان من جانان من
 چھم نہ ایسہ الوداع این زمان در کار من
 لیک با چشم من در غم و آزار من
 مو حبتہ مای کھٹھتھ تقا و عتہ خسار من
 مرعبا صد مرعبا و تبحس انبار من
 نیو رختھ مے دشمنو و پتھ تو اطوار من
 نار آندو آندو دولت و نه و چھکھ نگار من
 زان نظر زلہ ہے تے شرنا گزھ گزرا من
 بے کس و بس کن زوئے فرخند انبار من
 فان گزھتھ تن دشمن یم پیسہ آزار من
 گھر به کر یہ گھر خندان گھر به تخت دار من
 سولہ ڈیر برج جاے سرکوش کن گھنڈار من
 تیر بہوت گانس از کتھ کتھ نژاد من
 یک نگاہے سوے من اے نبی مختار من

اے دریغ یار من یار من غمخوار من
 گوشه ازین نش جدا رود باقی دعا
 چشمن به زانان به گمان آسبه بیت لمان
 آسبه مے مارم رخت سحر بندر جا به تخته
 گزیده تیر اے باد صبا چھے قسم کبریا
 طوطی کس بهرام بو عالمس بد نام کو
 آدرینه پیچیده کھولت آدرینه شزدولت
 کر تیر و نه زین کن گزرا به لطف نظر
 دیاں چھم یار من کن پیشه چھم نار من کن
 چشمن به زانان بعد من آسبه تس میانی و نه
 هست فانی این جہاں گھر چنیں گھر چنان
 نژاد با زسی ہوش کر لوشن دودہ پو سگد
 شامہ پتہ کتھ کن گزھکھ این گتھ کامش کھ
 نعمت اللہ راعتہ دین دلہ دلہ ارس و نه

مُناجات

زار بوز عالم صویس بڈ تماہدار
 بد اعمالو جھم دُزن ناہ
 زونم نہ دُزیا چڈ نا پاسبدار
 نفسن آدرس کریم بدکار
 عائب دار ناہیو کار چھس شاہ کار
 سانس تل رچھم نتہ دُزنا ناہ
 راتھ دفعہ راورم گنزان ناہ
 رچھم نو قصانہ نش خہ اپہ
 آشکار نہاں لیل دہاں
 کر نو نش کار ناہ شاہ
 سیانہ اعمالک صاف طو ناہ
 نو فو کہ آہ صاف گزہ یکبار
 دار چھوت آس ہیتھ کوہ نہ ہیکر بار
 ناہیو کار ہشتا نہیو خریدار
 از زبان تو دُزہ چھ چون گفتا
 دکر دُز ناہ سبب تارمن تاہ
 چھم آہ نور ماو دُز یقین داہ

بخش ناہ کر میون پاے
 بخش ناہ کر میون پاے
 اوقات ضایہ کو رُم ہے پاے
 بخش ناہ کر میون پاے
 ژئے بسوا جھم نہ گزہ چھپنس جاے
 بخش ناہ کر میون پاے
 سو دس جھم نو قصانہ تراے
 بخش ناہ کر میون پاے
 زاگ ہیتھ دشمن لائتھ ماے
 بخش ناہ کر میون پاے
 از سیاہی برتھ مرنا پاے
 بخش ناہ کر میون پاے
 پشت خم رو سیاہ کر تھ پیراے
 بخش ناہ کر میون پاے
 یس نہ کانہہ رٹ تے نش جاے
 بخش ناہ کر میون پاے
 تارمن گئی پھولہ دل آراے

نعمت اللہ پرے چھ وومید دار
 بخش ناہ کر میون پاے

پیچیده با طعنه به بجز و انکساری
 و دین تهنیتند اجابت تهنیت خود این
 چشمته دل کرمی یسین زاری به گاه
 چچه کم قیامت تهنیت نالایق بدنی
 چشمته دل آدمی نزد خود داوود
 پیچیده با طعنه کزان راوی چچه اظهار
 ز هر جانب به همیزم دیت تهنیت دار
 چشمته یسین آری تهنیت کرمی
 به قوه دهنه کل کز دهن تهنیت اخگر
 دیان آن روز از شکم راوی
 بمع تاج الملوک سارس معده در اثر
 جزیرین نیکه دهنه مشهور پیو که
 دو چکه لازم کز دهن فردوس اند
 بدولت خاند شاه مظفر
 که او از راجه تهنیت بایش دهنه
 کز دهنه مشهور تهنیت تهنیت جلوه پیو
 قضا را و چچه تهنیت همیزم به انبار
 برال انبار همیزم مستعدا
 هوایی تخت میل به نزدیک او تهنیت
 خیز بهرا پیو اسپه کز بلور
 کزین آواز تهنیت نو کن خیز دار
 پیو آزار و آیس یک بر مو
 اگر ز لیون رن مجرم در آتش
 عا طعنه یا حاجتمند

کوزن تهنیت در گاه باری
 چچه یسین حاجتمند رواخته گداین
 دهن تهنیت تهنیت اجابت پیش مو
 شکسته چینه نزد اهل دانا
 چچه به شکم کامیاب شاد و خورشید
 تهنیت که بهرام میله به توده نار
 مکر بونه تهنیت بنشاست غفار
 اگر تراون تهنیت نار چشمته
 به بابای ذیروز الشد نظر کرم
 بکا دل تهنیت تهنیت هوایی
 پرت تهنیت کز دهنه سلاسه آهتر
 نه مشهور بلور کز تهنیت الهام حق بو که
 ملاقات مظفر شاه چچه بهتر
 به روح افشا ملاقی بلور که مادر
 پگاه نیرو هموز دهنه تهنیت به فرشته
 تهنیت کز دهنه بهرا تهنیت تهنیت
 براب سوختن تهنیت تهنیت نار
 کز دهنه تهنیت بگردن تهنیت کشتا
 دهنه زاده نگار کز پرنه خود که
 به روح افشا چچه عاشق گو تهنیت دور
 کز نایق کز یک دم تهنیت نار
 بهرا طراف امتقار تهنیت تهنیت
 آیس تهنیت تهنیت تهنیت تهنیت

بہ شہر میں شہزادہ فوت واپس یا مٹھ
 ترود گو لکن بوزھتہ یہ اخبار
 رتو دوسپ دال میں کالا چھہ بیشکھ
 دوپس تاج الملوکن کی چھہ پڑا
 کوڑکھ تجہیز نوکن پیش اوٹھ
 روان تخت ہوئی پرمو بہ کڑوون
 دوپس تاج الملوکن بسہ پڑوایہ
 کڑو باغس اندر سالا بصد ناز
 حقون باغس اندر تم درایہ باغ
 حرفاس اندر یا مٹھ سوڑایہ
 رٹن در بر بکاؤل از سہ شوق
 مظفر شاہ اٹھوا اندر دوت پانہ
 بکاؤل آپ سہر قد کرکھ ملجم
 پس از تعظیم و تکریمات اکل گل
 بہ منشد بر سہ بیہناؤکھ بہ اعزاز
 ز احوال پر ما در بہر حال
 دوپکھ تمہر سہو چھم مے تاج بہ تخت
 سبب تہہ عقاد نکہر آن تخت ہم تاج
 بیرون شہر بہ تخت پرندہ
 سپہر خوش کور بہر جانب نظارا
 بیہ بر تودہ ہیزم اسپرا
 بہر اطراف دیت مت ہیزم نار
 نکھہ پٹھ و چھہ قادی بسہ کور مت
 برنجیران آتش خستہ کور مت

ہمہم شاہ شہد واپس مٹھ
 ز گرمی بزم رتم گے پٹھ روٹکھ نار
 چھہ لازم یہ زالن پو تمس شکھ
 اگر سپہن نمون بہ مرد پھلا
 بسکدم تختہ برے پٹھ بہر نوٹکھ
 اکرس باغس اندر سہ بہر نوون
 روٹن بہرام پانس سہو ہمراہ
 بہر گزہ شاہس نشہ تس باد بزار
 بدلت خانہ شاہ مظفر
 حن آرایہ بوزن بوزھتہ درایہ
 تہہ میلنکھ اوٹس سہٹھا شوق
 شہدین بوز تمہو بیرون خانہ
 کوڑن پیترس بصد آداب و تسلیم
 نیکھ ہمراہ پٹھ بلس روان گل
 بہ خوش کاٹی کلاما گے سہر افزا
 پڑھکھ تس بیہ تنہا یں بہ اشکال
 بیرون در بارغ چھم مے ترود مت تخت
 بہ خدمت عرض چھم لے حاجت تاج
 پکان میلہ وادی لب باختہ
 جلوسا وچھہ لکن ہمشہ بے شمار
 گٹھ پٹھ از دیمان حقومت مرایا
 ترود گوڑ چھتہ اوٹس او یکسار
 برنجیران آتش خستہ کور مت

شہزادہ زین الملک کو کن پڑ دینور
 و چھم یا مکتہ کو روم کو کن مکتہ
 اونم ہمارا خود بر تخت کھولم
 چھ اندر باغ رقم در میر و گدیش
 خطا بے شکہ وزیر زادس چھ بر دوش
 بدیں گوینہ سزا دین اوس نہ جان
 نہ یود وے زاپہن یا مارہن سے
 لکھتہ پشیمنے کو نیک داغ نہر یا
 دہانہ نیشہ کلامائیس نیز در او
 بہ خد مکتہ مکتہ پڑھن سے چھم عین
 وزیر زاد چھ یس بہرام نامی
 وزیرن تہ شہن باہم قرابہ
 اگر شاہ غار ہنسکھ عود ز آئے
 شہے تاج الملک بو آدمی زاد
 یہ حمد حق شہنشاہی کران چھس
 ز جنس خوشین چھس جاہ آباد
 نظر تکتہ کن کر تکتہ شاہانہ خمہش روز
 کہ یانی روح افزا یہ پریوش
 بہ نیک و بد یہ چھس ہر گوینہ دار
 بہ اقرار رضا کو م سہ افزا
 مظفر شاہ نے بوژن یہ گفتار
 سپینو نجبور بر اقرار خویشی
 ز حسن دہم تو بوج تہ فیکہ تو رکھ

دیان بہرام بیٹو سکتہ ناد مشہور
 کو لوم از تودہ مہیزم امانتہ
 شہے تاج الملک کو کن سہ تو تھوم
 توے تنہا بہ یوت آیس قہے ہنش
 بے اہل سنے چھس دولت ہوش
 پیادہ اہل س کمانے ہن گزہ تھکان
 پتو و نتم شہاکی فاید چھے
 گوشت یس آب جو یہ باز پھیر یا
 کر تکتہ تدبیر ہا واپس سے کر او
 ہر گوینہ چھ بوژن شاہ سے فرض
 چھ یس ممتاز در وصف تمامی
 چھ دستور زمانہ آئے پتہ وکتہ
 نظر کر کیاتے اوسم کر مہ لانے
 مئے تہ تہس اوس تقدیر خود داد
 دہ ہس راتس شاداتس پان چھس
 خود صوحن مول تہ موجی مئے ہشاد
 چھ میوئے مدعیانی تی شہا بوڑ
 عطا کر یمن بہ آن بہرام درکش
 بوڑ و مہس میا ز نیچہ چھ کر تہ القرار
 پینہ نے کھو تہ سے تھاون بہ اعزاز
 حسن آراتہ بوژان اُس ہوشیار
 صیان یام لاکھہ دالہ واشی
 بہ دہائی تہو تکتہ مانہ تودہ رکھ

دو پہلے کس بار صاف حقوے سے ابرار
بکا دل خوش سپن بوزختہ یہ اخبار
ہر روح افزا دزد آمد بادل شاد
بہشت کیا چھکے تر غمگین دوتہ خوشی کر
و چھکے دوتہ در رنگہ رنگہ پھل ہستی گل
مے اوں مے معہ کلاؤختہ یاد از دار
سرفہ نگا دختہ ز جہر ن اُسکھ تر بر و ن
پنہز کہو کور مے اد مے کمالا
خوشی کرتاؤ غم دوتہ روز مسرور
دوہن کیثر ن اندر مادر کری ساد
یہ بوزختہ روح افسانہ یہ تلک سر
قسم باؤختہ و و نس تہ راست و نغے
سپن خوش روح افزا و زخہ بر فرمان
کور کہ با ہم بخوابی التفاتا
پنر سو مظفر شاہ جہن پیرن
زہن یم اُسو اندر باغ با تحت
فرمان شاہنشاہ کور تموسن
لگا رنگ داتہ نو دکھ ہر چہ شاید
بک زاد سپن خوش باد بہرام
گیہ راختہ و و نختور مریبل
رہبرختہ صفائی کرختہ پائس
روح افزا نین سستی چو سایہ
فرشاہ بہشت با حسن آدا

معانی مجرم روح افزای ماهوس
دو پس شایین معانی باد صر بار
ایشان سستو آیت روح افزا
نیکو قصود سرتیس قصود که با عز
بکاؤل پیو فیلا بادل خویشین
دوین بهتر کرون تعجیل در کار
مقرر کوزنه تاربخ باو چپ سخته حبان
فلان ماه و فلان روز فلان ساقه
تیس همراه آسن بلیو اکابر
شبه فیروز بن منظور کز وون
پیشتر روز هجده تین نیش دراپه دلخیز
گه تم اسو تیه ماننده بسبل
بکاؤل با کنیزان و غلامان
به باغ اندر سه کمره تریه یا سخته
و چنگ تیس نشد پیشانی عذمت
چنگ سوزن بیان کوز نیکو پیو شاد
س برام جائی اندر نه تنجیه
غرض پیرمویه سجادان تخت پرشان
کوزن روز هجده تین پیو سستو تیس
پو آیت تیس هیندل کوزن تیس
دما دم در کستان دوم و او
سین فیروز شاه خورش با قبله
پراکنده گیتی تم اسو بسبل

یا یکتا پان بکاؤل

ماکان چکس پادشاه بول کرم خوش
ا کے سائے سے دونه چکھه نه ختار
کوزن تعظیم مایس ماجیکب
طفیل این بکاؤل چکھه سرافرا
دیگر راه تین آیت سه در پیش
بکار خیر پادشاه و فی چکھه وار
روغ فیروز شاپس شاد و فرخان
پیشی مهران و بیته پور حقه خوش اقامت
خو هه هه هه این کنیزک پان هه هه
پس یاداشت تم تحریر کز وون
نیکو ادس نیش در باغ دیکش
و چکان کز وایت در نیکش بکاؤل
بکان خوش پا هه یا و افند کنیزان
به استقبال بسبل آیت تا مخته
مبارکباد کوز نیکه با سلامت
شکارا پادشاه تین آیت چکھه فیاد
منضر شاه به من آن روح غفیه
بع آن هر دو تن سه به پیو بر آن
نویس تم خبر هجده پیش شاه گه
نیکو هجده کز واد س به هه
نیکو تم آیت کز و بیهنر اد شاز
خو هه هه کنیز کرم تم هه هه
بوعده واپسی دختر بکاؤل

دو چکھ تیں راتھ کتھ جاییے کٹاؤد
 بکاؤلہ اندران درگاہ عالی
 محل عرس کور کتھ باسد ادا
 رتن سیتن کورن تارن کھاندر
 پتھ پاٹھن منظر شاہ جیون
 کرن خوش نو ساری خاص تو نام
 بہ شفقت دایر لوگن گو برہوئے
 پتھ پاٹھن تر شاہا کر سراج
 بہ شمنہ باسرو سامان شاہی
 سور روح افزا پری اینہن تر باہش
 شہ فیروز نے بوڑن یہ رو داد
 جسد بوڑن کتن گئے جسد مسرور
 بیکہم کر مہنہ ساسا زو سان
 غرض کراؤ کتھ دوہن اندر تیاری
 سچن نزد کتھ تر روز مقدر
 تیں کیت نو بنو سامان زہود کتھ
 بہ تاکسد بکاؤل ۱۰ ہجہ حان
 کور کتھ تہ لوگس لبیس کر امی
 بگاہ میرن جزیرس کن رتن نو
 صبح پھول جمع گئے ساری برباد
 او کتھ بہام پارتھ ہمسراؤ
 کراں تاج الملوک تیں جاہ اکرام
 سوارے دیکھ دیکھ آبہ حاضر

کراں سالا شکارا ماہی طاؤو
 کورن ماریسی تہ راجے تیسہ حالی
 درنگی کیشہ پھیند دودھ شہریار
 صان ماہ و فلائی دودھ مقرر
 درین دعوت وزیرن تہ امیرن
 اونون تھو میون کار خیر انجم
 کورن تاج الملوک کس مینہ دوت
 کورن آباد تہ خوشنود بہرام
 گز کتھ توت پانہ باہرانو راہی
 تے چھم دودھ میدا سوسا ہم کر عاش
 کورن تیں کورے گو سچو شاد
 دوہن شاہ سوسا رنج افزا پتھ کور
 تیں کیت زرد زلور دودھ دامن
 رہمانہ عجیب سامان ساری
 کور کتھ آراستہ بہرام بافر
 تہ تاج الملوک کتھ پاٹھو پور کتھ
 فرزند اندر فرزند تیں جاہ واجل
 مکمل خلعت شالانہ تاعی
 مقرر سالرن اعلان از گو
 شہ فیروز نے بنش آئے یکبار
 تھو کتھ شاہس زبہ برتاری تانہ
 طغیانی کل بکاؤل آن لکھ اندام
 پسند خاطر ناظر ادا

کور که پاد او فیلن پستورن
 شهبه فیروز پستورن یکان
 ز دعوت نامه تمرا اعلان بوزن
 غرض بهرام مهر از بفسر
 بر فیل ناز پرورست و چالا که
 اگر میهان های برگزیده
 شهبه فیروز یاسن در او سار س
 برای روح افزا هوج زر
 کور که پاد او دود و ما جن دئے کتا
 بکاؤل پان سکھر تھ استاده
 پشد کرو و که رتمو تخت هوایی
 و چھتھ فال نکو فختہ ساعت
 بکاؤل ت نکار وک شاه ملکداد
 بسرعت در پریدن کور رتمو طے
 و چھکھ متہ شادی پان شہزاد
 سپن خوش تہ بدار سلطنت و آتی
 حضور شاه مظفر و آتی یا منہ
 حسن آرا سیٹھا فرخان و خندان
 دئے کتا انتظام شاه مظفر
 جنیافتھ رنگہ رنگہ آئے نادان
 کورن تاج الملوکس ذمہ موئے
 بکاؤل پان در شاہی محلمان
 کزان تہ سازتس کز او ان پر کرتہ

سوارے سوزن شاہ گنجورن
 دیوان بگاہ • بیگاہ در گلستان
 بہ چشمہ تھ وزیر حبش سون
 عماری پیچھ تھ بہہ نو و کہ پوتیر
 زر اندود سہ اپا زیر افلا کہ
 سوارے ہارمن کز چید چید
 تھ شوبان اوس یزمن کار خارس
 زنی کہ پارتھ بمع سامان زیور
 ملک ڈپشٹھ کزان تحین واد واد
 بمع تاج الملک آن شاہزادہ
 یمن بروٹھہ اسو گزھو فردوس راہی
 سپن راہی جزیرس کن بہشت
 ہوایی تختے پیچھ دئے چوں باد
 جزیرس شہزادہین پوتیر کزھتھ
 بکار خیر دختر شاہ مظفر
 پیاد مشفقان واد ایکان ساڈ
 کور کہ باجم مبارک تہ سلامتھ
 سہ روح افزا بہ محلہ خان دو چندان
 سجا و تھ شہر زینت دت نراسر
 برای شاہ نو با سہماں
 نکھہ والن تہ ژالن چھ تہ بوئے
 بروح افزا ملاحظہ بامان
 عروسان شہانہ نالو زردی

عزیزا ناز نینه نومه شش تمپزه
 بمع مهران پوزب زاد بوسام
 کورن بیوایه خرچا بود در قم گول
 دیان مهران ار مسک داتر حقن پیو
 کران ساری مبارکه تسلامت
 بدوشان دوش تهاوت ایستاد
 به لحن درو با ساری نومه شش آواز

حقون آماد به پیچ ناولت کنپزه
 به شمت داتر میل شاه بکونام
 تمس مول لایگه با کرون لول
 درین اثناء بر سو مشتر گو
 بنزد یک فروگاه داتر یا مته
 کنپزه دراپ بله دایه آماد
 پیچ با حقن بیو تکه نودون بقصد

وایه ون

موزون یس چھی لچھ بدی ناد
 ار مسک شاه بهت مهران آو
 آفرین تس یس ماچه زایا و
 پوزبی ران مهران آو
 داه داه شاه منز شهرس ژاو
 پوزبی ران مهران آو
 پھیرت یس پرستان آو
 پوزبی ران مهران آو
 بدی بدی ارکان سوتو بهت آو
 پوزبی ران مهران آو
 فردوسچ مار باگنه آو
 پوزبی ران مهران آو
 داه بهت کتھ کر بت بهت چھاو

محمد اتس پاک ذاتس کوئی
 لچھ بدی ناولت اغیر چھ کئی
 پوزبی شرقستان روز وئی
 بهرام ناولت دھکه پھول وئی
 ماه زن تابان گاه پیو پرئی
 فیروز شاهن پیرتھ ائی
 سوتو چھس تاج یس باج آئی
 منز نگار س تھت تحت جایی
 گو بر مول یزن چھن کئی
 کور مول توشان بو پئی
 ار چھ سیکل طوطا وئی
 اسو کتھ سخت قبال پو وئی
 صبر سوتو طایلس یارید وئی

سرمایہ حاصل کر کے کرنا دینے
 سرمایہ ہاؤ دیکھتا ہوں تیرے
 چند چھن واپس چھس پھیرنے
 رنڈ باٹھو رنڈ پانڈ کر کے مرے
 زانے سے کنزس مژس سنے
 نعمت اللہ پرے شاہن دینے
 سیرت مہجہ باغ میں کھو دینے

پوری رانہ مہراں آو
 بے مایہ ناحقہ کاٹھس آو
 پوری رانہ مہراں آو
 یس نہ مؤدے سہ کتہ آو
 پوری رانہ مہراں آو
 واپس ڈرا دیس باغس آو
 ارشک تانہ مہراں آو

شہ فیروز آں شاہ نگستان
 مع مہمان تمامی باکر و فر
 سہ جائیں اوس چوں فردوس اعلا
 تھو کہ تشریف بر فرس کرائی
 تیس کیٹ تخت زر آراستہ بو
 سپین محفل مرتب پیٹھو ساری
 ضیافت رنگہ رنگہ برکہ باغن
 بہر طباق یک یک بود چاکر
 دیتک دسپاک دسترخوان تراو کہ
 بہ ائین شہیہ شد راز مشہ پان
 تہ پختہ کرن گوشتے اسی زتنے گوشن
 ضیافت کھیٹہ سپینو فارغ زہرسو
 شہیہ فیروزینے وون سویے داماد
 بہر گوشت سپینو مہمان راغنی
 عا پر تھہ بانس

بہ شمشاد سیرت مہراں بسامان
 بہ حرمت پیٹھو در جایے مقرر
 سجاؤ تھو تھوشت از زبرد بالا
 مع مہراں مہمان تمامی
 پیٹھہ تھہ پیٹھہ سٹھ امتازتے گو
 کر کہ یک دم ضیافتہ حی تیاری
 شمارا اوسنہ قاین تر تھان
 برایے خدمت مہمان مقرر
 سیرت بے ضیافت پیش تھو کہ
 جزیر کرئز من دیت سالن سال
 مفصل کیا حنور و رتھ تیز روشن
 بقرصت پیٹھو تھو تھو از تنگ و لو
 ضیافت کھیٹہ مہمانو سپینو شاد
 در تھکی کیا چھ شنگل و ن تر قاض

بہ نور مان شہنشاہ گلستان
 بہ شریع رایج اوقست زمانہ
 سہ قاضی خاندانی اوس باہوش
 بہ عقد شرع میل گوہر و ماہوس
 مبارک شود و شر از ہر طرف گو
 زر افشائی کران گے اہل دربار
 شہے تاج الملوکس کو رکھ شاہش
 گزشتہ صحتہ فارغ اذان مجلس بہ اعزاز
 حرم خانس اندر زونن بہ عزت
 حسن بانو پکان آئیے بہ شفقت
 کوڑن دس بوس تس لعل بہ خشان
 بکاؤل آئیے با صد شوکت و شان
 بساز و ناز پیڑیچہ آسہ خوش خو
 رنگارنگ میوہ حاضر کرکھ دردم
 اکرکس اکھ آپہ رادائی کرکھ کھاشش
 مہکٹائی چند دانہ کھٹیا و ناؤن
 تہشتہ سر پاٹھن یہ کینڑھا اوس اپن
 پیچہ کنو شاہ مظفر با مشیران
 کوڑنہ از تو شغیانہ مال کاٹنی
 بہ فیصل و اشتراں سوئے کوڑن بار
 سبائی کرکھ سکھر اوڑھ پپوش
 بہ حرمت بیتن یکم اُسو و آلی
 حسن آرا چہ خوش از حرمت جاہ

اوڑن تاج الملوکس قاضو در آن
 برن ہیوت قاضو خوطہ خوش دہانہ
 وینڈی گزشتہ تھو تھو دہانن تمو پندس پوس
 مبارک شاہ نوکس کجکھاہس
 شہے نو جفت گشتہ با مہہ نو
 مبارک صد مبارک رت سپن کار
 دُعایے خاہر گوینہ تو خوش باش
 ملک زادن ملن بہرام باناز
 بہ حرمت صدر تھوون آن نکوخت
 بوڑن تس لول چوون جام شربت
 اویران زر کرکھ اندر گریمان
 سہ روح افزائین سستی خرامان
 تھوون مہرا نپے پہلو بہ پہلو
 تناؤل کرکھ ناؤکھ ہر دو باہم
 بکاؤل چھکھ کران شاہش شاہش
 عمر برت کر ایحسان تھوون
 اوکھ انجم خیر از چشم بہ بین
 جہیزہ ہمرہ دختر سہ پیران
 نہ دھتہ تمو گوہر مائس متجنہ مائی
 ز رنگ ہایے گرامی چیز بسیار
 گلستان ارم کن در اے دل خوش
 بہ عزت در اے ہمتہ فردوس دالی
 بکاؤل چھس چنڑ ہمشیرہ ہمراہ

غصہ لمان و کنیزان چاکران ہستہ
عجب زائپانہ تہ خاصہ عمری
بکاؤں سہو تس دہ لڑے تھہ اندر
بہ حرمت نہ چھہ خوش اندازے بے حد
پتے پٹھو دینہ دان بالحن و دلکش

غرض بادولت و باجہاد و حشمت
دو دو ماجن و لسن بیون بیون سواری
برایے روح افزا ہودرج زر
بہ عشرت ہر دو گلرویان سہی قد
پری غویان سمن بو آسہ ہوش

روح افزایہ بہرامس بہر سکھراوان

دائرہ دی رڈزی نے میہربان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
کارموگر اُسوینڈ رازہ پچھان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
مالنہ ڈرائیکھ حشمتہ سان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
زدہ سس مہز جا بے آسان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
کوری چھٹنہ مالین سور روزان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
شوبہ یون چہز نوب نیرون تھان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
دیان کر باک کش دربان
دائرہ دی رڈزی نے میہربان
دینہ چھہ درپیش تھو تمیک دیان

مالنہ ڈرائیکھ پور سامانہ
ہش زام یی نے رو بے خندانہ
مالی کر نووے رنگہ زائپانہ
شرعہ نہ دار دفعہ نہ چو نہ چھس شو باہ
بے بہا گر اُمی ہستہ سامانہ
حرمت پڑشونے مبادانہ
مشہور اُسکھ در پڑستانہ
لاڈی میٹل اوٹے در گلستانہ
اند کوری رڈ نے چھکھ وچھان پانہ
لے رڈھ تو دی پٹے بسک خسانہ
مالنہ دائرہ دی ویک پور تھاو دینانہ
یز تھا کرنے در عشر خسانہ
زان کر بالیدہ ہاف زانہ
موم کلچہ تمسن نش وچھکھ بستانہ
رہنہ کی حاجت مہ کر رایگانہ

دائرہ روزی روزی تے میہربان
صلوٰۃ بر حبیب شاہ شاہان
دائرہ روزی روزی تے میہربان

ریہ ہندو پاکھ سو براو دانہ دانہ
نعت اللہ سوز روز و شبانہ
موکلن باکھ چھ تہ کے بہانہ

داستان

بہ داپس پھیرک با شادی از انجا
پیدا ہم سواران عماری
بہ استیقبال دارا اے خوش گے
شہ تاج الملک کن پش پز جے
وٹھل زینہ ناوے شاهی ضیافت
بیشیم تو کاہوتو از گلستان
کھینک با ہم ضیافت مے دلکش
بہ حب لو نو عروس شاہ مظفر
سو عزیز من باے لاگتھ افسان
بہ جرمختہ نیچہ ہمہ تس سیتو یکجا
وٹھل مشہور پراہن ہنر پتہ وٹھ
پرستانی پری ہم در گلستان
مہن فیلان کہن دل گرو سواری
پتو تھ روہنتھ یوایک پیش تاپس
یہمس لوگ لوگ تمہو بیمار تہو بیوٹھ
پورکھ خمد اخو داپس کن ژوٹھ غم
ز حجام مارفتھ شاداب مے کر

غرض روہنتھ متھن از روح افزا
گلستان ارم کن در اے ساری
کوڑکھ طے منزور کن وارتھ ارم پیٹھ
بہ دولت خانیہ شاهی اندر ژاے
سے است اوس برو نہ تنظیمہ پاتھ
جز پیر کو با پری ہم خاصہ میہمان
بہ شمتھ پیٹھو تم ساری بہ مفرش
بیشیتھ کہنو گو حیدر خانہ منور
چیلہ باغہ لامان و کنیزان
سٹھا الفت کوڑن باروچ افزا
چو مردان کوڑو تمو نکھن چن بہ رغبتھ
سپنہ خوشنود کھیتھ چیتھ در اے
بہ داوتھ با حشم تم اسو ساری
شہے ارمس بیٹے تاج الملک
اڈین آب گلستان لوگ سٹھا میوٹھ
غرض ساری سپنہ خوشمال و غم
بیا ساے مژدے خانیہ کے بر
دا فرش

پیغم سبزی سنه به پادشاه شادامارس

لیخته راحت دهم و دلش نکازم

پیتھے پائھو لیو کھ راوین باسولوک
 به عشرت بیک ہفتہ کروون قرار
 ز حب وطن و ز فداق دیار
 ز شوق ملاقات مادر پدر
 سپن آتش شوق تس تیز تر
 گزھو دودہ روانہ بہ شہر نگار
 ز اقوال شیرین شاہزادہ
 کرختہ یی مشورہ تاج الملوک
 معافی چھس مشکان شاہ عرض چھم
 پرستان اندر سے مدد کھ کو
 چھ بے رونق سے تحت و تاج میوئے
 کورس شاہن مبارکھ چھے اجازت
 بکاؤل ہمتہ ڈ گزھہ باحمت و جاہ
 نکچہ داتن ڈائے ستین باسلامت
 سپن خوش شہزادن بوڑیا متھ
 سدہ روح افزا بیہ بہرام دستور
 صبح پھول شاہ فیروزن ہشمت
 دین تس سرتو وار مال و دولت
 جز پرک دوت تس کافی زر و مال
 ر سورے شاہ فیروزن کورکھ پیش

ز فردوس پیتھ شاہ تاج الملوک
 اٹھو اندر ڈتس پیوس شہر نگار
 ز محمودہ و میسوا دوسدار
 سپن مضطرب از ہما زیادہ تر
 پرمی کرنہ آمادہ دوپنس سکھر
 سہ جاین چھ واراں بجز خانہ دار
 بکاؤل خوش سپن از حد زیادہ
 شہر ارس نیشہ بوون سلوک
 نگار سن گزھن عالی عرض چھم
 پدر مادر تہ جاین یاد سے پیو
 نگارن دودن حکم تہ راج میوئے
 بہ فرختہ نیر گپہ پیوئے بہ خرمت
 تہ روح افزا تہ بیہ بہرام ہمرہ
 بہ ملک خویشتن باجاہ و حرمت
 پوان پڑھ چھس شاہن دیت سے رہ
 خبر بوڑھتہ سپنو تم جادہ مسرور
 سدہ روح افزا سکھراون بہ خرمت
 چو دختر جادہ بوڑنس لول شفقت
 مظفر شاہنے دتت بہ اجلال
 دوپکھ تھو خرچ چھو کافی کر عیش

غرض با مال و دولتھ ہم یہ خرگاہ
 پکان گے با سرد سامان شاہی
 کزان شادی بکاؤل ہمتہ بعد ذوق
 بہ رفتن کر تمو تیزی بہ تسکین
 خبر گئی اہلکارن پادشاہ آو
 سپن رونق فرا شاہ سرافراز
 بہمراہ بکاؤل روح انشا
 چو پروانہ بہ رگد روح انشا
 کزان ساری مبارکھ باسلامتھ
 تہی دیت نو کربتھ میشل پانوائی
 کو رکھ باہر گر بیون بیون مواقحتھ
 صبح بھول تو نگار کو تاجدارن
 بہ شریستان لیو کھن کا غد وزیرس
 لیو کھنکس ماجرا سورے سراپا
 دباب قاصدین خطا واپہ نوون
 وزیرن منشیس فہرمان کروون
 پوان منشی چھہ ورتو بیج عیارتھ
 گوشت مشہور بو بہرام زین پیش
 وزیرن بوز دارا گوشت خورسند
 نگار کو پاہی تاج الملوکن
 مظفر شاہ بیہ شاہ گلستان
 بکاؤل ہمتھ شہنشاہ نگارن
 وزیر باہی میلہ بوزن بہ دالی
 روانہ گے نگارن کتن بہ حسد جاہ
 شہ تاج الملوک با کجکل ہی
 نگارن واپہ نک او سکھ سبھا شوق
 غرض پیئے دائرہ کھن ملک نگارن
 بہ استقبالی شاہ سوئے شہر آو
 سہارن لہو سہارن بھہ ناز
 سہارن شہستان جہلو آرا
 گئے خاتونہ سار پیئے رونق افزا
 شہریار سخمہ دانتھون سلا متھ
 سپن غم دور ساری شادمانی
 بہ عاٹش و کامرائی کڈ رتھو راتھ
 دیتن جہلو بہ مجلس اہلکارن
 مبارکھ نامہ فہرمان بود بیرس
 ز بہرام غورس روح افزا
 بہ شریستان وزیرس پیش تھوون
 سہ فرختھ نامہ یک دم پر نوون
 چھہ بوزان حاضر و ناظر بشارتھ
 ٹھٹھس شریطوطہن لاگتھ کران عیش
 روح افزا سندے عقد پیوند
 چھہ اڈی ہتھ میل تم تھو سہارن
 شہ فیروز چھا یم طوطہ مانان
 چھہ دیت مت میل کر تھہ دون گلزار
 وچھن فہش خاندنس یوسہ گپہ نالی

غرض با مال و دولتھ ہم یہ خرگاہ
 پکان گے با سرد سامان شاہی
 کزان شادی بکاؤل ہمتہ بعد ذوق
 بہ رفتن کر تمو تیزی بہ تسکین
 خبر گئی اہلکارن پادشاہ آو
 سپن رونق فرا شاہ سرافراز
 بہمراہ بکاؤل روح انشا
 چو پروانہ بہ رگد روح انشا
 کزان ساری مبارکھ باسلامتھ
 تہی دیت نو کربتھ میشل پانوائی
 کو رکھ باہر گر بیون بیون مواقحتھ
 صبح بھول تو نگار کو تاجدارن
 بہ شریستان لیو کھن کا غد وزیرس
 لیو کھنکس ماجرا سورے سراپا
 دباب قاصدین خطا واپہ نوون
 وزیرن منشیس فہرمان کروون
 پوان منشی چھہ ورتو بیج عیارتھ
 گوشت مشہور بو بہرام زین پیش
 وزیرن بوز دارا گوشت خورسند
 نگار کو پاہی تاج الملوکن
 مظفر شاہ بیہ شاہ گلستان
 بکاؤل ہمتھ شہنشاہ نگارن
 وزیر باہی میلہ بوزن بہ دالی

غرض خور و کلان بالائے خاندان
 بہ شفقت درآئے ساری آئے لاران
 شہید تاج الملوک کن یام بوزن
 تمن نش با چشم و آفتخہ شہ بہرام
 بجا اوئن سپینو قم شاد و مسرور
 بہ عزت نژادے قم شہر نیکار سن
 بہ استقبالی تن شاہ نیکار کن
 کوثر کھ دس بوس تسلیمات با ہم
 تماشای شہزادس آفرین خوان
 وزیر باے ستمو ستمو کسکو پے باے
 بہ روح افزا کشتار سار پے کوثر
 سحر روح افزا بہ حسن و خوبی و خم
 و چھتہ گیتہ مادر بہرام مفتون
 ز فرط کائناتی فرحت افزا
 دیوان پڑھ چھتہ دہشتہ شہ جہ
 شنا خوان و دعا گو یے بکاؤل
 مملکت اد شہ تاج الملوک کن
 توہیندے سیمو کوثر دیوار بہرام
 بہر گوئی سیمو تس غمگساری
 کوثرن واداد دعا در حق ایشان
 غرض دستور شہرتی گو امادہ
 برای دعوت خاصاں و عامان
 تھو و س منظور شاہزادن سپین شاد

علا مطلب نالہ موت

بہ چشمہ گئے نیکار سن کن روانہ
 وزیر سن اُسو یلم رقم رشتہ داران
 بہ استقبالی تمن بہرام مؤذن
 قدم بوس پدر مادر سراغ بہام
 گیمو بے مدد کوثر تم اکھ اکر سن دور
 دعا گو یاں ثنا شاہ ہے نیکار سن
 کوثرن تا نظیم برادر او سن پزاران
 بہ پیش شاہزاد جملہ سد خم
 دعا گو ہم ثنا خوان از دل و جان
 بروح افزا بہ محلہ خانہ نژاے
 زرافشائی کریمہ خانہ تمبوہر
 ز شاہ شاہ بکاؤل اُسینہ کم
 تمس سیمو آسہ پیمہ رقمہ جاد مجنون
 نژن ہیوت تہہ بہر کوثر روح افزا
 گیس بہ درج اندر دفتر شاہ
 مے چانے سیمو باغس تانہ گے گل
 حصون ممنون تھو سیمو خوش سوکن
 توہیندے باغشہرت گو سراغ بہام
 شہنشاہی بوزن در پائیداری
 بمع ہمراہیاں جملہ خویشاں
 کوثرن تمن مشور با شاہزاد
 نیکار سن نژسہ او بکھ رہیہاناں
 بہ شرفستان روانہ گو سہ چرں باد

جمع دولتہ پہنچ کر اڈون فراوان
 کرے اولے تہنہ کیا اُس مرضی
 ز انصاف ملکہ زادہ خبردار
 خودا تھو موس ہمیشہ باسلامتہ
 بمع اُن دختر شاہ مظفر
 پیے بہرام اپنے ہن روح افزا
 کرکھ دعوت نہکھ سالس بہ و علی
 توئے میہمان ساری انداؤ
 کم و جہاد نمو توت مال و دولتہ
 نساء دولتہ دسا داؤتہ نہ لوکن
 کواؤن از خانہ تھو مال خودا داد
 علاوہ دیت مدد کس پادشاہ ہن
 بہ امین مسلمان اعلان کراؤن
 لیو کھن تھو نامہ دعوت در افشان
 لیو کھن نامہ بیٹے بہندس وزیر کس
 شہن کس سوز تھو نامہ بہ تمکین
 نگار کس واپئے میہمان بہ نوسختہ
 بہ داؤتہ یں ہمہ خافین بہ عامن
 خبر بوزتہ رہتس برونٹھ گڑھتہ
 حوالہ کر دو شہزاد کس بہ منبتہ
 نہ کر تنظیم تا میانی خرچ دیار
 نہ ہر گویہ ضیف فتیجی خبہ چھم
 نہشتہ رقم ضیف فتہ نہ ناؤکھ

بذریعہ ہاکران ورشتہ داران
 شہے زین الملوکس نش یہ عرفی
 کواؤن سورے قلعہ تن شہر اظہا
 مے ہسبتہ تھو کواؤن احسان نہایتہ
 جزیرہ تھو اڈون بہرام باقر
 نتیہ کٹ اوس طاقت میون اے شاہ
 ہنوز عرضی مے چھم اے شاہ عالی
 نگار کس قز ضیف فتہ نہ ناؤ
 میو تم تجویز شاہزاد کس بفرستہ
 مٹ رکھ کس کواؤن زین الملوکن
 وزیر نشہ کافی اوس جہاداد
 سخا سال کس نہ مال و خزانہ
 نگار کس مشہد تھو واپئے نوون
 شہے فیروز سے اندر گلستان
 پتھ پاتھن مظفر شاہ بجز کس
 بہ تصدیق شہنشاہ نگار کس
 مقرر کواؤن نمو تاہر پنج داؤتہ
 بہر اطراف لیو کھ تھو میہمان
 بہ شہرستان بانڈن کر نمو سے
 وزیر کس آن تھو مال و دولتہ
 دوپن کس شہر یار اڈمہ چھے کار
 دلاہ کواؤن شہزاد کس بہ برقم
 ز تلپا مال و اڈا آئے ناؤکھ

گزدهک که خوش حال تا کافی بر که چاو
 کداس کار بخت دهر موجود چس مال
 دو گن حاضری کو من شاهس نشسته زود
 سر انجام ضیافت با شب شب
 ضیافت ریزه نایون تان تان
 به اندازه زمان تم گے تمامی
 کیشترها بود و پرس نشسته موجود
 بهمن لایق نه کیتمه برو نه کن نه هوش
 کس بو خریج کھاندر مال من من
 به داوخت پین خلافت صبح شام
 به عشرت کھیون تیر چون بوزن چنگ
 نکارس دایر تیر پیسے خاص تیر عام
 رقصی بچگان خوش رو خوش آواز
 دوزان یا مکت گزدهان بو مورد دل
 ز آتش بازی مشعلها دل آرا
 به شادمانی کجوانی تیر گز آنی
 ابن مخلوق کافی اسویم جان
 متوون تیر کیتمه تیر باقی از لایق
 تمن کیت فرش و بھر در گلستان
 سپین آدنا فرا بس جلو ساران
 سپین عار ان مظفر شاه و فیروز
 چھنا نائی به دوزی یا مکت شهنشاه
 چھ تاج دست تاجس راج زیبا

فقط دو لکھ تیر حاضر می نشسته
 شہ تاج السلوک کن دایر بہر حال
 وزیر بوز وادرا گوشه نکتہ نود
 رنگارنگ شہر یارن کور دایر
 این نایون زہر اطراف وانی
 جہاتس منز ضیافتیم پھتہ نائی
 شہ تاج السلوک کن از سر جو
 تیر سورس این نوون خریج کردون
 دبان بو لولمت چھس قبلہ من
 منادی کیر نایون شہر و گامن
 بیک ہفتہ ممکن داوخت پیسے
 ازین اعلان شاهی خوش سر انجام
 بھکت با تمامی سوز تیر ساز
 ز سازند این مازندر چنگ تیر
 چراغ تیر کیر بخت شہر س بہر جا
 بد پنگر سو زانایه و تیر و آنی
 شہ تاج السلوک کن از پرستان
 ضیافت این نایون گونہ گونہ
 بت پرین مقدر دایر میہمان
 بہر فرین از تمامی شہر یاران
 و چھتہ اس گلشن و بایہ دل افروز
 دایر اسویم با ہم بہر این جہا
 چھنا پر شہر سلطنت کافی بہ دوزی

مبارک خاطر ماساد و مسرور
 بیست و نه کنو آن گشتارنج جمیل
 در چھتہ کورن ہندے و اریو گئے شاد
 تمن کیت اوس مفر شگاہ دیگر
 غرض شاہن تسمی باوزیران
 سپنو وارد بہ چشمہ بہیٹر ساری
 شہے تاجن بہ الطاب خود اوئد
 بہ آہین زمانہ چاہے شہرین
 شہے زین الملک گو شاد و غور شد
 تہندے کھو تہ شادی کر دزیرن
 خود اٹھاؤن شہے تاجس بہ یقبال
 اٹھ اندر تھو نگار کو شہر یان
 ضیا فتنے کو رن تجوہر ماعلی
 بہ آہین شہے یسند راز پاتال
 سپنو وارد چھتہ شاہ و وزیران
 غریبیں تا آپرس کھانہ یکسان
 ضیا فتنہ بہ دوزیاریم چھتے مشہور
 بہ یک ہفتہ شہے تاج الملوک
 بروز ہفتیم مہارن بہرام
 شبانگہ باتسمی ہم جلیستان
 بہ ہوج ہم عمارے ہایہ زرین
 کجکے پھر دتھ انیکہ شہر نگار
 چلشاہ بہر ہان بہر ہا

بہ این تنظیم شاهی چشم بد دور
 حسن بانو بیٹے تم کو سہ قبیله
 منکان از حق تسالا خانہ آباد
 مکمل از رند و نقہ مقرر
 رئیس جمعی بر ناو پیہ ان
 بہ ترتیب کمال شہر یاری
 بہ استقیال ساری کر او مخور شد
 بہائی چیتہ میہمانو بہ تمکین
 و چھتہ تنظیم فرزند ارجمند
 بہ کر ہاکش یمن شاہن آپرن
 جوان نخت و جوان دولت جوان سال
 شہے تاج الملوک تاجدارن
 بہ مطبخ خانہ یم یم اوس و ملی
 شہے تاج الملوک دیت پردھین سال
 بہ دعوت اوسو یم بر ناو پیہ ان
 لوکٹ بوڈ اوس ناڈارن ز انسان
 تر سورے اوس حاضر چشم بد دور
 بدین عنوان دیتے تم کو سال لوکن
 کوڈو کھ پادھتہ او کھ پھر دتھ فتنہ اندام
 عروسان و منوشان قوم رپستان
 بروح افزا چو گرد مہارہ پروین
 ثنا خوان تس نگارن تاجدارن
 برایہ حشمت آن روح افزا

فوٹو وان جبے زنانہ در تراز
 گلستان ارم شہر پنج جہیلہ
 وچھتھ کورن پٹندے فرجام شاہی
 انیکھ گشتا کر تھ شہر بیکار س
 غرض مادر سپنر آسودہ خوش کام
 بہ عورت اُسویم آہو بہ چشم تھ
 شہنشاہان دیران و وزیران
 وزیرن عرض کوڈ تاج الملوکس
 بہر گوہر گز جہم آباد حسانہ
 ہوا پس تھو دوپس پوز بوہ گفتار
 بکاؤل یوڈ صلاح ذاتی چھ بہتر
 دریں اثنا بکاؤل آپہ در پیش
 وزیرس دوپنہ حاشا ثم حاشا
 بہ شرفستان پیسی نہ روح السدا
 اٹھو اندر تس محاسن کن یو کھن نڈا
 خود اٹھاون سلامتہ پانہ وانی
 دے تکلیف و ذکیں تھا و منظور
 پرستاس اندر یس میون جائین
 بح آں بارغ شاہی ناگ تھ شرن
 دوہن دومن ترین اندر یوت داتہ ناون
 دلس اندر خب لاگوئے پانس
 سمندہ اسپہ حاضر کر تھ ر اہی
 دبارب دراپہ فورن تیز رفتار

نژان شادی کران تم تہ اسانہ
 حسن ادا شہن سورے قبیلہ
 کران شادی پران حمید الہامی
 کران تحسین شاہ تاجدار س
 پران حمید خودا در کار انجم
 سپنر تم طالب رو خصتہ مخرمتہ
 بہ مسکنہاے خود گے شاد و خندان
 بڑ روح افزا نم پنے نس ملوکس
 بننے یم دولتھا چانے ہسانہ
 ویکن اٹھ اندر پڑو پی چھ مخر
 وگر نہ اٹھ کلاس چھ نہ باور
 دولس قعبہ شاہزادن گوس دلش
 دوہن دومن ترین اندر ماوے تماشا
 تھانہ چھ غلط کر قعبہ کوتاہ
 کہ اسے مادر پٹس یوت گے شے مدت
 بہر گوہر سنے جہم وومید چانی
 دوہن کیشنرن اندر کران و پی چھ پور
 شے چھ مولوم سورے چھ نہ ناون
 بڑتھ پوشو بہر گوہر کر تھ سنن
 رنظر تو دیان تھ ستوسہ تھاون
 کر باضے سکونت تھو کائنات
 جواب ناہ فر داتہ زرخاہی
 بہر بار حمالہ یونک اخبار

بہ تہمت حق شدیم از پستہ آزاد
 بہر ہمبانی ہمہ تعمیر و دیوار
 تہمتیں ہم اسی تابع در پریستان
 ز طرف ادحمالہ اُس پہل
 ز تجویز بکاؤل بوندہ نوون
 سو کہ اعلان ساری نو دہلے خندان
 پوزے چھا اُسو سپہنواز بندہ آزاد
 بہ قیصر ختم کردو تادوسہ روز
 جواب نامہ پرسیہ کوزہ رہی
 سپین اندر تکار نو طلاطم
 پریستانک سہ بارغ و ناگ وادفر
 بہ کینترھا اوس پرسیہ در پریستان
 پریستانس اندر گویا یمن بود
 حمالتس کن دوپین از خوش کلا سے
 مسکمران چانی اُسوسے نکو خواہ
 دہ ہے خوبی سے دانہ وہ تہمت کا تہمت
 بہ ملک ادھی یادہ پریستان
 رستے میانے چو تہمت سپہا تحیف اُبتہ
 رستہ پکو کہہ دہمہ چپانی ہا کر
 ہمہ کرکھن دوپین تس کرد را حکمت
 تہمتی دہتہ حمالتس سپہنوار
 بزیر مسکرم ہم آہے رستے چاکر
 ہمیشہ اُسوسے دشمن رستے پامال

مہالن خط پوزن تہ گیکہ دہشاد
 پرسیہ تہ دیوہیتہ اُسوسے گرفتار
 دہتہ ساس جن دیوہ پرسیہ یان
 مسکمران اُس ساری نو ہینز بکاؤل
 دیوان ہیند سرگردہ تہمہ آنہ نوون
 ز حمالہ سپہنوار تم خوش دوچندان
 دیوان پڑھہ اُسینہ دیون سپہنوار
 بہ تہمتیں حمالتس دوپیکھ خوش روز
 رستے پامالتس مہالن صبح گاہہ
 رستے درہ آدا سپہنوار روز چہارم
 شبانہ دو تہمت جہا سے مقرر
 ہمہ تا پرسیہ اُبتہ جمہ سامان
 رستے پامالتس تہ سورے اوس موجود
 بکاؤل خوش سپہنوار دوپین تہمہ
 ز خوردی تابہ ایستہم گاہ و بیگاہ
 سہ پہلہ لوگتہ پرسیہان ہم چو مادر
 سراپا چانی پرسیہ مہنون ایشان
 حق خدایتہ ہمہ کے پرسیہ و اُبتہ
 خود اُبتہ دہے ہمیشہ باکر و تہمت
 غرض دہتہ تس تہمہ مال و دوون
 پریستانس اندر پرسیہانہ جہاد
 دوپین تس باتما ہی فوج و لشکر
 گیکہ آہاد ہمہ تہمت روز خوش شہان
 دہا لوگتہ پرسیہ

مئے آسکھ یاد کزادان گاہ و بیگاہ
 یہ بوڑھے رٹ حمان در کستارہ
 دین تے بوسہ پائین ہیوتہ رتہ خصلتہ
 حمان گئیہ راہی در پرستان
 بمع مادر پدر ایں روح افزا
 و چھتہ تائیسر باغ و ناگ یکسر
 حسن آرائی کھوئے فرخان
 بروح افزا بکاؤل آپہ خندان
 بمع ایں ناگ با ایں باغ تائیسر
 کتن تہ بیپہ کتن یکتہ منز ہمیشہ
 ازیں جا جاے دگر چھینہ نیرن
 وزیر شرفین دیو کھن کمالا
 دبار تھو وون نہ در خرفان
 تسلی گوئس تا جس ہیوتہ رتہ خصلتہ
 بیشہ ہم رشتہ داران سوتس بے
 شہ تاجن بہ عقل و عدل و ہم داد
 بکاؤل سارے ہنز اس سردار
 کوڑکھ باہم و داع ساری سپوشاد
 گلستان ارم فیروز شاہ گو
 حسن بانو بہتھن شاہ مظفر
 چھوٹکھ دل ہم جو کٹشن درایہ یا مکتہ
 ز چشم بہ ز آفات سمادات
 غرض گئے جسکی ختمہ شمال و خورم

بڑے ہر گونہ چائی پھس نکو خواہ
 کوڑن رگڑیہ تہ دارا دار پارہ
 پوڑن جسد خدا در صلتہ غنیمتہ
 بکاؤل ژاپہ باغس شاد و خندان
 زمین ہمراہ دوپن تے و چھتہ تماشا
 و چھتہ گو شادمان شاہ مظفر
 بکاؤل یام تہہ دھیتھن میتھس بان
 دوپن تے نخشہ ایں جملہ سامان
 عطا کوڑے یکتہ اندر روز جاگیر
 بمع بہرام با آرام عیشہ
 یوہے جائن یکتے با عیش پھیرن
 سپن بہوت فرزندش گیس ماکہ
 زمین بڑ روح افزا یہ پرستان
 بہ شرفستان واپس کو خبر ہمیشہ
 تماشا و چھتہ ہم ساری گن گئے
 کرن آباد ساری روڈو دلشاد
 شہنشاہی کمالن منز شہدار
 ز غم آزاد باخا طربس شاد
 جمیلہ ہمیشہ بیشہ تے سوتیش بو
 جزیرس کن روانہ گو بصد فر
 دے کوڑیکھ خود اکتھوئے سکتہ
 و چھن باہم رگڑھاؤن خوش اوقات
 بہ مسکن گاہ خود بے رنج و بے غم

به الطاف الهی شاد در شاد
گدا و شاه که و همه را نگهدار
هر جویند را مطلب بر اری
به غم آزاد خاطر شاد گردان
به قصه ووت اندس شاد و خوشند
مفصل پا خطو می کروم و هم مکمل

سپید آباد ساری از غم آزاد
پخته پا خطو می خداوند جهاندار
که که آباد به خورشید ساری
خداوند با بحق شاه مردان
محمد حق به توفیق خداوند
اگر چه در عبادت بود مجمل

کتاب اند و اتنا و تس ملق

چشم بیون بیون قصه زون اندر مقرر
ز باغی بو ز دست، چشم قصه آن
تمیگ راوی بهر صورت عیان چشم
چو خوانده دار یاه تعنیف کور دست
چشم بیوت کاشیده اکسیر جاودانی
قبر پر نور تس تس تس تس تس
ز چکان او هم به شفقت، همچو اولاد
بجایه اکت ده ابیات با تها
در چمن کهور و چکان کز تس تس تس
شاید جایه جایه می هند تمی میو
دوان تها که آید یو تس تس تس تس
اگر چه دوه به دوه تس تس واد به سخت
گرا، نثرس مطالع گاه به ابیات
گه در انقلب طبع که داری

کودم تقسیم یکتا زون جلدن اند
ویکن جلد ثانی یک پرستان
به اندر ابتدا کور دست بیان چشم
سه آن پر اوس به اوس به یو دست
کرم رحلت کور دست زین دار فانی
نعمه دار کور دست تس تس تس تس تس
تس در بعض سخن ها اوس و دست
چشم اردو و الو کور دست قصه کوتاه
مثال اکت پیچیده چشم تس تس تس تس تس
پیاده است پا خطو می تس تس تس تس تس
و تس اندر کزان مولودم سورس
به منزل گاه سه و ثانی به راحت
درین قصه تس تس تس تس تس تس تس
گه اندر انتظام فانی داری

دریں تصنیف زائیدہ اوستہ آزاد
 دریں تصنیف ناحقہ آس بوتنگ
 چھلے سورہتہ پیچہ ہارم چھہ مہبل
 اڈ لیوک قصہ تھاؤن چھہ منظور
 دریں کم ہمتی اوستہ کزان گراو
 بہ زیر چھاپہ آستہ رقم سے پرموتو

گہ اندر فراموشی گہ یاد
 کوہم سے بارہا باخوشتن جنگ
 درپہی سے کرم از گشتن گل
 ولیکن دوستو کوہم سے بہ مجبور
 خواہد من درچین یس لالہ خان ناو
 چھہ تمہ تصنیف وادہ قصبہ کرموتو

بے از کوشش زخمی زکو نام
 بہ تادانی پرن والہ کھراو نس
 کہ اس چھٹہ تریتے اصلاح کراو نس
 عطا امین تمس مطلب ساری
 بہ زیر چھاپہ آہس لاگہ رتھ دیار
 پران تصنیف تمہہ چھس بہ ہرہوم
 قبیل منز چھہ تہہ سستو ذوق
 پیش زخمی یہ قصہ یاد پاوہ نس
 موغبات کاشمیر و سستو ہرہوم
 چھہ تمہ ووستاد نثرن موختہ ہرہوم
 غلام نعمت اللہ خان آباد
 گہر جلدن اندر ژورن مکمل
 پیچہ تشنہ کرم سے از پے آب
 لاہی تھاو دو نوے شاد و آباد
 مہوہ نس زندہ پروفیسر محی الدین
 مجتہدین سال آپن تمہ آپن

یہ قصہ یوہ مکمل کو سراخام
 ولیکن منتشر پر گوتے چھس
 توقع چھم ز زخمی وادہ تھاوہ نس
 پس آنگہ آس یس ایداد ہادی
 سبب کراوہ نس خداوند جہاندار
 پروفیسر محی الدین ہم قہم
 سلامتہ در ترقی تھاوہ نس حق
 عجب چھہ از توبہ چھاپہ ناوہ نس
 کتاب نشر تمہ تصنیف کرموتو
 تھہ اندر چھم اکس جاپے سے پورمت
 ز تصنیف صفا پوری پرے زاد
 بکاؤل قصہ شیرین مفصل
 ولیکن تشنہ بہر چھاپ در تاب
 بظاہر زخمین چھس پورمت یاد
 دہرستہ تھہ کن دلس چھم پورتکین
 تمہ نس ہرہوم دا تھاؤن بحکین

بیا اے نعمت اللہ موعود مختصر کن
 ۲ درگاہ الہی کن مناجات

سچین قصہ مکمل از سر وین
 براسے عفو تقصیرات و دہریات

و
 ۲

